

STENOGRAFICZNE
SPRAWOZDANIA
z pierwszej sesji dziewiątego peryodu
SEJMU KRAJOWEGO

Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

z roku 1912

od 11. stycznia do 14. lutego 1912.

Posiedzenie 114 — 119.

Period IX

Sesja I

1912

114-119

Przytem :

Indeks osób i przedmiotów.

418421

1912, 114-119

III

Skrócenia.

Al. kom.	czyta: Alegat komisji.
gm. naucz. pt.	" gmina, nauczyciel, petycja.
pow. kraj.	" powiatowy, krajowy.
sprawozd.	" sprawozdanie.
stypend.	" stypendium.
o subw. o zapom.	" o subwencję, o zapomogę.
R. szk. kraj.	" Rada szkolna krajowa.
R. szk. miej.	" Rada szkolna miejscowa.
Tow. Stow.	" Towarzystwo, Stowarzyszenie.
Wydz. zał.	" Wydział, załatwiono.

Sprostowania.

błędów druku przez sprawozdawców z mownicy poselskiej.

do Aleg. 985. przez p Witolda Korytowskiego — str. 6296

INDEKS OSÓB.

Stronica

Marszałek krajowy: Jego Ekscelencya Jaśnie Wielmożny **Stanisław hr. Badeni** Jego ces. król. Apostolskiej Mości Rzeczywisty tajny Radca, doktor praw i filozofii, członek Izby Panów Rady państwa, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu kamioneckiego, i t. d. i t. d.

Zastępca Marszałka krajowego: Jego Ekscelencya Najprzewielebniejszy **Ks. Konstanty Czechowicz**, Jego Ces. i król. Apostolskiej Mości Rzeczywisty tajny Radca, ksiądz biskup przemyski obrządku grecko-katolickiego.

C. k. Namiestnik: Jego Ekscelencya Jaśnie Wielmożny **Michał Bo-brzyński**, Jego Ces. i król. Mości Rzeczywisty tajny Radca, doktor praw, poseł z większych posiadłości obwodu krakowskiego, b. profesor Uniwersytetu w Krakowie.

C. k. Komisarz rządowy Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa **Stanisław Grodzicki**.

1. **Abrahamowicz Dawid**, J. Ekscelencya, b. c. k. Minister dla Galicyi, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu lwowskiego.

Członek komisji budżetowej.

— „ bankowej.

— „ drożyznianej.

Wybrany do komisji reformy wyborczej członkiem 6349

Sprawozdawca komisji budżetowej o prowizoryum budżetowem na r. 1912 — alg. 986 6319

Przemawiał w dyskusji nad formalnym wnioskiem p. Lewickiego o zamknięciu 115 posiedzenia, przeciw wnioskowi 6172

2. **Adam Ernest**, dyrektor akc. Banku zw., poseł m. Lwowa.

Członek komisji bankowej.

— „ górniczej.

— „ przemysłowej.

— „ szkolnej, sekretarz

— „ reformy wyborczej, zastępca członka.

Interpelacya do c. k. Komisarza rządowego w sprawie zwołania ankiety szkolnej i przedłożenia sprawozdania co do poprawy szkolnictwa ludowego w kraju 6308

3. **Badeni Stanisław**, J. Ekscelencya, Członek Izby Panów Rady Państwa, doktor praw i filozofii, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu kamioneckiego, Marszałek krajowy.

Przemawiał otwierając w dniu 11 stycznia 1912 odroczoną sesję sejmową	6114
— poświęcając wspomnienie pośmiertne śp. Karolowi Czezowi, ks. kardynałowi Janowi Puzynie, ks. Stanisławowi Stojałowskiemu i Stanisławowi Brykczyńskiemu	6119
— zwracając się z apelem do posłów ruskich by zaprzestali obstrukcyi	6136
— zawiadamiając Izbę o wysłaniu telegraficznej kondolencyi do Arcyksięcia Stefana z powodu ciężkiego wypadku, który spotkał Jego małżonkę	6171
— z oświadczeniem w sprawie żadanego sprostowania protokołu 114 posiedzenia	6231

4. **Badeni Stanisław Henryk**, hrabia, doktor praw, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu buczackiego.

Członek komisji administracyjnej.

- „ petycyjnej.
- „ szkolnej.
- „ reformy wyborczej, zastępca członka.

Wybrany do komisji budżetowej 6189

Sprawozdawca komisji administracyjnej w sprawie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Ropczycach na zaciągnięcie pożyczki. Alg. 969 6252

Wniosek w sprawie kolejowego połączenia Buczac - Potok złoty-Obertyn-Turka (Kołomyja) 6269

5. **Bandrowski Ernest**, dyrektor państwowej szkoły przemysłowej, poseł m. Krakowa.

Członek komisji szkolnej.

- „ reformy wyborczej, zastępca członka.

Wniosek nagły własny i pp. Lea, Rutowskiego i tow. w sprawie regulacyi plac nauczycieli ludowych, względnie przyznania na rok 1912 jednorazowej zapomogi drożyznianej 6170

— nagły własny i Wasunga i tow. w sprawie upaństwowienia gimnazjum i seminarium nauczycielskiego w Białej 6170

6. **Battaglia Roger**, baron, doktor praw, dyrektor galic. Związku przem., poseł m. Lwowa.

Członek komisji gospodarstwa kraj.

- „ kolejowej.
- „ przemysłowej.
- „ budżetowej.

Wybrany do komisji podatkowej 6189

Interpelacya do c. k. Komisarza rządowego w sprawie organizacyi statystyki handlu zewnętrznego w Galicyi 6308

7. **Baworowski Jerzy**, hrabia, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu trembowelskiego.

Wybrany do komisji gospodarstwa krajowego 6189

Wniosek w sprawie upaństwowienia gimnazjum z polskim językiem
wykładowym w Czortkowie 6307

8. **Bednarski Jan**, dr. medycyny, c. k. lekarz powiatowy, poseł z gmin
wiejskich powiatu nowotarskiego.

Członek komisji petycyjnej.

— „ sanitarnej, sekretarz.

9. **Bernadzikowski Szymon**, lekarz, poseł gmin wiejskich powiatu brze-
skiego.

Członek Wydziału kraj. z kuryi mniejszych posiadłości

Sprawozdawca Wydziału krajowego:

- 1. w sprawie powiększenia etatu posad personalu lekarskiego,
administracyjnego i służby krajowego szpitala powszechnego
we Lwowie z powodu otwarcia pawilonów zakaźnych, w
sprawie podwyższenia relutum za opał i światło Dyrekto-
rowi szpitala powszechnego we Lwowie i św. Łazarza w Kra-
kowie, w sprawie przyznania dodatków osobistych Drowi
Czarnikowi, Schrammowi i Hołobutowi, tudzież w sprawie
podwyższenia dodatku aktywalnego Dyrektorowi szpitala św.
Łazarza w Krakowie — al. 908 6140
- 2. w sprawie reorganizacji służby i polepszenia jej bytu w kra-
jowych szpitalach powszechnych we Lwowie i Krakowie,
tudzież w kraj. Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie
— al. 909. 6141
- 3. w sprawie utworzenia posady prymaryusza prosektora, a na-
tomiasz zwinięcia posady sekundaryusza prosektora w kra-
jowym Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie — al. 910 6141
- 4. z usprawiedliwieniem wstawienia do budżetu szpitala św.
Łazarza w Krakowie podwyższonych pborów służbowych
etatowego maszynisty — al. 911 6141
- 5. w sprawie zapewnienia ze strony kraju wypłaty emery-
tur, pensyi wdowich i dodatków na wychowanie dzieci dla
głuchoniemych wo Lwowie — al. 912 6141
- 6. w przedmiocie regulacji płac lekarzy pomocniczych krajowego
szpitala powszechnego we Lwowie i św. Łazarza w Kra-
kowie — al. 945 6185
- 7. o postępie budowy zakładu dla umysłowo i nerwowo chorych
w Kobierzynie — al. 946 6185
- 8. w przedmiocie zamierzonych rekonstrukcyi w szpitalu św
Łazarza w Krakowie — al. 947 6485
- 9. o zaprowadzeniu w krajowym Zakładzie dla obłąkanych w
Kulparkowie oświetlenia elektrycznego i własnego wodociągu
— al. 948 6186
- 10. w przedmiocie utworzenia posady drugiego krajowego inspe-
ktora szpitali — al. 949 6186
- 11. w przedmiocie rozszerzenia szpitala powszechnego w Droho-
byczu — al. 950 6186
- 12. w przedmiocie przeniesienia i odbudowy szpitala powszech-
nego w Podhajcach — al. 951 6186

10. **Bilczewski Józef**, Jego Eksceleńcy, Najprzewielebniejszy ksiądz Arcy-
biskup lwowski, metropolita obrządku łacińskiego, dr. św. teologii.

11. **Biliński Leon**, J. Ekscelencya, dr. praw, członek Izby Panów Rady państwa, b. c. k. Minister skarbu, poseł miasta Stanisławowa.
- Wybrany do kom reformy wyborczej członkiem 6349
- Przemawiał w sprawie formalnego wniosku ks. biskupa Czecho-
wicza o zamknięcie 116. posiedzenia 6208
- w dyskusji nad oświadczeniem p. Lewickiego w sprawie Sejmo-
wej ordynacyi wyborczej 6279
12. **Bis Jan**, włościanin, poseł z gmin wiejskich powiatu niskiego.
- Członek komisji prawniczej.
- Interpelacya do c. k. komisarza rządowego w sprawie zapomogi
dla ludności w Woli raniżowskiej i Staniszewskim z powodu
pryszczycy 6308
- Wniosek w sprawie budowy drogi od Bojanowa przez Raniżowską
Wolę do Raniżowa 6208
- w sprawie połączenia obszarów dworskich z gminami 6307
- w sprawie założenia gimnazjum realnego w Nisku 6307
- w sprawie csuszenia bagien w gminach Kopki i Koziarnia w po-
wiecie niskim 6307
- w sprawie budowy drogi od drogi krajowej do Zalesia i Jaty
w powiecie niskim 6307
13. **Bobrzyński Michał**, J. Ekscelencya, c. k. Namiestnik, dr. praw, b. pro-
fesor Uniwersytetu w Krakowie, poseł z większych posiadłości
obwodu Krakowskiego.
- Przemawiał przy otwarciu odroczonej sesji sejmowej — a zarazem
zawiadamiając Izbę że Jego Cesarska i Królewska Apostolska
Mość Najwyższem postanowieniem z 30. grudnia 1911 raczył ze-
zwolić na uwolnienie na własną prośbę Arcybiskupa i Metropolite
gr. kat. Andrzeja hr. Szeptyckiego z godności zastępcy Marszałka
krajowego, a natomiast zamianował gr. kat. biskupa w Przemyślu
Konstantego Czechowicza zastępcą Marszałka krajowego . 6114, 6116
- w dyskusji nad oświadczeniem p. Lewickiego w sprawie sejmo-
wej ordynaryi wyborczej 6282
- odraczając sesyę sejmową 6353
14. **Bojko Jakób**, włościanin, poseł z gmin wiejskich powiatu dąbrow-
skiego.
- Członek komisji wodnej.
- gminnej, przewodniczący.
- Przemawiałⁿ uzasadniając nagłość wniosku p. Witosa w sprawie
udzielenia przez c. k. Rząd pomocy dla ludności rolniczej dotknię-
tej klęską posuchy i pryszczycy w Galicyi zachodniej 6254
15. **Brunicki Adolf**, baron, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu
gródeckiego.
- Członek komisji prawniczej.
- „ gminnej.
16. **Brunicki Julian**, baron, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości
obwodu stryjskiego.
- Członek komisji gospodarstwa krajowego, sekretarz.
- „ wodnej.
- Rewident sejmowy.

17. **Chomyszyn Grzegorz**, Najprzewielebniejszy ksiądz biskup stanisławowski obrz. gr. kat., dr. św. teologii.
18. **Cielecki Zaremba Artur**, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu buczackiego.
 Członek komisji gospodarstwa krajowego.
 — „ szkolnej.
 — „ reform agrarnych.
19. **Cieluch Jan**, włościanin, poseł z gmin wiejskich powiatu grybowskiego.
 Interpelacye:
 a) do c. k. komisarza rządowego w sprawie nałożenia na gminę Żmigród nowego obowiązku utrzymania małoletniego Hermana Weissa 6307
 b) do Wydziału krajowego w sprawie szkoły koronkarskiej w Bobowej Ściganie karno-sądowe 6309
 6227
20. **Cieński Leszek**, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu kołomyjskiego.
 Członek komisji administracyjnej.
 — „ gminnej.
 — „ komisji reformy wyborczej, zastępca członka.
 — „ drożyznianej.
 Urlop na cały czas trwania Sesji sejmowej 6237
21. **Cieński Tadeusz**, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu załeszczyckiego.
 Członek komisji reformy wyborczej.
 — „ szkolnej.
 Wybrany do komisji budżetowej 6189
22. **Cipser Stefan**, radca leśnictwa poseł z gmin wiejskich powiatu doliniańskiego.
 Członek komisji gospodarstwa krajowego.
 — „ sanitarnej.
 Rewident sejmowy.
23. **Ciuchciński Stanisław**, b. prezydent m. Lwowa, poseł m. Lwowa.
 Członek komisji petycyjnej.
 — „ przemysłowej.
 — „ sanitarnej.
 — „ drożyznianej, przewodniczący.
 Kwestor Izby.
 Sprawozdawca w zastępstwie p. Battaglii komisji przemysłowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia funduszu przemysłowego — al. 981 6292
24. **Czarkowski-Golejewski Tadeusz**, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu borszczowskiego.
 Członek komisji drożyznianej.
 Wybrany do komisji przemysłowej 6189

25. **Czartoryski Witold**, książę, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu jarosławskiego.
 Członek komisji gospodarstwa krajowego.
 — „ szkolnej.
26. **Czaykowski Władysław**, dr. praw, adwokat krajowy, poseł z gmin wiejskich powiatu dobromilskiego.
 Członek komisji drogowej.
 — „ prawniczej, zastępca przewodniczącego.
 — „ sanitarnej.
 Ściganie sądowe 6227
27. **Czaykowski Władysław, Wiktor**, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu stanisławskiego.
 Członek komisji prawniczej.
 — „ reformy wyborczej.
 Złożenie mandatu poselskiego 6192
28. **Czechowicz Konstanty, J.** Ekscelencyja Najprzewielebniejszy ksiądz biskup przemyski obrządku grecko-katolickiego.
 Zastępca Marszałka krajowego w Sejmie.
 Przemawiał stawiając formalny wniosek zamknięcia 116 posiedzenia w dniu 24 stycznia 1912 6208
29. **Dąbski Stanisław**, dr. praw, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu rzeszowskiego.
 Członek Wydziału krajowego z całego Sejmu.
 Sprawozdawca Wydziału krajowego:
 1. w przedmiocie ukrajowienia dróg — al. 907 6140
 2. z czynności w zakresie publicznego pośrednictwa pracy za II. półrocze 1910 i I. półrocze 1911 roku — al. 944 6185
30. **Dembowski Ignacy**, dr. praw, c. k. wiceprezydent Rady szkolnej krajowej, poseł z większych posiadłości obwodu przemyskiego.
31. **Długosz Władysław**, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu gorlickiego.
 Członek komisji górniczej, zastępca przewodniczącego.
 — „ przemysłowej.
 — „ szkolnej.
 — Wydziału galic. Kasy oszczędności.
32. **Doliński Franciszek**, doktor praw, adwokat, burmistrz i poseł m. Przemysła.
 Członek komisji administracyjnej, II. zastępca przewodniczącego.
 — „ drogowej.
 — „ prawniczej.
 — „ bankowej.
 — „ drożyznianej.
 Urlop ośmiodniowy 6192

33. **Dudykiewicz Włodzimierz**, dr. praw, adwokat krajowy, poseł z gmin wiejskich powiatu brodzkiego.
 Członek komisji administracyjnej.
 — „ szkolnej.
 Ściganie karnosądowe 6308
 Przemawiał w sprawie pertraktacji, odnoszących się do reformy wyborczej 6124
 — zakładając imieniem klubu ruskiej narodowej organizacji protest przeciwko uchwałom zapadłym na 114 posiedzeniu, a nadto oświadczając, że wobec stałego pomijania klubu przy wyborach do komisji sejmowych i przy konferencyach prezesów klubów sejmowych nad sprawą reformy wyborczej klub nie będzie brał dalej udziału w obradach sejmowych, dopóki sprawa reformy wyborczej nie będzie na porządku dziennym 6145
 — w dyskusji nad oświadczeniem p. Lewickiego w sprawie sejmowej ordynacji wyborczej 6276
 — protestując przeciw odebraniu mu przez Marszałka możliwości przemawiania w rozprawie ogólnej nad prowizoryum budżetowym . . 6353
 Protest złożony imieniem klubu rusko narodnej organizacji przeciw sposobowi prowadzenia obrad 114 posiedzenia w dniu 12. stycznia 1912 6207
34. **Dulęba Władysław**, doktor praw, Rzeczywisty Tajny Radca, poseł miasta Stryja, b. c. k. minister dla Galicyi.
35. **Dumka Paweł**, włościanin, poseł z gmin wiejskich powiatu tarnopolskiego.
 Członek komisji drogowej.
36. **Federowicz Jan**, kupiec, poseł miasta Krakowa.
 Członek komisji kolejowej.
 — „ przemysłowej.
 — „ sanitarnej.
 — „ reformy wyborczej, zastępca członka.
37. **Fiedler Tadeusz**, Rektor Politechniki lwowskiej.
38. **Finkel Ludwik**, dr. filozofi Rektor Uniwersytetu lwowskiego.
39. **Garapich Michał**, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu tarnopolskiego.
 Członek komisji administracyjnej.
 — „ reform agrarnych.
 — „ drożyznianej.
40. Dr. **German Ludomił**, Radca Dworu, em. kraj. inspektor szkół, poseł m. Gorlice-Jasło.
 Wybrany do komisji szkolnej 6189
 „ „ „ reformy wyborczej, zastępcą członka . . . 6349
 Przemawiał w rozprawie ogólnej nad sprawozdaniem komisji szkolnej o wniosku p. Leo i tow. w sprawie dodatków drożyznianych dla nauczycieli szkół ludowych, — z rezolucją 6334

41. **Głębiński Stanisław**, dr. praw, rzeczywisty Tajny Radca, profesor Uniwersytetu lwowskiego b. prezes Koła polskiego, b. minister kolei, poseł m. Lwowa.

Członek komisji budżetowej.

— „ reformy wyborczej, przewodniczący.

Sprawozdawca komisji budżetowej w sprawie zapewnienia ze strony kraju wypłaty emerytur, pensji wdowich i dodatków na wychowanie dzieci dla nauczycieli zakładu dla głuchoniemych we Lwowie — al. 979 6291

— j. w. o zamknięciu funduszków krajowych za r. 1910 — al. 980 6291

— j. w. w zastępstwie p. Leo o sprawozdaniach Wydziału krajowego w przedmiocie budowy szkół ludowych, oraz o wniosku p. Kleskiego w przedmiocie utworzenia funduszu pożyczkowego na budowę szkół w miastach — al. 982 6293

Interpelacya do c. k. komisarza rządowego z powodu naruszenia przepisów o polskim języku urzędowym 6269

42. **Gniewosz Władysław**, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu złoczowskiego.

Członek komisji sanitarnej.

— „ drożyznianej.

Rewident sejmowy.

43. **Gołuchowski Adam**, hrabia, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu czortkowskiego.

Członek komisji podatkowej, przewodniczący.

— „ sanitarnej, przewodniczący.

Wniosek w sprawie upaństwowienia gimnazjum realnego w Skałacie z polskim językiem wykładowym 6269

44. **Gorayski August**, właściciel dóbr, członek Izby Panów Rady Państwa, poseł z m. Sanok-Krono.

Członek komisji bankowej.

— „ gospodarstwa krajowego.

— „ górniczej, przewodniczący.

— „ wodnej.

Sprawozdawca komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego dotyczącem melioracyi — al. 989 . . . 6334

45. **Górski Antoni**, dr. praw, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, poseł z gmin wiejskich powiatu bocheńskiego

Członek komisji kolejowej.

— „ prawniczej.

— „ reform agrarnych.

— „ gminnej.

— „ drożyznianej.

46. **Götz-Okocimski Jan**, baron, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu krakowskiego.

Członek komisji podatkowej.

— „ przemysłowej.

Rewident sejmowy.

Wniosek w sprawie linii kolejowej z Bochni do Wiśnicza . . . 6307

— w sprawie budowy kolei łączącej stację Słotwina-Brzesko z Nowym Sączem lub Marcinkowcami 6307

47. **Haempel Karol**, inżynier, właściciel dóbr, poseł m. Białej.

Członek komisji petycyjnej.

48. **Halban Alfred**, doktor praw, profesor Uniwersytetu lwowskiego, poseł m. Drohobycza

Oczłonek komisji górniczej.

— „ przemysłowej.

— „ szkolnej.

— „ gminnej, sekretarz.

— „ drożyznianej.

Wybrany zastępcą członka komisji reformy wyborczej . . . 6349

Sprawozdawca komisji szkolnej o wniosku p. Leo i tow. w sprawie dodatków drożyznianych dla nauczycieli szkół ludowych — al. 988 6333

49. **Hanczakowski Józef**, doktor praw, c. k. radca sądu, poseł z gmin wiejskich powiatu turczańskiego.

Członek komisji górniczej.

— „ prawniczej, sekretarz.

Zastępca członka Wydziału krajowego z całego Sejmu.

Urlop ośmiodniowy 6192

50. **Horodyski Kazimierz**, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu czortkowskiego.

Członek komisji petycyjnej.

— „ podatkowej.

— „ reformy wyborczej, zastępca członka.

— „ drożyznianej.

51. **Hupka Jan**, doktor praw, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu tarnowskiego.

Członek komisji administracyjnej.

— „ bankowej.

— „ reform agrarnych.

— „ budżetowej, sekretarz.

Wybrany zastępcą członka komisji reformy wyborczej . . . 6349

Zastępca członka Wydziału kraj. z kurii większych posiadłości.

52. **Jabłoński Stanisław**, dr. medycyny, lekarz, burmistrz i poseł miasta Rzeszowa.

Członek komisji sanitarnej, zastępca przewodniczącego.

— „ budżetowej.

Zastępca członka Wydziału kraj. z kurii miast i Izb handlowych.

53. **Jahl Władysław**, dr. praw, adwokat, poseł m. Jarosławia.

Członek Wydz. kraj. z kurii miast i Izb handlowych.

— Wydz. galic. kasy oszczędności.

Sprawozdawca Wydziału krajowego:

1. o budżecie krajowym na rok 1912 — al. 876 . . . 6136

2. w przedmiocie prowizoryum budżetowego na rok 1912 —
al. 877 . . . 6136

Sprawozdawca Wydziału krajowego:

3. o zamknięciu rachunków funduszków krajowych za rok 1910 — al. 878 6136
4. w przedmiocie powiększenia funduszu przemysłowego — al. 879 6136
5. o krajowej sprzedaży soli — al. 880 6136
6. w przedmiocie spraw górniczych — al. 927 6183
7. o preliminarzu funduszu propinacyjnego na rok 1912 — al. 928 6183
8. w przedmiocie prośby Towarzystwa budowy tanich mieszkań dla urzędników Wydziału krajowego o wyjednanie funduszków na kupno gruntów pod budowę — al. 929 6183
9. z czynności Wydziału krajowego i Komisji krajowej dla spraw przemysłowych w zakresie popierania przemysłu krajowego i rękodzieł za czas od 1. sierpnia 1910 do 31. października 1911 — al. 956 6240
10. o zamknięciu rachunków galicyjskiego funduszu propinacyjnego za rok 1910 — al. 957 6240

54. **Jampolski Kazimierz**, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu cieszanowskiego.

- Członek komisji drogowej, złożenie mandatu 6237
- „ reformy wyborczej. 6237
- „ komisji gminnej, złożenie mandatu 6237
- „ prawniczej j. w. 6237
- Przemawiał w rozprawie ogólnej nad sprawozdaniem komisji budżetowej o prowizoryum budżetowym na r. 1912 6321

55. **Jaworski Władysław, Leopold**, dr. praw, c. k. profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, poseł z większych posiadłości obwodu krakowskiego.

- Członek komisji administracyjnej.
- „ prawniczej.
- „ wodnej.
- „ gminnej.
- „ reformy wyborczej.

56. **Jedynak Michał**, włościanin, poseł z gmin wiejskich powiatu ropczyckiego.

- Członek komisji drogowej.
- „ petycyjnej, zastępca przewodniczącego.
- „ szkolnej.
- „ reformy wyborczej, zastępca członka.

- Przemawiał uzasadniając wniosek w sprawie opodatkowania towarzystw asekuracyjnych na rzecz ochotniczych straży pożarnych w kraju 6249
- uzasadniając nagłość wniosku w sprawie zapomogi dla pogorzelców gminy Pustkowa w pow. Ropczyckim 6253

Interpelacje:

- a) do c. k. komisarza rządowego w sprawie lekceważenia uchwał Rad gminnych przez władze polityczne przy rozdawnictwie koncesyi szynkarskich 6308

Interpelacye:

b) do Wydziału krajow. w sprawie pozwolenia gminom na pobieranie opłat od trunków spirytusowych 6308

Wniosek nagły w sprawie zapomogi dla pogorzelców gminy Pustkowa w pow. Ropczyckim 6170

— w sprawie opodatkowania towarzystw asekuracyjnych na rzecz ochotniczych straży pożarnych w kraju 6171

— w sprawie przyspieszenia regulacyi, względnie zabezpieczenia potoku „Ostra“ w gminach Braciejowa, Gumniskach i Latoszynie w pow. Ropczyckim 6307

57. **Jędrzejowicz Stanisław**, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu rzeszowskiego.

Członek komisji drogowej.

— „ reformy wyborczej.

— Rady nadzorczej Banku krajowego.

Zastępca członka Wydziału krajowego z całego Sejmu.

Wniosek własny i p. Skarbka w sprawie zwiększenia subwencyi kraju na bezzwrotne zasiłki dla powiatów i gmin na budowę dróg 6307

58 **Kędzior Andrzej**, Radca Dworu, dyrektor kraj. biura melioracyjnego, poseł z gmin wiejskich powiatu mieleckiego.

Członek komisji gospodarstwa krajowego:

— „ wodnej.

— „ budżetowej.

59. **Kiweluk Jan**, c. k. radca sądu poseł z gmin wiejskich powiatu huciskońskiego.

Członek Wydz. kraj. z całego Sejmu.

Sprawozdawca Wydziału krajowego:

1. w przedmiocie rozszerzenia koszar żandarmeryi we Lwowie przez dobudowę skrzydła na zakupić się mającym sąsiednim gruncie — al. 913 6141

2. w przedmiocie kreowania nowego Sądu powiatowego w Krynicy — al. 914 6141

3. w przedmiocie wydzielenia gmin i obszarów dworskich: Chorobów, Chorościc, Glinna, Płaucza mała i Płaucza wielka z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kozowej, powiatu politycznego Brzeżany, a przydzielenia tychże do okręgu c. k. Sądu powiatowego i powiatu politycznego w Zborowie — al. 915 6141

4 w przedmiocie wydzielenia gminy Grochowce wraz z obszarem dworskim, powiatu przemyskiego z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Niżankowicach, a przydzielenia ich do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Przemyśle — al. 916 6141

5. w przedmiocie wydzielenia gmin Hanaczów i Hanaczówka wraz z obszarami dworskimi powiatu przemyskiego z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Glinianach, a przydzielenia ich do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Przemyśle — al. 917 6141

6. w przedmiocie wydzielenia gminy Nieznánów wraz z obszarem dworskim powiatu kamioneckiego z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Busku, a przydzielenia jej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kamionce strumiłowej — al. 918 6142

Sprawozdawca Wydziału krajowego:

7. w przedmiocie uzupełnienia projektu ustawy krajowej, uchwalonego przez Sejm z dnia 17. października 1904., o wyłączeniu obszaru 1366 morgów, obejmującego majątności tabularne „Stawisko“, „Szymanówka“, „Lewinówka“, „Wyrki“, i niwy rustykalne „Pańkowa“ z terytorium gminy katastralnej i administracyjnej Niwice. powiatu politycznego kamioneckiego i sądowego radziechowskiego, a przydzielenia do terytorium gminy katastralnej Stanisławczyk, powiatu politycznego brodzkiego i sądowego łopatyńskiego — al. 919 6142
8. w przedmiocie wydzielenia gminy Wierzbicy wraz z obszarem dworskim powiatu rawskiego, z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Uhnowie, a przydzielenia do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Rawie ruskiej — al. 920 6142
60. **Kleski Jan**, właściciel dóbr, poseł i burmistrz m. Kołomyi.
Członek komisji drogowej.
— „ gospodarstwa krajowego.
— „ petycyjnej.
61. **Kolischer Henryk**, dr. praw, właściciel dóbr, poseł Izby handlowo-przemysłowej we Lwowie.
Członek komisji górniczej.
— „ kolejowej.
— „ przemysłowej.
— „ wodnej, zastępca przewodniczącego.
— „ podatkowej.
62. **Kończakiewicz Antoni**, gr. kat. Proboszcz, poseł z gmin wiejskich powiatu rawskiego.
Członek komisji drogowej.
— „ gminnej.
63. **Komorowski Stefan**, hrabia, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu samborskiego.
Kwestor Izby.
Członek komisji petycyjnej.
— „ solnej.
64. **Konopka Jan**, baron, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu tarnowskiego.
Członek komisji przemysłowej.
— „ reform agrarnych.
Wybrany do komisji drogowej 6189
65. **Korol Michał**, dr. praw, adwokat, poseł z gmin wiejskich powiatu żółkiewskiego.
Członek komisji dyscyplinarnej z całego Sejmu.
— „ budżetowej, sekretarz.
— „ reformy wyborczej.
— „ drożyznianej.
— kraj. komisji dla włości rentowych.
— Rady nadzorczej Banku krajowego.

Przemawiał popierając formalny wniosek p. Petruszewicza o zamknięcie 114 posiedzenia	6131
— zakładając imieniem klubu ruskiego protest przeciw uchwałom zapadłym na 114 posiedzeniu oraz zapowiadając wniesienie pisemnego protestu	6148
— przyłączając się do deklaracji p. Lewickiego w sprawie sejmowej ordynacji wyborczej	6277

Protest:

1. imieniem klubu ruskiego przeciw sposobowi prowadzenia obrad 114 posiedzenia z dnia 12. stycznia 1912	6206
2. przeciw sposobowi prowadzenia obrad i protokołowi z 115 posiedzenia z dnia 20. stycznia 1912	6229
3. przeciw sposobowi prowadzenia obrad na 117 posiedzeniu sejmu z dnia 3. lutego 1912	6269
4. przeciw sposobowi prowadzenia obrad na 118 posiedzeniu z dnia 9. lutego 1912	6317

66. **Korytowski Juliusz**, hrabia, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu tarnopolskiego.

Członek komisji kolejowej.

— „ solnej.

Wybrany do komisji podatkowej. 6189

Kwestor Izby.

67. **Korytowski Włodłd**, J. Ekscelencya, b. c. k. Minister Skarbu i właściciel dóbr, poseł m. Nowego Sącza.

Członek komisji budżetowej.

Sprawozdawca komisji budżetowej w przedmiocie petycji gminy król. stoł. miasta Lwowa o porękę kraju dla pożyczki 6,000.000 kor. w obligach kolejowych Banku krajowego na cele inwestycyjne miejskich zakładów elektrycznych — al. 985 6296

68. **Kozłowski Włodzimierz**, dr. praw, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu przemyskiego.

Członek komisji wodnej, przewodniczący.

— „ budżetowej, składa mandat 6120

Przemawiał uzasadniając nagłość wniosku w sprawie zapomogi dla pogorzalców w Ryszkowej woli 6307

Wniosek nagły w sprawie zapomogi dla pogorzalców w Ryszkowej woli 6307

— w sprawie założenia gimnazjum realnego, albo szkoły realnej w Lubaczowie 6307

69. **Kraiński Władysław**, dr. praw, preses Tow. kredytowego ziemskiego, poseł z większych posiadłości obwodu przemyskiego.

Członek komisji bankowej, zastępca przewodniczącego.

— „ kolejowej

Urlop ośmiodniowy 6120

70. Kraiński Wincenty, dr. praw, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu sokalskiego.

Członek komisji podatkowej, złożenie mandatu	6237
— „ sanitarniej, j. w.	6237
— „ gminnej, j. w.	6237
— „ reformy wyborczej, zastępca członka, j. w.	6237
Wybrany zastępcą członka komisji reformy wyborczej	6349

71. Krężel Adam, pisarz gminny, poseł z gmin wiejskich powiatu pilzneńskiego.

Członek komisji administracyjnej.	
— „ reform agrarnych.	
— „ reformy wyborczej, zastępca członka.	
Przemawiał uzasadniając wniosek o zapomogę dla ludności włościańskiej nawiedzionej klęską myszy polnych i posuchy	6288
— popierając petycję l. s. 9123. mieszkańców przysiółka Golenki ad Głowoczowa, o utworzenie samostnej gminy	6215
— uzasadniając magłość wniosku o zapomogę dla pogorzalców gminy Jastrząbka stara	6352

Interpelacye: a) do c. k. komisarza rządowego:

1. w sprawie rozstrzygania spraw niepodpadających pod kompetencyę sądów powiatowych przez c. k. sąd powiatowy w Pilźnie	6228
2. w sprawie nadużyć komendanta c. k. posterunku żandarmerji w Zassowie	6269
3. w sprawie karania grzywnami włościan w powiecie pilneńskim przez Starostwo za trudnienie się masarstwem	6269
4. w sprawie obciążenia grzywną Józefa Szafrąńskiego przez starostwo w Pilźnie	6269
5. w sprawie odmówienia koncesyi szynkarskiej Józefowi Jędrzejczykowi w Błażkowej przez c. k. Starostwo w Pilźnie	6308
6. w sprawie ściągania opłat i wypłacania odszkodowań robotnikom przez Zakład ubezpieczeń robotników od wypadków we Lwowie	6308
b) do Wydziału krajowego w sprawie udzielania pożyczek przez komisję dla włości rentowych	6308
Wniosek nagły o zapomogę dla pogorzalców gminy Jastrząbka stara	6227
— o zapomogę dla ludności włościańskiej nawiedzionej klęską myszy polnych i posuchy	6228
— nagły w sprawie uregulowania krajowej opłaty szynkarskiej	6307

72. Krynicki Bohdan, dr. praw, c. k. wiceprezydent sądu, poseł z gmin wiejskich pow. bohorodeczańskiego.

Członek komisji gospodarstwa krajowego.	
— „ wodnej, sekretarz.	
— „ reformy wyborczej, zastępca członka.	

73. Kryśowaty Oleksa, włościanin, poseł z gmin wiejskich powiatu zbarskiego.

Członek komisji solnej.

74. Krzeczunowicz Aleksander, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu brzeżańskiego.

- Członek komisji petycyjnej.
 — „ podatkowej.
 — „ solnej.
 — „ budżetowej.
 — „ reformy wyborczej.

Wybrany ponownie do komisji reformy wyborczej 6189

Przemawiał popierając petycję Wydziału powiatowego w Rohatynie o przyznanie 75% subwencji na rekonstrukcję drogi Manasterzyska-Żurawno 6155

uzasadniając wniosek w sprawie projektów rządowych o podwyższenie podatków: osobisto dochodowego, od wódki, piwa, od spadków i uregulowania udziału krajów w tych podatkach 6241

Interpelacya do c. k. komisarza rządowego w sprawie zorganizowanej lichwy stowarzyszeń kredytowych i gospodarczych 6208

Wniosek w sprawie projektów rządowych o podwyższenie podatków: osobisto-dochodowego, od wódki, od piwa, od spadków i uregulowania udziału krajów w tych podatkach 6122

75. Krzysztofowicz Mikołaj, dr. praw, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu kołomyjskiego.

- Członek komisji administracyjnej.
 — „ gospodarstwa krajowego.
 — „ reformy wyborczej.

76. Kurowiec Jan, doktor medycyny, poseł z gmin wiejskich powiatu kałuskiego

- Członek komisji gospodarstwa krajowego.
 — „ górniczej.
 — „ sanitarnej.
 — „ wodnej.
 — „ reformy wyborczej, zastępca członka.
 — „ drożyznianej.

Kwestor Izby.

Interpelacya do c. k. komisarza rządowego:

w sprawie zakazu przez c. k. Namiestnictwo dalszego spalwania drzewa rzeką Łomnicą 6208

77. Landau Ignacy, adwokat, doktor praw, poseł m. Krakowa.

- Członek komisji podatkowej.
 — „ prawniczej, sekretarz.
 — „ solnej.

78. Laskowski Kazimierz, c. k. radca dworu, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu sanockiego.

- Członek komisji administracyjnej, przewodniczący.
 — „ szkolnej.
 — „ reformy wyborczej.

Wybrany do komisji prawniczej 6189

79. **Leo Juliusz**, doktor praw, c. k. profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, prezydent i poseł m. Krakowa.

Członek komisji bankowej, przewodniczący.

- „ budżetowej, I. zastępca przewodniczącego.
- „ reformy wyborczej.
- „ gminnej.
- „ drożyznianej.

Przemawiał składając na 114 posiedzeniu oświadczenie imieniem wszystkich klubów polskich w sprawie zamknięcia 114 posiedzenia 6133

— uzasadniając nagłość wniosku swego i pp. Rutowskiego, Bandrowskiego i tow. w sprawie regulacji płac nauczycieli ludowych względnie przyznania na rok 1912 jednorazowej zapomogi drożyznianej 6170

Wniosek nagły własny i pp. Rutowskiego, Bandrowskiego i tow. w sprawie regulacji płac nauczycieli ludowych względnie przyznania na rok 1912 jednorazowej zapomogi drożyznianej . . . 6170

80. **Lewakowski Zygmunt**, poseł z gmin wiejskich powiatu staro-samborskiego.

Członek komisji drogowej.

- „ górniczej.
- „ przemysłowej.
- „ dyscyplinarnej z kurii gmin wiejskich.

81. **Lewicki Konstanty**, doktor praw, adwokat kraj., poseł z gmin wiejskich powiatu rohatyńskiego.

Członek komisji bankowej.

- „ podatkowej.
- „ szkolnej.
- „ budżetowej.
- „ reformy wyborczej, sekretarz.
- „ gospodarstwa krajowego.

Przemawiał składając w dniu otwarcia sesji sejmowej oświadczenie imieniem klubu ukraińsko-ruskiego 6122

— stawiając wniosek formalny na zamknięcie 115 posiedzenia i zwołanie następnego na dzień 25. stycznia b. r. oraz o skonstatowanie kompletu i stosunku ilości głosów 6171

— składając imieniem klubu ukraińsko-ruskiego deklarację w sprawie niezdolności obecnego Sejmu do jakiegokolwiek innej pracy ustawodawczej, prócz przeprowadzenia reformy wyborczej w duchu demokratycznym i narodowe prawa uwzględniającej . . . 6271

Interpelacya do c. k. komisarza rządowego:

w sprawie bezprawnego usunięcia nauki języka ruskiego w szkole ludowej w Kramarzówce 6269

Protest imieniem klubu rusko-ukraińskiego przeciw sposobowi prowadzenia obrad 114 posiedzenia w dniu 12. stycznia 1912 . . . 6205

— przeciw sposobowi prowadzenia obrad i protokołowi z 115 posiedzenia w dniu 20 stycznia 1912. 6229

— przeciw sposobowi prowadzenia obrad 117 posiedzenia w dniu 3 lutego 1912 6316

— przeciw sposobowi prowadzenia obrad 118 posiedzenia w dniu 9 lutego 1912 6317

82. **Loewenstein Natan**, dr. praw, adwokat krajowy, poseł m. Lwowa.

Członek komisji bankowej.

— „ podatkowej, zastępca przewodniczącego.

— „ reformy wyborczej.

Wybrany do komisji budżetowej 6189

— „ „ podatkowej 6189

83. **Lubomirski Andrzej**, książę, właściciel dóbr, dziedziczny członek Izby Panów Rady Państwa, poseł z większych posiadłości obwodu żółkiewskiego.

Członek komisji przemysłowej, przewodniczący.

— „ wodnej.

84. **Lubomirski Kazimierz**, książę, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich pow. myślenickiego

Członek komisji kolejowej.

— „ wodnej

— „ reform agrarnych.

85. **Łazarski Stanisław**, dr. praw, adwokat krajowy, poseł z gmin wiejskich powiatu bialskiego.

86. **Maiss Ferdynand**, dr. praw, adwokat i burmistrz m. Bochni, poseł miast Bochnia-Wadowice.

Członek komisji administracyjnej.

— „ prawniczej, przewodniczący.

— „ solnej.

— „ dyscyplinarnej z kurii miast i Izb handlow.

Rewident sejmowy.

87. **Makuch Jan**, doktor praw, adwokat krajowy, poseł z gmin wiejskich powiatu tłumackiego.

Członek komisji administracyjnej.

— „ szkolnej.

— „ reform agrarnych.

— „ reformy wyborczej.

Przemawiał zakładając imieniem klubu ukraińsko-ruskiego protest przeciw uchwałom zapadłym na 114 posiedzeniu oraz zapowiadając wniesienie pismnego umotywowania protestu 6145

88. **Mars Antoni**, dr. medycyny, profesor Uniwersytetu lwowskiego, poseł z większych posiadłości obwodu sądeckiego.

Członek komisji sanitarnej.

— „ szkolnej.

— „ górniczej

89. **Marszałkowicz Jan**, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu limanowskiego.

Członek komisji gospodarstwa krajowego, zastępca przewodniczącego.

— „ reformy wyborczej, zastępca członka.

— „ drożyznianej.

- Wybrany do komisji petycyjnej 6189
 — „ „ reformy wyborczej, ponownie zastępcą członka 6349
90. **Maryewski Franciszek**, burmistrz m. Podgórze, poseł miast Podgórze-Wieliczka.
 Członek komisji bankowej.
 — „ reformy wyborczej, sekretarz.
 — „ wodnej.
 Członek Rady nadzorczej Banku kraj.
91. **Merunowicz Teofil**, sekretarz lwowskiej Rady powiatowej, poseł z gmin wiejskich pow. lwowskiego.
 Członek komisji solnej.
 — „ gminnej, II. zastępca przewodniczącego.
 Rewident sejmowy.
 Sprawozdawca komisji solnej o krajowej sprzedaży soli — al. 983 6294
 Przemawiał uzasadniając wniosek o wezwanie c. k. Rządu, aby przyspieszył budowę własnych gmachów na pomieszczenie urzędów i zakładów państwowych w Galicyi 6245
 Wniosek o wezwanie c. k. Rządu, aby przyspieszył budowę własnych gmachów na umieszczenie urzędów i zakładów państwowych w Galicyi 6122
92. **Męciński Józef**, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu tarnowskiego.
 Członek komisji drogowej, przewodniczący.
 — „ górniczej.
 — „ kolejowej.
93. **Michałowski Emil**, dyrektor c. k. seminarium nauczycielskiego, Radca Rządu, poseł m. Tarnopola.
 Członek komisji petycyjnej, przewodniczący.
 — „ szkolnej, sekretarz.
 Sprawozdawca komisji szkolnej z petycji nauczycieli i nauczycielek, wdów i sierót po nauczycielach, o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, o przyznanie lub podwyższenie emerytury, względnie pensji wdowiej, o przyznanie dodatków pięcioletnich — aleg. 967 6250
 — komisji szkolnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 20. września 1910 L. 111.861/910 w przedmiocie petycji nauczycieli i nauczycielek, tudzież wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, przyznanie, względnie podwyższenie emerytury, pensji wdowiej, dodatków pięcioletnich i t. p. — aleg. 968 6250
 Przemawiał uzasadniając nagłość wniosku w sprawie nałożenia krajowego dodatku do podatku państwowego od spirytusu celem podwyższenia płac i emerytur nauczycieli 6187
 — zdając sprawę z wyniku skrutynium uzupełniających wyborów do komisji reformy wyborczej 6349
 Wniosek nagły w sprawie nałożenia krajowego dodatku do podatku państwowego od spirytusu celem podwyższenia płac i emerytur nauczycieli 6170

94. **Moysa Rosochacki Stefan**, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu śniatyńskiego.

Członek komisji bankowej.

— „ drogowej.

— „ reformy wyborczej.

— „ gminnej.

— Rady nadzorczej Banku krajowego.

Rewident sejmowy.

95. **Mycielski Edward**, hrabia, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu chrzanowskiego.

Członek komisji górniczej.

— „ petycyjnej.

— „ przemysłowej, sekretarz.

— „ solnej.

— „ drożyznianej.

96. **Mycielski Stanisław**, hrabia, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu bobreckiego.

Członek komisji administracyjnej.

— „ przemysłowej.

— „ reform agrarnych.

— „ reformy wyborczej, zastępca członka.

97. **Myjak Wincenty**, włościanin, poseł z gmin wiejskich powiatu nowosandeckiego.

Członek komisji kolejowej.

— „ reformy wyborczej.

Rewident sejmowy.

Przemawiał popierając petycję L. s. 9816 Rozalii Mendler w sprawie poboru opłaty szynkarskiej 6267

— uzasadniając wniosek w sprawie założenia szkoły koszykarskiej z Łącku 6288

— uzasadniając wniosek w sprawie założenia szkoły sadowniczej w Łącku 6288

Wniosek w sprawie założenia szkoły sadowniczej w Łącku 6228

— w sprawie założenia szkoły koszykarskiej w Łącku 6228

98. **Myroniuk Zajaczuk**, włościanin, poseł z gmin wiejskich powiatu kołomyjskiego.

Członek komisji petycyjnej.

— „ sanitarnej.

Ściganie karno-sądowe 6308

Wniosek nagły w sprawie udzielenia pomocy dla pogorzalców wsi Kujdańce pow. Kołomyja 6208

99. **Niezabitowski Stanisław**, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu samborskiego.

Członek komisji bankowej.

— „ budżetowej

— Wydziału galic. Kasy Oszczędności.

100. **Obertyński Zdzisław**, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu żółkiewskiego.

Członek komisji drogowej.

— „ gospodarstwa krajowego.

Wybrany do komisji reformy wyborczej zastępcą członka . . . 6189

101. **Onyszkiewicz Mieczysław**, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu brzeżańskiego.

Członek Wydziału krajowego z całego Sejmu.

Sprawozdawca Wydziału krajowego:

1. z czynności urzędowych za czas od 1 lipca 1910 do końca września 1911 — al. 881 6136
2. w sprawie poborów i stosunków służbowych urzędników i sług etatowych, tudzież w sprawie dodatku drożyźnianego dla aplikantów i dyetaryuszy Wydziału krajowego — al. 882 6137
3. w przedmiocie rozszerzenia gmachu sejmowego — al. 883 6137
4. w przedmiocie odnowienia królewskiego zamku na Wawelu w Krakowie za czas od 1. września 1910 r. do końca października 1911 r. — al. 884 6137
5. w przedmiocie nabycia ruin zamku w Tokach na własność kraju — al. 885 6137
6. w przedmiocie subwencyowania Hospicjum naukowego polskiego w Rzymie — al. 886 6137
7. w przedmiocie galicyjskiej Kasy Oszczędności we Lwowie — al. 887 6137
8. o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. lipca 1910 do 30. czerwca 1911 — al. 888 6137
9. w przedmiocie ustawy kanalizacyjnej dla gminy m. Jasła — al. 889 6138
10. w przedmiocie zmiany w §. 23. ustawy o Reprezentacji powiatowej — al. 890 6138
11. w przedmiocie wyłączenia osady Czahary zbarazkie ze Związku gminy m. Zbaraża i utworzenia z niej samoistnej gminy administracyjnej — al. 891 6138
12. w przedmiocie wyłączenia przysiółka Cecory ze związku gminy Płaucza wielka, powiat Brzeżany i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej — al. 892 6138
13. w przedmiocie utworzenia z przysiółka Kropiwiszczce ad Kornicz samoistnej gminy administracyjnej — al. 893 6138
14. w przedmiocie utworzenia z posiadłości, powstałych z rozparcelowanych dóbr tabularnych w Łaszkach górnych, nowej gminy administracyjnej pod nazwą „Łaszki polskie“ — al. 894 6138
15. w przedmiocie wyłączenia przysiółka Męciszów ze związku gminy Pustków i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej — al. 895 6138
16. w przedmiocie wyłączenia przysiółków Oleksice stare i Jaroszyce ze związku gminy Komarów i utworzenia z nich samoistnej gminy administracyjnej, pod nazwą Oleksice — al. 896 6139

Sprawozdawca Wydziału krajowego:

17. w przedmiocie utworzenia z przysiółka Wulka łamana samoistnej gminy administracyjnej — al. 897 6139
18. w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Przemyslanach na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 44.114 koron na pokrycie części kosztów rekonstrukcji szpitala powszechnego w Przemyslanach — al. 898 6139
19. w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Wadowicach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 100.000 K na budowę i wykończenie dróg w tamtejszym powiecie — al. 899 6139
20. w przedmiocie zezwolenia reprezentacji powiatowej w Żydaczowie na przyjęcie imieniem powiatu solidarnej poręki za pożyczkę komunalną, jaką gmina Rozdół zamierza zaciągnąć w Banku krajowym w kwocie 90.000 koron — al. 900 6139
21. z obliczenia efektu finansowego niektórych sposobów polepszenia bytu nauczycieli szkół ludowych, oraz emerytów, wdów i sierót po tych nauczycielach — al. 901 6139
22. w przedmiocie petycyj gmin o uwolnienie względnie obniżenie lub odpisanie zaległych prestacyj nauczycielskich — al. 902 6139
23. w przedmiocie przenoszenia miejscowości do wyższych klas płac nauczycielskich — al. 903 6140
24. w przedmiocie budowy szkół ludowych — al. 904 6140
25. o wniosku posła Kleskiego w przedmiocie utworzenia funduszu pożyczkowego na budowę szkół w miastach — al. 905 6140
26. w sprawie przekształcenia 6-klasowej szkoły pospolitej męskiej w Zaleszczykach na wydziałową — al. 906 6140
27. w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kolbuszowej na zobowiązanie się imieniem powiatu objęcia gwarancyi oprocentowania i umorzenia części kapitału akcyjnego kolei lokalnej z Rzeszowa na Kolbuszowę do Niska, w kwocie 230.000 kor. — al. 921 6182
28. w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Nisku na zobowiązanie się imieniem powiatu objęcia gwarancyi oprocentowania i umorzenia części kapitału akcyjnego kolei lokalnej z Rzeszowa na Kolbuszowę do Niska w kwocie 350.000 kor. — al. 922 6182
29. w przedmiocie utworzenia z głównego kompleksu przysiółka Gądky ad Trzcinica samoistnej gminy administracyjnej — al. 923 6182
30. ze sprawozdania c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie wychowania publicznego za rok szkolny 1909/10 — al. 924 6182
31. w przedmiocie petycyj nauczycieli i nauczycielek, tudzież wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, przyznanie, względnie podwyższenie emerytury, pensyi wdowiej, dodatków pięcioletnich i t. p. — al. 925 6183
32. o zamknięciu rachunków fundacyi Stanisława hr. Skarbka za rok 1909 — al. 926 6183

Sprawozdawca Wydziału krajowego:

33. w przedmiocie ustawy o obowiązku właścicieli domów w stoł. król. m. Krakowie wybudowania kanałów domowych, połączenia tychże z kanałami miejskimi, oraz o opłatach gminnych za to połączenie — al. 958 6241
34. w przedmiocie zrzeczenia się praw kraju do Morszyna koło Stryja — al. 959 6241
35. w przedmiocie ustawy zezwalającej gminie Knihinin-wieś (powiat Stanisławów) na pobór opłat gminnych od czynszów najmu — al. 970 6285

102. **Paygert Kornel**, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu czortkowskiego.

- Członek komisji reform agrarnych.
 — „ reformy wyborczej, sekretarz.
 — „ bankowej.

Sprawozdawca komisji bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie Galicyjskiej Kasy Oszczędności za rok 1910, tudzież w przedmiocie podwyższenia gwarancji kraju dla wkładek w Galicyjskiej Kasie oszczędności we Lwowie — al. 987 6333

103. **Pelczar Józef**, Najprzewielebniejszy ksiądz biskup przemyski obrz. łac. dr. św. Teologii.104. **Petruszewicz Eugeniusz**, dr. praw, adwokat, poseł z kurii gmin wiejskich powiatu stryjskiego.

- Członek komisji budżetowej.
 — „ gospodarstwa kraj
 — „ reform agrarnych.
 — „ reformy wyborczej, zastępca członka.
 — „ drożyznianej.

Przemawiał stawiając formalny wniosek zamknięcia 114 posiedzenia — dwukrotnie 6128, 6134

- wnosząc imieniem klubu ukraińsko-ruskiego protest przeciw sposobowi prowadzenia obrad na 117 posiedzeniu, tudzież przeciw protokołowi z tego posiedzenia, oraz zapowiadając wniesienie tego protestu na piśmie 6257

105. **Pilat Tadeusz**, dr. praw c. k. radca dworu, b. profesor Uniwersytetu lwowskiego, poseł z większych posiadłości obwodu nowosandeckiego.

Członek Wydz. kraj. z kurii większych posiadłości.

Sprawozdawca Wydz. kraj.:

1. z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w r. 1910 — al. 930 6183
2. o krajowej wyższej szkole lasowej we Lwowie za rok 1910/11. — al. 931 6183
3. o krajowych zakładach naukowych rolniczych w Dublanach i o krajowych stacyach doświadczalnych rolniczych w Dublanach i we Lwowie — al. 932 6184

S p r a w o z d a w c a Wydziału krajowego:

4.	o niższych szkołach rolniczych — al. 933	6184
5.	o zarządzie krajowym składem publicznym, połączonym ze składem wolnym w Krakowie — al. 934	6184
6.	o szkole ogrodniczej w Tarnowie, na Wulce kapitańskiej, o Zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach i o popieraniu sadownictwa w kraju za rok 1910/11. — al. 935	6184
7.	w przedmiocie wykształcenia kobiet w zakresie gospodarstwa wiejskiego i domowego — al. 936	6184
8.	o krajowym kursie praktycznym dozorców drenarskich — al. 937	6184
9.	o włościach rentowych — al. 938	6184
10.	w przedmiocie operacji agrarnych al. — 939	6184
11.	o Banku krajowym — al. 940	6185
12.	w przedmiocie podwyższenia gwarancyi kraju dla emisji obligacyj kolejowych i zmiany statutu Banku krajowego — al. 941	6185
13.	o krajowej Centralnej Kasie dla spółek rolniczych — al. 942	6185
14.	o czynnościach krajowego Patronatu Spółek oszczędności i pożyczek oraz innych spółek rolniczych — al. 943	6185
15.	o regulacji rzek kanałowych — al. 953	6240
16.	o melioracyach — al. 954	6240
17.	o krajowej średniej szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie za rok szkolny 1910/11. — al. 955	6240
106. **Piniński Leon**, hrabia, Jego Ekscelencya, Rzeczywisty Tajny Radca, członek Izby panów Rady państwa, dr. praw, b. c. k. Namiestnik, poseł z gmin wiejskich pow. skałackiego.
- Członek komisji szkolnej, zastępca przewodniczącego.
- „ dyscyplinarnej z całego Sejmu.
- „ budżetowej.
- „ reformy wyborczej, zastępca członka.
107. **Potocki Roman**, hrabia, Jego Ekscelencya, Rzeczywisty Tajny Radca, właściciel dóbr, dziedziczny członek Izby panów Rady państwa, poseł z gmin wiejskich powiatu przemysłańskiego.
- Członek komisji górniczej.
- „ solnej.
- Urlop ośmiodniowy 6120
108. **Ptak Franciszek**, włościanin, poseł z gmin wiejskich powiatu krakowskiego.
- Członek komisji petycyjnej.
- „ gminnej.
- „ drożyźnianej.
- Rewident sejmowy.
- Ściganie karno sądowe 6227
- Przemawiał uzasadniając wniosek w sprawie wynagradzania świadków powoływanych przez c. k. Starostwa w sprawach urzędowych 6288
- Interpelacya do c. k. Komisarza rządowego w sprawie szykanowania ludności włościańskiej przez urząd weterynaryjny w Krakowie 6308

Wniosek w sprawie wynagradzania świadków powoływanych przez
c. k. Starostwa w sprawach urzędowych 6207

109. **Raciborski Aleksander**, doktor filozofii, b. profesor Uniwersytetu lwowskiego, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu złoczowskiego.

Członek komisji drogowej.

— „ reformy wyborczej, zastępca członka.

110. **Rayski Albin**, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu samborskiego.

Członek komisji szkolnej, przewodniczący.

— „ reform agrarnych.

111. **Rittel Stanisław**, sekretarz Izby handlowo przemysłowej brodzkiej, doktor praw.

Członek komisji administracyjnej.

— „ przemysłowej, sekretarz.

— „ reformy wyborczej.

112. **Rutowski Tadeusz**, dr. praw, em. urzędnik Wydz. kraj., wiceprezydent i poseł miasta Lwowa.

Członek komisji przemysłowej, zastępca przewodniczącego.

— „ budżetowej.

— „ reformy wyborczej.

Wniosek nagły własny i pp. Lea, Bandrowskiego i tow. w sprawie regulacji płac naczycieli ludowych, względnie przyznania na rok 1912 jednorazowej zapomogi drożyznianej 6170

113. **Sala Oktaw**, właściciel dóbr, poseł miasta Brodów.

Członek komisji drogowej.

— „ reform agrarnych.

— „ budżetowej.

Rewident sejmowy.

Zastępca członka Wydziału krajowego z całego Sejmu.

114. **Sandulak Jan**, włościanin, poseł z gmin wiejskich powiatu nadwórniańskiego.

115. **Sapieha Adam**, książę, Najprzewielebniejszy Książę Biskup krakowski.

116. **Sapieha Władysław**, książę, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu przemyskiego.

Członek komisji podatkowej.

— „ solnej, zastępca przewodniczącego.

— „ reform agrarnych.

— „ gminnej.

Urlop ośmiodniowy 6120

117. **Sare Józef**, c. k. starszy radca budownictwa i wiceprezydent m. Krakowa, poseł krakowskiej Izby handlowo przemysłowej.

Członek komisji drogowej, zastępca przewodniczącego.

- „ przemysłowej.
- „ sanitarnej.
- „ wodnej.
- „ gminnej.
- „ reformy wyborczej, zastępca członka.

Sprawozdawca komisji sanitarnej w sprawie rozszerzenia i adaptacji szpitala powsz. w Przemyślanach — al. 987 . . . 6290

— komisji kolejowej w zastępstwie p. Kolischera o czynnościach Departamentu IV. Wydziału krajowego w sprawach kolejowych za czas od 1. lipca 1910 do 30. czerwca 1911 — al. 984 . . . 6295

— komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy o obowiązku właścicieli domów stoł. król miasta Krakowa wybudowania kanałów domowych, połączenia tychże z kanałami miejskimi oraz o opłatach gminnych za to połączenie — al. 990 . . . 6349

118. **Schätzel Stanisław**, dr. praw, adwokat, poseł miast Brzeżany-Złoczów.

Członek komisji administracyjnej.

- „ podatkowej, sekretarz.

Przemawiał uzasadniając wniosek o wezwanie c. k. Rządu, aby wystawił budynek na pomieszczenie seminarium żeńskiego nauczycielskiego w Brzeżanach . . . 6247

— uzasadniając wniosek o przyznanie miastom: Brzeżany, Gorlice, Jaworów i Wadowice w wykonaniu uchwały sejmowej z dnia 11. listopada 1905. dotacyi w stosunku sprawdzonego ubytku w dochodach z prawa propinacyi . . . 6247

Wniosek o wezwanie c. k. Rządu, aby, wystawił budynek na pomieszczenie seminarium żeńskiego nauczycielskiego w Brzeżanach 6170

— o przyznanie miastom: Brzeżany, Gorlice, Jaworów i Wadowice w wykonywaniu uchwały sejmowej z dnia 11. listopada 1905. dotacyi w stosunku sprawdzonego ubytku w dochodach z prawa propinacyi . . . 6170

119. **Schnell Oskar**, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu złoczowskiego

Członek komisji gospodarstwa krajowego, przewodniczący.

Wybrany zastępcą członka komisji reformy wyborczej . . . 6349

Zastępca członka Rady nadzorczej Banku krajowego.

120. **Senyk Kornel**, gr. kat, proboszcz, poseł z gmin wiejskich powiatu żydaczowskiego

Członek komisji bankowej.

- „ reform agrarnych.

Złożenie mandatu poselskiego . . . 6192

121. **Skarbek Aleksander**, hrabia, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu rudeckiego.

Członek komisji gospodarstwa krajowego.

- „ reform agrarnych.
- „ gminnej, sekretarz.

Interpelacye do c. k. komisarza rządowego:

1) w sprawie wykonywania ustawy łowieckiej	6122
2) w sprawie zapomóg dla włościan, dotkniętych klęską zarazy pryszczycy	6122
Wniosek własny i p. Jędrzejowicza Stanisława i tow. w sprawie zwiększenia subwencji kraju na bezzwrotne zasiłki dla powiatów i gmin na budowę dróg	6307

122. **Skolyszewski Wiktor**, inżynier, poseł z gmin wiejskich powiatu wielickiego.

Członek komisji administracyjnej.

—	"	kolejowej, przewodniczący.
—	"	budżetowej.
—	"	gminnej.
—	"	reformy wyborczej.

Zastępca członka Wydziału kraj. z kuryi gmin wiejskich.

123. **Skrzyński Zdzisław**, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu brzozowskiego.

Członek komisji drogowej.

—	"	kolejowej.

124. **Skwarko Zacharyasz**, Dyrektor „Narodnego Domu“ w Mościskach, poseł z gmin wiejskich powiatu mościskiego.

Członek komisji gospodarstwa krajowego.

—	"	kolejowej.
—	"	reform agrarnych.
—	"	gminnej.

Sekretarz Izby.

Przemawiał popierając formalny wniosek p. Lewickiego o zamknięciu 115 posiedzenia 6173

—	zgłaszając protest imieniem klubu rusko-ukraińskiego przeciw sposobowi prowadzenia obrad i przeciw protokołowi 115 posiedzenia i zapowiadając wniesienie protestu na piśmie	6192

—	z wnioskiem formalnym o zamknięcie 117 posiedzenia	6238

—	w dyskusji nad oświadczeniem p. Lewickiego w sprawie sejmowej ordynacyi wyborczej	6284

125. **Sobolewski Franciszek**, c. k. lekarz powiatowy, poseł m. Sambora.

Członek komisji przemysłowej.

—	"	sanitarnej.
—	"	reformy wyborczej.

126. **Sodomora Michał**, włościanin, poseł z gmin wiejskich powiatu podhajeckiego.

Członek komisji gminnej.

127 **Sozański Feliks**, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu samborskiego.

Członek komisji drogowej.

—	"	wodnej.

128. **Stadnioki Stanisław**, hrabia, J. Eksceleńcy, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu stryjskiego.

Członek komisji wodnej.

— „ dyscyplinarnej z całego Sejmu.

— „ reformy wyborczej.

— „ gminnej, I-szy zastępca przewodniczącego.

Interpelacya do c. k. Komisarza rządowego w sprawie zakazu związania stowarzyszenia p. n.: „Polska organizacya powiatowa“ w Stryju 6308

129. **Stapiński Jan**, dziennikarz, poseł z gmin wiejskich pow. krośnieńskiego.

Członek komisji administracyjnej, I. zastępca przewodniczącego.

— „ prawniczej.

— „ reformy wyborczej, I. zastępca przewodniczącego.

Interpelacye a) do c. k. komisarza rządowego:

1) w sprawie szykanowania ludności powiatu lwowskiego za legalne odbywanie poufnych zebrań 6228

2) w sprawie nadużycia władzy przez wójta Macieja Kluskę w Posadzie olchowskiej przy wydaniu fałszywej opinii o podaniu Józefa Wojłowicza, ubiegającego się o koncesyę szynkarską 6228

3) w sprawie nierozpisania wyborów gminnych w Dynowie 6228

4) w sprawie nietępienia przez Starostwa pokątnego szynkarstwa po wsiach 6269

5) w sprawie lekceważenia uchwał Rad gminnych przez władze polityczne przy rozdawnictwie koncesyi szynkarskich 6269

b) do Wydziału krajowego w sprawie kontroli krajowej opłaty od piwa i o rejonie granicznym ze Szląskiem 6228

Wniosek nagły w sprawie polepszenia płac nauczycieli ludowych 6228

— j. w. w sprawie zabezpieczenia bytu organistów. 6307

130. **Starowieyski Stanisław**, doktor praw, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu sanockiego.

Członek komisji prawniczej.

— „ budżetowej.

— „ reformy wyborczej, zastępca członka.

— „ podatkowej.

— „ drożyzniowej

Wybrany do komisji kolejowej 6189

131. **Staruch Antoni**, włościanin, poseł z gmin wiejskich powiatu liskiego.

132. **Staruch Tymoteusz**, włościanin, poseł z gmin wiejskich powiatu brzeżańskiego.

Członek komisji administracyjnej.

— „ przemysłowej.

Rewident sejmowy.

Ściganie karno sądowe 6227

Przemawiał popierając formalny wniosek p. Lewickiego o zamknięcie 115 posiedzenia 6178

133. **Starzyński Stanisław**, doktor praw, b. wiceprezydent Izby posłów Rady państwa, profesor uniwersytetu lwowskiego, poseł z większych posiadłości obwodu złoczowskiego.

Członek komisji budżetowej, składa mandat	6120
— „ reformy wyborczej.	
— „ gminnej, składa mandat	6120
— „ administracyjnej składa mandat	6120
Wybrany do komisji administracyjnej, składa mandat	6189
— „ budżetowej	6189
— „ gminnej	6189

134. **Stefczyk Franciszek**, Dyrektor Biura Patronatu Spółek oszczęd. i poz przy Wydziale kraj., poseł z gmin wiejskich pow. Jasielskiego.

Członek komisji bankowej.	
— „ reform agrarnych.	
— „ budżetowej, sekretarz.	
— „ drożyznianej, zastępca przewodniczącego.	

135. **Styla Antoni**, włościanin, poseł z gmin wiejskich pow. wadowickiego.

Członek komisji administracyjnej.	
— „ podatkowej.	
— „ solnej.	
Ściganie karno sądowe	6227
Przemawiał uzasadniając wniosek w sprawie wyłączności górniczych	6278
Wniosek w sprawie wyłączności górniczych	6171

136. **Szajnocha Władysław**, Dr. filozofii, Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Wybrany do komisji górniczej	6189
* „ „ reform agrarnych	6189

137. **Szeptycki Aleksander Andrzej**, J. Ekscelencyja, hrabia, dr. sw. Teologii, Najprz. ks. Arcybiskup Metropolita halicki obrządku grecko-katolickiego.

138. **Szeptycki Jan**, hrabia, właściciel dóbr, członek Izby Panów Rady państwa, poseł z gmin wiejskich pow. jaworowskiego.

Członek komisji solnej.	
— „ administracyjnej.	
Urlop ośmiodniowy	6120

139. **Szwed Wojciech**, włościanin, poseł z gmin wiejskich powiatu żywieckiego.

Członek komisji petycyjnej.	
— „ sanitarnej.	
— „ gminnej.	
Przemawiał uzasadniając nagłość wniosku o udzielenie zapomogi 1.000 kor. z funduszu krajowego dla pogorzalców gm. Oczkowa	6253
Wniosek nagły o udzielenie zapomogi 1000 kor. z funduszu krajowego dla pogorzalców gm. Oczkowa	6170
— o zniesienie podatku domowo-klasowego od domów, składających się z jednej lub dwóch części mieszkalnych	6269
— w sprawie wolności od stempla aktów dotyczących nieruchomości	6307

140. **Tarnowski Stanisław**, J. Ekscelencya, hrabia, właściciel dóbr, członek Izby Panów Rady Państwa, Prezes Akademii Umiejętności w Krakowie.

Członek komisji szkolnej.

141. **Tarnowski Zdzisław**, J. Ekscelencya, hrabia, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu tarnobrzckiego.

Członek komisji administracyjnej.

- „ gospodarstwa krajowego.
- „ reform agrarnych.
- „ budżetowej.

142. **Teodorowicz Antoni**, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu horodeńskiego.

Członek komisji gospodarstwa krajowego.

- „ petycyjnej.

143. **Teodorowicz Józef**, J. Ekscelencya, Najprzewielebniejszy ksiądz Arcybiskup lwowski obrządku ormiańsko-katolickiego.

Członek komisji szkolnej.

144. **Tertil Tadeusz**, adwokat, doktor praw, burmistrz i poseł m. Tarnowa.

Członek komisji administracyjnej, sekretarz.

- „ prawniczej.
- „ gminnej.
- „ reformy wyborczej, zastępca członka.
- „ drożyznianej, sekretarz.

Przemawiał uzasadniając wniosek o zmianę postanowień ustawy z dnia 20. grudnia 1905, l 11/6 Dz. u. kr. co do sposobu nakładania i ściągania opłat szynkarskich 6246

Wniosek o zmianę postanowień ustawy z dnia 20. grudnia 1905, l 11/6 Dz. u. kr. co do sposobu nakładania i ściągania opłat szynkarskich 6122

145. **Tracz Jan**, c. k. Sekretarz Sądu, poseł z gmin wiejskich pow. kosowskiego.

Członek komisji kolejowej.

- „ podatkowej.
- „ przemysłowej.

146. **Tyszkiewicz Janusz**, hrabia, właściciel dóbr, poseł z gmin wiejskich powiatu kolbuszowskiego.

Członek komisji drogowej.

- „ górniczej.
- „ przemysłowej.

147. **Urbański Mieczysław**, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu sanockiego.

Sekretarz Izby.

Członek komisji drogowej, drugi zastępca przewodniczącego.

- „ dyscyplinarnej z kurii większych posiadłości.
- „ budżetowej.
- „ reformy wyborczej.

148. **Vivien de Chateaubrun Jan**, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu tarnopolskiego.
 Członek komisji gospodarstwa krajowego.
 — „ kolejowej, zastępca przewodniczącego.
 — „ reformy wyborczej, zastępca członka.
 Wybrany do komisji reform agrarnych 6189
149. **Wałęga Leon**, doktor św. teologii, Najprzewielebniejszy ksiądz biskup tarnowski obrządku rzymsko-katolickiego.
150. **Wasung Jan**, poseł z gmin wiejskich powiatu rzeszowskiego.
 Członek komisji gospodarstwa krajowego, sekretarz.
 — „ solnej, przewodniczący.
 — „ szkolnej.
 — „ reformy wyborczej, zastępca członka.
 Sekretarz Izby.
 Przemawiał uzasadniając w zastępstwie wnioskodawcy nagłość wniosku p. Stapińskiego w sprawie polepszenia płac nauczycieli ludowych 6188
 — uzasadniając nagłość wniosku własnego i p. Bandrowskiego w sprawie upaństwowienia gimnazjum i seminaryum nauczycielskiego w Białej 6188
 Wniosek nagły własny, Bandrowskiego i tow. w sprawie upaństwowienia gimnazjum i seminaryum nauczycielskiego w Białej 6170
151. **Weiser Henryk**, właściciel dóbr i fabryki, poseł z gmin wiejskich powiatu złoczowskiego.
 Członek komisji petycyjnej, sekretarz.
 — „ przemysłowej.
 Urlop ośmiodniowy 6120
152. **Wereszczyński Józef**, dr. praw, poseł z większych posiadłości obwodu brzeżańskiego.
 Członek komisji gminnej.
 — „ szkolnej.
 — „ reformy wyborczej.
153. **Winniczuk Łazarz**, włościanin, poseł z gmin wiejskich powiatu staniśławowskiego.
 Członek komisji petycyjnej.
 Ściganie karno-sądowe 6227
 Przemawiał popierając petycję L. s. 9116. Komitetu budowy cerkwi, Knihinin-Górka, o subwencję na dokończenie 6214
154. **Witos Wincenty**, włościanin, poseł z gmin wiejskich powiatu tarnowskiego
 Członek komisji dla reform agrarnych.
 — „ reformy wyborczej.
 — „ drożyznianej.
 — krajowej komisji dla włości rentowych.

Interpelacye: a) do c. k. komisarza rządowego:

1. w sprawie zniesienia rewizorów bydła 6171
 2. w sprawie postępowania Zakładu ubezpieczeń robotników od wypadków dla Galicyi i Bukowiny we Lwowie przy ściąganiu opłat od ubezpieczonych 6208
 3. w sprawie otwarcia przystanku kolejowego w Woli rzedzińskiej dla ruchu towarowego i osobowego 6228
 4. w sprawie postępowania c. k. starostwa w Brzesku przy ubieganiu się o czwartą koncesyę szynkarską w Zakliczynie 6228
 5. w sprawie dodatków gminnych do podatków bezpośrednich od posiadłości dominikalnych w obrębie miasta Tuchowa 6308
 6. w sprawie załatwiania rekursów i innych czynności przez władze polityczne wykonywanych 6308
 7. w sprawie praktyk dokonywanych przez władze polityczne państwowe przy wydzierżawianiu rewirów rybackich 6308
- b) do Wydziału krajowego w sprawie ściągania opłat szynkarskich 6308
- Wniosek nagły w sprawie pomocy dla ludności rolniczej, dotkniętej klęską posuchy i pryszczycy w Galicyi zachodniej 6207

155. **Wodzicki Antoni**, J. Ekscelencya, hrabia, właściciel dóbr, poseł z większych posiadłości obwodu krakowskiego.

Członek komisji administracyjnej.

- „ reformy wyborczej, II zastępca przewodniczącego.
- „ gminnej.

156. **Wrześniowski Tadeusz**, sekretarz Rady powiatowej, poseł z gmin wiejskich powiatu sanockiego.

Członek komisji administracyjnej, sekretarz.

- „ petycyjnej, sekretarz.
- „ prawniczej.

Przemawiał uzasadniając wniosek w sprawie obowiązkowego obsadzenia dróg drzewami owocowymi wzgl. użytkowymi 6286

Wniosek w sprawie obowiązkowego obsadzania dróg drzewami owocowymi względnie użytkowymi 6208

157. **Zaleski Wacław**, J. Ekscelencya, c. k. Minister skarbu, poseł z większych posiadłości obwodu krakowskiego.

158. **Zamoyski Franciszek**, hrabia, przedsiębiorca naftowy, poseł z gmin wiejskich powiatu drohobyckiego.

Członek komisji górniczej, sekretarz.

- „ przemysłowej.
- „ solnej, sekretarz.

159. **Żardecki Bolestaw**, dyrektor Towarzystwa zaliczkowego, poseł z gmin wiejskich powiatu łańcuckiego.

Członek komisji bankowej.

- „ przemysłowej, I. zastępca przewodniczącego.
- „ budżetowej, II. zastępca przewodniczącego.

Sprawozdawca komisji bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego o krajowej Centralnej Kasie dla Spółek rolniczych we Lwowie — al. 977 6289

Przemawiał uzasadniając wniosek w sprawie założenia gimnazjum realnego w Leżajsku 6285

Wniosek w sprawie założenia gimnazjum realnego w Leżajsku 6208

Index przedmiotów.

	Stronica
Aachen , (ob. Akwizgran).	
Abgarowicz Seweryn, pet. o subw. na kształcenie się w malarstwie	6121
Abscherowa Wiktorya, wd. po naucz., pet. o zapomogę i pensję wedle nowej normy	6153
Agrarne operacye : Sprawozd. Wydz. kraj. o operacyach agrarnych Al. 939	6184
Akademia rolnicza w Dublanach, (ob. Rolnicze szkoły).	
Akademiczne Towarzystwa : (ob.: Bratnia Pomoc słuch. polit., Bra- tnia Pomoc słuch. Weteryn., Chemików Koło, Czy- telnia akad., Dom, Dom Zdrowia, Hromada, Kuchnia akad., Mechaników Koło, Ogniwo, Pomoc, Ruska akad. Pomiecz, Wzaj. Pomocy Tow., Zjednoczenie, Życie).	
Akademiczna Pomiecz (ruska) Tow., we Lwowie, pet. o subw.	6257
Akademiczny Dom , (ob. Szezczenki im. Tow.).	
Akuszerki okręgowe: Petycyje gmin w sprawach: (ob. Medynia gło- gowska).	
Akwizgran , (ob. Emigranci).	
Alsowa Wanda, naucz., pet. o policzenie lat służby	4851
Załatw. z Al. 967	6249—50
Anaczewska Marya, wd. po stróżu Wydz. kraj., pet. o zapomogę	6164
Analfabetów szkoła, (ob. Szkoły Ludowej Tow.).	
Analfabetyzmu zwalczanie, (ob. Proświta, Szkoły Lud. Tow.).	
Andahazy Karolina, pet. o zapomogę	6164
Andruszkiewiczowa E. (z Borkowskich), naucz., pet. o policzenie lat służby	350
— Załatw. z Al. 396	1432—3
— Załatw. z Al. 968	6252
Angierówna Józefa, naucz., pet. o policzenie lat służby	2601
Załatw. z Al. 653	4174—81
— Załatw. z Al. 968	6252
Ankieta w sprawie szkolnictwa, (ob. Szkolnictwo).	

Anny św. Kościół w Krakowie, (ob. Kraków),	
Antoniewicz Woysyn Stanisława, wd. po prof. Akad. handl. w Krakowie, pet. o zapomogę	6156
Antoniewiczowa Anna, wd. po naucz., pet. o zaopatrzenie	6214
Antoniewiczowa Paulina, naucz., pet. o policzenie lat służby	5420
Załatw. z Al. 967	6249—50
Aplikanci Wydziału kraj., (ob. Etat).	
Apteka w Szpit. powsz. we Lwowie: pet. personalu aptecz- nego o uregulowanie stosunków personalnych	6203
— Druga petycja w tejże sprawie	6225
Aptekarska Katarzyna, naucz., pet. o policzenie lat służby	2775
— Załatw. z Al. 653	4174—81
— Załatw. z Al. 968	6252
„Architekt“, czasopismo, pet. Tow. technicznego w Krakowie o subw. na wydawnictwo	6216
Architektury wystawa, (ob. Wystawa).	
Archiwum aktów grodzkich i ziemskich w Krakowie, (ob. Kraków).	
— (ob. Kraków).	
— (ob. Cichy, Polniak).	
Archiwum dawnych aktów miejskich w Krakowie, (ob. Kraków).	
Artystów i artystek teatrów polskich Związek, (ob. Związek).	
Artystów i literatów polskich, Tow. Wzajemnej pomocy we Lwowie, pet. o subw.	6306
Assanacya zdrojowisk, (ob. Związek zdrojowisk).	
Assekuracyjne Towarzystwa: Wniosek p. Jedynaka i tow. w sprawie opodatkowania Towarzystw assekuracyjnych na rzecz ochotniczych Straży ogniowych. Al. 966	6171, 6249
Austro-węgierskie Tow. pomocy dla emigrantów, (ob. Emigranci).	
Automobilów opodatkowanie, (ob. Kraków).	
Babin gm.: pet. gminy o zasiłek na kupno paszy dla bydła	6194
Baczyńska Tekla, sierota po kondukt. dróg kraj., pet. o dar z łaski	6194
Baczyński Bazyli, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury	6202
Badowski Roman, em. naucz., pet. o polepszenie bytu.	6169
Baim Agnieszka, wd. po dozorczy chorych, pet. o stałe zaopatrzenie	6163
Balawajder Emilia, naucz., pet. o policzenie lat	6154
Bank krajowy: Sprawozd. Wydz. kraj. o Banku kraj. Al. 940	6185
— Sprawozd. Wydz. kraj. o podwyższeniu gwarancji kraju dla emisji obligacji kolejowych i zmian statutu Banku kraj. — Al. 941	6185
Bank rękodzielniczy w Tarnowie, pet. o subw. na popieranie rękodzielnictwa	6228
Barancewicz Antoni, em. inżyn. Wydz. kraj., pet. o przyznanie tytułu i charakteru starszego inżyniera i o podwyższenie eme- rytury	6168
Baranowska Augusta, wd. po inżyn. Wydz. kraj., pet. o zapomogę	6201
Baranowska Sabina, wdowa po dozorczy chorych, pet. o zaopatrzenie dzieci	6217
Bartoszevska Marya, wd. po naucz., pet. o zapomogę	6305
Bartusówny Maryi dzieł wydawnictwo: pet. Komitetu o subw.	6165
Barycka Marya, wd. po dyet. Wydz. kraj., pet. o dar z łaski.	6152
Baryn gm.: pet. gmin: Baryn, Skład solny i Sośnica w sprawie oddania gruntu starego koryta Sanu	6195

Bassarowa Bronisława, naucz., pet. o policzenie lat służby . . .	5139
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Batiatycze gm.: pet. Wydz. powiat. w Kamionce strumiłowej z prośbą gm. Batiatycze o wyłączenie z powiatu polit. Żół- kiewskiego i sądowego w Mostach Wielkich a przy- łączenie do powiatu politycznego i sądowego w Ka- mionce	6170
Batorego Stefana króla im. bursa, (ob. Bursy).	
Batorszczyzna , przysiółek: pet. Batorszczyzny o utworzenie zeń sa- moistnej gminy	6215
Bazylianie OO. Zgrom. w Żółkwi, pet. o subw. wyższą na wydawnictwo	6162
Bazylianki SS. we Lwowie: pet. S. Włodzimierzy Filewicz, przeło- żonej, o subw. na utrzymanie gimnazjum żeńskiego .	6150
— (ob. Internaty).	
— w Jaworowie: pet. przełożonej Józefaty Teodorowicz o subw. na utrzymanie szkoły	6150
— (ob. Internaty).	
— w Stanisławowie o subw. na utrzymanie pryw. Semi- naryum naucz. żeńskiego	6257
— też same o subw. na utrzymanie pryw. szkoły ćwiczeń	6257
— (ob. Internaty).	
— pet. Ordynaryatu bisk. obrz. grecko-katol. w Stanisła- wowie o subw. na budowę instytutu SS. Bazylianek .	6301
Bęben Henryk, ucz. Akad. sztuk piękn., pet. o zasiłek na kształce- nie się	6198
Bednarska Marya, naucz., pet. o policzenie lat służby . . .	6301
Benedyktynek PP. Konwent w Przemyśle: pet. o subw. na zakupno środków nauk. dla prywat. Seminarium naucz. żeńsk.	6165
— (ob. Internaty).	
Bereźnicka Matylda, naucz., pet. o podwyższenie płacy . . .	6217
Besida ruska, Tow. (ob. Teatr ruski),	
Besko gm.: pet. gminy Besko i gmin sąsiednich o zasiłek na po- krycie zaległych datków konkurencyjnych dla re- gulacyi Wisłoka i Pielnicy	6217
Biała gm.: Wniosek (nagły) pp. Wasunga i Bandrowskiego i tow. w sprawie upaństwowienia gimnazjum i seminarium w Białej	6170
— Uzasadnienie nagłości wniosku	6188
— Pet. Tow. Dobroczyńości im. św. Salomei w Białej o sub- wencyę	6156
— (ob. Bursy, Ochronki, Szkoły Lud. Tow.).	
Bibliotek chrześcijańskich Stow. w Tarnowie, pet. o subwencyę . .	6306
Biblioteka (ob. Narodny Dom).	
Biblioteki polskiej Tow. we Wiedniu, pet. o subw. na szkołkę języka polskiego	6152
— Toż samo, pet. o subw. na cele Towarzystwa	6152
— Toż samo, pet. o subw. na cele kolonii wakacyjnych .	6155
Biecz gm.: pet. Zwierzchn. gm. o subw. na konserwacyę zabytków starożytnych	6301
Biego Piotr, em. naucz., pet. o przyznanie dodatku pięcioletniego	6198
Bielanka gm. (ob. Drogi).	
Bielany gm. (ob. Koleje).	

Bieńkowska Bolesława, naucz., pet. o dodatkowe zaliczenie lat służby do emerytury	2345
— Załatw. Al. 653	4174—81
— Załatw. z Al. 968	6252
Bieńkowska Janina, wd. po archiwisie Wydz. kraj. o datek dla nieuleczalnie chorej córki	6195
Bierczyńska Wanda, naucz., pet. o policzenie lat służby	5105
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Biliński Jan, emeryt. naucz., pet. o przyznanie dodatku pięcioletniego	3269 i 6165
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Bilyk Atanazy z Weleśniowa, pet. w sprawie zamierzonej zamiany lasu gminnego na pole	6304
Bircza - Grąziowa - Krościenko , droga, (ob. Dobromil).	
Biskowice gm.: pet. gminy o podwyższenie pensji wdowiej Wandzie Borkowskiej, wdowie po naucz.	6215
Bittner Ludwik i Juliusz, (ob. Matwój Stan.).	
Blauth Jan Dr., emer. inżyn. Wydz. kraj., pet. o wliczenie do emerytury 3-letniego dodatku służbowego	6166
— druga pet. w tej sprawie	6167
— trzecia pet. w tej sprawie	6197
— czwarta petycja w tej sprawie	6214
Bleiweiss Izak Zygmunt, naucz. rel. mojż. pet. o policzenie lat	6258
Boberska Zofia, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensji	6264
Boberskiej Felicji im. bursa, (ob. Szkoły ludowej Tow.).	
Bobiński Franciszek, naucz., pet. o przyznanie pięciolecia	168 i 322
— Tenże: pet. o zniesienie 2 dyscyplinarek	1016
— Załatw. z Al. 704	4986—7
— Załatw. z Al. 968	6252
— Tenże: pet. o policzenie lat służby	5178
— Załatw. z Al. 967	6249 - 50
— Tenże: o dodatek pięcioletni	5562
— Załatw. jak wyżej (Al. 967)	6249—50
Bobowa gm.: Interp. p. Cielucha i tow. do Wydziału kraj. w sprawie szkoły koronkarskiej w Bobowej	6308
Bóbrka gm.: pet. gm. m. Bóbrki o przekształcenie szkoły żeńskiej na wydziałową	6159
— Taż sama petycja powtórnie	6161
Bobrowska Walentyna, wd. po inżynierze biura kolej., pet. o zapomogę	6163
Bobrzecki Jan, emer. naucz. pet. o przyznanie dodatków pięcioletnich lub o zasiłek w drodze łaski	2447
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Bochnia gm. (ob. Bursy).	
Bochnia-Wiśnicz , kolej, (ob. Koleje).	
Bodakowa Henryka, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6198
Bodulaki gm.: pet. gminy o wydzielenie jej z okręgu Sądu powiat. w Łopatynie a przydzielenie jej do Sądu w Brodach	6155
— Pet przełożństwa obszarów dworskich w Bodulakach, Monastyrku, Rudzie brodzkiej i Stanisławczyku o wydzielenie z okręgu Sądu powiat. w Łopatynie a przydzielenie do Sądu w Brodach	6155
Bogdańska z Pochmarskich Jadwiga, nauczycielka, pet. o policzenie lat służby	6303

Bohaczyk Jan , naucz., pet. o policzenie lat służby	6225
Bohorodczany gm. : pet. Wydz. powiat. w Bohorodczanach o ukrajowie- nie drogi gminnej Rosulna-Sołotwina-Mołotków	6194
Bojanów-Wola Raniżowska-Raniżów , droga, (ob. Drogi).	
Bojarski Jan , em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6168
Bolechów gm. : pet. gminy wyznaniowej izrael. w Bolechowie o subw. na utrzymanie szkoły	6195
— (ob. Sokół).	
Bonifikacya za ubytek w dochodach s powodu zniesienia pra- wa propinacyi, petycyje w tej sprawie: (ob.: Dobromił, Śniatyn).	
Bonifratrów Konwent w Krakowie, pet. o podwyższenie subw. na szpital	6154
— (ob. Zebrzydowice).	
Boraczyńska Magdalena , była służ. Szpit. św. Zofii, pet. o pensję	6164
Borg Icko , pogorzelec z Zaborza, pet. o zapomogę	6306
Borkowska Wanda , wd. po naucz., pet. o dar z łaski	6193
— Pet. gminy Biskowice o podwyższenie pensyi wdowiej Wandy Borkowskiej	6215
Borkowski Włodzimierz , em. naucz., pet. o przyznanie pięciolecia	5174
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Borodziec Franciszek , em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6159
Borowa Paweł , uczeń konserwatorium, pet. o zasiłek na studia w muzyce	6163
Borszczów gm. : pet. Towarzystwa Szkoły średniej w Borszczo- wie o subw.	6166
— (ob. Bursy, Szkoły Lud. Tow.).	
Borszów gm. : pet. gminy o reorganizację 2-kl. szkoły na 4-kl- sową	6302
Boryczka Henryk , naucz., pet. o policzenie lat służby	6301
Bośnia — (czytelnie i kursa analfabetów), (ob. Szkoły Lud. Tow.).	
Boszkiewiczowa Teodozya , wdowa po naucz., pet. o zapomogę	5142
Załatw. z Al. 967	6249—50
Bożnicy restauracya , (ob. Gwoździec, Kraków, Złoczów)	
Bracia szkolni we Lwowie, (ob. Gończ Otton X.).	
Braciejowa gm. : (ob. Melioracye).	
Braterstwo , stow. stróżów w Tarnowie, przez prezesa Dra Stan. Dutkiewicza, pet. o subw.	6269
Bratnia Pomoc słuchaczy Politechniki we Lwowie, pet. Tow. o subw.	6197
— Druga pet. w tejże sprawie	6306
Bratnia Pomoc słuchaczy Akademii Weterynaryi we Lwowie, pet. o subw.	6202
Brody gm. : pet. przyw. Seminarium żeńskiego w Brodach, o subw.	6155
— Pet. Inspektoratu izraelskiej szkoły ludowej w Bro- dach o podwyższenie subw.	6201
(ob. Bursy, Muzyczne Tow.).	
Brody powiat : (ob. Terytoryalny).	
Bronisławy św. im. Seminarium , (ob. Kołomyja).	
Brykczyński Stanisław ś. p. : Wspomnienie ku uczczeniu pamięci	6120
Brytwak Tatianna , (ob. Matianczuk N.).	
Brzesko : Interp. p. Witosa i tow. do Rządu w sprawie postępowania Starostwa w Brzesku przy ubieganiu się o czwartą koncesyę szynkarską w Zakliczynie	6228

Brzesko (ob. Czchów).

— (ob. Koleje, Sokół).

Brześć Tomasz, naucz., pet. o policzenie lat służby 425

— Załatw. z Al. 392 1432—3

— Załatw. z Al. 968 6251

Brzeżany gm.: Wniosek p. Schätzla i tow. o wezwanie Rządu, by wystawił budynek na pomieszczenie Seminarium naucz. żeńsk. w Brzeżanach — Al. 963 6170, 6247

— Pet. Tow. rękodzielników i przemysłowców „Przyjaźń” w Brzeżanach o subw. 6154

— Pet. Wydz. pow. w Brzeżanach przeciw wyłączeniu gmin: Chorobrow, Chorościec, Płaucza mała i wielka z powiatu politycznego Brzeżany a wcieleniu ich do powiatu politycznego Zborów 6267

— (ob. Bursy, Internaty, Propinacyi prawo, Sokół, Szabas E.).

— (ob. Terytoryalny).

Brzozów gm.: pet. Wydz. powiat. w Brzozowie o przyznanie 75% subw. na budowę drogi Komborni-Rymanów 6197

— (ob. Koleje).

Buczacz gm.: (ob. Bursy).

Buczacz-Obertyn-Potok złoty-Turka, kolej, (ob. Koleje).

Budowa dróg, (ob. Drogi).

Budowa kolei, (ob. Koleje).

Budowa mostów, (ob. Drogi).

Budowy tanich mieszkań Towarzystwo urzęd. Wydz. kraj., (ob. Tanich mieszkań).

Budżet krajowy: Sprawozd. Wydz. kraj. o budżecie kraj. na r. 1912, Al. 876 6135

— Sprawozd. Wydz. kraj. z przedłożeniem prowizoruy budżetowego na r. 1912 — Al. 877 6136

— Sprawozd. Kom. budżet. — Al. 986 i 986 A 6319

— Głos sprawozdawcy p. Abrahamowicza dla sprostowania omyłek druku 6319

— W rozprawie ogólnej głos p. Jampolskiego 6321—32

— Uchwalenie zamknięcia rozprawy 6332

— Wybór mowców generalnych 6332

— Zrzeczenie się głosu obu mowców generalnych 6332

— Zrzeczenie się głosu przez sprawozdawcę 6332

— Uchwalenie wniosków Kom. en bloc 6332

— Przyjęcie uchwały w trzecim czytaniu bez czytania 6332—3

— Sprawozd. Wydz. kraj. o zamknięciu rachunków funduszków krajowych za r. 1910 — Al. 878 6135

— Sprawozd. Kom. budżet. — Al. 980 6291—2

Budzynowski Eustachy; naucz., pet. o policzenie lat służby 5630

— Załatw. z Al. 967 6249—50

Bugłowa Helena, naucz., pet. o zapomogę na koszt leczenia 6165

Bujakowa Marya, wdowa po nauczycielu, pet. o podwyższenie pensyi wdowiej 6306

Bukowski Stanisław, em. naucz., pet. o dodatek pięcioletni 6192

Burjakowa Józefa, wdowa po naucz., pet. o podwyższenie pensyi wdowiej 6156

Bursy: petycyje burs w kraju o zasiłki:

— Tow. bursy im. Królowej Jadwigi w Białej (8219) o subw.	6152
— Pet. Koła Tow. Szk. Lud. w Borszczowie (8575) o subw. na bursę Tow. Szk. Lud. tamże	6166
— Tow. bursy im. J. Korzeniowskiego w Brodach (8304) o subw.	6155
— Ukraińska powiat. bursa w Brodach (8309) o subw. na budowę domu	6155
— Ukraińska bursa powiat. w Brodach im. Szaszkiewicza (9421) o subw.	6225
— Tow. Rуска bursa w Brzeżanach (8467) o subw.	6062
— Bursa Tow. Szk. Lud. w Brzeżanach im. A. hr. Potockiego (L. s. 9100) o subw.	6213
— Bursa im. J. Jakubowicza w Brzeżanach (L. s. 9103) pet. o subw.	6214
— Tow. bursa żydowska w Buczaczu (L. s. 8579) o subw. na bursę	6166
— Bursa polska im. A. Mickiewicza w Czerniewcach (L. s. 8346) o subw. na pokrycie niedoboru	6157
— Filia rusk Tow. Pedag. w Czortkowie (L. s. 9970) o subw. na bursę	6304
— Bursa św. Jadwigi w Dębicy (L. s. 8720) o subw.	6170
— Filia Proświty w Drohobyczu (L. s. 8115) o subw. dla bursy włościańskiej im. Marcyana Szaszkiewicza	6148
— Pet. Zarz. Gł. Towarzystwa Szk. Lud. o subw. na bursę w Drohobyczu (L. s. 8415).	6160
— Filia Rusk. Tow. Pedag. w Gorlicach (L. s. 8110) o subw. na bursę	6148
— Tow. Szk. Lud. w Gródku Jagiellońskim (L. s. 9128) o subw. na bursę im. And. hr. Potockiego w Gródku	6615
— Bursa polska w Horodence (L. s. 8800) o subw.	6165
— Bursa św. Onufrego w Jarosławiu (L. s. 8976) o subw.	6201
— Pet. komitetu bursy w Jaśle (L. s. 8602) o subw.	6167
— Zarz. Gł. Tow. Szk. Lud. o subw. na bursę w Jaworowie (L. s. 8416)	6160
— Ruski narodny Dom w Kałuszu (L. s. 9165) o subw. na bursę	6216
— Polska bursa im. T. Kościuszki w Kamionce (L. s. 8103) o subw.	6148
— Tow. bursy polskiej (gimnaz.) w Kołomyi (L. s. 9097) o subw.	6213
— Tow. bursy polskiej dla Szk. ludowej w Kołomyi (L. s. 9098) pet. o subw.	6213
— Koło Tow. Szk. Lud. w Kołomyi o subw. na bursę im. J. Kielińskiego (L. s. 9505)	6207
— Bursa rzemieślnicza pod wezw. św. Stanisława Kostki w Kołomyi (L. s. 9808) o subw.	6267
— Ks. Franciszek Gołba w Krakowie (L. s. 8204) o subw. na bursę	6155

Bursy petycyje burs w kraju o zasiłek:

— Pet. wydz. Głównego Ruskiego Towarzystwa Pedagogicz. we Lwowie (L. s. 8133) o subw. na spłatę długów zaciągniętych na budowę bursy przy ul. A. Potockiego we Lwowie	6159
— Pet. Tow. ruskiej bursy rzemieślniczo-przemysłowej we Lwowie o subw. na cele bursy (L. s. 8235)	6152
— SS Felicjanki we Lwowie (L. s. 8237) o subw. na rozszerzenie domu dla bursy dziewcząt im. Św. Jana Kantego	6153
— Tow. pomocy naukowej we Lwowie (L. s. 8336) o subw. na bursę im. T. Kościuszki	6156
— Polska bursa rękodzielnicza i handlowa im. Dekerta we Lwowie (L. s. 8393) o subw.	6159
— Petycja ruskiego Instytutu Narodny Dom we Lwowie (L. s. 8707) o subw. na utrzymanie bursy	6194
— Tow. bursy św. Wojciecha we Lwowie (L. s. 8598) pet. o subw.	6187
— Pet. Bursy rękodzielniczej im. Dekerta we Lwowie (L. s. 8603) o subw.	6167
— Polska bursa rękodzielnicza im. Dekerta we Lwowie (L. s. 9474) o subw.	6227
— Tow. opieki nad internatem im. Grzegorza Piramowicza we Lwowie o jednorazowy zasiłek (L. s. 9866) na bursę	6301
— Filia Proświty w Nowym Sączu (L. s. 8299) o subw. na bursę	6155
— Zarząd Gł. Tow. Szk. Lud. z prośbą Towarzystwa, utrzymującego polską bursę i realne gimnazjum w Orłowej o subw. (L. s. 8425)	6161
— Bursa św. Mikołaja w Przemyśle o subw. (L. s. 8155)	6150
— Filia Towarzystwa pedag. ruskiego w Przemyśle (L. s. 8160) o subw. na utrzymanie bursy	6150
— Zarząd Gł. Tow. Szk. Lud. o subw. na bursę w Przemyśle (L. s. 8418)	6150
— Tow. Bursy przemyskiej w Przemyśle (L. s. 9114) pet. o subw.	6214
— Bursa ruska Narodnego Domu w Rawie ruskiej (L. s. 8712) o pokrycie niedoboru	6170
— Bursa Jubileuszowa w Sanoku (L. s. 8370) o subw.	6158
— Zarząd Gł. Tow. Szk. Lud. o subw. na bursę w Śniatynie (L. s. 8432)	6161
— Bursa im. A. Mickiewicza w Sokalu (L. s. 8539) pet. o subw.	6165
— Filia Tow. Pedagog. ruskiego w Sokalu (L. s. 9176) pet. o subw. na bursę	6217
— Tow. opieki nad bursą św. Jozafata w Stanisławowie (L. s. 8679) o subw.	6169
— Bursa im. J. I. Kraszewskiego w Stanisławowie (L. s. 9943) o subw.	6303
— Filia Tow. Proświty w Tarnopolu (L. s. 10001) o subw. na budowę bursy w ościańskiej	6305
— Toż samo (L. s. 10003) o subw. na utrzymanie bursy	6305

Bursy: petycje burs w kraju o zasiłek:

— Filia Proświty w Tarnopolu o subw. na budowę bursy (L. s. 8116)	6148
— Taż sama o subw. na utrzymanie bursy (L. s. 8117)	6148
— Bursa polska w Tarnopolu o subw. (L. s. 8119)	6148
— Bursa im. Kazimierza W. w Tarnopolu pet. o subw. (L. s. 8497)	6159
— Pet. Zarz. Gł. Tow. Szk. Lud. z prośbą Tow. Szk. Lud. w Tarnopolu (L. s. 8414) o subw. na bursę	6160
— Tow. Rуска bursa w Tarnopolu (L. s. 9542) o subw.	6258
— Bursa polska im. A. Mickiewicza w Trembowli (L. s. 8142) o subw. na spłatę długów	6149
— Bursa polska im. A. Mickiewicza w Trembowli (L. s. 8143) o subw. na utrzymanie bursy	6149
— Bursa im. St. Batorego w Wadowicach (L. s. 8883) o subw.	6198
— Filia Tow. Pedagog. Rusk. w Zaleszczykach (L. s. 9005) o subw. na bursę	6202
— Polska bursa ludowa w Zaleszczykach pet. o subw. (L. s. 9075)	6205
— Bursa Tow. Proświty w Złoczowie (L. s. 8203) o subw.	6151
— Bursa im. T. Kościuszki w Złoczowie (L. s. 9805) o subw.	6267
— Bursa żydowska w Złoczowie (L. s. 9806) o subw.	6267
— Bursa Towarz. Szk. Lud. im. Bartosza Głowackiego w Żółkwi (L. s. 9031) pet. o subw.	6203
— (Ob. Internaty, Ochronki).	
Bursztyn gm.: Zgromadzenie SS. Miłosierdzia w Bursztynie pet. o subw. na szpital	6164
Busk gm.: pet. gminy o przekształcenie szkoły na wydziałową	6161
— (Ob. Sokół).	
Buynowska Aniela, wd. po kontrol. kas. Wydz. kraj., pet. o stały dar z łaski	6153
Buzath Irma, naucz., pet. o przyznanie pięciolecia	2863 i 5105
Załatw. z Al. 967	6249—50
Bydła hodowla, (ob. Hodowla).	
Bydła i trzody zbyt, (ob. Spółka).	
Bylinianka Sabina, naucz., pet. o policzenie lat służby	6215
Bysinka , potok, (ob. Myślenice).	

Car Grzegorz, em. naucz., pet. o reaktywowanie lub podwyższenie emerytury	5105
— Załatw. z Al. 967	5249—50
— Tenże, pet. o polepszenie bytu	6195
Cecora , przysiółek: Sprawozd. Wydz. kraj. o wyłączeniu przysiółka Cecory ze związku gm. Płaucza Wielka, pow. Brzeżany i utworzeniu zeń samoistnej gminy — Al. 892	6138
Celewicz Kazimiera, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6167
Centrala Austriacka we Wiedniu, pet. o subw.	6227
Ceranowicz Józef, em. naucz., pet. o zaopatrzenie w drodze łaski dla żony i syna	4851
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Cerkiewicz Korneli, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6197

Chaszery, przysiółek, (ob. Hołosków gm.)	
Chemików słuchaczy Politechniki Koło, Tow. we Lwowie, pet. o subw.	6149
Chlewni zarodowych premiowanie, (ob. Rolnicze Tow.).	
Chodaeki Zygmunt, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6305
Chodorowska Anna, naucz., pet. o policzenie lat służby	5259
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Chodorowski Sozanty, naucz., pet. o policzenie lat służby	5176
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Cholewowa Sylwerya, wd. po naucz., pet. o podwyższenie dodatku na wychowanie dzieci	246
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Chołyniecki Cyprian ks., pet. o zwrot wkładek emeryt. za czas służby przy szkołach ludowych	2653
— Załatw. z Al. 704	2986
— Załatw. z Al. 968	6252
Chomin Jan, naucz. em., pet. o policzenie lat służby do emerytury	5599
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Chominiec Eustachy, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6158
Chorażowa Marya, wd., po naucz., pet. o zapomogę	6202
Choraży Karol, naucz., pet. o pięciolecie	6153
Chorołów gm. (ob. Terytoralny).	
Chorościec gm. (ob. Terytoralny).	
Chorostków—Podhajce—Lwów, kolej, (ob. Koleje).	
Chotyński Cyprian ks., pet. o zasiłek dla córki Stefanii na kształcenie jej w śpiewie	6197
Chrzanowska Sabina, sierota po naucz., pet. o pensję sierocą	5109
— Załatw. z Al. 967	6249—50
— Taż sama w tejże sprawie	6169
Chrzanowska Marya, naucz., pet. o policzenie lat służby	5068
— Załatw. z Al. 967	6249—50
«Chrześcijański Głos», czasopismo, (ob. Jana Złotoustego Tow.).	
Chrzysztyczyńska Elżbieta, wd. po naucz., pet. o zapomogę	6154
Chybiński Adolf dr., pet. o subw. na inwentaryzację zabytków muzycznych Galicyi wschodniej	6195
Chyrów gm., (ob. Nauczyciele, Sokół).	
Cichy Stanisław, woźny Arch. akt. grodz. i ziemsk. w Krakowie, pet. o podwyższenie dodatku służbowego	6162
Cięcina gm.: Pet. Tow. Przyjaźń w Cięcinie o subw. na budowę Domu	6164
Cierniewicz Marya, wd. po naucz., pet. o zapomogę	6195
Cieszanów: Pet. Reprez. powiat. w Cieszanowie o subw. w wysokości 40% kosztów budowy drogi Lubaczów-Wielkie Oczy	6198
— Pet. gminy m. Cieszanowa i Reprezent. powiat. w Cieszanowie o założenie gimnazjum realnego w Lubaczowie	6268
— (ob. Koleje).	
Cieszanów-Lubaczów-Jaworów, kolej, (ob. Koleje).	
Cieszyn gm. (ob. Macierz szkolna).	
Cmola gm.: Pet. gminy o zniesienie kolczykowania świń	6215
Cybiak Tomasz, naucz., pet. o przyznanie pięciolecia i podwyższenie emerytury	6301

Cybulska Marya, wd. po maszyniście szpit. krakowsk. pet. o dar z łaski	6202
Cyranowiczowa Barbara, wd. po naucz. o zaopatrzenie	5467
Załatw. z Al. 697	6249—50
Cyryla św. Tow. w Przemyślu, pet. o subw.	6150
Czabak Łukasz, naucz., pet. o policzenie lat służby	1689
Załatw. z Al. 653	4174—81
Załatw. z Al. 968	6252
Czahary Zbaraskie osada: Sprawozd. Wydz. kraj. o wyłączeniu osady Czahary Zbarazkie ze związku gm. m. Zbaraża i utwo- rzeniu z niej samoistnej gminy administr. — Al. 891	6138
Czajkowski Tadeusz, pet. o subw. na wydawnictwo: „Gospodarza“ . . .	6153
Czasopisma , (ob. Wydawnictwa).	
Czasopismo techniczne we Lwowie, (ob. Politechniczne Tow).	
Czechów gm.: Pet. Wydz. powiat. w Brzesku o subw. na restaurację ba- sztty w Czchowcie	6202
Czechowice gm. (ob. Szkoły Lud. Tow.).	
Czechowa Matylda, wd. po rządcy szpit., pet. o zapomogę	6163
Czecz Karol s. p.: Wspomnienie ku uczczeniu pamięci	6119
Czekońska Adolfina, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6159
Czermna gm.: Pet. o uwolnienie od prestacyi szkolnej	6216
Czerniatyn gm.: Pet. gminy w sprawie przesunięcia targów z ruskich świąt na dnię powszednie	6199
Czernichów gm., (ob. Rolnicze szkoły).	
Czerniewicz Marya, wd. po naucz., pet. o zapomogę	5216
Załatw. z Al. 967	6249—50
Czerniowce gm.: Polskie Tow. szkoły średniej w Czerniowcach o subw. dla gimnazjum polskiego	6158
— (ob. Sokół).	
Czerwonogród gm.: Zakład SS. Miłosierdzia w Czerwonogrodzie o subw. dla Zakładu	6150
Czornysz Jan, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6159
Czortków gm.: Fundacya ubogich s. p. Hieronima Sadowskiego w Czortkowie o subw. na restaurację Zamku w Wy- gnance	6198
— Pet. gminy Czortków o przyjęcie nadwyżki kosztów przemiany szkół na szkoły Wydziałowe na fun- dusz kraj.	6225
— Wniosek p. Baworowskiego i tow. w sprawie upaństwo- wienia gimnazjum z polskim językiem wykładowym w Czort- kowie	6307
(ob. Bursy, Internaty, Nauczyciele, Sokół, Sokół).	
Czuchnowska Paraśka, wdowa po figurancie Wydz. kraj., pet. o wsparcie .	6194
Czupkowa Antonina, wdowa po naucz., pet. o podwyższenie pensyi	2488
— Załatw. z Al. 653	4174—81
— Załatw. z Al. 968	6252
Czykiel Teofil, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6169
Czytelnia Akademicka im. A. Mickiewicza w Krakowie, pet. o subw.	6151
Czytelń Katolickich nauczycielskich Stow. w Sniatynie, pet. o subw.	6225
Czyżewski Tytus, artysta malarz, pet. o zasiłek na studia	6305
Dąbrowa gm., (ob. Nauczyciele).	
Dąbrowska Amalia, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6159
Dąbrowski Edmund, em. asyst. rach. Wydz. kraj., pet. o zasiłek	6154

Daciów Anna , wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensyi wd.	1016
— Załatw. z Al. 653	4174—81
— Załatw. z Al. 968	6252
Danecka Malwina , wd. po naucz., pet. o dodatek drożyżniany	6301
Darowski Weryha Stanisław , em. kond. drog., pet. o zapomogę	6153
Dawidów gm. (ob. Sokół).	
Dębica gm. , (ob. Bursy).	
Dekerta im. bursa, (ob. Bursy).	
Delegacya stała techników polskich we Lwowie , pet. w sprawie przechodzenia zasobów węgla kamiennego w okręgu krakowskim w ręce niemieckie	6268
Delvecchio Henryka , emer. naucz., pet. o policzenie lat służby	6157
Dereniówka—Podhajce , kolej, (ob. Koleje).	
Dechalewicz Antonina Helena , em. naucz., pet. o policzenie lat służby	6267
Deskurowa Marya , naucz., pet. o policzenie lat służby	5599
— Załatwienie z Al. 967	6249—50
Dewosserowa Albina , wd. po naucz., pet. o pensyę wdowią	5069
— Załatw. z Al. 968	6252
— taż sama o pensyę wdowią	6153
— druga taka pet.	6154
— trzecia taka pet.	6204
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Diamant Wolf , naucz. rel. moż., pet. o policzenie lat służby	6168
Dobrawski Cyprian , naucz., o przyznanie 6-go dodatku pięcioletniego — (Al. 968)	6250
Dobroczynności dam Tow. w Śniatynie, pet. o subw.	6168
Dobromil gm. : Pet. Wydz. powiat. o subwencję 75-procentową na dokończenie drogi powiat.: Bircza—Grąziowa—Krościenko	6227
— Pet. Wydz. powiat. w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach po zgaśnięciu prawa propinacyi	6258
Dobrowlany gm. most, (ob. Landestreu).	
Dobrowolski Jan , naucz., pet. o policzenie lat służby	2773
— Załatw. z Al. 653	4174—81
— Załatw. z Al. 968	6252
Dodatek krajowy do podatków, (ob. Realności właśc. Tow.)	
Dodatki gminne do podatków, (ob. Tuchów).	
Dolański Włodzimierz , pet. o zasiłek na kształcenie się w grze na fortepianie i muzyce	6216
Doliński Hipolit , em. naucz., pet. o zapomogę	5562
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Dolha Wojniłowska gm. : Pet. mieszkańców gminy o pobór surowicy dla bydła	6153
— Pet. gminy o zwolnienie od prestacyi szkolnej	6306
Dom akademiczny , (ob. Szewczenki im. Tow.).	
Dom Narodny , (ob. Narodny Dom).	
Dom opieki biednych dziewcząt we Lwowie, (ob. Pracy kobiet).	
Dom opieki i schronisko dla sług, (ob. Jadwigi św. Tow.).	
Dom polski w Skale , (ob. Skala).	
Dom pracy w Krakowie : pet. Komitetu opiekuńczego o subw.	6151
Dom techników we Lwowie , pet. Zarządu o subw.	6197
»Dom zdrowia« uczącej się młodzieży polskiej: Pet. Tow. Pomoc Bratnia w Zakopanem o subw. na budowę domu	6150
— tegoż, pet. o zasiłek na budowę sanatorium	6166
Domanik Eustachy , em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6158
Dombrowski Wasyl , em. naucz., pet. o zrównanie poborów wedle nowej ustawy	6155

Dorofijówka gm., pet. gminy o zasiłek na przybudowanie klas	6197
Doroszowa Marya, żona em. naucz., pet. o policzenie lat służby	3938
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Dorykowa Włodzimira, naucz., pet. o policzenie lat służby	5599
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Dowosserowa Albina Teodora, wd. po naucz., pet. o udzielenie pensyi wdowiej	4422
— taż sama o przyznanie pensyi wdowiej	5069
— Załatw. z Al. 968	6252
— (ob. Dewosserowa).	
Dozorey drenarscy, (ob. Melioracye).	
Drewko Jan, naucz. szkoły rolniczej, pet. o przyznanie dodatków	6201
Droblu , gołębi i królików chowu Tow. w Krakowie, pet. o subw.	6121
Drobkówna Rozalia, naucz., pet. o policzenie lat służby	5139
— Załatwienie z Al. 967	6249—50
Drogi i ich budowa:	
— Sprawozd. Wydz. kraj. o ukrajowieniu dróg — Al. 907	6140
— Sprawozd. z czynności Dep. IV. Wydz. kraj. (sprawy drogowe)	
— Al. 881	6136—7
— Wnioski posłów w sprawach drogowych: PP: Jędrzejowicza, Skarbka i tow. w sprawie zwiększenia dotacyi kraju na bezwrotne zasiłki dla powiatów i gmin na budowę dróg	6307
— Wniosek p. Bisai tow. w sprawie budowy drogi z Raniżowa przez Wolę Raniżowską do Bojanowa	6208
— Wniosek tegoż i tow. w sprawie budowy drogi od kolei do Zalesia i Jaty w pow. Niskim	6308
— Wniosek p. Wrześniowskiego i tow. w sprawie obsadzania dróg drzewami owocowymi lub użytkowymi — Al. 972	6208, 6286—7
— Petycyje o ukrajowienie dróg (ob. Bohorodczany).	
— Petycyje Reprezentacyi powiat. o wyższe subw. na budowę dróg, (ob. Brzozów, Cieszanów, Dobromil, Lisko, Lwów, Rohatyn).	
— Wnioski i petycyje w sprawie zaciągnięcia przez Reprezentacyje powiat. powiat pożyczek na budowę dróg (ob. Ropczyce, Wadowice).	
— Petycyje gmin w sprawie budowy lub naprawy dróg:	
— Pet. L. s. 9537 gm. Bielańska o subw. na drogę do Szymbarku	6258
— Inne petycyje, (ob. Krzesławice, Medynia Głogowska, Sucha).	
— Petycyje w sprawie budowy mostów:	
— Pet. L. s. 8795 gm. Nowica o budowę mostu na Łomnicy	6194
— Inne petycyje w sprawie mostów: (ob. Landestreu, Niebylec, Piwniczna, Wieprz).	
— (ob. Myta).	
Drohobycz gm.: Sprawozd. Wydz. kraj. o rozszerzeniu szpitala powsz. w Drohobyczu — Al. 950	6186
— (ob. Bursy, Nauczyciele, Ochronki).	

Drozdowa Alojza, naucz., pet. o przyznanie pięciola	5143
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Drozdowski Wilhelm, naucz., pet. o przyznanie kwartału pośm. po ś. p. Emilii Drozdowskiej, stałej naucz.	2653
— Załatw. z Al. 653	4174—81
— Załatw. z Al. 968	6252
Dróżnicy dróg krajowych: Pet. droźników kraj. w pow. Krakowskim o reorganizację stosunków służbowych	6307
— Pet. droźników kraj. w pow. Nowotarskim o podwyż szenie płacy i przyjęcie na etat służby, ...	6158
— Pet. droźników w pow. Tarnowskim o polepszenie bytu	6166
— Pet. droźników kraj. oddziału: Brzeżany, Brzeżany-Tar nopol, Jaworów, Kołomyja, Podhajce, Skalał, Tarnopol, Żółkiew o przyjęcie na stały etat służby i podwyższenie płacy (L. s. 8841.)	6197
— Pet. droźników kraj. na przest. rzeni Rohatyn-Tarnopol o uregu lowanie stosunków służbowych.	6257
— Inne petycje droźników (ob. Kowal A., Sroka K., Szy mański D., Wróblewski A.).	
Drożyźniany dodatek, (ob. Etat, Nauczyciele)	
Drewniane wyroby, (ob. Kańczuga).	
Dryhiniczowa Eleonora, em. naucz., pet. o policzenie lat służby	6192
Drzewa przy drogach, (ob. Drogi).	
Drzewa skład, (ob. Stolarzy Stow.).	
Drzewiecki Szczepan X., pet. o przyznanie mu jako kateche cie pięciolecia	5621
— Załatw. z Al. 967	6249
Dunin Adam Kalikst hr., naucz., pet. o policzenie lat służby	5110
— Załatw. z Al. 957	6249—50
Dutkiewicz Henryk, em. naucz., pet. o policzenie lat do emery tury	5104
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Dubkowce gm., pet. Polaków z gm. Dubkowce i Rasztowce o subw. na dokończenie kościoła	6163
Dublany gm. (ob. Rolnicze szkoły i zakłady).	
Dubowce gm., pet. gminy o zasiłek na budowę szkoły	6193
Dudkowa Karolina, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6159
Dutkiewicz Stanisław dr. (ob. Braterstwo).	
Dyaków Tow. wzaj. pomocy w Przemyśle, pet. o subw.	6150
Djetaryusze Wydziału kraj. (ob. Etat).	
Dynów gm. Interp. p. Stapińskiego i tow. do Rządu w sprawie nierozpisania wyborów gminnych w Dynowie	6228
Dyrdzińska Karolina, wd. do naucz., pet. o polepszenie bytu	6158
— też, o zapomogę	6164
Dyrów Emilia, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6169
Dziama Leszek, b. naucz. szkoły rolniczej, pet. o przyznanie emery tury	6192
Dzieduszyce małe gm., pet. Zwierzchności gm. o uwolnienie od pre stacyi szkolnej	6197
Dziubińska Wanda, wd. po urz. Wydz. kraj., pet. o stały darz łaski	6217
Dzwinok , czasopismo, (ob. Ruskie Tow. pedagogiczne).	

Ekonomek Panien Tow. w Brzeżanach, pet. o subw.	6214
Ekonomek Pań Stow. w Krakowie: Pet. o subw. na założenie i utrzymanie szkoły dla zawodowych pielęgniarek	6156
— Stow. w Tarnopolu o subw. na ochronkę	6216
Ekonomiczny Związek Tow. (ob. Związek).	
Eksportowa działalność, (ob. Liga).	
Elementarne klęski: Wniosek (nagły) p. Witosa i tow. w sprawie pomocy dla ludności rolniczej dotkniętej klęską posuchy i pryszczycy w Galicyi zachodniej	6207
— Uzasadnienie nagłości wniosku i przekazanie go Kom. budżet.	6254
— Wniosek p. Krężła i tow. w sprawie zapomogi dla ludności włościańskiej nawiedzionej klęską myszy i posuchy — Al. 973	6228, 6288
— (ob. Gradobicie).	
— (ob. Pogorzelcy).	
— (ob. Pryszczycy).	
— (ob. Babin).	
Eleuterya Tow. we Lwowie, pet. o subw.	6195
Emerytury nauczycieli szkół ludowych, (ob. Nauczyciele).	
Emerytury nauczycieli w Zakł. dla głuchoniemych, (ob. Głuchoniemych).	
Emigracyjne (polskie) Tow. w Krakowie, pet. o subw. na schronisko noclegowe dla wychodźców	6158
— Toż samo, pet. o subw. na „Polski przegląd emigracyjny“, „Pracę“ i inne wydawnictwa	6158
— Toż samo, pet. o subw. na podróże informacyjne i misyjne	6158
Emigranci: Pet. Austro-Węgierskiego Tow. pomocy dla emigrantów w Akwizgranie o zasiłek dla emigrantów	6197
Engelberg Wolf, dzierżawca myt kraj., pet. o przyznanie odszkodowania	6158
Esperantystów kongres: Pet. Komitetu organiz. VIII Kongres esperantystów w Krakowie o subw.	6169
Etat urzędników i służb Wydz. kraj.: Sprawozd. Wydz. kraj. o porobach i stosunkach służbowych urzędników i służb etatowych Wydz. kraj. tudzież w sprawie dodatku drożyznianego dla aplikantów i dyetaryuszy Wydz. kraj. — Al. 882	6137
— Sprawozd. Wydz. kraj. o utworzeniu posady drugiego kraj. inspektora szpitali — Al. 949	6186
— (ob. Dróżnicy dróg kraj.).	
— (ob. Kulparków).	
— (ob. Melioracye).	
— (ob. Szpital powsz. kraj.).	
Ewangelickie szkoły: (ob. Szkoły ewangelickie).	
Fangor Konstancya, naucz., pet. o wliczenie w drogę łaski lat służby do emerytury	647
— Załatw. z Al. 392	1432—3
— Taż sama, pet. o policzenie lat służby	4753
— Załatw. z Al. 968	6252

Fangor Konstancya, em. naucz., pet. o policzenie lat służby	6216
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Felicyanek SS. Zgromadzenie: Pet. S. Maryi Cherubiny Jasińskiej, przełoż. Zgrom. w Krakowie o subw.	6121
— Zgromadzenie we Lwowie przez przełoż.: Maryę Agn. Kosińską o subw. na ochronkę	6163
— (ob. Bursy).	
— Pet. Zgrom. SS. Felicyanek w Przemyślu o subw. na spłatę długów	6151
— (ob. Internaty).	
— Pet. tegoż Zgrom. o subw. na szkołę ogrodniczo-sadowniczą i gospodarstwa domowego	6264
— Pet. SS. Felicyanek w Sokalu o subw.	6157
— Pet. SS. Felicyanek w Zbarażu	6216
— (ob. Iwonicz).	
Ferensiewicz Anna, wd. po naucz., pet. o podwyższenie daru z łaski	6168
Fernowa Marya, naucz., pet. o policzenie lat	6161
Festenburg Marya, wd. po kontrolorze sprzedaży soli, pet. o dar z łaski	6153
Festenburg Roman, prowiz. funk. biura kolej. Wydz. kr., pet. o veniam studiorum	6192
Feuchtmann Aba: Interp. p. Stapińskiego i tow. w sprawie demoralizacji ludu przez karczmarza Abę Feuchtmanna w Sułkowszczyźnie, ubiegającego się o otwarcie restauracji kolejowej w Mościskach	6228
Fiala Mieczysław, naucz., pet. o policzenie lat służby	6154
Filar Jan X., em. katecheta pet. o policzenie lat służby	2532
— Załatw. z Al. 653	4174
— Załatw. z Al. 968	6252
— tenże, pet. o policzenie 10 lat służby	6152
— druga pet. w tej samej sprawie	6166
Filewicz Włodzimira, przełożona SS. Bazylianek, (ob. Bazylianki SS.).	
Filipowicz Paulina, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6158
Filippi Olga, właścicielka zakładu wychowawczego we Lwowie, pet. o subw. na urządzenie gabinetów nauk.	6193
Finik M., em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury	351
— Załatw. z Al. 424	2020
— Załatw. z Al. 968	6252
Finikowa Serafina, wd. po naucz., pet. o zaopatrzenie dla córki Maryi	6154
Firlejński Stanisław, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury	5068
— Załatw. z Al. 967	6249—50
— tegoż o nadanie stałej posady lub podwyższenie emerytury	6153
Fischer Olga, em. naucz., pet. o przyznanie dodatków pięcioletnich	2445
— Załatw. z Al. 967	6249—50
— taż sama w tejże sprawie	6164
Flasińska Feliksa, wdowa po urzęd. szpit. św. Łazarza, o podwyższenie zaopatrzenia lub zapomogę	6201
Floryana św. Kościół w Krakowie: Pet. Komitetu o subw. na cele restauracji zabytków	6158
Flunt Leokadya, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6307
Foksowa Marya, naucz., pet. o policzenie lat służby	2532
— Załatw. z Al. 968	6252

Formalne postępowanie i uchwały:

- Wniosek p. Petruszewicza o zamknięcie posiedzenia i zwołanie następnego w d. 18. stycznia 6128—31
- w rozprawie nad tym wnioskiem — głosy pp.: Korola, Lea, Petruszewicza 6131—5
- odrzucenie wniosku powyższego 6135
- Wniosek p. Lewickiego o zamknięciu posiedzenia z dn. 20. stycznia i wyznaczenie posiedzenia najbliższego na 25. stycznia 6171—2
- w rozprawie nad tym wnioskiem głosy pp.: Abrahamowicza, Skwarki, Starucha — i odrzucenie wniosku (po stwierdzeniu kompletu w Izbie) 6172—82
- Głos Członka Sejmu JE. ks. Biskupa Czechowicza z wnioskiem formalnym zamknięcia posiedzenia 6208
- Głos p. Bilińskiego w sprawie tego wniosku 6208—9
- Uchwalenie wniosku 6209
- Głos p. Skwarki z wnioskiem zamknięcia posiedzenia (117) i naznaczenie następnego na 7. lutego 6238—40
- Stwierdzenie kompletu przez Marszałka 6240
- odrzucenie wniosku p. Skwarki 6240
- Głos p. Dudykiewicza (z protestem przeciw postępowaniu Marszałka, który niedopuszczył mowcy do głosu w rozprawie ogólnej nad prowizoryum budżetowym) 6353
- Oświadczenie Marszałka w tej sprawie 6353
- Frączkiewicz** Jan, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury 2653
- Załatw. z Al. 653 4174—81
- Załatw. z Al. 968 6252
- Frączkowska** Antonina, pet. o zasiłek na kształcenie się w śpiewie 6214
- Friedmann** Henryk, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6169
- Fruchtmannowa** F., naucz., pet. o policzenie lat służby 202
- Załatw. z Al. 392 1432—3
- Załatw. z Al. 968 6252
- Frydrychowa** Marya, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6159
- Fundacya:**
- ś. p. Sadowskiego Hieronima, (ob. Czortków).
- ś. p. Skarbka Stan. Hr., (ob. Skarbka).
- Fundusz** pożyczkowy na budowę szkół w miastach, (ob. Szkoły ludowe).
- Fundusz propinacyjny**, (ob. Propinacyjny).
- Fundusz przemysłowy:** Sprawozd. Wydz. kraj. o powiększeniu funduszu przemysłowego — Al. 879 6135
- Sprawozd. Kom. przemysłowej — Al. 981 6292
- Fundusze** pożyczkowe na budowę koszar, (ob. Koszary).
- Gabryel** Klemens, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6169
- Gądkł**, przysiółek: Sprawozd. Wydz. kraj. o utworzeniu z przysiółka Gądkł ad Trzciana samoistnej gminy 6182
- Al. 623
- Gaj**, przysiółek (ob. Hołosków gm.).

Gałęsyki Andrzej, em. naucz., pet. o przyznanie pięciolecia .	6169
— tenże o polepszenie bytu	6169
Garfunkłówna Teofila, pet. o zasiłek na kształcenie się w śpiewie	6202
Garlicka Apolonia, wd. po naucz., pet. o zaopatrzenie . . .	6121
— (ob. Gorlicka A.).	
Gawlicka A., (ob. Gorlicka).	
Gawroń Jakób, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6159
Gębicowa Franciszka, em. naucz., pet. o zapomogę	6356
Geodynamiki (dla) zakład, (ob. Zakład).	
Gering Julia, sierota po konduktorze dróg kraj., pet. o dar z łaski .	6152
Gerulak Teodor, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6159
Gerus Jakób, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6158
Gergelowa Józefa, naucz., pet. o policzenie lat służby . . .	2734
— Załatw. z Al. 653	4174—81
— Załatw. z Al. 968	6252
Giertowska Marya, wd. po naucz., pet. o pensję i dodatek na wychowanie sieroty	5178
— Załatwienie z Al. 967	6249—50
Gigielowa Julia, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu . . .	6169
Gimnazjum żeńskiego Tow. w Krakowie, pet. o subw. . . .	6121
Gimnazjum żeńskiego Tow. we Lwowie, pet. o subw. . . .	6148
Gimnazjum żeńskiego realnego Tow. w Rzeszowie, pet. o subw. .	6149
— Inne petycyje, (ob. Filippi O., Pedagogiczne Tow., Strażyńska H., Strzałkowska Z., Stanisławów).	
Giżowska Antonina, wd. po naucz., pet. o dar z łaski	6192
Gliniany gm., (ob. Sokół).	
Gliniczek gm., pet. gminy o zniesienie prestacyi szkolnej .	6303
Glinna gm. (ob. Terytoryalny).	
Głuchoniemych Zakład we Lwowie:	
— Sprawozd. Wydz. kraj. w sprawie zapewnienia ze strony kraju wypłaty emerytur, pensyi wdowich i dodatków na wychowanie dzieci, nauczycielom Zakładu dla głuchoniemych we Lwowie — Al. 912	6141
— Sprawozd. Kom. budżet. Al. 979	6291
— Pet. Dyrekcyi Zakładu dla głuchoniemych we Lwowie w powyższej sprawie	6164
— (ob. Nadzieja).	
Głowackiego Bartosza im. bursa, (ob. Bursy).	
Gmach sejmowy: Sprawozd. Wydz. kraj. w sprawie rozszerzenia gmachu sejmowego — Al. 883	6137
Gmachy rządowe: Wniosek p. Merunowicza i tow. o wezwanie c. k. Rządu, aby przyspieszył budowę własnych gmachów na umieszczenie urzędów i zakładów państwowych w Galicyi — Al. 961	6122, 6245—6
Gminna reforma: Wniosek p. Bisa i tow. w sprawie połączenia ob-szarów dworskich z gminami	6307
Gminna ustawa: Petycyja o zaliczenie do gmin podległych ustawie gminnej z r. 1896, (ob. Kozłów).	
— Petycyja o zmianę ustawy z r. 1866, (ob. Knihinin Kolonia).	
Gminne opłaty , (ob. Opłaty).	
Gminne sprawy , (ob. Biłyk A., Dynów, Koncesye szyn-karskie).	

Godlewski Apolinary, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury	2446
— Załatw. z Al. 653	4174—81
— Załatw. z Al. 968	6252
Golcowa gm.: Pet. gm. o zasiłek na dokończenie budowy szkoły	6193
Goldmanna Bernarda im. Koło, (ob. Szkoły ludowej Tow.).	
Golenki przysiółek: Pet. mieszkańców przysiółka Golenki ad Głowaczowa o utworzenie samoistnej gminy	6215
— Głos p. Krężła (z poparciem)	6215
Goltentalowa Wiktorya, wd. po zast. dyrekt. Biura kolej., pet. o zapomogę	6154
Golba Franciszek ks. (ob. Bursy).	
Golebiowska Petronela, wd. po naucz., pet. o zapomogę	5419
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Golegóry gm.: Pet. gminy o kreowanie Sądu powiat.	6162
Gończ Otton, ks. dyrektor Braci szkolnych, o subw. na szkołę	6152
Gorecka Marya, wd. po naucz., pet. o zapomogę	5303
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Górecka Marya, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6159
Gorlice gm., (ob. Bursy, Nauczyciele, Ochronki, Propinacyi prawo, Ruskie Tow. pedagogiczne, Rybackie Tow., Sokół).	
Gorlicka Apolonia, wd. po naucz., pet. o zwrot wkładek emerytalnych lub zaopatrzenie	5340
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Górnice sprawy: Sprawozd. Wydz. kraj. o sprawach górniczych	
— Al. 927	6183
Górnice wyłączość: Wniosek p. Styły i tow. w sprawie wyłączości górniczych — Al. 965	6171, 6248—9
Górnico-hutnicza szkoła, (ob. Ogniw).	
Górska Teofila, wd. po naucz., pet. o przyznanie w drodze łaski zaopatrzenia lub o zwrot wkładek emeryt. męża	818
— Załatw. z Al. 653	4174—81
— Załatw. z Al. 968	6252
Górski Józef, naucz., pet. o policzenie w drodze łaski lat do emerytury — Al. 968	6251
Górski Ludwik, em. naucz., pet. o dodatek pięcioletni	245
— Załatw. z Al. 967	6249—50
— tenże, pet. o zapomogę	5520
— Załatwienie jak wyżej	6249—50
— tenże, pet. o podwyższenie emeryt.	6157
Gospodarczego wykształcenia kobiet Tow. we Lwowie, pet. o subw. na budowę szkoły	6149
— (ob. Proświta).	
— (ob. Kobiet wykształcenie).	
Gospodarskie Tow. Galicyjskie we Lwowie: Pet. Komitetu Tow. o subw. na instruktorów rolnictwa	6170
— Pet. tegoż o podwyższenie subw. przyznawanych na cele Tow.	6170
— (ob. Kółka rolnicze).	
— (ob. Rolnicze Tow.).	
— (ob. Selski Gospodar).	
Gospodarstwa domowego szkoła miejska, (ob. Kraków).	
— (ob. Felicjanki).	

- Gospodarstwo domowe**, (ob. Felicjanki, Kobiet wykształcenie, Kraków, Kursa praktyczne, Seminarjum).
- „Gospodarz”**, czasopismo, (ob. Czajkowski Tadeusz).
- Gospodyń Szkoła** w Szywałdzie, pet. o subw. na wykończenie i urządzenie budynku ekonomicznego 6306
- Grabów gm.**: Pet. pogorzalców gm. Grabów o zapomogę 6225
- Grabowska Anastazy**, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6158
- Grabowska Julia**, wd. po słudze Wydz. kr., pet. o dar z łaski 6156
- Gradobiecie**: Petycyje gmin dotkniętych gradobiciem o pomoc, (ob. Krywka, Lutowska, Skorodne, Żurawie).
- Grabowce gm.**, (ob. Terytoryalny).
- Gródek Jagielloński gm.**, (ob. Bursy).
- Grodzka z Drengesów Anna**, em. naucz., pet. o wymiar pełnej emerytury 6306
- Gruźlica**: Pet. Tow. „Walka z gruźlicą” we Lwowie o subw. na budowę domu 6194
- (ob. Sanatoria).
- Grossmann Rudolf**, em. naucz., pet. o pensję wedle nowej normy 6153
- Gubała Wawrzyniec**, b. instruktor warsztatu tkackiego, pet. o przyznanie emerytury 6194
- druga taka pet. 6195
- trzecia pet. w tej sprawie 6214
- Gucwowa Zofia**, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensji 5341
- Załatw. z Al. 967 6249—50
- Gudzio Seweryn**, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6197
- Gudziowa Amalia**, em. naucz., pet. o policzenie lat do emerytury i zapomogę 6198
- Gulinowa Józefa**, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6159
- Gumniska gm.** (pow. Ropczyce), (ob. Melioracye).
- Gwarancja kraju**, (ob. Bank kraj., Kasa Centr., Kasa oszczędności).
- Gwiazda**, Stow. rękodzielników i rzemieślników, petycyje o subwencje:
- Stow. Gwiazda we Lwowie, (L. s. 9143) 6216
- Stow. Gwiazda w Tarnowie (L. s. 8722) 6170
- Gwoździec gm.**: Pet. gminy wyznaniowej izraelickiej o subw. na restaurację synagogi 6194
- (ob. Ruskie Tow. pedagogiczne).
- Haduch Stanisław**, em. naucz., pet. o przyznanie dodatków pięcioletnich 6155
- Hałenów gm.**, (ob. Szkoły Lud. Tow.).
- Hanaczów gm.**, (ob. Terytoryalny).
- Hanaczówka gm.**, (ob. Terytoryalny).
- Handlowa szkoła** Proświty. (ob. Proświta).
- Handlowa szkoła** uzupełniająca w Tarnopolu, pet. Tow. Szkoły Ludow. w Tarnopolu o subw. na tę szkołę 6159
- Handlowa szkoła** dwuletnia w Tarnopolu, pet. szkoły o subw. 6159
- Handlowej szkoły** we Lwowie Tow.: Pet. o podwyższenie subw. 6121
- Handel zewnętrzny** Galicyi, (ob. Statystyka).
- Hankiewicz Julian**, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6206
- Hanulowa Ludwika**, wd. po naucz., pet. o przedłużenie dodatku na wychowanie dzieci 5262

— Załatw. z Al. 967	6249—50
Harasimowicz Leon, em. naucz., pet. o przyznanie pięciolecia	324
— Załatw. z Al. 704	4985—6
— Załatw. z Al. 968	6252
Harasimowicz Marya, wd. po naucz., pet. o zapomogę	6197
Harmonia , Tow. Muzyczne we Lwowie, pet. o subw.	6155
Harzewice gm., pet. mieszkańców gm. Harzewice o zwolnienie od opłacania myta	6307
Hecznarowice gm., (ob. Koleje).	
Heleny św. im. Zakład dla sierot we Lwowie, pet. o podwyższenie subw.	6164
Hemerling Mikołaj, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury	5260
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Herman Józefa, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6158
Hermanice gm., (ob. Szkoły Lud. Tow.)	
Herz Maurycy, dzierżawca propinacyi, petycja w sprawie podwójnych opłat od wina	6267
Historyczne Tow. we Lwowie, pet. o subw.	6160
Hlawaty Jan, naucz., pet. o policzenie lat służby	5341
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Hłuszków gm., Pet. gminy w sprawie przeniesienia jarmarków z świąt ruskich na dnię powszednie	6300
Hodowla bydła: Sprawozd. Wydz. kraj. z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w r. 1910 — Al. 930	6183
Hochłów przysiółek, (ob. Hucze gm.).	
Hoffmann Emma, przewod. szkoły przemysłowej żeńskiej Stow. „Pracy kobiet“ w Przemyśle, pet. o subw.	6267
Höflichówna Adela, em. naucz., pet. o przyznanie dodatku pięcioletniego	6198
Hofman Izak, naucz. religii moż., pet. o policzenie lat służby	6204
Hołodówka przysiółek, pet. o przyłączenie do gm. Krasnosielce	6307
Hołosków gm.: Pet. mieszkańców przysiółków: Chaszer, Gaj i Lipnik o wyłączenie z gm. Hołosków i utworzenie z nich samoistnej gminy	6194
— (ob. Sokół).	
Hołubowiczowa Julia, wd. po naucz., pet. o zaopatrzenie	5341
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Hołyńska Antonina, wd. po naucz. pet. o polepszenie bytu	6169
Hołyszko Anna, z Żaborza, pet. o zapomogę z powodu pożaru	6306
Horodenka gm.: Pet. gminy i mieszkańców powiatu Horodeńskiego o budowę kolei do Horodenki	6168
— Pet. Towarzystwa Szkoły średniej w Horodence o subw. na utrzymanie prywatnego gimnazjum	6302
(Bursy).	
Horodnica gm.: Pet. Urzędu paraf. w Horodnicy w sprawie przeniesienia jarmarków z świąt ruskich na dnię powszednie	6302
Horodyska z Podlewskich Jadwiga, sierota po byłym pośle, pet. o zapomogę	6203
Hospicjum naukowe polskie w Rzymie: Sprawozd. Wydz. kraj. o subwencyonowaniu Hospicjum naukowego polskiego w Rzymie — Al. 886	6137

Hospodar Silski , Tow. we Lwowie: pet. o subw. na cele Towarzystwa	6195
— pet. tegoż Tow. o subw. na sadowniczo-ogrodniczą szkołę w Skniłowie	6216
— pet. tegoż Tow. o subw. na szkołę drzew owocowych w Olesku	6216
Hoszard Edward, naucz., pet. o policzenie lat służby	5259
— Załatw. z Al. 967	6249—50
— tenże, ponowna petycja w tej sprawie	6301
— tenże, pet. o zapomogę	6301
Hreczańska Honorata, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6168
Hrinezenka im. szkoła, (ob. Ruskie Tow. pedagogiczne).	
Hromada Akademicka , Tow. we Lwowie, pet. o subw.	6162
Hromada medyczna , Tow. we Lwowie, pet. o subw. na sanatorium	6203
Hrycykiewicz Władysław, naucz., pet. o policzenie lat służby	6305
Hrynyszyn Marek, b. naucz., pet. o emeryturę	6153
Hubicka Aleksandra, naucz., pet. o przyznanie pięcioleci	2992
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Hujeze gm.: Pet. gminy Hujeze i przysiółka Hochłów o wydzielenie Hochłowa i utworzenie zeń samoistnej gminy	6217
Huss Teofil, rytownik techniczny, pet. o zasiłek na kształcenie się w śpiewie	6149
Huta korosteńska , kolonia wakacyjna, (ob. Pedagogiczne Tow.).	
Huthówna Wiktorya, em. naucz., pet. o podwyższenie emeryt.	6165
Hygieniczne Tow. we Lwowie: pet. o subw. na wydawnictwo	6167
— Pet. tegoż Tow. o subw. na cele Zjazdu higienistów polskich w r. 1913	6202
Inspektor kraj. szpitali, (ob. Etat).	
Instruktorowie powiatowi rolnictwa Tow. rolniczego, (ob. Rolnicze Tow.).	
— Tow. gospodarczego, (ob. Gospodarskie Tow.).	
Instytut ruski dla dziewcząt w Przemyślu Tow., pet. o subw. na spłatę długów	6150
Internaty : Petycje Towarzystw utrzymujących internaty o subwencye na utrzymanie internatów lub na budowę gmachów na ich pomieszczenie:	
— Pet. Internatu dla uczenie Seminar. naucz. żeńsk. w Brzeżanach, (L. s. 8367) o subw. na kupno gruntu i budowę domu	6157
— Pet. Tow. opieki nad internatem dla uczniów Seminar. naucz. w Czortkowie (L. s. 8600) o subw. na budowę domu dla internatu	6167
— Pet. Tow. opieki Internatu dla dziewcząt w Jaśle (L. s. 8239) o subw. na utrzymanie	6153
— Pet. Siostry J. Teodorowicz, przełoż SS. Bazylianek w Jaworowie o subw. na internat (L. s. 8174)	6150
— Pet. (L. s. 8998) Tow. Internatu żeńskiego im. Br. Hr. Starzeńskiej w Kołomyi o subw.	6202
— Pet. Stow. Internatu dla uczniów Seminar. naucz. męsk. w Krakowie (L. s. 8296) o subw. na pokrycie kosztów budowy domu	6155
— Pet. tegoż Stow. (L. s. 8297) o subw. na utrzymanie internatu	6155

Internaty:

- Pet. Zgrom. SS. Nazaretanek w Krakowie (L. s. 9532) o subw. na internat 6258
- Pet. Siostry Wł. Filewicz, przełożonej SS. Bazylianek we Lwowie o subw. na spłatę długu zaciągniętego na budowę internatu (L. s. 8172) 6150
- Pet. tejże S. Wł. Filewicz o subw. na utrzymanie internatu (L. s. 8173) 6150
- Pet. Tow. opieki nad Internatem im. G. Pirałowicza we Lwowie o jednorazowy zasiłek na utrzymanie (L. s. 9865) 6301
- Pet. Internatu pod wezwaniem św. Józefa dla kandydatów na nauczycieli szkół ludowych we Lwowie — (L. s. 9934) o subw. 6303
- Pet. SS. Bazylianek w Przemyślu o subw. na utrzymanie internatu (L. s. 8152) 6150
- Pet. (L. s. 8153) SS. Bazylianek w Przemyślu o subw. na budowę internatu 6150
- Pet. (L. s. 8195) Zgrom. SS. Felicjanek w Przemyślu o subw. na internat 6151
- Pet. (L. s. 8552) Stanisławy Lenkiewicz, Ksieni PP. Benedyktynki w Przemyślu o subw. na budowę internatu . . . 6165
- Pet. (L. s. 8553) tejże o subwencję na utrzymanie internatu 6165
- Pet. (L. s. 8879) Tow. opieki nad internatem dla uczniów Semin. nauczycielskiego w Sokalu o subw. na rozszerzenie internatu 6198
- Pet. (L. s. 8880) tegoż Tow. o subw. na utrzymanie internatu . 6198
- Pet. (L. s. 9509) Komitetu utrzymującego internat dla uczniów Seminarium nauczycielskiego w Stanisławowie o subw. . 6257
- Pet. (L. s. 9510) tegoż Komitetu o subw. na budowę domu dla internatu 6257
- Pet. (L. s. 9521) SS. Bazylianek w Stanisławowie o subw. na utrzymanie internatu 6257
- Pet. (L. s. 8120) Komitetu Tow. opieki nad internatem dla uczniów Seminarium nauczycielskiego w Tarnopolu o subw. na budowę internatu 6148
- Pet. (L. s. 8121) tegoż Komitetu o subw. na utrzymanie internatu 6148
- Pet. (L. s. 8169) Kuratorji internatu pod wezwaniem św. Stanisława Kostki w Tarnowie o subw. na cele internatu . 6150
- Pet. (L. s. 8170) tejże Kuratorji o subw. na budowę domu dla internatu 6150
- Pet. (L. s. 9540) Komitetu Internatu w Zaleszczykach o subw. na utrzymanie internatu dla uczniów Seminarium naucz. . . 6258
- Pet. (L. s. 9541) Komitetu Internatu dla uczniów Seminarium naucz. w Zaleszczykach o subw. na pokrycie kosztów budowy 6258

Interpelacje posłów: A) do c. k. Komisarza rządowego:

- 1. p. Adama i tow. w sprawie zwołania ankiety szkolnej i przedłożenia sprawozdania co do poprawy szkolnictwa ludowego 6308
- 2. p. Battaglii i tow. w sprawie organizacyi statystyki handlu zewnętrznego Galicyi 6308

Interpelacye posłów;

- 3. p. Bis a i tow. w sprawie zapomogi dla ludności w gminach: Wola Raniżowska i Staniszewsko, w pow. Kolbuszowskim i kilku gminach w pow. Niskim z powodu pryszczycy 6308
- 4. p. Cielucha i tow. w sprawie nałożenia na gminę Żmigród Nowy obowiązku utrzymywania Hermana Weissa 6308
- 5. p. Głębińskiego i tow. w sprawie naruszenia przepisów o polskim języku urzędowym 6269
- 6. p. Jedynaka i tow. w sprawie lekceważenia uchwał Rad gminnych przez władze przy rozdawnictwie koncesyi szynkarskich 6308
- 7. p. Krężła i tow. w sprawie rozstrzygania spraw nie podpadających pod kompetencyę Sądów powiatowych przez Sąd powiatowy w Pilźnie 6228
- 8. tegoż posła i tow. w sprawie nadużyć Komendanta posterunku żandarmeryi w Zassowie 6269
- 9. tegoż posła i tow. w sprawie karania grzywnami włościan w pow. Pilzneńskim przez Starostwo za rzekome trudnienie się massarstwem 6269
- 10. tegoż posła i tow. w sprawie bezprawnego obciążenia grzywną 100 K Józefa Szafrąńskiego z Róży 6269
- 11. tegoż posła i tow. w sprawie odmówienia koncesyi szynkarskiej Józefowi Jędrzejczykowi w Błażkowej 6308
- 12. tegoż posła i tow. w sprawie ściągania opłat i wypłacania odszkodowań przez Zakład ubezpieczeń robotników od wypadków we Lwowie 6308
- 13. p. Krzeczunowicza i tow. w sprawie zorganizowanej lichwy Stowarzyszeń kredytowych i gospodarczych 6208
- 14. p. Kurowca i tow. w sprawie zakazu Namiestnictwa zabraniającego dalszego spławiania drzewa rzeką Łomnicą 6308
- 15. p. Lewickiego i tow. w sprawie bezprawnego usunięcia nauki ruskiego języka w szkole ludowej w Kramarzówce w pow. Jarosławskim 6269
- 16. p. Ptaka i tow. w sprawie szykanowania ludności włościańskiej przez urząd weterynaryjny w Krakowie 6308
- 17. p. Skarbka i tow. w sprawie wykonywania ustawy łowieckiej 6122
- Odpowiedź Kom. rząd. 6236—7
- 18. tegoż posła i tow. w sprawie zapomóg dla włościan dotkniętych klęską pryszczycy 6112
- 19. p. Stadnickiego i tow. w sprawie zakazu zawiazania Stowarzyszenia: „Polska organizacya powiatowa w Stryju“ 6208
- 20. p. Stapińskiego i tow. w sprawie lekceważenia uchwał Rad gminnych przez Władze przy rozdawaniu koncesyi szynkarskich 6269

Interpelacye posłów:

- 21. tegoż posła i tow. w sprawie nie tępienia przez Starostwa pokątnego szynkarstwa po wsiach 6269
- 22. tegoż posła i tow. w sprawie nie rozpisania wyborów gminnych w Dynowie 6228
- 23. tegoż posła i tow. w sprawie demoralizowania ludu przez karczmarza Abę Feuchtbauma w Sułkowszczyźnie, ubiegającego się o otwarcie restauracyi kolejowej w Mościskach 6228
- 24. tegoż posła i tow. w sprawie nadużycia władzy przez wójta Macieja Kluskę w Posadzie Olchowskiej przy wydaniu fałszywej opinii o podaniu Józefa Wojtowicza o koncesyę szynkarską 6228
- 25. tegoż posła i tow. w sprawie szykanowania ludności powiatu lwowskiego za legalne odbywanie poufnych obrad 6228
- 26. p. Witosa i tow. w sprawie zniesienia rewizorów bydła 6171
- Odpowiedź Kom. rząd. 6235
- 27. tegoż posła i tow. w sprawie postępowania Zakładu ubezpieczeń robotników od wypadków dla Galicyi i Bukowiny we Lwowie przy ściąganiu opłat od ubezpieczonych 6208
- 28. tegoż posła i tow. w sprawie postępowania Starostwa w Brzesku przy ubieganiu się o czwartą koncesyę szynkarską w Zakliczynie 6228
- 29. tegoż posła i tow. w sprawie otwarcia przystanku kolejowego w Woli Rzendzińskiej 6228
- 30. tegoż posła i tow. w sprawie załatwiania rekursów i innych czynności przez władze polityczne wykonywanych 6308
- 31. tegoż posła i tow. w sprawie dodatków gminnych do podatków bezpośrednich od posiadłości dominikalnych w obrębie m. Tuchowa 6308
- 32. tegoż posła i tow. w sprawie praktyk dokonywanych przez władze polityczne państwowe przy wydzierżawianiu rewirów rybackich 6308

B) Do Wydziału krajowego:

- 1. p. Cielucha i tow. w sprawie szkoły koronkarskiej w Bobowej 6308
- 2. p. Jedynaka i tow. w sprawie pozwolenia gminom na pobieranie opłat od trunków spirytusowych 6308
- 3. p. Krężła i tow. w sprawie udzielania pożyczek przez Komisję dla włości rentowych 6308
- 4. p. Stapińskiego i tow. w sprawie kontroli kraj. opłaty od piwa w rejonie graniczącym ze Szlązkiem 6228
- 5. p. Witosa i tow. w sprawie ściągania opłat szynkarskich 6308

Isaje gm., Pet. o zasiłek na budowę kładki na Stryju 6193

Iwancew Eugenia z Baczyńskich, naucz., pet. o policzenie lat służby 578

— Załatw. z Al. 392 1432—3

— Załatw. z Al. 968 6251

Iwaszczuk Panko, pogorzelec z Zaborza, pet. o zapomogę	6306
Iwonicz gm.: pet. ks. Antoniego Podgórskiego kierownika Zakładu dla matołków w Iwoniczu o subw. dla Zakładu	6197
— Pet. Siostry Felicjanki Maryi Nowakówny o subw. na Zakład sierót im. św. Kazimierza w Iwoniczu	6206
Izba stowarzyszeń rękodzielniczych i przemysłowych we Lwowie, pet. w sprawie reformy wyborczej	6156
— (ob. Związek stow. rękodz. i przemysłowych).	
Izdebski Floryan, em. naucz., pet. o wymiar emerytury wedle nowej normy	6153
Jablonowska Stefania, siostra zmarłego urzędnika Wydz. kraj., pet. o zapomogę	6121
Jabłoński Andrzej, em. naucz., pet. o policzenie lat służby do emerytury	5262
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Jachimowski Andrzej, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury	6156
Jad Charuzim, Tow. rękodzielników i przemysłowców, pet. o subw.	6157
Jadowniki gm.: Pet. gmin: Jadowniki, Woli przemysłowskiej i Woli rogowskiej o obwałowanie kanału Jadownicko-Pojowskiego	6166
Jadwigi królowej im. bursa, (ob. Bursy).	
Jadwigi św. bursa, (ob. Bursy).	
Jadwigi św. im. Tow. we Lwowie, pet. o subw. na dom opieki i schronisko dla sług	6164
Jakimiak Feliks, em. inspicjent szpit. powsz., pet. o policzenie lat do emerytury	6167
Jakimów Jan, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6159
Jakimowska Brosława, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6202
Jakobowicza J. im. bursa, (ob. Bursy).	
Jakubas A., naucz., pet. o przyznanie pięciolecia	290
— Załatw. z Al. 968	6252
Jakubowski Stanisław, naucz., pet. o policzenie lat służby	5176
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Jamrozik Jan, pet. o przyjęcie na fundusz kraj. kosztów leczenia syna w szpit. lwowskim	6375
Jana Kantego św. im. bursa, (ob. Bursy).	
Jana Miłościwego św. im. Tow. w Kołomyi, pet. o subw.	6169
Jana Złoustego św. Tow. we Lwowie: pet. o subw. dla czasopisma: „Chrześcijański Głos”	6166
Janda , naucz. (ob. Skulski J).	
Janiszewski Waleryan, pet. o reaktywowanie go na posadzie	3532
— Załatw. z Al. 967	6249—50
— takąż petycja ponowna	6257
Jankiewicz Leonia, (ob. Służebniczek Zgrom.).	
Jankowska Helena, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6159
Jarmarki , petycje o przeniesienie jarmarków z świąt ruskich na dnie powszednie, (ob. Czerniatyn, Hłuszków, Horodnica, Jasienów Polny, Potoczyska, Serafińce, Soroki, Strzelce).	
Jarosław gm. Pet. grecko-katol. urzędu paraf. w Jarosławiu o subw. na konserwację starej cerkwi w Jarosławiu	6197
— (ob. Bursy).	

- Jaroszyce**, przysiółek, (ob. Oleksice Stare).
- Jasieńska** Marya, wd. po woźnym szpit., pet. o pensję 6168
- Jasienów** polny gm.: Pet. gminy w sprawie przeniesienia jarmarków z świąt ruskich na dni powszednie 6302
- Jasińska** Malwina, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6158
- Jasińska** Marya Cherubina S., (ob. Felicjanek SS. Zgrom.).
- Jasinkowski**, naucz., pet. o podwyższenie poborów 6154
- Jaślarówna** Helena, sierota po naucz., pet. o wyznaczenie pensyi . 5177
- Załatw. z Al. 967 6249—50
- Jasło** gm.: Sprawozd. Wydz. kraj. o ustawie kanalizacyjnej dla gminy m. Jasła — Al. 889 6138
- (ob. Bursy, Internaty, Nauczyciele).
- Jastrząbka** gm.: Wniosek nagły p. Krężła i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców w gm. Jastrząbka 6227
- Uzasadnienie nagłości i jej uchwalenie 6352
- Uzasadnienie wniosku i przekazanie go Wydz. kraj. 6352
- Jata** gm., (ob. Drog).
- Jaworów** gm., (ob. Bazylianki, Koleje, Propinacyi prawo, Sokół).
- Jaworów-Lubaczów-Cieszanów**, kolej, (ob. Koleje).
- Jaworów-Krakowiec-granica Królestwa**, kolej, (ob. Koleje).
- Jaworowska** Marya, emer. naucz., pet. o powołanie do czynnej służby 6197
- Jaworska** Józefa, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6193
- Jaworski** Józef, em. naucz., pet. o policzenie lat służby do emerytury 5521
- Załatwienie z Al. 967 6249—50
- Jaworze średnie** gm. (na Szląsku), (ob. Szkoły Lud. Tow.).
- Jaworzno** gm., (ob. Sokół).
- Jędrzejczyk** Józef, (ob. Koncesye szynkarskie).
- Jeziński** Dymitr, em. naucz., pet. polepszenie bytu 6158
- Jeziorańska** Marya, sierota po naucz., pet. o zapomogę 6154
- Język urzędowy**: Interp. p. Głębińskiego i tow. do Rządu z powodu naruszenia przepisów o polskim języku urzędowym . 6269
- (ob. Ruski język).
- Jonas** Mojżesz, naucz. rel. rel. mojż., pet. o policzenie lat służby . 6165
- Jonas** Zygmunt, naucz. rel. rel. mojż. pet. o policzenie lat służby . 6168
- Jordana** im. park, (ob. Stryj).
- Jordanów** gm. Pet. gminy o kreowanie tamże Starostwa 6203
- (ob. Nauczyciele).
- Jozafata** św. im. bursa, (ob. Bursy).
- Józefa** św. przytulisko, (ob. Przytulisko).
- Józefa** św. Siostry w Tarnopolu, pet. o subw. dla naukowych Zakładów żeńskich 6159
- (ob. Ochronki).
- Jubileusz** stuletniej rocznicy urodzin Zygmunta Krasińskiego, pet. Komitetu obchodu jubileuszu o subw. 6203
- Jubileusz** Uniwersytetu we Lwowie, (ob. Uniwersytet).
- Jurkowski** Sylwester, b. naucz. pet. o przyznanie emerytury . . 2516
- Załatw. z Al. 653 4174—81
- Załatw. z Al. 968 6252
- Justyńska** Emma, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6204
- Kachnikiewiczowa** Emilia, wd. po naucz., pet. o dar z łaski . . 6194

Kaczkowskiego Michała im. Tow.:

- pet. o subw. na wydawnictwa 6167
- pet. o subw. na naukę rolnictwa 6167

Kaczmarzski Antoni, naucz., pet. o przywrócenie mu dawnych poborów 4265 i 4683

- Załatw. z Al. 967 6249—50

Kaczorowski Włodzimierz, naucz., pet. o policzenie lat służby . 6164**Kaczorowski Zygmunt, em. naucz., pet. o polepszenie bytu . . 6158****Kadragowa Anna, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu . . . 6168****Kalinowiczówna Wanda, em. naucz., pet. o policzenie lat służby do emerytury 1437—9**

- Załatw. z A. 967 6249—50

Kałusz gm. Pet. Ruskiego Narodnego Domu w Kałuszu o subw. 6216

- Pet. Filii Tow. Proświty o subw. 6216

- (ob. Sokół).

Kamieniarski przemysł, (ob. Przemysłowe Stow.).**Kamienie młyńskie, (ob. Klimek Jan).****Kamieńska Kamila i Zofia Sywula, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6158****Kamionka strumiłowa gm.: Pet. Zwierzchności gminnej w Kamionce strum. w sprawie przekształcenia 6-klasowej szkoły żeńskiej 3 klasową szkołę wydziałową 6148**

- Pet. Reprez. powiat. w Kamionce strum. o utworzenie Sądu obwodowego w Kamionce 6162

- (ob. Batiatycze, Bursy, Sokół).

Kamionka strumiłowa, powiat, (ob. Terytoralny)**Kanalizacyjne ustawy: (ob. Jasło, Kraków).****Kanałowe rzeki, (ob. Regulacja rzek).****Kańczuga gm.: Pet. Tow. dla wyrobów druciarskich w Kańczudze, o subw. na budowę warsztatów 6203****Kapela narodowa Tow. (ob. Wąsowicz Ludwik).****Kaplińska Heleny prywatne Liceum żeńskie w Krakowie, pet. o subw. 6121****Karczowa Wilhelmina, wd. po naucz., pet. o zapomogę 5177**

- Załatw. z Al. 967 6249—50

Karpińska Eugenia, em. naucz., pet. o policzenie lat służby do emerytury 5068

- Załatw. z Al. 967 6249—50

Karwańska Cecylia, wd. po naucz., pet. o przedłużenie datku na wychowanie córki 6165**Kasa (centralna) dla Spółek rolniczych: Sprawozd. Wydz. kraj. o kraj. centr. Kasie dla Spółek rolniczych — Al. 942 . 6185**

- Sprawozd. Kom. bank. — Al. 977 6289—90

- Uchwalenie proj. ustawy w 3 czytaniach 6290

- (ob. Patronat).

Kasa (galicyjska) Oszczędności we Lwowie: Sprawozd. Wydz. kraj. o galic. Kasie oszczędności we Lwowie — Al. 887 . . 6137

- Sprawozd. Kom. bankowej — Al. 987 6333

Kasperek Sabina, właśc. szkoły muzycznej, pet. o subw. . . . 6192**Katechetów Związek, (ob. Związek).****Kaudelko Mikołaj, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6159****Kawalcowa Marya, (ob. Kowalcowa).****Kazimierza św. im Zakład, (ob. Iwonicz).**

Kazimierza Wielkiego im. bursa, (ob. Bursy).	
Keipperowa Magdalena, wd. po naucz., pet. o przyznanie pensyi wdowiej	2909
— Załatw. z Al. 653	4174—81
— Załatw. z Al. 968	6251
Keleba Jan, em. naucz., o polepszenie bytu	6168
Kijankowska Józefa, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensyi.	5109
— Załatw. z Al. 967	8249—50
Kilińskiego Jana im. bursa, (ob. Bursy).	
Kilińskiego Jana im. Stow., (ob. Rękodzielniczej młodzieży Stow.).	
Kisielewska Matylda, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6158
Kisielewska Mirosława, wd. po naucz., pet. o zapomogę.	6306
Kiszelka Włodzimierz, sierota po kanceliarce Wydz. kraj., pet. o stały dar z łaski	6215
Klasy plac nauczycielskich, (ob. Nauczyciele).	
Klimała Jan, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6197
Klimek Jan, pet. o pożyczkę na fabrykę sztucznych kamieni młyńskich	6203
Kluska Maciej, (ob. Posada Olchowska).	
Kładek budowa, (ob. Isaje gm.).	
Kmiecik Glikerya, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6298
Knihinin (wieś), gm.; (ob. Nauczyciele, Ochronki, Stanisławów).	
Knihinin-Górka , gm.: Pet. Komitetu budowy cerkwi w Knihininie-Górcie o subw. na dokończenie budowy	6214
— Głos p. Winniczuka (z poparciem)	6214
Knihinin-Kolonia , gm.: Pet. gminy o zmianę §. 87. ustawy gminnej z r. 1866	6304
Kobiernice gm., (ob. Koleje, Rolnicze szkoły).	
Kobierzyn gm.: Sprawozd. Wydz. kraj. o postępie budowy Zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie — Al. 946	6185
Kobiet Stowarzyszenie ku wychowaniu ubogich sierót izraelskich, w Krakowie, pet. o subw.	6166
Kobiet wykształcenie: Sprawozd. Wydz. kraj. w przedmiocie wykształ- cenia kobiet w zakresie gospodarstwa wiejskiego i domowego — Al. 936	6184
Kobryn Fedko z Zaborza, pogorzelec, pet. o zapomogę	6306
Kobyliński Hipolit, em. naucz., pet. o policzenie pięcioleci do eme- rytury	3532
— Załatw. z Al. 967	6249—50
— tenże, pet. o polepszenie bytu	6204
Kobyłecki Piotr, b. portyera szpit. św. Zofii we Lwowie, pet. o emeryturę	6152
Kobyłowlaki gm.: Pet. Polaków w Kobyłowlakach o organizację pols- kiej szkoły tamże	6305
Kocan Prokop, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury	5109. 6217
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Kochaj Stanisław, naucz., pet. o policzenie lat służby	2603
— Załatw. z Al. 653	4175—81
— Załatw. z Al. 968	6251
Kochanowska Karolina, wd. po naucz., pet. o zapomogę.	5142
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Koczurowa Ludwika, naucz., pet. o policzenie lat służby	5068
— Załatw. z Al. 967	6249—50

Kohn Majer , naucz., rel. moźż, pet. o policzenie lat służby . . .	6303
Kuhutówna Petronela, naucz., pet. o pensję . . .	6155
Kolbiarz Bartłomiej, em. naucz., pet. o dodatek osobisty . . .	5377
— Załatw. z Al. 967 . . .	6249—50

Kolbuszowa gm.: Sprawozd. Wydz kraj. o zezwoleniu Reprezent. powiat. w Kolbuszowej na objęcie imieniem powiatu gwarancyi za oprocentowanie i umorzenie kwoty 350.000 K., jako części kapitału akcyjnego kolei: Rzeszów-Kolbuszowa-Nisko — Al. 922 . . .	6182
— Pet. Reprezent. powiat. w Kolbuszowie o założenie szkoły średniej . . .	6164
— Pet. gm m. Kolbuszowa o kreowanie szkoły realnej tamże . . .	6164
— (ob. Nauczyciele).	

Kolczykowanie świń: Petycyje o zniesienie: (ob. Cmolas).

Koleje : Sprawozd. Wydz. kraj. o czynnościach Depart. IV. w sprawach kolejowych za czas od 1. lipca 1910 do 30. czerwca 1911 Al. 881 . . .	6136—7
— Sprawozd. Kom. kolejowej — Al. 984 . . .	6295—6
— Wnioski posłów w sprawie budowy kolei:	
— Wniosek p. Stanisława Henryka Badeniego i tow. w sprawie kolejowego połączenia: Buczacz-Potok Żłoty-Obertyn-Turka . . .	6269
— Wniosek p. Götza i tow. w sprawie linii kolejowej z Bochni do Wiśnicza . . .	6307
— Wniosek tegoż posła i tow. w sprawie budowy kolei z Słotwiny-Brzeska do Nowego Sącza, względnie Marcinkowic . . .	6307
— Petycyje Reprezentacyi powiatowych w sprawach budowy kolei:	
— Pet. L. s. 8183 Reprezent. powiat. Rzeskiego w sprawie budowy kolei Słotwina-Marcinkowice . . .	6151
— Pet. L. s. 9936. Reprezent. powiat Cieszanowskiego w sprawie budowy kolei normalnotorowej: Jaworów-Lubaczów-Cieszanów do granicy kraju . . .	6303
— Pet. Wydz. powiat. w Jaworowie w sprawie budowy kolei z Jaworowa przez Krakowiec do granicy Królestwa . . .	6303
— (ob. Horodenka, Kolbuszowa).	

Petycyje: gmin, obszarów dworskich i jednostek w sprawach kolei:

— Pet. gm. Bielany (L. s. 9796) o budowę kolei: Oświęcim-Kęty-Żywiec . . .	6267
— Pet. L. s. 9177. gminy m. Brzozowa o budowę kolei Rzeszów-Rymanów . . .	6217
— Pet. L. s. 9527. gminy m. Brzozowa o budowę kolei do Brzozowa . . .	6258
— Pet. L. s. 9793 gm. Hecznarowice o budowę kolei: Oświęcim-Kęty-Żywiec . . .	6267
— Pet. L. s. 9993 Magistratu m. Jaworowa o przyspieszenie budowy kolei: Jaworów-Cieszanów na Krakowiec do granicy Królestwa . . .	6305

Koleje:

- Pet. L. s. 9797 gm.: Kobiernice o budowę kolei Oświęcim-Kęty-Żywiec 6267
- Pet. L. s. 9794 gm.: Łęki o budowę kolei Oświęcim-Kęty-Żywiec 6267
- Pet. L. s. 9795 gm.: Pisarowice o budowę kolei: Oświęcim-Kęty-Żywiec 6267
- Pet. L. s. 8765 i 9161 gmin i obszarów dworskich powiatu Podhajckiego o przedłużenie linii kolejowej: Lwów-Podhaje do Trembowli, względnie do Dereniówki lub Chorostkowa 6193 i 6216
- Pet. L. s. 9792. gm.: Przecieszyn o budowę kolei: Oświęcim-Kęty-Żywiec 6266
- Pet. L. s. 9798 gm. Skidziń o budowę kolei: Oświęcim-Kęty-Żywiec 6267
- Pet. L. s.: 9799 i 9800: gm. Stara Wieś Dolna o budowę kolei: Oświęcim-Kęty-Żywiec 6267
- Pet. L. s. 9791. gm.: Willamowice i sąsiednich o budowę kolei Oświęcim-Kęty-Żywiec 6266
- Pet. L. s.: 9039 mieszkańców powiatu sąd.: Wiśniowczyk o budowę kolei z Podhaje do Trembowli 6204
- Pet. L. s. 8617. i 8618 Magistratu m. Wieliczki w sprawie budowy kolei: Wieliczka-Mszana Dolna (2 pet.) 6168
- (ob. Przystanek kolejowy).

Kolejowe obligacye, (ob. Bank kraj.).

Kolonia lecznicza dla żydowskiej dziatwy w Rabce o subw. . . . 6164

Kolonie wakacyjne: Tow. kolonii wakacyjnych dla dziatwy mojż. wyznania we Lwowie, pet. o subw. na koszt budowy domu . . 6167

— Tow. kolonii wakacyjnych we Lwowie, pet. o podwyższenie subw. 6305

— (ob. Biblioteki polskiej Tow., Nauczycieli szk. wyższ. Tow., Pedagogiczne Tow., Związek niewiast katol.)

Kolonii wakacyjnych Tow. w Kochawinie, pet o subw. 6160

Kolonii wakacyjnych dla dziewcząt Tow. we Lwowie, pet. o subwencyę 6192

Kołąkowski Kościeszka Józef, em. funk. szpit. powsz., pet. o darzłaski i podwyższenie emerytury 6162

Kołomyja gm.: Pet. prywatnego seminarium żeńskiego im. św. Bronisławy w Kołomyi o subw. 6202

— (ob. Bursy, Internaty, Muzyczne Tow., Nauczyciele, Ochronki, Sokił, Szkolna Pomoc).

Komarkiewiczowa Helena, wd. po naucz., pet. o pensyę wdowią . . 5629

— Załatw. z Al. 968 6249—50

Komarnicki Jan, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury i za-
pomogę 6193

— tenże pet. o polepszenie bytu 6193

Komarów gm. (ob. Oleksice Stare, przysiółek).

Komarowa Antonina, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu . . 6158

Kombornia-Rymanów, droga: (ob. Brzozów).

Komisarz rządowy: Wiceprezydent Namiestnictwa Stanisław Grodzicki, przedstawiony przez Namiestnika	5045
— Tenże przemawiał w odpowiedzi na interpelacye posłów:	
— 1. ś. p. Krężła i tow. w sprawie nadużyć władz sądowych przy ściąganiu kosztów wynikających ze sprostowania ksiąg gruntowych	6231—2
— 2. tegoż posła w sprawie złej jakości odpadków soli przyznanej ludności powiatu pilzneńskiego celem poprawy paszy	6232
— 3. p. Hanczakowskiego i tow. w sprawie załatwienia rekursu wniesionego w sprawie konkurencyi do budowy cerkwi w Jasienicy	6232—3
— 4. p. Bisa i tow. w sprawie nieprawidłowego wymierzenia Justynie Soroczak datku konkurencyjnego na budowę grecko-katol. plebanii w Błozwigońskiej	6233
— 5. p. Sodomory i tow. w sprawie dopełnienia kongrui z powodu klęsk elementarnych	6233
— 6. p. Witosa i tow. w sprawie zniesienia rewizorów bydła	6235
— 7. p. Kurowca i tow. w sprawie niszczenia sadów śliwowych w pow. Kałuskim przez szkodliwe chrząszcze	6230
— 8. p. Skarbka i tow. w sprawie wykonania ustawy łowieckiej	6238

Komisya (krajowa) dla włości rentowych, (ob. Rentowe włości).

Komisya (kraj.) dla spraw przemysłowych, (ob. Przemysł).

Komisye sejmowe: Wniosek p. Jahla imieniem Wydziału krajowego o wybranie komisyi: administracyjnej, reform agrarnych, bankowej, budżetowej, drogowej, gminej, gospodarstwa kraj., górniczej, kolejowej, petycyjnej, podatkowej, przemysłowej, prawniczej, sanitarnej, solnej, szkolnej, wodnej i dyscyplinarnej i uchwalenie	36
— Wniosek p. Lea o wybranie Komisji reformy wyborczej i uchwalenie	36
— Wniosek p. Głębińskiego o odroczenie wyboru komisji reformy wyborczej i gminnej i uchwała	122
— Wniosek p. Laskowskiego o powiększenie liczby członków Kom. szkol. o 4 i wobec braku kompletu odłożenie głosowania	5413
— Wniosek p. Lea o wybór Kom. drożynianej z 21 członków i uchwała	5431
— Skład Komisji:	
— Komisya administracyjna pierwotnie w myśl wniosku p. Jahla z 23 członków, następnie w myśl wniosku p. Głębińskiego z 25 członków	36, 122
Wybór, wynik wyboru i ukonstytuowania się	122, 123 i 160
Przewodniczący: Laskowski, I. zastępca: Stapiński, II. zastępca: Doliński, sekretarze: Tertili Wrześniowski.	

Komisye sejmowe:

Inni członkowie: Badeni Stanisław Henryk, Cieński Leszek, Dudykiewicz, Garapich, Hupka, Jaworski, Krężel, Krzysztofowicz, Maiss, Makuch, Mycielski Stanisław, Niezabitowski, Rittel, Schätzel, Skołyszewski, Staruch Tymoteusz, Styła, Tarnowski Zdzisław, Trzeciecki, Wodzicki.

Wybór uzupełniający (wybrany: Starzyński) . . . 375
 Wybór uzupełniający . . . 2476
 Wynik wyboru (wybrany: Jan Szeptycki) . . . 2489

Rezygnacya p. Starzyńskiego z członkowstwa . . . 6120
 Wybór uzupełniający: . . . 6187
 Wynik wyboru: wybrany p. Starzyński . . . 6189

— 2. Komisya bankowa złożona na wniosek p. Jahla z 15 członków . . . 36

Wybór, wynik wyboru i ukonstytuowania się . 122, 123 i 160
 Przewodniczący: Leo, zastępca: Krański Władysław, sekretarz: Adam.

Inni członkowie: Gorayski, Hupka, Lewicki, Loewestein, Maryewski, Moysa, Niezabitowski, Sękowski, X. Senyk, Skałkowski, Stefczyk, Żardecki.

Wybór uzupełniający w miejsce ś. p. Skałkowskiego:
 Zarządzenie wyboru . . . 2376
 Wynik wyboru (wybrany Abrahamowicz) . . . 2385
 Wybór uzupełniający (w miejsce ś. p. Sękowskiego),
 zarządzenie wyboru . . . 5072

Wynik wyboru (wybrany p. Paygert) . . . 5095
 Wybór uzupełniający (w miejsce Loewensteina), zarządzenie wyboru . . . 5114
 Wynik wyboru (wybrany p. Doliński) . . . 5134

— 3. Komisya budżetowa złożona na wniosek posła Jahla z 21, powiększona w myśl wniosku p. Głębińskiego do liczby 25 członków . . . 36, 122

Wybór, wynik wyboru i ukonstytuowania się . 172, 178 i 200
 Przewodniczący: Badeni Kazimierz, I zastępca: Leo, II. zastępca: Żardecki, sekretarze: Hupka, Stefczyk i Korol.

Inni członkowie: Głębiński, Jabłoński, Jędrzejowicz, Kędzior, Kozłowski, Krzeczunowicz, Lewicki, Loewenstein, Milewski, Niezabitowski, Oleśnicki, Piniński, Rutowski, Sala, Skałkowski, Skołyszewski, Starzyński, Trzeciecki, Urbański.

Wybór uzupełniający w miejsce ś. p. Kazimierza Badeniego, Skałkowskiego i Trzecieckiego: zarządzenie wyboru . . . 2376

Wynik wyboru (wybrani: Abrahamowicz, Korytowski Witold, Tarnowski Zdzisław) . . . 2376

Wybór uzupełniający . . . 2476
 Wynik wyboru (wybrany Starowiejski) . . . 2481

Wybór uzupełniający (w miejsce p. Oleśnickiego),
 zarządzenie wyboru . . . 5072

Wynik wyboru (wybrany p. Petruszewicz) . . . 5095
 Wybór uzupełniający (w miejsce p. Loewensteina),
 zarządzenie wyboru . . . 5114

Wynik wyboru (wybrany p. Battaglia) . . . 5134

Komisye sejmowe:

	Rezygnacya p. Starzyńskiego z członkowstwa . . .	6120
	Rezygnacya p. Kozłowskiego z członkowstwa . . .	6120
	Wybór uzupełniający (w miejsce: pp. Battaglii, Kozłowskiego, Milewskiego i Starzyńskiego) . . .	6187
	Wynik wyboru: wybrani: pp. Stanisław Henryk Badeni, Cieński Tadeusz, Loewenstein, Starzyński . . .	6189
—	4. Komisya drogowa: złożona w myśl wniosku p. Jahla z 21 członków	36
	Wybór, wynik wyboru i ukonstytuowania . . .	122, 123 i 160
	Przewodniczący: Męciński, zastępca Sare, sekretarz Doliński.	
	Inni członkowie: Czaykowski, Ciecz, Dumka, Głębocki, Jampolski, Jedynek, Jędrzejowicz, Kiweluk, Kleski, Kołpaczkiwicz, Lewakowski, Moysa, Obertyński, Sala, Skrzyński, Sozański, Tyszkiewicz, Urbański.	
	Wybór uzupełniający w miejsce p. Głębockiego, Zarządzenie wyboru	2376
	Wynik wyboru (wybrany Raciborski)	2385
	Wybór uzupełniający (w miejsce s. p. Ciecz)	6187
	Wynik wyboru i wybrany p. Konopka	6189
	Rezygnacya p. Jampolskiego z członkowstwa	6237
—	5. Komisya drożyniana: Wniosek p. Lea o wybór Kom. drożynianej z 25 członków złożonej — i uchwała . . .	5361
	Wybór, wynik wyboru i ukonstytuowania . . .	5484, 5501 i 5998
	Wybrani posłowie: Abrahamowicz, Cieński Leszek, Czarkowski-Golejewski, Ciuchciński, Doliński, Garapich, Gniewosz, Górski, Halban, Horodyski, Korol, Kurowiec, Leo, Marszałkowicz, Mycielski Edward, Petruszewicz, Ptak, Starowieyski, Stefczyk, Tertil, Witos.	
	Przewodniczący: Ciuchciński, zastępca przewodniczącego: Stefczyk, sekretarz: Tertil.	
—	6. Komisya gminna: złożona w myśl wniosku p. Jahla z 21 członków	36
	Powiększona na wniosek p. Głabińskiego do 20 członków . . .	122
	Wybór, wynik wyboru i ukonstytuowania . . .	172, 178 i 200
	Przewodniczący: Bojko, I. zastępca: Stadnicki, II. zastępca: Merunowicz, sekretarze: Halban i Skarbek.	
	Inni członkowie: Bernadzikowski, Brunicki Adolf, Cieński, Leszek, Fruchtmann, Garapich, Górski, Jaworski, Kołpaczkiwicz, Krański Wincenty, Leo, Moysa, Piniński, Ptak, Sapieha, Sare, Skołyszewski, Skwarko, Sodomora, Starzyński, Wodzicki.	
	Wybór uzupełniający 3 członków w miejsce: Bernadzikowskiego, b. p. Fruchtmanna i Garapicha: zarządzenie wyboru	2376
	Wynik wyboru (wybrani: Jampolski, Tertil, Wereszczyński)	2385
	Wybór uzupełniający 1 członka (w miejsce p. Skołyszewskiego)	4722—3
	Wynik wyboru (wybrany p. Szwed)	4735
	Rezygnacya p. Starzyńskiego z członkowstwa . . .	4120
	Wybór uzupełniający (w miejsce p. Starzyńskiego) . . .	6187

Komisye sejmowe:

- Wynik wyboru i wybrany ponownie p. Starzyński . . . 6189
 Rezygnacya p. Jampolskiego z członkowstwa . . . 6237
 Rezygnacya p. Wincentego Kraińskiego z członkowstwa . . . 6237
- 7. Komisya górnicza, złożona w myśl wniosku p. Jahla z 15 członków 36
- Wybór, wynik wyboru i ukonstytuowania . . . 122, 123 i 160
 Przewodniczący: Gorayski, zastępca: Długosz, sekretarz: Zamoy ski.
- Inni członkowie: Adam, Głębocki, Halban, Hanczakowski, Kolischer, Kurowiec, Lewakowski, Męciński, Mycielski Edw. Niementowski, Potocki, Tyszkiewicz.
- Wybór uzupełniający w miejsce śp. Głębockiego i rektora Niementowskiego: zarządzenie wyboru . . . 2376
- Wynik wyboru: wybrani p. Maissi rektor Pawlewski . . . 2385
 Wybór uzupełniający (w miejsce rektora Pawlewskiego) zarządzenie wyboru 5114
- Wynik wyboru: (wybrany rektor Witkowski) . . . 5134
 Wybór uzupełniający (w miejsce rektora Witkowskiego) . . . 6187
 Wynik wyboru: wybrany rektor Szajnocha . . . 6189
- 8. Komisya gospodarswa krajowego: złożona w myśl wniosku p. Jahla z 21 członków 36
- Wybór, wynik wyboru i ukonstytuowania . . . 122, 123 i 160
 Przewodniczący: Brykczyński, zastępca: Marszałkowski, sekretarze: Schnell, Julian Brunicki i Wasung. Inni członkowie: Battaglia, Cielecki, Cipser, Czartoryski, Gorayski, Kędzior, Kleski, Krynicki, Krzysztofowicz, Kurowiec, Obertyński, Skarbek, Skwarko, Tarnowski Zdzisł., Theodorowicz Antoni, Vivien.
- Wybór uzupełniający jednego członka (w miejsce p. Kurowca) 4722—3
- Wynik wyboru: wybrany p. Lewicki) 4735
 Wybór uzupełniający (w miejsce p. Lewickiego) zarządzenie wyboru 5072
- Wynik wyboru: (wybrany Petruszewicz) 5096
 Wybór uzupełniający w miejsce ś. p. Brykczyńskiego . . . 6187
 Wynik wyborów: wybrany p. Baworowski 6189
- 9. Komisya kolejowa: złożona w myśl wniosku p. Jahla z 15 członków 36
- Wybór, wynik wyboru i ukonstytuowania . . . 122, 123 i 160
 Przewodniczący: Skołyśzewski, zastępca: Vivien, sekretarz: Czecz.
- Inni członkowie: Battaglia, Federowicz, Górski, Kolischer, Korytowski, Kraiński Wład, Lubomirski Kazimierz, Męciński, Myjak, Skwarko, Skrzyński, Tracz.
- Wybór uzupełniający w miejsce śp. Czecza 6187
 Wynik wyboru: wybrany p. Starowiejski 6189
- 10. Komisya petycyjna: złożona w myśl wniosku p. Jahla z 21 członków 36
- Wybór, wynik wyboru i ukonstytuowania . . . 122, 123 i 160
 Przewodniczący: Michałowski, zastępca: Jedynak, sekretarze: Weiser, Wrześniowski.

Komisye sejmowe:

Inni członkowie: Badeni Stanisław Henryk, Bednarski, Cie-luch, Ciuchciński, Głębocki, Haempel, Horodyski, Kleski, Krzczunowicz, Mycielski Edward, Myroniuk-Zajaczuk, Ptak, Staruch Antoni, Stojałowski, Szwed, Theodorowicz Antoni, Winniczuk.

Wybór uzupełniający w miejsce ś. p. Głębockiego: zarządzenie wyboru 2376

Wynik wyboru: (wybrany p. Komorowski) 2385

Wybór uzupełniający w miejsce śp. Stojałowskiego . 6187

Wynik wyboru: wybrany p. Marszałkowicz 6189

— 11. Komisya podatkowa, złożona w myśl wniosku p. Jahla z 15 członków 36

Wybór, wynik wyboru i ukonstytuowania . . . 122, 123 i 160

Przewodniczący: Gólu ch o w s k i, zastępca przewodniczącego: L o e w e n s t e i n, sekretarz: S c h ä t z e l.

Inni członkowie: Götz, Horodyski, Kraiński Wincenty, Krzczunowicz, Landau, Lewicki, Milewski, Pastor, Paygert, Sapięha, Styła, Tracz.

Złożenie mandatu do Kom. przez p. Paygerta 5105

Wybór uzupełniający (w miejsce) p. L o e w e n s t e i n a, zarządzenie wyboru 5114

Wynik wyboru: wybrany p. K o l i s c h e r 5134

Wybór uzupełniający (w miejsce p. Paygerta). zarządzenie wyboru 5154

Wybór uzupełniający (w miejsce pp. Pastora, K o l i e c h e r a i M i l e w s k i e g o) 6187

Wynik wyboru: wybrani B a t t a g l i a, K o r y t o w s k i J u l i u s z, L o e w e n s t e i n 6189

Rezygnacya p. Wincentego K r a i Ń s k i e g o z członkows twa 6237

— 12. Komisya prawnicza, złożona w myśl wniosku p. Jahla z 15 członków 36

Wybór, wynik wyboru i ukonstytuowania . . . 122, 123 i 160

Przewodniczący: M a i s s, I. zastępca przewodniczącego: C z a y k o w s k i, II. zastępca przewodniczącego: H a n c z a k o w s k i, sekretarz: L a n d a u

Po rezygnacyi p. C z a y k o w s k i e g o zastępcą przewodniczącego wybrany p. A d o l f B r u n i c k i.

Inni członkowie: Bis, Brunicki Adolf, Fierich, Fruchtman, Górski, Kiweluk, Jaworski, Stapiński, Skałkowski, Tertil, Wrześniowski.

Wybór uzupełniający 3 członków w miejsce: rektora F i e r i c h a, bł. p. F r u c h t m a n n a i ś. p. S k a ł k o w s k i e g o: zarządzenie wyboru 2376

Wynik wyboru: wybrani pp: D o l i Ń s k i, C z a y k o w s k i Władysław Wiktor i S t a r o w i e j s k i 2385

Wybór uzupełniający (w miejsce p. S t a p i Ń s k i e g o) 4722—3

Wynik wyboru: wybrany p. J a m p o l s k i 4735

Wybór uzupełniający (w miejsce Władysława Wiktora C z a y k o w s k i e g o) 6187

Komisye sejmowe:

- Wynik wyborów: wybrany p. Laskowski . . . 6189
 Rezygnacya p. Jampolskiego z członkowstwa . . . 6237
- 13. Komisya przemysłowa złożona w myśl wniosku p. Głabińskiego z 25 członków . . . 36, 122
 Wybór, wynik wyboru i ukonstytuowania . . . 122, 123 i 160
 Przewodniczący: Andrzej Lubomirski, I. zastępca przewodniczącego: Rutowski, II. zastępca przewodniczącego: Żardecki. sekretarze: Edward Mycielski, Rittel i Kiweluk.
 Inni członkowie: Adam, Battaglia, Długosz, Federowicz, Götz, Halban, Kolischer, Lewakowski, Milewski, Mycielski Stanisław, Sapieha, Sare, Sękowski, Sobolewski, Staruch Tymoteusz, Tracz, Tyszkiewicz, Weiser, Zamoyski.
 Wybór uzupełniający (wskutek rezygnacji p. Sapiehy) . . . 311
 Wynik wyboru: wybrany p. Ciuchciński . . . 314
 Wybór uzupełniający (w miejsce śp. Sękowskiego), zarządzenie wyboru . . . 5072
 Wynik wyboru: wybrany Konopka . . . 5096
 Wybór uzupełniający (w miejsce p. Milewskiego) . . . 6187
 Wynik wyboru: wybrany Czaykowski . . . 6189
- 14. Komisya reform agrarnych, złożona w myśl wniosku p. Jahla z 21 członków . . . 36
 Wybór, wynik wyboru i ukonstytuowania . . . 122, 123—4 i 160
 Inni członkowie: Brykczyński, Czecz, Garapich, Górski, Hupka, Jędrzejowicz, Krężel, Lubomirski Kazimierz, Makuch, Mycielski Stanisław, Paygert, Rayski, Sala, Sapieha, Senyk, Sękowski, Skarbek, Skwarko, Stefczyk, Tarnowski Zdzisław, Witos.
 Rezygnacya p. Garapicha z członkowstwa Komisyi . . . 172
 Uzupełniający wybór: wybrany p. Cielecki . . . 254, 273
 Wybór uzupełniający w miejsce p. Jędrzejowicza . . . 2515
 Wybór uzupełniający (w miejsce p. Makucha i śp. Sękowskiego), zarządzenie wyboru . . . 5072
 Wynik wyboru (wybrani: Konopka i Petruszewicz) . . . 5096
 Wybór uzupełniający (w miejsce śp. Brykczyńskiego i śp. Czecza) . . . 6187
 Wynik wyboru wybrani: Szajnocha i Vivien . . . 6189
- 15. Komisya reformy wyborczej, złożona w myśl wniosku p. Lea z 25 członków . . . 36
 Odroczenie wyboru na wniosek p. Głabińskiego . . . 122
 Wybór, wynik wyboru i ukonstytuowania . . . 172, 178 i 200
 Przewodniczący: Głabiński, I. zastępca przewodniczącego: Stapiński, II. zastępca przewodniczącego: Wodzicki, sekretarze: Lewicki, Maryewski i Paygert.
 Inni członkowie: Badeni Kazimierz, Battaglia, Cieński Tadeusz, Jampolski, Jędrzejowicz, Korol, Laskowski, Leo, Lewicki, Loewenstein, Milewski, Moysa, Myjak, Oleśnicki, Piniński, Sobolewski, Stadnicki, Skrzyński, Urbański, Witos.
 Wybór uzupełniający w miejsce śp. Kazimierza Badeniego: zarządzenie wyboru . . . 2376

Komisye sejmowe:

Wynik wyboru (wybrany: Czaykowski Władysław Wiktor)	2385
Wybór uzupełniający 3 członków komisji (w miejsce: Czaykowskiego Wł., Moysy i Pinińskiego)	4269
Ogłoszenie wyboru (wybrani: Jaworski, Krzeczunowicz, Wereszczyński)	4288
Wybór 25 zastępców członków komisji	4269
Ogłoszenie wyniku wyborów	4288
Wybrani: Tertil zast. Battaglii, Raciborski zast. Cieńskiego T., St. H. Badeni zast. Jaworskiego, Adam zast. Głabińskiego, Skołyszewski zast. Jampolskiego, Schnell zast. Jędrzejowicza, Krynicki zast. Korola, Starowieyski zast. Laskowskiego, Rutowski zast. Lea, Kurowiec zast. Lewickiego, Sare zast. Loewensteina, Bandrowski zast. Maryewskiego, L. Cieński zast. Milewskiego, Horodyski zast. Krzeczunowicza, Styła zast. Myjaka, Makuch zast. Oleśnickiego, Halban zast. Paygerta, Piniński zast. Wereszczyńskiego, Marszałkowicz zast. Sobolewskiego, Hupka zast. Stadnickiego, Wasung zast. Stapińskiego, Kraiński Winc. zast. Starzyńskiego, Vivien zast. Urbańskiego, Jedynak zast. Witosy, Myczyński St. zast. Wodzickiego.	
Wybór uzupełniający	4722—3
Wynik wyboru (wybrany członkiem p. Skołyszewski, zastępcą p. Krężel)	4735
Złożenie mandatu członka Kom. przez p. Battaglię	5056
Złożenie mandatu członka Kom. przez p. Loewensteina	5064
Wybór uzupełniający (w miejsce p. Oleśnickiego i Battaglii) — zarządzenie wyboru	5072
Wynik wyboru (wybrani członkiem: Makuch, zastępcą: Petruszewicz i członkiem Kom. Rutowski, ...	5096
Wybór uzupełniający (w miejsce p. Loewensteina) — zarządzenie wyboru	5114
Wynik wyboru (wybrany p. Rittel)	5134
Wybór uzupełniający zast. członka (w miejsce p. Rutowskiego) — zarządzenie wyboru	5224
Wynik wyboru (wybrany p. Federowicz)	5254
Wybór uzupełniający 2 członków (w miejsce p. Krzeczunowicza i Rittla) — zarządzenie wyboru	6028
Wynik wyboru (wybrani pp.: Krzeczunowicz i Loewenstein)	6108
Wybór uzupełniający: (w miejsce Milewskiego na członka i w miejsce: Leszka Cieńskiego na zastępcę)	6187
Wynik wyboru wybrani: członkiem Krzeczunowicz, zastępcą: Obertyński	6189
Rezygnacya p. Wincentego Kraińskiego z mandatu zastępcy członka	6237
Wybór uzupełniający 2 członków w miejsce pp.: Paygerta i Sobolewskiego i 6 zastępców w miejsce pp.: Schnella, Halbana, Tertila, Marszałkowicza, Hupki i Wincentego Kraińskiego	6334

Komisyje sejmowe:

- Wybór, wynik wyboru, wybrani: członkami: Abrahamowicz i Biliński, zastępcami: Hupka, Schnell, German, Marszałkiewicz, Halban, i Wincenty Kraiński 6349
- 16. Komisyja sanitarna, złożona w myśl wniosku p. Jahla z 15 członków 36
- Wybór, wynik wyboru i ukonstytuowania . . . 122, 123 i 161
Przewodniczący: Gołuchowski, zastępca przewodniczącego: Jabłoński, sekretarz: Bednarski.
- Inni członkowie: Bernadzikowski, Cipser, Czaykowski, Federowicz, Gniewosz, Kraiński Wincenty, Kurowiec, Mars, Myroniuk-Zajaczuk, Sare, Sobolewski, Trzeciecki.
- Wybór uzupełniający w miejsce członka Wydz. kraj. Bernadzikowskiego i śp. Trzecieckiego, zarządzenie wyboru 2376
- Wynik wyboru (wybrani pp: Łazarski i Szwed) . . . 2385
- Wybór uzupełniający (w miejsce rektora: Łazarskiego), zarządzenie wyboru 5114
- Wynik wyboru (wybrany: p. Ciuchciński) 5134
- Rezygnacya p. Wincentego Kraińskiego z członkostwa 6237
- 17. Komisyja solna, złożona w myśl wniosku p. Jahla z 15 członków 36
- Wybór, wynik wyboru i ukonstytuowania . . . 122, 123 i 161
Przewodniczący: Wasung, zastępca przewodniczącego: Sapieha, sekretarz: Zamoycki.
- Inni członkowie: Garapich, Głębocki, Korytowski Juliusz, Krysowaty, Krzeczunowicz, Landau, Maiss, Merunowicz, Mycielski Edward, Potocki, Sandulak, Styła.
- Wybór uzupełniający w miejsce śp. Głębockiego i zarządzenie wyboru 2376
- Wynik wyboru: (wybrani pp.: Komorowski i Jan Szepczycki) 2385
- 18. Komisyja szkolna, złożona w myśl wniosku p. Jahla z 21 członków 36
- Wybór, wynik wyboru i ukonstytuowanie . . . 122, 123 i 161
Przewodniczący: Rayski, zastępca przewodniczącego: Piniński, sekretarze: Michałowski i Adam.
- Inni członkowie: Badeni Stanisław, Henryk, Bandrowski, ks. Arcyb. Bilczewski, Cielecki, Cieński Tadeusz, Czartoryski, Dembiński, Długosz, Dudykiewicz, Halban, Jedynak, Laskowski, Lewicki, Makuch, Tarnowski Stanisław, ks. Arcyb. Teodorowicz Józef, Wasung.
- Wybór uzupełniający (w miejsce rektora Dembińskiego) . . . 392
- Wybór uzupełniający 2476
- Wynik wyboru (wybrany: p. Wereszczyński) . . . 2489
- Wybór uzupełniający (w miejsce p. Rayskiego) . . . 6187
- Wynik wyboru, wybrany p. German 6189
- 19. Komisyja wodna, złożona w myśl wniosku p. Jahla z 15 członków 36

Komisye sejmowe:

Wybór, wynik wyboru i ukonstytuowania . . . 122, 123 i 163
 Przewodniczący: Kozłowski, zastępca przewodniczącego:
 Kolischer, sekretarz: Krynicki.

Inni członkowie: Bojko, Brunicki Julian, Gorayski, Jaworski,
 Kędzior, Lubomirski Andrzej, Lubomirski Kazim., Niementowski, Oleśnicki, Sare, Sozański, Stadnicki.

Wybór uzupełniający w miejsce rektora: Niementowskiego.

- Zarządzenie wyboru 2376
 Wynik wyboru (wybrany p. Maryewski) 2385
 Wybór uzupełniający (w miejsce p. Oleśnickiego) . . . 2760
 Wybór i ogłoszenie (wybrany p. Kurowiec) 2767
 — 20. Komisya dyscyplinarna: złożona z 6 członków . . . 36
 Wybór, wynik wyboru i ukonstytuowania . . . 122, 124 i 160
 Z kuryi miast i Izb handlowych i przemysłowych wybrany:
 p. Maiss.
 Z kuryi gmin wiejskich wybrany p. Lewakowski.
 Z kuryi większych posiadłości p. Urbański. . .
 Z całego sejmku wybrani pp. Piniński, Stadnicki
 i Korol.

Kompetencya sądów: Interp. p. Krężła i tow. do Rządu w sprawie przekraczania kompetencji przez sąd powiatowy w Pilźnie . . . 6228

Kompletu w Izbie stwierdzenie 6182, 6240

Koncesye szynkar-k e: Interp. p. Witosza i tow. do Rządu w sprawie postępowania Starostwa w Brzesku przy ubieganiu się o czwartą koncesyę szynkarską w Zakliczynie . . . 6228

— Interp. p. Stapińskiego i tow. do Rządu w sprawie lekceważenia uchwał Rad gminnych przez Władze przy rozdawaniu koncesyi szynkarskich 6269

— Interp. p. Krężła i tow. do Rządu w sprawie odmówienia koncesyi szynkarskiej Józefowi Jędrzejczykowi w Błażkowej 6308

— Interp. p. Jedynaka i tow. do Rządu w sprawie lekceważenia uchwał Rad gminnych przez Władze przy rozdawnictwie koncesyi szynkarskich 6308

— (ob. Posada olchowska).

— (ob. Szynkarstwo).

Koncewska Jadwiga, pet. o zasiłek na kształcenie się w rzeźbie 6192

Konduktorowie dróg kraj.: pet. o zrównanie z czterema najniższymi rangami manipulacyi 6197

— Petycye konduktorów dróg, wdów i sierot po konduktorach (ob.: Baczyńska T., Darowski St., Gering J., Kwiatkowski Z., Reicher St., Rondewald E., Roy van).

Kondur Jan, em. naucz., pet. o przyznanie emerytury . . . 4578

— Załatw. z Al. 967 6249—50

Konowalcowa Marya ze Sroków, naucz., pet. o policzenie lat . . . 6155

Konserwatorów Galicyi zachodniej grono w Krakowie, pet. o utworzenie dwu kraj. Rad konserwatorskich 6202

Kopernika im. Tow. przyrodników we Lwowie, pet. o podwyższenie subw. 6153

Kopycińska Helena, naucz., pet. o policzenie lat służby	6192
Kornaszewska Marya, naucz., pet. o policzenie lat służby. . . .	6303
Kornicz gm., (ob. Kropiwiszczce, przysiółek).	
Kornowa Paweł, naucz., pet. o policzenie lat służby	5139
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Korol Wincenty, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6169
Koronkarska szkoła, (ob. Bobowa).	
Korsak Iwan z Horodysławic, pet. o przyjęcie na fund. kraj. kosztów leczenia syna w Kulparkowie	6301
Korybutiak Jan i Kowalski Józef, em. naucz., petycje o polepszenie bytu	6166
Korzeniowskiego Józefa im. Bursa, (ob. Bursy).	
Kościół lub kaplicy budowa: Pet. o subwencje, (ob. Dubkowce, Rasztowa).	
Kościuszki Tadeusza im. bursa, (ob. Bursy).	
Kosińska Marya Agnieszka, (ob. Felicjanki).	
Kossobudzka Julia, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury . .	6305
Kossów gm.: Pet. Kółka pracy kobiet w Kossowie o subwencję . .	6165
Kostańska Otylia, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6158
Kostek Ignacy, b. naucz., pet. o przyznanie emerytury	540
— Załatw. z Al. 392	1432—3
— Załatw. z Al. 968	6251
Kostki Stanisława św. im. Tow., (ob. Opieka).	
— Ochronka (ob. Ochronki).	
Koszary dla wojska: Sprawozd. Wydz. kraj. o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od lipca 1910 r. do 30. czerwca 1911 r. — Al. 888 . .	
6137—8	
Koszta leczenia, (ob. Leczenia koszt).	
Koszykarska szkoła, (ob. Łącko).	
Kotlarczukowa Ernestyna, naucz., pet. o policzenie lat	6216
Kowal Antoni, droźnik kraj. i tow., pet. o przyjęcie na stały etat służby i podwyższenie płacy	6197
Kowal Stefan, b. naucz., przyznanie zasiłku (Al. 968)	6252
Kowalcowa Marya, wd. po naucz., pet. o zapomogę	2734
Załatw. z Al. 967	6249—50
Kowalewski Mieczysław Dr., prof. Akademii rolniczej w Dublanach, pet. o policzenie lat służby	
6162	
Kowalska Marya wd. po naucz., pet. o pensję wedle nowej normy . .	6153
Kozankiewicz Teon, em. naucz., pet. o przyznanie pięciolecia . .	2485
Załatw. z Al. 967	6249—50
— Tenże, pet. o przyznanie dodatków pięcioletnich	6151
Załatw. z Al. 968	6252
Kozankiewicz Leon, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6158
— Tenże, pet. o zapomogę	6164
Kozłarnia gm., (ob. Melioracje).	
Kozłów gm.: pet. gminy Kozłów o zaliczenie jej do gmin podlegających ustawie gminnej z r. 1896	
6214	
Kozłowska Helena, wd. po lekarzu okręg., pet. o zapomogę	6152
Kozłowski Karol, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6170
Kozodrza gm.: pet. gminy o zniesienie prestacyi szkolnych	6170
Kozubowa Małgorzata, wd. po dozorce chorych w szpit., pet. o wsparcie .	6152
Kraczyłowa Julia, wd. po urz. Wydz. kraj., pet. o dar z łaski	6166
Krajewska Franciszka, naucz., o policzenie lat służby	6162

Kraków gm.: Sprawozd. Wydz. kraj. z projektem ustawy o obowiązku właścicieli domów w Krakowie wybudowania kanałów domowych, połączenia tychże z kanałami miejskimi, oraz o opłatach gminnych za to połączenie, Al. 958	6241
— Sprawozd. Kom. gminnej — Al. 990	6349 52
— Pet. gm. m. Krakowa o subw. na utrzymanie orkiestry miejskiej	6120
— Pet. tejże o subw. na koszt przyjmowania wycieczek szkolnych	6120
— Pet. tejże o subw. dla archiwum dawnych aktów m. Krakowa	6120
— Pet. tejże o subw. na pokrycie kosztów wydawnictwa zbioru pomników prawa publicznego Rzeczypospolitej krakowskiej	6120
— Pet. tejże o subw. na koszt utrzymania wyższych klas w szkołach wydziałowych	6120
— Pet. tejże o subw. na kursa praktyczne gospodarstwa domowego	6120
— Pet. tejże o subw. na założenie i utrzymanie seminarium dla kandydatek na nauczycielki gospodarstwa domow.	6120
— Pet. tejże o subw. wyższą dla Muzeum techniczno-przemysłowego	6120
— Pet. Magistr. m. Krakowa o subw. dla Muzeum narodowego	612
— Pet. tegoż o oddanie gmachu po szpitalu wojskowym na Wawelu na pomieszczenie Muzeum Narodowego i Archiwum aktów grodzkich i ziemskich i o subw. na urządzenie	6121
— Pet. gm. m. Krakowa o uchwalenie ustawy krajowej w sprawie poboru opłat od automobilów	6121
— Pet. tejże o wydanie ustawy kraj. o opłatach od gruntów w mieście Krakowie	6121
— Pet. Komitetu paraf. Kościoła św. Anny w Krakowie o subw.	6121
— Pet. Rady wyznaniowej gminy izraelskiej w Krakowie o subw. na szpital izraelski	6148
— Pet. Komitetu restauracji starej bożnicy w Krakowie o subw. na restaurację	6148
— Pet. prywat. Seminarium naucz. żeńskiego im. Fr. Preisendanza w Krakowie o subw.	6152
— Pet. gm. m. Krakowa o wydanie ustawy o obowiązku budowania kanałów domowych i łączenia ich z kanałem miejskim	6162
— Załatw. z Al. 990	6349—52
— Pet. gm. m. Krakowa o subw. na lekarzy szkolnych	6198
— Petycje w sprawach Krakowa dotyczących: (ob. Akademickie Tow., Architekt, Architektury, Archiwum, Biblioteka, Bonifratrów Konwent, Bursy, Czytelnia, Dom pracy, Eleuterya, Emigracyjne Tow., Felicjanki, Floryana św. Kościół, Internaty, Izba, Izraelskich,	

Kraków gm.:

Kaplińska, Kolonie lecznicze, Lekarskie Tow., Muzeum techniczno-przemysłowe, Nazaretanki, Numizmatyczne Tow., Opieka, Przegląd emigracyjny, Przyjaciół sztuk pięknych Tow., Przytulisko, Rada opiekuńcza, Rolnicze Tow., Rybackie Tow. Rzeczypospolitej krakowskiej pomniki prawa, Siemiaszki X. Zakład, Sierót Zakład, Skład krajowy, Służebnice. Sokół, Strażyńska, Szkoły Lud. Tow., Szkoły średnie, Szpital, Szykany. Techniczne Tow., Turystyczny Związek, Uniwersytet ludowy, Wydawnictwa, Wystawa, Związek niewiast katolickich.

- Kramarzówka gm.:** Interp. p. Lewickiego i tow. do Rządu w sprawie usunięcia nauki języka ruskiego w szkole ludowej w Kramarzówce w pow. Jarosławskim 6269
- Krasicka** Bibianna, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensyi wdowiej 5178
- Załatw. z Al. 967 6249—50
- Krasińskiego** Zygmunta im. Szkoła, (ob. Szkoła polska).
- Krasińskiego** Zygmunta jubileusz, (ob. Jubileusz).
- Krasnosielece gm.** (ob. Hołodówka).
- Kraszewskiego** J. I. im. bursa, (ob. Bursy).
- Kratochwilowa** Franciszka, wd. po dyet. Wydz. kraj., pet. o dar z łaski 6154
- Kratzerowa** Romanowa, wd. po naucz., pet. o pensyę wdowią 2815
- Załatw. z Al. 653 4174—81
- Załatw. z Al. 968 6251
- Krauss** Marya, naucz., pet. o policzenie lat służby 5521
- Załatw. z Al. 967 6249—50
- Krechowiecka** Paulina, wd. po naucz., pet. o zapomogę 6137
- Kripplowa** Anna i tow., pet. o subw. na zbudowanie przytułku dla starców 6301
- Kropiwnicze**, przysiółek: Sprawozd. Wydz. kraj. o utworzeniu z przysiółka Kropiwnicze ad Kornicz samoistnej gminy administr. — Al. 893 6138
- Kropiwnieka** Anna z Tomaszewskich, naucz., pet. o policzenie lat służby przed ślubem do emerytury 6170
- Krościenko gm.**, (ob. Nauczyciele, Ochronki).
- Krościenko-Grąziowa-Bircza**, droga, (ob. Dobromil).
- Krupa** Jan, em. naucz., pet. o zapomogę 6157
- Krupińska** Ludwika, naucz., pet. o przyznanie pięciolecia 246
- Załatw. z Al. 392 1432—3
- Taż sama, pet. o policzenie lat do emerytury 117
- Załatw. z Al. 392 1432—3
- Załatw. z Al. 968 6252
- Krupiński** Jan, em. naucz., pet. w sprawie przyznania pięciolecia 247
- Tenże, pet. o policzenie lat służby 117
- Załatw. z Al. 392 1432—3
- Załatw. z Al. 968 6252
- Krupski** Jędrzej, naucz., pet. o policzenie lat służby 6167
- Kruszelnicka** Sabina, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6158
- Krynicky** Adam, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6169
- Krystynopol gm.:** Sprawozd. Wydz. kraj. o kreowaniu nowego sądu powiat. w Krystynopolu — Al. 914 6141
- (ob. Służebniczek Zgrom.)
- Krywka gm.:** pet. mieszkańców gminy Krywka o zasiłek z powodu gradobicia 6257

Krzesławice gm.: pet. gminy o zasiłek na budowę drogi do Zegartowic	6204
Krzymowski Eugeniusz, maszynista szpit. powsz. o obniżenie lat służby i przyznanie połowy dodatku aktywalnego	6197
Krywe gm.: pet. gminy o zasiłek na kupno gruntu pod szkołę	6167
— Pet. tejże gm. o zniesienie prestacyi szkolnej	6167
Krzyś Tomasz, naucz., pet. o policzenie lat służby	6152
Krzyweza nad Sanem, gm.: pet. pogorzalców w Krzywczyczo doraźną pcmoc	6164
Krzyżanowska Nikodema, em. naucz., pet. o zapomogę	5069
— Załatw. z Al. 967	6249—50
— Taż sama, pet. o polepszenie bytu	6169
— Taż sama o policzenie lat służby	6216
Krzyżanowski Ignacy, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6158
Krzyżanowski Józef, em. naucz., pet. o policzenie lat służby	5215
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Kubesłowa Jadwiga, naucz., (ob. Mochnacka E.).	
Kubikówna Marya, naucz., pet. o zapomogę na koszt leczenia	6158
Kuchnia akademicka (rusk.) Tow. we Lwowie, pet. o subw.	6197
Kuchnia tania , Tow. w Przemyśle pet. o subw.	6150
Kuchnia tania studencka: Pet. Związku niewiast katol. we Lwowie o subw. na tanią kuchnię studencką	6157
Kuchnia tania w Tarnopolu, pet. Zarządu o subw.	6163
Kujbida Julia, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6193
Kujdańce gm.: Wniosek (nagły) p. Myroniuka-Zajaczuka i tow. w sprawie pomocy dla pogorzalców w Kujdańcach w pow. Kołomyjskim	6208
Kukurudza Elias, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6159
Kulezycka Katarzyna, wd. po naucz., pet. o pensję przedłużoną dla sierot	5521
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Kulezyński Adolf, naucz., pet. o przyznanie pięciolecia	6305
Kuliki gm., (ob. Zabawkarska szkoła).	
Kulparków : kraj. Zakład dla obłąkanych:	
— Sprawozd. Wydz. kraj. o reorganizacyi służby i polepszeniu jej bytu w kraj. szpitalach powsz. we Lwowie i Krakowie tudzież w kraj. Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie — Al. 909	6140—1
— Sprawozd. Wydz. kraj. o utworzeniu posady prymaryusza prosektora, a zwinięciu posady sekundaryusza prosektora w kraj. Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie — Al. 910	6141
— Sprawozd. Wydz. kraj. o zaprowaniu w kraj. Zakładzie dla obłąkanych na Kulparkowie oświetlenia elektrycznego i własnego wodociągu — Al. 948	6186
— Pet. lekarzy kraj. Zakł. dla obłąkanych w Kulparkowie o podwyższenie płac i pborów służbowych	6217
— Petycyje personalu, (ob. Myjkowski A., Wierzbiecka J.)	
— Inne petycyje, (ob. Matiańczuk).	
Kummersberg Marya Ksawera ś. p., (ob. Sala O.).	
Kurs gospodarstwa domowego we Lwowie, (ob. Lwów).	
Kurs praktyczny dozorców drenarskich, (ob. Melioracye).	
Kursa praktyczne gospodarstwa domowego w Krakowie, (ob. Kraków).	

Kursa ludowe uniwersyteckie we Wiedniu, pet. sekretaryatu o subw.	6197
Kursa przemysłu domowego, (ob. Liga).	
Kuslonowicz Adam, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6169
Kuszelkova Józefa, wdowa po rządcy szpit., pet. o podwyższenie pensyi	6157
Kuttenberg-Zbadyń gm., (ob. Zbadyń).	
Kuty gm. (ob. Sokół).	
Kuźmin Emilia, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6169
Kuźmowa Marya, b. naucz., pet. o przyjęcie do zawodu naucz. i policzenie lat	6153
Kwestorowie sej mowi:	
— Wybór i wynik wyboru	172
— Wybór uzupełniający	2376, 2386
Kwiatkowska M., wd. po naucz., pet. o pensyę wdowią	35
— Załatw. z Al. 392	1432—3
— Załatw. z Al. 968	6252
Kwiatkowski Zygmunt, b. kond. drog., pet. o dar z łaski	6154
Landestreu gm.: Pet. gminy o budowę mostu pod Dobrowlanami	6217
Langnerowa Marya, wd. po urz. biura kolej., pet. o zapomogę	6165
Lasowa wyższa szkoła we Lwowie:	
— Sprawozd. Wydz. kraj. o kraj. wyższej szkole lasowej we Lwowie — Al. 931	6183
— (ob. Ogniwo).	
Laszewicz Damian, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6168
Leczenia kosza: Petycyje w sprawie odpisania lub przejęcia na kraj. (ob.: Jamrozik Jan, Korsak I., Matiańczuk N., Spryń M., Stadnik, Ulanów).	
Laszki górne gm.: Sprawozd. Wydz. kraj. o utworzeniu z posiadłości powstałych z rozparcelowanych dóbr Laszki górne nowej gminy administracyjnej pod nazwą Laszki polskie — Al. 894	6138
Latoszyn gm., (ob. Melioracye).	
Lazarusa M. fund. szpit., (ob. Lwów).	
Lecher Abraham, naucz. rel. mojż., pet. o policzenie lat służby	6168
Lekarskie Tow. w Krakowie, pet. o podwyższenie subw.	6164
Lekarskie Tow. we Lwowie, pet. Komitetu budowy domu dla Tow. lekarskiego, o subw. na budowę domu	6149
— takąż druga pet.	6194
— takąż trzecia pet.	6204
Lekarze okręgowi: Petycyje lekarzy okręgowych i ich wdów, (ob. Kozłowska H., Lekman A., Madeyski B).	
Lekarze szkolni, (ob. Kraków).	
Lekarzy i przyrodników polskich Zjazd XL, pet. Komitetu gospodarczego Zjazdu o subwencyę na wydanie „Pamiętnika zjazdu“	6151
— taż sama pet. powtórnie	6168
Lekarzy weterynaryjnych Towarzystwo we Lwowie, pet. o subw. na wydawnictwo	6257
Lekman Alojzy, Dr., pet. Wydz. powiat. w Tarnobrzegu z prośbą dra A. Lekmana, lekarza okręg. o veniam aetatis	6152
Leluchów-Piwniczna, droga, (ob. Piwniczna gm.).	
Lenkiewicz Stanisława, ksieni PP. Benedyktynek, (ob. Internaty).	

Lenkiewiczowa Janina, wd. po kalkulancie fund. prop., pet. o zaopatrzenie	6198
— druga pet. w tej sprawie	6215
Lercel Henryk, em. naucz., pet. o przyznanie pięcioletnich dodatków	6225
Leszczyńska Adela, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6168
Leszczyny gm., (ob. Szkoły Lud. Tow.)	
Lewandowski Adolf, naucz., pet. o policzenie lat służby	2691
— Załatw. z Al. 653	4174-81
— Załatw. z Al. 968	6252
Lewicka Antonina, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensyi lub zapomogę	6198
Lewicka Teofila, wd. po naucz., pet. o zapomogę	6153
Lewicki Hipolit, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury i zapomogę	6204
Lewicki Józef, art. rzeźbiarz, pet. o zasiłek na studia	6204
Lewicki Leon, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6158
Lewicki Teodor, b. naucz., pet. o przyznanie w drodze łaski zapomnienia	5068—9
— Załatwienie z Al. 967	6249—50
Lewinówka , majątność, (ob. Terytoralny).	
Leżajsk gm.: Wniosek p. Żardeckiego i tow. w sprawie założenia gimnazjum realnego w Leżajsku — Al. 971	6208, 6285
Licea prywatne: Petycje o subwencye, (ob. Filipi O., Kaplińska H., Strażyńska, Strzałkowska Z.).	
Lichten Jakób, naucz. rel. mojż., o policzenie lat służby	6157
Lichwa : Interp. p. Krzczunowicza i tow. do Rządu w sprawie zorganizowanej lichwy stowarzyszeń kredytowych i gospodarczych	6208
„Licznycia narodna“, Tow. we Lwowie, pet. o subw.	6151
Liga pomocy przemysłowej, pet. o podwyższenie subw.	6157
— taż sama, pet. o podwyższenie dotacyi na zakładanie warsztatów studenckich	6159
— taż sama, pet. o podwyższenie subw. na utrzymanie ruchomej wystawy	6159
— taż sama pet. o subw. na działalność eksportową	6159
— taż sama, pet. o subw. na pokrycie kosztów wydawnictwa: „Skorowidz przemysłu i handlu“	6159
— taż sama, pet. o subw. na cele organizacji przemysłu domowego, Seminarium przemysłu domowego i kursów wędrownych	6162
Limanów gm., (ob. Nauczyciele).	
Limbach Saturnin, zarządca propinacyi, pet. o zapomogę	6154
Lipnik przysiółek, (ob. Hołosków gm.).	
Lisicka Konstancya, naucz., pet. o policzenie lat służby	4171
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Lisieniecki Jan, em. naucz., pet. o zapomogę	2600
— Załatw. z Al. 704	4985—7
— Załatw. z Al. 968	6252
Lisieniecki Jan, em. naucz., pet. o zapomogę	5069
— Załatw. z Al. 967	6249—50
— tenże, pet. o polepszenie bytu	6158
Lisko gm.: Pet. Wydz. pow. w Lisku o podwyższenie subw. na rekonstrukcyę drogi: Ustrzyki-Lutowiska	6205
— (ob. Nauczyciele).	

Lisowska Marya, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensyi wd.	6197
Literatów i artystów polskich Tow. Wzajemnej Pomocy we Lwowie, pet. o subw.	6306
Lubaczewski Marcin, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6158
Lubaczów gm.: Pet. gminy Lubaczów o założenie gimnazjum . .	6198
— Pet. teje o zniesienie względnie przesunięcie rogatki	6225
— Wniosek p. Kozłowskiego i tow. w sprawie założenia gimnazjum realnego albo szkoły realnej w Lubaczowie	6307
— (ob. Cieszanów).	
— (ob. Sokół).	
Lubaczów-Wielkie Oczy , droga, (ob. Cieszanów).	
Lubezyński Karol, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury . .	6197
— druga taka pet.	6216
Lubieniec Jan, em. naucz., pet. o zapomogę	6216
Lubkowiec Apolonia, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensyi .	6203
Ludkiewicz Aleksander, em. naucz., pet. o polepszenie bytu . . .	6159
Ludkiewicz Jelita Ludwik, em. rzadca szpit., pet. o zapomogę . .	6164
Ludoznawcze Tow. we Lwowie: pet. o subw. na wydawnictwa . . .	6165
Lutnia Tow. śpiewackie w Nowym Sączu, pet. o subw.	6203
Lutnia Tow. śpiewackie w Wiedniu, pet. o subw.	6198
Lutowiska gm.: Pet. mieszkańców gm. Lutowiska o zasiłek z powodu gradobicia	6257
Lutowiska-Ustrzyki , droga, (ob. Lisko).	
Lwów gm.: Pet. gminy m. Lwowa o udzieleniu poręki kraju pożyczce 6,000.000 K, którą miasto chce zaciągnąć na inwestycje w miejskich zakładach elektrycznych	5736
— Sprawozd. Kom. budżet. Al. 985	6296—7
— Pet. gminy m. Lwowa o urządzenie Zakładu dla nieule- czalnie chorych	6164
— druga taka sama pet.	6193
— Pet. gminy m. Lwowa o subw. na koszt utrzymania kursu gospodarstwa domowego	6170
— Pet. gminy wyznaniowej izraelickiej we Lwowie o subw. na szpit. izrael. fundacyi M. Lazarusza	6194
— Petycje i wnioski dotyczące Lwowa: (ob.: Akademickie Tow., Bartusówny, Biblioteka, Bratnia pomoc, Bursy, Dekerta, Dom, Echo, Eleuterya, Felicjanki SS., Głu- choniemych, Gospodarskie Tow., Gruźlica, Gwiazda, Handlowa szkoła, Harmonia, Historyczne Tow., Hy- gieniczne Tow., Internaty, Jad Charuzim, Jadwigi Król, Jadwigi św., Kaczkowskiego im. Tow., J. Kiliń- skiego, Kolonie wakacyjne, Kółka rolnicze, Koper- nika Tow., Kościuszki T. Tow., Lasowa szkoła, Lekar- skie Tow., Licea, Licznycia, Liga, Ludoznawcze Tow., Łyseńki, Mały Świątek, Mickiewicza A. Tow., Muzeum, Muzeum Narodnego Domu, Muzeum przemysłowe, Mu- zeum szkolne, Muzyczne Tow., Nadzieja Tow., Naftowe Tow., Narodny Dom, Nasze zdroje, Nauczycieli Szk. wyższ. Tow., Nauczyciele, Nauki polskiej, Ochronki, Opieka, Pedagogiczne Tow., Podrzutków Zakład, Politechnika, Politechniczne Tow., Pomocy nauk. Tow., Praca Kobiet, Proświta, Rodzina, Rodzina i Szko- ła, Ruskie Tow. Pedagogiczne, Salomei św. Tow., Sierót przytulisko, Skała, Sokół, Sokół, „Syla“, Sze- wczenki, Szkoły Lud. Tow., Teatrów Związek, Uni-	

wersytet, Weterynaryjne Tow., Wysłouchowej im. Tow., Wzajemna Pomoc, Zabaw Ruchowych Tow., Zorja, Zorza, Związek).

Lwów, powiat: Interp. p. Stapińskiego i tow. do Rządu w sprawie szykanowania ludności w pow. lwowskim za legalne odbywanie poufnych zebrań 6228
— (ob. Drogi).

Lwów-Nawarya, droga, (ob. Drogi).

Lwów-Podhajce-Trembowla, kolej, (ob. Koleje).

Lwów-Podhajce-Chorostków, kolej, (ob. Koleje).

Łącko gm.: Wniosek p. Myjaka i tow. w sprawie założenia szkoły sadowniczej w Łącku — Al. 976 6228, 6288—9

— Wniosek tegoż posła i tow. w sprawie założenia szkoły kowszykarskiej w Łącku — Al. 975 6228, 6288

Ładniuk Anna, wd. po naucz., pet. o pensję wdowią 4484

— Załatw. z Al. 967 6249—50

Łańcut, gm., (ob. Nauczyciele).

Łaś Jan, szynkarz, pet. w sprawie poboru opłaty szynkarskiej . . . 6268

Łęki, gm., (ob. Koleje).

Łętowiec gm.: Pet. gm. w sprawie zamykania szynków 6193

Łomna gm.: (ob. Rodzina Maryi).

Łomnica, rzeka, (ob. Spławy drzewa).

Łopuszański Władysław, em. naucz., pet. o przyznanie emerytury . 3786

— Załatw. z Al. 967 6249—50

Łotocki Andrzej, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6169

Łowiecka ustawa: Interp. p. Skarbka i tow. do Rządu w sprawie wykonywania ustawy łowieckiej 6122

— Odpowiedź Kom. rząd. 6236—7

Łuciów Jan, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury wedle nowej ustawy 6156

Łucki Piotr, b. naucz., pet. o wsparcie 5176

— Załatw. z Al. 967 6249—50

— Tenże, pet. o pensję lub zapomogę 6264

Łuczyńska Karolina, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6159

Łukowski Feliks, em. naucz., pet. o podwyższenie emeryt. 6156

Łukowski Jan, naucz., pet. o zaliczkę na płacę lub zapomogę . . . 878

— Załatw. z Al. 704 4986—7

— Załatw. z Al. 968 6252

Łuszczyńska Karolina, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6167

Łużecki Michał, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6169

Łysak Anna, (ob. Matianczuk M.).

Łyseńki im. Tow. muzyczne we Lwowie, pet. o podwyższenie subw. 6205

Macewicz Jan, naucz., pet. o dodatek pięcioletni 6162

— Pet. tegoż o policzenie lat 6162

Machalska Anna, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6159

Macierz szkolna w Cieszynie: pet. Zarządu o subw. 6164

Madejski Poraj Bolesław, lekarz okręgowy, pet. o veniam aetatis . . 6203

Madurowicz Józefa, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6159

Majchrowa Teresa, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6193

Majkowska Marcela, wdowa po naucz., pet. o podwyższenie pensji wdowiej 6163

Malarstwa i przemysłu artystycznego szkoła (ob. Niedzielska M.).	
Malczos Julian, naucz., pet. o policzenie lat służby	4484
Załatw. z Al. 967	6249—50
Mallnka Leon, em. naucz., pet. o przyznanie dodatku pięciole-	
tniego	2443 i 5178
— Załatw. z Al. 967	6249—50
— Tenże w tej samej sprawie	6157
— Ponownie w tej samej sprawie	6301
Małysiak W., (ob. Matysiak W.).	
Mały Świątek : Pet. Redakcyi o subw. na cele wydawnictwa	6121
— Pet. tejże Redakcyi o subw. dla szkoły zabawkarskiej	
w Kulikach	6121
Manasterek ad Bilecze Złote: pet. Komitetu paraf. o subwencję na	
restaurację starożytnej cerkwi	6151
Manasterzyska - Żurawno, droga, (ob. Rohatyn).	
Mandatu do Komisji sejmowych złożenie	6120, 6237
Marcinkowice-Słotwina , kolej, (ob. Koleje).	
Markiewicz Walerya, wd. po naucz., pet. o zaopatrzenie	5341
Załatw. z Al. 967	6249—50
— Ponownie też sama w tejże sprawie	6121
Markowska Józefa, wd. po stróżu Wydz. kraj., pet. o zapomogę	6152
Martynowicz Michał, em. naucz. pet. o dodatek drożyzniany i pod-	
wyższenie emerytury	6301
Martynowicz Stanisław, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6168
Maryampol gm.: Pet. Zgrom. Sióstr Miłosierdzia w Maryampolu o subw.	
na budowę szpitala	6205
Maryańskie Góry , gm., (ob. Szkoły Lud. Tow.).	
Marynowicz Teodor, naucz., pet. o przyznanie pięciolecia	5520
Załatw. z Al. 967	6249—50
Masarsztwo , (ob. Pilzno).	
Matiańczuk Nastusia, pet. Tetianny Brytwaki i Anny Łysiak o od-	
pisanie kosztów leczenia Nastusi Matiańczuk w	
Kulparkowie	6202
Matołków Zakład, (ob. Iwonicz).	
Matwij Stan., opiekun Juliusza i Ludwika Bittnerów, sierót po	
naucz., pet. o pensję sierocą	6152
Matysiak Wojciech, naucz., pet. o przyznanie płacy 1400 K. i dodat-	
ków pięcioletnich	5629
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Mayer Jan, b. naucz., pet. o podwyższenie emerytury	5143
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Mechaników (słuchaczy Polit.) Koło we Lwowie, pet. o subw.	6166
Męciszów przysiółek: Sprawozd. Wydz. kraj. o wydzieleniu przy-	
siółka Męciszów ze związku gm. administr. Pustków	
i utworzeniu zeń samoistnej gminy administr. Al. 895	6138—9
Medynia głogowska gm.: pet. gminy Medynia głogowska o uwolnienie od	
opłacania akuszerki	6217
— Pet. tejże gminy o budowę drogi	6217
Medwecka Władysława, wd. po naucz., pet. o zapomogę	6165
Medwidski Piotr, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury	6153
Melioracye : Sprawozd. Wydz. kraj. o praktycznym kursie dozor-	
ców drenarskich (melioracyjnych) — Al. 937.	6184
— Sprawozd. Wydz. kraj. o melioracyach — Al. 954	6240
— Sprawozd. Kom. gosp. kraj. — Al. 989	6334—49

Melioracje:

- Wniosek p. Bisa i tow. w sprawie osuszenia bagien w gminach: Koziarnia i Ropki w pow. Niskim 6308
- Wniosek p. Jedynaka i tow. w sprawie przyspieszenia regulacji względnie zabezpieczenia potoku „Ostra” w gminach: Braciejowy, Gumniskach i Latoszynie 6307
- Petycje o pomoc przy melioracjach, (ob. Besko, Jadowniki, Mokrzyszów, Myślenice, Siwek, Zarównie).
- (Ob. Strażnicy).
- (Ob. Młeczka rzeka).
- (Ob. Regulacja).

Mendechowa Emilia, wd. do naucz., pet. o podwyższenie pensyi 6306

Mendler Rozalia, pet. w sprawie poboru opłaty szynkarskiej 6267

- Głos p. Myjaka (z poparciem) 6267—8

Metereologii (dla) Zakład, (ob. Zakład).

Meth Szymon Dr., lekarz pomocniczy przy szpitalu w Jasle, pet. o veniam aetatis 6267

Mickiewicza Adama im. bursa, (ob. Bursy).

- im. Czytelnia, (ob. Czytelnia).
- im. Tow. literackie we Lwowie, pet. o subw. 6165

Miejsce Piastowe gm., (ob. Powściągliwość i praca).

Mielec gm.: pet. gminy m. Mielec w sprawie reformy wyborczej 615 6

- Pet. nauczycielstwa w Mielcu (L. s. 9101) o przeniesienie do II. klasy płac nauczycielskich 6214

Mierzwa Aleksandra, wd. po naucz., pet. o dar z łaski 6225

Miesięcznik katechetyczny i wychowawczy: pet. X. Dra A. Pechnika o subw. na wydawnictwo 6150

Mieszkań tanich budowy Tow., (ob. Tanich).

Migdałowa Bronisława, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensyi 5259
Załatw. z Al. 967 6249—50

Mikołaja św. im. Tow. w Tarnopolu, pet. o subw. 6257

Mikowski Jan, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6159

Mikuliczyn gm. (schronisko dla chorych), (ob. Ognisko).

Mikułowska Sydonia, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6193

Mikulińska Walerya, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensyi w myśl nowej ustawy 6154

- Druga taka pet. 6159

Miłosierdzia Bracia, (ob. Zebrzydowice).

Miłosierdzia Siostry, (ob. Bursztyn, Czerwonogród, Czortków, Maryampol, Nowosiółki Zahaleczynne).

Miłowanie (Szkoła rolnicza), (ob. Proświta).

Młeczka vel Mleszka, rzeka: Pet. mieszkańców gmin i obszarów dworskich położonych nad rzeką Młeczką o regulację tej rzeki 5375

- Załatw. z Al. 989 6349

Młodzież: petycje o zasiłek na kształcenie się w:

- a) malarstwie: (ob. Abgarowicz S., Bęben H., Czyżewski T., Podgórska H., Słonecki Maryan, Stehlikowa L., Szymusik T. M., Tetmajerówna J., Zabokrzycka).
- b) w rzeźbie: (ob. Koncewska J., Lewicki J., Sobczak-Gąsienica, Świtalska A.).
- c) w muzyce i śpiewie: (ob. Borowa P., Chotyński X. C., Dolański, Frączkowska A., Huss T., Moldauerówna, Niedzielski K., Ottówna M., Parachoniak Al., Pilecka O., Poźniak Br., Sarnecka J., Schlesingerówna C., Sikorska W., Szabelska M., Underka-Gorecka Z.).

- Młodzież** żydowska szkół średnich, (ob. Opieka).
— (ob. Kobiet Stow.).
- Młynów** związek, (ob. Związek).
- Mochacka** Emilia, pet. o kwartał pośmiertny po córce Jawidze Kubiesiowej, nauczycielce 4512
- Mohiły** Piotra im. Towarzystwo ukraińskie naukowych wykładów, we Lwowie, pet. o subwencję 6148
- Mokrzyszów** gm.: Pet. gminy Mokrzyszów i gmin sąsiednich o zasiłek na zapłacenie datku konkurencyjnego do regulacyi Trześniówki górnej 6217
- Moldauerówna** Kamila, sierota po urzęd. bank., pet. o zasiłek na kształcenie się w śpiewie 6154
- Molicka** Helena, naucz., pet. o dodatki pięcioletnie 3420
— Załatw. z Al. 967 6249—50
- Mołotków-Sołotwina-Rosulna**, droga, (ob. Bohorodczany).
- Monut** Wincenty, em. naucz., pet. o przyznanie pięcioleci do emerytury 2909
— Załatw. z Al. 704 4985—7
— Załatw. z Al. 968 6251
- Monastyrzek** gm.: Pet. gminy o wydzielenie z okręgu sądu powiat w Łopatynie a przydzielenie do sądu w Brodach 6155
— (ob. Manastyrzek).
- Monicowa** Teofila, wd. po naucz., pet. o zasiłek 6192
- Moniuszki** St im. Tow., (ob. Muzyczne Tow.).
- Morawska** Antonina, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury 5176
— Załatw. z Al. 967 6249—50
- Morawsko** gm.: Pet. gminy o zasiłek na budowę szkoły 6194
- Morszyn**, zdrojowisko: Sprawozd. Wydz. kraj. o zrzeczeniu się praw kraju do Morszyzna koło Stryja — Al. 959 6241
- Mościska** gm., (ob. Feuchtmann, Nauczyciele).
- Mrówczyńska** Józefa Barbara, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6159
- Mściwujewski** Sebastian, em. naucz., pet. o dar z łaski 5340
— Załatw. z Al. 967 6249—50
— tenże pet o podwyższenie emerytury 6202
- Mściwujewska** Zofia, em. naucz., pet. o policzenie lat służby 6217
— taż sama o przyznanie datku pięcioletniego 5599
— Załatw. z Al. 967 6249—50
- Mszana Dolna-Myślenice-Wieliczka**, kolej, (ob. Koleje).
- Mukaczyńska** Petronela, em. naucz., pet. o podwyższenie pensyi 1782
— Załatw. z Al. 968 6251
- Muzeum**, czasopismo: Pet. Tow. nauczycieli szkół wyższych we Lwowie, o subw. na wydawnictwo 6193
- Muzeum Narodnego** Domu we Lwowie, (ob. Narodny Dom).
- Muzeum Narodowe** w Krakowie: Pet. Magistr. m. Krakowa o subw. dla Muzeum 6121
— Pet. tegoż o oddanie gmachu poszpitalnego na Wawelu na pomieszczenie Muzeum Narodowego i Archiwum aktów grodzkich i ziemskich 6121
- Muzeum podolskie** w Tarnopolu, pet. Zarządu o subwencję 6159
- Muzeum przemysłowe** we Lwowie: Pet. Zarządu o podwyższenie subw. i przyznanie jednorazowego zasiłku 6227

Muzeum szkolne polskie, Tow. we Lwowie, pet. o subw.	6149
Muzeum techniczno-przemysłowe w Krakowie: Pet. gminy m. Krakowa o wyższą subw. dla Muzeum techniczno-przemysłowego	6120
— pet. tejże gminy o subw. na koszt wewnętrznego urządzenia Muzeum	6198
Muzyczne Tow. w Brodach, pet. o subw.	6166
Muzyczne Tow. i tow. miłośników sceny polskiej im. Moniuszki w Kołomyi pet. o subw.	6149
— Tow. przyjaciół muzyki w Tarnopolu, pet. o subw.	6194
— (ob. Harmonia, Kapela, Lutnia, Łyseńki im. Tow.).	
Muzyczne zabytki, (ob. Chybiński A. Dr.).	
Myjkowski Antoni, rzadca folwarku Zakł. na Kulparkowie, pet. o wyższe pobory i stabilizację	6205
Mykietynowa z Zakrzewskich Zofia, wd. po naucz., pet. o zapomogę	6164
Myślenice gm.: Pet. gminy o uregulowanie potoku Bysinki	6203
Myśluk Michał, naucz. pet. o przyznanie stałego zaopatrzenia	5068
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Mysłów gm.: Pet. gminy w sprawie zamknięcia 2-klasowej szkoły ludowej	6217
Myszy klęska, (ob. Elementarne klęski).	
Myta krajowe: Petycje w sprawach mytniczych, (ob. Engelberg W, Lubaczów, Peczeniżyn, Pilchów, Szabes E., Wilder S. Zaucha St.).	
Nabak Hilary, naucz., pet. o policzenie lat służby	5071
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Nadrogowa Anna, wd. po naucz., pet. o zapomogę	5069
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Nadwórna gm.: (ob. Nauczyciele).	
„Nadzieja“, Tow. głuchoniemych we Lwowie, pet. o subw.	6166
Naftowe Tow. krajowe, we Lwowie, o subw.	6195
Nahorniak Aleksander, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6159
Należytości stemplowe: Wniosek p. Szweda i tow. w sprawie uwolnienia od stempla aktów dotyczących nieruchomości	6307
Nalýwajko Jakób, naucz., pet. o przyznanie emerytury	4578
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Nanowska Anastazyja, wd. po naucz. pet. o zapomogę	5299
— Załatw. z Al. 967	6249—50
„ Narodny Dom “, Rusko-Narodowy Instytut we Lwowie, pet. o subw. na utrzymanie biblioteki, muzeum i bursy	6194
— druga taka pet.	6227
— (ob. Kałusz).	
Nasalik Teofila, em. naucz., pet. o dodatek drożyżniany	6301
Nasolski Julian, em. prof. gimn., pet. o subw. na wydawnictwo	6194
Nasze zdroje , wydawnictwo, (ob. Związek zdrojowski).	
Nauczyciele szkół ludowych	
— Sprawozd Wydz. kraj. z obliczeniem efektu finansowego polepszenia bytu nauczycieli szkół ludowych oraz emerytur, i zaopatrzeń wdów i sierót po nauczycielach Al. 901	6139

Nauczyciele szkół ludowych:

- Wniosek (nagły) pp.: Lea, Rutowskiego i Bandrowskiego i tow. w sprawie regulacji płac nauczycieli ludowych, względnie przyznania na r. 1912 jednorazowej zapomogi drożyznianej 6170
- Uzasadnienie wniosku i nagłości — i uchwalenie 6187
- Sprawozd. Kom. szkolnej — Al. 988 6338-34
- Wniosek nagły p. Michałowskiego i tow. w sprawie nałożenia dodatku kraj. do podatku od spirytusu celem podwyższenia płac i emerytur nauczycieli 6170
- Uzasadnienie nagłości wniosku — i uchwalenie 6187-8
- Wniosek nagły p. Stapińskiego i tow. w sprawie polepszenia płac nauczycieli ludowych 6170
- Uzasadnienie nagłości i wniosku przez p. Wasunga 6188
- Sprawozd. Wydz. kraj. w sprawie przenoszenia miejscowości do wyższych klas płac nauczycielskich — Al. 903 6140
- Sprawozd. Wydz. kraj. o petycyach nauczycieli i nauczycielek, wdów i sierót po nauczycielach o: policzenie w drodze łaski lat służby, przyznanie względnie podwyższenie emerytury, pensyi wdowiej, dodatków pięcioletnich i t. p. — Al. 925 6183
- Sprawozd. Kom. szkolnej — Al. 968 6250-2
- Tu załatwione petycje, ob: Andruszkiewiczowa E., Angierówna J., Aptekarska K., Bieńkowska B., Bobiński F., Brześć T., Chołyniecki C. X., Czabak Ł., Czupkowa A., Daciów A., Dobrawski C., Dobrowolski J., Dowosserowa A., Drozdowski W., Fangorowa K., Filar J. X., Finik, Foksova, Frączkiewicz, Fruchtmanowa E., Giergielowa M. J., Górski J., Górską T., Harasimowicz Ł., Iwancew E., Jakubas, Jurkowski S., Keipperowa M., Kochaj S., Kostek I., Kowal S., Kozankiewicz Ł., Kratzerowa R., Krupińska Ł., Krupiński J., Kwiatkowska N., Lewandowski A., Lisieniecki, Łukawski, Momut M., Mukaczyńska P., Niżankowska M., Nowak A., Ogonowska M., Rąbowa, Raif A., Romańska M., Rosinerówna D., Sałaha M., Samlicka W., Sawczyńska F., Schipper N., Seroiczowska, Siciński, Sowińska, Stawińska, Stiasny, Strzeżyński, Szlemkiewicz, Szydoczyńska, Szytkiewicz, Terdilówna, Toepperówna Z., Wassungowa A., Wenczowa M., Willimkowska M., Witkowska E., Wityńska A., Witwicki, Władyka, Zajac Sz., Zaleska D., Ziętkiewiczówna H.
- Sprawozd. Kom. szkolnej o petycyach nauczycieli i nauczycielek, wdów i sierót po nauczycielach, o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, o przyznanie lub podwyższenie emerytury, względnie pensyi wdowiej, o przyznanie dodatków pięcioletnich, datków na wychowanie sierót i jednorazowych zasiłków — Al. 967 6249 50

Tu załatwione petycje o:

a) policzenie lat służby, ob.: Alsowa W., Antonowiczowa P., Bassarowa Br., Bierczyńska W., Bo-

Nauczyciele:

biński Fr., Budzynowski E., Chodorowska A., Chodorowski S., Chomin J., Chrzanowska M., Deskurowa M., Doroszowa M., Dorykowa Wł., Drobkówna R., Dunin A. K., Dutkiewicz H., Fangor K., Hlavaty J., Hoszard E., Jabłoński A., Jakubowski St., Jaworski J., Kalinowiczówna W., Karpińska E., Koczurkowa L., Kornowa P., Krauss M., Krzyżanowski J., Lisicka K., Malczos J., Nabak H., Olbrycht X. K., Pfliegerówna A., Piszklewicz T., Połomska A., Popperówna S., Ratycz F., Rec G., Roth E., Rotter F., Samborska B., Semenowicz K., Smidowicz A., Sobolski J., Starzeski E., Stecura Sz., Strumieńska O., Szczęsnowiczówna, Wańczura A., Zajączkowska Wł., Załużny Cyryl, Zimmer A., Żaki J. .

b) o przyznanie emerytury względnie pensji wdowiej lub ich podwyższenie, ob.: Cyranowiczowa B., Dowosser A., Firliciński St., Giertowska M., Gucwowa Z., Hemmerling, Hołubowicz J., Jaślarówna H., Kijankowska J., Kocan P., Kolbierz B., Komarkiewicz H., Kondur J., Krasicka B., Lewicki T., Ładniuk A., Łopuszański Wł., Mayer J., Morawska Ant., Naływajko J., Nowak Jędrzej, Pacześniowska, Palatyńska K., Pańczakiewiczowa J., Prokopowicz J., Pych D., Rządzysta J., Sądowa H., Skórski A., Sobieski M. J., Swistun M., Szaraniewiczowa, Szczudłowska Fr., Szwak M., Terensiewicz Ag., Twarogowa, Wiśniewska K., Witwicki J., Wojciechowska Br., Zgłobiszowa J.

c) o przyznanie dodatków pięcioletnich, ob.: Biłiński J., Bobiński Fr., Bobrzecki J., Borkowski W., Buzathówna L., Car Eug., Drozdowa, Drzewicki X. S., Fischer O., Gorzka L., Hubicka A., Kaczmarowski A., Kobyliński K., Kozankiewicz, Malinka T., Marynowicz T., Matysiak W., Mściwujewska Z., Olszewski R., Palatyński K., Pellich B., Piłulaj, Romaszkanówna, Szyszkowska J., Wacławski M., Wolańska L.

d) o przyznanie datków na wychowanie sierót: ob.: Ceranowicz J., Cholewowa S., Chrzanowska S., Hanulowa L., Jaślarówna H., Kulczycka K., Kammersberg, Mochnacka E., Nowakowa I., Paniczewska, Romer W., Rzepecka M., Sala O., Sawicki Wł., Weinber W.

e) o jednorazowe zasiłki, ob. Boszkiewiczowa T., Czerniewicz M., Doliński H., Garlicka A., Gołębiowska P., Gorecka M., Górską L., Janiszewski W., Kareszowa W., Kochanowska K., Kowalcowa, Krzyżanowska N., Lisieniecki J., Łucki P., Markiewiczowa W., Mściwujewski S., Myśluk M., Nadrogowa, Nanowska A., Nittmannowa, Ochniczowa O., Rączka M., Radomska H., Rozumiłowska E., Rządzysta, Skotnicki T., Skwireczyńska J., Stefanowicz J., Swistun M., Swoszowska Fl., Topolnicki J., Tyńcowa A., Willimek M., Wilkoszewska K., Ziembowa H., Ziółowa.

Nauczyciele szkół ludowych:

A. Petycje nauczycieli w sprawach ogólnych:

I. o przeniesienie do wyższych klas płac:

- 1) Pet. L. s. 8329 nauczycielstwa szkół lud. w Czortkowie o przeniesienie Czortkowa do wyższej klasy płac . . . 6156
- 2) Pet. L. s. 9508 Związku nauczycieli ludow. „Ognisko“ w Stanisławowie o przeniesienie Knihinina do wyższej klasy płac 6257
- 3) Pet. L. s. 6529 nauczycielstwa w Krościenku o przeniesienie do wyższej klasy płac 6258
- 4) Mielec (ob. Mielec).
- 5) Pet. L. s. 8247 nauczycielstwa w Podgórzu o przesunięcie do I. klasy płac 6153
- 6) Pet. LL. ss. 9995, 10005 i 10029 grona naucz. w Rawie ruskiej o przeniesienie do II. kl. płac naucz. . . 6305 i 6306
- 7) Pet. L. s. 9870 nauczycielstwa w Rożniowie o przeniesienie do III. kl. płac naucz. 6301
- 8) Pet. L. s. 8258 nauczycielstwa w Staromieściu o przeniesienie do wyższej klasy płac naucz. 6153
- 9) Pet. L. s. 9425 grona naucz. w Swoszowicach o przeniesienie do wyższej klasy płac 6225
- 10) Pet. L. s. 9029 nauczycielstwa z Witkowic o przeniesienie do I. klasy płac naucz. 6203
- 11) Pet. L. s. 9179 nauczycielstwa w Zbarażu o przyżnanie II. kl. płac naucz. 6217
- 12) Pet. L. s. 8485 Rady szkoln. miejsc. w Zimnej Wodzie o przeniesienie do wyższej klasy płac naucz. . . . 6163

II. O regulację i podwyższenie płac:

- 1) Pet. L. s. 8406 Zarządu Głównego Tow. Szkoły Ludowej o zrównanie poborów nauczycieli z poborami urzędników państwowych czterech rang i o wydanie pragmatyki służbowej . . . 6160
- 2) Pet. L. s. 8844 nauczycielstwa szkół wydziałowych o polepszenie bytu 6198
- 3) Pet. L. s. 8844 Wieców nauczycielskich w Chyrowie, Dąbrowie, Drohobyczu, Jordanowie, Kolbuszowej, Limanowie, Lisku, Łańcucie, Mościskach, Nadwórnie, Nowym Targu, Peczeniżynie, Podgórzu, Przemyślu, Rzeszowie, Skalicie, Tarnobrzegu, Tłumaczu, Turce, Wadowicach, Wieliczce, Zaleszczykach i Zborowie o polepszenie bytu 6197—8
- 4) Pet. L. s. 8751 Komitetu nauczycielstwa w Gorlicach o polepszenie bytu 6193
- 5) Pet. L. s. 5880 nauczycielstwa w Tarnowie o polepszenie bytu 6121
- 6) Pet. L. s. 8634 Komitetu wiecu nauczycielstwa powiatu Żółkiewskiego o poprawę warunków bytu 6168

Nauczycieli szkół ludowych:

III. O dodatek drożyzniany:

- Pet. L. s. 9408 grona nauczycieli w Sokolnikach o zapomogę drożyznianą 6225

IV. O zmianę ustawy o stosunkach prawnych:

- 1) Stowarz. nauczycielek w Krakowie (L. s. 9033) o uzupełnienie ustawy o stosunkach prawnych nauczycieli 6203
- 2) Druga petycja (L. s. 8334) tegoż Stow. w tejże sprawie . . . 6156
- 3) Toż samo Stow. (L. s. 9070) o równouprawnienie nauczycielek jako kierowniczek szkoły 6205
- 4) Nauczycielki m. Jasła (pet. L. s. 8632) w sprawie zmiany artykułu 6 ustawy z 23. maja 1895 i artykułu 36 ustawy z 11. czerwca 1905 6168
- 5) Pet. L. s. 8631 nauczycielek okręgu Rzeszowskiego w sprawie zmiany artykułu 6 ustawy z 23. maja 1895 i artykułu 36 ustawy z 11. czerwca 1905 6168

V. O podwyższenie emerytur:

- 1) Pet. L. s. 8106 Wydziału Komitetu emerytowanych nauczycieli ludow. z całego kraju o podwyższenie emerytur 6148
- 2) Pet. L. s. 8314 tegoż Komitetu o zrównanie poborów wedle obowiązującej ustawy 6155
- 3) Pet. L. s. 8635 z tegoż Komitetu o podwyższenie emerytur wszystkim emerytom 6168
- 4) Pet. L. s. 8813 emerytowanych nauczycieli powiatu Kołomyjskiego w sprawie podwyższenia emerytur 6195
- 5) Pet. L. s. 8867 Tow. nauczycieli religii mojżeszowej we Lwowie z poparciem petycji nauczycieli o policzenie lat służby 6197
- 6) Pet. L. s. 8177 emerytowanych nauczycieli m. Rzeszowa o polepszenie bytu 6158
- 7. Pet. L. s. 8680 emerytowanych nauczycieli, wdów i sierót po nauczycielach w Stryju o zrównanie poborów z emerytami w myśl ustawy z r. 1907 . . . 6169

Petycje nauczycieli w sprawach osobistych:

- a.) petycje nauczycieli i nauczycielek emerytowanych o przyznanie emerytur wedle ustawy z r. 1907: (ob. Baczyński B., Dombrowski W., Firleciński St., Gorzka L., Grodzka A., Grossmann R., Izdebski Fl., Jasienowski And., Kocan Kohutówna P., Kozłowski P., Lewicki H., Lubczyński Łuciów W., Martynowicz M., Medwidski, Mściwujewska, Mściwujewski S., Pawlak W., Prokopowiczówna F., Rybotycka M. R., Strumieńska Z., Terpilówna W., Turusiewicz W., Wojciechowski S., Wolańska L., Zajączkowska H.).
- b. Petycje nauczycieli i nauczycielek emerytowanych o polepszenie bytu (ob. Badowski R., Bojarski J., Borodzić F., Car G., Celewicz K., Cerkiewicz, Chodaeki, Chominiec E., Czornysz J., Czy-

Nauczycieli szkół ludowych:

- kiel T. Domanik E., Flunt L., Friedmann H., Gabryel K., Gałęzyki A., Gawron J., Gerulak T., Gerus J., Grabowska A., Gudzio S., Hankiewicz J., Hermann J., Hreczańska H., Huthówna, Jakimow J., Jezierski W., Kaczorowski Z., Kaudelko M., Kełebaj J., Klimala, Kobyliński, Komarnicki J., Korol W., Kosobudzka, Kozankiewicz T., Kozłowski K., Krynicki A., Krzyżanowska N., Krzyżanowski J., Kukurudza E., Kusionowicz A., Kuźmin E., Laszewicz D., Lewicki L., Lisieniecki J., Lubaczewski M., Ludkiewicz A., Łotocki A., Łuczynańska K., Łuszczyński, Łużecki M., Mikowski J., Martynowicz S., Nahorniak A., Niedźwiecka St., Niżankowska, Nowicki G., Nowosielska A., Olchowy J., Ortyński Wł., Ostapowicz M., Petryca A., Petrycki St., Pokorski L., Polańska, Putała W., Radzikowski, Reichelt J., Rożałowski, Rudeński M., Sendeki J., Siwadłowski K., Skulski G., Staszewski A., Szabel A., Szajna W., Szybalski F., Szynceł, Terliszewski M., Ulmański J., Warecki A., Werchanowska, Winiarski St., Winnicka S., Winnicki J., Wizimirska H., Zaczek S., Zadolny I., Żelisko M.).
- c) Emerytowanych nauczycieli o policzenie lat służby, (ob.: Cybiak F., Delvecchio H., Derkalewicz A. H., Dryhiniczowa, Fangor K., Filar X., Gałęzyki A., Haduch St., Hoszard E., Krzyżanowska N., Kuźmowa M., Schrottmannówna, Seniów, Sorokowska, Strońska M., Ulmannówna, Wiszomirski E., Wygoda B., Zaunkönig M.).
 - d) Czynnych nauczycieli i nauczycielek o policzenie lat służby, (ob.: Balaweider E., Bednarska M., Bleiweiss, Bohaczek, Bogdańska, Boryczka, Bylinianka, Diamant W., Fernowa M., Fiala M., Fischer Olga, Gałęzyki A., Hoffmann I., Hrycykiewicz Wł., Jonas M., Jonas Z., Kaczorowski W., Kohn M., Konowalcowa M., Kopycińska H., Kornaszewska M., Kotlarczukowa, Krajewska Fr., Kropiwnicka A., Krupski J., Krzyś T., Lecher A., Lichten J., Macewicz J., Reicherowa L., Sabatowicz E., Stoklasówna J., Szablówna, Turzański J., Tuzowa J., Winkowski A., Włodkowa K.).
 - e.) Nauczycieli i nauczycielek o przyznanie dodatków pięcioletnich, (ob.: Biego F., Biliński J., Bukowski St., Choraży K., Fischer O., Gałęzyki A., Höflichówna A., Kozankiewicz T., Kulczyński A., Lercel H., Macewicz J., Malinka T., Pawlik Wł., Sulatycki F., Turzański J., Wolańska L., Wroniewicz A.).
 - f.) Nauczycieli i nauczycielek o podwyższenia poborów i zapomogi, (ob.: Bereźnicka M., Gębicowa Fr., Hoszard E., Jaśnikowski, Komarnicki J., Krupa, Lubieniec J., Łucki P., Martynowicz M., Nasalik T., Pych D., Węlykanowicz, Wiszniewski M., Wyrobek J., Zalasieński F.).

Nauczyciele szkół ludowych:

- g.) Nauczycieli i nauczycielek o zapomogi na koszt leczenia się: (ob.: Buglowatt, Kozankiewicz, Kubikowa, Wójcikiewicz).
- h.) Sierot po nauczycielach o dodatki lub ich przedłużenia, (ob.: Bittner J. i L., Chrzanowska S., Finikowa S., Jandaś p., Jeziorańska M., Karwańska C., Matwij S., Ortyńska N., Ortyński Wł., Rzeszotko, Siekierska Fr., Skulski G., Strzecka L., Wojciechowska Br., Zawadzka W.)
- i.) Wdów po nauczycielach o polepszenie bytu (ob.: Bodakowa, Celewicz, Czekońska A., Dombrowska A., Dudkova K., Dyrdzińska K., Dyrow E., Filipowicz P., Frydrychowa M., Gigielowa J., Gorecka M., Gulinowa J., Hołyńska A., Jakimowska, Jankowska H., Jasińska M., Jaworska J., Justyńska E., Kadragowa A., Kamińska K., Kisielewska W., Kmieciak G., Komarowa A., Korybutiuk J., Kostańska O., Kowalski J., Kruszelnicka S., Kujbida J., Leszczyńska A., Łuszipińska K., Machalska A., Madurowicz J., Majchrowa, Mikułowska, Monicowa, Mrówczyńska, Nawrocka L., Niementowska, Odlewana, Orłowska A., Ostapowiczowa J., Ostrowska St., Pacześniowska A., Pańczakowa, Pawliczakowa Kl., Przybyłowiczowa, Rogowska S., Rubingerowa M., Ryniewicz M., Ryżewska A., Sadowa M., Sawicz E., Senicowa, Sicińska L., Skomorowska, Sobółtowa, Stiasnowa E., Sułykowa, Sywula Z., Szostkiewicz A., Sztokało, Tytło M., Waymann L., Weiner Z., Witkowska J., Włoskowa Z., Wyrobiszowa J., Wyszyńska M., Zahutowa J., Zipps N.).
- j.) Wdów po nauczycielach o zapomogi, dary z łaski i zaopatrzenia: (ob.: Abscherowa W., Antoniewiczowa Anna, Bartoszevska, Chorążowa M., Cieriewicz M., Chrzysztyńska E., Danecka M., Dewosser A., Dyrdzińska K., Garlicka Ap., Gizowska A., Gudziowa A., Harasimowicz M., Kachnikiewiczowa, Kisielewska Mirosława, Krechowicka P., Lewicka A., Lewicka T., Markiewiczowa W., Medwecka Wł., Mierzwa, Mykietynowa Z., Nazarkiewiczowa L., Oleśińska A., Panas, Paskowa, Pochmarska K., Popławska, Przewłocka, Raczyńska, Richterowa K., Siekierska Fr., Tyńcowa A., Willinkowa, Władyczyn J., Wojciechowska Br., Zajączkowska H., Zawadzka W., Żelisko W., Żurakowska K.).
- k.) Wdów po nauczycielach o podwyższenie pensyi w myśl nowej ustawy: (ob. Abscherowa W., Boberska Z., Borkowska W., Bujakowa M., Burjakowa J., Ferensiewicz Ag., Gudziowa A., Kowalska M., Lewicka Ant., Lubkowicz A., Mendechowa E., Mikulińska M., Paskowa T., Popiel A., Przewłocka, Richterowa K., Sikorowa L., Studzińska A., Topolnicka D., Tychowska A., Wiederbart K., Witkowska, Zajączkowska H.).
- (ob. petycje załatwione wyżej Alegatami 967 i 968).

Nauczycielek stow. (ob. Nauczyciele).

Nauczycieli religii mojżeszowej Tow., pet. o subw. na wydawnictwo: „Wychowanie i oświata”	6163
Nauczycieli szkół wyższych Tow. we Lwowie, pet. o podwyższenie subw. na kolonię wakacyjną w Podsobniu	6193
Nauk społeczno-politycznych szkoła, (ob. Szkoła).	
Nauki polskiej popierania Tow., (ob. Popierania).	
Nawrocka Leonida, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6169
Nazaretanek SS. Zgrom., (ob. Internaty, Ochronki).	
Nazarkiewicz Leontyna, wd. po naucz., pet. o zapomogę	6216
Niebylec gm.: Pet. gminy Niebylec i sąsiednich o budowę mostu na Wisłoku	6203
Niedzielski Antoni, em. urz., Wydz. kr., pet. o dar z łaski	6224
Niedzielska Helena, żona dyet. Wydz. kraj., pet., o zapomogę	6155
Niedzielska Marya, kierowniczką szkoły malarstwa i przemysłu artyst. w Krakowie, pet. o subw. na rozwinięcie szkoły	6163
Niedzielski Karol, pet. o zasiłek na kształcenie się w śpiewie	6166
Niedźwiecka Stanisława, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6158
Niementowska Bronisława, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6169
Nietykalności pselskiej sprawy:	
— Pismo c. k. Sądu obwodowego w Brzeżanach o zezwo- lenie na karno sądowe ściganie p. Tymoteusza Starucha	6227
— Przekazane Kom. prawniczej	6227
— Pismo c. k. Sądu w Stanisławowie o zezwolenie na karno- sądowe ściganie p. Winniczuka	6227
— Przekazane Kom. prawniczej	6227
— Pismo c. k. Sądu pow. dla spraw karnych w Krakowie o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. Ptaka	6227
— Przekazane Kom. prawniczej	6227
— Pismo c. k. Sądu powiat. w Grybowie o zezwolenie na kar- no-sądowe ściganie p. Cielucha	6227
— Przekazane Kom. prawniczej	6227
— Pismo c. k. Sądu kraj. karnego we Wiedniu o zezwo- lenie na karno-sądowe ściganie p. Władysława Czaykowskie- go	6227
— Przekazane Kom. prawniczej	6227
— Pismo c. k. Sądu pow. dla spraw karnych w Krakowie o zezwolenie karno-sądowe ściganie p. Ptaka	6227
— Przekazane Kom. prawniczej	6227
— Pismo c. k. Sądu powiat. w Wadowicach o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. Styły	6227
— Przekazane Kom. prawniczej	6227
— Pismo c. k. Sądu kraj. dla spraw karnych we Lwowie w sprawie zezwolenia na karno-sądowe ściganie pp.: Dudykie- wicza i Myroniuka-Zajaczuka	6308—16
— Przekazane Kom. prawniczej	6316
— Pismo c. k. Sądu powiat. w Grybowie na karno-sądowe ściganie p. Jana Cielucha	6316
— Przekazane Kom. prawniczej	6316
Nieuleczalnie chorych Zakład, (ob. Lwów).	
Niewiadomska Sabina, wd. po inż. Wydz. kraj., pet. o podwyższenie pensyi wdowiej	6165
Nieznanów gm., (ob. Terytoryalny).	

Nisko gm.: Wniosek p. Bisa i tow. w sprawie założenia gimnazjum realnego w Nisku	6307
— (ob. Pyszczyca).	
Nisko-Kolbuszowa-Rzeszów , kolej (ob. Kolbuszowa).	
Nittmannowa Michalina, wd. po naucz., pet. o zapomogę.	2733
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Niwice gm.: (ob. Terytoryalny).	
Nizankowska Aniela, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6197
Nizankowska Marya, naucz., pet. o policzenie lat służby do emerytury	2691
— Załatw. z Al. 653	4174—81
— Załatw. z Al. 968	6251
Nowak Jędrzej, b. naucz., pet. o przyznanie w drodze łaski emerytury	2486
— Załatw. z Al. 653	4174—81
— Załatw. z Al. 968	6252
— tenże pet. o emeryturę	5341
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Nowakowa Genowefa, wd. po naucz., o dodatek dla syna do ukończenia studyów	5069
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Nowakówna Marya Bonifacya, (ob. Iwonicz).	
Nowina gm.: (ob. Drogi).	
Nowicki Grzegorz, naucz., pet. o polepszenie bytu	6168
Nowosielska Aleksandra, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6202
Nowosiółki Zahalecynne gm.: Pet. Zarządu szkoły SS. Miłosierdzia w Nowosiółkach Zah. o zasiłek na urządzenie 2 sal naukowych	6216
— Pet. Szpitala SS. Miłosierdzia w Nowosiółkach Zah. o subw. na rekonstrukcję szpitala	6216
Nowy Sącz , gm.: (ob. Bursy, Lutnia).	
Nowy Sącz-Słotwina , kolej, (ob. Koleje).	
Nowy Targ , gm.: Pet. mieszkańców Nowego Targu w sprawie skasowania propinacyi winnej	6267
— (ob. Nauczyciele, Ochronki).	
Numizmatyczne Tow. w Krakowie, pet. o podwyższenie subw.	6164
Nydzia Marya, b. służąca szpitala powsz. we Lwowie, pet. o zapomogę	6164
Obiady bezpłatne dla młodzieży szkolnej, (ob. Pomocy naukowej Tow.).	
Obligacje kolejowe , (ob. Bank kraj.).	
Ochniczowa Olga, wd. po naucz., pet. o zapomogę	5374
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Ochlonki dla dzieci: petycje o subwencye na utrzymanie ochronek:	
— Pet. L. s. 8227. Tow. dobroczynności im. św. Salomei w Białej o subw. na utrzymanie ochronki	6156
— Pet. L. s. 8348. „Ochlonka polska“ w Drohobyczu o subw.	6157
— Knihinin — (ob. nizej: Stanisławów).	
— Pet. L. s. 8204. Ruska Zachorotka w Kołomyi o subw. na kupno placu pod dom i na budowę	6151
— Pet. L. s. 8497. Ochlonki „jubileuszowej“ dla dzieci żydowskich w Kołomyi o subw.	6163
— Pet. L. s. 6530. Urzędu paraf. w Krościenku o subw. na ochlonkę SS. Służebniczek	6258

Ochronki dla dzieci:

- Pet. L. s. 8498. SS. Miłosierdzia św. Józefa w Krośnie o subw. na ochronkę 6163
- Pet. L. s. 8355. Tow. Ruska Zachoronka we Lwowie o subw. na utrzymanie ochronki 6157
- Pet. L. s. 8466. Tow. „Ruskich żeńszczyn“ we Lwowie o subw. na ochronkę 6162
- Pet. L. s. 8498. Siostry Maryi Agnieszki Kosińskiej, przełożonej SS. Felicjanek we Lwowie o subw. na ochronkę 6163
- Pet. L. s. 8759. Tow. ochronek chrześcijańskich dla małych dzieci“ we Lwowie o subw. na ochronki 6193
- Pet. L. s. 8779. Komitetu ochronki pod wezw. św. Stanisława Kostki w Nowym Sączu o subw. na ochronkę 6194
- Pet. L. s. 8364. Tow. ochrony dla małych dzieci w Podgórzu o subw. na utrzymanie ochronki 6157
- Pet. L. s. 8177. Księdza M. Tokarskiego o subw. dla ochronki w Rzeszowie 6150
- Pet. L. s. 8298. Ruskiej Zachoronki w Samborze o subw. na utrzymanie 6155
- Pet. L. s. 8357. Wydziału Bractwa Matki Boskiej w Sokalu o subw. na ochronkę 6157
- Pet. L. s. 9419. Stow. ochronki dziewcząt im. ś. p. Arcyks. Zofii Fryderyki w Stanisławowie o subw. na ochronkę . . . 6225
- Pet. L. s. 9117. Tow. „Ruskiej Ochronki“ w Stanisławowie o subw. na utrzymanie ochronki 6214
- Pet. L. s. 9414. Zarządu Organizacyi narodowej w Stanisławowie o subwencyę na ochronki w Knihininie . . . 6225
- Pet. L. s. 8838. Stow. Panien pod wezw. Niepokalanego Poczęcia N. P. M. w Stryju o subw. na kupno realności na pomieszczenie ochronki i na utrzymanie ochronki 6197
- Pet. L. s. 9819. gm. Szczawnica Wyżna o subw. na budowę ochronki 6267
- Pet. L. s. 9139. Tow. Ochronki polskiej w Tarnopolu o subwencyę 6216
- Pet. L. s. 9140. Tow. Panien Ekonomek w Tarnopolu o subw. na ochronkę 6216
- Pet. L. s. 8481. Tow. „Ruska Zachoronka“ w Tarnopolu o subwencyę na ochronkę 6163
- Pet. L. s. 8192. Zgrom. Sióstr Nazaretanek w Wadowicach o subw. na ochronkę 6151
- Pet. L. s. 8165. Zarządu Ochronki Polskiej w Wiedniu o subw. na utrzymanie ochronki 6150
- Pet. L. s. 8551. Koła im. Króla Sobieskiego Tow. Szkoły Ludowej we Wiedniu o subw. na ochronkę . . . 6165
- Pet. L. s. 8760. Komitetu ratunkowego w Wiśniowczyku o subw. na ochronkę SS. Rodziny Maryi 6193
- Pet. L. s. 9148. Sióstr Felicjanek w Zbarażu o subw. na ochronkę 6216

Ochronki dla dzieci :

- Pet. L. s. 8877. Księdza A. Sosa o subw. na ochronkę św. Wojciecha 6198
- (ob. Bursy, Internaty).

„Ochrony dzieci polskich“ sekcya, (ob. Związek niewiast katol.).

Ochrony zwierząt Tow. we Lwowie, pet. o subw. 6149

Oczkowa gm: Wniosek (nagły) p. Szweda i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców gm. Oczkowa 6170

- Uzasadnienie nagłości i wniosku — przekazanie go Kom. budż. . 6253

Odlewana Leontyna, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu . . 6202

Odroczenie sesji sejmowej: Oświadczenie JE. Namiestnika . . . 6352

- Zarządzenie Marszałka i końcowe przemówienie . . . 6353

Ognisko (krajowe) nauczycielskie we Lwowie, pet. o subw. na założenie sanatorium 6301

Ognisko, Tow. drukarzy, odlewaczy czcionek i pokrewnych zawodów we Lwowie, pet. o subw. na schronisko dla chorych w Mikuliczynie 6165

Ognisko, Związek nauczycieli ludow. w Stanisławowie pet. o przeniesienie Knihinina do wyższej klasy płac naucz. 6257

Ogniwo, Związek kształcącej się młodzieży polskiej, pet. Zarządu w sprawie organizacyi wyższej Szkoły lasowej . 6199

- Pet. tegoż Zarządu, w sprawie założenia wyższej Szkoły górniczo-hutniczej w Krakowie 6199

Ogonowska Marya Teofila, naucz., pet. o policzenie lat służby . . 2447

- Załatw. z Al. 653 4174—81

- Załatw. z Al. 968 6252

Ogrodnicza szkoła w Tarnowie: Sprawozd. Wydz. kraj. o szkole ogrodniczej w Tarnowie — Al. 935 6184

Ogrodnicza szkoła na Wulce kapitańskiej: Sprawozdanie Wydz. kraj. o szkole ogrodniczej na Wulce kapitańskiej — Al. 935 6184

- (Ob. Gospodar Silski).
- (Ob. Sadownictwa popieranie).
- (Ob. Sadowniczy Zakład).
- (Ob. Felicjanki).

Olbrycht Karol X., em. katecheta, pet. o policzenie lat służby do emerytury 4075

- Załatw. z Al. 967 6249—50

Olchowcy Jan, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6158

Oleksice Stare, przysiółek: Sprawozd. Wydz. kraj. o wyłączeniu przysiółków: Oleksice Stare i Jaroszyce ze Związku gminy: Komarów i utworzeniu z nich samoistnej gminy administr. pod nazwę Oleksice — Al. 896 6139

Olesińska A., wd. po naucz, pet. o zapomogę 6301

Olesko: szkoła drzew owocowych, (ob. Gospodar Silski).

Olszewska Julia, wd. po dyet. Wydz. kraj., pet. o dar z łaski . . 6157

Olszewski Romuald, em. naucz., pet. o przyznanie pięciolecia . 4683

- Załatw. z Al. 967 6249—50

Onufrego św. bursa, (ob. Bursy).

Opieka nad młodemi kobietami, Tow. we Lwowie, pet. o subw. . 6170

Opieka nad młodzieżą szkół średnich Tow. w Tarnowie, pet. o subw. 6161

Opieka nad sierotami Tow. we Lwowie, pet. o subw.	6205
Opieka nad terminatorami, Tow. im. św. Stanisława Kostki we Lwowie, pet. o subw.	6166
Opieka — Stow. dla popierania ubogiej młodzieży żydowskiej w szkołach średnich: pet. Wydziału o podwyższenie subw.	6151
Oplaty gminne: a) od automobilów (ob. Kraków).	
— b) za połączenie z kanałami miejsk. (ob. Kraków).	
— c) od spadków (ob. Kraków).	
— d) od spirytusowych napojów: Interp. p. Jedynaka i tow. do Wydz. kraj. w sprawie pozwalania gminom na pobór opłat od trunków spirytusowych	6308
Oplaty gminne od wina (ob. Herz M).	
Oplaty krajowe od piwa: Interp. p. Stapińskiego i tow. do Wydz. kraj. w sprawie kontroli kraj. opłaty od piwa w rejonie granicznym od Szląska	6228
Oplaty szynkarskie: Wniosek p. Tertila i tow. o zmianę postanowień ustawy z d. 20. grudnia 1905 r. co do sposobu nakładania i ściągania opłat szynkarskich — Al. 962	6122, 6246—7
— Wniosek (nagły) p. Krężla i tow. w sprawie uregulowania kraj. opłaty szynkarskiej	6307
— Interp. p. Witosa i tow. do Wydz. kraj. w sprawie ściągania opłat szynkarskich	6308
— (Ob. Mendler R., Łas J., Zenbala W.).	
— (Ob. Szynkarzy Związek).	
— (Ob. Koncesye szynkarskie).	
Opuszczenie sali przez posłów Dudykiewicza, X. Kołpaczekiewicza i X. Senyka	6147
Ordynacya Sejmowa wyborcza:	
Petycje w sprawie zmiany ordynacyi wyborczej:	
LL. ss.: 8319, 8323, 8324, 8325	6156
LL. ss. 3755—8757	6193
L. s. 8797	6194
LL. ss. 8898—8758	6199, 6201
LL. ss. 8963—8964	6201
LL. ss. 8845, 8847 i 8848	6197
LL. ss. 9019—9026	6203
LL. ss. 9043—9056	6204
LL. ss. 9193—9201	6217
LL. ss. 9202—9230	6218
LL. ss. 9231—9259	6219
LL. ss. 9260—9288	6220
LL. ss. 9289—9317	6221
LL. ss. 9318—9346	6222
LL. ss. 9347—9375	6223
LL. ss. 9376—9403	6224
LL. ss. 9430—9432	6225
LL. ss. 9433—9461	6226
LL. ss. 9462—9464	6227
LL. ss. 9543—9554	6258
LL. ss. 9555—9583	6259
LL. ss. 9584—9612	6260
LL. ss. 9613—9641	6261
LL. ss. 9642—9670	6262
LL. ss. 9671—9694	6263
LL. ss. 9700—9703, 9716—9722	6264

Ordynacja Sejmowa wyborcza:

Petycje w sprawie zmiany ordynacji wyborczej:

LL. ss. 9733—9763	6265
LL. ss. 9764—9790	6266
LL. ss. 9820—9829 i 9832	6268
LL. ss. 9900—9915	6302
LL. ss. 9916—9930	6303
LL. ss. 9945—9969	6304
LL. ss. 9984—9989	6305
LL. ss. 9998—10000	6305
LL. ss. 10046—10057	6307

— (Ob. Oświadczenie, Protesty).

Organisci: Wniosek p. Stapińskiego i tow. w sprawie zabezpieczenia bytu organistów 6307

Organizacya narodowa, (ob. Stanisławów).

Organizacya polska w Stryju: Interp. p. Stadnickiego i tow. do Rządu w sprawie zakazu zawiązania Stowarzyszenia pod nazwą: Polska Organizacya powiatowa w Stryju 6308

Orkiestra miejska w Krakowie, (ob. Kraków).

Orłowa gm. (na Śląsku), (ob. Szkoły Lud. Tow.).

Orłowicz Katarzyna, wdowa po słudze Wydz. kraj., pet. o dar z łaski 6121

Orłowska Anna, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6158

Ortyńska Natalia, sierota po naucz., pet. o zaopatrzenie 6154

Ortyński Włodzimierz, sierota po naucz., pet. o polepszenie bytu 6159

Ostapowicz Michał, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6069

Ostapowiczowa Jadwiga, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6202

Ostra, rzeka, (ob. Melioracye).

Ostrawa morawska gm., (ob. Szkoły Lud. Tow.).

Ostrowska Stanisława, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensyi 6167

Oświadczenie: P. Lewickiego imieniem Klubu ukraińskiego w sprawie postępowania większości odnośnie do reformy wyborczej 6122—4

— P. Dudykiewicza w tejże sprawie 6124—8

— P. Lewickiego imieniem Klubu ukraińskiego w sprawie prowadzonych w sprawie reformy sejmowej ordynacji wyborczej rokowań 6271—3

— Oświadczenie p. Korola (w sprawie powyższego oświadczenia) 6273—6

— Oświadczenie p. Dudykiewicza w tejże sprawie 6279—9

— Oświadczenie p. Bilińskiego imieniem stronnictw polskich w tejże sprawie 6279—82

— Oświadczenie J. E. Namiestnika Bobrzyńskiego w tejże sprawie 6282—4

— Głos p. Skwarki w tej sprawie 6284

— (Ob. Protesty).

Oświęcim-Kęty-Żywiec, kolej, (ob. Koleje).

Ottówna Marya, uczennica Instytutu muzycznego w Krakowie, pet. o zasiłek na kształcenie się w śpiewie 6264

Pacześniowska Aniela, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6169

— Załatw. z Al. 967 6249—50

Pakoszówka gm., pet. gminy o zwolnienie od prestacyi na nauczyciela 6161

Palatyński Konstanty, naucz., pet. o przyznanie dodatku pięcioletniego 5341

- Załatw. z Al. 967 6249—50
- Pamiętnik** Zjazdu gospodarczego w Krakowie (ob. Zjazd).
- Pamiętnik** Zjazdu lekarzy i przyrodników (ob. Lekarzy).
- Panastko** Zofia, wdowa po naucz., pet. o pokrywanie jej kosztów utrzymania w schronisku dla starców w Sokalu . . . 6258
- Pańczakiewiczowa** Jadwiga, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensyi i datku na wychowanie dziecka 5068
- Załatw. z Al. 967 6249—50
- Pańczakowa** Teresa, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu . . . 6169
- Paniczewska** Paulina, wd. po naucz., pet. o podwyższenie dodatku na wychowanie dziecka i pensyi wdowiej 5631
- Załatw. z Al. 967 6249—50
- Pańkowa**, niwa (ob. Terytoryalny).
- Pańkowska** Honorata, wdowa po prof. Akademii roln. w Dublanach, pet. o dodatek do pensyi wdowiej 6258
- Parachoniak** Aleks., pet. o zasiłek na kształcenie się w śpiewie . . 6151
- Paskowa** Tekla, wd. po naucz., pet. o zapomogę 6195
- też, pet. o podwyższenie pensyi 6195
- Paszkowska** Karolina, wd. po urz. Wydz. kraj., pet. o zapomogę . . 6166
- Patronat** dla Spółek rolniczych: Sprawozd. Wydz. kraj. o czynnościach kraj. Patronatu dla Spółek oszczędności i pożyczek oraz innych Spółek rolniczych — Al. 943 . . 6185
- (ob. Kasa centralna):
- Pawlak** Wasyl i tow., emerytowani naucz., o wymiar emerytury wedle nowej ustawy . . . , , ... 6155
- Pawlik** Władysław, naucz., pet. o przyznanie pięciolecia . . . 6258
- Pawliszakowa** Klementyna, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu . 6159
- Pechnik** A. X. Dr. (ob. Miesięcznik katechetyczny i wychowawczy).
- Peczyniżyn** gm.: Pet. gm. Peczyniżyn i sąsiednich o zniesienie rogatki na drodze: Peczyniżyn-Kołomyja 6258
- (ob. Nauczyciele).
- Pedagogiczne Tow. Polskie** we Lwowie: Pet. Zarządu głównego Tow. o subw. na wydawnictwo czasopisma: Szkoła . . . 6169
- pet. tegoż Zarządu o subw. na inne wydawnictwa . . . 6169
- Pet tegoż Zarządu o subw. na wydawnictwo: Praktyka szkolna 6169
- pet. tegoż o subw. na pokrycie niedoborów na kolonii wakacyjnych i o podwyższenie subw. na kolonię w Hucie korostowskiej 6169
- (ob. Ruskie Tow. pedagogiczne).
- Pedagogiczne Tow.** (polskie) w Stryju o subw. na utrzymanie prywat. gimnazjum żeńskiego w Stryju 6151
- Pellich** Bazyli, naucz., o przyznanie dodatku pięcioletniego . . 5586
- Załatw. z Al. 967 6249—50
- Pensye** i zaopatrzenia wdów i sierót po nauczycielach, (ob. Nauczyciele).
- Perejmybida** Honorata, wd. po stróžu Wydz. kraj., pet. o zapomogę . . 6166
- Petryca** Ambroży, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6158
- Petrycki** Stanisław, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury . 6159
- Pflegerówna** Amalia, naucz., pet. o policzenie lat służby . . . 5105
- Załatw. z Al. 967 6249—50
- Pielegniarek** szkoła, (ob. Ekonomie Pań Stow.).

Pielnica rzeka, (ob. Besko gm.).

Pilchów gm. Pet. gminy Pilchowa o zwolnienie od opłacania myta 6307

Pilecka Olga, słuchaczka Akad. muz., pet. o zasiłek na studia . . . 6165

Pilzno gm.: Pet. gm. m. Pilzna o uwolnienie od prestacyi szkolnej 6202

— Interp. p. Krężła i tow. do Rządu w sprawie karania grzywnami włościan w pow. Pilzneńskim przez Starostwo za rzekome trudnienie się masarstwem 6269

— (ob. Kompetencya Sądów).

— (ob. Szafranski).

Piotra św. Tow. dla wspomagania biednych cerkwi, Filia w Przemyśle pet. o subw. 6150

Piramowicza G. im. internat, (ob. Internaty).

Pisarowice gm., (ob. Kolejje).

„Pismo z Proświty“, czasopismo, (ob. Proświta).

Piszklewicz Teofil, em. naucz., pet. o policzenie lat służby do emerytury 1016

— Załatw. z Al. 967 6249—50

Pitułaj Merkury, em. naucz., pet. o przyznanie dodatku pięcioletniego 5303

— Załatw. z Al. 967 6249—50

Piwniczna gm.: Pet. miasta Piwniczna i okolicznych gmin o budowę mostu na Popradzie i drogi do Leluchowa 6264

Płace nauczycielskie, (ob. Nauczyciele).

Płaucza Mała, gm., (ob. (Terytoryalny)).

Płaucza Wielka gm., (ob. Cecora).

— (ob. Terytoryalny).

Pnikut gm., (ob. Sokół).

Pochmarska Katarzyna, wd. po naucz., pet. o zapomogę 6154

Podatek domowo-czynszowy, (ob. Realności własc. Tow.).

Podatek domowo-klasowy:

— Wniosek p. Szweda i tow. w sprawie zniesienia podatku domowo-klasowego od domów składających się z jednej lub 2 części mieszkalnych 6269

Podatek osobisto dochodowy: (ob. Sanacya).

Podatek od piwa, (ob. Sanacya).

Podatek od spadków, (ob. Sanacya).

Podatek od spirytusu, (ob. Sanacya).

Podhajce Helena, pet. o zasiłek na kształcenie się w malarstwie 6214

Podgórski Antoni X., (ob. Iwonicz).

Podgórski Tomasz, naucz., pet. o zwrot 500 K 6213

Podgórze gm., (ob. Nauczyciele, Ochronki).

Podhajce gm.: Sprawozd. Wydz. kraj. o przeniesieniu i odbudowaniu szpit. powsz. w Podhajcach — Al. 951 . . . 6186

— (ob. Kolejje).

Podhajce-Trembowla, kolej, (ob. Kolejje).

Podliski gm.: Pet. gminy o wyłączenie jej z okręgu sądowego w Sądowej Wiszni a przydzielenie do Mościsk . . . 6170

Podsobień gm. (Kolonja wakacyjna), (ob. Nauczycieli Szk. Wyższ. Towarzystwo).

Pogorzelscy: Wnioski i petycje w sprawach zapomóg dla pogorzelszców: (ob. Borg I, Grabów, Hołyszek A., Iwaszczuk P., Jastrząbka, Kobryn T, Krzywczyna nad Sanem, Kujdańce, Oczkowa, Pustków, Ryszkowa Wola, Sarnki Górne, Turka, Wojtowicz S., Zaborze, Zemeła M., Żemeta P.).

Pogorzelska Katarzyna, wdowa po strózu Wydz. kraj., o zapomogę . 6156

Pokorski Leopold, em. naucz., pet. o polepszenie bytu . . . 6159

Polańska Ksawera, em. naucz., pet. o polepszenie bytu . . . 6197

Polecenia dane Wydziałowi krajowemu i sprawy temuż przekazane:

- 1. Wszystkie wymienione w Al. 967 petycje odstępuje się Wydz. kraj. z wezwaniem:
 - a) aby petycje o jednorazowe zasiłki i dary z łaski, po zasięgnięciu opinii odnośnych Władz załatwił we własnym zakresie a ewentualnie przesłał Radzie szkolnej kraj. do możliwego uwzględnienia przy rozdziale zapomóg z funduszków na ten cel przez Sejm uchwalonych i Radzie szkolnej kraj. do rozporządzenia przekazanych;
 - b) aby petycje o przyznanie datków na wychowanie sierót po zasięgnięciu opinii odnośnych władz jak najrychlej wedle możliwości przychylnie we własnym zakresie załatwił i z poczynionych w tym względzie zarządzeń przedłożył Sejmowi sprawozdanie;
 - c) wreszcie aby petycje w sprawie policzenia lat służby, przyznania lub podwyższenia emerytury względnie pensji wdowiej, jakoteż petycje dotyczące przyznania dodatków pięcioletnich, przesłał Radzie szkoln. kraj. do zaopiniowania a po otrzymaniu opinii rozpatrzył je i przedłożył na następną sesję sprawozdanie wraz ze swymi wnioskami;
 - d) w końcu, aby petycje, które w poprzednich latach nie uzyskały poparcia ze strony c. k. Rady szkolnej kraj. względnie sejmowej Komisji szkolnej i przez Sejm nie zostały uwzględnione, zwrócił bezpośrednio petentom . . . 6250
- 2. Sejm odstępuje wniosek nagły p. Jedyńska w sprawie pomocy dla pogorzelszców w gm. Pustków Wydz. kraj. jako Komisji . . . 6253—4
- 3. Sejm poleca Wydz. kraj. aby po przeprowadzeniu komisji rewizyjnej trasy dla projektowanej kolei lokalnej ze Starego Sącza na Szczawnicę do Nowego Targu i wypracowaniu kosztorysu dla tej kolei przeprowadził z c. k. Rządem rokowania, któreby miały na celu szybką realizację budowy tej kolei przede wszystkim dla części między Starym Sączem a Szczawnicą . . . 6295—6
- 4. Uznając konieczność polepszenia doli nauczycieli, Sejm poleca Wydz. kraj., aby w porozumieniu z Radą szkolną kraj. przedłożył projekt definitywnej regulacji płac nauczycielskich na najbliższej sesji sejmowej, a w przypuszczeniu, że do tego czasu przyznany będzie krajowi wydatny udział w dochodach z podatków państwowych, aby odpowiednią kwotę wstawił do budżetu na r. 1913 . . . 6334
- 5. Sejm poleca Wydz. kraj. aby wyjednał u c. k. Ministerstwa rolnictwa opracowanie projektu zabudowania potoku Lenina (vel Tycha) od mostu w Ławrowie w gminach Nanczółka wielka, Nanczółka mała aż do granicy gminy Tycha i prze-

Polecenia :

- dłożył Sejmowi projekt ustawy zapewniającej wykonanie robót na podstawie ustawy z dnia 4. stycznia 1909 r. Dz. p. p. Nr. 4. 6349
- 6. (Petycja L. 7.315) Sejm poleca Wydz. kraj., żeby w najbliższym czasie przystąpił do opracowania planów i kosztorysów dla regulacji rzeki Mlecza w jej średnim i górnym biegu 6349
- 7. Petycję L. 6.896. przekazuje Sejm Wydz. kraj. do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej 6349
- 8. Sejm odsyła wniosek nagły p. Kozłowskiego i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców w gm. Ryszkowa Wola do Wydz. kraj. 6352
- 9. Sejm odsyła wniosek nagły p. Krężła i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców w gm. Jastrzabka Stara do Wydz. kraj. 6352
- Poliklinika powszechna** we Lwowie, pet. o podwyższenie subw. 6301
- Polińska** Matylda, wdowa po dyrektorze biura stenografów, pet. o zaopatrzenie 6197
- Politechniczne** Tow. we Lwowie, pet. o subw. na wydawnictwo: „Czasopisma techniczne” 6197
- Toż samo o subw. na cele towarzystwa 6306
- Polniak** Julian, stróż Archiwum aktów grodzk. i ziemskich we Lwowie, o zrównanie w płacy z woźnymi Wydz. kraj. 6194
- Polskie Tow. demokratyczne**, (ob. Stanisławów).
- Połomska** Aniela, naucz., pet. o policzenie lat służby 5302
- Załatw. z Al. 967 6249—50
- Pomnik** Juliusza Słowackiego we Lwowie, pet. Komitetu budowy pomnika o subw. na budowę 6151
- Pomiecz Akademiczna ruska**, Tow. (ob. Akademiczna Pomiecz).
- Pomiecz szkolna** Tow. w Stanisławowie, pet. o subw. 6307
- Pomoc bratnia** rękodzielników szewskich, Stowarz. we Lwowie, pet. o subw. , 6161
- Pomoc Bratnia**, Tow. ucz. się młodzieży, (ob. Dom zdrowia).
- Pomoc szkolna**, Tow. (ob. Szkolna).
- Pomoc Wzajemna** nauczycieli pow. Krakowskiego im. Spisa, Tow. w Krakowie, pet. o subw. 6203
- Pomocy** naukowej Tow. we Lwowie, pet. o subw. na rozdawnictwo bezpłatnych obiadów dla młodzieży szkół ludow. 6156
- Takież Tow. w Sanoku, pet. o subw. 6305
- (Ob. Bursy).
- Popierania** nauki polskiej Tow. we Lwowie. pet. o subw. 6149
- Popiel** Anna, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensyi 6202
- Popławska-Kaczyńska** Wanda, wd. po naucz., pet. o pensję 6202
- Popperówna** Stefania, naucz., pet. o policzenie lat służby 5139
- Załatw. z Al. 967 6249—50
- Poprad**, rzeka, (ob. Piwniczna gm.).
- Porządki**ienne posiedzeń sejmowych:
- Oświadczenie Marszałka, iż porządek dzienny 115 posiedzenia będzie posłom rozesłany 6142
- Takież oświadczenie co do porządku dziennego 116 posiedzenia 6189

Porządki dzienne posiedzeń sejmowych:

- Takież oświadczenie co do porządku dziennego 117 posiedzenia 6209
- Takież oświadczenie co do porządku dziennego 118 posiedzenia 6254
- Takież oświadczenie co do porządku dziennego 119 posiedzenia 6297

Posada Olchowska gm.: Interp. p. Stapińskiego i tow. do Rządu w sprawie nadużycia władzy przez wójta Macieja Kluskę w Posadzie Olchowskiej przy wydaniu fałszywej opinii o podaniu Józefa Wojtowicza o koncesyę szynkarską . 6228

Posłowie, (ob. Komisye, Mandatów złożenia, Upomnienia, Urlopy, Wspomnienia).

Pośrednictwo pracy: Sprawozd. Wydz. kraj. o czynnościach w zakresie publicznego pośrednictwa pracy — Al. 944 . 6185

Posuchy klęska, (ob. Elementarne klęski).

Potockiego hr. Andrzeja im. Czytelnia, (ob. Zólkiew).

Potoczyska gm.: pet. gminy w sprawie przeniesienia jarmarków z świąt ruskich na dnie powszednie 6302

Poufnych Zebrań szykanowanie, (ob. Lwów).

»Powściągliwość i praca», Tow. w Miejsu piastowem, pet. o subw. na budowę 2 domów 6194

Poźniak Krzywkowicz Br. pet. o zasiłek na studia muzyczne . 6150

Pożarnictwo, (ob. Sokił).

»Praca», czasopismo, (ob. Emigracyjne Tow.).

Pracy kobiet Stow. we Lwowie, pet. o podwyższenie subw. . . 6197

— Pet. tegoż Stow. o subw. dla domu opieki dla biednych dziewcząt 6197

— w Przemyśle, (ob. Hoffmann E.).

Prądnik czerwony gm., (ob. Zurowskiej J. Zakład).

Pragmatyka służbowa dla nauczycieli, (ob. Nauczyciele).

Praktyka szkolna, wydawnictwo (ob. Pedagogiczne Tow.).

Prawa publicznego Rzeczypospolitej krakowskiej pomniki (ob. Kraków).

Preisendarz Franc. im. Seminaryum, (ob. Kraków).

Prestacye szkolne: Sprawozd. Wydz. kraj. o petycyach gmin o uwolnienie względnie obniżenie lub odpisanie zaległych prestacyi szkolnych — Al. 902 6139—40

— Petycyje o uwolnienie gmin od prestacyi szkolnych, (ob. Czernina, Dołha Wojniłowska, Dzieduszyce małe, Gliniczek, Kozodrza, Krywe, Pakoszówka, Pilzno, Przewodów, Przybyła, Żabokruki, Żywiec),

Prokopowicz Jan, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury . 5143

— Załatw. z Al. 967 6249—50

Prokopowiczówna Filomena, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury 6154

Propinacyi prawo: Wniosek p. Schätzla i tow. o przyznanie miastom: Brzeżany, Gorlice, Jaworów i Wadowice dotacyi w stosunku do sprawdzonego ubytku w dochodach z prawa propinacyi — Al. 964 6170, 6247—8

— (Ob. Bonifikacya, Nowy Targ).

Propinacyjny fundusz: Sprawozd. Wydz. kraj. o preliminarzu funduszu propinacyjnego na r. 1912 — Al. 928 6183

—	Sprawozd. Wydz. kraj. o zamknięciu rachunków gal. funduszu propinacyjnego za r. 1910 — Al. 957 . . .	6241
—	(Ob. Lenkiewiczowa J.).	
Proświta,	Tow. we Lwowie, pet. o subw. na urządzenie bezpłatnej wypożyczalni	6148
—	Pet. Wydz. głównego Tow. o subw. na cele gospodarcze Towarz.	6163
—	Pet. tegoż o subw. na szkołę kobiecego gospodarstwa wiejskiego	6163
—	Pet. tegoż o podwyższenie subw. na szkołę rolniczą w Miłowaniu, tudzież o subw. na pokrycie kosztu przebudowy szkoły	6163
—	Pet. tegoż o subw. na pokrycie wydatków połączonych z akcją zwalczania analfabetyzmu	6165
—	Pet. tegoż o subw. na książki dla członków i na miesięcznik: „Pismo z Proświty“	6165
—	Pet. tegoż o subw. na szkołę handlową	6165
—	(Ob. Kałusz).	
—	(Ob. Bursy).	
Protesty	przeciw protokołom i ważności obrad:	
—	P. Makucha przeciw sposobowi prowadzenia obrad na 114 posiedzeniu, imieniem Klubu ukraińskiego	6145
—	P. Dudykiewicza w tejże sprawie i z powodu pominięcia klubu rusko-narodowej organizacji przy wyborach do komisji sejmowych	6145—7
—	P. Korola imieniem Klubu ruskiego przeciw prowadzeniu obrad na 114 posiedzeniu z zapowiedzią wniesienia pisemnego protestu	6147—8
—	Głos p. Skwarki z zapowiedzeniem wniesienia pisemnego protestu przeciw protokołowi 115 posiedzenia	6192
—	Głos tegoż posła z zapowiedzeniem wniesienia pisemnego protestu przeciw prowadzeniu na 115 posiedzeniu	6192
—	Protest posłów: Dra Lewickiego i tow. przeciw protokołowi i prowadzeniu obrad na 114 posiedzeniu Sejmu	6205—6
—	Protest posłów Korola i tow. w tej samej sprawie	6206
—	Protest posłów Dudykiewicza i tow. w tej samej sprawie	6206—7
—	Oświadczenie Marszałka w sprawie tych protestów	6207
—	Oświadczenie pp. Baworowskiego i tow. w odpowiedzi na protesty przeciw ważności uchwał zapadłych na 114 posiedzeniu Sejmu	6228—9
—	Protest pp. Lewickiego i tow. przeciw protokołowi z posiedzenia 115 i ważności uchwał tego posiedzenia	6229—30
—	Protest pp. Korola i tow. w tej samej sprawie	6230—31
—	Oświadczenie Marszałka w sprawie protestów i żądania sprostowania protokołu z 114 posiedzenia	6231
—	Głos p. Petruszewicza z zapowiedzią wniesienia pisemnego protestu przeciw ważności 117 posiedzenia Sejmu	6257
—	Protest pp. Korola i tow. przeciw prowadzeniu rozpraw na 117 posiedzeniu Sejmu	6269—70
—	Oświadczenie pp. Garapicha i tow. na protesty wniesione przeciw prowadzeniu obrad na 115 posiedzeniu Sejmu	6270—1

Protesty przeciw protokołom i ważności obrad:

- Protest pp. Lewickiego i tow. przeciw prowadzeniu obrad i ważności uchwał 117 posiedzenia Sejmu 6316—17
- Protest pp. Korola i tow. przeciw prowadzeniu obrad na 118 posiedzeniu Sejmu i ważności uchwał zapadłych na temże posiedzeniu 6317
- Protest pp. Lewickiego i tow. przeciw prowadzeniu obrad na 118 posiedzeniu Sejmu i ważności uchwał zapadłych na temże posiedzeniu 6318
- Oświadczenie posłów Skrzyńskiego i tow. w odpowiedzi na protesty wniesione przeciw obradom i uchwałom 117 i 118 posiedzenia sejmowego 6318—19
- Oświadczenie Marszałka 6319

Protokoły z posiedzeń sejmowych złożono do przejrzenia:

- 114 posiedzenia 6145
- 115 posiedzenia 6192
- 116 posiedzenia 6213
- Przyjęcie protokołu 116 posiedzenia 6256
- 117 posiedzenia 6256
- 118 posiedzenia 6301
- Przyjęcie i zatwierdzenie protokołu 119 posiedzenia 6353
- (ob. Protesty).

Prowizoryum budżetowe, (ob. Budżet).

Pyszczyca: Interp. p. Skarbka i tow. do Rządu w sprawie zapomóg dla włościan dotkniętych klęską pyszczycy u bydła 6122

- Interp. p. Bisi i tow. do Rządu w sprawie zapomogi dla ludności w gminach: Wola Raniżowska i Staniszewsko w pow. Kolbuszowskim i w kilku gminach pow. Niskiego z powodu pyszczycy 6308
- (ob. Elementarne klęski).
- (ob. Wilder Sucher).

Przecieszyn gm., (ob. Koleje).

Przedłożenie rządowe z projektem ustawy wodnej — Al. 952 6240
— (ob. Wodna ustawa).

Przegląd emigracyjny polski, czasopismo, (ob. Emigracyjne Tow.).

Przegnojów gm.: Pet. X. Stefana Wysoczańskiego, proboszcza w Przegnojowie, o restaurację starej cerkwi 6195

Przemysł gm.: Petycyje w sprawach dotyczących: (ob. Benedyktynki PP., Bursy, Cyryla św. Tow., Dyaków Tow., Felicjan-ki SS., Hoffmann E., Instytut ruski, Internaty, Kuchnia Nauczyciele, Piotra św., Tow., Przyjaciół nauk Tow., Sokół).

Przemysławany: Sprawozd. Wydz. kraj. o zezwoleniu Reprezentacyi powiat. w Przemysławanach na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki na pokrycie części kosztów rekonstrukcyi szpitala powsz. w Przemysławanach — Al. 898 6139

- Sprawozd. Kom. sanit. — Al. 978 6290—1
- (ob. Sokół).

Przemysł: Sprawozd. Wydz. kraj. i krajowej Komisji dla spraw przemysłowych z czynności w zakresie popierania przemysłu i rękodzieł — Al. 956 6249

- Petycyje w sprawach przemysłowych: (ob.: Kańczuga, Klimek J., Liga, Przemysłowe Stow., Pydynkowska E.,

Rzemieślnicze Stow., Stolarzy Stow. Szymkiewicz W., Trud, Zabawkarska szkoła).

— (ob. Szkoły przemysłowe).

Przemysł domowy, (ob. Liga).

Przemysł kamieniarski, (ob. Przemysłowe Stow.).

Przemysłowa Izba, (ob. Izba).

Przemysłowe stow. majstrów murarskich, ciesielskich i kamieniarskich we Lwowie, w sprawie przemysłu kamieniarskiego 6198

Przemysłowych Stow. Związek, (ob. Związek).

Przemysłowy fundusz krajowy, (ob. Fundusz).

Pustków gm.: Wniosek (nagły) p. Jedynaka i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców w gm. Pustków 6170

— Uzasadnienie nagłości i wniosku, uchwalenie przekazania wniosku Kom. budżet. 6253—4

Pustków gm.: (ob. Menciszów, przysiołek).

Putala Wojciech, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6158

Puzyna Jan z Kozielska, kardynał książę Biskup krakowski s p.: Wspomnienie ku uczczeniu pamięci 6119

Pych Dymitr, em. naucz., pet. o dożywotni dar z łaski 5261

— Załatw. z Al. 967 6249—50

— tenże, pet. o zapomogę 6303

Pydynkowska Emilia, właśc. zakładu restaurowania zabytków starożytnych w Krakowie, pet. o subw. 62i3

Przewłocka Paulina, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensyi i zapomogę 6301

Przewodnik oświatowy, (ob. Szkoły Lud. Tow.).

Przewodów gm.: Pet. Zwierzchn. gm. w Przewodowie o uwolnienie od prestacyi szkolnej 6267

Przybyła gm.: Pet. mieszkańców gm. Przybyły o zniesienie prestacyi szkolnych 6257

Przybyłowiczowa Marya, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6203

Przybyszów gm.: Pet. gm. Przybyszów o przekształcenie 2-klasowej szkoły na czteroklasową 6306

Przyjaciół nauk Tow. w Przemyśle, pet. o subw. 6121

Przyjaciół sztuk pięknych Tow. w Krakowie, pet. o subw. na pokrycie niedoboru wystawy współczesnej polskiej sztuki kościelnej im. ks. Piotra Skargi 6121

Przyjaciół sztuk pięknych Tow. we Lwowie, pet. o subw. 6163

Przyjaźń: Tow. rękodzielników i przemysłowców, (ob. Brzeżany, Cięcina).

Przystanek kolejowy, (ob. Wola Rzendzińska).

Przytulisko dla służących, (ob. Służebnie Serca Jezusowego Zgrom.).

Przytulisko pod opieką św. Józefa we Lwowie, pet. Tow. o subw. 6195

Przytulisko uczestników powstania z r. 1863/4, pet. o stałe zaopatrzenie 6164

Przywóz gm. (na Morawach), (ob. Szkoły Lud. Tow.).

Rabka gm., (ob.: Kolonia lecznicza).

Rabowa Zofia, em. naucz., pet. o przyznanie pięciolecia 2445

— Załatw. z Al. 653 4174—81

— Załatw. z Al. 968 6252

Rączka Maciej, naucz. prywatny, pet. o dar z łaski	5466
— Głos p. X. Stojanowskiego (z poparciem)	5467
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Rada opiekuńcza , Stow. w Krakowie, pet. o subwencję	6159
— (ob. Związek niewiast katol.).	
Rada (krajowa) z drojowisk i uzdrowisk, (ob. Związek).	
Rada szkolna krajowa :	
— Uchwały dotyczące :	
— 1. Sejm uchwała absolutoryum dla Rady szkolnej kraj. z działu wydatków funduszu szkolnego kraj. i funduszu szkolnego emerytalnego za r. 1910	6292
— 2. Sejm wzywa Radę szkolną kraj., by w porozumieniu z Wydziałem kraj. w miejsce obecnych t. zw. wzorowych planów szkół ludowych wprowadziła w życie plany odpowiadające charakterowi budownictwa poszczególnych okolic kraju	6293—4
Radłów gm. : (ob. Sokół)	
Radomska Honorata, wd. po naucz., pet. o zapomogę	5599
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Radwanice gm. (na Ślasku), (ob. Szkoły Lud. Tow.).	
Rady konserwatorów , (ob. Konserwatorów grono).	
Radzikowski Teofil, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6197
Raiff A. , (ob. Reif A.).	
Raniżów-Bojanów , droga, (ob. Drogi).	
Rasztowce gm. , (ob. Dubkowce gm.).	
Ratycz Filip, naucz., pet. o policzenie lat służby	5068
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Rawa ruska gm. : (ob.: Bursy, Nauczyciele, Sokół).	
Realności właścicieli Tow. we Lwowie, pet. przeciw zamierzonej podwyżce dodatków kraj. do podatku domowo czynszowego	6267
Rec Piotr, naucz., pet. o policzenie lat służby	166
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Regulacya plac , (ob. Etat, Nauczyciele, Szpital powsz., Szpital św. Łazarza, Wydział krajowy).	
Regulacya rzek kanałowych: Sprawozd. Wydz. kraj. o regulacyi rzek kanałowych — Al. 953	6240
— (ob.: Melioracye, Wodna ustawa).	
Reichelt Jan, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6159
Reicher Stanisław, em. konduktor drog., pet. o zapomogę	6214
Reicherowa Leonora, naucz. rel. mójż., pet. o policzenie lat służby	6302
Reif Antoni, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury	2347
— Załatw. z Al. 653	4174—81
— Załatw. z Al. 968	6252
Rękodzielnictwa popieranie, (ob. Bank rękodzielniczy). (ob. Patronat, Przemysł).	
Rękodzielniczej młodzieży Stow. im. J. Kilińskiego we Lwowie, pet. o subw.	6205
Rękodzielników Stowarzyszenia, (ob. Gwiazda, Jad Charuzim, Praca, Przyjaźń, Rodzina, Zorja).	
Rekursów załatwianie (ob. Władze polityczne).	
Religii nauka, (ob. Związek katechetów).	
Renner Władysław, (ob. Romer Wł.).	
Rentowe włości: Sprawozd. Wydz. kraj. o włościach rentowych — Al. 938	6184
— Interp. p. Krężla i tow. w sprawie udzielania pożyczek rentowych przez Komisję dla włości rentowych	6308

Reprezentacje powiatowe: Sprawozd. Wydz. kraj. o zmianie § 23 ustawy o Reprezentacjach powiatowych — Al. 890 . . .	6138
Restauracya bożnicy, (ob. Gwoździec, Kraków, Złoczów).	
Restauracya kościołów, cerkwi, zamków i zabytków (ob. Anny św. kościół, Biecz, Czehów, Czortków, Floryana św. kościół, Jarosław, Manasterek, Przegnojów, Toki, Wawel, Wygnanka, Zebrzydowice).	
Rewidenci sejmowi: wybór i wynik wyboru	172
Rewiry rybackie: Interp. p. Witosa i tow. do Rządu w sprawie praktyk dokonywanych przez Władze polityczne państwowe przy wydzierżawianiu rewirów rybackich . . .	6308
Rewizorowie bydła: Interp. p. Witosa i tow. do Rządu w sprawie zniesienia rewizorów bydła	6171
— Odpowiedź Kom. rząd.	6235
Richterowa Katarzyna, wd. po naucz., pet. o zapomogę	6157
— Taż sama o podwyższenie pensyi wdowiej	6157
Robakowa Aniela, żona byłego dozorczy melior., pet. o podwyższenie emerytury męża	6225
Rocznik lekarski , czasopismo (ob. Uniwersytet Jagiel).	
Rodzicielski Związek Tow. we Lwowie, pet. o subw.	6153
Rodzina , Tow. wzaj. pomocy rękodzielników i przemysłowców we Lwowie, pet. o subw.	6162
Rodziny Maryi Siostry: Zakład wychowawczy Rodziny Maryi w Łomnej, pet. o subw.	6198
— Druga taka pet.	6203
— (Ob. Ochronki).	
Rogowska Seweryna, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6204
Rohatyn: Pet. Wydz. pow. w Rohatynie o przyznanie 75-procentowej subw. na rekonstrukcyę drogi: Monasterzyska-Żórawno	6155
— Głos p. Krzeczunowicza z poparciem	6155—6
Rührich Maryan, inż. melior. Wydz. kraj., pet. o policzenie lat służby do emerytury	6198
Rolnicze szkoły i zakłady:	
— Sprawozd. Wydz. kraj. o krajowych Zakładach naukowych rolniczych w Dublanach i o krajowych Stacjach doświadczalnych rolniczych — Al. 932 . . .	6134
— (ob. Kowalewski, Pańkowska H.).	
— (ob. Wieczorkowski M.).	
— Sprawozd. Wydz. kraj. o kraj. średniej Szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie — Al. 955	6240
— Sprawozd. Wydz. kraj. o krajowych niższych Szkołach rolniczych — Al. 933	6184
— (ob. Drewko J.).	
Rolnicze Tcw. w Krakowie:	
— Pet. Komitetu Tow. o subw. na krzewienie wiedzy rolniczej wśród ludności wiejskiej	6162
— Pet. tegoż o subw. na utrzymanie instruktorów powiatowych	6163
— Pet. tegoż o subw. na premiowanie chlewów zarodowych	6163

Rolnicze Tow. w Krakowie:

- Pet. tegoż o subw. na prowadzenie szkółek z bożowych 6163
- Pet. tegoż o subw. na urządzenie wystawy hodowlanej . 6163
- Pet. tegoż o subw. na cele Związku spółek rolniczych . 6163

Rolniczy Sojuz, (ob. Sojuz).

Romanówka gm.: Pet. gminy o wydzielenie z okręgu radziechowskiego a przydzielenie do okręgu brodzkiego . . 6165

- Druga taka pet. 6198

Romańska Marya, naucz., pet. o policzenie lat służby 2532

- Załatw. z Al. 653 4174—81

- Załatw. z Al. 968 6252

Romaszkanówna Kamila, naucz., pet. o przyznanie pięciolecia 2863

- Załatw. z Al. 967 6249—50

- Taż sama w tejże sprawie 5105

- Załatw. z Al. 967 6250

Romer Władysław, naucz., pet. o przedłużenie pensyi sierocej dla Jana Henryka Romera 5303

- Załatw. z Al. 967 6249—50

Rondewald Eleonora, wd. po kond. dróg kraj., pet. o pensyę 6156

Ropawsko, przysiółek: pet. mieszkańców o wydzielenie z gm. Wysocko Niżne przysiółka Ropawsko i utworzenie zeń samoistnej gminy 6170

Ropczyce gm.: Sprawozd. Wydz. kraj. o zezwoleniu Reprezent. powiat. w Ropczycach na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki 400.000 K. na budowę dróg — Al. 861 . . 5632

- Załatw. Sprawozd. Kom. administr. — Al. 969 . . . 6252—3

Ropki gm., (ob. Melioracye).

Rosinerówna D., naucz. rel. moź., pet. o przyznanie lat służby do emerytury 166

- Załatw. z Al. 392 1432—3

- Załatw. z Al. 968 6251

Rosulna-Sołotwina-Mołotków, droga, (ob. Bohorodczany).

Roth Ewelina, naucz., pet. o policzenie lat służby 5068

- Załatw. z Al. 967 6249—50

Rotter Jakób, naucz., pet. o policzenie lat służby 5106

- Załatw. z Al. 967 6249—50

Rów, potok, (ob.: Zarównie gm.).

Rozdół gm., (ob. Żydaczów).

Rozumiłowska Emilia, sierota po naucz., pet. o wsparcie 4971

- Załatw. z Al. 967 6249—50

Roy van Aniela, wd. po kond. drog., pet. o zapomogę 6201

Rożałowski Ludwik, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6197

Roźniów gm. (ob. Nauczyciele).

Rubingerowa Modesta, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6306

Ruch filozoficzny, czasopismo (ob. Twardowski K. Dr.).

Ruda brodzka gm.: pet. gminy o wydzielenie jej z okręgu Sądu powiat. w Łopatynie a przydzielenie do Sądu w Brodach . . . 6155

- (ob. Bodulaki).

Rudeński Modest, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6202

Rudzka Marya, wd. po urz. rach. Wydz. kraj., pet. o zapomogę . . . 6167

Ruiny zamku, (ob. Toki, Wygnanka).

Ruska Besida, Tow., (ob. Teatr ruski).

Ruski język: Interp. p. Lewickiego i tow. w sprawie usunięcia nauki języka ruskiego w szkole ludowej w Kramarzówce w pow. Jarosławskim 6269

— (ob. Język urzędowy).

Ruskie święta, (ob. Targów przesunięcie).

Ruskie Tow. pedagogiczne:

- Pet. Filii rusk. Tow. pedagog. w Gorlicach o subw. 6148
- Pet. Głównego Wydziału Tow. we Lwowie o subw. na utrzymanie szkoły ludowej im. Hrinchenka 6148
- Pet. tegoż Wydziału o subw. na utrzymanie 5-kl. szkoły żeńskiej im. Szewczenki 6149
- Pet. tegoż Wydziału o podwyższenie subw. na utrzymanie szkoły ćwiczeń przy prywatnem Seminarjum żeńskiem 6143
- Pet. tegoż Wydziału o podwyższenie subw. na utrzymanie pryw. Seminarjum naucz. 6149
- Pet. tegoż Wydziału o podwyższenie subw. na wydawnictwo książek dla młodzieży 6149
- Pet. tegoż Wydziału o podwyższenie subw. na wydawnictwo „Dzwinek” 6149
- Pet. tegoż Wydziału o podwyższenie subw. na wydawnictwo „Uczytel” 6149
- Pet. tegoż Wydziału o subw. na spłatę długów zaciągniętych na budowę bursy we Lwowie przy ul. Potockiego 6149
- Pet. tegoż Wydziału o podwyższenie subw. na urządzenie rocznego Walnego Zgromadzenia 6149
- Filia Rusk. Tow. pedagog. w Gwoźdźcu o subw. na szkołę prywatną 6197
- (ob. Bursy).

Russjanówna Helena, uczenica kursów im. Baranieckiego, pet. o zasiłek na studia 6217

Rybackie rewiry, (ob. Rewiry).

Rybackie Tow. w Krakowie: pet. o subw. na cele Tow. 6121

Rybackie Tow. pow. w Gorlicach, pet. o subw. 6258

Robotycka Marya Karolina, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury 6202

Rychnowska Anna, pet. o subw. dla prywatnego Seminarjum naucz. żeńsk. we Lwowie 6121

Rymanów-Kombornia, droga, (ob. Brzozów).

Rymanów-Rzeszów, kolej, (ob. Koleje).

Ryniewicz Marya, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6159

Ryszkowa Wola: Wniosek p. Kozłowskiego i tow. w sprawie zapomogi dla pogrzelców w Ryszkowej Woli 6307

— Uzasadnienie nagłości i jej uchwalenie 6352

— Uzasadnienie wniosku i przekazanie go Wydz. kraj. 6352

Ryżewska Aniela, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6225

Rządzista Helena, wd. po naucz., pet. o przyznanie podwyższenia pensyi wdowiej 5139

— Załatw. z Al. 967 6249—50

— Taż sama, pet. o przyznanie zapomogi 5142

— Załatw. z Al. 967 6249—50

- Rzeczycka** Teofila, wd. po dyet. Wydz. kraj., pet. o zapomogę . . . 6166
- Rzeczypospolitej** krakowskiej pomniki prawa publ., (ob. Kraków).
- Rzeki** kanałowe, (ob. Regulacja).
- Rzemieślników** Stowarzyszenia (ob. Rękodzielników Stow.).
- Rzepecka** Marya, wd. po katechecie, pet. o przedłużenie datku na wychowanie dzieci 5521
- Załatw. z Al. 967 6249—50
- Rzeszółko** Mieczysław, sierota po naucz., pet. o przedłużenie datku do 24 roku, albo o zapomogę na dokończenie gimnazjum 6194
- Rzeszów** gm.: pet. Tow. prywatnego Seminarium żeńskiego im. Kuczerzy w Rzeszowie o subw. 6203
- (ob. Bursy, Gimnazjum żeńskie, Nauczyciele, Sokół).
- Rzeszów-Kolbuszowa-Nisko**, kolej, (ob. Kolbuszowa).
- Rzeszów-Rymanów**, kolej, (ob. Koleje).
- Sabatowicz** Eugenia, naucz., pet. o policzenie lat służby . . . 6264
- Sadowa** Marya, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu . . . 6159
- Sadowa** Helena, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensyi . . . 5262
- Załatw. z Al. 967 6249—50
- Sadownictwa** popieranie: Sprawozd. Wydz. kraj. o popieraniu sadownictwa w kraju — Al. 935 6184
- (ob. Ogrodnicza szkoła).
- (ob. Felicjanki SS.).
- Sadowniczy Zakład** krajowy w Zaleszczykach: Sprawozd. Wydz. kraj. o Zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach — Al. 935 6184
- (ob. Gospodar silski, Łącko).
- (ob. Wieliczka).
- Sądy powiatowe**: Wnioski i petycje o kreowanie nowych sądów powiat., (ob. Gołogóry, Krystynopol, Uście Zielone).
- (ob. Terytoryalny podział kraju).
- Sądy obwodowe**: Petycje w sprawie utworzenia: (ob. Kamionka Strumiłowa, Tarnobrzeg).
- Sala** Oktaw, opiekun sieroty po ś. p. Ksawerze Kummersberg, nauczycielce, pet. o pensyę sierocą 5377
- Załatwienie z Al. 967 6249—50
- Sałacha** Michał, naucz., pet. o policzenie lat służby do emeryt. . . 1430
- Załatw. z Al. 968 6252
- Salamaczyńska** Rozalia, sierota po stróżu Wydz. kraj., pet. o dar z łaski 6152
- Sambor** gm., (ob. Ochronki).
- Samborska** Marya Bernardyna ze Zgrom. SS. Felicjanek, pet. o policzenie lat służby nauczycielskiej do emerytury . . . 5260
- Załatw. z Al. 967 6249—50
- Samlicka** Wincentyna, em. naucz., policzenie w drodze łaski lat służby 6251
- San**, rzeka. (ob. Baryn gm.).
- Sanacya** finansów krajowych:
- Wniosek p. Krzeczunowicza i tow. w sprawie projektów rządowych o podwyższeniu podatków: osobisto-dochodowego, od wódki, od piwa, od spadków i uregulowania udziału krajów w tych podatkach — Al. 960 . . . 6122, 6241—5

Sanatorium (ob. Dom zdrowia, Hromada medyczna, Ognisko druk., Ognisko naucz.).

Sanok gm., (ob. Bursy, Pomocy nauk. Tow., Szkoły lud. Tow.).

Sarnecka Jadwiga pet. o zasiłek na kształcenie się w muzyce 6201

Sarnki górne gm.: pet. pogorzalców w Sarnkach górnych o subw. 6306

Sawczyńska Franciszka, naucz., pet. o policzenie lat służby 350

— Załatw. z Al. 392 1432—3

— Załatw. z Al. 968 6252

Sawicki Włodzimierz, pet. o podwyższenie pensyi dla nieletnich

Sawkiewiczów, sierót po naucz. 5142

— Załatw. z Al. 967 6249—50

Sawiczowa Eugenia, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6191

Sawkiewiczowie, sieroty po naucz., (ob. Sawicki Wł.).

Schätzel Ida Marya, naucz., pet. o subw. na uzupełnienie studyów 6302

— Taż sama, o załatwienie rekursu od orzeczenia Rady szkolnej w sprawie niezłożenia przysięgi 6302

Scheiinger Izak, dozorca magaz. propin., pet. o zapomogę 6154

Schipper Natan, naucz. rel. mojż., pet. o policzenie lat służby 202

— Załatw. z Al. 392 1432—3

— Załatw. z Al. 968 6251

Schlesingerówna Celina, pet. o zasiłek na kształcenie się w śpiewie 6306

Schmid Walerya, wd. po rządcy szpit., pet. o dar z łaski 6148

Schmidtówna Julia, naucz., (ob. Wójcikiewicz Wł.).

Schronisko dla chorych, (ob. Ognisko).

Schronisko noclegowe dla wychodźców, (ob. Emigracyjne Tow.).

Schrottmanówna Aniela, em. naucz., pet. o reaktywowanie w zawodzie naucz. 6227

— Taż sama o policzenie lat służby 6227

Sejm: (ob. Komisye. Kompletu, Odroczenie, Ordynacye, Posłowie, Protesty, Protokoły, Urlopy, Upomnienie, Wspomnienie, Zagajenie).

Sekretarze sejmowi: powołanie tymczasowych sekretarzy 2

Wybór i jego wynik 172

Semenowicz Ksawery, naucz., pet. o policzenie lat służby 5177

— Załatw. z Al. 967 6249—50

Seminarya prywatne nauczycielskie:

— Petycyje o subwencye: (ob.: Bazylianki PP., Brody, Kołomyja, Preisendanza, Ruskie Tow. Pedagogiczne, Rychnowska A., Rzeszów, Stanisławów, Stryj, Zaleszczyki).

Seminaryum dla nauczycielek gospodarstwa domowego w Krakowie: Pet. uczenie o subw. 6121

— druga taka pet. 6154

— (ob. Kraków).

Seminaryum przemysłu domowego, (ob. Liga).

Sendecki Józef, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6168

Senicowa Marya, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6158

Seniów Julian, em. naucz., pet. o policzenie lat 6153

Serafińce gm.: Pet. gminy w sprawie przeniesienia jarmarków z dni świąt ruskich na dni powszednie	6302
Seroczkowska Emilia, b. naucz., zaopatrzenie przyznane w drodze łaski — Al. 968	6250
Sicińska Ludmiła, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6168—9
Siciński Michał, naucz., pet. o przyznanie różnicy płacy w drodze łaski	385
— Załatw. z Al. 968	6252
Siecz , Tow. ukraińskie we Wiedniu, pet. o subw.	6148
Siekierska Franciszka, wd. po naucz., pet. o pensję wdowią i zaopatrzenie dzieci	6155
Siemiaszki Ks. Zakład w Krakowie, pet. o subwencję	6151
Sieniawa gm.: (ob. Sokół).	
Sikorowa Ludwika, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensyi wdowiej	6148
Sikorska Wanda, pet. o zasiłek na kształcenie się w śpiewie	6170
Silski Gospodar, Tow. (ob. Gospodar).	
Sił wodnych wyzyskiwanie Tow. we Lwowie pet. o subw.	6152
Siwadowski Karol, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6170
Stwek Jan, z Nowej Wsi Narodowej, pet. o wypłatę należytości za roboty ziemne przy obwałowaniu Wisły	6168
Skala gm.: Tow. bratniej pomocy Domu polskiego w Skale, pet. o subw. na budowę domu	6166
Skałat gm.: Wniosek p. Gołuchowskiego i tow. o upaństwowienie realnego gimnazjum w Skałacie z językiem wykładowym polskim	6269
— (ob. Nauczyciele).	
Skarbka Stanisł. Hr. im. fundacya:	
— Sprawozd. Wydz. kraj. o zamknięciu rachunków fundacyi Stan. Hr. Skarbka za r. 1909 — Al. 926	6183
Skibska Marya, wd. po dyet. szpit. św. Łazarza w Krakowie, pet. o zapomogę	6227
Skidziń gm., (ob. Koleje).	
Skład drzewa i materiału drzewnego, (ob. Stolarzy Stow.).	
Skład publiczny krajowy , połączony ze składem wolnym w Krakowie: Sprawozd. Wydz. kraj. o zarządzie składu — Al. 934	6184
Skład solny , gm. (ob. Baryn gm.).	
Skniłów gm.: Szkoła ogrodniczo-sadownicza, (ob. Gospodar Silski).	
Skomorowska Eugenia, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6193
Skorodne gm.: Pet. mieszkańców gm. Skorodne o zasiłek z powodu gradobicia	6257
„Skorowidz przemysłu i handlu“ , wydawnictwo, (ob. Liga).	
Skórski Antoni, em. naucz., o podwyższenie pensyi	3844
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Skotnicki Tadeusz, b. naucz., pet. o zapomogę	5176
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Skulski Grzegorz, em. naucz., pet. o zaopatrzenie sierót po nauczycielu Jandzie	6167
— tenże, pet. o polepszenie bytu	6169
Skulski Leopold, dyetaryusz szpit. powsz. we Lwowie, pet. o zaopatrzenie	6153

Skwireczyńska Jadwiga, wd. po naucz., pet. o zapomogę	5262
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Słobódka Dolna , pet. Rady szkoln. miejsc. o przyznanie zasiłku na pokrycie kosztów budowy szkoły	6162
Słobódka turylecka gm.: Pet. Koła Tow. Szkoły lud. w Borszczowie o subw. na szkołę w Słobódce turyleckiej	6166
Słonecki Maryan, słuch. Politechniki, pet. o subw. na kształcenie się w malarstwie	6121
Słotwina-Marcinkowice , kolej, (ob. Koleje).	
Słotwina-Nowy Sącz , kolej, (ob. Koleje).	
Słowackiego Juliusza pomnik, (ob. Pomnik).	
Sług katolickich Stow. pod wezw. św. Zyty we Lwowie, pet. o subw.	6151
Służebnie Serca Jezusowego Zgrom. w Krakowie, pet. o sub. na przytulisko i szkołę praktyczną dla służących	6162
Służebniczek SS. Zgrom. w Krystynopolu pet. o podwyższenie subwencji	6148
Służebniczek SS. N. M. P. Zgromadzenie w Starej Wsi, pet. przełożonej, Leonory Jankiewicz o subw. na rozszerzenie nowicyatu	6158
Śmidowicz Aleksander, naucz., pet. o policzenie lat służby	5105
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Śniatyn gm.: Pet. gminy o przemianę Szkoły realnej na gimnazjum realne	6162
— Pet. Reprezent. powiat. w Śniatynie o bonifikację za ubytek w dochodach z propinacyi	6214
— (ob. Dobroczynności Dam Tow.).	
Sobczak-Gasienica Stan., artysta rzeźbiarz, pet. o zasiłek na dalsze studia	6151
Sobieski Jan Mieczysław, naucz., pet. w sprawie pokrzywdzenia go w służbie	5302
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Sobelski Józef, naucz., pet. o policzenie lat służby	5302
— Załatwienie z Al. 967	6249—50
Sobołtowa Teofila, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6169
Sojuz rolniczy , Tow. we Lwowie, pet. o subw. na cele ekonomiczne	6197
Sokal gm.: (ob. Bursy, Felicjanki SS., Internaty, Ochronki, Sokół).	
Sokił , ruskie Tow. gymnastyczne: Petycyje tychże Tow. o subwencye:	
— Pet. L. s. 9151. Tow. Sokił w Czortkowie	6216
— Pet. L. s. 8189. Tow. Sokił w Kołomyi	6151
— Pet. L. s. 9513. Tow. Sokił we Lwowie o pokrycie niedoboru krajowego Złotu	6257
— Pet. L. s. 9514. tegoż Tow. o subw. na organizowanie sportu i zabaw ruchowych	6257
— Pet. L. s. 9515. tegoż Tow. o subw. na pożarnictwo	6257
— Pet. L. s. 8356. Tow. Sokił w Sokalu o subw. na przyrządy pożarnicze	6157
Sokolniki gm., (ob. Nauczyciele).	
Sokół : Tow. gymnastyczne polskie:	
— Petycyje poszczególnych Tow. sokolich o subw.:	
— Pet. L. s. 9157 Tow. Sokół w Bolechowie o subw.	6216
— Pet. L. s. 9000. Tow. Sokół w Brzesku o subw.	6202
— Pet. L. s. 8789. Tow. Sokół w Brzeżanach o subw.	6194

Sokół: Tow. gimnastyczne polskie:

— Pet. L. s. 8817. Tow. Sokół w Busku o subw.	6195
— Pet. L. s. 9125. Tow. Sokół w Chyrowie o subw.	6215
— Pet. L. s. 9838. Tow. Sokół w Czerniowcach o subw.	6268
— Pet. L. s. 9423. Tow. Sokół w Czortkowie o subw.	6225
— Pet. L. s. 9714. Polsk. Tow. Sokół w Dawidowie o subw.	6264
— Pet. L. s. 9975. Polsk. Tow. Sokół w Glinianach o subw.	6305
— Pet. L. s. 8573. Tow. Sokół w Gorlicach o subw.	6166
— Pet. L. s. 9163. Polsk. Tow. gimn. Sokół włościański w Hołoskowie o subw. na dokończenie własnego domu	6216
— Pet. L. s. 8673. Tow. Sokół w Jaworowie o subw.	6169
— Pet. L. s. 8516. Tow. Sokół w Jaworznie o subw.	6164
— Pet. L. s. 10018. Tow. Sokół w Kałuszu o subw.	6306
— Pet. L. s. 8188. Tow. Sokół w Kamionce Strumiłowej o subw.	6151
— Pet. L. s. 8235. Tow. Sokół w Krakowie o subw.	6153
— Pet. L. s. 9412. Tow. Sokół w Kutach o subw.	6225
— Pet. L. s. 8564. Tow. Sokół w Lubaczowie o subw.	6166
— Pet. L. s. 8187. Tow. Sokół Macierz we Lwowie o subw.	6151
— Pet. L. s. 8672. Tow. Sokół we Lwowie o subw.	6169
— Pet. L. s. 8824. Tow. Sokół II. we Lwowie o subw.	6195
— Pet. L. s. 9137. Tow. Sokół IV. we Lwowie o subw.	6215
— Pet. L. s. 8975. Tow. Polski Sokół w Pnikucie o subw.	6201
— Pet. L. s. 8640. Tow. Sokół w Przemyślanach o subw.	6169
— Pet. L. s. 5890. Tow. Sokół w Przemyślu o subw.	6121
— Pet. L. s. 8852. Tow. Sokół w Radłowie o subw.	6197
— Pet. L. s. 8528. Tow. Sokół w Rawie Ruskiej o subwencyę na budowę sokolni	6164
— Pet. L. s. 8361. Tow. Sokół w Rzeszowie o subw.	6157
— Pet. L. s. 9429. Tow. Sokół w Sieniawie o subw.	6225
— Pet. L. s. 8983. Tow. Sokół w Stanisławowie o subw.	6202
— Pet. L. s. 8479. Tow. Sokół w Tarnobrzegu o subw.	6163
— Pet. L. s. 8721. Tow. Sokół w Tarnowie o subw.	6170
— Pet. L. s. 9121. Tow. Sokół w Trzebinio o subw.	6215
— Pet. L. s. 9997. Tow. Sokół w Wadowicach o subw.	6305
— Pet. L. s. 8186. Tow. Sokół polski we Wiedniu o subw.	6151
— Pet. L. s. 9873. Tow. Sokół w Wieliczce o subw.	6301
— Pet. L. s. 8190. Polskie Tow. Sokół w Winnikach o subw.	6151
— Pet. L. s. 9411. i 9802 Polskie Tow. Sokół w Zabłotowie o subw.	6225 i 6267
— Pet. L. s. 8445. Polskie Tow. Sokół w Zagórzcu o subw.	6161
— Pet. L. s. 8435. Związek polskich Tow. gimnastycznych Sokół, o podwyższenie ryczałtu dla polskich i ruskich Towarzystw gimnastycznych uchwalonego	6161
— Pet. L. s. 8436. Tenże Związek o podwyższenie subw. przyznawanej na cele Związku	6161

Soli sprzedaż: Sprawozd. Wydz. kraj. o krajowej sprzedaży soli

— Al. 880	6136
— Sprawozd. Kom. solnej — Al. 983	6294 5

Sola, rzeka, (ob. Wieprz gm.).

Soroki gm.: Pet. gminy w sprawie przeniesienia jarmarków ze świąt truskich na dzień powszednie 6302

Sorokowska z Christów Emilia, em. naucz., pet. o policzenie lat lat służby 6157

- Sos Antoni X., (ob. Ochronki).
- Sośnica gm., (ob. Baryn)
- Sowińska Marya, naucz., przyznanie emerytury w drodze łaski 6251
- Spisa im. Tow. (ob. Wzajemna Pomoc naucz.).
- Splaw drzewa: Interp. p. Kurowca i tow. w sprawie zakazu splawiania drzewa Łomnicą 6208
- Spółka (galicyjska) zbytu bydła i trzody we Lwowie, pet. o subw. na zasilenie działalności 6170
- Spółki oszczędności i pożyczek, (ob. Kasa centralna, Patronat).
- Spółki rolnicze, (ob. Kasa centralna, Patronat, Rolnicze Tow.)
- Sportu organizowanie, (ob. Sokił).
- Spryń Michał, pet. M. Sprynia, kuratora umysłowo chorego Iwana Sprynia o odpisanie kosztów leczenia 6215
- Sroka Kazimierz, droźnik kraj. i tow., pet. o przyjęcie na stały etat służby i podwyższenie poborów 6197
- Stachów Helena, była służąca szpit. powsz. we Lwowie, pet. o zapomogę 6158
- Stacya doświadczalna, botaniczno-rolnicza we Lwowie, (ob. Rolnicze szkoły i zakłady).
- Stacya doświadczalna chemiczno-rolnicza w Dublanach, (ob. Rolnicze szkoły i zakłady).
- Stadnik Pawło, zarobnik, pet. o odpisanie kosztów leczenia żony w zakładzie kulparkowskim 6215
- Stanisławczyk gm.: Pet. gminy o wydzielenie z okręgu Sądu w Łopatynie a przydzielenie do Brodów 6155
- (ob. Bordulaki).
- Stanisławczyk, gm., (ob. Terytralny).
- Stanisławów gm.: Pet. Tow. prywatnego seminarium naucz. żeńskiego w Stanisławowie o subw. 6165
- Pet. prywatnego gimnazjum żeńsk. w Stanisławowie, pet. o subw. 6204
- Pet. Polskiego Tow. demokratycznego w Stanisławowie o przyłączenie gmin wiejskich: Knihinin wieś i Knihinin kolonia do Stanisławowa 6225
- Pet. Zarządu organizacyi narodowej w Stanisławowie o subwencye na ochronki w Knihininie 6225
- Pet. grecko-katol. Ordynaryatu biskupiego w Stanisławowie o subw. na budowę instytutu Śś. Bazylianek 6301
- Pet. Filii Towarzystwa Zoria w Stanisławowie o subw. 6304
- (ob. Bazylianki, Bursy, Internaty, Ochronki, Ognisko, Pomiecz szkolna, Sokół, Teatr ukraiński, Urszulanki).
- Staniszewsko gm., (ob.: Pryszczycyca).
- Stankiewicz Julia, wd. po weteranie wojsk polskich, pet. o zapomogę 6195
- Stara Wieś gm., (ob. Koleje).
- Stara Wieś, (ob. Służebniczek Zgrom.).
- Staromieście gm., (ob. Nauczyciele).
- Starostw nowych kreowanie: petycyje, (ob. Jordanów).

- Starostw** urzędowanie, (ob. Władze polityczne).
- Stary Sącz** gm.: Pet. Ksieni klaszt. św. Kingi w St. Sączu o podwyższenie subw. na nauczycielki świeckie 6268
- Starzecki** Edward, naucz., pet. o policzenie lat służby 5302
- Załatw. z Al. 967 6249—50
- Starzeńskiej** hr. Br. im internat, (ob. Internaty).
- Staszewski** Apolinary, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6168
- Statut krajowy**, (ob. Ordynacja wyborcza).
- Statutu** zmiana, (ob. Bank kraj.).
- Statystyka** handlu: Interp. p. Battaglii i tow. do Rządu w sprawie organizacyi statystyki handlu zewnętrznego Galicyi 6308
- Stawińska** vel Stawska M., naucz., pet. o wymiar emerytury 484
- Załatw. z Al. 392 1432—3
- Załatw. z Al. 968 6252
- Stawisko**, majątność, (ob. Terytoralny).
- Stecura** Szymon, naucz., pet. o policzenie lat służby 5467
- Załatwienie z Al. 967 6249—50
- Stefanowicz** Jan, em. naucz., pet. w sprawie zwolnienia kwitów na pobieraną płacę od potwierdzeń urzędu paraf. i gminnego 3939
- Załatw. (odmowne) z Al. 967 6249—50
- Stehlikowa** Łucya, pet. o zasiłek na kształcenie się w malarstwie 6166
- Stemple**, (ob. Należytości).
- Stępińska** Leokadya, wd. po zarządcy szpit., pet. o zapomogę 6204
- Sternalowa** Apolonia, wd. po urzęd. Wydz. kraj., pet. o darz łaski 6154
- Stiasnowa** Eleonora, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6205
- Stiasny** J., em. naucz., pet. o przyznanie pięciolecia 385
- Załatw. z Al. 968 6252
- Stojałowski** Stanisław ksiądz ś. p.: Wspomnienie ku uczczeniu pamięci 6119—20
- Stoklasówna** Ida, naucz., pet. o policzenie lat służby 6216
- Stolarzy** stowarzyszenie przemysłowe we Lwowie: pet. o otwarcie kraj. składu materiałów stolarskich i budowlanych 6167
- Stowarzyszenia**, (ob. Towarzystwa).
- Stowarzyszenia kredytowe** i gospodarcze w kraju:
- Interp. p. Krzeczunowicza i tow. do Rządu w sprawie zorganizowanej lichwy stowarzyszeń gospodarczych i kredytowych 6208
- Straże ogniowe** ochotnicze, (ob. Assekuracyjne Tow.).
- Strażnicy** rzek: Białej, Kisieliny, Dunajca i Wisły, pet. o stabilizacyę i podwyższenie płacy 6194
- wałowi i rzeczni powiatu Tarnobrzeskiego, pet. o podwyższenie pensyi i stabilizacyę 6303
- ciż sami, pet. o uregulowanie stosunków służbowych 6306
- Strażyńska** Helena, właścicielka prywatnego gimnazjum żeńskiego w Krakowie, pet. o subw. na środki naukowe Zakładu 6156
- Strnad** Kornelia wd. po asyst. Wydz. kraj., pet. o zapomogę 6155
- Stroińska** Helena, sierota po aptek. szpit. w Krakowie, pet. o zapomogę 6154
- Strońska** Marya, em. naucz., pet. o policzenie lat służby 6215

Stroynowska Malwina, wd. po dyet. Wydz. kraj., pet. o dar z łaski .	6258
Stróże Wydziału kraj.: pet. o polepszenie bytu .	6167
Strumieńska Zofia (Olga?), em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury .	6153
— Załatw. z Al. 967 .	6249—50
Strycharski Tadeusz, dyet. szpit. św. Łazarza w Krakowie pet. o veniam aetatis .	6165
Stryj gm.: Pet. prywat. seminaryum naucz. żeńsk. w Stryju o subw. .	6167
— Pet. komisji nadzorczej „Parku Jordana“ w Stryju o subwencyę .	6214
— Pet. Prezbyterstwa gminy ewangelickiej w Stryju o subw. na utrzymanie szkoły .	6305
— (ob. Nauczyciele, Ochronki, Organizacya, Pedagogiczne Tow.).	
Strzałkowska Zofia, właśc. prywatnego gimnazyum i seminaryum naucz. żeńsk., we Lwowie, pet. o subw. (2 pet.) .	6169
Strzecha , polskie Tow. w Wiedniu, pet. o subw. .	6157
Strzelce gm: Pet. gminy w sprawie przeniesienia jarmarków z świąt ruskich na dnie powszednie .	6302
Strzelecka Lubina, wd po naucz., pet. o podwyższenie dodatku na wychowanie dzieci .	6215
Strzelecka Sabina, wd. po naucz., pet. o dar z łaski .	6193
Strzeszyński Stefan, naucz., pet. o policzenie lat służby do emerytury .	290
— Załatw. z Al. 392 .	1432—3
— Załatw. z Al. 968 .	6250
Strzyżów gm. Pet. Zwierzchn. gm. o kreowanie w Strzyżowie gimnazyum lub gimnazyum realnego .	6165
Studzinka gm.: Pet. mieszkańców o przyznanie poboru surowicy solnej dla bydła .	6153
Studzińska Aniela, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensyi wdowiej .	6156
Sucha gm.: Pet. mieszkańców gminy Sucha o naprawę drogi z Suchej do Zawoji .	6214
Sulatycki Franciszek, naucz., pet. o dodatek pięcioletni .	6216
Sułkowszczyzna , (ob. Feuchtmann A).	
Sułykowa Marya, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu .	6158
Surowica solna :	
— Petycyę o przyznanie prawa poboru surowicy dla bydła, (ob. Dołha Wojniłowska, Studzinka).	
Süssk Franciszek, pomocnik propinacyi miejsk., pet. o zapomogę .	6154
Sutko (Juszko) Pelagia, wd. po naucz., pet. o pensyę wdowią .	3844
— Załatw. z Al. 967 .	6249—50
Sywała Zofia, wd. po naucz., (ob. Kamińska K.).	
Świadkowie : Wniosek p Ptaka i tow. w sprawie wynagrodzenia świadków powoływanych przez Starostwa w sprawach urzędowych — Al. 974 .	6201, 6288
Święta ruskie , (ob. Jarmarki).	
Świstun Michał, b naucz., pet. o zapomogę lub pensyę .	5465
— Załatw. z Al. 967 .	6249—50
— tenże, pet. o zapomogę .	5405
— Załatwione jak wyżej .	6249—50

Świtalska Anna, rzeźbiarka, pet. o zasiłek na studia	6195
Swozowice gm., (ob. Nauczyciele).	
Swozowska Florentyna, wd. po naucz., pet. o zapomogę	5301
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Szabas Elias, dzierż. myt kraj. w pow. Brzeżańskim, pet. o przyznanie bonifikacyi i zwolnienia z myt kraj.	6267
Szabel Aleksander, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6159
Szabelska Mina w Medyolanie, pet. o zasiłek na kształcenie się w śpiewie	6152
Szablówna Marya, naucz., pet. o policzenie lat służby	6216
Szafrąński Józef: Interp. p. Kręzła i tow. do Rządu w sprawie ukarania grzywną 100 K Józefa Szafrąńskiego z Róży, w pow. Pilźnieńskim	6269
Szajna Wojciech, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6159
Szaraniewiczowa Agnieszka, wdowa po naucz., pet. o podwyższenie pensyi lub o zapomogę	5260
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Szaszkiewicz Markiana im. bursa, (ob. Bursy).	
Szczawnica wyżna gm., (ob. Ochronki).	
Szczęsnowiczówna Modesta, naucz., pet. o policzenie lat służby	4171
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Szczudłowska Franciszka, b. naucz., pet. o przyznanie pensyi lub odprawy	5178
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Szczurowice gm.: Pet. gminy o wydzielenie z okręgu Radziechowskiego a przydzielenie do Brodzkiego	6160
— Druga taka sama petycja	6194
Szewczenki Tarasa im. szkoła, (ob. Ruskie Tow. pedagogiczne).	
Szewczenki Tarasa, im. Tow. naukowe we Lwowie: pet. o podwyższenie subw.	6195
— Tegoż Tow. pet. o podwyższenie subw. na „Akademiczny dom“ we Lwowie	6195
Szkolna Pomoc Tow. w Kołomyi, pet. o subw.	6197
Szkolnictwo ludowe: Interp. p. Adama i tow. do Rządu w sprawie zwołania ankiety szkolnej i przedłożenia sprawozdania co do poprawy szkolnictwa ludowego w kraju	6308
„Szkoła“, czasopismo, (ob. Pedagogiczne Tow.).	
Szkoła gospodyń, (ob. Gospodyń).	
Szkoła koronkarska, (ob. Bobowa).	
Szkoła kroju, (ob. Sztogryn P.).	
Szkoła młynarska, (ob. Związek młynów).	
Szkoła nauk społeczno-politycznych, Tow. w Krakowie, pet. o subw.	6149
Szkoła polska im. Z. Krasieńskiego we Lwowie, pet. Tow. o subw.	6197
Szkoła praktyczna dla służących, (ob. Służebnic Serca Jezusowego Zgrom.).	
Szkołka drzew owocowych, (ob. Ogrodnicza szkoła)	
— (ob. Gospodar Silski).	
— (ob. Skniłów).	
Szkołki zbożowe, (ob. Rolnicze Tow.).	
Szkoły ewangelickie: Pet. Wydziału ewangelickiego dla Galicyi i Bukowiny o subwencyę na utrzymanie szkół ewangelickich	6158

Szkoły ludowe:

- Sprawozd. Wydz. kraj. w sprawie budowy szkół ludowych — Al. 904 6140
- Sprawozd. Kom. budżet. Al. 982 6293—4
- Petycje w sprawach budowy szkół ludowych, (ob.: Dorofijówka, Dubowce, Golcowa, Krzywe, Morawsko, Słobódka dolna, Szkoły lud. Tow., Wał Ruda, Zielonka).
- Sprawozd. Wydz. kraj. o wniosku p. Kleskiego w sprawie utworzenia funduszu pożyczkowego na budowę szkół w miastach — Al. 905 6140
- Załatw. z Al. 982 6293—4
- Sprawozd. Wydz. kraj. z przedłożeniem sprawozdania Rady szkolnej kraj. o stanie wychowania publicznego za r. 1909/10 — Al. 924 6182
- Petycje w sprawach organizacyi ludowych szkół, (ob. Kobyłowlaki, Sygneczów).
- Petycje w sprawach o przekształcenie szkół na szkoły wyższego typu lub wydziałowe, (ob. Bóbrka, Busk, Czortków, Kamionka Strumiłowa, Przybyszów, Zakliczyn, Zaleszczyki).
- Petycje o utrzymanie prywatnych szkół i Seminarjów: (ob.: Bazylianki SS., Benedyktynek, Bolechów, Brody, Gończ O. X., Kołomyja, Kraków, Nowosiółki Zahaleczne, Preisendanza F. Ruskie Tow. pedagog., Rychnowska, Rzeszów, Stanisławów, Stary Sącz, Stryj, Szkoła Polska, Szkoły lud. Tow., Zaleszczyki).

Szkoły Ludowej Tow.

- Pet. Zarządu głównego o zrównanie poborów nauczycieli z poborami urzędników państw. czterech rang i o wydanie pragmatyki służbowej 6160
- Tegoż Tow. I. Koło, pet. o subw. na utrzymanie szkół polskich i ochronek 6160
- Pet. Zarządu głównego Tow. o podwyższenie subw. na utrzymanie szkoły wydziałowej w Czechowicach 6160
- Pet. tegoż o podwyższenie subw. na utrzymanie szkoły w Jaworzu średnim na Śląsku 6160
- Pet. tegoż o podwyższenie subw. na utrzymanie szkoły polsk. w Maryańskich Górach (Morawy) 6160
- Pet. tegoż o podwyższenie subw. na szkołę w Radwanicach na Śląsku 6160
- Pet. tegoż o podwyższenie subw. na szkołę w Hermanicach 6160
- Petycja tegoż o podwyższenie subw. na szkołę w Hałcnowie 6160
- Pet. tegoż o subw. na czytelnie i kursa analfabetów w Bośni 6160
- Pet. tegoż o podwyższenie subw. na utrzymanie szkoły polskiej w Przywozie (Morawy) 6160
- Pet. tegoż o podwyższenie subw. na utrzymanie seminarjum naucz. w Białej 6160

Szkoły ludowej Towarzystwo :

- Pet. tegoż o podwyższenie subw. na polskie gimnazjum realne w Białej 6160
- Pet. tegoż o podwyższenie subw. na szkoły polskie w Białej 6160
- Pet. tegoż o podwyższenie subw. na szkołę w Leszczynach 6161
- Pet. tegoż o podwyższenie subw. na szkoły polskie w Ostrawie Morawskiej 6161
- Pet. tegoż o podwyższenie subw. na polskie gimnazjum realne w Orłowej 6161
- Pet. tegoż o podwyższenie subw. na szkołkę początkową polską w Witkowicach 6161
- Pet. tegoż o subw. na Wydawnictwo: „Przewodnika oświatowego“ 6161
- Pet. tegoż o subw. na czytelnie, uczelnie i ochronki Towarzystwa 6161
- Pet. tegoż o subw. na utrzymanie centralnej wypożyczalni przezroczy 6161
- Pet. tegoż o podwyższenie subw. na wydawnictwa książkowe 6161
- Pet. tegoż o subw. na budowę szkoły polskiej w Górach Maryańskich 6161
- Pet. tegoż o subw. na spłatę długu ciążącego na szkole w Leszczynach 6194
(Ob. Bursy, Ochronki).

Petycje poszczególnych Kół i Towarzystw prowincjonalnych :

- 1. Pet. Koła Tow. Szkoły Lud. w Borszczowie o subw. na szkołę w Słobódce Turyleckiej 6166
(Ob. Bursy).
- 2. Pet. Zarządu Koła Pań Szk. Lud. Tow. we Lwowie o subw. na bursę im. Felicji Boberskiej 6121
- 3. Pet. Koła im. Bernarda Goldmanna we Lwowie (Tow. Szk. Lud.) pet. o subwencyę 6167
- 4. Pet. Tow. Szk. Lud. w Sanoku o subwencyę 6152
- 5. Pet. Zarządu Tow. Szkoły Lud. w Tarnopolu o subw. dla szkoły analfabetów 6159
(Ob. Handlowa Szkoła).
- 6. Pet. Zarządu Tow. Szkoły Lud. w Tarnopolu o subw. na utrzymanie 11. szkół założonych i utrzymywanych przez Towarzystwo 6163
- 7. Pet. Tow. Szkoły Lud. w Ustrzykach dolnych o subw. na zakładanie szkół i czytelnii ludowych 6205
- 8. Pet. Tow. Szkoły Lud. we Wiedniu o subw. na utrzymanie Szkoły, czytelnii i ochronki 6152
- 9. Pet. Koła im. Króla Sobieskiego Tow. Szkoły Ludow. we Wiedniu o subwencyę 6165

Szkoły przemysłowe:

- Sprawozd. Wydz. kraj. z przedłożeniem sprawozd. Rady szkolnej kraj. o stanie wychowania publicznego za r. 1909/10 — Al. 923 6182
- Sprawozd. Wydz. kraj. i krajowej Komisji dla spraw przemysłowych z czynności w zakresie popierania przemysłu i rękodzieł — Al. 956 6240
- Interpelacye, wnioski i petycye o założenie lub subwencyonowanie szkół przemysłowych: (ob. Bobowa, Hoffman E., Łącko, Związek młynów).
- Petycye personalu szkół przemysłowych, (ob. Gubała).

Szkoły średnie: Sprawozd. Wydz. kraj. z przedłożeniem sprawozd. Rady szkolnej o stanie wychowania publicznego za r. 1909/10 — Al. 923 6182

- Wnioski i petycye o kreowanie lub upaństwowienie szkół średnich: (ob. Biała, Cieszanów, Czortków, Kolbuszowa, Leżajsk, Lubaczów, Nisko, Skalat, Strzyżów).
- Petycye w sprawie przemiany szkół realnych na gimnazyja realne (ob. Sniatyn, Tarnobrzeg).
- Petycye prywatnych szkół średnich o subwencye (ob. Bazylianki SS., Borszczów, Czerniowce, Gimnazjum żeńskie, Horodenka, Strażyńska H., Strzałkowska Z., Turka).

Szlemkiewicz Klemens, naucz., pet. o policzenie lat służby do emerytury 2653

- Załatw. z Al. 653 4174 - 81
- Załatw. z Al. 968 6252

Szostkiewicz Antonina, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu . 6159

Szpital izraelski (ob. Kraków, Lwów, Tarnopol).

Szpital klimatyczny (ob. Zakopane).

Szpital powszechny krajowy im. św. Łazarza w Krakowie:

- Sprawozd. Wydz. kraj. o podwyższeniu relutum za opał i światło Dyrektorowi szpitala powsz. we Lwowie i Krakowie, tudzież podwyższeniu dodatku aktywalnego Dyrektorowi szpitala św. Łazarza w Krakowie — Al. 908 6140
- Sprawozd. Wydz. kraj. o reorganizacyi służby i polepszeniu jej bytu w kraj. szpitalach powsz. we Lwowie i Krakowie tudzież w kraj. Zakł. dla obłąkanych w Kulparkowie — Al. 909 6140—1
- Sprawozd. Wydz. kraj. o podwyższeniu poborów służbowych maszynisty w szpit. powsz. św. Łazarza w Krakowie — Al. 911 6141
- Sprawozd. Wydz. kraj. o regulacyi płac lekarzy pomocniczych w kraj. szpit. powszech. we Lwowie i w szpit. św. Łazarza w Krakowie — Al. 945 6185
- Sprawozd. Wydz. kraj. o rekonstrukcyach w szpitalu św. Łazarza — Al. 947 6185
- Petycja dyetaryusza w kraj. szpit. powsz. św. Łazarza o polepszenie bytu 6121

Szpital powszechny krajowy im. św. Łazarza w Krakowie:

- Petycja funkcyjaryuszy kraj. szpit. o polepszenie bytu . . . 6121
- Petycja prymaryuszów kraj. szpit. św. Łazarza o regulację poborów służbowych . . . 6217
- Petycje personalu szpitalnego w sprawach osobistych, (ob.: Cybulska M., Flasińska F., Kułakowski J., Skibska M., Stroińska H., Strycharski T., Widuchowski P.).

Szpital powszechny krajowy we Lwowie:

- Sprawozd. Wydz. kraj. o powiększeniu etatu posad personalu lekarskiego, administracyjnego i służby kraj. powsz. szpitala we Lwowie z powodu otwarcia pawilonów chorób zakaźnych, dalej w sprawie podwyższenia relutum za opały i światło Dyrektorowi szpit. powsz. we Lwowie i szpit. powsz. św. Łazarza w Krakowie, w sprawie dodatków osobistych doktorom: Schrammowi, Hołobutowi i Czarnikowi, wreszcie w sprawie podwyższenia dodatku aktywalnego Dyrektorowi szpit. św. Łazarza w Krakowie — Al. 908 . . . 6140
- Sprawozd. Wydz. kraj. o reorganizacji służby i polepszeniu jej bytu w kraj. szpitalach powsz. we Lwowie i Krakowie, tudzież w kraj. Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie — Al. 909 . . . 6140—1
- Sprawozd. Wydz. kraj. o regulacji plac lekarzy pomocniczych w szpit. powsz. we Lwowie i w szpit. św. Łazarza w Krakowie — Al. 945 . . . 6185
- Petycja prymaryuszów szpit. powsz. we Lwowie o przyznanie poborów VII. rangi i przyjęcie na najnowszy statut emerytalny . . . 6205
- Petycje funkcyjaryuszy, (ob.: Apteka, Baim M., Baranowska S., Jakimiak F., Krzymowski E., Nydza M., Skulski L., Stachów, Stępińska L.).

Szpital św. Zofii we Lwowie:

- Petycje w związku (ob.: Boraczyńska M., Czarnik P., Kobyłecki J.).

Szpitale prowincjonalne:

- (ob.: Bursztyn, Czerwonogród, Drohobycz, Maryampol, Nowosiółki zahalczyenne, Podhajce, Przemyślany, Zebrzydowice).
- Petycje funkcyjaryuszów szpitali prowinc. i wdów po funkcyjaryuszach, (ob.: Czechowa M., Jasieńska M., Kozubowa M., Kuszalkowa, Ludkiewicz W., Meth Sz. Dr., Schmidowa W.).

Sztogryn	Paulina, pet. o zasiłek na otwarcie szkoły kroju . . .	6204
Sztekało	Klementyna, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu . . .	6169
Szybalski	Feliks, em. naucz., pet. o polepszenie bytu . . .	6169
Szydoczyńska	Zofia, naucz., pet. o policzenie lat służby . . .	2603
—	Załatw. z Al. 653 . . .	4174—81
—	Załatw. z Al. 968 . . .	6251

Szykany weterynarzy: Interp. p. Ptaka i tow. do Rządu w sprawie szykanowania ludności włościańskiej przez urząd weterynaryjny w Krakowie . . . 6308

Szymanówka , majątność (ob. Terytoryalny).	
Szymański Dymitr, drożnik kraj., pet. o przyjęcie na stały etat służby i podwyższenie płacy	6197
Szymbark gm., (ob. Drogi).	
Szymkiewicz Wincenty, kapelusznik, pet. o odpisanie pożyczki z fundacyi Czarkowskiej-Golejewskiej	6167
Szymusik Tadeusz Maryan, ucz. Akademii sztuk pięknych, pet. o zasiłek na kształcenie się w malarstwie	6150
Szyncel Wincenty, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6158
Szynkarstwo pokątne: Interp. p. Stapińskiego i, tow. do Rządu w sprawie nietępienia przez Starostwa pokątnego szynkarstwa po wsiach	6269
Szynkarzy Związek we Lwowie, pet. o zmianę poboru opłat szynkarskich	6168
Szynków zamykanie w niedziele i święta: Pet. w tej sprawie: (ob. Łętowice).	
Szynwałd gm., (ob. Gospodyń szkoła).	
Szyszkowska Jadwiga, naucz., pet. o przyznanie 2 dodatków pięcioletnich	5147
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Szytkiewicz Michał, naucz., pet. o policzenie lat służby do emerytury	2601
— Załatw. z Al. 653	4174—81
— Załatw. z Al. 968	6252
Szwak Marya, wd. po naucz., pet. o pensję wdowią	5176
Załatw. z Al. 967	6249—50

Tanich mieszkań budowa:

- Sprawozd. Wydz. kraj. o prośbie Towarzystwa budowy tanich mieszkań dla urzędników Wydz. kr. i o wyjednanie funduszków na kupno gruntów pod budowę — Al. 929 6183
- Tow. Powszechne budowy tanich domów mieszkalnych w Krakowie, pet. o subw. 6198

Targów przesunięcie z ruskich świąt na dnię powszednie: Pet. w tej sprawie (ob. Jarmarki).

Tarnobrzeg gm.: Pet. Magistratu m. Tarnobrzega o utworzenie sądu obwodowego w Tarnobrzegu	6305
— Pet. tegoż magistratu o przekształcenie szkoły realnej w Tarnobrzegu na gimnazyum realne	6305
— (ob. Lekman A. Dr., Nauczyciele, Sokół, Strażnicy).	
Tarnopol gm.: pet. Przełożństwa zboru izraelskiego w Tarnopolu o subw. na szpital	6163
— (ob. Bursy, Ekonomie Tow., Handlowa Szkoła, Internaty, Józefa św. SS., Kuchnia tania, Mikołaja św. Tow., Muzeum podolskie, Muzyczne Tow., Ochronki, Szkoły Lud. Tow., Twardowski B. X., Wykładów popul. Tow.).	

Tarnów gm. (ob.: Bank rękodź., Bibliotek, Braterstwo, Gwiazda, Internaty, Ogrodnicza szkoła, Sokół).

Teatr polski, (ob. Związek).

Teatr ruski ludowy: pet. Tow. Ruska Besida we Lwowie o subw. dla teatru ludowego 6227

Teatr ukraiński im. Tobilewicz I., Towarzystwo w Stanisławowie, pet. o subw. 6148

Techniczne Tow. w Krakowie, (ob. Architekt)

Techników polskich delegacya, (ob. Delegacya).

Teodorowicz Jozafata, przełoż. SS. Bazylianek, (ob. Bazylianki).

Terenkiewicz Agata, b. naucz. pet. o pensję wdowią lub dar z łaski 2532
Załatw. z Al. 967 6249—50

Terliszewski Michał, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6168

Tertil Wanda, em. naucz., pet. o policzenie lat służby do emer. 3413

— Załatw. z Al. 968 6250

— Taż sama, pet. o podwyższenie emerytury 6156

Terytoryalne zmiany w okręgach gmin administracyjnych (ob. Batorszczyzna, Cecora, Czahary Zbaraskie, Gądk, Golenki, Hołodówka, Hołosków, Hujcze, Jaroszyce, Knihinin Wieś, Krasnosielce, Kropiwiszczce, Laszki górne, Męciszów, Oleksice stare, Ropawsko, Stanisławów, Wulka łamana, Zakrzowice).

Terytoryalny podział kraju na okręgi sądowe i polityczne:

— 1. Sprawozd. Wydz. kraj. o wydzieleniu gmin i obszarów dworskich: Chorobrow, Chorościec, Glinna, Płaucza mała i Płaucza wielka z okręgu c. k. sądu powiat. w Kozowie i powiatu politycznego Brzeżany a przydzieleniu ich do okręgu Sądu powiat. i powiatu politycznego Zborów — Al. 915 6141

— 2. Spraw. Wydz. kraj. o wydzieleniu gminy Grochowce wraz z obszarem dworskim (w pow. przemyskim) z okręgu c. k. Sądu powiat. w Niżankowicach a przydzieleniu jej do okręgu Sądu powiat. w Przemyśle — Al. 916 6141

— 3. Sprawozd. Wydz. kraj. o wydzieleniu gmin: Hanaczów i Hanaczówka wraz z obszarami dworsk. z okręgu c. k. Sądu powiat. w Glinianach, a przydzieleniu ich do okręgu Sądu powiat. w Przemyślanach — Al. 917 6141

— 4. Sprawozd. Wydz. kraj. o wydzieleniu gminy Nieznánów wraz z obszarem dworsk. z okręgu Sądu powiatowego w Busku, a przydzieleniu jej do okręgu Sądu powiat. w Kamionce Strumiłowej — Al. 918 6141—2

— 5. Sprawozd. Wydz. kraj. z projektem ustawy co do wyłączenia obszaru 1366 morgów obejmującego majątności tabularne: Stawisko, Szymanówka, Lenczówka, Worki i niwy rustykalne „Pańkowa“ z terytorium gminy katastralnej i administracyjnej: Niwice, w pow. politycznym kamioneckim i sądowym Radziechowskim, a przyłączeniu tego obszaru do gminy Stanisławczyk w pow. politycznym Brodzkim i sądowym Łopatynskim — Al. 919 6142

— 6. Sprawozd. Wydz. kraj. o wydzieleniu gminy Wierzbica wraz z obszar. dworsk. z okręgu c. k. Sądu powiat. w Uhnowie a przydzieleniu jej do okręgu c. k. Sądu powiat. w Rawie ruskiej — Al. 920 6142

— Inne petycje w takich sprawach, (ob.: Batiatycze, Bodulaki, Brzeżany, Monastyrzek, Podliski, Romanówka, Ruda

Brodzka, Stanisławczyk, Szczurowice, Tuczap, Uście Zielone, Wiszenka, Zbadyń i Kuttentberg).

Tetmajerówna Jadwiga, pet. o zasiłek na kształcenie się w malarstwie	6198
Tkaczunyk Elias, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6194
Tłumacz gm., (ob. Nauczyciele).	
Tobillewicz I. im. teatr, (ob. Teatr).	
Toki gm.: Sprawozd. Wydz. kraj. o nabyciu ruin zamku w Tokach — Al. 885	6137
Toepperówna Zofia, naucz., pet. o policzenie lat służby	2614
— Załatw. z Al. 653	4174—81
— Załatw. z Al. 968	6252
Topolnicka Domicela, wdowa po naucz., pet. o dodatek do pensji wdowiej	6267
Topolnicka Julia, sierota po urz. Wydz. kraj., pet. o zasiłek . . .	6225
Topolnicki Jakób, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury i o zapomogę	5521
— Załatw. z Al. 967	6249 - 50

Towarzystwa, Stowarz., tychże Wydziały lub Komitety:

- akademickie (ob. Bratnia pomoc słuch. Polit., Bratnia pomoc słuch. Akad. weter., Chemików Koło, Czytelnia akadem., Dom techników, Dom zdrowia, Hromada, Kuchnia akad., Mechaników Koło, Ogniwo, Pomoc, Rуска akadem. Pomoc, Wzaj. Pomocy Tow., Zjednoczenie, Życie).
- dobroczynności (ob. Artystów i literatów Tow., Dyaków Tow., Jadwigi św. Tow., Kobiet Stow., Kolonii wakac. Tow., Kuchnia akad., Kuchnia tania, Licznycia, Nadzieja, Ognisko, Opieka, Poliklinika powsz., Pomoc Bratnia, Pomocy naukowej Towarz., Powściągliwość i praca, Przytulisko, Strzecha, Szkilna pomoc, Szkolna Pomoc, Związek Niewiast kat.).
- (ob. Bursy, Internaty, Ochronki).
- ekonomiczne i gospodarcze (ob. Austr. Węg. Tow. pomocy dla emigrantów, Ekonomiczny Związek, Emigracyjne Tow., Gospodarczego wykształcenia kobiet Tow., Gospodarskie Tow., Gospodar, Kaczkowskiego im. Tow., Kólek rolniczy. Tow., Liga pomocy przem., Pracy kobiet, Proświta, Rolnicze Tow., Rybackie Tow., Sił wodnych wyzyskania Tow., Sojusz rolniczy, Spółka zbytu, Tanich mieszkań bud. Towarz., Trud, Związek młynów, Związek rewizyjny, Związek kupców, rękodz. i przemysł, Związek Stow. przemysł. i rękodz., Związek zdrojowski i uzdrowisk).
- gimnastyczne (ob. Sicz, Sokół, Sokół, Zabaw ruchowych, Związek polsk. Tow. gimn., Związek turystyczny).
- kościelne i cerkiewne (ob. Cyryla św. Tow., św. Jana Miłościwego Tow., św. Jana Złotoustego Tow., św. Mikołaja Tow., św. Piotra Tow.).
- utrzymujące szkoły, zakłady i kursa naukowe i krzewiące oświatę (ob. Biblioteki polskiej Towarz., Gospodar-

Towarzystwa, Stowarz., tychże Wydziały lub Komitety:

- czego wykształ. kobiet Tow., Gimnazjum żeńsk. Tow., Handlowej szk. Tow., Kaczkowskiego M. im. Tow., Opieka nad terminatorami, Pedagogiczne Tow. polskie, Pomocy nauk. Tow., Powściągliwość i praca, Proświta, Rуска Besida, Ruskie Towarz. pedagogiczne, Szkolna Pomoc, Szkoła nauk społecznych i polit., Szkoły polsk Towarz., Szkoły ludowej Tow., Uniwersytet lud., Wykładów popul. Tow., Wysłouchowej M. Tow.).
- (ob. Bursy, Internaty, Ochronki).
 - naukowe i literackie, lekarskie, przyrodnicze (ob. Chemików. Historyczne, Hromada medyczna, Hygieniczne, Kopernika, Lekarskie, Lekarzy weteryn., Ludoznawcze, Mickiewicza A. im., Muzeum szkolne, Nauczycieli szkół wyższych, Numizmatyczne, Pedagogiczne, Politechniczne, Popierania nauki, Przyjaciół nauk, Szewczenki Tow., Techniczne, Wykładów powsz. uniwersyt. Tow.).
 - oświatowe (ob. Biblioteka polska, Bibliotek chrześcijańskich. Kaczkowskiego M. im. Tow., Kółek rolniczych Tow., Nauczycieli religii mojż. Tow., Pedagogiczne Tow., Proświta, Rуска Besida, Ruskie Tow. pedagogiczne, Szkoły ludowej Tow., Uniwersytet ludowy, Wykładów popularnych Tow., Wykładów powszechnych Tow., Wysłouchowej M. im. Tow., Związek chórów i teatrów włośc.).
 - wychowawcze (ob. św. Kostki Stanisława im. Tow., Nauczycieli rel. mojż. Tow., Nauczycieli szkół wyższych Tow., Opieka nad kobietami młodemi, Opieka nad młodzieżą, Opieka nad sierotami, Pedagogiczne Tow., Rodzicielski Związek, Ruskie Tow. pedagogiczne).
 - sztukom pięknym poświęcone (ob. Artystów i literatów polsk Tow., Artystów i artystek teatrów polsk. Związek, Harmonia, Kapela narodowa, Lutnia, Łysenki im. Tow., Moniuszki St. im. Tow., Muzyczne Tow., Przyjaciół sztuk pięknych Tow.).
 - polityczne (ob. Narodny Dom ruski, Organizacja narodowa, Polskie Tow. demokratyczne).
 - kobiet (ob. Dam Dobroczynności Tow., Ekonomek Panien Tow., Nauczycielek Stow., Pracy kobiet Tow., Trud, Wysłouchowej M. im. Tow., Związek niewiast katol., Żeńszczyzn).
 - nauczycieli (ob. Nauczycielek Stow., Nauczycieli rel. mojż. Towarz., Nauczycieli szkół wyższych Tow., Ognisko, Związek naucz. lud., Pedagogiczne Tow., Pomoc wzajemna naucz., Ruskie Tow. pedagogiczne).
 - rękodzielników i przemysłowców (ob. Gwiazda, Jad Charuzim, Kostki św. Stanisława im. Tow., Pomoc Bratnia, Przemysłowe Stow., Przyjaźń, Rękodz. młodzieży Tow., Rodzina, Stolarzy, Zorja, Związek Stow. przemysłowych i rękodz.).

Towarzystwa, Stowarz., tychże Wydziały lub Komitety:

- poświęcone sprawom społecznym (ob. Eleuterya, Emigracyjne Tow., Walki z gruźlicą Tow.).

Trembowła gm., (ob. Bursy).

Trembowła-Podhajec-Lwów, kolej, (ob. Koleje).

Trud, żeńska spółka przemysłowa we Lwowie, pet. o podwyższenie subw. 6148

Trzciana gm., (ob. Gądk, przysiółek).

Trzebnia gm., (ob. Sokół).

Trześniówka górna, rzeka, (ob. Mokryszów gm.).

Trzody zbyt, (ob. Spółka).

Tuchów gm.: Interp. p. Witosai tow. w sprawie dodatków gminnych do państwowych podatków bezpośrednich, opłacanych od posiadłości dominikalnych w obrębie m. Tuchowa 6308

Tuczapy gm.: pet. gminy o przydzielenie jej do powiatu Gródeckiego 6201

Turka gm.: pet. pogorzalców w Turce o zapomogę 6195

— Pet. Wydz. powiat. w Turce o subw. na gimnazjum 6264

— (ob. Nauczyciele).

Turka-Obertyn-Potok Złoty-Buczacz, kolej, (ob. Koleje).

Turusiewicz Walerya Wanda, była nauczyc., pet. o podwyższenie pensyi 6225

Turystyczny Związek, (ob. Związek).

Turzański Jan, naucz., pet. o przyznanie dodatku pięcioletniego 6195

— Tenże o policzenie lat służby 6195

Tustanowskiego Stanisława sieroty (ob. Ziółowa L.).

Tuzowa Jadwiga, naucz., pet. o policzenie lat służby 6166

Tychowska Aniela, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensyi wdowiej 6156

Tyncowa Antonina, wd. po naucz., pet. o zapomogę 5178

— Załatw. z Al. 967 6249—50

— Taż sama w tejże sprawie 6157

Tytło Marya, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6158

Twardowski Bolesław ks., pet. o subw. na bramę wchodową w kościele w Tarnopolu 6163

Twardowski Kazimierz Dr., prof. Uniw., pet. o subw. na pokrycie niedoborów wydawnictwa „Ruch filozoficzny“ we Lwowie 6149

Twarogowa Helena, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensyi . 5261
Załatw. z Al. 967 6249—50

Ubezpieczenie robotników od wypadków: Interp. p. Witosai tow. w sprawie postępowania Zakładu ubezpieczenia robotników od wypadków we Lwowie przy ściąganiu opłat od ubezpieczonych 6208

— Interp. p. Krężla i tow. w sprawie ściągania opłat i wypłacania wynagrodzeń przez Zakład ubezpieczeń robotników od wypadków we Lwowie 6308

Uchwały w Sejmie zapadłe:

- 1. Wandzie Tertilówny emeryt. naucz. wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury lata służby od 1. września 1879 do koń-

Uchwały w Sejmie zapadłe:

- ca lutego 1882 i podwyższa odpowiednio emeryturę, począwszy od 1. stycznia 1911 roku 6250—2
- 2. Cyprianowi Dubrawskiemu przyznaje Sejm w drodze łaski szósty dodatek pięcioletni począwszy od dnia 1. stycznia 1911 roku 6250—2
- 3. Stanisławowi Strzeszyńskiemu kierown. szk. w Stryju, wlicza Sejm w drodze łaski, czas służby od 5. lutego 1889 do końca sierpnia 1892 6250—2
- 4. Wincentynie Samlickiej emer. naucz. wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury czas służby od 1. września 1884 do 15. lipca 1885 i podwyższa odpowiednio emeryturę, począwszy od 1. stycznia 1911 roku 6250—2
- 5. Emilii Seroiczkowskiej byłej naucz. przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 400 K rocznie, począwszy od dnia 1. stycznia 1911 r. 6250—2
- 6. Maryi Sowińskiej tymcz. naucz. przyznaje Sejm w drodze łaski emeryturę w kwocie 500 K rocznie począwszy od 1. stycznia 1911 r. 6251—2
- 7. Tomaszowi Brzęsiowi naucz. wlicza Sejm w drodze łaski z utraconych 25. lat służby — 15 lat do emerytury na wypadek spensjonowania 6251—2
8. S. Zofii Szydoczyńskiej nauczycielce-kierownicze szkoły żeńskiej w Śokalu, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury czas służby od 27. września 1895 do 31. lipca 1904 6251—2
- 9. Magdalenie Wilinkowej wdowie po tymcz. naucz. przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie wdowie w kwocie 400 K rocznie począwszy od 1. stycznia 1911 roku 6251—2
- 10. Romanie Kratzerowej wdowie po naucz. przyznaje Sejm w drodze łaski dodatek dla trojga dzieci w kwocie po 100 koron rocznie dla każdego dziecka, aż do osiągnięcia przez każde dziecko 20-go roku życia lub wcześniejszego zaopatrzenia, począwszy od dnia 1. stycznia 1911 roku 6251—2
- 11. Stanisławowi Kochajowi naucz. wlicza Sejm z uwagi na przychylny wniosek c. k. Rady szkolnej kraj. w drodze łaski czas służby od 1. października 1884 do końca lipca 1890 do emerytury na wypadek spensjonowania 6251—2
- 12. Petroneli Mukaczyńskiej emer. naucz. podwyższa Sejm w drodze łaski emeryturę z 900 K na 1.200 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1911 roku 6251—2
- 13. Magdalenie Keipperowej wdowie po naucz. przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie wdowie w kwocie 400 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1911 roku 6251—2
- 14. Eugenii z Baczyńskich Iwancewowej naucz. w Starym Sączu, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury czas służby od 28. września 1897 do końca sierpnia 1900 i od 1. września 1901 do końca lipca 1907 6251—2
- 15. Wincentemu Momutowi emer. naucz. zalicza Sejm w drodze łaski z czasu służby nieskutecznej pięć lat do przyznania dodatków pięcioletnich w celu uzyskania wyższej emerytury od 1. stycznia 1911 roku 6251—2

Uchwały w Sejmie zapadłe:

- 16. Emilii Witkowskiej naucz. w Zaleszczykach, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury trzy lata służby t. j. od 1. września 1889 do 31. sierpnia 1892 — spędzonej na posadzie nauczycielki szkoły ludowej w Kobakach — na wypadek spensjonowania 6251 - 2
- 17. Szymonowi Zajăcowi naucz. w Jaśle, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury na wypadek spensjonowania czas służby od 16. września 1890 do końca grudnia 1898 6251 -- 2
- 18. Naftalemu Schipperowi stałemu naucz. religii mojżeszowej w Stanisławowie, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury na wypadek spensjonowania pięć lat służby spędzonej w zawodzie nauczycielskim przed rokiem 1890 6251 - 2
- 19. Deborze Rosinerówniej stałej naucz. szkoły wydz. w Wadowicach, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury na wypadek spensjonowania czas służby spędzonej w szkołach lud. publicznych w charakterze tymczasowej nauczycielki od dnia 1. listopada 1896 do 31. marca 1902 6251 - 2
- 20. Józefowi Górskiemu kierown. szkoły w Zagórzcu wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury na wypadek spensjonowania czas służby od 1. września 1877 do końca listopada 1885 6251 - 2
- 21. Helenie Ziętkiewiczównie wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury na wypadek spensjonowania czas służby od 1. stycznia 1888 do 27. listopada 1902 6251 - 2
- 22. Ignacemu Kostkowi byłemu naucz. przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie roczne w kwocie 500 K od 1. stycznia 1911 roku 6251 - 2
- 23. Maryi Niżankowskiej, naucz. we Lwowie, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury na wypadek spensjonowania czas służby od 11. grudnia 1878 do końca sierpnia 1886 6251 - 2
- 24. Jednorazowy zasiłek przyznaje Sejm w drodze łaski:
 - a) Maryi Wenckowej wdowie po byłym naucz. w kwocie 100 K.
 - b) Stefanowi Kowalowi byłemu naucz. w kwocie 200 K.
 - c) Andrzejowi Nowakowi byłemu naucz. w kwocie 100 koron.
 - d) Albinie Dowosserowej wdowie po emeryt. kierown. szkoły w kwocie 200 K.
 - e) Maryi Kwiatkowskiej wd. po naucz. w kwocie 200 K.
 - f) Sylwestrowi Jurkowskiemu byłemu naucz. w kwocie 100 K.
 - g) Ks. Janowi Filarowi emeryt. katechecie, w kwocie 200 K.

Sumę tych zasiłków, stanowiących kwotę tysiąc sto koroo (1.100 K.) wstawia Sejm do wydatków preliminarza budżetu funduszu szkolnego kraj. na rok 1911 6252

- 25. Nad petycjami:

Józefa Krupińskiego, Elżbiety Fruchtmanowej, Ludwiki Krupińskiej, Franciszki Sawczyńskiej, Konstancy Faŋgorowej, Eugenii Andruszkiewiczowej, Maryi Stawińskiej, Amalii Wasungowej, Antoniego Jakubasa, Maryi Foksowej, Michałiny Józefy Giergielowej, Wawrzyńca Władyki, Adolfa Le-

Uchwały w Sejmie zapadłe:

wandowskiego, Michała Sałacha, Jana Dobrowolskiego, Leona Kozankiewicza, Maryi Romańskiej, Zofii Toepperówny, Łukasza Czabaka, Katarzyny Aptekarskiej, Józefy Angerówny, Maryi Ogonowskiej, Teofili Górskiej, Wilhelma Drozdowskiego, Anny Wityńskiej, Bolesławy Bieńkowskiej, Jana Lisienieckiego, Józefa Stiasnego, Józefa Witwickiego, Leona Harasimowicza, Franciszka Bobińskiego, Michała Sicińskiego, ks. Cypryana Chołynieckiego, Jana Łukawskiego, Michała Szytkiewicza. Domiceli Zaleskiej, Mikołaja Finika, Apolinarego Godlewskiego, Anny Daciowej, Antoniny Czupkowej, Jana Frączkiewicza, Zofii Rąbowej, Antoniego Raifa, Klemensa Szlemkiewicza, przechodzi Sejm do porządku dziennego 6252

- 26. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozd. Wydz. kraj. o krajowej Centralnej Kasie dla Spółek rolniczych we Lwowie wraz z sprawozdaniem z czynności Dyrekcyi i Rady Nadzorczej oraz zamknięciami rachunkowemi za lata 1909 i 1910 6289—90

- 27. Sejm uznaje potrzebę adaptacyi i rozszerzenia szpitala powszechnego w Przemyślanach przez odbudowanie głównego gmachu szpitalnego, dobudowanie pawilonu zakaźnego na 6 łóżek i trupiarni.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w tej wysokości, jaka się okaże konieczną na pokrycie kosztów tego rozszerzenia i na pokrycie całkowitych kosztów projektowanych adaptacyi oraz niezbędnych ulepszeń tegoż szpitala 6290—1

- 28. Sejm upoważnia Wydz. kraj., aby pod warunkami podanymi w punkcie II. niniejszej uchwały, odkąd i o ile zajdzie potrzeba, prelininował w budżecie funduszu kraj. począwszy od r. 1913 kwotę potrzebną do uzupełnienia wydatku lwowskiego zakładu dla głuchoniemych, na emerytury nauczycieli (i nauczycielek) tego Zakładu, na pensye wdów i dodatki na wychowanie dzieci, o ile odsetki funduszu emerytalnego na pokrycie powyższego wydatku nie wystarczą.

II. Warunki, pod którymi Sejm zapewnia lwowskiemu Zakładowi głuchoniemych pomoc, wymienioną w punkcie I. niniejszej uchwały, są następujące:

1) Etät posad i płac nauczycieli Zakładu jak i statut emerytalny przez cały czas trwania gwarancyi kraju mogą być zmienione tylko za zgodą Wydz. kraj.

2) Przez cały czas trwania gwarancyi kraju wkładki emerytalne nauczycieli Zakładu i inne ewentualne przyrosty wpływać mają do funduszu emerytalnego, a tylko odsetki tego funduszu mogą być użyte na wypłatę płynnych emerytur, pensyi wdów i dodatków na wychowanie dzieci.

3) Gwarancya kraju ustanie z chwilą, gdy fundusz emerytalny nauczycieli Zakładu wzrośnie do takiej wysokości, że odsetki jego, wraz z wkładkami emerytalnemi Zakładu i nauczycieli i z innymi ewentualnymi przyrostami wystarczą na pokrycie funduszu emerytalnego.

4) Gdyby z biegiem czasu, już po ustaniu gwarancyi kraju, pomoc funduszu kraj. okazała się chwilowo znowu potrze-

Uchwały w Sejmie zapadłe:

- bną Zakładowi, uchwała ad I. wejdzie znowu w życie pod warunkami wymienionymi w uchwale II. 6291
- 29. Sejm udziela Wydz. kraj. absolutorium z rachunków funduszków budżetem objętych i dotowanych za rok 1910 . . . 6292
- 30. Uchwała powyższa obejmuje także absolutorium dla c. k. Rady szkolnej krajowej z działu wydatków funduszu szkolnego kraj. i funduszu szkolnego emerytalnego za rok 1910 . 6292
- 31. Rachunki funduszków samoistnych budżetem nieobjętych, wykazanych w dziale C. przyjmuje Sejm do wiadomości . . . 6292
- 32. Sejm upoważnia Wydział krajowy:
- a) do zaciągnięcia pożyczki w $4\frac{1}{2}\%$ obligacjach komunalnych Banku kraj. III. Emisji do wysokości nominalnej 7.000.000 koron na uzupełnienie kapitału funduszu przemysłowego do ogólnej sumy 10.000.000 koron,
- b) do zrealizowania z powyższej pożyczki w r. 1912 sumy 4.000.000 K w gotówce i do wstawiania corocznie w budżet kraj. aż do zupełnej amortyzacji powyższej sumy, odpowiedniej kwoty, potrzebnej na oprocentowanie i umorzenie a to do R. XIII. wydatków budżetu kraj. w miejsce dotychczasowej dotacji 200.000 K., zamieszczonej w poz. 179 Rubr. XII. budżetu kraj. a przeznaczonej na powiększenie funduszu przemysłowego,
- c) do zrealizowania reszty powyższej pożyczki w latach 1913 do 1915 włącznie po jednym milionie koron rocznie w gotówce i do wstawiania do budżetu kraj. corocznie odpowiednich kwot aż do zupełnego jej umorzenia . . . 6292
- 33. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki aż do wysokości dziesięciu milionów koron, przeznaczonej na zasiłki dla funduszków szkolnych miejscowych w myśl art. 9. ustawy z 24. kwietnia 1894 Dz. u. kr. Nr. 49., włącznie na budowę nowych szkół w tych gminach:
- a) gdzie strony konkurencyjne złożenie przypadającego w myśl art. 9. wspomnianej wyżej ustawy 120% datku konkurencyjnego w całości lub przeważnej części zapewniły, a grunta pod budowę szkół zostały zainstalowane na własność funduszu szkolnego miejscowego,
- b) gdzie szkoły dotychczas nie zorganizowano jedynie dla braku budynku szkolnego, albo gdzie szkołę wprawdzie zorganizowano, ale dla braku budynku szkolnego dotychczas w życie nie weszła.
- Zaciągnięcie powyższej pożyczki nastąpi w drodze stopniowej emisji 4% lub $4\frac{1}{2}\%$ -wych obligacji dłużnych w takiej kwocie, jaką Wydz. kraj. na podstawie szczegółowych dat przez Radę szkolną kraj. mu dostarczonych na budowę poszczególnych szkół w roku uchwali.
- Na oprocentowanie i umorzenie zaciągniętej pożyczki wstawiać będzie Wydz. kraj. poczynawszy od roku 1913 odpowiednią kwotę do każdorazowego preliminarza funduszu krajowego 6293—4

Uchwały w Sejmie zapadłe:

- 34. Sejm upoważnia Wydz. kraj. do zaciągnięcia pożyczki aż do wysokości pięciu (5) milionów koron na utworzenie funduszu pożyczkowego na budowę szkół ludowych w miastach.

Fundusz ten ma być przeznaczony: a) w kwocie czterech milionów na udzielanie gminom miejskim bezprocentowych w 20 latach zwrotnych pożyczek na pokrycie połowy kosztów budowy szkół ludowych (pospolitych i wydzielonych), o ile gminy wykazą się, iż zapewniły sobie w innej drodze fundusze potrzebne na pokrycie drugiej połowy kosztów budowy tychże szkół, b) w kwocie jednego miliona na udzielanie gminom miejskim, które z powodu wysokiego obdłużenia lub wysokiego obciążenia dodatkami od podatków bezpośrednich nie będą w możności zapewnienia sobie bez nadmiernego obciążenia funduszy na pokrycie owej drugiej połowy kosztów budowy szkół, 4% długoterminowych pożyczek amortyzacyjnych na pokrycie tej drugiej połowy kosztów budowy.

Zaciągnięcie powyższej pożyczki nastąpi w drodze stopniowej emisji 4% lub 4½%-towych obligacji dłużnych w takiej kwocie, jaką Wydz. kraj. na podstawie szczegółowych dat przez Radę szkolną kraj. mu dostarczonych na budowę poszczególnych szkół w roku uchwali.

Na oprocentowanie i umorzenie zaciągniętej pożyczki wstawić będzie Wydział kraj. począwszy od roku 1913 odpowiednią kwotę do każdorazowego preliminarza funduszu krajowego 6293—4

35. Sprawozdanie Wydz. kraj. z dnia 7. września 1910 LW. 103.035 i z dnia 16. grudnia 1911 LW. 107.070 przyjmuje Sejm do wiadomości, a zarazem udziela mu absolutorium z rachunków krajowego funduszu solnego za rok 1909 i 1910

6294—5

- 26. Sejm przyznaje:

1. Etatowym urzędnikom kraj. Zarządu sprzedaży soli, mającym siedzibę we Lwowie, zamiast dotychczasowych następujące dodatki aktywne:

w randze	VI. 1840	koron	rocznie
" "	VIII. 1380	"	"
" "	IX. 1200	"	"
" "	X. 960	"	"
" "	XI. 720	"	"
" "	XII. 720	"	"

2. Aplikantom i dyetaryuszom zawodowym kraj. Zarządu sprzedaży soli, mającym siedzibę we Lwowie, czasowy dodatek drożyzniany na przeciąg roku 1912, w wysokości 15% ich poborów, płatny w ratach miesięcznych.

3. Etatowym urzędnikom kraj. Zarządu sprzedaży soli prawo do pełnej emerytury po 35 latach służby, policzalnych do emerytury.

4. Urzędnicy i słudzy obowiązani są do składania dodatkowego rocznego przyczynku składanego przez urzędników etatowych kraj. w myśl uchwały Sejmu z dnia 16. marca 1907.

Uchwały w Sejmie zapadłe:

5. Sejm postanawia, że urzędnik kraj. Zarządu sprzedaży soli, który ukończył 60 ty rok życia, a 35-ty rok służby, nie może postąpić do płacy wyższego stopnia.
6. Urzędnicy i słudzy kraj. Zarządu sprzedaży soli nie mogą sobie rościć żadnej pretensyi do zaopatrzenia z funduszu kraj. lecz jedynie z odsetek funduszu emerytalnego solnego 6294—5
- 37. Sejm upoważnia Wydz. kraj. do zaliczkowania z kraj. funduszu kolejowego na sporządzenie projektu przebudowania wąskotorowej kolei lokalnej Przeworsk-Dynów na normalnotorową, jakoteż do podjęcia w stosownej chwili kroków potrzebnych do zrealizowania tego projektu 6295—6
- 38. Sejm oznacza zwolnienia rocznego obciążenia kraj. funduszu kolejowego na podstawie dochodów kolei lokalnych przez kraj zagwarantowanych w sumie rocznej 700.000 K słowami siedmset tysięcy koron 6295—6
- 39. Sejm upoważnia Wydz. kraj. do zaliczenia z kraj. funduszu kwot na sporządzenie projektów szczegółowych kolei lokal.:
 a) ze Starego Sącza przez Szczawnicę do Nowego Targu;
 b) z Kołomyi na Kosów, Kutry do Uścieryk 6295—6
- 40. Sejm uznaje budowę linii kolejowej z Podhajec na Wiśniowczyk, Trembowłę względnie Mogielnicę, Budzanów za potrzebną i użyteczną 6295—6
- 41. Sejm upoważnia Wydz. kraj. do wypracowania projektu generalnego dla połączenia kolejowego Podhajce-Wiśniowczyk-Trembowla i warianty Dereniówka via Mogielnica-Budzanów 6295—6
- 42. Sejm uznaje budowę linii kolejowej ze stacji Rymanów do miejscowości Rymanów-Zdrój za potrzebną i pożyteczną i wzywa Wydz. kraj., aby wdrożył potrzebne kroki zdążające do wybudowania tej kolei 6296
- 43. Uchwała finansowa:
 Sejm upoważnia Wydz. kraj. do pobierania dochodów i czynienia wydatków z funduszu kraj. na rachunek roku budżetowego 1912 na podstawie sprawozdania Komisji budżetowej o budżecie na rok 1912.

II. Sejm upoważnia Wydz. kraj. do poboru dodatków na fundusz kraj. w następującej wysokości:

a) dodatku do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5% podatku od domów wolnych od podatku czynszowego po 72 g. od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków;

b) dodatku do państwowych bezpośrednich podatków osobistych wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220, z wyjątkiem podatku osobisto dochodowego, po 78 g. od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

c) Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim, opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1 ad a) wymienionych w wysokości po

Uchwały w Sejmie zapadłe:

67 g. do podatków zaś w tymże ustępie ad b) wymienionych po 73 g.

III. Upoważnienia powyżej pod I—II. udzielone obowiązują po dzień 30. września 1912.

Kwoty przyzwolone na rok 1912 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu funduszu kraj., jakoteż wszystkich zakładów kraj., będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego:

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6. i 7. i między pozycją 8. i 10;

b) w rubryce II. między pozycją 18 a rubr. X. poz. 105. lit. a) ad 1; dalej w rubr. II. między literami a, b, e, f, pozycyi 23, oraz między pozycją 22 (na dyurna urzędu pośrednictwa pracy), a rubryką XVI pozycją 9 (wydatki rzeczowe urzędu pośrednictwa pracy);

c) w rubryce VIII., między pozycjami 6. i 7., tudzież między pozycjami 11, 12, 13 i 14;

d) w rubryce X., między pozycjami 40 c i 41, dalej 44, 50 i 51, dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie, Wulce Kapitańskiej i zakładu sądowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych zakładów.

e) w rubryce XI., między pozycjami 1, 2 i 5;

f) w rubryce XII., między pozycjami 128 i 183, 172 i 179, 175, 181 i 191, 192 i 193, między poz. 191 a) a innymi wydatkami na cele patronatu, tudzież między wszystkimi pozycjami działów I. A, I. B i I. C w obrębie każdego działu wydatków zwyczajnych.

IV. Sejm upoważnia Wydz. kraj. do zaciągnięcia i umarzania pożyczek komunalnych, które mają posłużyć do pokrycia kosztów budowy, względnie dobudowy następujących obiektów:

1. Na nadbudowę III. względnie II. piętra gmachu sejmowego i do zaprowadzenia w gmachu sejmowym odpowiednich kaloryferów w kwocie 400 000 K.

2. Na udzielenie towarzystwu budowy tanich mieszkań dla urzędników Wydz. kraj., funduszu na zakupno gruntu — w $4\frac{1}{2}\%$ obligacjach komunalnych Banku krajowego z okresem amortyzacyjnym 51-letnim 200.000 K.

3. Na pokrycie niedoboru funduszu budowy pawilonów w Kulparkowie 416.000 K.

4. Na zakupno gruntu i postawienie skrzydła służącego na rozszerzenie koszar żandarmerji we Lwowie 487.000 K.

5. Na rozszerzenie, dobudowanie I. piętra i adaptację gmachu kraj. wyższej szkoły lasowej we Lwowie 250.000 K.

Uchwały w Sejmie zapadłe :

6) Na koszt założenia szkoły rolniczej w Bestwinie 160.000 K.

7. Na wystawienie budynku na pomieszczenie szkoły koszykarskiej we Lwowie 100.000 K.

8. Na wystawienie budynków szkolnych dla kraj. szkoły kołodziejskiej w Kamionce strumiłowej i zaopatrzenie jej w maszynowe urządzenia kosztem maksymalnym 117.000 K.

9. Na dobudowanie do budynku kraj. szkoły stolarskiej w Stanisławowie odpowiednich ubikacji na halę maszynową, internat oraz dwie sale wykładowe i na zaopatrzenie całego budynku w oświetlenie elektryczne, a halę w maszynowe urządzenia, kosztem maksymalnym 140.000 K.

10. Na wystawienie budynku na pomieszczenie szkoły ceramicznej i stacji ceramicznej we Lwowie i zaopatrzenie jej w potrzebne urządzenia maksymalnym kosztem 320.000 K.

11. Na dobudowanie do budynku kraj. szkoły tkackiej w Krośnie odpowiedniego umieszczenia dla oddziału tkactwa maszynowego kosztem maksymalnym 70.000 K.

12. Na dobudowanie do budynku kraj. szkoły stolarskiej w Kalwarii ubikacji na pomieszczenie szkoły majsterskiej kosztem maksymalnym 57.000 K.

V. Sejm upoważnia Wydz. kraj. do umarzania pożyczek, które przez odnośne gminy, korporacje i instytucje bądź to zaciągnięte zostały, bądź też zaciągnąć się mają na budowę lub urządzenie innych zakładów, do których to kosztów budowy kraj ma się przyczyniać przez szereg lat ratami amortyzacyjnymi, uwidocznionymi w preliminarzu rubr. XII wydatków budżetu kraj. na r. 1912 pod poz. 134, 135 b) 138 b) 176 b) 203 b) 205 i 206 a w szczególności :

1. na umorzenie pożyczki 80.000 K na budynek dla c. k. szkoły przemysłu budowlanego w Jarosławiu ;

2. na umorzenie pożyczki 50.000 K na budynek dla c. k. szkoły przemysłu drzewnego w Kołomyi ;

3. na umorzenie pożyczki 195.000 K na budynek dla c. k. szkoły przemysłu drzewnego w Zakopanem ;

4. na umorzenie pożyczki 100.000 K na budynek c. k. Akademii handlowej we Lwowie ;

5. na umorzenie dalszej pożyczki 52.600 K Towarzystwa kuśnierzy w Tyśmienicy na budowę warsztatu ;

6. na umorzenie pożyczki 80.000 K Towarzystwa tkaczy w Kosowie na budowę tkalni mechanicznej ;

7. na umorzenie pożyczki 52.000 K na budowę tkalni mechanicznej w Wilamowicach.

VI. Sejm upoważnia Wydz. kraj. do zaciągnięcia pożyczki emisyjnej na pokrycie wykazanego niedoboru budżetowego na r. 1912 w myśl przedłożenia Komisji budżetowej w ogólnej kwocie pięciu milionów ośmset siedmdziesięciu trzech tysięcy ośmiuset piętnastu 5.873.815 K.

Upoważnienie udzielone niniejszem Wydz. kraj. co do zaciągnięcia pożyczek wymienionych ad IV., V, VI., rozu-

Uchwały w Sejmie zapadłe:

mieć należy w gotówce, w pełnej wysokości podanych tamże cyfr.

VII. Sejm upoważnia Wydz. kraj. do wykonania wszystkich uchwał i rezolucyi zamieszczonych w szczegółowych sprawozdaniach Komisji budżetowej o budżecie krajowym na rok 1912, tudzież do wykonania szczegółowych uchwał Komisji budżetowej, odnoszących się do stosunków służbowych personalu urzędniczego i służby tak w centralnej administracyi funduszu kraj., jakoteż w Zakładach kraj., w szczególności uchwał Komisji o zmianie etatów w poszczególnych oddziałach, zmianie dodatków aktywalnych i wynikającej stąd częściowej zmianie krajowego statutu emerytalnego 6319—21

— Uchwalenie tej uchwały en block i w trzeciem czytaniu bez czytania 6332—3

— 44. Sejm udziela zarządowi Galicyjskiej Kasy Oszczędności absolutorium z rachunków tej Kasy za rok 1910 6333

— 45. Sejm zmieniając uchwały z 27. lutego 1899 r., 18. listopada 1902, 7. listopada 1904, 15. października 1909 i z 3. listopada 1910 postanawia: jak długo trwa gwarancya kraju w artykule pierwszym powyższej uchwały z dnia 27. lutego 1899 roku (Dz. u. kr. Nr. 35), określona, nie może stan kapitałów wkładowych w Galicyjskiej Kasie Oszczędności we Lwowie ulokowanych przewyższać sumy 150,000.000 K.

— Suma ta może być zmienioną tylko na podstawie uchwały Sejmu krajowego 6333

— 46. Na dodatki drożyniane dla naucz. szkół ludowych przeznacz. się na r. 1912, 2,453.000 K, a gminie m. Lwowa ryczałtową subwencyę 100.000 K. 6334

— 47. Dodatki drożyniane przyznaje się nauczycielom w całym kraju poza m. Lwowem w stosunku procentowym do płac zasadniczych, jakie im przysługiwały bez wszelkich dodatków w dniu 1. stycznia 1912 r. i to według skali następującej: pobierającym do 1000 K włącznie 20%, pobierającym do 1400 K włącznie 15%, wszystkim innym 10% płacy zasadniczej bez dodatków 6334

— 48. Nauczycielom, którym przysługuje mieszkanie in natura, potrąca się z obliczonych według skali sub 2) dodatków 30 K. 6334

— 49. Dodatek jest płatny w 2 ratach równych, dnia 1. lipca i dnia 1. października 1912 6334

— 50. Celem umożliwienia przyjsia z pomocą emerytom z przed r. 1907, oraz wdowom i sierotom po nauczycielach, którzy przeszli w stan spoczynku przed r. 1907, przeznacz. się na r. 1912 ryczałt w kwocie 10.000 K do rozporządzenia c. k. Rady szkolnej krajowej 6334

— 51. Sejm powiększa personal techniczny kraj. biura melioracyjnego o jednego etatowego starszego inżyniera, jednego etatowego inżyniera I. klasy, dwóch etatowych inżynierów II. klasy i dwóch etatowych inżynierów adjunktów i upoważnia Wydz. kraj. do obsadzenia tych posad z dniem 1. stycznia 1911 6342—3

Uchwały w Sejmie zapadłe:

- 52. Sejm ustanawia w kraj. biurze melioracyjnem trzy posady fachowych instruktorów dla kultury torfowisk, jednego z poborami urzędników kraj. w randze IX., dwóch zaś w randze X. 6342—3
- 53. Sejm upoważnia Wydz. kraj. do wydatkowania kwot prelinowanych w dziale B) rubryki IX na rok 1911 do końca lutego 1913 r. 6349
- (Ob. Formalne, Polecenia, Protokoły, Urlopy, Ustawy, Wezwania).

Uczytel, czasopismo, (ob. Ruskie Tow. pedagogiczne).

Ukrajowienie dróg, (ob. Drogi).

Ulanów gm.: Pet. gminy o uwolnienie od płacenia kosztów w Zakładzie dla nieuleczalnych w Krakowie . . . 6214

Ulmanówna Marya, em. naucz., pet. o policzenie lat służby . . 6163

Ulmański Jan, em. naucz., pet. o polepszenie bytu . . . 6168

Underka-Gorecka Zofia, pet. o zasiłek na kształcenie się w śpiewie 6156

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie: Pet. Wydziału lekarskiego o subwencyę dla „Rocznika lekarskiego“ 6162

Uniwersytet ludowy, Tow. w Krakowie, pet. o subw. 6162

Uniwersytet we Lwowie: Pet. Senatu akademickiego o subwencyę na pokrycie kosztów obchodu jubileuszowego 6151

Upomnienie posłów przez Marszałka:

- p. Starucha Tymoteusza 6292

Urlopy otrzymali, względnie usprawiedliwili swą nieobecność następujący posłowie i członkowie Sejmu:

- Cieński Leszek z powodu choroby do końca sesyi . . . 6237
- Doliński, na 8 dni 6192
- Hanczakowski, na 8 dni 6192
- Kraiński Władysław, na 8 dni 6120
- Męciński, na 8 dni 6256
- Potocki, na 8 dni 6120
- Sapieha Władysław, na 8 dni 6120
- Szeptycki Jan, na 8 dni 1120
- Weiser, na 8 dni 6120

Urszulanki SS. we Lwowie, pet. o subw. na Zakład wychowawczy 6192

Urszulanki SS. w Stanisławowie, pet. o subw. na raty pożyczki zaciągniętej na budowę domu dla liceum . . . 6168

Urząd wetenaryjny w Krakowie, (ob. Szykany).

Uście Zielone gm.: Pet. gminy o kreowanie sądu powiat. w Uściu Zielonem 6157

- druga taka petycja 6162
- trzecia taka petycja 6162
- czwarta taka petycja 6166

Ustawy w Sejmie uchwalone:

- 1. Ustawa w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Ropczycach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 400.000 K 6252—3
- 2. Ustawa obowiązująca w Król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem o uwolnieniu kraj. Centralnej Kasy dla Spółek rolniczych we Lwowie od wszelkich dodatków do

Ustawy w Sejmie uchwalone:

- podatku zarobkowego podlegających ustawodawstwu krajowemu 6290
- 3. Ustawa o poręczeniu przez kraj pożyczki król. stoł. miasta Lwowa w sumie 6,000.000 K na cele inwestycyjne miejskich zakładów elektrycznych 6296—7
- 4. Ustawa o zabudowaniu potoków, Nawieśnica, Ponikiewka, Czerna, Bystra i Jaszczurówka w pow. Wadowickim 6343 i 6349
- 5. Ustawa o zabudowaniu potoku Drohobyczki 6343—4 i 6349
- 6. Ustawa o zabudowaniu potoku Dylągówki 6344 i 6349
- 7. Ustawa o zabudowaniu potoku Niedzielniarki 6344—5 i 6349
- 8. Ustawa o zabudowaniu potoku Żukotyńiec w gminie Wołcze 6345 i 6349
- 9. Ustawa o pokryciu nadwyżki kosztów regulacji środkowej sekcji Gnilej Lipy 6345 i 6349
- 10. Ustawa o konserwacji regulacji rzeki Nowego Brnia z dopływami 6346—7 i 6349
- 11. Ustawa o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Kisielinie 6347—8 i 6349
- 12. Ustawa o obowiązku właścicieli domów, w stoł. król. m. Krakowie wybudowania kanałów domowych, połączenia tychże z kanałami miejskimi, oraz o opłatach gminnych za to połączenie 6350—2

Utrzyki-Lutowiska, droga, (ob. Lisko).

Ustrzyki dolne, gm., (ob. Szkoły Ludowej Tow.).

Uszycki Edmund, wydawca tygodnika: „Przez lądy i morza“ we Lwowie, pet. o subw. 6149

Wacławski Michał, naucz., pet. o zniesienie kary odłożenia dodatków pięcioletnich 4616

— Załatw. z Al. 967 6249—50

Wadowice gm.: Sprawozd. Wydz. kraj. o zezwoleniu Reprezentacji powiat. w Wadowicach, na zaciągnięcie pożyczki 100.000 K na budowę i wykończenie dróg w powiecie — Al. 899 6139

— (ob.: Bursy, Nauczyciele, Ochronki, Propinacyi prawo).

Walewska Joanna, wd. po art. teatr., pet. o dar z łaski. 6167

Walka z gruźlicą, Tow. (ob. Gruźlica).

Wał Ruda gm.: Pet. gminy o darowanie rat pożyczki na budowę szkoły 6162

Wańczura Alojzy, naucz., pet. o policzenie lat służby 5302

— Załatw. z Al. 967 6249—50

Warecki Aleksander, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6159

Warsztaty studenckie, (ob. Liga przemysłowa)

Wąsowicz Dunin Ludwik: pet. o subw. dla Towarzystwa Kapela narodowa we Lwowie 6197

Wasungowa Amalia, wd. po naucz., pet. o dodatek na utrzymanie syna 1357

— Załatw. z Al. 968 6252

Waymann Ludwika, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu 6159

Wawel: Sprawozd. Wydz. kraj. o odnowiëniu królewskiego zamku na Wawelu w Krakowie — Al. 884	6137
— (ob. Muzeum narodowe).	
Wędrowiec, dwutygodnik, we Lwowie, pet. o subw.	6204
Węgla kamiennego pokłady, (ob. Delegacya techników).	
Weimber Wittel, pet. o wsparcie dla sierot po nauczycielce Annie Hinde Weimber	5629
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Weinar Zofia, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6197
Welsz Herman, (ob. Żmigród Nowy).	
Weleśniów gm., (ob. Biłyk A.).	
Welyhanowicz Dymitr, naucz., pet. o zapomogę	6225
Wencekowa Marya, wd. po naucz., pet. o zaopatrzenie w drodze łaski	2270
— Załatw. z Al. 968	6252
Werhanowska Antonina, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6167
Weterynaryjne szynki, (ob. Szynki).	
Weterynaryjne lekarzy Tow., (ob. Lekarzy).	
Wezwania do c. k. Rządu przez Sejm uchwalone:	
— 1. Sejm powołując się na swą uchwałę z dnia 12. marca 1907 r., wzywa ponownie c. k. Rząd, ażeby jak najrychlej zorganizował przy władzach szkolnych odpowiedni nadzór techniczny nad budynkami szkolnymi	6293—4
— 2. Sejm wzywa c. k. Rząd ażeby utrzymał nadal we Wieliczce wydawanie jadalnej soli kamiennej do sprzedaży i po zaprowadzeniu tam fabrykacji soli warzonki — a sortowanie i przemielanie soli kamiennej ażeby oddał Wydziałowi krajowemu w taki sam sposób, jak w Bochni	6294 5
— 3. Ponawiając uchwałę z 3 listopada 1904, 13 listopada 1907, 7 marca 1908 i 3 lutego 1910 Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby wyjednał oddanie eksploatacyi pokładów i źródeł solnych w Galicyi w zarząd, albo w dzierżawę kraju za odpowiedniem ubezpieczeniem dochodów, tudzież spełnienie zobowiązań c. k. Skarbu państwa z tytułu monopolu	6294—5
— 4. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w porozumieniu z Wydz. kraj. przeprowadził potrzebne zarządzenia w celu tańszego prowadzenia ruchu na kolejach lokalnych, a to w ten sposób, aby koszta eksploatacyi były dostosowane do charakteru tych kolei i ich dochodów	6295—6
— 5. Co się tyczy projektowanej kolej Przemysł-Brzozów-Rymaków, względnie Krosno, Sejm oświadcza się za połączeniem z Krosnem i wzywa c. k. Rząd, żeby przeprowadził w najbliższej przyszłości budowę linii z Przemyśla na Brzozów do Krosna i w tym celu w najbliższym projekcie ustawy o zapewnieniu budowy kolei lokalnych uwzględnił tę linię przez wstawienie odpowiedniego udziału państwa w kosztach jej budowy	6295—6
— 6. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby poczynił potrzebne kroki celem uwzględnienia projektowanej kolei lokalnej z Rzeszowa do Niska w najbliższym projekcie ustawy o zapewnieniu budowy kolei lokalnych przez wstawienie odpowiedniego udziału państwa w kosztach jej budowy	6295—6
— 7. Sejm wzywa c. k. Rząd, by przyspieszył wykonanie kolei Kołomyja-Kosów-Uścieryki, a przede wszystkim części Kołomyja-Kosów-Kuty	6295—6

Wezwania do c. k. Rządu przez Sejm uchwalone:

- 8. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby powiększył personal sekcyi Samborskiej c. k. Oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich 6349
- 9 Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby jak najrychlej przystąpił do zawiązania Spółek wodnych dla regulacyi potoków Zeżawy w powiecie Stryjskim, tudzież dla regulacyi potoków Kiny i Wowni w powiecie Stryjskim i Żydaczowskim, a to na podstawie dochodzeń przeprowadzonych już przez Władzę polityczną 6349

Wezwanie: Głos Marszałka do posłów hałasujących o spokój 6135—6

Widuchowski Piotr, b. ogrodnik Szpit. sw. Łazarza w Krakowie, pet. o stałe zaopatrzenie 6164

Wiece nauczycielskie, (ob. Nauczyciele).

Wieczorkowski Marek, pomocnik ogrodnicy w Dublanach, petycja o emeryturę 6197

Wiedeń: (ob. Biblioteki polsk. Tow., Centrala austr., Kursa ludowe, Lutnia, Ochronki, Sicz, Strzecha, Szkoły Lud. Tow.).

Wiederbart Karolina, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensyi 6227

Wiedza rolnicza, (ob. Rolnicze Tow.).

Wieliczka: Pet. Wydz. powiat. w Wieliczce o podwyższenie subw. na Zakład sadowniczy 6148

— (ob. Koleje, Nauczyciele).

Wieliczka - Myślenice - Mszana dolna, kolej, (ob. Koleje).

Wielkie Oczy - Lubaczów, droga, (ob. Cieszanów).

Wieprz gm.: Pet. gm. Wieprz i sąsiednich o wybudowanie mostu na Sole 6306

Wierzbica gm., (ob. Terytoryalny).

Wierzbńska Józefa, wd. po funk. kraj. Zakł. na Kulparkowie, petycja o kwartał pośmiertny i stały dar z łaski 6194

Wilamowice gm., (ob. Koleje)

Wilczyńska Olga, wd. po sekret. Wydz. kraj., pet. o zasiłek 6169

Wilder Sucher, dzierżawca myta, pet. o przyznanie opustu z powodu pryszczycy 6203

Wilkoszewska Karolina, wd., po naucz., pet. o zapomogę 5179

— Załatw. z Al. 967 6249—50

Willinkowa Magdalena, wd. po naucz., pet. o dar z łaski 5109

— Załatw. z Al. 967 6249—50

— Taż sama, pet. o pensję wdowią 6216

— Załatw. z Al. 968 6251

Winiarski Stanisław, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6158

Winkowski Antoni, naucz., pet. o policzenie lat służby 6215

Winnicka Sydonia, em. naucz., pet. polepszenie bytu 6159

Winnicki Józef, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6158

Winniki gm., (ob. Sokół).

Wisłok, rzeka, (ob. Besko gm.).

Wiśnicz-Bochnia, kolej, (ob. Koleje).

Wiśniewska z Dąbkowskich Karolina, wd po naucz., pet. o podwyższenie pensyi 3845

— Załatw. z Al. 967 6249—50

Wiśniowczyk gm., (ob. Koleje, Ochronki).

Wiszenka gm.: Pet. gminy o wyłączenie z okręgu sądowego: Sądowa Wisznia a przyłączenia do Mościsk	6169
Wiszniewski Michał, em. naucz., pet. o zapomogę	6301
Wiszomirski Emil, em. naucz., pet. o policzenie lat służby	6121
Witkowice na Śląsku, (ob. Szkoły Lud. Tow.).	
Witkowice gm., (ob. Nauczyciele).	
Witkowska Emilia, naucz., petycja o policzenie lat służby do emerytury	1357
— Załatw. z Al. 653	4174—81
— Załatw. z Al. 968	6250
Witkowska Anna, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensyi w myśl nowej normy	6154
Witkowska Joanna, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6158
Witwicki Józef, em. naucz., pet. o podwyższenie emerytury	1688
— Załatw. z Al. 704	4985—7
— Załatw. z Al. 968	6252
— Tenże, pet. o podwyższenie emerytury	5068
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Wityńska Anna, wd. po naucz., pet. o policzenie pięciolecia	2601
— Załatw. z Al. 653	4174—81
— Załatw. z Al. 968	6252
Wizimirski z Domaników Honorata, em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6158
Władczyn Julia, wd. po naucz., pet. o zapomogę	6150
Władyka Wawrzyniec, naucz., pet. o policzenie lat służby	2445
— Załatw. z Al. 653	4174—81
— Załatw. z Al. 968	6252
Władze polityczne: Interp. p. Witosa i tow. do Rządu w sprawie załatwiania rekursów i innych czynności przez władze polityczne wykonywanych	6308
— (Ob. Koncessye, Rewiry).	
Włodkowa Karolina, naucz., pet. o policzenie lat służby	6204
Włoskowa Zofia, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6203
Wnioski samoistne posłów i członków Sejmu: Zgłoszenie i pierwsze czytanie:	
— 1. Stanisława Henryka Badeniego i tow. w sprawie kolejowego połączenia Buczacz-Potok Złoty-Obertyn-Turka (pod Kołomyją) — (ob. Koleje)	6269
— 2. Bandrowskiego, Lea, Rutowskiego i tow. (nagłący) w sprawie regulacyi płac nauczycieli ludowych, względnie przyznania nar. 1912 jednorazowej zapomogi drożyznianej — (ob. Nauczyciele)	6170
— 3. Bandrowskiego, Wasunga i tow. (nagłący) w sprawie upaństwowienia gimnazjum i seminarjum nauczycielskiego w Białej — (ob. Biała)	6170
— 4. Baworowskiego i tow. w sprawie upaństwowienia gimnazjum z polskim językiem wykładowym w Czortkowie — (ob. Czortków)	6307
— 5. Bisa i tow. w sprawie budowy drogi z Raniżowa przez Raniżowską Wolę do Bojanowa (ob. Drogi)	6208
— 6. tegoż posła i tow. w sprawie założenia gimnazjum realnego w Nisku — (ob. Nisko)	6307

Wnioski samoistne posłów i członków Sejmu: Zgłoszenia i pierwsze czytanie:

- 7. tegoż posła i tow. w sprawie połączenia obszarów dworskich z gminami — (ob. Gminna reforma) . 6307
- 8. tegoż posła i tow. w sprawie osuszenia bagien w gminach Ropki i Koziarnia w pow. Niskim — (ob. Melioracye) 6308
- 9. tegoż posła i tow. w sprawie budowy drogi od kolei do Zalesia i Jaty w pow. Niskim 6308
- 10. Gołuchowskiego i tow. w sprawie upaństwowienia gimnazjum realnego w Skałacie z polskim językiem wykładowym — (ob. Skałat) 6269
- 11. Götza i tow. w sprawie budowy kolei łączącej stację Słotwina-Brzesko z Nowym Sączem lub Marcinkowicami — (ob. Koleje) 6307
- 12. tegoż posła i tow. w sprawie linii kolejowej z Bochni do Wiśnicza — (ob. Koleje) 6307
- 13. Jędrzejowicza, Skarbka i tow. w sprawie zwiększenia subwencji kraju na bezzwrotne zasiłki dla powiatów i gmin na budowę dróg (ob. Drogi) . 6307
- 14. Jedynaka i tow. w sprawie opodatkowania towarzystw asekuracyjnych na rzecz ochotniczych straży pożarnych w kraju — Al. 966 — (ob. Assekuracyjne Tow). 6171, 6249
- 15. tegoż posła i tow. (nagłacy) w sprawie zapomogi dla pogorzalców gm Pustków, (ob. Pustków) 6170
- 16. tegoż posła i tow. w sprawie przyspieszenia regulacji, względnie zabezpieczenia potoku Ostra w gminach: Braciejowej, Gumniskach i Latoszynie w pow. Ropczyckim — (ob. Melioracye) 6307
- 17. Kozłowskiego i tow. (nagłacy) w sprawie zapomogi dla pogorzalców w Ryszkowej Woli — (ob. Ryszkowa Wola) 6307
- 18. tegoż posła i tow. w sprawie założenia realnego gimnazjum albo szkoły realnej w Lubaczowie — (ob. Lubaczów) 6307
- 19. Krężła i tow. (nagłacy) w sprawie uregulowania kraj. opłaty szynkarskiej — (ob. Opłaty szynkarskie) 6307
- 20. tegoż posła i tow. (nagłacy) w sprawie zapomogi dla pogorzalców w gm. Jastrząbka — (ob. Jastrząbka) 6227
- 21. tegoż posła i tow. w sprawie zapomogi dla ludności włościańskiej w okolicach nawiedzonych klęską myszy i posuchy — Al. 973 — (ob. Elementarne klęski) 6228, 6288
- 22. Krzeczunowicza i tow. w sprawie projektów rządowych o podwyższenie podatków: osobisto-dochodowego, od wódki, piwa, spadków i uregulowania udziału krajów w tych podatkach — Al. 969 — (ob. Sanacya) 6122, 6241—5
- 23. Lea, Bandrowskiego, Rutowskiego i tow. (nagłacy) w sprawie regulacji płac nauczycieli ludowych,

Wnioski samoistne posłów i członków Sejmu: Zgłoszenie i pierwsze czytanie:

- względnie przyznania na r. 1912 jednorazowej zapomogi drożyźnianej — (ob. Nauczyciele) . . . 6170
- 24. Merunowicza i tow. o wezwanie Rządu, by przyspieszył budowę własnych gmachów na umieszczenie urzędów i zakładów państwowych w Galicyi — Al. 961 — (ob. Gmachy) . . . 6122, 6245—6
- 25. Michałowskiego i tow. (nagłący) w sprawie nałożenia kraj. dodatku do państwowego podatku od spirytusu celem podwyższenia płac i emerytur nauczycieli — (ob. Nauczyciele) . . . 6170
- 26. Myjaka i tow. (nagłący) w sprawie założenia szkoły koszykarskiej w Łącku — Al. 975 — (ob. Łącko) 6228, 6288
- 27. tegoż posła i tow. w sprawie założenia szkoły sadowniczej w Łącku — Al. 976 — (ob. Łącko) 6228, 6288—9
- 28. Myroniuka-Zajaczuka i tow. (nagłący) w sprawie pomocy dla pogorzelców w Kujdańcach w pow. Kołomyjskim — (ob. Kujdańce) . . . 6208
- 29. Ptaka i tow. w sprawie wynagrodzenia świadków powoływanych przez Starostwa w sprawach urzędowych — Al. 974 — (ob. Świadkowie) 6207, 6288
- 30. Rutowskiego, Bandrowskiego, Lea i tow. (nagłący) w sprawie regulacji płac nauczycieli ludowych, względnie przyznania na r. 1912 jednorazowej zapomogi drożyźnianej — (ob. Nauczyciele) . . . 6170
- 31. Schätzla i tow. o wezwanie Rządu, by wystawił budynek na pomieszczenie seminarium naucz. żeńsk., w Brzeżanach — Al. 963 — (ob. Brzeżany) 6176, 6247
- 32. tegoż posła i tow. o przyznanie miastom: Brzeżany, Gorlice, Jaworów i Wadowice w wykonaniu uchwały Sejmu dotacyi w stosunku sprawdzonego ubytku w dochodach z propinacyi — Al. 964 — (ob. Propinacyi prawo) . . . 6170, 6247—8
- 33. Skarbka, Jędrzejowicza i tow. w sprawie zwiększenia subwencyi kraju na bezzwrotne zasiłki dla powiatów i gmin na budowę dróg (ob. Drogi) . . . 6307
- 34. Stapińskiego i tow. (nagłący) w sprawie polepszenia płac nauczycieli ludowych (ob. Nauczyciele) . . . 6170
- 35. Tegoż posła i tow. w sprawie zabezpieczenia bytu organizmów (ob. Organizmów) . . . 6307
- 36. Styły i tow. w sprawie wyłączności górniczych — Al. 965 (ob. Górnicze wyłączności) . . . 6171, 6248—6249
- 37. Szweda i tow. (nagłący) o udzielenie zapomogi dla pogorzelców gm. Oczkowa (ob. Oczkowa) . . . 6170
- 38. Tegoż posła w sprawie zniesienia podatku domowo-klasowego od domów składających się z jednej lub

Wnioski samoistne posłów i członków Sejmu: Zgłoszenie i pierwsze czytanie:

- dwu ubikacji mieszkalnych (ob. Podatek domowo-klasowy) 6269
- 39. Tegoż posła i tow. w sprawie wolności od stempla aktów dotyczących nieruchomości (ob. Należności stempłowe) 6307
- 40. Tertila i tow. o zmianę postanowień ustawy z dnia 20-go grudnia 1905 r. co do sposobu nakładania i ściągania opłat szynkarskich (ob. Opłaty). 6122
- 41. Wasunga, Bandrowskiego i tow. (nagłący) w sprawie upaństwowienia gimnazjum i seminarjum w Białej (ob. Biała). 6170
- 42. Witos a i tow. (nagłący) w sprawie pomocy dla ludności rolniczej dotkniętej klęską posuchy i pryszczycy w Galicyi zachodniej (ob. Elementarne klęski) 6207
- 43. Wrześniowskiego i tow. w sprawie obsadzania dróg drzewami owocowymi względnie użytkowymi — Al. 972 (ob. Drogi) 6208, 6286—8
- 44. Żardeckiego i tow. w sprawie założenia gimnazjum realnego w Leżajsku — Al. 971 (ob. Leżajsk) 6208, 6285
- (ob. Formalne).

Wnioski Wydziału krajowego i tegoż sprawozdania:

- 1. o budżecie kraj. na r. 1912 — Al. 876 (ob. Budżet) 6135—6
- 2. z przedłożeniem provizoryum budżetowego na r. 1912 — Al. 877 (ob. Budżet) 6136
- 3. o zamknięciu rachunków funduszków kraj. za r. 1910 — Al. 878 (ob. Budżet) 6136
- 4. o powiększeniu funduszu przemysłowego — Al. 879 (ob. Fundusz przemysłowy) 6136
- 5. o kraj. sprzedaży soli — Al. 880 (ob. Soli) 6136
- 6. z czynności urzędowych Wydziału kraj. za czas od 1. lipca 1910 do końca września 1911 r. — Al. 881 (ob. Wydział krajowy) 6136—7
- 7. o poborach istosunkach służbowych urzędników i służ etatowych Wydz. kraj. tudzież w sprawie dodatku drożyznianego dla aplikantów i dyetaryuszy Wydz. kraj. Al. 882 (ob. Etat). 6137
- 8. w sprawie rozszerzenia gmachu Sejmowego — Al. 883 (ob. Gmach sejmowy) 6137
- 9. o odnowieniu królewskiego zamku na Wawelu w Krakowie — Al. 884 (ob. Wawel) 6137
- 10. o nabyciu ruin zamku w Tokach — Al. 885 (ob. Toki) 6137
- 11. o subwencyonowaniu Hospicjum naukowego polskiego w Rzymie — Al. 886 (ob. Hospicjum) 6137
- 12. o galic. Kasie Oszczędności we Lwowie — Al. 887 (ob. Kasa Oszczędności) 6137
- 13. o kraj. funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. lipca 1910 do 30. czerwca 1911 r. — Al. 888 (ob. Koszary) 6137—8
- 14. o ustawie kanalizacyjnej dla gm. m. Jasła — Al. 889 (ob. Jasło) 6138

Wnioski Wydziału krajowego i tegoż sprawozdania:

- 15. o zmianie § 23 ustawy o Reprezentacyi powiatowej — Al. 890 (ob. Reprezentacye) 6138
- 16. o wyłączeniu osady Czahary Zbarazkie ze związku gm. m. Zbaraża i utworzeniu z niej samoistnej gminy administracyjnej — Al. 891 (ob. Czahary zbarazkie) 6138
- 17. o wyłączeniu przysiółka Cecory ze związku gm. Płaucza wielka, pow. Brzeżany, i utworzeniu zeń samoistnej gminy administr. — Al. 892 (ob. Cecora) 6138
- 18. o utworzeniu z przysiółka Kropiwiszczce ad Kornicz samoistnej gminy administracyjnej — Al. 893 (ob. Kropiwiszczce) 6138
- 19. o utworzeniu z posiadłości, powstałych z rozparcelowanych dóbr Łaszki górne, nowej gminy administracyjnej pod nazwą Łaszki polskie — Al. 894 (ob. Łaszki polskie) 6138
- 20. o wyłączeniu przysiółka Męciszów ze związku gminy Pustków i utworzeniu zeń samoistnej gminy administr. — Al. 895 (ob. Męciszów) 6138—9
- 21. o wyłączeniu przysiółka Oleksice stare i Jaroszyce ze związku gminy Komarów i utworzeniu z nich samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Oleksice — Al. 896 (ob. Oleksice) 6139
- 22. o utworzeniu z przysiółka Wulka łamana samoistnej gminy administr. — Al. 897 (ob. Wulka łamana) 6130
- 23. o zezwoleniu Reprezentacyi powiat. w Przemyślanach na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki 44114 K. na pokrycie części kosztów rekonstrukcyi szpitala powszechnego w Przemyślanach — Al. 898 (ob. Przemyślan) 6139
- 24. o zezwoleniu Reprezentacyi powiat. w Wadowicach na zaciągnięcie pożyczki 100.000 K. na budowę i wykończenie dróg w powiecie Al. 899 (ob. Wadowice) 6139
- 25. o zezwoleniu Reprezentacyi powiat. w Żydaczowie na przyjęcie imieniem powiatu solidarnej poręki za pożyczkę komunalną, jaką zaciąga gm. Rozdół — Al. 900 (ob. Żydaczów i Rozdół) 6139
- 26. w sprawie efektu finansowego polepszenia bytu nauczycieli szkół ludowych, oraz emerytur wdów i sierót po nauczycielach — Al. 901 (ob. Nauczyciele) 6139
- 27. o petycyach gmin o uwolnienie, względnie obniżenie lub odpisanie zaległych prestacyi nauczycielskich — Al. 902 (ob. Prestacye) 6139—40
- 28. w sprawie przenoszenia miejscowości do wyższych klas plac nauczycielskich — Al. 903 (ob. Nauczyciele) 6140
- 29. w sprawie budowy szkół ludowych — Al. 904 (ob. Szkoły ludowe) 6140
- 30. (jako Komisji sejmowej): o wniosku p. Kleskiego w sprawie utworzenia funduszu pożyczkowego na budowę szkół w miastach — Al. 905 (ob. Szkoły ludowe) 6140

Wnioski Wydziału krajowego i tegoż sprawozdania:

- 31. w sprawie przekształcenia 6-klasowej szkoły pospolitej miejskiej w Zaleszczykach na wydziałową — Al. 906 (ob. Zaleszczyki) 6140
- 32. o ukrajowieniu dróg — Al. 907 (ob. Drogi) 6140
- 33. o powiększeniu etatu posad personalu lekarskiego, administracyjnego i służby kraj. Szpitala powsz. we Lwowie z powodu otwarcia pawilonów zakaźnych, w sprawie podwyższenia relutum za opał i światło dyrektorowi Szpitala powsz. we Lwowie i Szpitala św. Łazarza w Krakowie, wreszcie w sprawie przyznania dodatków osobistych doktorom: Schrammowi, Hołobutowi i Czarnikowi, tudzież podwyższenia dodatku aktywalnego dyrektorowi Szpitala św. Łazarza w Krakowie — Al. 608 (ob. Szpital powsz. we Lwowie i Szpital św. Łazarza w Krakowie) 6140
- 35. o utworzeniu posady prymaryusza prosektora a natomiast zwinięciu posady sekundaryusza prosektora w kraj. Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie — Al. 910 6141
- 36. o podwyższeniu poborów służbowych maszynisty w Szpitalu św. Łazarza w Krakowie — Al. 911 (ob. Szpital św. Łazarza) 6141
- 37. w sprawie zapewnienia ze strony kraju wypłaty emerytur, pensji wdowich i dodatków na wychowanie, nauczycielom Zakładu dla głuchoniemych we Lwowie — Al. 912 (ob. Głuchoniemych zakład) 6141
- 38. o rozszerzeniu koszar żandarmeryi we Lwowie przez dobudowanie skrzydła — Al. 913 (ob. Żandarmerya) 6141
- 39. o kreowaniu nowego Sądu powiatowego w Krystynopolu — Al. 914 (ob. Krystynopol) 6141
- 40. o wydzieleniu gmin i obszarów dworskich: Chorobrów, Chorościec, Glinna, Płaucza Mała i Płaucza Wielka z okręgu c. k. Sądu powiat. w Kozowej, pow. polit. Brzeżany, a przydzieleniu ich do okręgu Sądu powiatowego i powiatu politycznego: Zborów — Al. 915 (ob. Terytoryalny) 6141
- 41. o wydzieleniu gminy Grochowce wraz z obsz. dworsk. w pow. przemyskim, z okręgu c. k. Sądu powiat. w Niżankowicach a przydzieleniu do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Przemyśle — Al. 916 (ob. Terytoryalny) 6141
- 42. o wydzieleniu gmin: Hanaczów i Hanaczówka wraz z obsz. dworsk. z okręgu c. k. Sądu powiat. w Glinianach a przydzieleniu ich do okręgu Sądu pow. w Przemyślanach — Al. 917 (ob. Terytoryalny) 6141
- 43. o wydzieleniu gminy Nieznanów wraz z obsz. dworsk. z okręgu c. k. Sądu powiat. w Busku a przydzieleniu jej do okręgu Sądu powiat. w Kamionce Strumiłłowej — Al. 918 (ob. Terytoryalny) 6141—2
- 44. o projekcie ustawy co do wyłączenia obszaru 1366 morgów obejmującego majątności tabularne: Stawisko, Szymanówka, Lewinówka, Wyrki i niwy rustykalne: Pańkowska, z terytorium gminy katastralnej i administracyjnej

Wnioski Wydziału krajowego i tegoż sprawozdania:

- Niwice, w pow. polit. Kamioneckim i sądowym Radziechowskim a przydzieleniu ich do terytorium gminy Stanisławczyk, w pow. polit. Brodzkim i sądowym Łopatyńskim — Al. 919 (ob. Terytoryalny) . . . 6142
- 45. o wydzieleniu gminy Wierzbicy wraz z obsz. dworsk. z okręgu c. k. Sądu powiat. w Uhnowie a przydzieleniu jej do okręgu c. k. Sądu powiat. w Rawie ruskiej — Al. 920 (ob. Terytoryalny) . . . 6142
- 46. o zezwoleniu Reprezent. powiat. w Kolbuszowej na zobowiązanie się imieniem powiatu do objęcia gwarancji oprocentowania i umorzenia części kapitału akcyjnego kolei lokalnej z Rzeszowa na Kolbuszowę do Niska w kwocie 350.000 K. — Al. 922 (ob. Kolbuszowa) . . . 6182
- 47. o utworzeniu z przysiółka Gądky ad Trzcinica samostnej gminy administr. — Al. 923 (ob. Gądky) . . . 6182
- 48. z przedłożeniem sprawozdania c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie wychowania publicznego za rok 1909/10 — Al. 924 (ob. Szkoły ludowe, Szkoły średnie, Szkoły przemysłowe) . . . 6182—3
- 49. o petycyach nauczycieli i nauczycielek, wdów i sierót po nauczycielach o: policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, przyznanie, względnie podwyższenie emerytury, pensji wdowiej, dodatków pięcioletnich i t. p. — Al. 925 (ob. Nauczyciele) . . . 6183
- 50. o zamknięciu rachunków fundacji Stan. hr Skarbka za r. 1909 — Al. 926 (ob. Skarbka fundacya) . . . 6183
- 51. o sprawach górniczych — Al. 927 (ob. Górnicze) . . . 6183
- 52. o preliminarzu funduszu propinacyjnego na r. 1912 — Al. 928 (ob. Propinacyjny fundusz) . . . 6183
- 53. o prośbie Towarzystwa budowy tanich mieszkań dla urzędników Wydziału kraj. o wyjednanie funduszków na kupno gruntów pod budowę — Al. 929 (ob. Tanich mieszkań budowa) . . . 6183
- 54. z czynności Wydz. kraj. odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w r. 1910 — Al. 930 (ob. Hodowla bydła) . . . 6183
- 55. o kraj. wyższej szkole lasowej we Lwowie — Al. 931 (ob. Lasowa szkoła) . . . 6163
- 56. o kraj. Zakładach naukowych rolniczych w Dublanach i o kraj. Stacyach doświadczalnych rolniczych w Dublanach i we Lwowie — Al. 932 (ob. Rolnicze szkoły i Stacje doświadczalne) . . . 6184
- 57. o niższych Szkołach rolniczych — Al. 933 (ob. Rolnicze Szkoły) . . . 6184
- 58. o zarządzie kraj. Składem publicznym, połączonym ze składem wolnym w Krakowie — Al. 934 (ob. Skład krajowy) . . . 6184
- 59. o Szkole ogrodniczej w Tarnowie, na Wulce kapitańskiej, o Zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach i o popieraniu sadowni-

Wnioski Wydziału krajowego i tegoż sprawozdania:

	ctwa w kraju — Al. 935 (ob. Ogrodnicza Szkoła, Sadowniczy Zakład)	6184
— 60.	w przedmiocie wykształcenia kobiet w zakresie gospodarstwa wiejskiego i domowego — Al. 936 (ob. Kobiet wykształcenie)	6184
— 61.	o kraj. kursie praktycznym dozorców melioracyjnych — Al. 937 (ob. Melioracye)	6184
— 62.	o włościach rentowych — Al. 938 (ob. Rentowe włości)	6184
— 63.	o operacjach agrarnych — Al. 939 (ob. Agrarne operacye)	6184
— 64.	o Banku krajowym — Al. 940 (ob. Bank kraj.)	6185
— 65.	o podwyższeniu gwarancyi kraju dla emissyi obligacyi kolejowych i zmiany statutu Banku kraj. — Al. 941 (ob. Bank kraj.)	6185
— 66.	o kraj. Centralnej Kasie dla spółek rolniczych — Al. 942 (ob. Kasa centralna)	6185
— 67.	o czynnościach kraj. Patronatu Spółek Oszczędności i pożyczek oraz innych Spółek rolniczych — Al. 943 (ob. Patronat)	6185
— 68.	o czynnościach Wydz. kraj. w zakresie publicznego pośrednictwa pracy — Al. 944 (ob. Pośrednictwo)	6185
— 69.	o regulacyi płac lekarzy pomocniczych kraj. Szpitala powsz. we Lwowie i Szpit. św. Łazarza w Krakowie — Al. 945 (ob. Szpital powsz. i Szpital św. Łazarza)	6185
— 70.	o postępie budowy Zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie — Al. 946 (ob. Kobierzyn)	6185
— 71.	o zamierzonych rekonstrukcyach w Szpitalu św. Łazarza w Krakowie — Al. 947 (ob. Szpital św. Łazarza)	6185—6
— 72.	o zaprowadzeniu w kraj. Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie oświetlenia elektrycznego i własnego wodociągu — Al. 948	6186
— 73.	o utworzeniu posady drugiego kraj. inspektora szpitali — Al. 949 (ob. Etat)	6186
— 74.	o rozszerzeniu Szpitala powszech. w Drohobyczu — Al. 950 (ob. Drohobycz)	6186
— 75.	o przeniesieniu i odbudowie Szpitalu powsz. w Podhajcach — Al. 951 (ob. Podhajce)	6186
— 76.	o regulacyi rzek kanałowych — Al. 953 (ob. Regulacya)	6240
— 77.	o melioracyach — Al. 954 (ob. Melioracye)	6240
— 78.	o kraj. średniej Szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie — Al. 955 (ob. Rolnicze szkoły)	6240
— 79.	z czynności Wydz. kraj. i kraj. Komisji dla spraw przemysłowych w zakresie popierania przemysłu krajowego i rękodzieł — Al. 956 (ob. Przemysł — Szkoły przemysłowe)	6240

Wnioski Wydziału krajowego i tegoż sprawozdania:

- 80. o zamknięciu rachunków galic. funduszu propinacyjnego za r. 1910 — Al. 957 (ob. Propinacyjny) 6241
- 81. z projektem ustawy o obowiązku właścicieli domów w m. Krakowie wybudowania kanałów domowych, połączenia tychże z kanałami miejskimi, oraz o opłatach gminnych za to połączenie — Al. 958 (ob. Kraków) 6241
- 82. o zrzeczeniu się praw kraju do Morszyna koło Stryja — Al. 959 (ob. Murszyn) 6241

Wodna ustawa: Przedłożenie rządowe z projektem ustawy wodnej Al. 952 6240

Wojciecha św. im. bursa, (ob. Bursy).

Wojciechowska Bronisława, wd. po naucz., pet. o pensyę i zaopatrzenie dla dzieci 5262 i 6154

— Załatw. z Al. 967 6249—50

Wojciechowski Jan, em. naucz., pet. o polepszenie bytu 6154

Wojcikiewicz Władysław, kurator Julii Schmidtówny, naucz., pet. o zapomogę na koszt leczenia 6305

Wojtowicz Iwan, pogorzelec z Zaborza, pet. o zapomogę 6306

Wojtowicz Józef, (ob. Posada Olchowska).

Wojtyna Anna, wd. po stróżu Wydz. kraj. pet. o dar z łaski 6152

Wola przemysłowa gm., (ob. Jadowniki).

Wola Rogowska gm., (ob. Jadowniki).

Wola Raniżowska gm., (ob. Pyszczyca).

Wola Ryszkowa gm., (ob. Ryszkowa Wola).

Wola Rzędzińska gm.: Interp. p. Witosy i tow. do Rządu w sprawie otwarcia przystanku kolejowego w Woli Rzędzińskiej 6228

Wolańska Ludmiła, em. naucz. pet. o przyznanie pięcioletniego dodatku (L. s. 3893) 2534

— Załatw. z Al. 967 6249—50

Wolańska Ludmiła, naucz., pet. o podwyższenie emerytury 6303

— taż sama, pet. o przyznanie pięciolecia 6303

Woleński Władysław, art. dram. pet. o wypłacenie emerytury zmarłej żony 6225

Wróblewski Antoni, drożnik kraj. i tow., pet. o przyjęcie na stały etat służby i podwyższenie płacy 6197

Wroniewicz Antoni, naucz., pet. o pięciolecie 6153

Wspomnienia ku uczczeniu pamięci zmarłych Członków Sejmu i posłów 6119—20

— (ob. Brykczyński St., Czecz Karol, Puzyna Jan, Stojałowski St. X.).

Wulka kapitańska, (ob. Ogrodnicza szkoła).

Wulka Łamana, przysiółek: Sprawozd. Wydz. kraj. o utworzeniu z przysioła Wulka Łamana samistnej gm. administracyjnej — Al. 897 6139

Wychowanie i oświata, wydawnictwo, (ob. Nauczycieli religii możej szowej Tow.).

Wycieczki szkolnej młodzieży, (ob. Kraków).

Wydawnictwa: petycje o zasiłki: (ob. Architekt, Bartusówny M., Bazylianie OO. Chrześcijański Głos, Czasopismo techniczne, Dzwinek, Gospodarz, Historyczne Tow., Hygieniczne Tow., Kaczkowskiego M. im. Tow., Kółek rolniczych Tow., Kopernika im. Tow., Lekarskie Tow., Lekarzy weteryn. Tow., Mały Świątek, Mickiewicza A. im. Tow., Miesięcznik katechet. i wychowawczy, Muzeum, Nassolski J., Nauczycieli rel. mojż. Tow., Nasze Źdroje, Pamiętnik, Pismo z Proświty, Pomników prawa, Praca, Praktyka szkolna, Proświta, Przegląd emigracyjny, Przewodnik Kółek roln., Przewodnik oświatowy, Rocznik lekarski, Ruch filozoficzny, Skorowidz, Szewczenki Tow., Szkoła, Twardowski, Uczytel, Uszycki S., Wędrowiec, Wychowanie i oświata, Wysłouchowej M. Tow., Zorza ojczysta.).

Wydawnictwa książkowe Tow. Szkoły Lud., (ob. Szkoły Lud. Tow.).

Wydawnictwo pomników prawa publicznego Rzeczypospolitej krakowskiej, (ob. Kraków.).

Wydawnictwo ruskich książek dla młodzieży, (ob. Ruskie Tow. pedagogiczne).

Wydział krajowy:

Członkowie i ich zastępcy wybrani:

a) z kuryi większych własności w d. 24. października 1908 r.:

Dr. Tadeusz Pilat, członkiem	1310
Zastępcą: Dr. Jan Hupka	1312

b) z kuryi miast: Izb handlowych i przemysł.:
wybrani w d. 24. października 1908:

Dr. Władysław Jahl, członkiem	1310
Zastępcą: Dr. Stanisław Jałowski	1312

c) z kuryi mniejszych posiadłości:
wybrani w d. 24. października 1908:

Dr. Szymon Bernadzikowski członkiem	1310
Zastępcą: Wiktor Skołyszewski	1312

d) z całego Sejmu:

wybrani w d. 24. października 1908:

Dr. Stanisław Dąbowski	1311
Jan Kiweluk	1311
Mieczysław Onyszkiewicz	1311
Odroczenie wyboru 3 zastępców członków z całego Sejmu	1312
Wybór 3 zastępców Członków Wydz. kraj.	1551—2

wybrani w d. 28. października 1908:

Stanisław Jędrzejowicz	1551
Józef Hanczakowski	1551
Oktaw Sala	1552

— Sprawozd. Wydz. kraj. z jego czynności za czas od 1. lipca 1910 do końca września 1911 r. — Al. 881 6136—7

— (ob. Kolej e).

Sejm przyjmuje do wiadomości:

— 1. Sprawozd. Wydz. kraj. o kraj. Centr. Kasie dla Spółek rolniczych we Lwowie wraz ze sprawozdaniem z czynności Dyrekcyi i Rady nadzorczej oraz zamknięciami rachunkowymi za lata 1909 i 1910 6289—90

Wydział krajowy :

- 2. Sprawozd. Wydz. kraj. o budowie szkół ludowych . 6294
- 3. Sprawozd. Wydz. kraj. z 7. września 1910 L. 103.035 i z d. 16. grudnia 1911 L. 107 070 o „kraj. sprzedaży soli“ 6294--5
- 4. Sprawozdania Wydz. kraj. z czynności Departamentu IV. w sprawach kolejowych za czas od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910 6295—6
- 5. Sprawozd. Wydz. kraj. w przedmiocie Galic. Kasy Oszczędności we Lwowie 6333
- 6. Sprawozd. Wydz. kraj. o melioracyach 6342—3
- Petycje personalu Wydziału krajowego i jego biur: (ob.: Anaczewska, Barancewicz A., Baranowska A., Barycka M., Bieńkowska J., Blauth J. Dr., Bobrowska W., Buynowska A., Czuchnowska A., Dąbrowski E., Dziubińska W., Festenburg M., Festenburg R., Goltentalowa W., Grabowska J., Jabłonowska S., Kiszka Wł., Kraczyłowa J., Kratochwilowa Fr., Langnerowa M., Markowska J., Niedzielska H., Niedzielski A., Niewiadomska S., Olszewska J., Orłowicz H., Perejmbida H., Pogorzelska K., Röhrich M., Rudzka M., Sałamaczyńska, Sternalowa A., Strnad K., Stroynowska, Topolnicka J., Wilczyńska O., Wojtyna A., Zajączkowska M., Zakrzewska M., Załucka, Zielińska Z., Ziemicka J.).
- (ob: Drożnicy, Konduktorowie, Stróże).
- (ob.: Szpital powsz., Szpital św. Łazarza).
- (ob. Tanich mieszkań budowa).
- (ob. Etat, Gmach).
- (ob. Budżet, Interpelacye, Wnioski).

Wygoda Feliks, em. naucz., pet. o policzenie lat. 6154

Wykładów naukowych Tow., (ob. Mohiły P. im. Tow.).

Wykładów popularnych codziennych Tow. w Tarnopolu pet. o subw. 6159

Wykładów powszechnych uniwersyteckich Tow. we Lwowie, pet. Zarządu o subw. 6160

Wykształcenia gospodarczego kobiet Tow., (ob. Gospodarczego o).

Wypożyczalnia bezpłatna, (ob. Proświta).

Wypożyczalnia przezroczy, (ob. Szkoły Lud. Tow.).

Wyrki, majątność, (ob. Terytoralny).

Wyrobek Józef, b. naucz., pet. o wsparcie 6202

Wyrobiszowa Julia, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu . . 6168

Wysłouchowej Maryi im. Komitet pracy oświatowej we Lwowie, pet. o subw. dla czasopisma: Zorza Ojczyzna 6163

Wysocko Niżne gm.: (ob. Ropawsko).

Wystawa architektury i wewnątrz w otoczeniu ogrodowem, w Krakowie, pet. o subwencyę na cele wystawy . . 6156

Wystawa hodowlana, (ob. Rolnicze Tow.).

Wystawa polskiej współczesnej sztuki kościelnej, (ob. Przyjaciół sztuk pięknych Tow.).

Wystawa ruchoma przemysłu, (ob. Liga).

Wyszyńska Marya, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu . . 6202

Wzajemnej pomocy Tow. artystów i literatów, (ob. Artystów).

Wzajemnej pomocy studentów politechniki Tow. we Lwowie pet. o subw. 6165

Zabaw ruchowych organizowanie , (ob. Sokół).	
Zabaw ruchowych Tow. (ob. Ruchowych zabaw).	
Zabaw ruchowych Tow. we Lwowie, pet. o subw. na utrzymanie parku	6167
Zabawkarska szkoła w Kulikach, (ob. Mały Świątek).	
Zabłotów gm. , (ob. Sokół).	
Zabokrzycka Wanda , uczennica Akad. malarskiej, pet. o zasiłek na studia	6170
Zaborze gm. : (ob. Borg I., Hołyszko A., Iwaszczuk P., Kobryn F., Wojtowicz I., Zemela M., Żemeta P.).	
Zaczek Szymon , em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6169
Zadolinny Ignacy , em. naucz., pet. o polepszenie bytu	6169
Zagajenie Sejmu :	
— Przemówienie Marszałka	6114—6116
— Przemówienie Namiestnika (z zawiadomieniem o nominacji zastępcy marszałka)	6114
— Przemówienie Namiestnika (zagajające sesję sejmową)	6116—6119
— Przemówienie Marszałka (dla uczczenia zmarłych posłów)	6119—6120
Zagórz gm. , (ob. Sokół).	
Zahutowa Zofia , wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6197
Zając Szymon , naucz., pet. o policzenie lat służby do emerytury	382
— Załatw. z Al. 392	1432—3
— Załatw. z Al. 968	6251
Zajączkowska Helena , wd. po naucz. pet. o podwyższenie pensji wdowiej	6192
— Pet. tejże o wymiar pensji w myśl ustawy z r. 1907	6192
Zajączkowska Marya , wd. po urz. Wydz. kraj., pet. o zapomogę	6156
Zajączkowska Władysława , naucz., pet. o policzenie lat służby	4422
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Zakliczyn gm. : Pet. gm. Zakliczyn i sąsiednich w sprawie przekształcenia 4ro klasowej szkoły w Zakliczynie na 5cio klasową	6193
— (ob. Koncesye szynkarskie).	
Zakład (Centralny, dla meteorologii i geodynamiki w Wiedniu pet. o subw.	6162
Zakład obłąkanych , (ob. Kulparków).	
Zakład sadowniczy , (ob. Sadowniczy).	
Zakład ubezpieczenia robotników od wypadków, (ob. Ubezpieczenie).	
Zakład umysłowo chorych , (ob. Kobierzyn).	
Zakłady naukowe rolnicze w Dublinach, (ob. Rolnicze szkoły i zakłady).	
Zakopane gm. : Pet. Komisji klimatycznej w Zakopanem o subw. na szpital klimatyczny	6155
— Pet. gminy Zakopane o zwolnienie gminy od obowiązku zwracania fund. kraj. dopłaty 12.500 K i o nowelę do ustawy, by nadwyżki z opłat komunalnych przyznano gm. na cele inwestycyjne	6158
— (ob. Dom zdrowia).	
Zakrzewska Maryanna , wd. po sekret. Wydz. kraj., pet. o zapomogę	6158
Zakrzowice ad Zakrzów , przysiółek: pet. o utworzenie zeń samodziśnej gminy	6157
Zalasinski Feliks , naucz., pet. o polepszenie bytu	6169
Zalesie gm. , (ob. Drogi).	

Znleszczyki gm.: Sprawozd. Wydz. kraj. o przekształceniu 6cio klasowej szkoły pospolitej miejskiej w Zaleszczykach na szkołę wydziałową — Al. 906	6140
— Pet. prywat. seminaryum naucz. żeńskiego w Zaleszczykach o subw. na środki naukowe	6306
— (ob. Bursy, Internaty, Nauczyciele, Sadowniczy zakład).	
Zalewska Domicela, wd. po naucz., pet. o podwyższenie pensyi wdowiej	2734
— Załatw. z Al. 653	4174—81
— Załatw. z Al. 968	6252
Załucka Anna, wd. po stróżu Wydz. kraj., pet. o dar z łaski	6197
— taż sama, o zapomogę	6197
Załużny Cyryl, naucz., pet. o policzenie lat służby	5215
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Zamknięcia rachunkowe: (ob. Budżet).	
Zamknięcie sesyi sejmowej, (ob. Odroczenie)	
Zarówno gm., pet. gminy o subw. na budowę wału na potoku Rów	6167
Zassów gm., (ob. Żandarmerya).	
zaucha Stanisław, dzierżawca myta, pet. o znizenie czynszu	6215
Zaunkönig Melachiasz, em. naucz., pet. o policzenie lat służby	6162
Zawadzka Wanda, wd. po naucz., pet. o zapomogę	6195
— taż sama, pet. o przedłużenie datku dla córki	6215
Zawoja—Sucha , droga, (ob. Sucha).	
Zbadyń—Kuttenberg gm.: Pet. gminy o przydzielenie do pow. Gródeckiego	6201
Zbaraż gm., (ob.: Czahary Zbaraskie, Felicjanki, Nauczyciele, Ochronki).	
Zborów gm., (ob. Nauczyciele, Terytoryalny).	
Zbytu bydła i trzody spółka, (ob. Spółka).	
Zdrojowska krajowe, (ob. Związek).	
Zebrań poufnych szyskanowanie, (ob. Lwów).	
Zebrzydowice gm.: Pet. Braci Miłosierdzia o subw. na utrzymanie szpitala	6161
— Pet. tychże o subw. na restauracyę kościoła	6161
Zemela Michał, pogorzelec z Zaborza, pet. o zapomogę	6306
Zegartowice — Krzesławice, droga, (ob. Krzesławice).	
Zenbala Wojciech, szynkarz, pet. w sprawie poboru opłaty szynkarskiej	6268
Zglobiszowa Józefa Marya, wd. po naucz., pet. o pensyę wdowią	5299
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Zielińska Zofia, wd. po urz. Wydz. kraj., pet. o zapomogę	6161
Zielonka gm.: Pet. gminy o zasiłek na budowę szkoły	6225
Ziembicka Jadwiga, wd. po urz. Wydz. kraj., pet. o zapomogę	6217
Ziembowa Honorata, wd. po naucz., pet. o dar z łaski	5262
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Ziętkiewiczowa H., naucz., pet. o policzenie lat służby	322
— Załatw. z Al. 392	1432—3
— Załatw. z Al. 968: przyznanie lat służby	6251
Zimmler Amalia, naucz., pet. o policzenie lat służby	5262
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Zimna Woda gm.: Pet. Rady szkolnej miejsc. o przesunięcie do wyższej klasy plac. naucz.	6163
Ziołowa Ludwika, naucz., pet. o zapomogę dla 2 sierót po Stanisławie Tustanowskim nauczycielu	4362

— Załatw. z Al. 967	6249—50
Zipp Natalia, wd. po naucz., pet. o polepszenie bytu	6193
Zjazd gospodarczy w Krakowie, pet. Komitetu o subwencję na wydanie pamiątnika Zjazdu	6159
Zjazd higienistów polskich , (ob. Hygieniczne Tow.).	
Zjazd lekarzy i przyrodników polskich , (ob. Lekarzy).	
Zjednoczenie , Tow. akad. we Lwowie, pet. o podwyższenie subw.	6157
Złot sokolów ruskich , (ob. Sokół).	
Złoczów gm.: Pet. Zarządu synagogi w Złoczowie o subw. na restaurację starożytniej bożnicy	6154
— (ob. Bursy).	
Złożenie mandatu do Komisji sejmowych	6120, 6237
Złożenie mandatu poselskiego:	
— przez p. Wiktora Władysława Czaykowskiego	6192
— przez p. X. Senyka	6192
Zoria , Tow. ruskich rzemieślników i przemysłowców, (ob. Stanisławów).	
Zorza Ojczysta , czasopismo, (ob. Wysłouchowej M.).	
Zyty św. Stow., (ob. Sług).	
Związek ekonomiczny we Lwowie, pet. Zarządu Tow. o subw. na cele organizacyi konsumentów	6196
Związek katechetów, pet. w sprawie wynagrodzenia za naukę religii	6198
Związek (galicyjski) młynów, Tow. we Lwowie, pet. o założenie szkoły młynarskiej	6215
Związek niewiast katolickich w Krakowie, pet. o subw. na kolonię wakacyjną dla uczennic seminarjum nauczycielskiego w Krakowie	6198
Związek niewiast katolickich w Krakowie: Sekcja III. Rady opiekuńczej i sekcja: „Ochrony dzieci polskich“, pet. o subw.	6160
Związek niewiast katolickich we Lwowie, (ob. Kuchnia tania).	
Związek polskich Tow. gimn. Sokół, (ob. Sokół).	
Związek rewizyjny krajowy (ruski), Tow. we Lwowie, pet. o subw. na cele ruskiej kooperacyi	6149
Związek Rodzicielski , (ob. Rodzicielski).	
Związek samoistnych kupców, rękodzielników i przemysłowców we Lwowie, pet. o subw.	6227
Związek Spółek rolniczych, (ob. Rolnicze Tow.).	
Związek Stowarzyszeń przemysłowych, Izba stowarzyszeń przemysłowych i rękodzielniczych we Lwowie o subw. na urządzenie kursów zawodowych	6227
Związek szynkarzy we Lwowie, (ob. Szynkarzy Związek).	
Związek Turystyczny krajowy, Tow. w Krakowie, pet. o subw.	6151
Związek (krajowy) zdrojowisk i uzdrowisk we Lwowie, pet. w sprawie asanacyi uzdrowisk	6149
— Tenże, pet. w sprawie utworzenia kraj. Rady zdrojowisk i uzdrowisk	6149
— Tenże, pet. o bezprocentową pożyczkę i subw.	6150
— Tenże, pet. o subw. na wydawnictwo: „Nasze zdroje“	6150
— Tenże, pet. o subw. na cele ekonomiczno-społeczne związku	6164
Zabokruki gm.: Pet. gminy o niżenie prestacyi szkolnej	6195

Żaki Józef , em. naucz., pet. o policzenie lat służby do emerytury	5139
— Załatw. z Al. 967	6249—50
Zandarmerya : Sprawozd. Wydz. kraj. o rozszerzeniu koszar żandarmeryi we Lwowie przez dobudowanie skrzydła — Al. 913	6141
— Interp. p. Krężla i tow. do Rządu w sprawie nadużyć komendanta posterunku żandarmeryi w Zassowie	6269
Zelisko Anna , wd. po naucz., pet. o wsparcie	6202
Zelisko Michał , em. naucz., pet. o emeryturę wyższą	6257
— Tenże, powtórnie ta sama pet.	6264
Zemeta Piotr , pogorzelec z Zaborza, pet. o zapomogę	6306
Żeńszczyzn ruskich Tow. we Lwowie, pet. o subwencję na ochronkę	6162
Żmigród Nowy gm.: Interp. p. Cielucha i tow. do Rządu w sprawie nałożenia na gminę Żmigród Nowy obowiązku utrzymywania Hermana Weissa	6308
Żółkiew gm.: Pet. czytelnii im. A. hr. Potockiego w Żółkwi o zasiłek na dokończenie domu	6164
— (ob. Bursy, Nauczyciele).	
Żurakowska z Narolskich Kornelia , wd. po naucz., pet. o zapomogę	6306
Żurawie gm.: Pet. mieszkańców gm. Żurawia o zasiłek z powodu gradobicia	6257
Żurawno - Monasterzyska , droga, (ob. Rohatyn).	
Zurowskiej J. : Zakład opuszczonych dzieci na Prądniku czerwonym, pet. o subw.	6164
Życie , Tow. postęp. młodzieży polskiej we Lwowie, pet. o subw.	6195
Żydaczów : Sprawozd. Wydz. kraj. o zezwoleniu Reprezentacyi powiat. w Żydaczowie na przyjęcia imieniem powiatu solidarnej poręki za pożyczkę komunalną, jaką zaciąga gm. Rozdół — Al. 900	6139
Żywiec gm.: Pet. gminy Żywiec o zwolnienie od prestacyi szkolnej	6303
Żywiec - Kęty - Oświęcim , kolej, (ob. Koleje).	
Żyznów gm.: Pet. gminy o wyjednanie u Władz kościelnych kapłana	6301

Sprawozdanie stenograficzne

z rozpraw

galicyjskiego Sejmu krajowego

114. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu

z dnia 11. stycznia 1912.

T R E Ś Ć.

Zagajenie posiedzenia.

Zawiadomienie przez J. E. Namiestnika o zwolnieniu J. E. ks. Andrzeja hr. Szeptyckiego z urzędu Zastępcy Marszałka krajowego w Sejmie i zamianowaniu w Jego miejsce J. E. ks. Konstantego Czechowicza.

Mowa Marszałka krajowego.

Mowa p. Namiestnika.

Nekrologi śp. pp. Karola Czecha, ks. kardynała Jana Puzyny, ks. Stanisława Stojalowskiego i Stanisława Brykczyńskiego.

Urlopy posłów.

Zawiadomienie o złożeniu mandatów do poszczególnych komisyj przez pp. Kozłowskiego i Starzyńskiego.

Spis petycyj.

Interpelacya do c. k. Rządu p. Skarbka i tow. w sprawie wykonywania ustawy łowieckiej.

Interpelacya do c. k. Rządu p. Skarbka i tow. w sprawie zapomóg dla włościan, dotkniętych klęską zarazy przyszczy.

Wniosek p. Merunowicza i tow. o wezwanie c. k. Rządu, aby przyspieszył budowę własnych gmachów na umieszczenie urzędów i zakładów państwowych w Galicyi.

Wniosek p. Tertila i tow. o zmianę postanowień ustawy z dnia 20. grudnia 1905, l. 11/6 Dz. u. kr. co do sposobu nakładania i ściągania opłat szynkarskich.

Wniosek p. Krzeczunowicza i tow. w sprawie projektów rządowych o podwyższenie podatków: osobisto-dochodowego, od wódki, od piwa, od spadków i uregulowania udziału krajów w tych podatkach.

Głos p. Lewickiego w sprawie porządku dziennego.

Głos p. Dudykiewicza w sprawie prowadzenia pertraktacyi, odnoszących się do reformy wyborczej.

Wniosek formalny p. Petruszewicza w sprawie zamknięcia posiedzenia.

Głosy pp. Petruszewicza, Korola, Lea i ponownie p. Petruszewicza.

Odrzucenie wniosku formalnego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1912.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie prowizoryum budżetowego na rok 1912.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału

krajowego o zamknięciu rachunków funduszków krajowych za rok 1910.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia funduszu przemysłowego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej sprzedaży soli.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności urzędowych za czas od 1. lipca 1910 do końca września 1911.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie poborów i stosunków służbowych urzędników i służb etatowych, tudzież w sprawie dodatku drożynianego dla aplikantów i dyetaryuszy Wydziału krajowego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie rozszerzenia gmachu sejmowego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie odnowienia królewskiego zamku na Wawelu w Krakowie za czas od 1. września 1910 roku do końca października 1911 r.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie nabycia ruin zamku w Tokach na własność kraju.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie subwencyonowania Hospicjum naukowego polskiego w Rzymie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie galicyjskiej Kasy Oszczędności we Lwowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. lipca 1910 do 30. czerwca 1911.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy kanalizacyjnej dla gminy m. Jasła.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany w § 23. ustawy o Reprezentacji powiatowej.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia osady Czahary zbarazkie ze Związku gminy m. Zbaraża i utworzenia z niej samoistnej gminy administracyjnej.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Cecory ze związku gminy Płauca wielka, powiat Brzeżany i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z przysiółka Kropowiszcz ad Kornicz samoistnej gminy administracyjnej.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z posia-

dłości, powstałych z rozparcelowanych dóbr tabularnych w Laszkach górnych, nowej gminy administracyjnej pod nazwą »Laszki polskie«.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Męciszów ze związku gminy Pustków i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółków Oleksice stare i Jaroszyce ze związku gminy Komarów i utworzenia z nich samoistnej gminy administracyjnej, pod nazwą Oleksice.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z przysiółka Wulka łamana samoistnej gminy administracyjnej.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Przemyślanach na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 44.114 koron na pokrycie części kosztów rekonstrukcji szpitala powszechnego w Przemyślanach.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Wadowicach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 100.000 K na budowę i wykończenie dróg w tamtejszym powiecie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia reprezentacji powiatowej w Żydaczowie na przyjęcie imieniem powiatu solidarnej poręki za pożyczkę komunalną, jaką gmina Rozdół zamierza zaciągnąć w Banku krajowym w kwocie 90.000.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z obliczeniem efektu finansowego niektórych sposobów polepszenia bytu nauczycieli szkół ludowych, oraz emerytów, wdów i sierót po tych nauczycielach.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji gmin o uwolnienie względnie obniżenie lub odpisanie zaległych prestacji nauczycielskich.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przenoszenia miejscowości do wyższych klas płac nauczycielskich.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie budowy szkół ludowych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wniosku posła Kleskiego w przedmiocie utworzenia funduszu pożyczkowego na budowę szkół w miastach.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie przekształcenia 6-klasowej szkoły pospolitej męskiej w Zaleszczykach na wydziałową.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ukrajowienia dróg.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie powiększenia etatu posad

personalu lekarskiego, administracyjnego i służby krajowego szpitala powszechnego we Lwowie z powodu otwarcia pawilonów zakaźnych, w sprawie podwyższenia relutum za opał i światło Dyrektorowi szpitala powszechnego we Lwowie i św. Łazarza w Krakowie, w sprawie przyznania dodatków osobistych Drowi Czarnikowi, Schrammowi i Hołobutowi, tudzież w sprawie podwyższenia dodatku aktywnego Dyrektorowi szpitala św. Łazarza w Krakowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie reorganizacji służby i polepszenia jej bytu w krajowych szpitalach powszechnych we Lwowie i w Krakowie, tudzież w kraj. Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie utworzenia posady prymaryusza prosektora, a natomiast zwinięcia posady sekundaryusza prosektora w krajowym Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego usprawiedliwiającego wstawienie do budżetu szpitala św. Łazarza w Krakowie podwyższonych poborów służbowych etatowego maszynisty.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie zapewnienia ze strony kraju wypłaty emerytur, pensji wdowich i dodatków na wychowanie dzieci dla nauczycieli Zakładu dla głuchoniemych we Lwowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie rozszerzenia koszar żandarmerji we Lwowie przez budowę skrzydła na zakupić się mającym sąsiednim gruncie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie kreowania nowego Sądu powiatowego w Krystynopolu.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielienia gmin i obszarów dworskich: Chorobrów, Chorościec, Glinna, Płaucza mała i Płaucza wielka z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kozowej, powiatu politycznego Brzeżany, a przydzielenia tychże do okręgu

c. k. Sądu powiatowego i powiatu politycznego w Zborowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielienia gminy Grochowce wraz z obszarem dworskim, powiatu przemyskiego z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Niżankowicach a przydzielenia do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Przemyślu.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielienia gmin Hanaczów i Hanaczówka wraz z obszarami dworskimi powiatu przemyskiego z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Glinianach a przydzielenia ich do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Przemyślanach.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielienia gminy Nieznanów wraz z obszarem dworskim powiatu kamioneckiego z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Busku a przydzielenia jej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kamionce strumiłowej.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie uzupełnienia projektu ustawy krajowej, uchwalonego przez Wysoki Sejm z dnia 17. października 1904, o wyłączeniu obszaru 1366 morgów, obejmującego majątności tabularne »Stawisko«, »Szymanówka«, »Lewinówka«, »Wyrki« i niwy rustykalne »Pańkowa« z terytorjum gminy katastralnej i administracyjnej Niwice, powiatu politycznego kamioneckiego i sądowego radziechowskiego, a przydzieleniu do terytorjum gminy katastralnej Stanisławczyk, powiatu politycznego brodzkiego i sądowego Łopatynskiego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielienia gminy Wierzbicy wraz z obszarem dworskim powiatu rawskiego, z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Uhnowie a przydzielenia do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Rawie ruskiej.

Oznajmienie Marszałka krajowego, iż o terminie posiedzenia zostaną posłowie pisemnie zawiadomieni.

(Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 40 przed południem).

Przewodniczący: JE. Marszałek krajowy hr. Badeni.

Ze strony c. k. Rządu: JE. p. Namiestnik Dr. Michał Bobrzyński i c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Sekretarze: pp. Mieczysław Urbaniski, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów: 139.

Marszałek. Najwyższym patentem z 4. b. m. zwołany został Sejm królestwa Galicyi i Lodomerji w Wielkiem Księstwie Krakowskiem na dzień 11. stycznia 1912. Ponieważ jest dostateczny komplet panów posłów zebrany, przeto witając wszystkich Panów najserdeczniej mam zaszczyt otworzyć pierwsze posiedzenie.

Przedewszystkiem ma głos JE. p. Namiestnik.

JE. c. k. Namiestnik Dr. Michał **Bobrzyński**: Jego Cesarska i Królewska Apostolska Mość Najwyższem postanowieniem z 30 grudnia 1911 raczył zezwolić na uwolnienie na własną prośbę Arcybiskupa i Metropolite gr. kat. Andrzeja hr. Szeptyckiego z godności zastępcy Marszałka krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwie Krakowskiem a natomiast najmiłościwiej zamianować gr. kat. biskupa w Przemysłu Konstantyna Czechowicza zastępcą Marszałka krajowego, o czem mam zaszczyt zawiadomić.

(P. Petruszewicz. A po rusku?)

Marszałek. Wysoki Sejmie! W chwili, gdy Sejm rozpoczyna ponownie swoje obrady, z ubolewaniem stwierdzić należy, że sprawozdanie komisji dla reformy wyborczej z projektem ustawy nie znajduje się w rękach Panów.

Ubolewanie to, jak sądzę, dzielają nie tylko ci, którzy byli zawsze i są gorącymi zwolennikami daleko idącego rozszerzenia prawa wyborczego, ale i ci także, którzy z dobrą wolą i dobrą wiarą przystąpili do pracy nad rozwiązaniem tego trudnego problemu, upatrując w tem nadzieję uspokojenia i zadowolenia szerokich warstw ludności, po którem nastąpićby mogła spokojna i pożyteczna praca nad pomyślnem załatwieniem licznych potrzeb ekonomicznych i kulturalnych kraju, który się tego od nas z całą stanowczością domaga.

Stwierdzić należy bez złudzeń, że różnice co do sposobu załatwienia reformy wyborczej są jeszcze bardzo znaczne i daleko idące; jednak według mego najsumienniejszego przekonania nie są takie, by przy wszechstronnej dobrej woli, umiarkowaniu i wyrozumiałości usunięcie tych różnic osiągnąć się nie dało. (*Brawa*) Usiłowaniom tym zdaniem mojem poświęconą być powinna przedewszystkiem obecna sesja sejmowa. A obowiązkiem nas wszystkich bez żadnego wyjątku jest starać się o wytworzenie takiej atmosfery w Sejmie i w stosunkach między stronnictwami i przedstawicielami obu narodowości, któraby zbliżenie umożliwiała. (*Brawa*). Kto chce poważnie i w głęboko odczutym interesie całego kraju reformy wyborczej, musi unikać wszystkiego, co rozdrażnia i uraża, a pożytku nikomu nie przynosi. (*Brawa*).

Gdyby ktoś nie był zwolennikiem tej zasady, musi przyjąć na siebie odpowiedzialność, że reformę wyborczą utrudnia, jeżeli nie uniemożliwia.

Częściowa bezpłodność ostatniej sesji sejmowej i rosnące z każdą chwilą potrzeby kraju we wszystkich działach naszego publicznego gospodarstwa sprawiają, że wyczerpanie całego materiału, jaki Panowie macie przed sobą, byłoby w ciągu kilku tygodni niemożliwe nawet, gdyby liczyć można na czynne współdziałanie wszystkich stron tej Wysokiej Izby.

Znaczeniem i ważnością góruje nad wszystkimi innemi przedłożeniami sprawozdanie Wydziału krajowego o budżecie na rok 1912.

Pomimo znacznie podwyższonych i przez Wydział krajowy wyżej preliminowanych dochodów z piwa, opłat szynkarskich i bonifikacyi z c. k. Skarbu państwa za zrzeczenie się dodatków krajowych do podatku osobisto-dochodowego, pomimo że mogliśmy przenieść do dochodów roku 1912 dwa miliony nadwyżki kasowej z roku 1910, było rzeczą niemożliwą pokryć normalne wydatki budżetu krajowego w granicach bieżących dochodów i dodatków na rok 1911 uchwalonych i Wydział krajowy musiał przyjść z wnioskiem podwyższenia dodatków o 11 halerzy. Wysoki Sejm podobnego wniosku Wydziału krajowego w roku zeszłym nie uwzględnił, a natomiast upoważnił Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki bieżącej w kwocie 2,860.000 K na pokrycie niedoboru.

Uchwała ta Wysokiego Sejmu była wyrazem nadziei, że od 1. września roku 1911 wejdzie w życie ustawa o podwyższeniu podatku od wódki i że w takim razie pożyczka bieżąca zaciągnięta nie będzie. Przewidywania te jednak się nie ziściły, a Wydział krajowy zmuszony jest do zaciągnięcia pożyczki pod niezbyt dogodnymi warunkami, a nadto musi tę pożyczkę w niedalekim czasie spłacić, nie znajdując do tego pokrycia nie tylko w obecnym ale jak sądzę i w przyszłych budżetach.

Nie przesadzając w niczem uchwał Wysokiego Sejmu, do których Wydział krajowy bezwzględnie zastosować się winien, sądzi Wydział krajowy, że pokrywanie niedoborów

bieżącymi pożyczkami jest tylko wtedy wskazane, jeżeli można z całą stanowczością oczekiwać, że te chwilowe pożyczki z normalnych dochodów w najbliższym czasie będą pokryte. O ile zaś bieżące pożyczki miałyby być tylko zbiornikiem, w którymby się gromadził materiał dla późniejszej większej pożyczki emisyjnej, jak to się zresztą dzieje i w innych ciałach reprezentacyjnych, musi Wydział krajowy uważać tę drogę za przeciwną zdrowej gospodarce finansowej kraju, gdyż jest niczem innym jak tylko pokrywaniem normalnych niedoborów budżetowych pożyczkami emisyjnymi.

W budżecie na rok 1912 liczyć się musiał Wydział krajowy z panującą drożyzną, przedewszystkiem mieszkaniową; Wydział krajowy objął swymi skromnymi wnioskami wszystkich urzędników swych we Lwowie i Krakowie, a uczynił to tem chętniej i bez wahania, nie tylko dla tego, że urzędnicy nasi na to w całości zasługują, ale i dlatego, że życzenia urzędników w przeciwieństwie do tego, co się gdzieindziej poza krajem a może i w kraju działo, przedstawione nam zostały w formie odpowiadającej godności urzędników samych i ich stosunkowi do przełożonej władzy.

Mam nadzieję, że Wysoki Sejm stanowisko Wydziału krajowego w tej sprawie za słuszne uznać zechce i to swymi uchwałami stwierdzi.

Na żal Wydział krajowyj ne mih szcze w tij chwyty obniaty swoimy wneskami sprawy ponownoji poprawy istnowania uczyteliw: predkładaie odnak materyjał, kotryj daś Wysokomu Sojmowy spromohu but to połahodyty siu sprawu wże nyny merytoryczno, but to daty Wydiłowy krajewomu wkażiwky i dyrektywu, w jakim napriami i w jakych hrancyiach maje wnesky predłożyty.

Jakibud' butyby uchwały Wysokoho Sojmu w sij ważnij sprawi, dumaju, szczo musiat' ony buty operti na riwnoczesnim obdumaniu sredstw pokrytia seho nowoho wydatku, kotryj jak postijnyj z kożdym rokom zrostajucyj, w nijakym słuczaju pozyczkoju ne powynen buty pokrytyj.

Jeżeli ustawa o wyższym podatku od wódki w roku bieżącym uchwaloną zostanie, to zdaniem mojem częścią zwiększonego stąd dochodu kraju może być na polepszenie bytu nauczycieli użyta. (*Brava*).

Nie mogę tu jeszcze pominąć uwagi, że obok strony finansowej sprawa poprawy bytu nauczycieli ludowych także z innych względów jest trudną i z wielką przezornością załatwioną być musi tak, by nie wywołała uczucia niesprawiedliwości u żadnej z kategorii nauczycieli; bo to uczucie wytwarza nieraz więcej kwasu i goryczy niż nieziszczenie nadziei co do wysokości polepszenia płac.

W sprawach szkolnictwa przedkłada Wydział krajowy wniosek na utworzenie drugiego już 10-milionowego funduszu na budowę szkół. Znaczny ten a nowy ciężar jest koniecznym nie tylko dlatego, że bez odpowiednich choćby skromnych budynków szkoła rozwijać się i odpowiedniego wpływu wywierać nie może, lecz i dlatego, że Wysoki Sejm uchwalając ustawę, że fundusz krajowy ponosi nadwyżkę kosztów budowy szkół ponad 120% przez strony konkurencyjne opłacanych, przyjął zobowiązanie które dotrzymać musi.

Jeżeli stosunki finansowe kraju są trudne i ciężkie, jeżeli wkładają na nas obowiązek odmawiania sobie niejednego, coby odpowiadało i naszym potrzebom i naszym chęciom, to jednak do tąd, podkreślam to słowo z naciskiem, opiera się nasz budżet na zdrowych podstawach, a od długiego szeregu lat zamknięcia rachunkowe wykazują mniejsze lub większe nadwyżki; ustrzedz się umieliśmy od niedoborów, któreby z naszego gospodarstwa wynikały.

Wspominam o tem w tej chwili nie dlatego by w tej mierze na jakąkolwiek zasługę Wydziału krajowego wskazać, lecz jedynie dlatego, by Wysoki Sejm zachęcić do wytrwania na drodze, która obecny stan umożliwiła.

Pomimo smutnego stanu finansów krajowych stwierdzić trzeba z zadowoleniem pewien postęp w rozwoju ekonomicznym kraju, który znajdzie niebawem nowego bodźca w rozpoczętej szczęśliwie budowie kanałów.

Наказаль Виділ краєвий не міг ще в тій хвили обняти своїми внесками справи поновної поправки істнованія учителів; предкладає однак матеріял. який дасть Високому Соїмови спромозу будьто полагодити сю справу вже нині мериторицно, будьто дати Виділови краєвому вказівки і директиву, в яким напрямі і в яких границях має внески предложити.

Якібудь булиби ухвали Високого Соїму в сій важній справі, думаю, що мусять они бути оперті на рівночаснім обдуманню средств покриття сего нового видатку, котрий як постійний з кождим роком зростаючий, в нїяким случаю позичкою не повинен бути покритий.

Cały kraj z zadowoleniem wita tę ważną chwilę w dziejach naszego ekonomicznego rozwoju, z jednej strony jako zwycięstwo zdrowej polityki naszej reprezentacji w Wiedniu od długiego szeregu lat, z drugiej strony jako wywalczenie szerokiej platformy, która powinna dać nam samą możliwość dalszego energicznego rozwoju kraju w kierunku tak przemysłowym jak i rolniczym. Już dziś widocznym jest wzrost i rozwój przemysłu w kraju i pomyślna konjunktura rolnicza daje możliwość intensywniejszego gospodarstwa i podniesienia produkcji rolnej, pomyślne warunki umożliwiają powstawanie coraz liczniejszych spółek mleczarskich, podnoszący się z każdym rokiem chów bydła, akcja kraju i rządu w kierunku poprawy pastwisk dają nadzieję coraz lepszej ekonomicznej przyszłości.

Tysiąc kilkadziesiąt kas Raiffeisenowskich założonych i prowadzonych pod patronatem kraju ma dzisiaj przeszło 50 milionów wkładek oszczędności, a kasy te mają dziś przeszło 10 milionów złotych w kasie centralnej, których już same dla swoich członków nie potrzebują.

Niech te pomyślne fakta obok tylu smutnych będą dowodem, że droga, którą w wielu kierunkach postępujemy, jest trwała, niech będą bodźcem do złączenia wszystkich sił do dalszej coraz intensywniejszej pracy.

A teraz zwróćmy się myślą ku osobie Najjaśniejszego Pana i dajmy wyraz radości, że Go Bóg pomimo wieku i licznych trudów utrzymuje w czerstwości, zdrowiu i w pełnych siłach.

Przywiązanie do osoby Monarchy i dynastji jest i pozostanie opoką, na której opierają się nasze stosunki polityczne. A im cięższy jest los naszego narodu w innych państwach, im boleśniesz grożą nam tam nowe ciosy, tem silniejsze jest uczucie naszej wdzięczności dla Monarchy, który uznał nasze prawa historyczne i przez ciąg swych rządów dawał nam ustawicznie dowody Swej łaski i opieki.

Tym uczuciom dając wyraz wnieśmy okrzyk: Najmiłościwszy Cesarz i Król nasz Franciszek Józef I. niech żyje! Mnohaja lita!

(Posłowie powstają i powtarzają trzykrotnie okrzyk: Niech żyje! Mnohaja lita!)

Głos ma J. E. c. k. Namiestnik.

J. E. p. Namiestnik. Wysoki Sejmie! Rok 1911 był jednym z najcięższych dla Administracji politycznej w naszym kraju. Oprócz wielkiego wzrostu zwykłych agend, do którego wzmagający się ruch i postęp ekonomiczny daje powód, oprócz przeprowadzenia wyborów powszechnych do Rady państwa stały przed Administracją kraju zadania, których rozwiązanie wymagało nie tylko niezwykłego natężenia pracy, ale także wielkiej czujności, ażeby praca ta nie zбочyła od wytkniętego jej, a podyktowanego interesem publicznym i ustawą kierunku.

Na koniec roku 1910 i początek 1911 przypało rozdawnictwo koncesyj szynkarskich oraz spis ludności. Zasady nowego uregulowania stosunków szynkarskich wyłuszczyłem już na ostatniej sesji Wysokiego Sejmu, a dziś mogę stwierdzić, że zasad tych, mimo wszelkich trudności i przeszkód, przestrzegałem z niezłomną konsekwencją. Rozumiało to społeczeństwo i dlatego, chociaż wszystkich zadowolić nie było sposobu, akcja ta nie spotkała się z powszechną krytyką, co byłoby niewątpliwie nastąpiło, gdyby ją było można słusznie oskarżyć o samowolę i protekcję. Protestowali przeciwko niej demonstacyjnie ci, którzy z wielkiem, a koniecznem ograniczeniem liczby szynków nie chcieli się zgodzić.

Według dat ogłoszonych w *Gazecie Lwowskiej* z 28. stycznia 1911 r. przy pierwszym rozdawnictwie starostwa nadały 9687 koncesyj, Namiestnictwo w drodze rekursu 915, razem 10.602 koncesyj. Przy dodatkowem nadaniu koncesyj w tych gminach, w których na pierwszy konkurs nikt się nie podał lub nikt uwzględniony nie został, lub w których nowy spis ludności powiększenie szynków uzasadnił, nadano jeszcze około 800 koncesyj, uwzględniając przytem długoletnich a najbiedniejszych szynkarzy, z reguły za zgodą gminy. Gdzie gmina szynku nie chciała lub liczbę ich ograniczyła, tam wolę jej uszanowano.

Kwestja jednak przez to nie została zamknięta, lecz przeszła w nową fazę walki z pokątnym szynkarstwem, przedewszystkiem w wielu takich gminach, w których niema szynku, a w których szynkarz pokątny usuwa się od opłaty krajowej. Walka ta toczy się na całej linii, a Namiestnictwo kieruje nią z wielkim mozółem, aby przemysłnemu obchodzeniu prawa i rozpajaniu ludności skutecznie zapobiedz, a fundusz krajowy od nadmiernych strat uchronić.

Spis ludności z powodu zapisywania języka potocznego groził przerodzeniem się w polityczną i jęczącą kwestyę w gminach z ludnością mieszaną polsko-ruską. Chcąc jej zapobiedz, władze polityczne posunęły się do najdalszych granic w badaniu wszelkich zażeń i usuwaniu wszystkiego, co mogło szkodzić obiektywności lub zagrażać presją na obywateli, zapisujących swój język potoczny. Wskutek tego ostrze walki narodowej niepospolicie się stepiło. Trudniejszą do pokonania była agitacja partii syonistycznej, która starała się obejść przepis wykluczający żargon żydowski od wpisywania jako język potoczny i nakłaniała ludność żydowską do zapisywania go przy spisie ludności. W wielu przypadkach wystarczyło jednak pouczenie, w innych zagrożenie karą, w niektórych trzeba się było uciec aż do nałożenia kary pieniężnej dla zdobycia powagi prawa. Trybunał państwa przyznał słuszną postępowaniu władz administracyjnych, orzekając w motywach, że język, którym posługuje się część Żydów w Galicyi, nie może być uznany za powszechny język potoczny Żydów i przez samychże Żydów za ich wspólny język nie jest uznany, nie jest więc pod żadnym względem językiem szczepu ludowego, językiem narodowym lecz tylko językiem lokalnym (dialektem charakteru lokalnego), który nie stoi pod strażą art. XIX. ustawy zasadniczej o prawach obywateli. Gdy spisu dokonano, a kary pieniężne cel swój osiągnęły, Namiestnictwo uwzględniając, że ludność żydowska była obalamucona, zniżyło bardzo, lub nawet darowało kary.

Kilka słów o pryszczycy, która w roku ubiegłym przybrała charakter niemal politycznej kwestyi. Bywały przykłady dawniej, że zaraza ta, zwalczana z całym rygorem istniejących przepisów, w krótkim stosunkowo przeciągu czasu została ograniczoną istłumioną. Za tym przykładem władze nasze administracyjne szły w roku 1910 nie bez skutku, szły także w pierwszej połowie 1911 roku. W połowie tego roku okazało się jednak, że środki te rygorystyczne chybiamy celu, głównie dlatego, że zaraza wybuchała także we wszystkich krajach ościennych i ze wszystkich stron do Galicyi się wdzierała. Niedopuszczanie bydła na pastwiska, oraz zamykanie gmin i targów na szeroką skalę odbiło się niekorzystnie na chowie bydła i nierogacizny, a wyzyskiwanie było ku spógowaniu powszechnej drożyzny. Gdy Władza administracyjna zdała sobie z tego sprawę, przystąpiła zaraz do zmiany postępowania. Szeregiem okólników usuwano rygory, które chybiały celu lub mogły wprowadzić ludność w rozpaczliwe położenie. Zatrzymano się przytem u tej granicy, która była podyktowana bezwzględnie ustawą oraz interesem, ażeby wywóz bydła i trzody nie spotkał się w innych krajach z przeszkodą. Dziś liczba gmin zamkniętych z powodu pryszczy spadła do trzystu i spadnie jeszcze dalej. Czy jednak z wiosną zaraza się nie rozszerzy, nie podobna przewidzieć i dlatego spuszczać jej nie należy z oka, a ludność do zachowywania przepisów ustawy najusilniej zachęcać. Z klęską pryszczy złączyła się klęska posuchy i braku paszy głównie w zachodniopółnocnych powiatach kraju. Podjąłem wobec niej zaraz akcyę zapomogową i uzyskałem już na cele poprawy i dostarczenia paszy 400 wagonów odpadków soli i 400.000 kor. zapomogi. Oprócz tego przedłożyłem wnioski o przyznanie pewnego funduszu na ten cel, aby ubogim hodowcom, którym z powodu pryszczy padło bydło lub nierogacizna, przyznać nie odszkodowanie, ale pewną zapomogę.

Nowa ustawa o polowaniu wchodzi w życie stopniowo i nie bez trudu. Stanowi ona przecież wielki przełom w systemie poprzednim i potrzebuje czasu, aby przepisy jej i duch jej wniknął w przeświadczenie ludności, myśliwych i urzędników powołanych do jej przeprowadzenia. Nowa ustawa nie otwiera wrót kłusownictwu, ani też nie propaguje wybiecia wszelkiej zwierzyny, ale z drugiej strony nie poświęca interesu rolnictwa bezwzględnie myśliwstwu. Namiestnictwo nie ustaje w usiłowaniach, aby przy rozstrzyganiu rekursów prostować mylną praktykę, a w okólnikach przepisy ustawy i jej cele tłumaczyć.

Na sesjach swoich w roku 1910 uchwalił Sejm krajowy 28 ustaw, z których 22 otrzymało już Najwyższą sankcyę, a dwie zapewne niedługo ją uzyskają. Cztery nie mogły być jeszcze przedłożone, gdyż wymagają uzupełnienia materyału, na którym się opierają. Z pomiędzy 23 uchwał sejmowych, wymagających ingerencyi Rządu, 17 zostało załatwionych zgodnie z życzeniem Sejmu, 3 uchwały nie zostały uwzględnione, a 3 znajdując się w toku dochodzeń.

Mam zaszczyt natomiast złożyć do łaski marszałkowskiej projekt nowej ustawy wodnej krajowej, którego uchwalenie tem jest naglejszem, im większe rozmiary przybiera regulacja rzek, budowa dróg wodnych i zużytkowanie wody na cele przemysłu.

Na polu szkolnictwa Rada szkolna krajowa może zaznaczyć z przyjemnością fakt, że czyniąc zadość woli Wysokiego Sejmu, przełamała zastój, jaki panował co do zakładania nowych szkół przemysłowych i handlowych. Powstała nowa szkoła rzemiosł budowlanych w Jarosławiu, druga z początkiem marca b. r. otwarta będzie w Buczaczu, trzecia przemysłu drzewnego w Delatynie. Rokowania o założenie dalszych a mianowicie blacharskiej w Rzeszowie, ślusarstwa i kotlarstwa w Nowym Sączu, młynarskiej w Przemyśle w pełnym są toku, a szkoły lwowska i krakowska nowymi oddziałami rozszerzone zostaną. Szkoły handlowe dwuklasowe powstają jako szkoły krajowe przez Rząd subwencyonowane. Założono ich dwie: w Tarnowie i w Brodach.

Bażawbym horiaczo, szczyoby Wysokij Sojm poľahodyw na biżuczij sesiji sprawozdanie komisiji szkilnoji o zasnowaniu nowych szkół serednych polskich i ruskych zhidno z powziatoju postanowuju uzhladnienia potrzeb oboch narodnostyj, a Radi szkilnij krajewij stworyw tym samym osnowu do dalszoci w tym napriami akceji.

Pamiatnoju powynna buty teperiszna sesija sojmowa dla narodnych szkół, dla seji zrinyci, czerez kotru oba narody sej kraj zameszkujuczi, hladiat' w łuczszu buducznist'. Desiat milioniw koron uchwałonych Wysokim Sojmom na budown narodnych szkół zistało wże na siu cil zużytkowanych. Wydił krajewij mymo tiażkoji sytuaciji finansowoi kraju prychodyt' zprojektom uchwałenia na siu cil dalszych desiatoch milioniw, bo inaksze rozwij narodnych szkół musiwy stanuty. Jak żywo je widczuta sia potrzeba naseleniem ne łysz mijskym, ale i silskym, pro se najłuczsze možu skazaty, do kotroho na kożdu awdyjencyju prychodiat' deputacyji z hromad polskich i ruskych, kotrym Rada szkilna krajewa dla braku fondiow musiła widnowyty pidmohy na budown szkoły, a kotri ne dajuczy za wyhranu, zwertajut' sia todi do mene i predstavljajuczy swoje prykre położenie, ne chotiat' wiryty, szczo ne ma na siu cil fondu.

Z niemniej gorącym apelem zwrócić się muszę do Wysokiego Sejmu w sprawie poplepszenia bytu nauczycieli szkół ludowych, którzy jako najmniej płatni z pośród wszystkich funkcyonaryuszów publicznych, cierpią dziś najdotkliwiej pod wpływem powszechnej drożyzny. Sejm zastrzegł sobie inicjatywę w tej sprawie, a mając przedłożone sobie obrachowania Rady szkolnej krajowej, mogąc każdej chwili zażądać dalszych, może w krótkim przeciągu czasu sformułować postanowienia, które licząc się ze spodziewanym dochodem przy sanacyi finansów krajowych, odbiją się wdzięcznem echem 14-tysięcznej rzeszy nauczycieli ludowych, która, pomijając nieliczne rozwichrzone jednostki, jest w tym kraju elementem ciężkiej pracy i publicznego spokoju. Nie chcę przypuszczać, aby walki polityczno-narodowościowe w tym Wysokim Sejmie mogły przeszkodzić załatwieniu tych spraw szkoły ludowej, która ponad wszelkimi walkami stać powinna.

Jak dalece nietylko jako Namiestnikowi, lecz także jako obywatelowi tego kraju, zależęć mi musi na zażegnaniu tych walk narodowo-politycznych, o tem chyba nie potrzebuję wspominać. Jakże byłoby wskazane, ażeby każdy z obu narodów kraj ten zamieszkujących wszystkie siły swoje poświęcił i skupił nad swoim wewnętrznym rozwojem kulturalnym i ekonomicznym! Ileż każdy z tych narodów ma tu do tej pracy, nie przeszkadzając i nie szkodząc drugiemu, pola i przestrzeni! Jakże też każdego, kto patrzy dalej w przyszłość, boleć musi, że siły te marnują się bezpłodnie w narodowej walce, jaka rozpacz go ogarnia, że do tej walki używa się często, nadużywa i zużywa bezpowrotnie młodzież dorastającą.

Бажавим горячо, щоби Високий Соїм полагодив на біжучій сесії справоздаве комісії шкільної о заснованю нових шкіл середних польских і руских згідно з повзятою постановою узгляднення потреб обох народностей, а Раді шкільній краєвій створив тим самим основу до дальшої в тім напрямі акції.

Пам'ятною повинна бути теперішня сесія соїмова для народних шкіл, для сеї зриниці, через котру оба народи, сеї край замешкуючі, глядять в лучшу будучність. Десять мільонів корон ухвалених Високим Соїмом на будову народних шкіл зістало вже на сю ціл зужиткованих. Виділ краєвий мимо тяжкої ситуації фінансової краю приходить з проектом ухвалення на сю ціл дальших десятиох мільонів, бо інакше розвій народних шкіл мусіви стати. Як живо є відчута ся потреба населенем не лиш міським, але і сільським, про се найлучше можу сказати я, до котрого на кожду авдijenцію приходять депутації з громад польских і руских, котрим Рада шкільна краєва для браку фондів мусіла відмовити підмоги на будову школи, а котрі не даючи за виграну, звертають ся тоді до мене і представляючи своє прикре положенє, не хотять вірити, що не ма на сю ціл фондy.

Modus vivendi pomiędzy Polakami i Rusinami w Galicyi powinien być rzeczą obojętną, dobrze zrozumianego interesu, powiem nawet, samozachowawczego instynktu. Kiedy też prezes Klubu narodowo-demokratycznego ruskiego w najważniejszej sprawie, która nas zajmuje, zwrócił się do Rządu z życzeniem, ażeby w sprawie tej podjął się interwencji, a Pan Prezydent Ministrów, jak to z natury rzeczy wynikało, zadanie to mi porучzył, oświadczyłem i oświadczam wobec Wysokiego Sejmu, jako Namiesnik, gotowość oddania się z całym przejęciem temu szczytnemu zadaniu. Wiem, jak ono jest trudnem, wiem, że nakłada na mnie obowiązek postawienia się ponad oboma stronami, aby ku zgodzie je nakłonić i ku sobie zbliżyć. Ale warunkiem powodzenia tej misji, warunkiem dojścia do skutku tego kompromisu jest najpierw stworzenie aury kompromisowej i zawieszenie broni. Warunkiem drugim jest, ażeby obie strony przystąpiły do rozbiórki kwestyi przynajmniej w najważniejszych jej punktach. Przy takim rozbiórce pokaże się niewątpliwie, że w pewnym szeregu punktów panuje tylko nieporozumienie, które obojętnym wyjaśnieniem usunięte być może. W innych punktach okaże się zgoda co do celu, ale wielka trudność znalezienia sposobu, jak go osiągnąć. Obie strony muszą go szukać. Pozostaną wreszcie punkty naprawdę sporne, a najważniejszą rzeczą jest, ażeby je ściśle określić i ograniczyć. Tu jest pole do wzajemnych ustępstw i do sfinalizowania sprawy. Tak ja sobie praktycznie przedstawiam rokowania, ich przebieg i daj Boże, szczęśliwy skutek.

(*Brawa i oklaski*).

Marszałek. Kilkanaście dni po zamknięciu ostatniej sesji sejmowej, w dniu 8. grudnia 1910, zmarł poseł ziemi krakowskiej (*Posłowie powstają z miejsc*) Karol Czeż. Był sam znakomitym rolnikiem praktycznym obok wysokiego teoretycznego wykształcenia. Oddawał się też sprawom rolniczym z zamiłowaniem i fachową znajomością rzeczy, tak w Sejmie jak i w krakowskim Towarzystwie rolniczym. Pożytek jego pracy i usług, które oddał na tem polu krajowi, są niewątpliwie i powszechnie uznawane. Odnaczał się gorliwością w pracy i gotowością do służby publicznej, co stratę, jaką społeczeństwo przez śmierć jego poniosło, czyni bardzo dotkliwą.

W dniu 8. września 1911 powołał Bóg do Swej chwały ks. kardynała Jana Puzyń, księcia Biskupa krakowskiego. Był on symbolem idei katolickiej, którą pojmował ze strony twardego obowiązku, nie wchodząc w żadne kompromisy. Był człowiekiem czynu w najlepszym, najszlachetniejszym tego słowa znaczeniu; żelazny charakter i pełne poczucie odpowiedzialności sumienia, nie pozwalały mu na ustępstwa; nie zważał na uprzedzenia i niechęci, służył zawsze tylko jednej myśli Bożej, żył w społeczeństwie uczuciowem i gorącym; co on uważał za słabość społeczeństwa; a za obowiązek swego sumienia uważał zwalczanie tej słabości; miał zawsze na oku tylko dobro Ojczyzny i Kościoła, a jeśli nawet w swych poglądach był odosobniony, nie ustępował. W swych zasadach i przekonaniach był niezłomny, ale też sam jeden przyjmował za nie odpowiedzialność; zapominał o sobie zupełnie, a oddawszy się sprawie świętej, oddał się jej cały.

Jego czyny: to restauracja katedry na Wawelu, budowa seminarium, zakładanie burs dla młodzieży, budowa kaplic. Opiekował się sercem całym i gorącą miłością tymi, których na przyszłych księży przeznaczył; nie myślał o owocach swej pracy w najbliższej chwili, lecz myślał o dalekiej przyszłości.

Praca jego i wpływ na marne nie pójdą, lecz przez długie lata będą widoczne, a imię jego i pamięć we wdzięcznej przechowane będą pamięci.

W przeciwieństwie do tylu innych, których znaczenie i wpływ niknie równie prędko jak powstał, ta postać ze spiżu sp. kardynała Puzyń będzie wzrastać i w oświeceniu dziejowem stawać się będzie coraz wspanialszą i potężniejszą.

W dniu 27. października 1911 zmarł ks. Stanisław Stojalowski, poseł bialski.

Gdy mam przekazać pamięci tej Izby postać człowieka, którego działalność tak w Sejmie jak i w kraju była przez całe życie jednym prawie ciągiem namiętnych walk ze stronnictwami i ludźmi, nie może być mojem zadaniem oceniać całość działalności politycznej i społecznej ks. Stojalowskiego, a pozostawić to pragnę tym, którzy kreslić będą kiedyś, ze spokojem i bezstronnością, dzieje polityczne tego kraju z ostatnich lat kilkudziesięciu, w których ks. Stojalowski wybitną odegrał rolę, a wtedy będzie czas spokojnego i sprawiedliwego ocenienia znaczenia i wartości tego wybitnego działacza politycznego.

Dziś pragnę dotknąć tylko tej strony jego działalności, która złączyć nas może wszystkich w jednolitem uczuciu.

Był on szczerze i gorąco przywiązany do ludu polskiego, pragnął lud ten obudzić do życia, wskazać mu ścieżki kultury i dobrobytu i podnieść go do rzędu współczynnika społecznego i narodowego. Ta myśl, ta chęć pozostanie jego zasługą i wybitną cechą jego indywidualności.

Żałować należy, że w pierwszych chwilach nie znalazł może dostatecznej pomocy w społeczeństwie, które też z tego powodu ponosi część odpowiedzialności za późniejszy kierunek jego działalności.

Przed kilku dniami straciliśmy jednego z najsympatyczniejszych, powszechną czcigotaczanych naszych kolegów, śp. Stanisława Bryczyńskiego.

Nie ma prawie pracy publicznej w kraju, w którejby śp. Bryczyński nie był brał wybitnego udziału, wnosząc do niej gorliwość obywatelską, doświadczenie, obiektywność sądu, a przede wszystkim kryształowy charakter.

Długoletni Prezes Rady powiatowej stanisławowskiej, cieszący się tam wielkim wpływem i uznaniem we wszystkich warstwach społecznych, Prezes Towarzystwa gospodarskiego, w którym pracując w dziale chowu bydła, oddał krajowi i rolnictwu znakomite usługi; w Sejmie oddawał się z zamiłowaniem i z wielkim pożytkiem wszelkim sprawom rolniczym.

W ciągu ostatniej sesji sejmowej, złożony już ciężką chorobą, dawał przykład niezwykłej gorliwości obywatelskiej, biorąc z największym wytężeniem sił udział we wszystkich pracach Sejmu i Komisji.

Działanie jego było zawsze owiane gorącą miłością ojczyzny, a można o nim sumiennie powiedzieć: »Dobrze chciał, dobrze czuł, dobrze myślał, dobrze żył!

Wysoka Izba już przez powstanie oddała hołd pamięci Zmarłych, co protokoły naszych obrad po wszystkie czasy przechowają.

Urlopu na 8 dni udzieliłem posłom: Potockiemu, Sapieże Władysławowi, Janowi Szeptyckiemu, Weiserowi i Władysławowi Krainkiemu.

Posel Kozłowski złożył mandat do komisji budżetowej.

Od posła Starzyńskiego otrzymałem następujące pismo: (*czyta*)

Nie należąc już do prawicy sejmowej, czuję się spowodowanym złożyć mandaty komisyjne, które na mocy propozycji prawicy piastowałem, a to w komisji administracyjnej, budżetowej i gminnej.

Mandat do komisji reformy wyborczej zatrzymać na razie muszę, będąc referentem reformy.

Proszę o odczytanie spisu petycji.

Sekretarz p. **Urbański** (*czyta*)

8059. L. s. 5862. Gmina miasta Krakowa przez posła Lea o udzielenie subwencji na utrzymanie orkiestry miejskiej — do komisji budżetowej.

8060. L. s. 5863. Gmina miasta Krakowa przez posła Lea o subwencję na koszt przyjmowania wycieczek szkolnych, przybywających do Krakowa — do komisji budżetowej.

8061. L. s. 5864. Magistrat miasta Krakowa przez posła Lea o subwencję dla archiwum dawnych aktów miasta Krakowa — do komisji budżetowej.

8062. L. s. 5865. Magistrat miasta Krakowa przez posła Lea o subwencję na pokrycie kosztów wydawnictwa zbioru pomników prawa publicznego Rzeczypospolitej krakowskiej — do komisji budżetowej.

8063. L. s. 5866. Magistrat miasta Krakowa przez posła Lea o subwencję na koszt utrzymania wyższych klas w szkołach wydziałowych — do komisji budżetowej.

8064. L. s. 5867. Magistrat miasta Krakowa przez posła Lea o subwencję na kursa praktyczne gospodarstwa domowego — do komisji budżetowej.

8065. L. s. 5868. Magistrat miasta Krakowa przez posła Lea o subwencję na utrzymanie szkoły miejskiej gospodarstwa domowego — do komisji budżetowej.

8066. L. s. 5869. Magistrat miasta Krakowa przez posła Lea o subwencję na założenie i utrzymanie seminarium dla kandydatek na nauczycielki gospodarstwa domowego — do komisji budżetowej.

8067. L. s. 5870. Magistrat miasta Krakowa przez posła Lea o podwyższenie subwencji dla Muzeum techniczno-przemysłowego — do komisji budżetowej.

8068. L. s. 5871. Magistrat miasta Krakowa przez posła Lea o subwencję dla Muzeum Narodowego — do komisji budżetowej.
8069. L. s. 5872. Magistrat miasta Krakowa przez posła Lea o oddanie gmachu po szpitalu wojskowym na Wawelu na pomieszczenie Muzeum Narodowego i Archiwum aktów grodzkich i o subwencję na ten cel — do komisji budżetowej.
8070. L. s. 5873. Dyetaryusze krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie przez posła Lea o polepszenie bytu — do komisji budżetowej.
8071. L. s. 5874. Funkcyonaryusze szpitala św. Łazarza w Krakowie przez posła Lea o polepszenie bytu — do komisji budżetowej.
8072. L. s. 5875. Uczennice seminarium gospodarstwa domowego w Krakowie przez posła Lea o subwencję — do komisji budżetowej.
8073. L. s. 5876. Apolonia Garlicka, wdowa po nauczycielu ludowym w Krakowie przez posła Lea o zaopatrzenie — do kom. szkolnej.
8074. L. s. 5877. Gmina miasta Krakowa przez posła Lea o uchwalenie ustawy krajowej w sprawie poboru opłat od automobilów — do komisji administracyjnej.
8075. L. s. 5878. Gmina miasta Krakowa przez posła Lea o wydanie ustawy krajowej o opłatach od spadków w mieście Krakowie — do kom. administracyjnej.
8076. L. s. 5879. Krajowe Towarzystwo rybackie w Krakowie przez posła Lea o subwencję — do kom. budżetowej.
8077. L. s. 5880. Komitet parafialny akad. kościoła św. Anny w Krakowie przez posła Lea o subwencję — do kom. budżetowej.
8078. L. s. 5881. Nauczyciele w Tarnowie przez posła Tertila o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
8079. L. s. 5882. Walerya Markiewicz, wdowa po nauczycielu w Tarnowie przez posła Tertila o wsparcie — do kom. szkolnej.
8080. L. s. 5883. Siostra Marya Cherubina Jasińska, przełożona Zgromadzenia SS. Felicjanek w Krakowie przez posła Tertila o subwencję — do kom. budżetowej.
8081. L. s. 5884. Redakcja pisma »Mały Światek« we Lwowie przez posła Adama o subwencję dla szkoły zabawkarskiej w Kulikach — do kom. budżetowej.
8082. L. s. 5885. Redakcja pisma »Mały Światek« we Lwowie przez posła Adama o subwencję na cele wydawnictwa — do kom. budżetowej.
8083. L. s. 5886. Towarzystwo Szkoły handlowej we Lwowie przez posła Tertila o podwyższenie subwencji — do kom. budżetowej.
8084. L. s. 5887. Zarząd Koła Pań Towarzystwa Szkoły Ludowej we Lwowie przez posła Adama o subwencję na bursę im. Boberskiej — do kom. budżetowej.
8085. L. s. 5888. Katarzyna Orłowicz, wdowa po słudze kancelaryi Wydziału krajowego we Lwowie przez posła Adama o dar z łaski — do kom. budżetowej.
8086. L. s. 5889. Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Przemysłu przez posłów Bandrowskiego i Adama o subwencję — do kom. budżetowej.
8087. L. s. 5890. Towarzystwo gimnastyczne »Sokół« w Przemysłu przez posła Adama o subwencję — do kom. budżetowej.
8088. L. s. 5891. Anna Rychnowska, właścicielka seminarium nauczycielskiego we Lwowie przez posła Adama o subwencję — do kom. budżetowej.
8089. L. s. 5892. Stefania Jabłonowska, siostra śp. Radcy Wydziału krajowego przez posła Wereszezyńskiego o zapomogę — do kom. budżetowej.
8090. L. s. 5893. Emil Wiszomirski, emerytowany nauczyciel w Skolem, przez posła Merunowicza o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8091. L. s. 5894. Towarzystwo przyjaciół sztuk pięknych miasta Krakowa przez posła Federowicza o subwencję na pokrycie niedoboru, wywołanego urządzeniem I. wystawy współczesnej polskiej sztuki kościelnej imienia ks. Piotra Skargi — do kom. budżetowej.
8092. L. s. 5895. Filia krajowego Towarzystwa chowu drobiu, gołębi i królików w Krakowie przez posła Wasunga o subwencję — do kom. budżetowej.
8093. L. s. 5896. Prywatne liceum żeńskie Heleny Kaplińskiej przez posła Wasunga o subwencję — do kom. budżetowej.
8094. L. s. 5897. Towarzystwo szkoły gimnazjalnej żeńskiej w Krakowie przez posła Bandrowskiego o subwencję — do kom. budżetowej.
8095. L. s. 5898. Seweryn Abgarowicz, we Lwowie przez posła Onyszkiewicza o subwencję na malarstwo — do kom. budżetowej.

8096. L. s. 5899. Maryan Słonecki, słuchacz politechniki we Lwowie przez posła Onyszkiewicza o subwencję na malarstwo — do kom. budżetowej.

Marszałek. Proszę o odczytanie zgłoszonych interpelacyj i wniosków.

Sekretarz Urbaniski (czyta)

Interpelacya do ck. Rządu p. Skarbka i tow. w sprawie wykonywania ustawy łowieckiej.

Interpelacya do ck. Rządu p. Skarbka i tow. w sprawie zapomóg dla włościan, dotkniętych klęską zarazy przyszczyce.

Wniosek p. Merunowicza i tow. o wezwanie ck. Rządu, aby przyspieszył budowę własnych gmachów na umieszczenie urzędów i zakładów państwowych w Galicji.

Wniosek p. Tertila i tow. o zmianę postanowień ustawy z dnia 20. grudnia 1905 l. 11 16 Dz. u. kr. co do sposobu nakładania i ściągania opłat szynkarskich.

Wniosek p. Krzeczunowicza i tow. w sprawie projektów rządowych o podwyższenie podatków: osobisto-dochodowego, od wódki, od piwa, od spadków i uregulowania udziału krajów w tych podatkach.

Marszałek. Interpelacye te odstąpię p. komisarzowi rządowemu, zaś pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieszczę na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Przed przejściem do porządku dziennego zażądał głosu p. Lewicki. Udzielam mu głosu.

P. Korol. Proszu także o hołos.

P. Lewicki. Wysokij Sojme! Imenem ukraińskoho klubu sojmowoho maju czest' pered przystupieniem do nowych narad złożyty otsiu deklaracyju:

Na posłidnim zasidaniu hałyckoho Sojmu w dny 18 padolysta 1910 wyskazał JE. p. Marszałok krajowyj zamykajuczy sojmowi narady otsi znamenni słowa: »Pobidyła nyny ideja reformy wyborczoji, dla kotroji wsi storonnyctwa boroły sia po najlipsiszym syłam i najlipsiszej woły pidczas narad seho Sojmu, ta dla zapewnenia uspisznoho połałodzenia jeji na buducze biliszt' seho Sojmu ponesała nyny dijsnu żertwu«.

Toju żertwoju mała buty uchwalena tohoż dnia rezolucyja sojmowa, kotroju Sojm poruczyw komisyyi dla reformy wyborczoji, szczo by w porozuminiu z Wydiłom krajowym na osnovi zasad rezolucyjeju sojmowuju obniatych, jaki ne peresudżujut' rozdiłu mandatiw miż obi narodnosty ta po dokładnym rozkhaneniu wsich osibnych wneskiw i poprawok komisyyi predłożenych, wyhotowała projekt sojmowoji ordynacyji wyborczoji i predłożyła toj projekt na najbłyższinu zasidaniu sojmowym zhladno na najbłyższij sesyyi sojmowij. Riwnoczasno uchwaleno tohoż dnia dodatkowu rezolucyju sojmu, kotroju wizwano c. k. Prawytelstwo, szczo by po uchwaleniu projektu reformy wyborczoji czerez komisyyu neustajuczu dla połałodzenia reformy, statuta i ordynacyji wyborczoji skłykało po zmozi bezprowołoczno okremu sesyyu sojmu. Otsie mała buty zapowid' polityczna, szczo zamist' nacyjonalnoji, suspilnoji netolerancyji nastupyť zworot do postupowoji, demo-

Прошу також о голос.

Високий Соїме!

Іменем українського клубу соймowego маю честь перед приступленем до нових нарад зложити отсю заяву:

На послiднiм засiданнi галицького Соїму в дни 18. падолиста 1910 висказав Ї. Е. п. Маршалок краєвий, замикаючи соймові наради отсі знаменні слова: »Побiдила нинi iдея реформи виборчої, для котрої всi стороництва бороли ся по найлiпшим силам i найлiпшiй волi пiдчас нарад сего Соїму, та для запевненя успiшного полагодження її на будуче бiльнiсть сего Соїму понесла нинi дiйсну жертву«.

Тою жертвою мала бути ухвалена тогож дня резолюция соймова, котрою Соїм поручив комісії для реформи виборчої, щоби в порозумiнiю з Видiлом краєвим на основi засад резолюцiєю соймовою обнятих, якi не пересуджують роздiлу мандатiв мiж обi народности та по розгляненню всiх осiбних внескiв i поправок комісії предложених, виготовила проект соймової ординації виборчої i предложила той проект на найблизшiм засiданнi соймовiм зглядно на найблизшiй сесiї соймовiї. Рiвночасно ухвалено тогож дня додаткову резолюцию соймову, котрою визвано ц. к. Правителство, щоби по ухваленню проекту реформи виборчої через неустаючу комісію для полагодження реформи, статута i ординації виборчої скликало по змозi безпrowołочно окрему сесiю соймову. Отсе мала бути заповiд полiтична, що замiсть нацiональної, суспiльної нетолеранцiї пасту-

kratycznosci reformy wyborczej do galickiego Sejmiku jak takoz do sprawedliwosci nacyjonalnoscii suprotiw ukraińskiego naroda, za kotroho prawa my tut boroły sia mynuwszojii sesyjii sejmowojii.

Ta na žal zapowidżeni pryreczenia sejmowojii rezolucyjii z 18. padolysta 1910 ne spownyły sia. Po dalszim prowolikanii seji sprawy referent komisjii posol Starzyński predložyw swij projekt reformy, ale toj projekt (p. Staruch: Karykatura!) staw nowym wyzwom naszoho naroda (P. Staruch: Prowokacyjeju!) tak jak zowsim na uzhladnyw żadań postawlenych ruskymy posłamy sejmowymy, ta ne zważajuczy na kompromisowu sejmowu rezolucyjju z 18 padolysta 1910 stanuw bezzhladno i wykuczno na stanowyszczy zasad polskojii bilszosty sejmowojii. Predložona konstrukcyja wyborcza welmy zahroźuje prawno-polityczne stanowyszcze ruskoho naroda, ne dopuskajuczy jeha do należnoho zastupnyctwa w Sejmie, a dokazom toho predloženyj nam projekt, kotryj perestupaje kruh dilańia komisjii, wprowadźujuczy daľeko siahajuczi zminy statuta krajewoho w naprjami rozszyreńia krajowojii awtonomiji. Tomu na zasidaniu komisjii dla reformy wyborczej z 25 werynia 1911 zložyły my zajawu, szczo toj projekt ne nadaje sia do specyjalnych narad w komisjii ta žadały my zwernenia toho projektu do subkomitetu reformy wyborczej w ciły wyhotowlenia nohowo projektu, uwzhladniajuczoho žadania ruskych posłiw sejmowych tak jak nad przedložonym projektom p. Starzyńskiego ruski posły sejmowi ne buduť braty udiłu w dalszych naradach komisjii. Pomimo otseho naszoho riszuczoho zastereženia projekt p. Starzyńskiego staw predmetom specyjalnoscii debaty w subkomitecie dla reformy wyborczej, a ruski jeha cżeny po bezzhladnim widkynieniu polskojii bilszostyju jich wnesku, szczo by peredowsim ustałyty procentowe widnoszenie mandatiw sejmowych ruskych do polskich, musyły opustyty dalszi narady subkomitetu.

Takym sposobom ne z wyny ruskojii storony ale wykuczno z wyny polskojii bilszosty sprawa perworjadnoscii wazy, jakoju je postupowa i sprawedliwa reforma wyborcza, protiahom czasu bilsze jak odyń rik ne postupyła ani na odyń krok (P. Skwarko: zato nazad!) a naślidkom negacyjii domahań i praw naszoho naroda, swawilnym powedeniem polskojii storony miźnarodni antagonizny w kraju szczo bilsze zaostryłyś.

цить зворот до поступової, демократичної реформи виборчої до галицького Сейму як також до справедливості національної супротив українського народу, за котрого права ми тут бороли ся минувшої сесії сеймової

Та на жаль заповіджені приречення сеймової резолюції з 18. падолиста 1910 не сповнили ся. По дальнім проволіканю сеї справи референт комісії посол Старжинський предложив свій проект реформи, але той проект (п. Старух: Карикатура!) став новим визовом нашого народу (п. Старух: Провокацією!) так як зовсім не узгляднув жадаń поставлених рускими послами сеймовими, та не зважаючи на компромісову сеймову резолюцію з 18. падолиста 1910, станув беззглядно і виключно на становищі засад польської більшости сеймової. Предложена конструкція виборча вельми загрожує правнополітичне становище руського народу, не допускаючи его до належного заступництва в Сеймі, а доказом того предложений нам проект, котрий переступає круг діланя комісії, впроваджуючи далеко сягаючі зміни статута краєвого в напрямі розширення краєвої автономії. Тому на засіданю комісії для реформи виборчої з 25. вересня 1911 зложили ми заяву, що той проект не надає ся до спеціальних нарад в комісії та жадали ми звращения того проекту до субкомітету реформи виборчої в цілі виготовлення нового проекту, узглядняючого жадаńа руских послів сеймових, так як над предлоženiem проектом п. Старжинського рускі послы сеймові не будуть брати уділу в дальших нарадах комісії. Помимо отсеґо нашого рішучого застереження проект п. Старжинського став предметом спеціальної дебати в субкомітеті для реформи виборчої, а рускі его члени по беззгляднім відкиненю польською більшостию їх внеску, щоби передовсім усталяти процентове відношенє мандатів сеймових руских до польских, мусяли опустити дальші наради субкомітету.

Таким способом не з вини рускої сторони, але виключно з вини польської більшости справа перворядної ваги, якою є поступова і справедлива реформа виборча, протягом часу більше, як один рік не поступила ані на один крок (п. Скварко: За то назад!); а наслідком негатиї домагань і прав нашого народу, свавільним поведєнем польської сторони міжнародні антаґонізми в краю ще більше заострились.

Ta koły nyny na porjadku dnewnim zasidania ne baczymo sprawy reformy wyborczoji (P. Staruch: To prowokacyja), to otse staje dla nas nowym dokazom, szczo polska biliszt' ne dumaje po prawdi prystupyty do rozwiązania seho perworjadnoho problemu w interesi dobra suspilnoho i zhidnoho pożytia oboch narodiw zameszkujuczich sej kraj. Otsej stan bezprawnyj, sej stan bezprymirnoji samowoli teperisznych prowidnykiw politycznych musyno na tim miscy wyrazno i riszuczo stwerdyty.

Zakładajuczy riszuczyj protest protywu dalszoho panowania nad naszym narodom zajawljemo, szczo nakynenu nam borbu naszymy protywnykamy politycznymi my pidijmajemo w ohoroni praw naszoho narodu i ne ustupymo z pola borby, doky ne zdobudemo sprawedlywoho prawa wyborczoho do hałyckoho Sojmu!

A chotiaj nasz protywnyk je synlij-szyj, my nadijemo sia, szczo prawda i prawa naszoho naroda musiat' pobidyty.

(*Huczne brawa i oklaski z ław ruskich*).

Marszałek. Do głosu zapisany p. Korol. Udzielam mu głosu.

(*Głosy. Nie ma go w Izbie*).

Marszałek. Wobec tego udzielam głosu p. Dudykiewiczowi.

P. Dudykiewicz. Wysokaja Pałata! Posli neukłonnnych staranij predstavitelej ruskoho naroda w sej Wysokoj Pałati posredstwom sprawedlywoj wyborczoi reformy dobytyś polityczeskoho i nacionalnoho riwnoprawia dla swojeho ruskoho naroda na sej z pokonwika ruskoj zemli, czoho krasnoriecznym i neoprowerżymym dokazatelstwom wsia poslidnaja bezplodnaja sesja sejma 1910 hoda, Wysokaja Pałata postanowyla poruczyty swojej komisji dla wyborczoi reformy sostawienie projekta wyborczoho zakona i przedłożenie jeho na najblyższej sesji i wozwała odnowremenno Prawytelstwo, szczozy w sej ciły sozwało, o skilko možno bezprowołoczno, jak tilko projekt wyborczoi reformy budet hotow, osobnoju sesju Sejma.

Pry tom było, tak skazaty obszczym sohłaszenijem postanowleno, a u wsich na ustach i w umi, szczo ta sesja dołżna sosto-jaty sia skoro, w naczali 1911 hoda.

Z toj pory mynuło 14 misiaciw, peryod czerezwyčajno dowhyj, w dijsnosty sej Wysokoj Pałaty bez jej sozywa majże neby-wałyj.

Za sej dowhyj peryod dijalnosty komi-sji dla wyborczoi reformy projawylaś hołow-no tym, szczo czasto miniały sia predsida-

Ta коли ині на порядку дневнім засідання не бачимо справи реформи ви-борчої (п. Старух: То провокация!), то отсе стає для нас новим доказом, що більшість польска не думає по правді приступити до розв'язання сего перворяд-ного problemu в інтересі добра суспіль-ного і згідного пожиття обох народів, за-мешкуючих сей край. Отсеї стан без-правний, сей стан безпримірної самоволі теперішних провідників політичних му-симо на тім місці виразно і рішучо ствердити.

Закладаючи рішучий протест про-тив дальшого панованя над нашим на-родом заявляємо, що накинєну нам борбу нашими противниками політичними ми підіймаємо в обороні прав нашого народа і не уступимо з поля борби, доки не здобудемо справедливого права вибор-чого до галицького Соїму! А хотияї наш противник є сильніший, ми надіємо ся, що правда і права нашого народа мусять побідити.

Високая Палата!

Послі неуклопних стараній пред-ставителей руского народа в сей Високой Палаті посредством справедливої вибор-чої реформи добитись політичeskого і національного рівноправія для свого руского народа на сей з покопвіка рус-кой землі, чого краспорічивим і неопро-вержимим доказательством вся послід-ная пезплотная сесія Сейма 1910 года, Високая Палата постановила поручити своєї комісії для виборчої реформи составление проекта виборчого закона і предложєніє єго на найблизшей сесії і вівзвала одповременно Правительство, щоби в сей ціли созвало, о скільки мож-но безпироволочно, як тільки проект виборчої реформи будет готов, особною сесією Сейма.

При том било, так сказати общим соглашенієм постановлено, а у всіх на устах і в умі, що та сесія должна со-стояти ся скоро, в началі 1911 года.

З тої пори минуло 14 місяців, пе-риод чрезвычайно долгий, в дійсности сей Високой Палати без її созива майже небивалпий

За той довгий період діяльности комісії для виборчої реформи прояви-лась головню тим, що часто міняли ся

teli i referenty komisji, poki nakoniec ne pojawylsia urodlywyj projekt dep. Starzyńskiego, neprijemlemyj ruskym narodom wo wsich swoich postanowienjach, projekt, kotoryj ruskij narod Galycza prynial jako prowokaciju. Kołyże w posłidnym czasi naczalaś spisznaja robota w subkomiteti, to ona pryniala takij oborot, szczo przedstawyteli ruskoho naroda w tim komiteti dolžny byty jeho ostawyty, uwažajuczy newozmožnym dalsze prynymaty uczastie w jeho naraďach, ne mohuczy solħasyt z dostoinstwom swojeho naroda dalsze ostawatś w jeho sostawi.

W riwnoj miri jak komisja dla wyborczoj reformy wynowala i Prawytelstwo, kotoroje przyzwane bylo sodijstwowaty osuszczestwleniju dla wyborczoj reformy, udowletworjajuszczej oba narody, no i posrednyczaty mežy oboma narodamy i prywesty do toho, szczo by posłidowało w kraju uspokojenie, szczo by w kincy bylo połoženo osnovnije dla mirnoj i produktywnoj roboty dla kraju, szczo by dana byla wozmožnist obom narodam, sej kraj zaselajuszczym, myrno trudyty sia dla sebe.

Posli 14 misiacznoho pererywa sozwan nakoniec Sejm, no iz porjadka dnia nynisznoho zasidania ne baczymo, szczo by projekt wyborczoj reformy maw stanowity predmet obsuždenia Wysokoj Pałaty.

Mało toho! do sej pory woobszče nit projekta, kotoryj byby substratom dla naszych naraď, z 1910 h. do sych por ne ustanowleny jeszcze daže princypy dla izbyratelnoho zakona, kotoryi moh by odobryty ruskij narod, kotoryj smohly by pryniaty predstawyteli ruskoho naroda w sej pałati, tym samym ne dany jeszcze daže usłiwia dla toho, szczo by možna serjozno howoryty o blyżkim rozriszeniju woprosa, o osuszczestwleniju dawnisznoho żełanija ruskoho naroda, sprawedlywoj reformy wyborczoho zakona, kotoryj dał by nam riwnoprawie w naszym kraju.

W tom wynowaty ne tyśz komisju, ne tyśz Prawytelstwo, no wynowaty i polskoje bolszenstwo, kotoroje ne tolko ne chočzet postupytyś teperisznym, nezakonnym swoim hospodstwom nad ruskim narodom, no jeszcze starajet sia to hospodstwo pobħubity. zakrypty, uproczyty.

I dijstwytelno, ne tolko szczo ne sozdany usłiwia dla prymyrenia oboich narodiw zaselajuszczych sej kraj, ne tolko szczo ne nastupyló zblyženie oboch narodiw dla dobra kraja i dla dobra oboch narodiw, no

представителі і референти комісії, поки наконец не появил ся уродливий проект деп. Старжинського, неприємлемий руским народом во всіх своїх постановленнях, проект, которий рускій народ Галича прийняв jako провокацію. Колиже в посліднім часі почалась спішна робота в субкомітеті, то она прийняла такий оборот, що представителі руского народа в тім комітеті должні були его оставити, уважаючи невозможним дальше принимати участіє в его нарадах, не могучи согласити з достоїнством своего народа дальше оставатись в его составі.

В рівної мірі як комісія для виборчої реформи виновата і Правительство, которое призване было содїйствовати осуществлению для виборчої реформи, удовлетворяющей оба народи, но і посередничати межи обома народами і привести до того, щоби послїдовало в краю успокоєніє, щоби в кінці було положено основаніє для мірної і продуктивної роботи для края, щоби дана была возможність обом народам, сей край заселяющим, мирно трудити ся для себе.

Послі 14 місячного перерива созван наконец Сейм, но із порядку дня нинішнього засідання не бачимо, щоби проект виборчої реформи мав становити предмет обсу́дження Високої Палати.

Мало того! до сей пори вообщє ніт проекта, которий быльи субстратом для наших нараď, з 1910 г. до сих пор не установлени еще даже принципы для избирательного закона, которий могби одобрити рускій народ, которий смогли бы принять представителі руского народа в сей Палаті, тим самим не дани еще даже услівия для того, щоби можна серіозно говорити о близкім розрішенію вopoca, о осуществлении давнїйшого желанія руского народа, справедливой реформи выборного закона, которий дал би нам рівноправіє в нашем краю.

В том виповати не лиш комісію, не лиш Правительство, но виповати і польское большинство, которое не только не хочет поступиться теперішним, незаконным своїм господством над руским народом, но еще старает ся то господство погħубити, закріпити, упрочити.

І дійствительно не только що не создани условия для примирения обоих народів заселяющих сей край, не только що не наступило зблизженіє обох народів для добра края і для добра обох

protywno jeszcze sia propast. ktoraja wid wikiw dylt polsky i rusky narody.

W sem odnoszeniu za poslidneje wremia najbolsze starałoś i najbolsze uspiło zdiłaty krajewoje, polskoje prawytelstwo.

Perjod, tolko szczo pereżytyj i teper pereżywajemyj namy jest perjodom nebywałych daże u nas w Hałyczyni honenij i preślidowanij ruskoho naroda.

Koždyj deń prynosyt nam nowi dokazatelstwa toj nowoj polityky krajewoho polskoho prawytelstwa, jaku wodworył u nas teperisznyj namistnyk w wydu ruskoho naroda.

My wydym, jak szczenno rozhanajetsia naszi zakonno sozwani sobrania, jak zakrywajut sia naszi obszczestwa, jak bidnuju naszu uczaszczuju sia mołodzi prohanajetsia z burs na hołod i chołod i ostawljajetsia jeju bez krowa i chliba.

My wydym, jak szczenno naruszajetsia u nas swoboda łycznosty i sowisty, wydym, szczo naruszajetsia neprykosnowennost doma i tajnu pysem. Odnowremenno prowadyt sia systematyczna polityczeskaja i nacjonalnaja demoralizacya naszoj inteligencji. Na wsej linii wedet sia protyw ruskoho naroda prosto ekstyrpacyjnaja polityka, polityka, ktoroju ruskij narod wynymajetsia z pid zakona.

W poslidnoje wremia weły sia, prawda, na widenskim grunty perehowory polsko-ruski, iły łuczsze skazaty perehowory polsko-ukrainiski. No imenno ti perehowory łuczsze wseho swiditelstwujut o tradycyjnosty polskoj polityky. Seho znamenatelny dokazatelstwom ne tolko sowerszennaja bezuspisnost' perehoworow.

Ta tradycyjnaja polskaja polityka szczenno w swojej suty i jesły majut byty dostyhnuty myr i zhoda meży ruskym i polskym narodamy, jesły perehowory i dohowory majut obowiazuwaty oba narody, ony dołżny byty zakluczeny ne partijamy a narodamy. Nijaki torhy i kompromisy, nijaki perehowory i dohowory i kompromisy, kotory zakluczeny budut odnostonno partijamy. naszo naroda obowiazuwaty ne budut.

Jesły pošli toho wsioho, szczo my wydym, szczo na sobi widczuwajem, szczo pereżywajemo, Jeho Prewoschoditelstwo h. Namistnyk moh solłasyty so swoim położenim uczenoho istoryka i cisarskoho namistnyka, skazaty na sobranii w Krakowi (P. ks. Senyk — kuda nezaproszenyj pojichaw!) o po-

narodiv, no protywno eše pogłubila sy propast', kotoraja wid wkiw dylt' pol'ski i ruski narody.

В сем отношенію за посліднее время наибольше старалось і найбільше успіло зділати краєвое, польское правительство.

Період, только що пережитий і тепер переживаемий нами ест періодом небывалих даже у нас в Галичині гоненій і преслїдованій руского народа.

Кождїй день прихосит нам новї доказательства той пової політики краєвого польского правительства, яку водворил у нас теперішній Намісник в виду руского народа

Ми видим, як щоденно розганяють ся наші законно сованїї собранїя, як закривают ся наші общества, як бїдую нашу молодїж протаняет ся з бурє на голод і холод і оставляет ся єю без крова і хлїба.

Ми видим, як щоденно нарушаєт ся у нас свободу лїчности і совісти, видим, що нарушаєт ся неприкосновенность дома і тайну писем. Одновременно провадїть ся систематично політичeskая і національная деморалїзація нашої інтелїгенції. На всей лїнії ведет ся против руского народа просто експропрїаційная політика, політика, которою рускій народ виншмаєт ся з під закона.

В послїднее время вели ся, правда, на віденськїм ґрунті переговори польско-рускї ілї лучше сказати переговори польско-українскї. Но іменно ті переговори лучше всего свідітельствуют о традиційности польской політики. Сего знаменательным доказательством не только совершенная безуспішность переговоров.

Та традиційная польская політика ошибочно в своей сути і еслї мають бути достигнутї мир і згода межи руским і польским народамц, еслї переговори і договори мають обовязувати оба народи, то они должни бити заключеннї не партїями а народамц. Нїякі торги і компроміси, нїякі переговори і договори, компроміси, которї заключеннї будуть односторонно партїямц, нашого народа обовязувати не будуть.

Бєслї послї того, всего, що ми видим, що на собі відчуваем, що переживаем, Его Превосходительство г. Намісник мог согласити со своїм положеніем ученого istoryka і цісарского намісника, сказати на собранїю в Кракові (П. о. Сенник: куда незапрошенїй поїхав!)

lityczeskom położeniu w kraju i w osobenosti o polsko-ruskych odnoszeniach, rzecz, ktoraja — ja głęboko w tom uwiren — daże w najbliższych kruhach jeho polityczeskych jedynomyszlennykiw mohła wyzwały tolko głębokoji sożalinja, tak to jeho dilo. Jesły, odnako, Hospodyn Namistnyk, kotoryj wodworył u nas polityczeskuju systemu, bezprawia i nasylja, jakoj jeszcze w Hałyczyni, wid czasu jeji prynadżežnasty k Awstrii ne było, riszywsia utwerżdaty, szczo ruskij narod, jeho predstavyteli, jeho inteligencja proizwodiat w ciłim kraju opustoszenije, to to jeho zajawłenje objawljaju wyzowom, prowokaciju! My, smiło mohu skazaty, ne smotrjacy na wsi doteperiszni prowokacji, ne smotrjacy na to, szczo h. Namistnyk okružajet nas so wsich storon szpjonamy i prowokatoramy, kotri wtyskajut sia w naszi domy, podkradajutsia k mołodieży, lizut daże w selański bidni kurni chaty, my ne scho-dym z zakonnoho puti, a postupajemo stroho zakonno. Jesły ne smotrjacy na to, h. Namistnyk obwyniajet nas w opustoszenijach w kraju, to on ne tolko soznatelno wnosyt w naszi pronyknuti czuwstwom zakonnosty, kulturni narodni rjady bezpokojstwo, on wyzywajet nasz narod, prowokujet jeho!

(P. ks. Senyk: Abzug Bobrzyński!). W takim położeniu ruskij narod Hałycza ożydajet tylko sprawedływoho riszenia wyborczoho zakona, wid dijestwytelnoho zbłyżenija oboch narodiw, wid wirnoho urozomnija ich wzaimnych interesiw, łuczszoj dla sebe doli. Wsi druhii dila, jaki by ne wydwyhała żyzn, ustupajut na żadnyj pered woprosom naszoho narodnoho suszczestwowanija, plan, hde rozchodyt sia o nasze narodnoje „ja“.

Dla toho to w imeny predstavytelstwa ruskoho naroda w tij Pałati zajawljaju, szczo jak do sych por, tak i dalsze szczytajem sprawedływoje riszenije nowoj ordynacji wyborczoj neotłožnym woprosom sprawedływoje riszenije jeho jedynstwenным sredstwom dla toho, szczoby zapołnyty tu propast', jaka leżyżt meży oboma narodamy, promostyty dorohu dla łuczszoj buducznosty, szczoby wodworyty w tim kraju myr, sozdaty usłowija dla myrnoho kulturnoho sostiazanija oboch narodow.

Zajawljaju, szczo szczytajem prostou naśmiszkoju, jesły w takeje wremia narodnoj krywdy i narodnoho ohorčenja, predkładaetsia nam dla zaniatij poriadok dnia, w ktorom ne opomynajetsia daże o woprosi wy-

o політическом положенію в краю і в особеяности о польско-руских отношеніях, річ, котрая — я глубоко в том увірен — даже в найблизших кругах его політических єдиномишленників могла визвати только глубокіи сожа́лнія, так то его діло. Если однако господин Намістник, котрий водворил у нас політическую систему безправія і насилія, якої еще в Галичині від часу єї принадлежности к Австріи не било, рішився утверждати, що русский народ, его представителі, его інтелігенція проізводят в цілім краю опустошеніе, то то его заявленіе обявляю визовом, провокацією! Ми, сьміло могу сказати, не смотрячи на всі дотеперішні провокації, не смотрячи на тоє, що г. Намістник окружает нас со всіх сторон шпіонами і провокаторами, котрі втискают ся в наші доми, подкрадают ся к молодежи, лізут даже в селянські бідні курні хати, ми не сходим з законного путі, а поступаем строго законно. Если не смотрячи на то, г. Намістник обвиняет нас в опустошеніях в краю, то он не только сознательно вносит в наші проникнуті чувством законности культурні народні ряди безпокойство, он визывает наш народ, провоцирует его!

(П. о. Сеник: Abzug Bobrzyński!). В таком положенію русский народ Галича о́жидает только від справедливого рішенія виборчого закона, від дійствительного зближенія обох народів, від вірного урозомінія їх взаімних інтересів, лучшей для себе доли. Всі другі діла, які би не видвигала жизнь, уступають на жадний перед вopросом нашого народного существова́нія, плян, где розходить ся о наше народное „я“.

Длятого то в імені представительства русского народа в тій Палаті заявляю, що як до сих пор, так і дальше щитаєм справедливе рішеніє нової ординації виборчої неотложним вopросом справедливе рішеніє его единственным средством для того, щоби заполнить ту пропасть, яка лежить межи обома народами, промостити дорогу для лучшей будущности, щоби водворити в тім краю мир, создати условия для мирного культурного состязанія обох народов.

Заявляю, що щитаєм простою насьмішкою, если в такое время народной кривды і народного огорчення, предлагается нам для занятій порядок дня, в котором не упоминает ся даже о во-

boreznoj reformy, żywotrehoszczuszczem dla naszogo naroda i ciłoho kraja.

Potomu zajawļajem riszytelnyj protest proty takoho odnoszenija k diļu reformy wyborczoho zakona, protywn odностorонnych perehoworiw i dohoworiw w sim ważnim dili, protywn teperisznoj prowokacyjnoj polityky krajewoho prawytelstwa w wydy ruskoho naroda!

Byty możej, Wysokaja Pałata, jeszcze w posłidnyj moment, poki ono wozmožno, najdet w sobi syļu zawernuty z teperisznoj dorohy i wstupyty na dorohu, kotoraja otkryjet wozmożnost' myrnoho i produktywnoho truda!

Marszałek. Głos ma p. Petruszewicz.

P. Petruszewicz: Wysokij Sojme!

Pered namy leżyť porjadok dnewnyj nynisznoho zasidania, porjadok dnewnyj znamennyj nezwyczajno wełykim czysłom postawļenych na toj porjadok spraw riżnoji wahy, sprawdi ważnych, pylnych, mensze ważnych i spraw zowsim mało ważnych.

Ale charakterystycznym duże dla toho porjadow dnewnoho je, szczo w tim wełykim czyśli spraw, postawļenych na tim porjadow dnewnim ne znachodymo sprawy, kotra dla Wosokoho Sojmu powynna buty najważniejsza, jesły ne odynaka w teperisznij sesyi. Se je charakterystyczne ne łysz dla porjadow dnewnoho, ale i dla toho Wysokoho Sojmu.

Nedawno doteperiszna ordynacyja wyborcza obchodyła wże 50-litnyj juwyłej swoho istnowania. My majemo za swoimi płeczyma wże pownych 50 lit naszoho awtonomnoho žytia. W protiahu seho dowhoho času mymo pereszkid z hory, ewolucyja ekonomicznych, kulturnych i politycznych widnosyn naszoho kraju wse taky postupyła napered — postupyła o stilko, szczo sotworeni doteperisznoju ordynacyjeju wyborczuju, prawno-polityczni ramy naszoho žytia wże wid dowszych czasiw stały tisnymi, stawaly szczoraz bilszym tiaharem dla ciłoho kraju, bo stała w superecznocy zi wsimy žytiewymy obstawynamy ciłoji suspiłnocy krajewoji.

Zamist' umożływyty swobidnyj rozwytok ciłoho kraju, ti ramy tisi stały sia murom, o kotryj na žal zi szkodoju dla interesiw ciłoho kraju wid dowhoho riadu lit rozbywa-jeś wsia žytiewa ekspanzyja, wsilako żywa energia, projawļajuczsa szczoraz z bilszoju syłoj z koždyj rokom w szyrokyh masach naszoji suspiłnocy.

Ne dywno, szczo w tych ciłych ma-

prosi wyborchoj reformy, żywotrehoszczuszczem dla naszogo naroda i ciłoho kraja.

Potomu zajawļajem rišnytelnyj protest proty takoho odnoszenija k diļu reformy wyborczoho zakona, protywn odностorонnych perehoworiw i dohoworiw w sim ważnim dili, protywn teperisznoj prowokacyjnoj polityky krajewoho prawytelstwa w wydy ruskoho naroda!

Бити может, Високая Палата, еще в послідний момент, пoki оно вoзможно, найдет в собi силу завернути з теперішньої дороги і вступити на дорогу, которая oткpийет возможность мирного і продуктивного труда!

Високий Соjме!

Перед нами лежить порядок дневний шийншого засідання, порядок дневний знаменний незвычайно великим числoм поставлених на той порядок справ ріжної ваги, справді важних, пыльных, менше важных і справ зовсім мало важных.

Ale характеристичним дуже для того порядку дневного є, що в тім великім числі справ, поставлених на тім порядку дневнім не знаходимо справи, котра для Високого Соjму повинна бути найважніша, вели не одинока в теперішній сесії. Се є характеристичне не лиш для порядку дневного, але і для того Високого Соjму.

Недавно дотеперішня ординация виборча обходила вже 50-літній ювілей свого істнованія. Ми маємо за своїми плечима вже повних 50 літ нашого автономного життя. В протягу сего довгого часу мимо перешкод з гори, еволюция економічних, культурних і політичних відносин нашого краю все таки поступила наперед — поступила о стільки, що сотворені дотеперішньою ординацією виборчою, правно політичні рами нашого життя вже від довгих часів стали тісними, ставали щораз більшим тягарем для цілого краю, бо стала в суперечности зі всіми житєвими обставинами цілої суспільности краєвої.

Замість уможливити свобідний розвиток цілого краю, ті рами тісні стали ся муrom, o котрий на жалє зі шкодою для інтересів цілого краю від довгого ряду літ розбиваєсь вся житєва експанзия, всіляка жива енергія, проявляюча ся щораз з більшою силою з кождим роком в широких масах нашої суспільности.

Не дивно, що в тих цілих масах

sach łunaje wid ciłoho riadu lit kłycz: »Dajte nam reformu wyborczu, rozszyrít' ti tísni ramy, w kotrych nam teper kažete żyty«.

Z osibna ciła nasza nacya jak raz szcze sylnijske widczuwaje tísniśt' tych ram prawno-suspiłnych doteperisznoci ordynacyji wyborczoci. Pomynajuczy, szczo teperiszna ordynacyja wyborcza wże w chwyli narodyn, s. j. w r. 1861 buła krywdoju dla nas, dajuca nam, narodowy, kotryj tohdy stano-
wylw połowynu naselenia kraju, łysz 33% mandatiw, musyt' sia przyznaty, szczo koły my wid roku 1861 razem z druhoju nacyjeju postupyły znaczo napered pid wzhladom kulturnym i ekonomicznym, koły położenie nasze polityczne skripyło sia. to tym sylnijske narod ruskij musyt' widczuwaty tu tísniśt' staroci ordynacyji wyborczoci, czym chto išszyj w kraju.

Wże sam prawnyj stan posidania na pidstawie doteperisznoci ordynacyji wyborczoci, kotryj nam daje 30% mandatiw, je dla nas nezwyčajnoju krywdoju. Szczo my majemo skazaty pro toj stan faktycznyj, jakyj my majemo zawdiaczyty tij starij ordynacyji wyborczij, koły naszu reprezentacyju w sim Sojmi pry pomoczy riżnych sztuczok zbuwa-
jeś do syły 15% i koły riwnoczesno z tym išzły krywdy i ponewołenia naszoci nacyji na išszych obłastiach rozwoju naszoho, koły my po 50 litach žytia politycznoho w tim kraju opynyły sia w poli helotiw na swoij ridnij zemły, w roli newilnykiw druhoho naroda? (P. Leo: To przesada!) Toho soromnoho położenia narod nasz ne znese.

Dijszły my, Panowe, w tych widnosynach do kraju, terpeływist' nasza wyczerpana i postanowyły my za cinu chotiajby najbilszych žertw to jarmo skynuty.

Ne chocz u hrozyty, skažu łysz odno: nedaj Boże w interesi ciłoho kraju, szczo by sia świata terpeływist' ruskoho naroda, jaku Wy do nyny ezerez ciłyj riad lit baczyły, ne perełyła sia.

I tak ciła suspiłnist' wid ciłoho riadu lit widczuwaje koniecznu potrebu siu staru ordynacyju wyborczu zastupyty nowoju, żywoju i kotra widpowidałaby żywym obstawynam žytia wsich werstw suspiłnych naszoho kraju; widczuwaje siu potrebu dribne rilnyctwo, kotre ne maje tut widpowidnoji reprezentacyji, widczuwajut' miśta, kotri za 50 lit naszoho awtonomnoho žytia piszły tak napered, widczuwaje wełyka czysłom klasa robotnykiw w kraju, kotra chocz je tak po-
żytecznym czynnykom w rozwoju ekonomicznym naszoho kraju, mymo to ne maje do

łunaє від цілого ряду літ клич: „Дайте нам реформу виборчу, розширіть ті тісні рами, в котрих нам тепер кажете жити“.

З осібно ціла наша надія як раз ще сильніше відчуває тісність тих рам правно-суспільних дотеперішної ординації виборчої. Поминаючи, що теперішня ординація виборча вже в хвили народин с. є. в р. 1861 була кривдою для нас, даючи нам, народови, котрий тогди становив половину населення краю, лиш 33% мандатів, мусить ся признати, що коли ми від року 1861 разом з другою нацією поступили значно наперед під зглядом культурним і економічним, коли положене наше політичне скріпило ся, то тим сильніше народ руский мусить відчувати ту тісність старої ординації виборчої, чим хто иньший в краю.

Вже сам правний стан посідання на підставі дотеперішної ординації виборчої, котрий нам дає 30% мандатів, є для нас незвичайною кривдою. Що ми маємо сказати про той стан фактичний, який ми маємо завдячити тій старій ординації виборчій, коли нашу репрезентацію в сім Соїмі при помочи ріжних штучок збуваєсь до сили 15% і коли рівночасно з тим ішли кривди і поневолене нашої нації на иньших областях розвою нашого, коли ми по 50 літах життя політичного в тім краю опинили ся в ролі гелотів на своїй рідній землі, в ролі невилітників другого народа? (P. Leo: To przesada!) Того соромного положення народ наш не знесе.

Дійшли ми, Панове, в тих відносінах до краю, терпелівість наша вичерпана і постановили ми за ціну хотіаби найбільших жертв то ярмо скинути.

Не хочу грозити, скажу лиш одно: не дай Боже в інтересі цілого краю, щоби ся съязта терпелівість руского народа, яку Ви до нині через цілий ряд літ бачили, не перелила ся.

I так ціла суспільність від цілого ряду літ відчуває конечну потребу сю стару ординацію виборчу заступити новою, живою і котра відповідалаби живим обставинам життя всіх верств суспільних нашого краю; відчуває сю потребу дрібне рільництво, котре не має тут відповідної репрезентації, відчувають міста, котрі за 50 літ нашого автономного життя пішли так наперед, відчуває велика числом класа робітників в краю, котра хоч є так позитивним чинником в розвою економічним нашого

teper hołosu w tim zakonodatnim tili kraje-
wim. Wid riadu lit widczuwaje ciłyj kraj
potrebu znesty siu anomaliju, jakoju je tepe-
riszna reforma wyborcza, łysz ne widczu-
waje toji potreby toj, na kotrim tiażył obo-
wiazok postaraty sia o ożywlenie toji staroji
ordynacyji wyborczoji, obowiazok włożenyj
na neho czerez ciłyj kraj, toj, kotryj powy-
nen sej obowiazok uważaty za najświatij-
szu zadacz, s. j. Sojm.

Wże popередnij Sojm maw siu ważnu
zadacz postaraty sia o reformu wyborczu,
ałe komedyju hrało sia czerez kilka lit i skin-
czyło sia na tim, szczo Sojm rozijyszow sia
ne połaħodywszy toji sprawy. I w teperisz-
nim Sojmi ta sama komedyja sia powtoryła
i doperwa riszucze stanowysko, jako my
zaniały w tij sprawie w popередnij sesyji zro-
było siu sprawy tak aktualnu. Buły optym-
isty, kotri hadały, szczo z perszymy łuczamy
wesnianoho soncia załaħodyt' sia nowu ordy-
nacyju wyborczu, a odnak mynuw ciłyj dow-
szyj rik, pıdezas kotroho možna buło mnoho
zrobyty, a permanentna komisija ne zrobyła
za ciłyj rik niczo. Pereħowory u Widny
weły sia w toj sposib, szczo koźdyj musiw
pryjty do perekonania, szczo ti pereħowory
weły sia łysz dła pozor, weły sia tak,
szczo do żadnoho porozumienia pryjty ne
mohło. I my nyny, koły zaczynajeś nowa
sesyja sojmowa, prywytni zistały poriadkom
dnewnym z 45 spraw, a łysz toji sprawy
nema, kotra powynna staty na perszim i ody-
nokim miscy.

Ja w tij chwyli ne chocz, skydaty wynu
za to vse, szczo sia stało doteper, na nikoho,
zawynyłyśmo wsi, a może ничто, a ne cho-
cz, skydaty tomu, bo rozumiju, szczo jesły
sia maje prystupaty do suspilnoji perebudo-
wy naszoho kraju, to peredowsim musyt'
stanuty meży namy potribna zhoda, a jesły
sia maje postawyty budynok buducznosti dła
naszoho kraju, to w fundamentach toho bu-
dynku ne powynni buty umieszczeni zarodky
jakojinebud' nezhody.

Ałe, Panowe, z ohladu na wahu sej
sprawy, dumaju, szczo ничто z Was ne bude
maw prawa i ne schocz, tołkuwaty nas fał-
szywo, koły skažu, szczo z ohladu na se,
szczo wid poslidnoho dnia popередnoji sesyji
sojmowoji sprawa nasza ne postupyła, a sy-
tuacyja nasza ne zmynyla sia, ałe protywno,
sprawa ciła piszła w zad, ne možemo za-
niaty inśzoho stanowyska, jak łysz take, jak
my zaniały pry kincy popередnoji sesyji soj-
mowoji, imenno w interesi ciłoho kraju, ci-

краю, мимо то не має до тепер гоłosу
в тім законодатнім тілі краєвим. Від
ряду літ відчуває цілий край потребу
знести сю аномалію, якою є теперішня
реформа виборча, лиш не відчуває тої
потреби той, на котрім тяжить обовязок
постарати ся о оживлене тої старої ор-
динації виборчої, обовязок, вложений
на него через цілий край, тої, котрий
повинен сей обовязок уважати за най-
святішшу задачу с. є. Соїм.

Вже попередиції Соїм мав сю ва-
жну задачу постарати ся о виборчу ре-
форму, аłe комедию грало ся через
кілька літ і скінчило ся на тім, що Соїм
розійшов ся не полагодивши тої справи.
І в теперішнім Соїмі та сама комедия
ся повторила і доперва рішуче стано-
виско, яке ми заняли в тії справі в по-
передній сесії зробило сю справу так
актуальну. Були оптимісти, котрі га-
дали, що з першими лучами весняного
сонця залагодить ся нову ординацію
виборчу, а однак мишув цілий довгий
рік, підчас котрого можна було много
зробити, а перманентна комісія не зро-
била за цілий рік нічо. Переговори
у Відні вели ся в той спосіб, що кождий
мусів прийти до переконання, що ті пе-
реговори вели ся лише дła pozor, вели
ся так, що до жадного порозуміння прийти
не могло. І ми нині, коли зачинаєсь
нова сесія соїмова, привитані зістали
порядком дпсвним з 45 справ, а лиш
тої справи нема, котра повінна стати
на першим і одинокім місці.

Я в тії хвилі не хочу скидати ви-
ну за то все, що ся стало до тепер, на
нікого, завилилисьмо всі, а може ніхто,
а не хочу скидати тому, бо розумію,
що если ся має приступати до суспіль-
ної перебудови нашого краю, то пере-
довсім мусить станути межи нами по-
трібна згода, а если ся має поставити
будинок будучности дła нашого краю,
то в фундаментах того будинку не по-
винні бути уміщені зародки якоїнебудь
незгоди.

Але, Панове, з огляду на вагу сеї
справи, думаю, що ніхто з Вас не буде
мав права і не схоче толкувати нас фал-
шиво, коли скажу, що з огляду на се,
що від послідного дня попередної сесії
соїмової справа наша не поступила, а
ситуація наша не змінила ся, аłe про-
тивно, справа ціла пішла в зад, не мо-
жемо заняти иньшого становиска, як
лиш take, яке ми заняли при кінці по-
передної сесії соїмової, іменню: в інте-

łoji suspilnosity, ne wyjmajuczy polskoji, budemo obstojuwaty stanowysko: napered reforma ordynacyji wyborczoji, a potim wsi ynshi sprawy. Pered ynshymy na poriadku dnewnim, pered sprawoju reformy wyborczoji ne smije stanuty zadna ynsha sprawa.

I ja dumaju, szczo jesty prawdoju je se, szczo nam zapowiw J. E. p. Marszałok, szczo w bilszosty sojmowij je sprawdi szczyra i dobra wola polahodyty ostatoczno domahania ciłoji suspilnosity, dowesty w sij sesyji do zrealizowania nowoji reformy, jesty je prawdoju, szczo z Waszoho boku, Panowe, wsi sut' hotowi chochby nawit' i z cinoju żertwy utrymaty harmoniju ciłoho Sojmu, ułekszyty i pryskoryty polahodżenie toho postulatatu suspilnoho, to wsi, Panowe, zhodiat' sia z naszym wneseniem, szczo by my wże nyny zadokumentowały swoju dobry wolu tym, szczo byśmo wsi zhidno stanuly na tim stanowysku, na jakim my stały na poslidnij sesyji: napered reforma wyborcza, a wsi sprawy potomu.

Pisła naszoho perekonania možemo pchnuty sprawu napered, łysz tohdy, jesty ne budemo tratyty energiji, uwalu i praci wsich posłiw na tych 45 spraw poriadku dnewnoho krim reformy wyborczoji, ale ciłu energiju i praci skoncetrujemy na reformu wyborczu. Pryjde do porozumienia za tyżdeń czy dwa chochby w sprawach zasadnychych, to budemo maty 5 wilnych czasiw do praci i za tych 5 nedil wilnych budemo mohły uporaty sia z poriadkom dnewnym, chochby maw 10 raziw po 45 spraw. Ale teper, Panowe, zrobil' se, dajte dokaz dobroji woli tym, ne widmowlajte nam, pozwolte nam chochby syłoji konsekwencyji zistaty pry tim stanowysku, jake my popередно zanialy, ne dowodit' do dysharmoniji, pered kotroju nas peresterihajete, zhodit' sia na wnesenie, kotre w pownij wiri w dobru wolu Wysokoho Sojmu stawljajemo otsym imenem klubu ukraїnskoho:

Wysokyj Sojm zwyłyt' uchwałyty, szczo nyniszne zasidanie w tij chwyli zistaje zamknene i slidujucze zasidanie Sojmu maje buty skłykane na 18 sicznia. Tym słowom kinczu.

(Głosy: sławno i brawa).

P. Korol: Proszu o hołos.

Marszałek: Zwracam uwage, że w tej chwili jest dyskusja nad formalnym wnioskiem p. Petruszewicza i z tem zastrzeżeniem udzielam głosu posłowi Korolowi.

P. Korol. Wysokyj Sojme!

Chocu łysz kilkoma słowamy zaznaczyty nasze stanowysko do formalnoho wne-

reści цілого краю, цілої суспільности, не виймаючи польскої, будемо обстоювати становиско: наперед реформа ординації виборчої а потім всі інші справи. Перед іншими на порядку деннім, перед справою виборчої реформи не сьміє станути жадна інша справа.

I я думаю, що если правдою є се, що нам заповів Є. Е. п. Маршалок, що в більшости соймовій є справді щира і добра воля полагодити остаточно домагання цілої суспільности, довести в сій сесії до зреалізовання нової реформи, если є правдою, що з Вашого боку, Панове, всі суть готові хочби навіть і з ціною жертви утримати гармонію цілого Соїму, улекшити і прискорити полагодженє того постуляту суспільного, то всі Панове згодять ся з нашим внесенєм, щоби ми вже нині задокументовали свою добру волю тим, щоби сьмо всі згідно станули на тім становиску, на яким ми стали на послідній сесії: наперед реформа виборча, а всі справи потому.

Після нашого переконання можемо пхнути справу наперед лиш тогди, если не будемо тратити енергії, уваги і праці всіх послів на тих 45 справ порядку денного крім виборчої реформи, але цілу епергію і працю сконцентруємо на виборчу реформу. Приїде до порозуміння за тиждень чи два хочби в справах засадничих, то будемо мали 5 вільних часів до праці і за тих 5 неділь вільних будемо могли упорати ся з порядком денним, хочби мав 10 разів по 45 справ. Але тепер, Панове, зробіть се, дайте доказ доброї волі тим, не відмовляйте нам, pozwolte nam хочби силою консеkwencyi zistati przy tym stanowisku, jake my попередно zanijali, ne dowodit' do dysgarmonii, pered kotroju nas peresterigajete, zgodit' ся na wnesenie, kotre w powinij wiri w dobru wolu Wiskoho Sojmu stawljajemo otsim imenem klubu ukraїnskoho:

Високий Соїм зволить ухвалити, що нинішнє засіданє в тій хвилі зистає замкнене і слідуюче засіданє Соїму має бути скликане на 18. стчня. Тим словом кінчу.

П. Король: Прошу о голос.

Високий Соїме!

Хочу лиш кількома словами zaznaczyć наше становиско до формального

senia postawlenoho czerez peredbesidnyka. Dumaju, szczo ne potreba mnoho sliw tratty na te, szczo wykazyty, szczo toje wnesenie w danij chwyli je wpowni opravdane, szczo za tym wneseniem musymo sia z wsia-koju riszczostiju oświedczyty ne łysz dlatoho, szczo uważajemo sprawu reformy wyborczoji za sprawu perszorjadnoji walhy, pered kotroju wsi proci sprawy ustupyty powynni, ne łysz dlatoho, szczo uważajemy tuju borbu o reformu wyborczu za borbu o nasi prawno-polityczni prawa, ne łysz dlatoho, szczo uważajemo pozyskanie reformy wyborczoji jako perszu etapu naszoji borby o tii nasi prawno-polityczni prawa i w tij borbi ne śmije i ne może buty riżnić meży namy, w tij borbi o te najwaźniejsze nasze prawo, my wsi zastupnyky ruskoho naroda musymo ity solidarno, bo inaksze ne śmijemo, jesty ne choczemo stiahnuty na sebe piatna zdradnykiw naroda. Ale ne łysz sami tii czysto nasi łyszni motywy promawljut' za tym, ne łysz wzhlad na interesy naroda ruskoho promawlaje za tym, szczo Sojm prychyływ sia do toho wnesenia, ale promawlaje za tym takōż zahalnjy interes kraju, interes naroda tak ruskoho, jak polskoho. Czujemo iz wsich storin kłyczy do zhody, do toj neszczasnoj polsko-ruskoj zhody i zdajet' sia meni, szczo po tych hołosach, kotrisimo czuły ne łysz nyny w tij Wysokij Pałati z ust najwyższych dostojnykiw kraju, ale i z wczerasznoji uchwały polskoho koła sojmowoho, zdajet' sia wsio świedczyty o tim, szczo atmosfera nyny do toho je najwidpowidnijsza, zdajet' sia, szczo atmosfera przyhotowłena je do toho, szczo by, bodaj na tim odnim punkti doprowadyty do zhody meży namy.

Zdajet' sia, szczo nema ni odnoho posła w tij Wysokij Pałati, kotryjby ne skazaw sobi, szczo dowedenie do kińcia zhody polsko-ruskoji je koniecznostiju i dumaju, szczo jestyby nezhoda, szczo jestyby taja borba meży namy dalsze trewała, to sprowadyt' se szkodu ne łysz ruskomu ale i polskomu narodowy, prynese szkodę ciłomu krajewy.

Wczera Panowe na swoim zasidaniu poriszyłyście, szczo uważajete koniecznym doprowadyty reformu wyborczu w dorozi kompromisu do kińcia.

Jesłyż Wy faktyczno dumałyście przy uchwaluwaniu toji zasady serjożno o zhodi polsko-ruskij, to ne pereszkadzajte tij uhodi, ne stawljajte pereszkodu tomu, szczo by taja uhoda mohła buty dowedena do kińcia. Pewnij, szczo w tij samij wiri jesty ne bilsze

wniesenia, поставленого через передбесідника. Думаю, що не потреба много слів тратити на те, щоби виказати, що тоє внесенє в даній хвилі є вповні оправдане, що за тим внесенєм мусимо ся з всякою рішчустістю оśвідчити не лиш длятого, що уважаємо справу виборчої реформи за справу перворядної ваги, перед котрою всі прочі справи уступити повинні, не лиш длятого, що уважаємо ту ю борбу о виборчу реформу за борбу о наші правно-політичні права, не лиш длятого, що уважаємо позисканє виборчої реформи яко першу етапу нашої борби о тіі наші правно-політичні права і в тій борбі не сьміє і не може бути ріжниць межи нами, в тій борбі о те найважнїйше наше право, ми всі заступники руского народа мусимо іти солідарно, бо інакше не сьміємо, если не хочемо стягнути на себе пятна зрадників народа. Але не лиш самі тіі чисто наші личні мотиви промавляють за тим, не лиш взгляд на інтереси руского народа промавляє за тим, щоби Соїм прихилив ся до того внесеня, але промавляє за тим також загальнїй інтерес краю, інтерес народа так руского як польского. Чуємо із всіх сторін кличі до згоди, до той нещасной польско-рускої згоди і здаєть ся менї, що по тих голосах, котрісимо чули не лиш нині в тій Високій Палаті з уст найвищих достойників краю, але і з вчерашної ухвали польского Кола соймового, здаєть ся всьо сьвідчити о тім, що атмосфера нині до того є найвідповіднїйша, здаєть ся, що атмосфера приготовлена є до того, щоби бодай на тім однім пункті допровадити до згоди межи нами.

Здаєть ся, що нема ні одного посла в тій Високій Палаті, котрийби не сказав собі, що доведєне до кінця польско-рускої згоди є koniecznostію і думаю, що еслиби незгода, що еслиби тая борба межи нами дальше тревала, то спровадити се шкоду не лиш рускому але і польскому народови, принесе шкоду цілому краєви.

Вчера Панове на своїм засіданю порішилисьє, що уважаєте конечним допровадити виборчу реформу в дорозі компромісу до кінця.

Еслиж Вы фактично думалисьє при ухвалюваню тої засади серіозно о згоді польско-рускій, то не перешкаджайте тій угоді, не ставляйте перешкод тому, щоби тая угода могла бути доведена до кінця. Певний, що в тій самій вірі,

chcemo i my toji zhody, bo i nam wże obrydła taja wiczna borba, taja wiczna swarka, jaka weđe sia posered dwoch narodiw, kotri toj kraj zameszkujut' i my i Wy toji zhody chcemo, jesly faktyczno toji zhody хочете, to starajtes usunuty wsio te, szczyby jeju utrudniało.

Jesly, Panowe, my uważajemo reformu wyborezu za sprawu perszorjadnoji wahy, jesly my uważajemo, szczy taja sprawa powynna buty pered wsim inszymi połałodżena, to prychylit' sia do toho, szczy tak skażu, neznacznoho usłupstwa na riez naszu i na te, szczyby nyniszne zasidanie było zakryte, szczybyśmo mohły w spokoju zaczyt perehowory do dowerszenia toho istorycznoho diła, do perewedenia reformy wyborczoj. Panowe ne dumajte sobi, szczy se je łysze hołos tych kilkanajciat' posliw ruskoho naroda, kotri zasidajut' tu w Sojmi, se hołos ciłoho ruskoho naroda, kotryj kłyče do Was i wzywaje Was, szczybyście raz do zhydy meży oboma narodamy doprowadyły. Jeslyż, każu, Wy na serjo dumajete o tij zhodi, to usuwajte wsio to, szczyby było utrudnieniem i ja ne oszybnuś, jesly skażu, szczy oden nerozważnyj krok iz strony bilszosty toho Sojmu może duży bolisno widbyty sia na ciłij uhodi meży tymy dwoma narodamy.

Dłatoho w interesi tak naszym, jak i Waszim proszu Was, Panowe, szczybyście do toho wnesenia prychyłyły sia i szczybyście odnodusznoju uchwałoju swojeju zademonstruwały, szczy faktyczno toji szczyby polsko-ruskoji хочете.

Ja skinczyw.

Marszałek: Głos ma p. Leo.

P. Leo: Przemawiając w imieniu wszystkich stronnictw polskich, ubolewam niezmiernie, że nie możemy przychylić się do wniosku przedstawionego tu w imieniu klubu ukraińsko-demokratycznego przez szanownego p. Petruszewicza. Nie możemy tego uczynić z kilku powodów. Motywem tego wniosku było, że należy wstrzymać obrady sejmowe, ażeby wytworzyć atmosferę spokojną, wolną od wszelkich innych zajęć i zwrócić umysły i serca do rozwiązania tej sprawy, która od dłuższego czasu ciąży nad całym życiem publicznym naszego kraju, sprawę, która posiada znaczenie nie tylko polityczne i społeczne, ale przede wszystkim znaczenie dla obu narodów, kraj ten zamieszkujących. I to właśnie trzęcie znaczenie stanowi olbrzymią trudność w rozwiązaniu tej sprawy w zgodzie i harmonii obu narodów. Gdyby chodziło tylko o różnice społeczne i polityczne, znalezienie formuлки byłoby może już dokonane, ale ponieważ chcemy przeprowadzić rzecz w zgodzie z narodem drugim, nie zaś przeprowadzać sprawę tej jednostronnie i narzucać niejako naszą wolę, wolę większości sejmowej, dlatego szukamy i szukać będziemy sposobu wyjścia i takiej formuлки, któraby nie była tylko przerwaniem bratobójczej walki obu narodów na jedną sesję sejmową, ale któraby wytworzyła na długo podstawę zgodnego i harmonijnego współżycia dla dobra obu narodów w tym kraju. A że szukamy tego rozwiązania, to przyznał Szanowny Pan wnioskodawca sam, bo powiedział wyraźnie, że nie chce twierdzić, jakoby ktoś tutaj ponosił winę; jeśli była wina, to może była wina wszystkich. Ten objaw dobrej woli ze strony p. posła wnioskodawcy napawa mnie otuchą, że znajdziemy taką formułkę. Bo to jest pierwszy krok — to stwierdzenie dobrej

если не більше хочемо і ми тої згоди, бо і нам вже обридла тая вічна борба, тая вічна сварка, яка веде ся посеред двох народів, котрі той край замешкують і ми і Ви тої згоди хочемо, если фактично тої згоди хочете, то старайтесь усунути все те, щоби єю утрудняло.

Если, Панове, ми уважаємо виборчу реформу за справу перворядної ваги, если ми уважаємо, що тая справа повинна бути перед всіми іншими полагджена, то прихилить ся до того, що так скажу, незначного уступства на річ нашу і на те, щоби нинішнє засіданє було закрито, щобиśmy могли в спокою зачати переговори до довершення того історичного діла, до переведення виборчої реформи. Панове, не думайте собі, що се є лиш голос тих кільканайцять послів руского народа, котрі засідають ту в Соїмі, се голос цілого руского народа, котрий кличе до Вас і взиває Вас, щобиście раз до згоди межі обома народами допровадили. Еслиж, кажу, Ви на серію думаєте о тій згоді, то усувайте все то, щоби було утрудненєм і я не ошибнусь, если скажу, що оден нерозважний крок із сторони більшости того Соїму може дуже болісно відбити ся на цілій угоді межі тими двома народами.

Длятого в інтересі так нашим як і Вашім прошу Вас, Панове, щобиście до того внесеня прихилили ся і щобиście однодушною ухвалою своєю продемонстрували, що фактично тої польско-рускої згоди хочете.

Я скінчив.

woli, a raczej negacya zdej woli ze strony jakiegokolwiek czynnika tutaj udział biorącego.

Nie możemy się przychylić do wniosku dlatego, bo chcemy, ażeby stosunki kraju naszego i autonomii naszej polegały na legalnej podstawie. A legalność wymaga, ażeby budżet był uchwalony i ażeby stworzono pewną podstawę do wykonywania zarządu gospodarczego i finansowego naszego kraju. To jest przyczyna, dla której żądamy i żądać musimy, ażeby budżet razem z prowizoryum został przekazany komisji budżetowej.

(P. Makuch: Za tydzień może się to samo stać).

(П. Макух: За тиждень може ся то само стати).

Nadto powodujemy się tutaj względem na dobro najszerszych warstw ludności, które Szanowni Panowie także reprezentujecie, a których dobro zarówno Panom, jak i nam na sercu leży.

Wśród przedłożeń, które dzisiaj przez Wydział krajowy zostały przedstawione, znajduje się kilka niezmiernie ważnych i doniosłych. Wprawdzie Szanowny p. Kolega wnioskodawca może z pewnem lekceważeniem wskazał, że mamy 40 kilka punktów na porządku dziennym i prawdą jest, że między nimi znajduje się cały szereg spraw drobnych, ale sam przyznał, i zdaje mi się, że p. poseł Lewicki to samo stwierdził, że między niemi są takie, których niezatawienie przyniosłoby ogromną szkodę całemu krajowi. A są to sprawy nadzwyczajnie pilne i jakakolwiek zwłoka mogłaby je zwiechnąć i nie doprowadzić do zatawienia.

(P. Staruch: Tak złe nie jest).

(П. Старух: Так зле не есть).

Pozwolę sobie wskazać tylko na 2 sprawy, t. j. na sprawę budowy szkół ludowych i regulację płac nauczycieli (*Brava*). Panowie reprezentujecie interesa najszerszych warstw ludności wiejskiej i Panom zależy w pierwszym rzędzie także na rozwoju oświaty ludowej. I dlatego dla dobra tej oświaty pracujemy wspólnie i zgodnie i nie przerywajmy tego, co jest konieczne dla normalnego toku prac sejmowych.

W imieniu polskich stronnictw złożyć muszą deklarację, że sprawę reformy wyborczej uważamy wszyscy, jako sprawę, która musi być i to w najkrótszym czasie załatwioną i podzielamy zapatrywanie Szanownego wnioskodawcy i poprzednich mowców, że statut krajowy i ordynacya są przestarzałe i nie odpowiadają dzisiejszym stosunkom. Sądzę przeto, że uznając dobrą wolę wszystkich stronnictw polskich i pragnąc zgodnego, harmonijnego załatwienia, a przyznać muszę, że ton przemówienia wszystkich przedmowców daje nadzieję tego harmonijnego załatwienia, sądę, że wolno mi apelować do poczucia zgody i poczucia postępu, która nas powinno wiesć do rozwiązania najważniejszej sprawy politycznej, t. j. sprawy reformy wyborczej i prosić szanownych Panów, ażeby nie upierali się przy wniosku tu postawionym, a zarazem oświadczam, że ku żywemu naszemu ubolewaniu za tym wnioskiem głosować nie będziemy (*Brava*).

Marszałek: Głos ma p. Petruszewicz.

P. Petruszewicz: Wysoka Pałato!

Ja zdywowanyj je duże widpowieджу, jaku w tій chwili poczuw, a tym przykryjsza dla mene ta widpowid' z toji przyczyny, szczo wpała ona z ust przedstawytela demokratycznoho storonnyctwa (P. Staruch: Krakiwskoho, konserwatywnoho), z ust przedstawytela storonnyctwa, kotre tulky w tym Sojmi powinny staty na czoli borciw za toj postulāt suspilnosti ożywienia staroji ordynacyji wyborczoji nowym zakonom.

Argumentacya p. peredbesidnyka buła toho roda, szczo włastywo boroty sia z neju, zowsim ľhko. Nasz klub ne postawyyw wnesenia, szczo by czerez ciđu sesyju ne wziaty niczoho na porjadok dnewnyj, my postawyyły wnesenie, szczo by porjadok dnewnyj widłozhyty na oden tyżdeń do 18. sicznia. Preciń wid 18. sicznia po konec lutoho, to jest, jak dowho toj Sojm może szcze radyty, łysztyt' sia szcze 6 nedil, otżesz czas, kotryj zowsim

Висока Палато!

Я здивований є дуже відповідню, яку я в тій хвилі почув, а тим прикрийша для мене та відповідь з тої причини, що впала она з уст представителя демократичного стороництва (П. Старух: Краківського, консервативного), з уст представителя стороництва, котре тут в тім Соїмі повинно стати на чолі борців за тої постулят єспільности оживлення старої ординації виборчої новим законом.

Аргументация п. передбесідника була того рода, що властиво бороти ся з него зовсім легко. Наш клуб не поставив внесеня, щоби через цілу сесию не взяти нічого на порядок дневний, ми поставили внесенє, щоби порядок дневний відложити на оден тиждень до 18. січня. Прецінь від 18. січня по конец лютого, то єсть, як довго тої Соїм мо-

w powni może wystarczyty do połałodzenia wsich spraw, kotri nyny sut' postawłeni na porjadku dnewnim i kotri majut' buty załahodżeni w tij Pałati. Widpowid' p. peredbesidnyka, to ne jest argument. Toj argument ne może nas perekonaty. A kołyb' mih nas perekonaty, to łysz w tim odnim, szczo dla nas jest bolucze, szczo nawit' demokrateczne storonnyctwo stało po storoni tych, kotri postanowyły prowolykaty szcze teper, szcze w tij sesji sprawu reformy wyborczoj, jak najdalsze. My łyszajemo sia pry naszym stanowysku. Welyka je szkoda dla kraju, dla suspilnosti, szczo jak raz łyszeń my, łyszeń najslabsza w tim Sojmi grupa jest' tutky dijsnym i szczyrym zastupnykom toho domahania ciłoji suspilnosti. Ale widwiczalnist za se nechaj spadne na tych, kotri nam ne podały ruki pomocy, ale podały ju tym, kotri jak raz ne bażajut sobi spownenia toho najwaznijszoho postulatu suspilnosti (P. Staruch. Ony dijsno chotiat' ciłu tu sprawu peretiahnuty). Panowe widkynuły to bażanie. Darujte Panowe! My chotiły pobaczyty u Was dokaz dobroji woli, dokaz, kotryjby wam niczo ne szkodyw, a pobaczyłyśmo, szczo toji dobroji woli wydko ne ma, jesły Wy Panowe ambicju osobystu stawyte wyssze, jak dobro ciłoho kraju. Na takyj słuczaj my potrafymo westy borbu dalsze i budemo jeju wely.

(*Brawa i oklaski z ław posłów ruskich*).

Ne boimo sia, szczo wsi storonnyctwa proty nas sia połączły, bo poza namy kraj ciłyj, suspilnyś' i prawo.

(*Brawa i oklaski*).

Marszałek. Ponieważ nikt głosu nie żąda, przystępujemy do głosowania nad formalnym wnioskiem p. Petruszewicza. Proszę Panów zająć miejsca.

Posel Petruszewicz postawił wniosek o przerwanie w tej chwili obecnego posiedzenia. Kto przyjmuje ten wniosek zechce powstać.

(P. Staruch. Hańba, procz z takim Sojmom!)

Jest mniejszość, wniosek upadł.

Przystępujemy do porządku dziennego.

(P. Makuch. Dla nas nema porjadku dnewnoho!)

(*Posłowie ruscy rozpoczynają świsnąć, trąbić, krzyżeć, bić pultami, i t. d. — wrzawa trwa dalej*).

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1912. Sprawozdawca p. Jahl ma głos (Alg. 876).

P. Jahl wchodzi na trybunę sprawozdawców.

Marszałek. (*Pukając kilkakrotnie łaską przerywa wrzawę*). Spełniam w tej chwili mój obowiązek, jaki mam wobec Sejmu, kraju, a także i specjalnie wobec narodu, który Panowie reprezentujecie. Zwracam się do Was w tej chwili nie z jakimś regulaminowym zarządzeniem, ale z gorącym, serdecznym apelem, byście Panowie zechcieli jeszcze raz wziąć pod rozagę to, co pojedynczy mowcy w tej izbie i co ja, zagajając sejm Panom powiedziałem. Jeżeli Panom chodziło o zaznaczenie zasadniczego Waszego stanowiska opozycyjnego, to

же ще радити, лишити ся ще 6 неділі, отжеж час, котрий зовсім вповні може вистарчити до полагоджєня всіх справ, котрі нині суть поставлені на порядку дневнім і котрі мають бути залагоджені в тій Палаті. Відповідь п. передбєсідника, то не є аргумент. Той аргумент не може нас переконати. А колиб ми нас переконати, то лиш в тім однім, що для нас є болоче, що навіть демократичне сторонництво стало по стороні тих, котрі постановили проводікати ще тепер, ще в тій сєсїї справу реформи виборчої як найдалше. Ми лишаємо ся при нашім становиску. Велика є шкודה для краю, для суспільности, що як раз лишєнь ми, лишєнь найслабша в тім Соїмі група єсть тутки дійсним і щирим заступником того домаганя цілої суспільности. Але відвічальність за се нехай спаде на тих, котрі нам не подали руки помочи, але подали ю тим, котрі як раз не бажають собі сповнення того найважнішого постуляту суспільности. (П. Старух: Они дійсно хотять цілу ту справу перетягнути). Панове відкинули то бажанє. Даруйте Панове! Ми хотіли побачити у Вас доказ доброї волі, доказ, котрийби Вам нічо не шкодив, а побачилисьмо, що тої доброї волі видко нема, если Ви, Панове, амбіцію особисту ставите висше, як добро цілого краю. На такий случай ми потрафимо вести борбу далше і будемо єю вели.

Не боїмо ся, що всі сторонництва проти нас ся получили, бо поза нами край цілий, суспільність і право.

(Ганьба, проч з таким Соїмом!)

(Для нас нема порядку дневного!)

się to już w tej chwili stało. Jest to przeto dla Was, poddaję Wam w tej chwili Panowie formę, możliwość odwrotu jeszcze w ostatniej chwili i apeluję.

(P. Staruch. Widwernit' Wy). | (Відвернитъ Ви!)

Niech Szanowny Pan poseł zechce mi nie przerywać. W każdym razie nie mówię nic takiego, co by mogło dla pojedynczych posłów czy przedstawicieli narodu ruskiego być ubliżającym.

Jeszcze raz apeluję do Panów, weźcie Panowie pod rozagę usposobienie większości polskiej, jakie jest niewątpliwie dla doprowadzenia dzieła ugody w sprawie reformy wyborczej korzystne. Weźcie to Panowie pod rozagę dla rzeczy formalnej, dla rzeczy nie mającej doniosłości i praktycznego znaczenia, nie zechciejcie brać na siebie odpowiedzialności, że to usposobienie psujecie.

Jeszcze raz mówię, nie apeluję do Was ze stanowiska regulaminu, ale z tem poczuciem, najgłębszem przekonaniem, że wnosząc do Was ten apel, działam nietylko w interesie większości polskiej ale i interesie Waszym i interesie dzieła reformy wyborczej, o które Wam chodzi.

Proszę Panów weźcie ten apel jeszcze raz pod rozagę i zechciejcie stanowisko Wasze już zamarkowane zmienić.

Proszę Was o to usilnie. W tej nadziei przystępuję do porządku dziennego.

(P. T. Staruch. Nema porjadku dne- | (Нема порядку дневного!)
noho!)

Głos ma sprawozdawca, członek Wydziału krajowego p. Jahl.

(W tej chwili postowie ruscy rozpoczynają na nowo wrzawę, która trwa dalej).

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Jahl. Wnoszę na odesłanie sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie na rok 1912 do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedniocie pro wizoryum budżetowego na rok 1912. Sprawozdawca p. Jahl ma głos (alg. 877).

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Jahl. Wnoszę na odesłanie sprawozdania tego do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszy krajowych za rok 1910. Sprawozdawca p. Jahl ma głos (alg. 878).

Sprawozdawca, członek Wydziału krajowego p. Jahl. Wnoszę na odesłanie sprawozdania tego do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia funduszu przemysłowego. Sprawozdawca p. Jahl ma głos (alg. 879).

Sprawozdawca, członek Wydziału krajowego p. Jahl. Wnoszę na odesłanie sprawozdania tego do komisji przemysłowej w porozumieniu z budżetową.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej sprzedaży soli. Sprawozdawca p. Jahl ma głos (alg. 880).

Sprawozdawca, członek Wydziału krajowego p. Jahl. Wnoszę na odesłanie sprawozdania tego do komisji solnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności urzędowych za czas od 1. lipca 1910 do końca września 1911. Sprawozdawca p. Onyszkiewicz ma głos (alg. 881).

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę na odesłanie sprawozdania z czynności biura prezydyalnego do komisji budżetowej, Dep. I. do komisji budżetowej, szkolnej i gminnej, Dep. II. do komisji budżetowej i przemysłowej, Dep. III. do komisji gospodarstwa krajowego, Dep. IV. do komisji drogowej i kolejowej, Dep. V. do komisji sanitarnej, wreszcie z czynności Dep. VI. do komisji prawniczej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie poborów i stosunków służbowych urzędników i służb etatowych, tudzież w sprawie dodatku drożyznianego dla aplikantów i dyetaryuszy Wydziału krajowego. Sprawozdawca p. **Onyszkiewicz** ma głos (**alg. 882**).

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę na odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie rozszerzenia gmachu sejmowego. Sprawozdawca p. **Onyszkiewicz** ma głos (**alg. 883**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie odnowienia królewskiego zamku na Wawelu w Krakowie za czas od 1. września 1910 r. do końca października 1911 r. Sprawozdawca p. **Onyszkiewicz** ma głos (**alg. 884**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę na odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie nabycia ruin zamku w Tokach na własność kraju. Sprawozdawca p. **Onyszkiewicz** ma głos (**alg. 885**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie sprawozdania tego do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie subwencyonowania Hospicjum naukowego polskiego w Rzymie. Sprawozdawca p. **Onyszkiewicz** ma głos (**alg. 886**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę na odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie galicyjskiej Kasy Oszczędności we Lwowie. Sprawozdawca p. **Onyszkiewicz** ma głos (**alg. 887**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie niniejszego sprawozdania do komisji bankowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. lipca 1910 do 30. czerwca 1911. Sprawozdawca p. **Onyszkiewicz** ma głos (**alg. 888**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy kanalizacyjnej dla gminy m. Jasła. Sprawozdawca p. **Onyszkiewicz** ma głos (**alg. 889**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany § 23. ustawy o Reprezentacji powiatowej. Sprawozdawca p. **Onyszkiewicz** ma głos (**alg. 890**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia osady Czahary zbarazkie ze Związku gminy m. Zbaraża i utworzenia z niej samoistnej gminy administracyjnej. Sprawozdawca p. **Onyszkiewicz** ma głos (**alg. 891**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji gminnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Cecory ze związku gminy Płaucza wielka, powiat Brzeżany i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej. Sprawozdawca p. **Onyszkiewicz** ma głos (**alg. 892**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji gminnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z przysiółka Kropiwiszcz ad Kornicz samoistnej gminy administracyjnej. Sprawozdawca p. **Onyszkiewicz** ma głos (**alg. 893**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji gminnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z posiadłości powstałych z rozparcelowanych dóbr tabularnych w Laszkach górnych, nowej gminy administracyjnej pod nazwą »Laszki polskie«. Sprawozdawca p. **Onyszkiewicz** ma głos (**alg. 894**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji gminnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Męciszów ze związku gminy Pustków i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej. Sprawozdawca p. **Onyszkiewicz** ma głos (**alg. 895**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji gminnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółków Oleksice stare i Jaroszyce ze związku gminy Komarów i utworzenia z nich samoistnej gminy administracyjnej, pod nazwą Oleksice. Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos (**alg. 896**).

Sprawod. członek Wydz. kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji gminnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z przysiółka Wulka łamana samoistnej gminy administracyjnej. Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos (**alg. 897**).

Spraw. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji gminnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Przemyślanach na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 44.114 koron na pokrycie części kosztów rekonstrukcji szpitala powszechnego w Przemyślanach. Sprawozdawca p. Onyszkiewicz ma głos (**alg. 898**).

Spraw. członek Wydz. kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Wadowicach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 100.000 K na budowę i wykończenie dróg w tamtejszym powiecie. Sprawozdawca p. Onyszkiewicz ma głos (**alg. 899**).

Sprawod. członek Wydz. kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia reprezentacji powiatowej w Żydaczowie na przyjęcie imieniem powiatu solidarności poręki za pożyczkę komunalną, jaką gmina Rozdół zamierza zaciągnąć w Banku krajowym w kwocie 90.000 K. Sprawozdawca p. Onyszkiewicz ma głos (**alg. 900**).

Spraw. członek Wydz. kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z obliczeniem efektu finansowego niektórych sposobów polepszenia bytu nauczycieli szkół ludowych, oraz emerytów, wdów i sierot po tych nauczycielach. Sprawozdawca p. Onyszkiewicz ma głos (**alg. 901**).

Spraw. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji budżetowej do załatwienia w porozumieniu z komisją szkolną.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji gmin o uwolnienie, względnie obniżenie łub odpisanie zaległych prestacyj nauczycielskich. Sprawozdawca p. Onyszkiewicz ma głos (**alg. 902**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji budżetowej do załatwienia w porozumieniu z komisją szkolną.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przenoszenia miejscowości do wyższych klas plac nauczycielskich. Sprawozdawca p. **Onyszkiewicz** ma głos **(alg. 903)**.

Spraw. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji szkolnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie budowy szkół ludowych. Sprawozdawca p. **Onyszkiewicz** ma głos **(alg. 904)**.

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji budżetowej do załatwienia w porozumieniu z komisją szkolną.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wniosku pośła Kleskiego w przedmiocie utworzenia funduszu pożyczkowego na budowę szkół w miastach. Sprawozdawca p. **Onyszkiewicz** ma głos **(alg. 905)**.

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji budżetowej do załatwienia w porozumieniu z komisją szkolną.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu. *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie przekształcenia 6-klasowej szkoły pospolitej męskiej w Zaleszczykach na wydziałową. Sprawozdawca p. **Onyszkiewicz** ma głos **(alg. 906)**.

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji szkolnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu. *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ukrajowienia dróg. Sprawozdawca p. **Dąbski** ma głos **(alg. 907)**.

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Dąbski**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji drogowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie powiększenia etatu personelu lekarskiego, administracyjnego i służby krajowego szpitala powszechnego we Lwowie z powodu otwarcia pawilonów zakaźnych, w sprawie podwyższenia relutem za opał i światło Dyrektorowi szpitala powszechnego we Lwowie i św. Łazarza w Krakowie, w sprawie przyznania dodatków osobistych Drowi Czarnikowi, Schrammowi i Hołobutowi, tudzież w sprawie podwyższenia dodatku aktywnego Dyrektorowi szpitala św. Łazarza w Krakowie. Sprawozdawca p. **Bernadzikowski** ma głos **(alg. 908)**.

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Bernadzikowski**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie reorganizacji służby i polepszenia jej bytu w krajowych szpitalach powszechnych we Lwowie

i w Krakowie, tudzież w kraj. Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie. Sprawozdawca p. Bernadzikowski ma głos (alg. 909).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Bernadzikowski**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie utworzenia posady prymaryusza prosektora, a natomiast zwinięcia posady sekundaryusza prosektora w krajowym Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie. Sprawozdawca p. Bernadzikowski ma głos (alg. 910).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Bernadzikowski**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego usprawiedliwiającego wstawienie do budżetu szpitala św. Łazarza w Krakowie podwyższonych poborów służbowych etatowego maszynisty. Sprawozdawca p. Bernadzikowski ma głos (alg. 911).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Bernadzikowski**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie zapewnienia ze strony kraju wypłaty emerytur, pensji wdowich i dodatków na wychowanie dzieci dla nauczycieli Zakładu dla głuchoniemych we Lwowie. Sprawozdawca p. Bernadzikowski ma głos (alg. 912).

Spraw. członek Wydziału kraj. p. **Bernadzikowski**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie rozszerzenia koszar żadarmeryi we Lwowie przez dobudowę skrzydła na zakupić się mającym sąsiednim gruncie. Sprawozdawca p. Kiweluk ma głos (alg. 913).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Kiweluk**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie kreowania nowego Sądu powiatowego w Krystynopolu (alg. 914).

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gmin i obszarów dworskich: Chorobrow, Chorościc, Glinna, Płaucza mała i Płaucza wielka z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kozowej, powiatu politycznego Brzeżany, a przydzielenia tychże do okręgu c. k. Sądu powiatowego i powiatu politycznego w Zborowie (alg. 915).

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gminy Grochowce wraz z obszarem dworskim, powiatu przemyskiego z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Niżankowicach a przydzielenia do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Przemysłu (alg. 916).

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gmin Hanaczów i Hanaczówka wraz z obszarami dworskimi powiatu przemyskiego z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Glinianach, a przydzielenia ich do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Przemyslanach (alg. 917).

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gminy Nieznanów wraz z obszarem dworskim powiatu kamioneckiego z okręgu c. k. Sądu

powiatowego w Busku a przydzielenia jej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kamionce strumiłowej (alg. 918).

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie uzupełnienia projektu ustawy krajowej, uchwalonego przez Wysoki Sejm z dnia 17. października 1904., o wyłączeniu obszaru 1366 morgów, obejmującego majątności tabularne »Stawisko«, »Szymanówka«, »Lewinówka«, »Wyrki« i niwy rustykalne »Pańkowa« z terytorium gminy katastralnej i administracyjnej Niwice, powiatu politycznego kamioneckiego i sądowego radziechowskiego, a przydzieleniu do terytorium gminy katastralnej Stanisławczyk, powiatu politycznego brodzkiego i sądowego Łopatyńskiego (alg. 919).

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gminy Wierzbicy wraz z obszarem dworskim powiatu rawskiego, z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Uhnowie, a przydzielenia do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Rawie ruskiej. Sprawozdawca p. Kiweluk ma głos (alg. 920).

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Kiweluk**. Wnoszę na odesłanie tych sprawozdań do komisji prawniczej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Porządek dzienny wyczerpany.

O terminie następnego posiedzenia i porządku dziennym zawiadonię członków Izby w drodze pisemnej. Posiedzenie zamykam.

Koniec posiedzenia o godzinie 1 min. 34 po południu.

Sprawozdanie stenograficzne

z rozpraw

galicyjskiego Sejmu krajowego

115. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu

z dnia 20. stycznia 1912.

T R E Ś Ć.

Głos p. Makucha z protestem imieniem klubu rusko ukraińskiego przeciw sposobowi prowadzenia narad na 114. posiedzeniu i protokółowi sejmowemu tegoż posiedzenia.

Głos p. Dużykiewicza z protestem imieniem klubu rusko-narodnej organizacji w tej samej sprawie.

Głos p. Korola z protestem imieniem klubu ruskiego w sprawie jak wyżej.

Spis petycyj.

Głos p. Krzczunowicza popierający petycję l. s. 8317.

Wniosek nagły posłów Lea, Rutowskiego, Bandrowskiego i tow. w sprawie regulacji płac nauczycieli ludowych, względnie przyznania na rok 1912 jednorazowej zapomogi drożyznianej.

Wniosek nagły posła Michałowskiego i tow. w sprawie nałożenia krajowego dodatku do podatku państwowego od spirylusu celem podwyższenia płac i emerytur nauczycieli.

Wniosek nagły p. Stapińskiego i tow. w sprawie polepszenia płac nauczycieli ludowych.

Wniosek nagły pp. Wasunga i Bandrow-

skiego i tow. w sprawie upaństwowienia gimnazjum i seminarium nauczycielskiego w Białej.

Wniosek nagły p. Szweda i tow. o udzielenie zapomogi 1.000 kor. z funduszu krajowego dla pogorzalców gm. Oczkowa.

Wniosek nagły p. Jedyńaka i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców gminy Pustkowa w pow. Ropczyckim.

Wniosek p. Schätzla i tow. o wezwanie c. k. Rządu, aby wystawił budynek na pomieszczenie seminarium żeńskiego nauczycielskiego w Brzeżanach.

Wniosek p. Schätzla i tow. o przyznanie miastom: Brzeżany, Gorlice, Jaworów i Wadowice w wykonaniu uchwały sejmowej z dnia 11. listopada 1905. dotacyi w stosunku sprawdzonego ubytku w dochodach z prawa propinacyi.

Wniosek p. Styły i tow. w sprawie wyłączości górniczych.

Wniosek p. Jedyńaka i tow. w sprawie opodatkowania towarzystw asekuracyjnych na rzecz ochotniczych straży pożarnych w kraju.

Interpelacya do c. k. Rządu p. Witosa i tow. w sprawie zniesienia rewizorów bydła.

Zawiadomienie Marszałka krajowego o wysłaniu telegraficznej kondolencji do Arcyksięcia Stefana z powodu ciężkiego wypadku, który spotkał Jego małżonkę.

Wniosek formalny p. Lewickiego na zamknięcie trwającego posiedzenia i naznaczenie następnego na dzień 25. stycznia 1912. Głosy pp. Lewickiego, Abrahamowicza, Skwarki i T. Starucha.

Odrzucenie tego wniosku.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kolbuszowej na zobowiązanie się imieniem powiatu objęcia gwarancji oprocentowania i umorzenia części kapitału akcyjnego kolei lokalnej z Rzeszowa na Kolbuszowę do Niska, w kwocie 230.000 kor.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Nisku na zobowiązanie się imieniem powiatu objęcia gwarancji oprocentowania i umorzenia części kapitału akcyjnego kolei lokalnej z Rzeszowa na Kolbuszowę do Niska w kwocie 350.000 kor.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z głównego kompleksu przysiółka Gądky ad Trzcinnica samostnej gminy administracyjnej.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem sprawozdania c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie wychowania publicznego za rok szkolny 1909/10.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji nauczycieli i nauczycielek, tudzież wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, przyznanie, względnie podwyższenie emerytury, pensji wdowiej, dodatków pięcioletnich i t. p.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków fundacyi Stanisława hr. Skarbka za rok 1909.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o preliminarzu funduszu propinacyjnego na rok 1912.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie prośby Towarzystwa budowy tanich mieszkań dla urzędników Wydziału krajowego o wyjednanie funduszków na kupno gruntów pod budowę.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności, odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w r. 1910.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej wyższej szkole lasowej we Lwowie za rok 1910/11.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych zakładach naukowych rolniczych w Dublanach i o krajowych stacyach doświadczalnych rolniczych w Dublanach i we Lwowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o niższych szkołach rolniczych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zarządzie krajowym składem publicznym, połączonym ze składem wolnym w Krakowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o szkole ogrodniczej w Tarnowie, na Wulce kapitańskiej, o Zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach i o popieraniu sadownictwa w kraju za rok 1910/11.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wykształcenia kobiet w zakresie gospodarstwa wiejskiego i domowego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców drenarskich.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o włościach rentowych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie operacji agrarnych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia gwarancji kraju dla emisji obligacji kolejowych i zmiany statutu Banku krajowego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej Centralnej Kasie dla Spółek rolniczych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o czynnościach krajowego Patronatu Spółek oszczędności i pożyczek oraz innych spółek rolniczych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w zakresie publicznego pośrednictwa pracy za II. półrocze 1910 i I. półrocze 1911 roku.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie regulacji płac lekarzy pomocniczych krajowego szpitala powszechnego we Lwowie i św. Łazarza w Krakowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o postępie budowy zakładu dla umysłowo i nerwowo chorych w Kobierzynie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zamierzonych rekonstrukcji w szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zaprowadzeniu w krajowym Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie oświetlenia elektrycznego i własnego wodociągu.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia posady drugiego krajowego inspektora szpitali.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie rozszerzenia szpitala powszechnego w Drohobyczu.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia i odbudowy szpitala powszechnego w Podhajcach.

Wybory uzupełniające do komisji:
 administracyjnej (w miejsce p. Starzyńskiego),
 budżetowej (w miejsce pp. Kozłowskiego, Milewskiego, Starzyńskiego i Battaglii),
 drogowej (w miejsce śp. Czecza),
 gminnej (w miejsce p. Starzyńskiego),
 gospodarstwa krajowego (w miejsce śp. Brykczyńskiego),
 górniczej (w miejsce rektora Witkowskiego),
 kolejowej (w miejsce śp. Czecza),
 petycyjnej (w miejsce śp. ks. Stojałowskiego),
 podatkowej (w miejsce pp. Pastora, Kolschera i Milewskiego),
 prawniczej (w miejsce p. Czaykowskiego Władysława Wiktora),
 przemysłowej (w miejsce p. Milewskiego),
 reform agrarnych (w miejsce śp. Brykczyńskiego i śp. Czecza),

reformy wyborczej (w miejsce p. Milewskiego na członka komisji i w miejsce p. Leszka Cieńskiego na zastępcę),

szkolnej (w miejsce p. Rayskiego).

Wniosek nagły pp. Lea, Rutowskiego, Bandrowskiego i tow. w sprawie regulacji płac nauczycieli ludowych, względnie przyznania na rok 1912 jednorazowej zapomogi drożyznianej. Uzasadnienie i załatwienie wniosku.

Wniosek nagły p. Michałowskiego i tow. w sprawie nałożenia krajowego dodatku do podatku państwowego od spirytusu celem podwyższenia płac i emerytur nauczycieli. Uzasadnienie i załatwienie wniosku.

Wniosek nagły p. Stapińskiego i tow. w sprawie polepszenia płac nauczycieli ludowych. Uzasadnienie w zastępstwie nieobecnego wnioskodawcy przez p. Wasunga i załatwienie wniosku.

Wniosek nagły pp. Wasunga, Bandrowskiego i tow. w sprawie upaństwowienia gimnazjum i seminarium nauczycielskiego w Białej. Uzasadnienie i załatwienie wniosku.

Ogłoszenie wyniku skrutynium z wyborów uzupełniających do poszczególnych komisji.

(Początek posiedzenia o godzinie 11. minut 45 przed południem).

Przewodniczący: JE. Marszałek krajowy Stanisław hr. Badeni.

Ze strony c. k. Rządu J. E. c. k. Namiestnik Dr. Michał Bobrzyński i c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Sekretarze: pp. Mieczysław Urbaniski, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów: 112.

Marszałek. Sejm w komplecie, posiedzenie otwieram. Protokół z 114. posiedzenia jest złożony w biurze sejmowym do przejrzania.

P. Makuch. Proszu o głos.

Прошу о голос.

Marszałek. Czy w sprawie protokołu?

P. Makuch. Tak jest.

Так есть.

Marszałek. Głos ma p. Makuch.

P. Makuch. Wysoka Pałato!

Висока Палато!

Imieniem naszego klubu protestuję przeciw sposobowi wedenia narad Sejmu na zasedaniu 11. stycznia 1912 i przeciw oszybkam w protokoli sejmowym. Motywy toho protestu wnesemo na piśmie.

Іменем нашого клубу протестую против способу веденя нарад Сейму на засіданю 11. січня 1912 і против ошибкам в протоколі сеймовім. Мотиви того протесту внесемо на письмі.

Marszałek. Skoro protest będzie wniesiony, postąpię w myśl zasad regulaminu.

P. Dudykiewicz. Proszu o głos.

Прошу о голос.

Marszałek. Czy w tej sprawie?

P. Dudykiewicz: Tak.

Так.

Marszałek. Proszę. Głos ma p. Dudykiewicz.

P. Dudykiewicz. Wysokaja Pałata!

Swoim i moich towarzyszej po klubie imieniem zajmują protest przeciw niesobliżno z regulaminem Sejma perewedenia poslidnoho zasidania sejma, sostojauszoho sia 11. s. m. Kromi seho protestujem protiv newirnoho soderżanija protokoła toho zasidania, i w osobennosty protiv toho, szczo w protokoli zasidania skazano, bud to mechaniczeskiju obstrukciju proizweły tolko człeny ruskou-ukraińskoho klubu, meżdu tim jak uczastije w obstrukciji pryniało wsio predstavitelstwo ruskoho naroda w hałyckom Sejmi bez rozlyczija frakciji, zajmłajuczy tym swij protest protiv odnoszenija polskoho bolszynstwa Sejma k' najwazniyszomu woprosu zaznamajuszczoho nyny weś kraj, woprosa izbyratelnoi reformy. Potomu obraszczajus k' jehu Prewoschodytelstvu Hospodynu Marszału z predłożeniem poruczty isprawyty protokół poslidnoho zasidania Sejma w tom naprawleniju, szczo w mechaniczeskoj obstrukciji prynymały uczastije wsi predstawiteli ruskoho naroda w Sejmi.

Odnowremennie diłaju jak ot imeny swojeho i klubu ruskoj narodnoj organizaciji tak i ot imeny szyrokych kruhow ruskich izbyratelej, kotorych imijem czest' zastupaty w toj Pałati sledujuszeje zajawlenie: Jeszcze na 96. zasidaniu Sejma sostojauszem sia 15-ho oktiabrij 1910 zajawył ot imeny naszeho klubu otec deputat Kolpaczkewycz protest po powodu obojdenija naszeho klubu pry wyborach w komisiji po diłam dorohowyży.

W 109 zasidaniu hałyckoho Sejma sostojauszem sia 12. nojabrij 1910 hoda ja imił czest' zajawyty trebowanije, predostawty klubu ruskoj narodnoj organizaciji misto i hołos w komisiji dla izbyratelnoj reformy, szczytajuczy naszeju nepreminnou objazannostju mninija i żełanija tych kruhiw ruskoho narodonasełenija, kotorych my tut predstavlam izložty i szaszczyszczaty uże w komisiji. Odnowremennie my zajawyty nasze sożalinije po powodu, szczo jak to zajawył tohdasznyj predsidatel prawoj storony sej Pałaty h. deputat Laskowskij sozywawszuj predstawytelej wsich kłybow na sowiszczanija po powodu izbyratelnoj reformy, po oszybci ne pryhłasył predstawytela naszeho klubu.

W 113 zasidaniu Sejma sostojauszem sia 18-ho nojabrij 1910 zajawlen ot imeny naszoho klubu protest po powodu obojdenija

Високая Палата!

Своім і моїх товаришей по клубу іменем заявляю протест против несогласного з регуляміном Сейма переведенія послідного засідання Сейма, сostoявшого ся 11. с. м. Крім сего протестуєм против невірного содержания протокола того засідання і в особенности против того, що в протоколі засідання сказано, будь-то механическую обструкцію произвели только члены руско-українського клуба, между тим як участіє в обструкції приняло всьо представительство руского народа в галицком Сеймі без розличія фракцій, заявляючи тим свій протест против отношенія польского большинства Сейма к найважнійшому вопросу занимающего нині весь край, вопроса избирательной реформы. Потому обращаюсь к Его Превосходительству Господину Маршалу з предложением поручити ісправити протокол послідного засідання Сейма в том направленію, що в механической обструкції принимали участіє всі представителі руского народа в Сеймі.

Одновременно ділаю як от імени своего і клуба русской народной організації так і от імени широких кругов русских избирателей, котрых імієм честь заступати в той Палаті слідующее заявленіє: Ёще на 96. засіданю Сейма сostoявшем ся 15-го октябрія 1910 заявил от імени нашего клуба отец депутат Колпачкевич протест по поводу обойденія нашего клуба при выборах в комісії по ділам дороговизи.

В 109 засіданю галицкого Сейма сostoявшем ся 12. ноябрія 1910 года я іміл честь заявити требованіє, предоставити клубу русской народной організації місто і голос в комісії для избирательной реформы, щитаючи нашею непременною обязанностію мнїя і жеłанія тих кругов руского народонаселенія, котрых ми тут представляєм изложити і защищати уже в комісії. Одновременно ми заявили наше сожалїніє по поводу, що як то заявил тогдашній председатель правой стороны сей Палаты г. депутат Лясковскій созывавший представителей всіх клубов на совїщанія по поводу избирательной реформы по ошибці не пригласил представителя нашего клуба.

В 113. засіданю Сейма сostoявшем ся 18-го ноябрія 1910 заявлен от імени нашего клуба протест по поводу обой-

naszoho klubu przy dopólnytnych wyborach w komisiju dla izbyratelnoj reformy.

Ne smotrjaczny na vse to, wsi posliduszcziji perehowory po diłam izbyratelnoj reformy polskoje bolszeństwo weło tolko z predstavitelamy ukraińskoho naprawlenija, protywn czeho my zajawyły, torżestwennyj protest na poslidnom zasidaniyu Sejma. No w poslidniji wremena ne znajem uże, także li wslidstwije oszybky, iły wpołni soznatelno, płanomirno i namirenno obchodytsia nasz klub przy sowiszczaniach o izbyratelnoj reformi, w kotorych wproczem prynymajut' uczastije predstawiteli wsich klubow, iskluczaczyny i nowijszoho klubu sere diny.

W wydu obojdenia naszej samostojatelnoj parlamentarnoj klubnoj organizaciji przy obsużdeniju tak waźnogo woprosa, jakim jawlajetsia dla naszego naroda izbyratelnaja reforma, k' kotorym przyłaszajutsia wsi kluby z iskluczeniem naszego, czym naruszeni ne tolko parlamentarnyi prawyła objazuszcziji wsi parlamenty Ewropy, no i to przyłeczje, jakoje sobludałos polskym bolszeństwom sej wysokoj pałaty, przy wsich jeho staraniach sochranity swoje hospodstwo nad ruskym narodom; w wydu takoho systematycznogo powedenia polskoho bolszyństwa, hałyckoho sejma w odnoszeniji k' naszoy klubnoj organizaciji, w wydu takoho naruszenia prawył parlamentarnoj żyzny i prostoho przyłeczja w wydu nas, kotoroje tym mense slidowaloby polskomu bolszyństwu naruszaty, szczo ne smotrjaczny na wsi starania pana namisnyka przy poslidnych parlamentyskich wyborach ruskij narod za kandydatow ruskoj narodnoj organizaciji otdał 146 tysiacz. hołosiw, w wydu toho, szczo my szczytajem diło izbyratelnoj reformy neodłożnym i nijakymy druhymy diłamy pered diłamy izbyratelnoj reformy zazanymatys ne możem, ne хочем i ne śmijem — w wydu toho, szczo diło izbyratelnoj reformy nastawysia na obsużdenije Sejma, a my wydiaczny se, jak odnosytsia k' nemu polskoje bolszyństwo, uchodym!

(Posłowie Dudykiewicz, ks. Senyk i

(P. Staruch. Lipsze łysit' sia i pomagajte tym panam hraty! Ja ne wyjdu i budu hraty do kińca).

P. Korol. Proszu o hołos w sprawie protokołu.

Marszałek. Głos ma p. Korol.

денія нашого клубу при допóлнительных выборах в комисію для избирательной реформы.

Не смотрячи на все то, всі послідующі переговори по ділам избирательной реформы польское большинство вело только з представителями украинского направления, против чего мы заявили торжественный протест на последнем заседании Сейма. Но в последнии времена не знаем уже, также ли вслѣдствие ошибки, или вполне сознательно, планомерно и намеренно обходится наш клуб при совѣщаніях о избирательной реформѣ, в которых впрочем принимают участие представители всех клубов, не исключаячи и новейшого клуба середины.

В виду обойденія нашей самостоятельной парламентарной клубной організації при обсу́жденію так важного вопроса, каким является для нашего народа избирательная реформа, к котóрым приглашаются все клубы з ісключеніем нашего, чим нарушені не только парламентній правила обязуючіе все парламенти Европы, по і то приличіе, какое соблюдалось польским большинством сей Високой Палаты, при всех его стараніях сохранити свое господство над руским народом; в виду такого систематичного поведенія польского большинства галицкого Сейма в отношеніи к нашей клубной організації, в виду такого отношенія правил парламентарной жизни і простого приличія в виду нас, которое тим меньше слѣдовало бы польскому большинству нарушати, що не смотрячи на все старанія пана Намістника при послѣдних парламентских выборах рускій народ за кандидатов русской народной організації отдал 146 тысяч голосів, в виду того, що мы считаем діло избирательной реформы неотложным і ніякими другими ділами перед ділами избирательной реформы заниматис не можем, не хочем і не сьміем — в виду того, що діло избирательной реформы наставитс на обсу́жденіе Сейма, а мы видячи се, как относится к нему польское большинство, уходим!

ks. Kołpaczekiewicz opuszczają salę).

Ліпше лишіть ся і помагайте тим панам грати! Я не вийду і буду грати до кінця.

Прóшу о голос в справі протоколу.

P. Korol. Wysoka Pałato!

Przyluczajuczyś do protestiw wnesenych czerez predstavyteliw yńszych ruskych klubiw zajawljaju, szczo i my wnesemo na pyśmi protest protyw sposobiw wedenia poślidnoho zasidania sojmowoho.

Marszałek. Czy w sprawie protokołu żąda jeszcze kto głosu? (Nikt). Gdy nikt więcej głosu nie żąda, proszę p. Sekretarza o odczytanie spisu petycyi.

Sekretarz p. **Urbański** czyta:

Spis petycyi wniesionych do Wysokiego Sejmu po dzień 20. stycznia 1912.

5900. L. s. 8101. Walerya Schmid, wdowa po rządcy szpitala przez posła Rutowskiego o dar z łaski — do komisji budżet.

5901. L. s. 8102. Polska bursa im. Tadeusza Kościuszki w Kamionce strumiłowej przez posła Bandrowskiego o subwencyę — do komisji budżet.

5902. L. s. 8103. Towarzystwo pryw. gimnazjum żeńskiego, Lwów, przez posła Głabińskiego o subwencyę — do komisji budżet.

5903. L. s. 8104. Zwierzchność gminna Kamionka strumiłowa przez posła Bandrowskiego w sprawie przekształcenia 6-klasowej szkoły żeńskiej na 3-klasową szkołę wydziałową — do komisji szkolnej.

5904. L. s. 8105. Ludwika Sikorowa, wdowa po nauczycielu lud., Złoczów, przez p. Bandrowskiego o podwyższenie pensyi wdowiej — do komisji szkolnej.

5905. L. s. 8106. Wydział komitetu emerytowanych nauczycieli ludowych z całego kraju przez p. Bandrowskiego o podwyższenie emerytur — do komisji szkolnej.

5906. L. s. 8107. Towarzystwo »Proświta«, Lwów, przez p. Kiweluka o subwencyę na urządzenie bezpłatnej wypożyczalni — do komisji budżet.

5907. L. s. 8108. Ukraińskie ruskie Towarzystwo »Sicz«, Wiedeń, przez p. Kiweluka o subwencyę — do komisji budżet.

5908. L. s. 8109. Żeńska Spółka przem. »Trud«, Lwów, przez p. Kiweluka o podwyższenie subwencyi — do komisji budżet.

5909. L. s. 8110. Filia ruskiego Towarzystwa pedagogicznego, Gorlice, przez p. Kiweluka o subwencyę na bursę — do komisji budżet.

5910. L. s. 8114. Zgromadzenie SS. Służebniczek w Krystynopolu przez p. Kiweluka o podwyższenie subwencyi — do komisji budżet.

5911. L. s. 8115. Filia Proświty im. bursy włościańskiej Markiana Szaszkiewiczą w Drohobyczu przez p. Kiweluka o subwencyę na bursę — do komisji budżet.

5912. L. s. 8116. Filia Proświty w Tarnopolu przez p. Kiweluka o subwencyę na budowę bursy — do komisji budżet.

5913. L. s. 8117. Filia Proświty, Tarnopol, przez p. Kiweluka o subwencyę na utrzymanie bursy — do komisji budżet.

5914. L. s. 8118. Towarzystwo ukr. naukowych wykładów im. Piotra Mogiły, Lwów, przez p. Kiweluka o subwencyę — do komisji budżet.

5915. L. s. 8119. Bursa polska, Tarnopol, przez p. Michałowskiego o subwencyę — do komisji budżet.

5916. L. s. 8120. Komitet Towarzystwa Opieki nad internatem dla uczniów c. k. seminarium naucz., Tarnopol, przez p. Michałowskiego o subwencyę na budowę internatu — do komisji budżet.

5917. L. s. 8121. Komitet Towarzystwa opieki nad internatem dla uczniów c. k. seminarium naucz., Tarnopol, przez p. Michałowskiego o subwencyę na utrzymanie internatu — do komisji budżet.

5918. L. s. 8122. Wydział powiatowy, Wieliczka, przez p. Maryewskiego o podwyższenie subwencyi na zakład sadowniczy — do komisji budżet.

5919. L. s. 8123. Rada wyznaniowa gminy izraelickiej w Krakowie przez p. Sarego o subwencyę na szpital — do komisji budżet.

5920. L. s. 8124. Komitet restauracyi starej bożnicy, Kraków, przez p. Sarego o subwencyę na restauracyę — do komisji budżet.

5921. L. s. 8125. Towarzystwo »Ukraiński lud. teatr im. J. Tobilewicz«, Stanisławów, przez p. Makucha o subwencyę — do komisji budżet.

5922. L. s. 8126. Główny Wydział Towarzystwa pedagog., Lwów, przez p. Petruszewicza o stałą subwencyę na utrzymanie szkoły lud. im. Hrinchenka — do komisji budżet.

Висока Палато!

Прилучаючись до протестів влєсєних чєрєз прєдставитєлїв иньших руских клубїв заявляю, що і ми вносємо на письмї протєст против способїв вєдєня послїдного засїдання соймowego.

5923. L. s. 8127. Główny Wydział Towarzystwa pedagog., Lwów, przez p. Petruszewicza o podwyższenie subwencji na utrzymanie 5-kl. szkoły wydź. żeńskiej im. Szewczenki — do komisji budżet.
5924. L. s. 8128. Główny Wydział Towarzystwa pedagog., Lwów, przez p. Petruszewicza o podwyższenie subwencji na utrzymanie szkoły ćwiczeń przy żeńskim prywatnym seminarium — do komisji budżet.
5925. L. s. 8129. Główny Wydział Towarzystwa pedagog., Lwów, przez p. Petruszewicza o podwyższenie subwencji na utrzymanie prywatnego seminarium nauczycielskiego — do komisji budżet.
5926. L. s. 8130. Główny Wydział Towarzystwa pedagog., Lwów, przez p. Petruszewicza o podwyższenie subwencji na wydawnictwo książek dla młodzieży — do komisji budżet.
5927. L. s. 8131. Główny Wydział Towarzystwa pedagog., Lwów, przez p. Petruszewicza o podwyższenie subwencji na wydawnictwo »Dzwinek« — do komisji budżet.
5928. L. s. 8132. Główny Wydział Towarzystwa pedagog., Lwów, przez p. Petruszewicza o podwyższenie subwencji na wydawnictwo »Uczytel« — do komisji budżet.
5929. L. s. 8133. Główny Wydział Towarzystwa pedagog., Lwów, przez p. Petruszewicza o stałą subwencję na spłatę długów zaciągniętych na budowę bursy przy ul. Potockiego — do komisji budżet.
5930. L. s. 8134. Główny Wydział Towarzystwa pedagog., Lwów, przez p. Petruszewicza o podwyższenie subwencji na urządzenie rocznego Walnego Zgromadzenia — do komisji budżet.
5931. L. s. 8135. Teofil Huss, rysownik techniczny, Lwów, przez p. Schätzla o zasiłek na śpiew — do kom. budżet.
5932. L. s. 8136. Towarzystwo kraj. Związek rewizyjny, Lwów, przez p. Lewickiego o subwencję na cele ruskiej kooperacji — do komisji budżet.
5933. L. s. 8137. Polskie Muzeum szkolne, Lwów, przez p. Germana o subwencję — do kom. budżet.
5934. L. s. 8138. Koło chemików słuchaczy politechniki, Lwów, przez członka Sejmu Fiedlera o subwencję — do komisji budżet.
5935. L. s. 8139. Towarzystwo muzyczne i miłośników sceny polskiej im. Moniuszki, Kołomyja, przez p. Kleskiego o subwencję — do komisji budżet.
5936. L. s. 8140. Towarzystwo prywatnego gimnazjum realnego żeńskiego, Rzeszów, przez p. Jabłońskiego o subwencję — do komisji budżet.
5937. L. s. 8141. Komitet budowy domu Towarzystwa lekarskiego, Lwów, przez posłów Loewensteina i Marsa o subwencję na budowę domu — do komisji budżet.
5938. L. s. 8142. Bursa polska im. A. Mickiewicza, Trembowla, przez p. Baworowskiego o nadzwyczajną subwencję na spłatę długu — do komisji budżet.
5939. L. s. 8143. Bursa polska im. A. Mickiewicza, Trembowla, przez p. Baworowskiego o subwencję na utrzymanie bursy — do komisji budżet.
5940. L. s. 8144. Towarzystwo dla popierania nauki polskiej, Lwów, przez członka Sejmu Finkla o subwencję — do komisji budżet.
5941. L. s. 8145. Dr. Kazimierz Twardowski, prof. Uniwersytetu, Lwów, przez p. Wasunga o subwencję na pokrycie niedoboru wydawnictwa: »Ruch filozoficzny« — do kom. budżet.
5942. L. s. 8146. Towarzystwo szkoły nauk społeczno-politycznych, Kraków, przez posła Stefczyka o subwencję na cele szkoły — do komisji budżet.
5943. L. s. 8147. Towarzystwo dla gospodarczego wykształcenia kobiet, Lwów, przez p. Czartoryskiego o subwencję na budowę szkoły — do komisji budżet.
5944. L. s. 8148. Galicyjskie Towarzystwo ochrony zwierząt, Lwów, przez p. Pinińskiego o subwencję — do komisji.
5945. L. s. 8149. Krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk, Lwów, przez p. Sobolewskiego w sprawie asanacji uzdrowisk — do komisji sanitarnej.
5946. L. s. 8150. Krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk, Lwów, przez p. Sobolewskiego w sprawie utworzenia kraj. Rady zdrojowisk i uzdrowisk — do komisji sanitarnej.
5947. L. s. 8151. Edmund Uszycki, wydawca tygodnika »Przez lądy i morza«, Lwów, przez posłów Marszałkowicza, Wrześniowskiego, Tad. Cieńskiego, Czarkowskiego-Golejewskiego o subwencję — do komisji budżet.

5948. L. s. 8152. SS. Bazylianki, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza o subwencyę na utrzymanie internatu — do komisji budżet.
5949. L. s. 8153. SS. Bazylianki, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza o subwencyę na budowę internatu — do komisji budżet.
5950. L. s. 8154. Towarzystwo ruski Instytut dla dziewcząt, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza o podwyższenie subwencyi na spłatę długów — do komisji budżet.
8951. L. s. 8155. Bursa św. Mikołaja, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza o subwencyę — do komisji budżet.
5952. L. s. 8156. Filia Towarzystwa im. św. Piotra dla wspomagania biednych cerkwi, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza o subwencyę — do komisji budżet.
5953. L. s. 8157. Towarzystwo Tania kuchnia, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza o subwencyę — do kom. budżet.
5954. L. s. 8158. Towarzystwo im. św. Cyryla, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza o subwencyę — do komisji budżet.
5955. L. s. 8159. Towarzystwo wzajemnej pomocy diaków, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza o subwencyę — do kom. budżet.
5956. L. s. 8160. Filia ruskiego Towarzystwa pedagogicznego, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza o subwencyę na bursę — do komisji budżet.
5957. L. s. 8161. Julia Władyczyn, wdowa po nauczycielu, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza o zapomogę — do kom. budżet.
5958. L. s. 8162. Krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk, Lwów, przez p. Sobolewskiego o subwencyę i bezprocentową pożyczkę — do kom. budżet.
5959. L. s. 8163. Krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk, Lwów, przez p. Sobolewskiego o subwencyę na wydawnictwo »Nasze Zdroje« — do komisji budżet.
5960. L. s. 8164. Zakład SS. Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, przez p. Tadeusza Cieńskiego o subwencyę dla zakładu — do komisji budżet.
5961. L. s. 8165. Zarząd ochrony polskiej, Wiedeń, przez p. Skarbka o subwencyę — do kom. budżet.
5962. L. s. 8166. Ks. Dr. Aleksander Pechnik, Lwów, przez p. Stanisława Henryka hr. Badeniego o subwencyę dla »Miesięcznika katechetycznego i wychowawczego« — do komisji budżet.
5963. L. s. 8167. Tadeusz Maryan Szymusik, uczeń Akademii sztuk pięknych, Kraków, przez p. Laskowskiego o zasiłek na malarstwo — do kom. budżet.
5964. L. s. 8168. Bronisław Krzywkowicz Poźniak, Berlin, przez p. Pilata o zasiłek na studia muzyczne — do komisji budżet.
5965. L. s. 8169. Kuratoria internatu św. Stanisława, Tarnów, przez p. Męcnińskiego o subwencyę na cele internatu — do komisji budżet.
5966. L. s. 8170. Kuratoria internatu św. Stanisława, Tarnów, przez p. Męcnińskiego o subwencyę na budowę internatu — do kom. budżet.
5967. L. s. 8171. Siostra Włodzimiera Filewicz, przełożona klasztoru SS. Bazyliank, Lwów, przez członka Sejmu ks. A. hr. Szeptyckiego o subwencyę na utrzymanie gimnazjum — do komisji budżet.
5968. L. s. 8172. Siostra Włodzimiera Filewicz, przełożona klasztoru SS. Bazyliank, Lwów, przez członka Sejmu ks. A. hr. Szeptyckiego o subwencyę na spłatę długu, zaciągniętego na budowę internatu — do komisji budżet.
5969. L. s. 8173. Siostra Włodzimiera Filewicz, przełożona klasztoru SS. Bazyliank, Lwów, przez członka Sejmu ks. A. hr. Szeptyckiego o subwencyę na utrzymanie internatu — do komisji budżet.
5970. L. s. 8174. Jozafata Teodorowicz, przełożona klasztoru SS. Bazyliank, Jaworów, przez p. Jana Szeptyckiego o subwencyę na internat — do komisji budżet.
5971. L. s. 8175. Jozafata Teodorowicz, przełożona klasztoru SS. Bazyliank, Jaworów, przez p. Jana Szeptyckiego o subwencyę na utrzymanie szkoły.
5972. L. s. 8176. Towarzystwo Domu Zdrowia uczącej się młodzieży polskiej »Pomoc bratnia«, Zakopane, przez p. Jabłońskiego o subwencyę na budowę domu — do komisji budżet.
5973. L. s. 8177. Ks. Michał Tokarski, Rzeszów, przez p. Jabłońskiego o zasiłek dla ochrony — do komisji budżetowej.

5974. L. s. 8178. Senat akademicki Uniwersytetu we Lwowie, przez członka Sejmu Finkla, o subwencję na pokrycie kosztów obchodu jubileuszowego — do komisji budżetowej.
5975. L. s. 8179. Komitet budowy pomnika Jul. Słowackiego, Lwów, przez członka Sejmu Finkla o subwencję na budowę pomnika — do komisji budżetowej.
5976. L. s. 8180. Komitet gospodarczy XI. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich, Kraków, przez członka Sejmu Szajnochę o subwencję na wydanie »Pamiętnika zjazdu« — do komisji budżetowej.
5977. L. s. 8181. Czytelnia Akademicka im. A. Mickiewicza, Kraków, przez członka Sejmu Szajnochę o subwencję — do komisji budżetowej.
5978. L. s. 8182. Stowarzyszenie kotoł. usług pod wezwaniem św. Zyty, Lwów, przez p. Rayskiego o subwencję — do komisji budżetowej.
5979. L. s. 8183. Reprezentacya powiatu Brzeskiego przez p. Götza, w sprawie budowy linii kolejowej Słotwina-Marcinkowice — do komisji kolejowej.
5980. L. s. 8184. Towarzystwo »Narodna licznycia«, Lwów, przez p. Kurowca o subwencję — do komisji budżetowej.
5981. L. s. 8185. Wydział powiatowy, Lwów, przez p. Abrahamowicza o podwyższenie subwencji na budowę drogi gminnej I. kl., Lwów-Nawarya, z 50% na 75% kosztów budowy — do komisji drogowej.
5982. L. s. 8186. Sokół polski, Wiedeń, przez p. Skarbka o subwencję — do komisji budżetowej.
5983. L. s. 8187. Polskie Towarzystwo gimn. »Sokół-Macierz«, Lwów, przez p. Tertila o subwencję — do komisji budżetowej.
5984. L. s. 8188. Polskie Towarzystwo gimn. »Sokół«, Kamionka strumiłowa, przez p. Stan. Badeniego o subwencję — do kom. budżetowej.
5985. L. s. 8189. Filia lwowskiego Towarzystwa gimn. »Sokił«, Kołomyja, przez p. Kiweluka o subwencję — do kom. budżetowej.
5986. L. s. 8190. Polskie Towarzystwo gimn. »Sokół«, Winniki, przez p. Merunowicza o subwencję — do kom. budżetowej.
5987. L. s. 8191. Krajowy związek turystyczny, Kraków, przez p. Federowicza o subwencję — do kom. budżetowej.
5988. L. s. 8192. Zgromadzenie SS. Nazaretanek, Wadowice, przez p. Bandrowskiego o subwencję na ochronkę — do kom. budżetowej.
5989. L. s. 8193. Zakład ks. Siemiaszki, Kraków, przez p. Federowicza o subwencję — do kom. budżet.
5990. L. s. 8194. SS. Felicjanki, Przemyśl, przez p. Głębińskiego o subwencję na spłatę długu — do kom. budżet.
5991. L. s. 8195. SS. Felicjanki, Przemyśl, przez p. Głębińskiego o subwencję na internat — do kom. budżet.
5992. L. s. 8196. Komitet opiekuńczy domu pracy na Kaźmierzu, Kraków, przez p. Laskowskiego o subwencję — do kom. budżet.
5993. L. s. 8197. Wydział »Opieki«, stowarzyszenia dla wspierania ubogiej żydowskiej młodzieży szkół średnich, Lwów, przez p. Loewensteina o podwyższenie subwencji — do kom. budżet.
5994. L. s. 8198. Polskie Towarzystwo pedagogiczne, Stryj, przez p. Jahla o subwencję na utrzymanie przyw. gimnazjalnej szkoły żeńskiej — do kom. budżet.
5995. L. s. 8199. Stanisław Sobczak-Gąsienica, artysta rzeźbiarz, Paryż, przez p. Adama o zasiłek na studia — do kom. budżet.
5996. L. s. 8200. Aleksander Parachoniak, Lwów, przez p. Makucha o zasiłek na śpiew — do kom. budżet.
5997. L. s. 8203. Bursa Towarzystwa Proświty, Złoczów, przez p. Kiweluka o subwencję — do kom. budżet.
5998. L. s. 8204. Rуска zachoronka, Kołomyja, przez p. Makucha o subwencję na zakupno placu i budowę domu — do kom. budżet.
5999. L. s. 8205. Leon Kozaczkiwicz, Horodenka, przez p. Kiweluka o dodatki pięcioletnie — do kom. szkolnej.
6000. L. s. 8206. Komitet parafialny, Manasterek ad Bilcze Złote, przez p. Kiweluka o subwencję na restaurację starożytnej cerkwi — do kom. budżet.

6001. L. s. 8207. Julia Gering, sierota po konduktorze dróg krajowych, Lwów, przez p. Wereszczyńskiego o dar z łaski — do komisji budżetowej.
6002. L. s. 8208. Stanisław Matwij, opiekun Ludwika i Juliusza Bittnerów, sierót po nauczycielu, przez p. Götza o pensję sierocą — do kom. szkolnej.
6003. L. s. 8209. Tomasz Krzyś, kierownik szkoły, Ulanów, przez p. Wasunga o policzenie lat — do kom. szkoln.
6004. L. s. 8210. Józefa Markowska, wdowa po słudze Wydziału kraj., Lwów, przez p. Dąbskiego o zapomogę — do kom. budżet.
6005. L. s. 8211. Wystawa architektury i wnętrz w otoczeniu ogrodowem, Kraków, przez p. Jaworskiego o subwencyę na cele wystawy — do kom. budżet.
6006. L. s. 8212. Stanisława Woysyn Antoniewicz, wdowa po profesorze Akad. handl. w Krakowie, Podgórze, przez p. Jaworskiego o zapomogę — do kom. szkolnej.
6007. L. s. 8213. Eleonora Rondewald, wdowa po konduktorze dróg krajowych, Lwów, przez p. Jampolskiego o pensję lub zapomogę — do kom. budżet.
6008. L. s. 8214. Koło Towarzystwa Szkoły ludowej, Sanok, przez p. Wrześniowskiego o subwencyę — do kom. budżet.
6009. L. s. 8215. Krajowe Towarzystwo wyzyskania sił wodnych, Lwów, przez p. Kozłowskiego o subwencyę — do kom. budżet.
6010. L. s. 8216. Wydział powiatowy, Tarnobrzeg, z prośbą Dra Alojzego Lekmana, lekarza okręgowego, przez posła Bojkę o veniam aetatis — do kom. petycyjnej.
6011. L. s. 8217. Związek artystów i artystek teatrów polskich, Kraków, przez p. Bandrowskiego o subwencyę — do kom. budżet.
6012. L. s. 8218. Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie Tow. Szkoły ludowej im. Fr. Preisendanza, Kraków, przez p. Bandrowskiego o subwencyę — do komisji budżet.
6013. L. s. 8219. Towarzystwo bursy im. królowej Jadwigi, Biała, przez p. Bandrowskiego o subwencyę — do kom. budżet.
6014. L. s. 8220. Mina Szabelska, Medyolan, przez p. Abrahamowicza o zasiłek na śpiew — do kom. budżet.
6015. L. s. 8221. Rozalia Sałamaczyńska, sierota po słudze kancel., Lwów, przez p. Michałowskiego o dar z łaski — do kom. budżet.
6016. L. s. 8222. Anna Wojtyna, wdowa po słudze Wydziału kraj., Lwów, przez p. Rutowskiego o dar z łaski — do kom. budżet.
6017. L. s. 8223. Anna Załucka, wdowa po słudze kancelaryi Wydziału kraj., Lwów, przez p. Michałowskiego o dar z łaski — do kom. budżet.
6018. L. s. 8224. Marya Barycka, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego, Lwów, przez p. Rutowskiego o dar z łaski. — do kom. budżet.
6019. L. s. 8225. Brat Otton Gończ, Dyrektor braci szkolnych, Lwów, przez członka Sejmu ks. Bilczewskiego o subwencyę — do kom. budżet.
6020. L. s. 8226. Ks. Jan Filar, emer. katecheta, Babice, przez członka Sejmu ks. Bilczewskiego o policzenie 10. lat wikaryatu do emerytury szkolnej — do kom. szkolnej.
6021. L. s. 8227. Towarzystwo dobroczynności im. św. Salomei, Biała, przez członka Sejmu ks. Bilczewskiego o subwencyę na ochronkę — do kom. budżet.
6022. L. s. 8228. Helena Kozłowska, wdowa po lekarzu okręgowym, Wiedeń, przez p. Laskowskiego o zapomogę — do kom. budżet.
6023. L. s. 8229. Jan Kobylecki, były portyer szpitala św. Zofii, Lwów, przez p. Loewensteina o emeryturę — do kom. budżet.
6024. L. s. 8230. Polskie Towarzystwo szkoły lud., Wiedeń, przez posła Jabłońskiego o subwencyę na szkoły, ochronkę, czytelnię i dom polski — do kom. budżet.
6025. L. s. 8231. Towarzystwo biblioteki polskiej, Wiedeń, przez p. Bilińskiego o subwencyę na szkołkę języka polskiego — do kom. budżet.
6026. L. s. 8232. Towarzystwo biblioteki polskiej, Wiedeń, przez p. Bilińskiego o subwencyę na cele Towarzystwa — do kom. budżet.
6027. L. s. 8233. Małgorzata Kozubowa, wdowa po dozorczy chorych, Bochnia przez p. Maissa o wsparcie — do kom. budżet.
6028. L. s. 8234. Towarzystwo ruska bursa rzemieślniczo-przemysłowa, Lwów, przez p. Kiweluka — o subwencyę na cele bursy — do kom. Budżet.

6029. L. s. 8235. Polskie towarzystwo gimnastyczne »Sokół«, Kraków, przez p. Leę o subwencyę — do kom. budżet.
6030. L. s. 8236. Tadeusz Czajkowski. Brzeżany, przez p. Schätzla, o subwencyę na wydawnictwo »Gospodarza« — do kom. budżetowej.
6031. L. s. 8237. S. S. Felicyanki, Lwów, przez p. Rutowskiego, o subwencyę na rozszerzenie domu dla bursy dziewcząt im. św. Jana Kantego — do komisji budżetowej.
6032. L. s. 8238. Związek rodzicielski, Lwów, przez p. Rutowskiego, o subwencyę — do komisji budżetowej.
6033. L. s. 8239. Towarzystwo internatu dla dziewcząt, Jasło, przez p. Jaworskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
6034. L. s. 8240. Towarzystwo przyrodników im Kopernika, Lwów, przez członka Sejmu Finkla o podwyższenie subwencji — do kom. budżetowej.
6035. L. s. 8241. Marya Gerard Festenburg, wdowa po kontrolorze sprzedaży soli, Lwów, przez p. Jahla o dar z łaski — do kom. budżetowej.
6036. L. s. 8242. Aniela Buynowska, wdowa po kontrolorze kasowym, Lwów, przez p. Jahla, o stały dar z łaski — do kom. budżetowej.
6037. L. s. 8243. Marya Kowalska, wdowa po nauczycielu, Jezierna, przez p. Michałowskiego, o emeryturę według nowej normy — do kom. szkolnej.
6038. L. s. 8244. Rudolf Grossmann, emerytowany nauczyciel, Jezierna, przez posła Michałowskiego o emeryturę według nowej normy. — do kom. szkolnej.
6039. L. s. 8245. Julian Seniów, emeryt. nauczyciel, Kołomyja, przez p. Tracza, o policzenie lat do emerytury. — do kom. szkolnej.
6040. L. s. 8246. Wiktorya Abscherowa, wdowa po nauczycielu, Kraków, przez p. Jahla, o zapomogę i emeryturę wedle nowej normy — do kom. szkolnej.
6041. L. s. 8247. Nauczycielstwo m. Podgórze, przez p. Maryewskiego, o przesunięcie do I. klasy płacy — do kom. szkolnej.
6042. L. s. 8248. Stanisław Firleciński, emer. nauczyciel, Kraków, przez p. Maryewskiego, o nadanie stałej posady nauczyciela ludowego lub podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
6043. L. s. 8249. Floryan Izdebski, emer. Dyrektor, Czernelica, przez p. Maryewskiego, o wymiar emerytury wedle nowej normy — do kom. szkolnej.
6044. L. s. 8250. Marya z Kołcuniaków Kuźmowa b. nauczycielka, Kołomyja, przez p. Skarbka, o przyjęcie do zawodu nauczycielskiego i policzenie lat do emerytury — do kom. szkolnej.
6045. L. s. 8251. Marek Hrynyszyn b. nauczyciel w Załuczu, przez p. Makucha, o emeryturę — do kom. szkolnej.
6046. L. s. 8252. Stanisław Weryha Darowski, emer. konduktor dróg krajowych, Lwów, przez p. Wereszczyńskiego, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6047. L. s. 8253. Antoni Wroniewicz, kierownik szkoły w Kobylu, przez p. Bernadzikowskiego, o pięciolecie — do kom. szkolnej.
6048. L. s. 8254. Karol Choraży, nauczyciel, Nowy Sącz przez p. Germana, o pięciolecie — do kom. szkolnej.
6049. L. s. 8255. Zofia Strumieńska, emer. nauczycielka, przez p. Merunowicza, o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
6050. L. s. 8256. Albina Dowosserowa, wdowa po naucz. Kołomyja, przez p. Kleskiego, o pensję wdową — do kom. szkolnej.
6051. L. s. 8257. Piotr Medwidski, emer. nauczyciel w Rozburczu, przez p. Adama, o podwyższenie emerytury. — do kom. szkolnej.
6052. L. s. 8258. Nauczycielstwo w Staromieściu, przez p. Jędrzejowicza, o przeniesienie do wyższej klasy płac — do kom. szkolnej.
6053. L. s. 8259. Mieszkańcy gminy Dołha-Wojniłowska, przez p. Kurowca, o pobór surowicy dla bydła — do kom. solnej.
8260. L. s. 6054. Mieszkańcy gminy Studzinki, przez p. Kurowca, o pobór surowicy dla bydła — do kom. solnej.
6055. L. s. 8261. Teofila Lewicka, wdowa po nauczycielu, Jasień przez p. Kurowca, o zapomogę — do kom. szkolnej.
6056. L. s. 8262. Leopold Skulski, dyetaryusz Szpitala, Lwów, przez p. Battaglię, o stałe zaopatrzenie — do kom. budżetowej.

6057. L. s. 8263. Jaśnikowski, nauczyciel, Czortków, przez p. Cieleckiego, o podwyższenie poborów — do kom. szkolnej.
6058. L. s. 8264. Natalia Ortyńska, sierota po nauczycielu, Sambor, przez p. Sobolewskiego, o stałą zapomogę — do kom. szkolnej.
6059. L. s. 8265. Serafina Finikowa, wdowa po nauczycielu, Zarudzie, przez p. Michałowskiego, o stałe sieroce zaopatrzenie dla córki Maryi — do kom. szkolnej.
6060. L. s. 8266. Katarzyna Pochmarska, wdowa po naucz. Sanok, przez p. Wrześniowskiego, o zapomogę — do kom. szkolnej.
6061. L. s. 8267. Helena Strońska, sierota po aptekarzu szpitala, Kraków, przez p. Marsa, o zasiłek — do kom. budżetowej.
6062. L. s. 8268. Apolonia Sternalowa, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego, Lwów, przez p. Głębińskiego, o dar z łaski — do kom. budżetowej.
6063. L. s. 8269. Franciszka Kratochwilowa z Lityńskich, wdowa po dyetaryuszu, Lwów, przez p. Głębińskiego, o dar z łaski — do kom. budżetowej.
6064. L. s. 8270. Edmund Dąbrowski, emer. asystent rachunkowy, Lwów, przez p. Głębińskiego, o zasiłek — do kom. budżetowej.
6065. L. s. 8271. Filomena Prokopowiczówna, emer. nauczycielka, Śniatyn, przez p. Krzysztofowicza, o podwyższenie emerytury. — do kom. szkolnej.
6066. L. s. 8272. Anna Witkowska, wdowa po nauczycielu, Złoczów, przez p. Schnella, o objęcie jej ustawą z roku 1907 — do kom. szkolnej.
6067. L. s. 8273. Walerya Mikulińska, wdowa po nauczycielu, Złoczów, przez p. Schnella, o objęcie ją ustawą z roku 1907 — do kom. szkolnej.
6068. L. s. 8274. Mieczysław Fiala, nauczyciel, Rzęsna polska, przez pp. Abrahamowicza i Marszałkowicza, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6069. L. s. 8275. Wojciechowska Bronisława, wdowa po nauczycielu, Schönauger, przez pośła Kędziora, o pensję i zaopatrzenie dla dzieci — do kom. szkolnej.
6070. L. s. 8276. Albina Dowosserowa, wdowa po nauczycielu, Kołomyja, przez p. Bandrowskiego, o pensję wdowią — do kom. szkolnej.
6071. L. s. 8277. Zygmunt Kwiatkowski, b. konduktor dróg krajowych, Lwów, przez p. Merunowicza, o dar z łaski — do kom. budżetowej.
6072. L. s. 8278. Wiktorya Goltentalowa, wdowa po zastępcy Dyrektora Kasy, Lwów, przez pośła Bandrowskiego o zapomogę — do kom. budżetowej.
6073. L. s. 8279. Kamila Moldauerówna, sierota po urzędniku bankowym, Lwów, przez pośła Kolischera o zasiłek na śpiew — do kom. budżetowej.
6074. L. s. 8280. Marya Jeziorańska, sierota po nauczycielu, Kryswice, przez pośła J. Szeptyckiego o zapomogę — do kom. szkolnej.
6075. L. s. 8281. Emilia Balawajder, nauczycielka, Jarosław, przez pośła Jahla o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6076. L. s. 8282. Konwent Bonifratrów, Kraków, przez pośła Jaworskiego o podwyższenie subwencji — do kom. budżetowej.
6077. L. s. 8283. Saturnin Limbach, zarządca propinacyi, Gródek, przez pośła Skarbka o zapomogę — do kom. budżetowej.
6078. L. s. 8284. Franciszek Süßk, pomocnik propinacyi miejskiej, Sambor, przez pośła Skarbka o zapomogę — do kom. budżetowej.
6089. L. s. 8285. Isak Scheininger, dozorca magazynu propinacyjnego w Gródku, przez pośła Skarbka o zapomogę — do kom. budżetowej.
6080. L. s. 8286. Jan Wojciechowski, emerytowany nauczyciel, Brzeżany, przez pośła Schätzla o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6081. L. s. 8287. Feliks Wygoda, emerytowany nauczyciel, Brzeżany, przez pośła Schätzla o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6082. L. s. 8288. Towarzystwo rękodzielników i przemysłowców »Przyjaźń«, Brzeżany, przez pośła Schätzla o subwencję — do kom. budżetowej.
6083. L. s. 8289. Zarząd synagogi, Złoczów, przez p. Schätzla o subwencję na restaurację — do kom. budżetowej.
6084. L. s. 8290. Uczeń seminarij gospodarstwa domowego, Kraków, przez p. Bandrowskiego o subwencję na koszt utrzymania przez czas kursu — do kom. budżetowej.
6085. L. s. 8291. Elżbieta Chrzysztyńska, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez p. Rutowskiego o zapomogę — do kom. szkolnej.

6086. L. s. 8292. Franciszka Siekierska, wdowa po nauczycielu, Łazany, przez p. Skołyżewskiego o pensję wdową i dodatek na wychowanie dzieci — do kom. szkolnej.
6087. L. s. 8293. Stanisław Haduch, emerytowany nauczyciel, Jaćmierz, przez p. Wrześniowskiego o dodatki pięcioletnie — do kom. szkolnej.
6088. L. s. 8294. Ks. Franciszek Gołba, Kraków, przez p. Jaworskiego o subwencję na bursę — do kom. budżetowej.
6089. L. s. 8295. Towarzystwo Biblioteka polska, Wiedeń, przez p. Bilińskiego o subwencję na cele kolonii wakacyjnych — do kom. budżetowej.
6090. L. s. 8296. Stowarzyszenie internatu dla uczniów c. k. seminarium nauczycielskiego męskiego, Kraków, przez p. Górskiego o subwencję na budowę — do kom. budżet.
6091. L. s. 8297. Stowarzyszenie internatu dla uczniów c. k. seminarium nauczycielskiego męskiego, Kraków, przez p. Górskiego o subwencję na utrzymanie internatu — do kom. budżetowej.
6092. L. s. 8298. Ruska Zachoronka, Sambor, przez p. Kiweluka o subwencję — do kom. budżetowej.
6093. L. s. 8299. Filia Towarzystwa »Proświty«, Nowy Sącz, przez p. Kiweluka o subwencję na bursę — do kom. budżetowej.
6094. L. s. 8300. Kohutowna Petronela, nauczycielka, Lwów, przez p. Kiweluka o pensję — do kom. szkolnej.
6095. L. s. 8301. Towarzystwo muzyczne »Harmonia«, Lwów, przez p. Głębińskiego o subwencję — do kom. budżetowej.
6096. L. s. 8302. Marya ze Sroków Konowalcowa, nauczycielka, Zaszków, przez p. Merunowicza o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6097. L. s. 8303. Wasyl Pawlak i towarzysze em. nauczyciele, przez p. Skwarkę o wymiar emerytury według nowej ustawy — do kom. szkolnej.
6098. L. s. 8304. Towarzystwo bursy polskiej im. Korzeniowskiego, Brody, przez p. Sałę o subwencję — do kom. budżetowej.
6099. L. s. 8305. Gmina Stanisławczyk, przez p. Sałę o wydzielenie z okręgu Sądu powiatowego w Łopatynie, a przydzielenie do Brodów — do kom. prawniczej.
6100. L. s. 8306. Gmina Monastyrzek, przez p. Sałę, o wydzielenie z okręgu Sądu powiatowego w Łopatynie, a przydzielenie do Brodów — do kom. prawniczej.
6101. L. s. 8307. Gmina Ruda brodzka, przez p. Sałę, o wydzielenie z okręgu Sądu powiatowego w Łopatynie, a przydzielenie do Brodów — do kom. prawniczej.
6102. L. s. 8308. Gmina Bodulaki, przez p. Sałę, o wydzielenie z okręgu Sądu powiatowego w Łopatynie, a przydzielenie do Brodów — do kom. prawniczej.
6103. L. s. 8309. Ukraińska powiatowa bursa, przez p. Sałę o subwencję na budowę bursy — do kom. budżetowej.
6104. L. s. 8310. Prywatne seminarium naucz. żeńskie, Brody, przez p. Skwarkę o subwencję — do kom. budżetowej.
6105. L. s. 8311. Przełożństwo obszarów dworskich gmin: Stanisławczyk, Ruda brodzka, Monastyrzek i Bordulaki, przez p. Sałę, o wyłączenie z okręgu Sądu powiatowego w Łopatynie, a przydzielenie do Sądu w Brodach — do kom. prawniczej.
6106. L. s. 8312. Komisya klimatyczna, Zakopane, przez p. Bednarskiego o subwencję na szpital klimatyczny — do kom. budżetowej.
6107. L. s. 8313. Wasyl Dombrowski, emer. nauczyciel, Harbuzów, przez p. Makucha o zrównanie poborów wedle obowiązującej ustawy — do kom. szkolnej.
6108. L. s. 8314. Wydział komitetu emerytowanych nauczycieli całego kraju, przez p. Jaworskiego o zrównanie poborów wedle obowiązującej ustawy — do kom. szkolnej.
6109. L. s. 8315. Helena Niedzielska, żona dyetarysza Wydziału krajowego, Lwów, przez p. Jampolskiego o zapomogę — do kom. budżetowej.
6110. L. s. 8316. Kornelia Strnad, wdowa po asystencie rachunkowym Wydziału krajowego, Lwów, przez p. Kiweluka o zapomogę do kom. budżetowej.
6111. L. s. 8317. Wydział powiatowy Rohatyn, przez p. Krzczunowicza o przyznanie 75% subwencji na rekonstrukcję drogi Manasterzyska-Żórawno — do kom. drogowej.

Marszałek Do tej petycji prosił o głos p. Krzczunowicz. Udzielam mu głosu.

P. Krzczunowicz. Wysoka Izbo!

Jeszcze w roku 1868 uchwalił Wysoki Sejm uznanie za drogę krajową drogi Czortków-Manasterzyska z przedłużeniem z Manasterzysk do Halicza. Od r. 1868 minęło

lat wiele, a tymczasem ta droga dotąd nie jest jeszcze zbudowaną, ani jako krajowa ani jako inna.

W projekcie ukrajowienia dróg uchwalonym przed 2-ma laty uznał Wysoki Sejm za nadającą się do ukrajowienia, a trzeba ją tylko ukończyć.

Wydział krajowy z największą gotowością zawotował od razu dla tej drogi maximum, jakie dać mógł, t. j. 50%, to jednak powiatom nie wystarcza, wobec fatalnych stosunków finansowych w tych powiatach, Wydziałowi krajowemu dobrze znanych. Dlatego wniosłem petycję imieniem powiatu rohatyńskiego prosząc o podwyższenie tej subwencji do 75%, a petycję tę motywuję złym stanem finansowym powiatu, ważnością tej drogi i tem, że Wysoki Sejm uznał już przed 40 laty potrzebę drogi z Manasterzysk do Halicza.

Marszałek. Proszę o odczytanie dalszych petycji.

Sekretarz p. Urbański (czyta):

- 6112. L. s. 8318. Stowarzyszenie Pań Ekonomek, Kraków, przez p. Krzeczunowicza o subwencyę na założenie i utrzymanie I. szkoły dla zawodowych pielęgniarek — do kom. budżetowej.
- 6113. L. s. 8319. Stowarzyszenie Pań we Lwowie, przez p. Battaglię w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
- 6114. L. s. 8320. Wanda Tertil, emer. nauczycielka, Tarnopol, przez p. Michałowskiego o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
- 6115. L. s. 8322. Jan Łuciów, emer. nauczyciel, Stanisławów, przez p. Petruszewicza o podwyższenie emerytury wedle nowej ustawy — do komisji szkolnej.
- 6116. L. s. 8323. Izba stowarzyszeń rękodzielniczych i przemysłowych, Lwów, przez p. Bandrowskiego w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
- 6117. L. s. 8324. Niewiasty powiatu kałuskiego, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
- 6118. L. s. 8325. Gmina miasta Mielca, przez p. Bandrowskiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyborczej.
- 6119. L. s. 8326. Marya Zajączkowska, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego, Lwów, przez p. Merunowicza, o zapomogę — do kom. budżetowej.
- 6120. L. s. 8327. Feliks Łukomski, emer. nauczyciel, Kleparów, przez p. Merunowicza, o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
- 6121. L. s. 8328. Aniela Tychowska, wdowa po nauczycielu, Kleparów, przez p. Merunowicza, o podwyższenie zaopatrzenia wdowiego — do kom. szkolnej.
- 6122. L. s. 8329. Nauczycielstwo szkół ludowych w Czortkowie, przez p. Cieleckiego, o przeniesienie do wyższej klasy płac — do kom. szkolnej.
- 6123. L. s. 8330. Helena Starzyńska, właścicielka prywatnego gimnazjum żeńskiego, Kraków, przez p. Hupkę, o subwencyę na środki naukowe zakładu — do kom. budżetowej.
- 6124. L. s. 8331. Andrzej Jachimowski, emer. nauczyciel, Rymanów, przez p. Wrześniowskiego, o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
- 6125. L. s. 8332. Aniela Studzińska, wdowa po nauczycielu, Rymanów, przez p. Wrześniowskiego, o podwyższenie pensyi — do kom. szkolnej.
- 6126. L. s. 8333. Józefa Burjakowa, wdowa po nauczycielu, Rymanów, przez p. Wrześniowskiego, o podwyższenie pensyi — do kom. szkolnej.
- 6127. L. s. 8334. Stowarzyszenie nauczycielek, Kraków, przez p. Federowicza, o uzupełnienia ustawy o stosunkach prawnych nauczycieli — do kom. szkolnej.
- 6128. L. s. 8335. Towarzystwo pomocy naukowej, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na rzecz rozdawnictwa bezpłatnych obiadów młodzieży szkół ludowych — do kom. budżetowej.
- 6129. L. s. 8336. Towarzystwo pomocy naukowej, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na bursę im. Tadeusza Kościuszki — do kom. budżetowej.
- 6130. L. s. 8337. Katarzyna Pogorzelska, wdowa po słudze Wydziału kraj., Lwów, przez p. Bandrowskiego o zapomogę — do kom. budżetowej.
- 6131. L. s. 8338. Julia Grabowska, wdowa po słudze Wydziału kraj., Lwów, przez p. Bandrowskiego, o dar z łaski — do kom. budżetowej.
- 6132. L. s. 8339. Zofia Underka Gorecka, Kraków, przez p. Bandrowskiego, o zasiłek na śpiew — do kom. budżetowej.

6133. L. s. 8340. Teon Malinka, emer. nauczyciel, Podhajczyki, przez p. Bandrowskiego, o dodatek pięcioletni — do kom. szkolnej.
6134. L. s. 8341. Henryka Delvecchio, emer. nauczycielka, Tarnów, przez p. Bandrowskiego, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6135. L. s. 8342. Antonina Tyncową, wdowa po nauczycielu, Podgórze, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do komisji szkolnej.
6136. L. s. 8343. Jan Krupa, emer. nauczyciel, Wieliczka, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. szkolnej.
6137. L. s. 8344. Julia Olszewska, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o dar z łaski — do kom. budżetowej.
6138. L. s. 8345. Liga pomocy przemysłowej, przez p. Halbana o podwyższenie subwencji. — do kom. budżetowej.
6139. L. s. 8346. Bursa polska im. A. Mickiewicza, Czerniowce, przez p. Halbana, o subwencję na pokrycie niedoboru — do kom. budżetowej.
6140. L. s. 8347. Bursa polska im. A. Mickiewicza, Czerniowce, przez p. Halbana, o subwencję — do kom. budżetowej.
6141. L. s. 8348. Ochronka polska, Drobovycz, przez p. Halbana, o subwencję. — do kom. budżetowej.
6142. L. s. 8349. Józefa Kuszelkowa, wdowa po zarządcy szpitala, Stanisławów, przez p. Jahla, o podwyższenie pensji — do kom. budżetowej.
6143. L. s. 8350. Ludwik Gorzka, emer. nauczyciel, Lwów, przez p. Jahla, o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
6144. L. s. 8351. Emilia z Christów Sorokowska, emer. nauczycielka, Złoczów, przez p. Jahla o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6145. L. s. 8352. Towarzystwo akad. Zjednoczenie, Lwów, przez p. Loewensteina, o podwyższenie subwencji — do kom. budżetowej.
6146. L. s. 8353. Towarzystwo rękodzielników i przemysłowców »Jad Charuzim«, Lwów, przez p. Loewensteina, o subwencję — do kom. budżetowej.
6147. L. s. 8354. Gmina Uście zielone, przez p. Kiweluka, o kreowanie Sądu — do kom. prawniczej.
6148. L. s. 8355. Towarzystwo Ruska Zachoronka, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencję — do kom. budżetowej.
6149. L. s. 8356. Filia Towarzystwa gimn. »Sokił«, Sokal, przez p. Kiweluka, o subwencję na przyrządy pożarne — do kom. budżetowej.
6150. L. s. 8357. Wydział Bractwa M. Boskiej, Sokal, przez p. Kiweluka, o subwencję na ochronkę — do kom. budżetowej.
6151. L. s. 8358. Paulina Krechowicka, wdowa po nauczycielu, Dolina, przez p. Makucha, o zapomogę — do kom. szkolnej.
6152. L. s. 8359. Katarzyna Richterowa, wdowa po nauczycielu, Bóbrka, przez p. Jabłońskiego, o zapomogę — do kom. szkolnej.
6153. L. s. 8360. Katarzyna Richterowa, wdowa po nauczycielu, Bóbrka, przez p. Jabłońskiego, o podwyższenie pensji wdowiej — do kom. szkolnej.
6154. L. s. 8361. Polskie Tow. gimn. »Sokół«, Rzeszów, przez p. Jabłońskiego, o subwencję — do kom. budżet.
6155. L. s. 8362. SS. Felicjanki, Sokal, przez p. Starzyńskiego, o subwencję — do kom. budżet.
6156. L. s. 8363. Pol. Towarzystwo »Strzecha«, Wiedeń, przez p. Germana, o podwyższenie subwencji — do kom. budżet.
6157. L. s. 8364. Tow. ochrony dla małych dzieci, Podgórze, przez p. Maryewskiego, o subwencję — do kom. budżet.
6159. L. s. 8366. Jakób Lichten, nauczyciel religii mojżeszowej, Chrzanów, przez p. Landaua, o policzenie lat przy szkole 6-kl. Hirscha do emerytury — do kom. szkoln.
6160. L. s. 8367. Internat dla uczenia seminarium naucz. żeńskiego, Brzeżany, przez p. Schätzla, o subwencję na kopno gruntu i budowę — do kom. budżet.
6161. L. s. 8368. Zakrzowice ad Zakrzów, przez p. Skołyszewskiego, o utworzenia samostnej gminy — do kom. gminnej.
6162. L. s. 8369. Pol. Związek niewiast katolickich, Lwów, przez p. Niezabitowskiego, o subwencję na tanią kuchnię studencką — do kom. budżet.

6163. L. s. 8370. Bursa jubileuszowa, Sanok, przez p. Laskowskiego, o subwencyę — do kom. budżet.
6164. L. s. 8371. Marya Kubikówna, nauczycielka w Chałupkach, Lwów. przez p. Żardeckiego, o zapomogę na koszt leczenia — do kom. szkolnej.
6165. L. s. 8372. Polskie Tow. emigracyjne, Kraków, przez p. Hupkę, o subwencyę na polski »Przegląd emigracyjny«, »Pracę« i inne wydawnictwa — do kom. budżet.
6166. L. s. 8373. Pol. Towarzystwo emigracyjne, Kraków, przez p. Hupkę, o subwencyę na schronisko noclegowe dla wychodźców — do kom. budżet.
6167. L. s. 8374. Pol. Towarzystwo emigracyjne, Kraków, przez p. Hupkę, o subwencyę na podróże informacyjne i misyjne — do kom. budżet.
6168. L. s. 8375. Wolf Engelberg, dzierżawca myt kraj., Rzeszów, przez p. Jędrzejowicza, o przyznanie odszkodowania — do kom. drogowej.
6169. L. s. 7376. Leona Jankiewicz, przełożona Zgromadzenia SS. Służebniczek N. M. P., Starawieś, przez p. Jędrzejowicza, o subwencyę na rozszerzenie nowicyatu — do kom. budżet.
6170. L. s. 8377. Gmina Zakopane, przez p. Bednarskiego, o zwolnienie gminy od obowiązku zwracania funduszowi krajowemu dopłaty w kwocie 12.500 K — i o nowelę do ustawy, by nadwyżki z opłat komunalnych przyznano gminie na cele inwestycji — do kom. gminnej.
6171. L. s. 8378. Drożnicy dróg kraj. powiatu nowotarskiego, przez p. Bednarskiego, o podwyższenie płacy i przyjęcie na etat stałej służby i t. d. — do kom. budżet.
6172. L. s. 8379. Polskie Towarzystwo szkoły średniej, Czerniowce, przez p. Leę, o subwencyę dla gimnazjum polskiego — do kom. budżet.
6173. L. s. 8380. Komitet parafialny kościoła św. Floryana, Kraków, przez p. Leę, o drugą ratę przyznanej subwencji na cele restauracyi zabytków — do kom. budżetowej.
6174. L. s. 8381. Galicyjsko-bukowiński Wydział ewangelicki, Biała, przez p. Haempla, o subwencyę na utrzymanie szkół ewangelickich — do kom. budżetowej.
6175. L. s. 8382. Marcyanna Zakrzewska, wdowa po sekretarzu Wydziału krajowego, Lwów, przez p. Głabińskiego, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6176. L. s. 8383. Helena Stachów, była służąca przy magazynach szpitala lwowskiego, Miłoszowce, przez posła Głabińskiego, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6177. L. s. 8384. P. U. którem exhibuje się petycyje emerytowanych nauczycieli i nauczycielek oraz wdów, przez p. Adama, o polepszenie bytu, a mianowicie: 1) Otylia Kostańska, wdowa po nauczycielu, Skole; 2) Leon Kozankiewicz, em. nauczyciel, Horodenka; 3) Ignacy Krzyżanowski, em. nauczyciel, Stanisławów; 4) Ambroży Petryna, em. nauczyciel, Stryj; 5) Marya Senicowa, wdowa po nauczycielu, Stryj; 6) Jan Olchowy, em. nauczyciel, Stryj; 7) Marya Sułykowa, wdowa po nauczycielu, Stryj; 8) Antonina Komarowa, wdowa po nauczycielu, Stryj; 9) Anna Orłowska, wdowa po nauczycielu, Stryj; 10) Eustachy Chominiec, em. nauczyciel, Stryj; 11) Nauczyciele miasta Rzeszowa; 12) Jakób Gierus, em. nauczyciel, Stryj — do kom. szkolnej.
6178. L. s. 8385. P. U. którem exhibuje się petycyje 57. emerytowanych nauczycieli i nauczycielek, tudzież wdów po nauczycielach, wniesione przez p. Bandrowskiego, o polepszenie bytu, a mianowicie: 1) Józef Winnicki, em. nauczyciel, Kasperowce; 2) Stanisława Niedźwiecka, em. nauczycielka, Gródek; 3) Kamila Kamińska i Zofia Sywula, wdowy po nauczycielach, Tarnopol; 4) Joanna Witkowska, wdowa po nauczycielu, Złoczów; 5) Zygmunt Kaczorowski, em. nauczyciel, Żółkiew; 6) Dymitr Jezierski, em. nauczyciel, Rokitno; 7) Malwina Jasińska, wdowa po nauczycielu, Stanisławów; 8) Wincenty Szynceł, em. nauczyciel, Ropczyce; 9) Matylda Kisiełewska, wdowa po nauczycielu, Tarnopol; 10) Leon Lewicki, em. nauczyciel, Sambor; 11) Marcin Lubaczewski, em. nauczyciel, Bolechów; 12) Karolina Dyrdzińska, wdowa po nauczycielu, Przemyśl; 13) Wojciech Putała, em. nauczyciel, Zagórze; 14) Anastazyja Grabowska, em. nauczycielka, Tarnów; 15) Sabina Kruzelnicka, wdowa po nauczycielu, Tarnopol; 16) Stanisław Winiarski, em. nauczyciel, Stanisławów; 17) Paulina Filipowicz, wdowa po nauczycielu, Kosów; 18) Józefa Herman, em. nauczycielka, Lwów; 19) Honorata z Domaników Wizimirska em. nauczycielka, Lwów; 20) Eustachy Domanik, em. nauczyciel, Lwów; 21) Marya Tyłło, wdowa po nauczycielu, Winniki; 22) Jan Lisieniecki, em. nauczyciel, Buczacz:

23) Aleksander Ludkiewicz, em. nauczyciel, Gliniany; 24) Ludwika Waymann, wdowa po nauczycielu, Stryj; 25) Sydonia Winnicka, em. nauczycielka, Tarnopol; 26) Franciszek Borodzie, em. nauczyciel, Dynów; 27) Karolina Dudkowa, wdowa po nauczycielu, Przemyśl; 28) Antonina Szostkiewicz, wdowa po nauczycielu, Tomaszów; 29) Wojciech Szajna, em. nauczyciel, Przemyśl; 30) Amalia Dąbrowska, wdowa po nauczycielu, Skole; 31) Adolfina Czekońska, wdowa po nauczycielu, Drohobycz; 32) Marya Gorecka, wdowa po nauczycielu, Lwów; 33) Jan Reichelt, em. nauczyciel, Ułaszowce; 34) Aleksander Warecki, em. nauczyciel, Brody; 35) Jan Mikowski, em. nauczyciel, Uhnów; 36) Walerya Mikulińska, wdowa po nauczycielu, Złoczów; 37) Aleksander Szabel, em. nauczyciel, Tarnopol; 38) Józefa Madurowicz, wdowa po nauczycielu, Złoczów; 39) Helena Jankowska, wdowa po nauczycielu, Złoczów; 40) Eliaszkurudza, em. nauczyciel, Złoczów; 41) Aleksander Nahorniak, em. nauczyciel, Złoczów; 42) Józefa Gulinowa, wdowa po nauczycielu, Złoczów; 43) Ignacy Zadolinny, em. nauczyciel, Złoczów; 44) Mikołaj Kaudelko, em. nauczyciel, Przemyśl; 45) Jakób Gawron, em. nauczyciel, Żwiernik; 46) Marya Ryniewicz, wdowa po nauczycielu, Stanisławów; 47) Jan Czornysz, em. nauczyciel, Złoczów; 48) Marya Sadowa, wdowa po nauczycielu, Pilzno; 49) Anna Machalska, wdowa po nauczycielu, Pilzno; 50) Marya Frydrychowa, wdowa po nauczycielu, Lwów; 51) Józefa Barbara Mrówczyńska, em. nauczycielka, Lwów; 52) Teodor Gerulak, em. nauczyciel, Horodenka; 53) Klementyna Pawliszakowa, wdowa po nauczycielu, Horodenka; 54) Leopold Pokorski, em. nauczyciel, Horodenka; 55) Karolina Łuczyńska, em. nauczycielka, Horodenka; 56) Włodzimierz Ortyński, sierota, po nauczycielu, Sambor; 57) Jan Jakimów, em. nauczyciel, Lwów — do kom. szkolnej.

6179. L. s. 8386. Stanisław Petrycki, em. nauczyciel, Kraków, przez p. Maryewskiego, o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.

6180. L. s. 8387. Liga pomocy przemysłowej, Lwów, przez p. Halbana, o podwyższenie dotacyi na akcyę zakładania warstatów studenckich — do kom. budżetowej.

6181. L. s. 8388. Liga pomocy przemysłowej, Lwów, przez p. Halbana, o podwyższenie rocznej dotacyi na utrzymanie wystawy ruchomej — do kom. budżetowej.

6182. L. s. 8389. Liga pomocy przemysłowej, Lwów, przez p. Halbana, o subwencję na działalność eksportową — do kom. budżetowej.

6183. L. s. 8390. Liga pomocy przemysłowej, Lwów, przez p. Halbana, o subwencję na pokrycie kosztów wydawnictwa »Skorowidza przemysłu i handlu« — do kom. budżetowej.

6184. L. s. 8391. Gmina miasta Bóbrki, przez p. Mycielskiego Stanisława, o przekształcenie szkoły żeńskiej im. cesarzowej Elżbiety na wydziałową — do kom. szkolnej.

6185. L. s. 8392. Stowarzyszenie Rady opiekuńczej, Kraków, przez p. Maryewskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.

6186. L. s. 8393. Polska bursa rękodzielnicza i handl, im. Dekerta, Lwów, przez p. Żardeckiego, o subwencję — do kom. budżetowej.

6187. L. s. 8394. Komitet gospodarczego Zjazdu, Kraków, przez p. Götza, o subwencję na wydanie Pamiętnika Zjazdu — do kom. budżetowej.

6188. L. s. 8395. Towarzystwo Szkoły Ludowej, Tarnopol, przez p. Michałowskiego, o subwencję na szkołę dla analfabetów — do kom. budżetowej.

6189. L. s. 8396. Zarząd Muzeum podolskiego, Tarnopol, przez p. Michałowskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.

6190. L. s. 8397. Bursa im. Króla Kazimierza Wielkiego, Tarnopol, przez p. Michałowskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.

6191. L. s. 8398. Tow. Szkoły ludowej, Tarnopol, przez p. Michałowskiego, o subwencję dla 3-letniej szkoły handlowej uzupełniającej — do kom. budżetowej.

6192. L. s. 8399. Komitet wykładów popularnych codziennych, Tarnopol, przez p. Michałowskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.

6193. L. s. 8400. Dwuletnia Szkoła handlowa, Tarnopol, przez p. Michałowskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.

6194. L. s. 8401. Przedłożona SS. św. Józefa, Tarnopol, przez p. Michałowskiego, o subwencję dla naukowych zakładów żeńskich — do kom. budżetowej.

6195. L. s. 8402. Sekcyja III. Rady opiekuńczej i sekcyja »Ochrony dzieci polskich« Związku niewiast katol. Kraków, przez p. Federowicza, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6196. L. s. 8403. Towarzystwo kolonij wakacyjnych w Kochawinie, przez p. Federowicza, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6197. L. s. 8404. Zarząd powszechnych wykładów uniwersyteckich, Lwów, przez członka Sejmu Finkla, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6198. L. s. 8405. Towarzystwo historyczne, Lwów, przez członka Sejmu Finkla, o podwyższenie subwencyi — do kom. budżetowej.
6199. L. s. 8406. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Bandrowskiego i Adama, o zrównanie poborów nauczycieli z poborami urzędników państwowych czterech rang i o wydanie pragmatyki służbowej — do kom. szkolnej.
6200. L. s. 8407. I. Koło Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Głabińskiego, o subwencyę na utrzymanie szkół polskich i ochronek — do kom. budżetowej.
6201. L. s. 8408. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Głabińskiego, o podwyższenie subwencyi na utrzymanie szkoły wydziałowej w Czechowicach — do kom. budżetowej.
6202. L. s. 8409. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Głabińskiego, o podwyższenie subwencyi na utrzymanie szkoły w Jaworzu średnim na Śląsku — do kom. budżetowej.
6203. L. s. 8410. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Głabińskiego, o podwyższenie subwencyi na utrzymanie szkoły polskiej w Maryańskich Górach (Morawy) — do kom. budżetowej.
6204. L. s. 8411. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Głabińskiego, o podwyższenie subwencyi na szkołę w Radwanicach na Śląsku — do kom. budżetowej.
6205. L. s. 8412. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Głabińskiego, o podwyższenie subwencyi w Hermanicach — do kom. budżetowej.
6206. L. s. 8413. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Głabińskiego, o podwyższenie subwencyi na szkołę w Hałcnowie pod Białą — do kom. budżetowej.
6207. L. s. 8414. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, z prośbą Tow. Szkoły ludowej w Tarnopolu, przez p. Ciuchcińskiego, o subwencyę na bursę — do kom. budżetowej.
6208. L. s. 8415. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, z prośbą Tow. Szkoły ludowej w Drohobyczu, przez p. Skarbka, o subwencyę na bursę — do kom. budżetowej.
6209. L. s. 8416. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, z prośbą Tow. Szkoły ludowej w Jaworowie, przez członka Sejmu Fiedlera, o subwencyę na bursę — do kom. budżetowej.
6210. L. s. 8417. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, z prośbą Koła Tow. Szkoły ludowej w Krakowie, przez p. Skarbka, o subwencyę na czytelnie polskie i kursa analfabetów w Bośni.
6211. L. s. 8418. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej w Krakowie, z prośbą Koła Pań Tow. Szkoły ludowej, Przemyśl, przez p. Battaglię o subwencyę na bursę — do kom. budżetowej.
6212. L. s. 8419. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej w Krakowie, przez p. Landaua, o podwyższenie subwencyi na utrzymanie szkoły polskiej w Przywozie (Morawy) — do kom. budżetowej.
6213. L. s. 8420. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej w Krakowie, przez p. Landaua, o podwyższenie subwencyi na utrzymanie seminarium naucz. w Białej — do kom. budżetowej.
6214. L. s. 8421. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej w Krakowie przez p. Landaua, o podwyższenie subwencyi na polskie gimnazjum realne w Białej — do kom. budżetowej.
6215. L. s. 8422. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej w Krakowie, przez p. Maryewskiego, o podwyższenie subwencyi na szkoły polskie w Białej — do kom. budżetowej.

6216. L. s. 8423. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej w Krakowie, przez p. Maryewskiego, o podwyższenie subwencji na szkołę polską w Leszczynach. — do kom. budżetowej.
6217. L. s. 8424. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez posła Landaua, o podwyższenie subwencji na szkoły polskie w Morawskiej-Ostrawie. — do kom. budżetowej.
6218. L. s. 8425. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, z prośbą Towarzystwa wspierającego utrzymanie polskiej bursy, realnego gimnazjum w Orłowej, przez p. Bednarskiego, o subwencję na bursę. — do kom. budżetowej.
6219. L. s. 8426. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Bednarskiego, o podwyższenie subwencji na polskie gimnazjum realne w Orłowej. — do kom. budżetowej.
6220. L. s. 8427. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Bednarskiego, o podwyższenie subwencji na utrzymanie szkoły początkowej polskiej w Witkowicach. — do kom. budżetowej.
6221. L. s. 8428. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Sałę, o subwencję na utrzymanie wydawnictwa »Przewodnika oświatowego«. — do kom. budżetowej.
6222. L. s. 8429. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Sałę o subwencję na ochronki i uczelnie Towarzystwa Szkoły ludowej. — do kom. budżetowej.
6223. L. s. 8430. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Michałowskiego, o subwencję na utrzymanie centralnej Wypożyczalni Prześroczy. — do kom. budżetowej.
6224. L. s. 8431. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Sarego, o podwyższenie subwencji na wydawnictwo książkowe. — do kom. budżetowej.
6225. L. s. 8432. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Skarbka, o subwencję na rzecz bursy Towarzystwa Szkoły ludowej w Sniatynie. — do kom. budżetowej.
6226. L. s. 8433. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej, Kraków, z prośbą Koła Tow. Szkoły ludowej w Krakowie, przez p. Skarbka, o subwencję na budowę szkoły polskiej w Maryańskich Górach. — do kom. budżetowej.
6227. L. s. 8434. Gmina Szczurowice, przez p. Sałę, o wydzielenie z okręgu radziechowskiego i przydzielenie do brodzkiego. — do kom. administracyjnej.
6228. L. s. 8435. Związek polskiego Towarzystwa gimnastycznego »Sokół«, Lwów, przez p. Głabińskiego, o podwyższenie ryczałtu dla gimnastycznych Towarzystw sokolich polskich i ruskich. — do kom. budżetowej.
6229. L. s. 8436. Związek polskiego Towarzystwa gimnastycznego »Sokół«, Lwów, przez p. Głabińskiego, o podwyższenie subwencji. — do kom. budżetowej.
6230. L. s. 8437. Zofia Zielińska, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego, Lwów, przez p. Głabińskiego, o zapomogę. — do kom. budżetowej.
6231. L. s. 8438. Stowarzyszenie »Bratnia pomoc rękodzielników szewskich«, Lwów, przez p. Głabińskiego, o subwencję. — do kom. budżetowej.
6232. L. s. 8439. Zwierzchność gminna Busk, przez p. St. H. Badeniego, o przekształcenie szkoły na wydziałową. — do kom. szkolnej.
6233. L. s. 8440. Towarzystwo »Opieka nad młodzieżą szkół średnich«, Tarnów, przez p. Tertila, o subwencję. — do kom. budżetowej.
6234. L. s. 8441. Komitet braci Miłosierdzia, Zebrzydowice, przez p. Merunowicza, o subwencję na utrzymanie szpitala. — do kom. budżetowej.
6235. L. s. 8442. Komitet braci Miłosierdzia, Zebrzydowice, przez p. Merunowicza, o subwencję na restaurację kościoła. — do kom. budżetowej.
6236. L. s. 8443. Marya z Haniewskich Fernowa nauczycielka, Bryńce zagórne, przez p. Merunowicza, o policzenie lat. — do kom. szkolnej.
6237. L. s. 8444. Gmina Pakoszówka, przez p. Wrześniowskiego, o zwolnienie od prestatyci na nauczyciela. — do kom. szkolnej.
6238. L. s. 8445. Polskie Towarzystwo gimn. Sokół w Zagórz, przez p. Wrześniowskiego, o subwencję. — do kom. budżetowej.
6239. L. s. 8446. Gmina Bóbrka, przez p. Halbana, o przekształcenie 6-kl. szkoły żeńskiej na wydziałową. — do kom. szkolnej.

6240. L. s. 8447. Centralny Zakład dla meteorologii i geodynamiki, Wiedeń, przez członka Sejmu Finkla, o subwencyę. — do kom. budżetowej.
6241. L. s. 8448. Zwierzchność gminna Wał-Ruda przez p. Götza o darowanie rat pożyczki na budowę szkoły. — do kom. szkolnej.
6242. L. s. 8449. Franciszka Krajewska, nauczycielka, Polana, przez p. Abrahamowicza, o policzenie lat służby. — do kom. szkolnej.
6243. L. s. 8450. Zgromadzenie Służebnic Serca Jezusowego, Kraków, przez p. Niezabitońskiego, o subwencyę na przytulisko i szkołę praktyczną dla służących. — do kom. budżetowej.
6244. L. s. 8451. Gmina miasta Śniatyna, przez p. Moysę, o przemianę szkoły realnej na gimnazjum realne. — do kom. szkolnej.
6245. L. s. 8452. Jan Macewicz nauczyciel, Horodenka, przez p. A. Theodorowicza, o dodatek pięcioletni. — do kom. szkolnej.
6246. L. s. 8453. Jan Macewicz, nauczyciel, Horodenka, przez p. A. Theodorowicza, o policzenie lat. — do kom. szkolnej.
6247. L. s. 8454. Liga Pomocy przemysłowej, Lwów, przez p. Halbana, o subwencyę na cele organizacji przemysłu domowego, Seminarium przemysłu domowego i kursów wędrownych. — do kom. budżetowej.
6248. L. s. 8455. Józef Kościeszka Kołakowski emer. funkcyjaryusz szpitala, Lwów, przez p. Loewensteina, o dar z łaski i podwyższenie emerytury. — do kom. budżetowej.
6249. L. s. 8456. Rada szkolna miejscowa, Słobódka dolna, przez p. Stan. H. Badeniego, o dodatkowe przyznanie zasiłku na pokrycie kosztów budowy szkoły. — do kom. szkolnej.
6250. L. s. 8457. Gmina Uście zielone, przez p. St. H. Badeniego o kreowanie sądu. — do kom. prawniczej.
6251. L. s. 8458. Gmina Uście zielone, przez p. Viviena o kreowanie sądu. — do kom. prawniczej.
6252. L. s. 8459. Gmina Gołogóry, przez p. Adama o kreowanie sądu. — do kom. prawniczej.
- 6252/a L. s. 8460. Towarzystwo wzaj. pomocy rękodzielników i przemysłowców »Rodzina«, Lwów, przez p. Adama o subwencyę. — do kom. budżetowej.
6253. L. s. 8461. Wydział lekarski Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, przez p. Jąbłońskiego, o subwencyę dla »Rocznika lekarskiego«. — do kom. budżetowej.
6254. L. s. 8462 Melachiasz Zaunkönig, emer. nauczyciel, Czerniowce, przez p. Bandrowskiego, o policzenie lat. — do kom. szkolnej.
6255. L. s. 8463. Reprezentacya powiatowa Kamionka strumiłowa, przez p. St. Badeniego, o utworzenie sądu obwodowego w Kamionce — do kom. prawniczej.
6256. L. s. 8464. Towarzystwo »Akademiczna Hromada«, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencyę — do kom. budżet.
6257. L. s. 8465. Wydawnictwo Zakonu OO. Bazylianów, Żółkiew, przez p. Kiweluka, o podwyższenie subwencyi na wydawnictwo — do komisji budżet.
6258. L. s. 8466. Towarzystwo »Ruskych Ženszczyn«, przez p. Kiweluka, o subwencyę na ochronkę — do kom. budżet.
6259. L. s. 8467. Towarzystwo »Ruska bursa«, Brzeżany, przez p. Kiweluka, o subwencyę — do kom. budżet.
6260. L. s. 8468. Dr. Mieczysław Kowalewski, prof. Akademii rolniczej Dublany, przez Wydział kraj., o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6261. L. s. 8469. Gmina miasta Krakowa, przez p. Lea, o wydanie ustawy o obowiązku budowania kanałów domowych i łączenia ich z kanałem miejskim — do komisji gminnej.
6262. L. s. 8470. Uniwersytet ludowy im. A. Mickiewicza, Kraków, przez p. Lea, o subwencyę — do kom. budżet.
6263. L. s. 8471. Stan. Cichy, woźny kraj. Archiwum grodzkich i ziemskich, Kraków, przez p. Lea, o podwyższenie dodatku służbowego — do kom. budżet.
6264. L. s. 8472. Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego, Kraków, przez p. Z. Tarnowskiego, o subwencyę na krzewienie wiedzy rolniczej wśród ludności wiejskiej — do kom. budżet.

6265. L. s. 8473. Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego, Kraków, przez p. Z. Tarnowskiego, o subwencję na utrzymanie instruktorów powiatowych — do kom. budżet.
6266. L. s. 8474. Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego, Kraków, przez p. Z. Tarnowskiego, o subwencję na premiowanie chlewni zarodowych — do kom. budżet.
6267. L. s. 8475. Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego, Kraków, przez p. Z. Tarnowskiego, o subwencję na prowadzenie szkółek zbożowych — do kom. budżet.
6268. L. s. 8476. Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego, Kraków, przez p. Z. Tarnowskiego, o subwencję na urządzenie wystawy hodowlanej — do kom. budżet.
6269. L. s. 8477. Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego, Kraków, przez p. Z. Tarnowskiego, o subwencję na cele Związku spółek rolniczych — do kom. budżet.
6270. L. s. 8478. Marya Ulmanówna, em. nauczycielka, Rozwadów, przez p. Z. Tarnowskiego, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6271. L. s. 8479. Pol. Towarzystwo gimnastyczne »Sokół«, Tarnobrzeg, przez p. Z. Tarnowskiego, o subwencję — do kom. budżet.
6272. L. s. 8480. Zarząd taniej kuchni, Tarnopol, przez p. Kiweluka, o subwencję — do kom. budżet.
6273. L. s. 8481. Towarzystwo »Ruska Zachoronka«, Tarnopol, przez p. Kiweluka, o subwencję — do kom. budżet.
6274. L. s. 8482. Główny Wydział Tow. »Proświta«, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencję na cele ekonomiczne dla Towarzystwa — do kom. budżet.
6275. L. s. 8483. Główny Wydział Tow. »Proświta«, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencję na szkołę żeńskiego gospodarstwa wiejskiego — do kom. budżet.
6276. L. s. 8484. Główny Wydział Towarzystwa »Proświta«, Lwów, przez p. Kiweluka, o podwyższenie subwencji na szkołę rolniczą w Miłowaniu i o subwencję na pokrycie kosztów przebudowy szkoły — do kom. budżet.
6277. L. s. 8485. Rada szkolna miejscowa, Zimna Woda, przez p. Bandrowskiego, o przesunięcie do wyższej klasy płac nauczycielskich — do kom. szkolnej.
6278. L. s. 8486. Narya Niedzielska, kierownicza szkoły malarstwa i przemysłu artystycznego, Kraków, przez p. Bandrowskiego, o subwencję na rozwinięcie szkoły — do kom. budżet.
6279. L. s. 8487. Paweł Borowa, uczeń Konserwatorium muzycznego, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o zasiłek na studia — do kom. budżet.
6280. L. s. 8488. Matylda Czechowa, wdowa po zarządcy szpitala, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. budżet.
6281. L. s. 8489. Agnieszka Baim, wdowa po dozorczy chorych, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o stałe zaopatrzenie — do kom. budżet.
6282. L. s. 8490. Walentyna Bobrowska, wdowa po inżynierze biura kolejowego, Żywiec, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. budżet.
6283. L. s. 8491. Komitet pracy oświatowej im. Maryi Wysłouchowej, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencję dla czasopisma »Zorzy ojczystej« — do kom. budżet.
6284. L. s. 8492. Towarzystwo przyjaciół sztuk pięknych, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencję — do kom. budżet.
6285. L. s. 8493. Towarzystwo nauczycieli religii mojżeszowej w Galicyi, o subwencję na wydawnictwo »Wychowanie i oświata« — do kom. budżet.
6286. L. s. 8494. Zarząd Tow. Szkoły lud., Tarnopol, przez p. Bandrowskiego, o subwencję na 11. szkół utrzymywanych przez Towarzystwo — do kom. budżet.
6287. L. s. 8495. Polacy z gmin Raszkówce i Dubkowce, przez p. Bandrowskiego, o subwencję na dokończenie kościółka — do kom. budżet.
6288. L. s. 8496. Marcela Majkowska, wdowa po nauczycielu, Hłuboczek wielki, przez p. Bandrowskiego, o podwyższenie pensji wdowiej — do kom. szkolnej.
6289. L. s. 8497. Ochronka jubileuszowa dla dzieci żydowskich, Kołomyja, przez p. Bandrowskiego, o subwencję — do kom. budżet.
6290. L. s. 8498. Siostra Marya Agnieszka Kosińska, przełożona ochronki i szwalni SS. Felicjanek, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencję na ochronkę — do kom. budżet.
6291. L. s. 8499. SS. Miłosierdzia św. Józefa, Krosno, przez p. Bandrowskiego, o subwencję na ochronkę — do kom. budżet.
6292. L. s. 8500. Przełożenstwo zboru izraelskiego, Tarnopol, przez p. Bandrowskiego, o subwencję na szpital — do kom. budżet.

6293. L. s. 8501. Gmina m. Lwowa, przez p. Bandrowskiego, o urządzenie zakładu dla nieuleczalnie chorych — do kom. sanitarnej.
6294. L. s. 8502. Towarzystwo numizmatyczne, Kraków, przez p. Bandrowskiego, o podwyższenie subwencji — do kom. budżet.
6295. L. s. 8503. Dyrekcya zakładu głuchoniemych, Lwów, przez p. Bandrowskiego, w sprawie zapewnienia ze strony kraju wypłaty emerytur wdowich dla nauczycieli — do kom. szkolnej.
6296. L. s. 8504. Kraj. Związek zdrojowisk i uzdrowisk, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencję na cele ekonomiczno-społeczne związku — do kom. budżet.
6297. L. s. 8505. Zofia z Zakrzewskich Mykietynowa, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. budżet.
6298. L. s. 8506. Zgromadzenie SS. Miłosierdzia, Bursztyn, przez p. Bandrowskiego, o subwencję na szpital — do kom. budżet.
6299. L. s. 8507. Lecznicza kolonia dla żydowskiej dziatwy w Rabce, przez p. Bandrowskiego, o subwencję — do kom. budżet.
6300. L. s. 8508. Karolina Andahazy, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. budżet.
6301. L. s. 8509. Towarzystwo im. św. Jadwigi, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencję na dom opieki i schronisk dla sług — do kom. budżet.
6302. L. s. 8510. Tow. »Przyjaźń«, Cięcina, przez p. Bandrowskiego, o subwencję na pokrycie kosztów budowy domu — do kom. budżet.
6303. L. s. 8511. Krakowskie Tow. lekarskie, Kraków, przez p. Bandrowskiego, o podwyższenie subwencji — do kom. budżet.
6304. L. s. 8512. Reprezentacya powiatu kolbuszowskiego, przez p. Bandrowskiego, o założenie szkoły średniej — do kom. szkolnej.
6305. L. s. 8513. Magdalena Boraczyńska, była służąca szpitalika św. Zofii, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o pensję — do kom. budżet.
6306. L. s. 8514. Olga Fischer, emer. nauczycielka, Kraków, przez p. Bandrowskiego, o dodatki pięcioletnie — do kom. szkolnej.
6307. L. s. 8515. Leon Kozakiewicz, emer. nauczyciel, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. szkol.
6308. L. s. 8516. Pol. Towarzystwo gimnast. »Sokół«, Jaworzno, przez p. Bandrowskiego, o subwencję — do kom. budżet.
6309. L. s. 8517. Włodzimierz Kaczorowski, naucz. Białoboki, przez p. Bandrowskiego, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6310. L. s. 8518. Pogorzelcy gminy Krzywczy n/S., przez p. Bandrowskiego, o doraźną pomoc — do kom. budżet.
6311. L. s. 8519. Karolina Dyrdzińska, wdowa po nauczycielu, Przemyśl, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. szkolnej.
6312. L. s. 8520. Marya Anaczewska, wdowa po stróżu Wydziału kraj., Lwów, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. budżet.
6313. L. s. 8521. Zakład opuszczonych dzieci J. Żurowskiej, Prądnik czerwony, przez p. Bandrowskiego, o subwencję — do kom. budżet.
6314. L. s. 8522. Zakład św. Heleny, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o podwyższenie subwencji — do kom. budżet.
6315. L. s. 8523. Przytulisko uczestników powstania z r. 1863/64, Kraków, przez p. Bandrowskiego, o stałe zaopatrzenie — do kom. budżet.
6316. L. s. 8524. Marya Nydza, była służąca szpitala, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencję — do kom. budżet.
6317. L. s. 8525. Ludwik Jelita Ludkiewicz, emer. rządcą szpitala, Gliniany, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. budżet.
6318. L. s. 8526. Gmina miasta Kolbuszowej, przez p. Bandrowskiego, o kreowanie średniej szkoły realnej — do kom. szkolnej.
6319. L. s. 8527. Czytelnia polska im. A. hr. Potockiego w Żółkwi, przez p. Bandrowskiego, o zasiłek na dokończenie domu — do kom. budżet.
6320. L. s. 8528. Pol. Towarzystwo gimnast. »Sokół«, Rawa, przez p. Bandrowskiego, o subwencję na budowę sokolni — do kom. budżet.
6321. L. s. 8529. Zarząd główny Macierzy szkolnej w Cieszynie, przez p. Bandrowskiego, o subwencję — do kom. budżet.

6322. L. s. 8530. Cecylia Karwańska, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o przedłużenie datku na wychowanie córki — do kom. szkolnej.
6323. L. s. 8531. Jan Biliński, emer. nauczyciel, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o do-datek pięcioletni — do kom. szkolnej.
6324. L. s. 8532. Wiktorya Huthówna, emer. nauczycielka, Moszczany, przez p. Bandrowskiego, o podwyższenie pensyi — do kom. szkolnej.
6325. L. s. 8533. Władysław Medwecka, wdowa po nauczycielu, Przemyśl, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. szkolnej.
6326. L. s. 8534. Helena Bugłowa, nauczycielka, Dąbrowica, pow. Tarnów, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę na koszt leczenia — do kom. szkolnej.
6327. L. s. 8535. Mojżesz Jonas, nauczyciel religii mojżeszowej, Trembowla, przez p. Bandrowskiego, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6328. L. s. 8536. Komitet wydawnictwa zbiorowego Maryi Bartusówny, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na wydawnictwo — do kom. budżetowej.
6329. L. s. 8537. Towarzystwo ludoznawcze, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na wydawnictwo.
6330. L. s. 8538. Towarzystwo literackie im. A. Mickiewicza, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na wydawnictwo — do kom. budżetowej.
6331. L. s. 8539. Bursa im. A. Mickiewicza, Sokal, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6332. L. s. 8540. Bursa polska, Horodenka, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę. — do kom. budżetowej.
6333. L. s. 8541. Towarzystwo wzajemnej pomocy studentów politechniki, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6334. L. s. 8542. Olga Pilecka, słuchaczka Akademii muzyki, Wiedeń, przez p. Bandrowskiego, o zasiłek na studia — do kom. budżetowej.
6335. L. s. 8543. Strycharski Tadeusz, dyetaryusz szpitala, Kraków, przez p. Landaua, o veniam aetatis — do kom. petycyjnej.
6336. L. s. 8544. Zwierzchność gminy Strzyżów, przez p. Bandrowskiego, o kreowanie gimnazyum lub realnego gimnazyum — do kom. szkolnej.
6337. L. s. 8545. Towarzystwo drukarzy, odlewaczy czcionek i pokrewnych zawodów »Ognisko«, Lwów, przez p. Adama, o subwencyę na schronisko dla chorych w Mikuliczynie — do kom. budżetowej.
6338. L. s. 8546. Marya Langnerowa, wdowa po urzędniku biura kol., Lwów, przez p. Adama, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6339. L. s. 8547. Gmina Romanówka, przez p. Adama, o wydzielenie z okręgu radziechowskiego, a przydzielenie do okręgu brodzkiego — do kom. administracyjnej.
6340. L. s. 8548. Kółko pracy kobiet, Kosów, przez p. Głabińskiego, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6341. L. s. 8549. Towarzystwo pryw. seminaryum nauczycielskiego żeńskiego, Stanisławów, przez p. Głabińskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
6342. L. s. 8550. Sabina z Hoszowskich Niewiadomska, wdowa po inżynierze, Lwów, przez p. Głabińskiego, o podwyższenie pensyi wdowiej — do kom. budżetowej.
6343. L. s. 8551. Koło króla Sobieskiego, polskiego Towarzystwa Szkoły ludowej, Wiedeń, przez p. Głabińskiego, o subwencyę na ochronkę — do kom. budżetowej.
6344. L. s. 8552. Stanisława Lenkiewicz, ksieni P. P. Benedyktynek, Przemyśl, przez p. Głabińskiego, o subwencyę na budowę internatu — do kom. budżetowej.
6345. L. s. 8553. Stanisława Lenkiewicz, ksieni P. P. Benedyktynek, Przemyśl, przez p. Głabińskiego, o subwencyę na utrzymanie internatu — do kom. budżetowej.
6346. L. s. 8554. Konwent P. P. Benedyktynek, Przemyśl, przez p. Głabińskiego, o subwencyę na zakupno środków naukowych dla pryw. seminaryum nauczycielskiego żeńskiego. — do kom. budżetowej.
6347. L. s. 8555. Główny Wydział Tow. Proświta, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencyę na pokrycie wydatków, połączonych z akcją zwalczania analfabetyzmu — do kom. budżetowej.
6348. L. s. 8556. Główny Wydział Tow. Proświta, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencyę na książki dla członków i na miesięcznik »Pismo z Proświty« — do kom. budżet.
6349. L. s. 8557. Główny Wydział Towarzystwa Proświta, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencyę na szkołę handlową — do kom. budżetowej.

6350. L. s. 8558. Stowarzyszenie kobiet ku wychowaniu ubogich sierót izraelickich, Kraków, przez p. Landaua, o subwencję. — do kom. budżetowej.
6351. L. s. 8559. Droźnicy powiatu tarnowskiego, przez p. Witosa, o polepszenie bytu — do kom. drogowej.
6352. L. s. 8560. Towarzystwo muzyczne, Brody, przez p. Sałę, o subwencję — do kom. budżetowej,
6353. L. s. 8561. Karolina Paszkowska, wdowa po urzędniku Wydz. krajowego, Lwów, przez p. Makucha, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6354. L. s. 8562. Teofila Rzeczycka, wdowa po dyetaryuszu Wydz. krajowego, Bobowa, przez p. Makucha, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6355. L. s. 8563. Jan Korybutiak i Józef Kowalski emer. nauczyciele, Kołomyja, przez p. Kleskiego, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6355. L. s. 8564. Towarzystwo gimn. Sokół, Lubaczów, przez p. Jampolskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
6357. L. s. 8565. Koło mechaników, słuchaczy politechniki, Lwów, przez członka Sejmu Fiedlera, o subwencję — do kom. budżetowej.
6358. L. s. 8566. Towarzystwo »Domu zdrowia« uczącej się młodzieży polskiej »Pomoc brania«, Zakopane, przez p. Merunowicza, o zasiłek na budowę sanatorium — do kom. budżetowej.
6359. L. s. 8567. Gmina Uście zielone, przez posła Makucha, o kreowanie sądu. — do kom. prawniczej.
6360. L. s. 8568. Jadwiga Tuzowa, nauczycielka, Przemyślany, przez p. Makucha, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6361. L. s. 8569. Honorata Perejmybida, wdowa po służącym Wydziału kraj., Lwów, przez p. Kiweluka, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6362. L. s. 8570. Karol Niedzielski, były słuchacz praw, Lwów, przez p. Bojkę, o zasiłek na śpiew — do kom. budżetowej.
6363. L. s. 8571. Gminy Wola rogowska, przemysłowa i Jadowniki, przez p. Bojkę, o obwałowanie kanału Jadownicko-Pojowskiego — do kom. gospodarstwa kraj.
6364. L. s. 8572. Julia Kraczyłowa, wdowa po ekspedytorze Wydziału kraj., Lwów, przez p. Bojkę, o dar z łaski — do kom. budżetowej.
6365. L. s. 8573. Polskie Towarzystwo gimn. Sokół, Gorlice, przez p. Germana o subwencję — do kom. budżetowej.
6366. L. s. 8574. Zarząd Koła Towarzystwa Szkoły ludowej, Borszczów, przez p. Czar-kowskiego-Golejewskiego, o subwencję na szkołę w Słobódce turyleckiej — do kom. budżetowej.
6367. L. s. 8575. Zarząd Koła Towarzystwa Szkoły ludowej, Borszczów, przez p. Czar-kowskiego-Golejewskiego, o subwencję na bursę Towarzystwa Szkoły ludowej — do kom. budżetowej.
6368. L. s. 8576. Wydział Towarzystwa Szkoły średniej, Borszczów, przez p. Czar-kowskiego-Golejewskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
6369. L. s. 8577. Towarzystwo bratniej pomocy Domu polskiego, Skała, przez p. Czar-kowskiego-Golejewskiego, o subwencję na budowę domu — do kom. budżetowej.
6370. L. s. 8578. Towarzystwo św. Jana Złotoustego, Lwów, przez p. Korola o subwencję dla czasopisma »Chrześcijański głos« — do kom. budżetowej.
6371. L. s. 8579. Towarz. bursa żydowska, Buczacz, przez p. St. H. Badeniego o subwencję — do kom. budżetowej.
6372. L. s. 8580. Towarzystwo św. Stan. Kostki (opieka nad terminatorami), Lwów, przez p. Stan. H. Badeniego, o subwencję — do kom. budżetowej.
6373. L. s. 8581. Łucya Stehlikowa, uczenica szkoły sztuk pięknych p. Maryi Niedziel-skiej, Kraków, przez posła Wrześniowskiego, o zasiłek na studia malarskie — do kom. budżetowej.
6374. L. s. 8582. Dr. Jan Blauth, emer. inżynier biura melioracyjnego, Lwów, przez p. Abrahamowicza, o wliczenie do emerytury 3. letniego dodatku służbowego.
6375. L. s. 8583. Towarzystwo głuchoniemych »Nadzieja«, Lwów, przez p. Stadnickiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
6376. L. s. 8584. Ks. Jan Filar, emer. katecheta w Babińcach, przez członka Sejmu ks. Bilczewskiego, o policzenie do emerytury wikaryatu.

6377. L. s. 8585. Dr. Jan Blauth, emer. inżynier biura melioracyjnego, Lwów, przez p. Kolischera, o wliczenie do emerytury dodatku służbowego — do kom. budżetowej.
6378. L. s. 8586. Towarzystwo Szkoły lud. im. B. Goldmanna, Lwów, przez p. Loewensteina, o subwencję — do kom. budżetowej.
6379. L. s. 8587. Joanna Walewska, wdowa po artyście teatru lwowskiego, Lwów, przez p. Abrahamowicza, o dar z łaski — do kom. budżetowej.
6380. L. s. 8588. Gmina Zarównie, pow. Mielec, przez p. Kędziora, o subwencję na budowę wału na potoku Rów — do kom. gospodarstwa krajowego.
6381. L. s. 8589. Feliks Jakimiak, em. inspicjent szpitala lwowskiego, Lwów przez p. Marsa, o policzenie lat do emerytury — do kom. budżetowej.
6382. L. s. 8590. Towarzystwo higieniczne, Lwów, przez p. Marsa, o subwencję na wydawnictwo — do kom. budżetowej.
6383. L. s. 8591. Marya Rudzka, wdowa po asystencie rach. Wydz. kraj., Lwów, przez p. Loewensteina, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6384. L. s. 8592. Wincenty Szymkiewicz, majster kapelusznicy, Nowy Targ, przez p. Bednarskiego, o odpisanie pożyczki z fund. Czarkowskiej-Golejewskiej — do kom. budżetowej.
6385. L. s. 8593. Pryw. seminarium naucz. żeńskie, Stryj, przez p. Jul. Brunickiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
6386. L. s. 8594. Jędrzej Krupski, nauczyciel w Rzepedzi, przez p. Wrześniowskiego, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6387. L. s. 8595. Gmina Krywe, przez p. Jampolskiego, o zasiłek na kupno gruntu pod szkołę — do kom. szkolnej.
6388. L. s. 8596. Gmina Krywe, przez p. Jampolskiego, o zniesienie prestacyi szkolnej — do komisji szkolnej.
6389. L. s. 8597. Stróże Wydziału krajowego, przez p. Battaglię, o polepszenie bytu — do kom. budżetowej.
6390. L. s. 8598. Towarzystwo bursy św. Wojciecha, Lwów, przez p. Battaglię, o subwencję — do kom. budżetowej.
6391. L. s. 8599. Towarzystwo zabaw ruchowych, Lwów, przez p. Dembowskiego, o subwencję na utrzymanie parku — do kom. budżetowej.
6392. L. s. 8600. Towarzystwo opieki nad internatem dla uczniów seminarium nauczycielskiego, Czortków, przez p. Dembowskiego, o subwencję na budowę domu dla internatu — do kom. budżetowej.
6393. L. s. 8601. Grzegorz Skulski, emer. nauczyciel, Sambor, przez p. Sobolewskiego, o zaopatrzenie dla sierót po nauczycielu Jandzić — do kom. szkolnej.
6394. L. s. 8602. Komitet bursy, Jasło, przez p. Germana, o subwencję — do kom. budżetowej.
6395. L. s. 8603. Bursa rękodzielnicza im. Dekerta, Lwów, przez p. Rutowskiego o subwencję — do kom. budżetowej.
6396. L. s. 8604. Stowarzyszenie przemysłowe stolarzy, Lwów, przez posła Rutowskiego, o otwarcie krajowego składu materiałów stolarskich i budowlanych — do kom. przemysłowej.
6397. L. s. 8605. Towarzystwo im. M. Kaczkowskiego, Lwów, przez p. Senyka, o subwencję na wydawnictwo — do kom. budżetowej.
6398. L. s. 8606. Towarzystwo im. M. Kaczkowskiego, Lwów, przez p. Senyka, o subwencję na naukę rolniczą — do kom. budżetowej.
6399. L. s. 8607. Towarzystwo kolonii wakacyjnych dla dziatwy mojąszowej, Lwów, przez p. Loewensteina, o subwencję na pokrycie kosztów budowy domu — do kom. budżetowej.
6400. L. s. 8608. Karolina Łuszczyńska, emer. nauczycielka, Stanisławów, przez p. Bilińskiego, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6401. L. s. 8609. Antonina Werhanowska, emer. nauczycielka, Stanisławów, przez p. Bilińskiego, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6402. L. s. 8610. Kazimiera Celewicz, emer. nauczycielka, Stanisławów, przez p. Bilińskiego, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6403. L. s. 8611. Stanisława Ostrowska, wdowa po nauczycielu, Stanisławów, przez p. Bilińskiego, o podwyższenie pensyi wdowiej — do kom. szkolnej.

6404. L. s. 8612. Apolinary Staszewski, emer. nauczyciel, Sambor, przez p. Sobolewskiego, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6405. L. s. 8613. Ks. Bolesław Twardowski, probosz w Tarnopolu, przez p. Tadeusza Cieńskiego, o subwencję na bramę wchodową — do kom. budżetowej.
6406. L. s. 8614. Antoni Barancewicz, emer. inżynier Wydziału krajowego, Stanisławów, przez p. Tad. Cieńskiego, o przyznanie tytułu i charakteru starszego inżyniera i podwyższenie emerytury — do kom. budżetowej.
6407. L. s. 8615. Związek szynkarzy, Lwów, przez p. Loewensteina, o zmianę poboru opłat szynkarskich — do kom. administracyjnej.
6408. L. s. 8616. SS. Urszulanki, Stanisławów, przez p. W. Korytowskiego, o subwencję stałą na raty amortyzacyjne pożyczki, zaciągniętej na kupno domu dla liceum — do kom. budżetowej.
6409. L. s. 8617. Magistrat miasta Wieliczki przez p. Loewensteina, w sprawie budowy kolei, Wieliczka-Myslenice-Mszana dolna — do kom. kolejowej.
6410. L. s. 8618. Magistrat m. Wieliczki, przez p. Skołyszewskiego. w sprawie budowy kolei Wieliczka-Myslenice-Mszana dolna — do kom. kolejowej.
6411. L. s. 8619. Zjazd lekarzy i przyrodników, Kraków, przez p. W. Korytowskiego, o subwencję na wydanie pamiętnika -- do kom. budżetowej.
6412. L. s. 8620. Marya Jasieńska, wdowa po woźnym szpitala, Siersza, przez p. Skołyszewskiego, o pensję wdowią — do kom. petycyjnej.
6413. L. s. 8622. Wolf Diamant, nauczyciel rel. mojżeszowej, Przemyśl, przez p. Landaua, o policzenie lat służby — do kom. szkolnej.
6414. L. s. 8623. Zygmunt Jonas, nauczyciel rel. mojżeszowej, Stanisławów, przez p. Landaua, o policzenie lat służby — do kom. szkolnej.
6415. L. s. 8624. Towarzystwo dam dobroczynności, Śniatyn, przez p. Moysę, o subwencję — do kom. budżet.
6416. L. s. 8625. Abraham Lecher, nauczyciel religii mojż., Gorlice, przez p. Jaworskiego, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6417. L. s. 8626. Anna Kadragowa, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez p. Cielucha, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6418. L. s. 8627. Honorata Hreczańska, emer. nauczycielka, Lwów, przez p. Cielucha, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6419. L. s. 8628. Julia Wyrobiszowa, wdowa po nauczycielu, N. Sącz, przez p. Cielucha, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6420. L. s. 8629. Agata Ferensiewicz, wdowa po nauczycielu, Grybów, przez p. Cielucha, o podwyższenie daru z łaski — do kom. szkolnej.
6421. L. s. 8630. Gminy i mieszkańcy powiatu Horodenka, przez p. Kiweluka, o kolej do Horodenki — do kom. kolejowej.
6422. L. s. 8631. Nauczycielki okręgu rzeszowskiego, przez p. Jabłońskiego, w sprawie zmiany art. 6. ust. z 23. maja 1895. i art. 36. ust. z 11. czerwca 1905 — do kom. szkolnej.
6423. L. s. 8632. Nauczycielki m. Jasła, przez p. Jaworskiego, w sprawie zmiany art. 6. ust. z 23. maja 1895 i art. 36. ust. z 11. czerwca 1905 — do kom. szkolnej.
6424. L. s. 8633. Jan Siwek, Kraków-Nowa Wieś Narodowa, przez p. Witosa, o wypłatę reszdującej należności za roboty ziemne, przy obwałowaniu Wisły — do kom. gospodarstwa krajowego.
6425. L. s. 8634. Komitet Wiecu nauczycielstwa powiatu żółkiewskiego, przez p. Adama, o poprawę bytu — do kom. szkolnej.
6426. L. s. 8635. Komitet emer. nauczycieli ludowych całego kraju, przez p. Adama, o podwyższenie emerytur — do kom. szkolnej.
6427. L. s. 8636. P. U., którem exhibuje się 14. petycji nauczycieli, nauczycielek i wdów po nauczycielach, wniesionych przez p. Makucha, o polepszenie bytu, a mianowicie: 1) Grzegorz Nowicki, nauczyciel, Stanisławów; 2) Adela Leszczyńska, wdowa po nauczycielu, Stanisławów; 3) Jan Kełebaj, emer. nauczyciel, Czerniowce; 4) Michał Terliszewski, emer. nauczyciel, Knihinin kolonia; 5) Teresa Pańczakowa, wdowa po nauczycielu, Stanisławów; 6) Józef Sendeki, emer. nauczyciel, Stanisławów; 7) Stanisław Martynowicz, em. nauczyciel, Jaworów; 8) Jan Bojarski, emer. nauczyciel, Stanisławów; 9) Jan Ulmański, emer. nauczyciel, Knihinin kolonia; 10) Damian Laszewicz, emer. nauczyciel w Petlikowcach sł.; 11) Ludmila Sicińska, wdowa po

- nauczycielu, Tarnopol; 12) Klementyna Sztokało, wdowa po nauczycielu, Tarnopol; 13) Andrzej Łotocki, emer. nauczyciel, Siemikowce; 14) Michał Łużecki, emer. nauczyciel, Lwów — do kom. szkolnej.
6428. L. s. 8637. Olga Wilczyńska wdowa po sekretarzu Wydziału kraj., Lwów, przez p. Bednarskiego, o zasiłek — do kom. budżet.
6429. L. s. 8538. Zofia Strzałkowska, właścicielka prywatnego gimnazjum żeńskiego, Lwów, przez p. Bednarskiego, o subwencję — do kom. budżet.
6430. L. s. 8639. Zofia Strzałkowska, właścicielka prywatnego gimnazjum żeńskiego, Lwów, przez p. Bednarskiego, o subwencję — do kom. budżet.
6431. L. s. 8640. Polskie Towarzystwo gimnastyczne »Sokół«, Przemyślany, przez p. Głabińskiego, o subwencję — do kom. budżet.
6432. L. s. 8672. Polskie Tow. gimnastyczne »Sokół«, Lwów, przez p. Adama, o subwencję — do kom. budżet.
6433. L. s. 8673. Polskie Tow. gimnastyczne »Sokół«, Jaworów, przez p. Adama, o subwencję — do kom. budżet.
6434. L. s. 8674. Sabina Chrzanowska, sierota po naucz., Lwów, przez p. Adama, o pensję sierocą — do kom. szkolnej.
6435. L. s. 8675. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego, Lwów, przez p. Głabińskiego, o subwencję dla organu »Szkoła« — do kom. budżet.
6436. L. s. 8676. Zarząd główny Tow. pedagogicznego, Lwów, przez p. Głabińskiego, o subwencję na wydawnictwo — do kom. budżet.
6437. L. s. 8677. Zarząd główny Tow. pedagogicznego, Lwów, przez p. Głabińskiego, o subwencję na wydawnictwo »Praktyka« szkolna — do kom. budżet.
6438. L. s. 8678. Zarząd główny Towarz. pedagogicznego, Lwów, przez p. Głabińskiego, 1) o subwencję na pokrycie niedoborów kolonii wakacyjnych; 2) podwyższenie stałej subwencji na kolonię w Hucie korostowskiej — do kom. budżet.
6439. L. s. 8679. Towarzystwo opieki nad bursą św. Josafata, Stanisławów, przez p. Keweluka, o subwencję — do kom. budżet.
6440. L. s. 8680. Emeryci nauczyciele, wdowy i sieroty po nauczycielach, Stryj, przez p. Bandrowskiego, o zrównanie poborów z emerytami z r. 1907 — do kom. szkoln.
6441. L. s. 8681. P. U. którem exhibuje się 19. petycji nauczycieli, wdów i sierot po nauczycielach, przez p. Bandrowskiego, o polepszenie bytu, a mianowicie: 1) Wincenty Korol, emer. nauczyciel, Olesko; 2) Roman Badowski, emer. nauczyciel, Gródek; 3) Szymon Zaczek, emer. nauczyciel, Lwów; 4) Julia Giegelowa, wdowa po naucz., Kleparów; 5) Henryk Friedmann, emer. naucz., Przemyśl; 6) Aniela Pacześniowska, wdowa po nauczycielu, Schodnica; 7) Klemens Gabryel, emer. naucz., Grabowa; 8) Michał Ostapowicz, emer. naucz., Stryj; 9) Feliks Szybalski, emer. naucz., Kołomyja; 10) Emilia Kuźmin, emer. naucz., Stanisławów; 11) Nikodema Krzyżanowska, emer. naucz., Lwów; 12) Leonilda Nawrocka, wdowa po naucz., Lwów; 13) Emilia Dyrów, wdowa po nauczycielu, Pasieczna; 14) Bronisława Nientowska, wdowa po nauczycielu, Pasieczna; 15) Teofil Czykiel, emer. naucz., Rzeszów; 16) Grzegorz Skulski, emer. naucz., Sambor; 17) Adam Krynicki, emer. naucz., Dynów; 18) Teofila Sobołtowa, wdowa po naucz., Lwów; 19) Antonina Hołyńska, wdowa po nauczycielu, Stanisławów.
6442. L. s. 8698. Komitet organizacyjny VIII. kongresu esperantystów, Kraków, przez p. Leę, o subwencję na cele kongresu — do kom. budżet.
6443. L. s. 8699. Adam Kusionowicz, emer. nauczyciel, Czehów, przez p. Götza, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6444. L. s. 8700. Feliks Zalański, naucz., Czehów, przez p. Götza, o polepszenie bytu — do kom. budżet.
6445. L. s. 8701. Andrzej Gałęzyki, emer. naucz., Nakło, przez p. Skwarę, o przyznanie pięcioleci — do kom. szkolnej.
6446. L. s. 8702. Towarzystwo św. Jana Miłościwego, Kołomyja, przez p. Skwarę, o subwencję — do kom. budżet.
6447. L. s. 8703. Andrzej Gałęzyki, emer. naucz., Nakło, przez p. Skwarę, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6448. L. s. 8704. Gmina Wiszenka, przez p. Skwarę, o wyłączenie z okręgu sądowego Sądowa Wisznia, a przyłączenie do Mościsk — do kom. prawniczej.

6449. L. s. 8705. Gmina Pedliski, przez p. Skwarę, o wyłączenie z okręgu sądowego Sądowa Wisznia, a przyłączenie do Mościsk — do kom. prawniczej.
6450. L. s. 8706. Karol Kozłowski, emer. nauczyciel, Chorostków, przez p. Gołuchowskiego, o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
6451. L. s. 8707. Wanda Zabokrzycka, uczenica Akademii malarskiej, Monachium, przez p. Kozłowskiego, o zasiłek na studia — do kom. budżetowej.
6452. L. s. 8708. Opieka nad młodemi kobietami, Lwów, przez p. Niezabitowskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
6453. L. s. 8709. Gmina miasta Lwowa, przez p. Rutowskiego, o subwencję na koszt utrzymania kursu gospodarstwa domowego — do kom. budżet.
6454. L. s. 8710. Anna z Tomaszewskich Kropiwnicka, naucz., Petryków, przez p. Makucha, o policzenie lat służby nauczycielskiej przed ślubem do emerytury — do kom. budżetowej.
6455. L. s. 8711. Wydział powiatowy w Kamionce strumiłowej, z petycją gminy Babiatycze, przez p. St. Badeniego, o wyłączenie z powiatu politycznego żółkiewskiego i sądowego w Mostach Wielkich, a przydzielenie do powiatu politycznego i sądowego w Kamionce — do kom. administr.
6456. L. s. 8712. Bursa rusk. Narodnego Domu w Rawie ruskiej, przez p. Lewickiego, o zasiłek na pokrycie niedoboru — do kom. budżet.
6457. L. s. 8713. Przysiółek Ropawsko, przez p. Lewickiego, o wydzielenie z gminy Wysocko Niżne i utworzenie samoistnej gminy — do kom. gminnej.
6458. L. s. 8714. Wanda Sikorska, Lwów, przez p. Jahla, o zasiłek na śpiew — do kom. budżet.
6459. L. s. 8715. Galicyjska spółka zbytu bydła i trzody chlewnej, Lwów, przez p. Czartoryskiego, o subwencję na zasilenie działalności — do kom. budżet.
6460. L. s. 8716. Komitet c. k. gal. Towarzystwa gospodarczego, Lwów, przez p. Czartoryskiego, o subwencję na ustanowienie instruktorów rolnictwa — do kom. budżet.
6461. L. s. 1717. Komitet c. k. gal. Towarzystwa gospodarczego, Lwów, przez p. Czartoryskiego, o podwyższenie subwencji — do kom. budżet.
6462. L. s. 8718. Karol Siwadłowski, em. naucz., Dębica, przez p. Jedynaka, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6463. L. s. 8719. Gmina Kozodrza, przez p. Jedynaka, o zniesienie prestacyi szkoln. — do kom. szkoln.
6464. L. s. 8720. Bursa św. Jadwigi, Dębica, przez p. Jedynaka, o subwencję — do kom. budżet.
6465. L. s. 8721. Polskie Towarz. gimnastyczne »Sokół«, Tarnów, przez p. Tertila, o subwencję — do kom. budżet.
6466. L. s. 8722. Gwiazda Tarnowska, stowarzyszenie rękodzielników, Tarnów, przez p. Tertila, o subwencję — do kom. budżet.

Marszałek. Proszę o odczytanie wniosków i interpelacyi.

Sekretarz p. Urbański (czyta):

Wniosek nagły posłów Lea, Rutowskiego, Bandrowskiego i tow. w sprawie regulacyi płac nauczycieli ludowych, względnie przyznania na rok 1912 jednorazowej zapomogi drożynianej.

Wniosek nagły p. Michałowskiego i tow. w sprawie nałożenia krajowego dodatku do podatku państwowego od spirytusu celem podwyższenia płac i emerytur nauczycieli.

Wniosek nagły p. Stapińskiego i tow. w sprawie polepszenia płac nauczycieli ludowych.

Wniosek nagły posłów Wasunga i Bandrowskiego i tow. w sprawie upaństwowienia gimnazjum i seminarium nauczycielskiego w Białej.

Wniosek nagły p. Szweda i tow. o udzielenie zapomogi 1000 K z funduszu krajowego dla pogorzalców gm. Oczkowa.

Wniosek nagły p. Jedynaka i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców gminy Pustkowa w powiecie Ropczyckim.

Wniosek p. Schätzla i tow. o wezwanie c. k. Rządu, aby wystawił budynek na pomieszczenie seminarium żeńskiego nauczycielskiego w Brzeżanach.

Wniosek p. Schätzla i tow. na przyznanie miastom Brzeżany, Gorlice, Jaworów i Wadowice w wykonaniu uchwały sejmowej z dnia 11 listopada 1905 dotacyi w stosunku sprawdzonego ubytku w dochodach z prawa propinacyi.

Wniosek p. Styły i tow. w sprawie wyłączności górniczych.

Wniosek p. Jedynaka i tow. w sprawie opodatkowania towarzystw asekuracyjnych na rzecz ochotniczych straży pożarnych w kraju.

Interpelacya do c. k. Rządu p. Witosa i tow. w sprawie zniesienia rewizorów bydła.

Marszałek. Pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieszczyć na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń z wnioskami nagłymi postąpię regulaminowo, interpelacyę zaś odstąpię komisarzowi rządowemu.

Wysoka Izbo!

Wczoraj z wiadomości dziennikarskich dowiedziałem się o ciężkim wypadku, który spotkał Jej Cesarską Wysokość Maryę Teresę, żonę Arcyksięcia Stefana.

Ponieważ Wysoki Sejm i kraj cały podziela zawsze wszystkie radosne i bolesne wypadki w rodzinie cesarskiej, i ponieważ małżonka Arcyksięcia Karola, serdecznego przyjaciela naszego, uległa nieszczęśliwemu wypadkowi, uważałem za stosowne i sądząc, że działam w myśl intencji Wysokiego Sejmu, wysłać imieniem Sejmu i kraju wyrazy współczucia i serdecznej nadziei rychłego powrotu do zdrowia. Wysoki Sejm raczy przyjąć to moje postąpienie do wiadomości (*Brawa i oklaski*).

Przed porządkiem dziennym prosił o głos p. Lewicki. Udzielam mu głosu.

P. Lewicki. Wysokij Sojme!

Ja zapysaw sia do hołosu w sprawi formalnij szczo do traktowania porjaddku dnewnoho nynisznoho zasidania Wysokoho Sojmu.

Skłykanie toho druboho zasidania Wysokoho Sojmu wykłykało z naszoji storony duże nemyłe wrażynie.

W czasi, koły ledwo poczały sia perehowory dorohoju konferencyji polsko-ruskych w sprawi perworjadnoji wahy, jakoju je sprawa wyborczoji reformy do naszoho Sojmu, w tij chwyły, szczo by se porozumienie do kincia dowesty, w tij chwyły powynno buty zawiszene orużie po sij i druhoji storoni.

My baczymo, szczo na porjaddku dnewnim nynisznoho zasidania majemo aż 32 spraw, ale ne suł' to sprawy toho roda aktualni, szczo by jich ne można było na kilka dniw widłožyty do toji chwyli, koły dorohoju spokijnych narad zastupnykiw oboch narodiw bodaj w hołownych toczkach dałoby sia ustałyty hołowni osnovy buduczoji reformy wyborczoji do toho Wysokoho Sojmu. (P. Tymoteusz Staruch. Ony toho ne chotiat' po szczo jim reformy!)

W wydu toho zasidanie z jakimnebud' porjaddkom dnewnym w tim czasi ne może koryсно wpłynuty na spokijnyj perebih seji naszoji konferencyji, jaku my pered dwoma dniami rozpoczały, ale musyt' dowesty do toho, szczo nastupyt' nowe zaostrenie z oboch storin, szczo nekorysno widdiłaje na samu ważnu cil seji sprawy.

Nasza taktyka, jaku my zaniały w tij Wysokij Pałati, nasze stanowysko princypalne, jake my obstojuwały w sesyji mynuwszij i teper obstojujemo wymahaje toho, szczo by wsi ynszi sprawy ustupyły misticia

Високий Соїме!

Я записав ся до голосу в справі формальній що до трактованя порядку дневного нинішнього засідання Високого Соїму.

Скликане того другого засідання Високого Соїму викликало з нашої сторони дуже неміле вражінє.

В часі, коли ледво почали ся переговори дорогою конференції польско-руських в справі перворядної ваги, якою є справа виборчої реформи до нашого Соїму, в тій хвилі, коли потреба як найбільшого спокою, щоби се порозуміне до кінця довести, в тій хвилі повинно бути завішене оружє по сії і другій сторині.

Ми бачимо, що на порядку деннім нинішнього засідання маємо аж 32 справ, але не суть то справи того рода актуальні, щоби їх не можна було на кілька днів відложити до тої хвилі, коли дорогою спокійних нарад заступників обох народів бодай в головних точках далоби ся усталити головні основы будучої реформи виборчої до того Високого Соїму. Они того не хотять, по що їм реформи!

В виду того засіданє з jakimнебудь порядком деннім в тім часі не може корисно вплинути на спокійний перебіг сеї нашої конференції, яку ми перед двома днями розпочали, але мусить довести до того, що наступить нове заостренє з обох сторін, що некорисно відділає на саму важну ціль сеї справи.

Наша тактика, яку ми заняли в тій Високій Палаті, наше становиско принципальне, яке ми обстоювали в сесії минувшій і тепер обстоюємо вимагає того, щоби всі инші справи уступили

perworjadnij sprawy i najważniejszej, jakoju je sprawa wyborczoji reformy dla naszoho Sojmu.

Na tim stanowysku stojimo i teper, bo ne możemo do toho dopustyty, szczyoby wsi ynszi sprawy wyperedyły sprawu wyborczoji reformy do naszoho Sojmu, szczyoby toju dorohoju zaniaty komisyyi Wysokoji Pałaty, szczyoby sprawu wyborczoji reformy spychaty na druge misce, bo dumajemo szczo w той sposib dijdemo do takoji samoji konsekwencyji, jakmy nuwszoji sesyyi i szczo Wysokyj Sojm i komisyyi budut' sia zanymaty wsilakymy ynszymy sprawamy, a sprawa wyborczoji reformy bude postawlena na druhim miscy tak, szczo wsi ynszi sprawy poľahodyt' sia, a sprawa wyborczoji reformy łyszyt' sia znova nepoľahodźena.

Z tych otže pryczyn, majuczy na uwazi poľahodźenie perworjadnoji sprawy, za jaku uważajemo sprawu wyborczoji reformy do naszoho Sojmu, ne chotiaczy dowesty do zastrenia widnosyn miźnarodnych miź oboma narodamy w naszym kraju i ne chotiaczy prypyniuwaty tym samym dalszyj chid spraw w sprawie wyborczoji reformy, apelujemo do polskoj bilszosty toj Wysokoji Pałaty, szczyoby dała tutky pryľudnyj wyraz tomu, szczo dijsno uważaje sprawu wyborczoji reformy za sprawu perworjadnu, szczo doky sia sprawa pomeży oboma narodamy bodaj w hoľownych toczkach ne bude principjalno poľahodźenia, to maje sia zaderżaty wsilaki ynszi sprawy na druhyj plan.

Apelujuczy do Was, poważani Panowe iz polskoj storony, stawljaju formalnyj wnesok, szczyoby na dokaz spilnoho wideczuwania koniecznoji potreby i skoroho poľahodźenia sprawy wyborczoji reformy nynisze zasidanie buło zamknene i szczyoby najbłyźsze zasidanie buło wyznaczone na 25. seho mi-siacia.

Stawljajuczy toj formalnyj wnesok, jakyj maje buty probu dobroji woli z Waszoji storony. Poważani Panowe Polaky, riwnoczasio proszu J. E. P. Marszałka, szczyoby zwolyw stwerdyty czysłenne widnoszenie hołosiw i potribnyj komplet do waźnoho riszenia Wysokoji Pałaty.

Marszałek. Czy żąda jeszcze kto głosu?

JE. p. **Abrahamowicz.** Proszę o głos.

Marszałek. Głos ma JE. p. **Abrahamowicz.**

JE. p. **Abrahamowicz.** Wysoki Sejmie!

Mam prawo z całą stanowczością stwierdzić, że niejednokrotnie większość tej Wysokiej Izby nie tylko była gotowa ale czynami dowiodła, iż pragnie wnioski i żądania z tamtej strony czynione załatwić najpomyślniej i że w każdym poszczególnym wypadku ta większość podawała rękę do zgodnego i w interesie kraju leżącego wspólnego postę-

piecia perworjadnij sprawie i najważniejszej, jakoju je sprawa wyborchoj reformy dla naszego Sojmu.

Na tym stanowisku stoimo i teper, bo ne możemo do toho dopustiti, ŗoby wsi inьші sprawy випередили справу виборchoj reformy do нашого Соїму, ŗoby тою дорогою заняти комісії Високої Палати, ŗoby справу виборchoj reformy спихати на друге місце, бо думаємо, ŗо в той спосіб дійдемо до такої самої консеkwенції, як минулої сесії і ŗо Високий Соїм і комісії будуть ся занимати всілякими иньшими справами, а справа виборchoj reformy буде поставлена на другім місци так, ŗо всі иньші справи поладить ся, а справа виборchoj reformy лишить ся знова не-поладжена.

З тих отже причин, маючи на увазі поладжене перворядної справы, за яку уважаємо справу виборchoj reformy до нашого Соїму, не хотячи довести до заострення відносин міжнародних між обома народами в нашім краю і не хотячи припинювати тимсамим дальший хід справ в справі виборchoj reformy, апелюємо до польскої більшості тої Високої Палати, ŗoby дала тутки приľудний вираз тому, ŗо дійсно уважає справу виборchoj reformy за справу перворядну, ŗо доки ся справа помежи обома народами бодай в головних точках не буде принципно поладжена, то має ся задержати всілякі иньші справи на другій шлях.

Апелюючи до Вас, поважани Панове із польскої сторони, ставляю формальний внесок, ŗoby на доказ спільного відчування конечної потреби і скорого поладження справи виборchoj reformy иньшине засідане було замкнене і ŗoby найблизше засідане було визначене на 25. сего місяця.

Ставляючи тої формальний внесок, який має бути пробою доброї волі з Вашої сторони. Поважани Панове Поляки, рівночасно прошу Є. Е. П. Маршалка, ŗoby зволів ствердити численне відношене гоłosів і потрібний комплект до важного рішення Високої Палати.

powania. Ale Szan. Panowie, z jakimże żądaniem w tej chwili — a postawione ono zostało nie poraz pierwszy — zwraca się do tej Wys. Izby wielce Szanowny poseł Lewicki? Oto żąda on od tej Wys. Izby, żeby całe życie autonomiczne, cała działalność tej Wys. Izby powstrzymana została, zanim sprawa reformy wyborczej do Sejmu doprowadzona nie będzie do zupełnego porozumienia z Rusinami. Więc życie autonomiczne, wszelkie potrzeby kraju, powiatów, gmin, to wszystko ma być na bok? Żądanie, które, proszę mi wierzyć, w innych Sejmach dotąd nie było stawiane.

Ale ja idę dalej i powiem: zauważył Szanowny poseł Lewicki, że odbywają się rokowania ugodowe. Tak jest! Odbywają się pertraktacje ugodowe w sprawie nietylko reformy wyborczej, ale może i w innych sprawach rusko-polskich w łonie komisji. Mieliśmy jedno posiedzenie takie i mieć będziemy za kilka godzin drugie.

Otóż gdybym przeszedł na pole zwyczajów międzynarodowych w stosunkach zupełnie innych jak te, które tutaj u nas instnieją, i wziął dwie armie wojenne, które stoją przeciw sobie i które już zmiotły niezliczoną ilość ludzi po jednej i po drugiej stronie a rokowania są podjęte, wtedy proszę Panów zawieszenie broni następuje a nie dalsza walka i wojna.

Tak było dotąd w stosunkach międzynarodowych i tak być musi — a zawieszenie broni tu o tyle potrzebniejsze, że na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia jest cały szereg spraw, które mogą wejść na najbliższe posiedzenie, jako to sprawy powiatów, gmin, nauczycielstwa wogóle spraw, które z reformą wyborczą żadnego ścisłego związku nie mają.

Więc jakże Panowie żądacie, abyśmy powiedzieli sobie, że tutaj jedynie jesteśmy na to, ażebyśmy tych ustawę nam przekazanych zobowiązań spełnić nie mieli. Tego Panowie żądać od nas nie możemy. Na to żaden poseł pojedynczy zgodzić się nie może a i imieniem większości tego Sejmu zgodzić się nie powinien.

Dlatego oświadczam, imieniem grupy, do której mam zaszczyt należeć, że z ubolewaniem ale wnioskowi Szan. posła Lewickiego zadość uczynić nie możemy i przeciw temu wnioskowi głosować będziemy.

Marszałek. Czy żąda jeszcze kto głosu?

P. Skwarko. Proszu o hołos.

Marszałek. Głos ma p. Skwarko.

P. Skwarko. Wysokij Sojme!

Ja ne maw namiru w tij sprawie zabyraty hołosu, odnak poczuw sia do toho sponukanyim promowiju popередного besidnyka J. E. Abrahamowycza.

Prytim pozwolu sobi w korotci nawesty istoriju sprawy, o kotru wede sia bij i widpowisty na zakydy J. E. Abrahamowycza.

Peredowsim konstatuju, szczo ne je zhidne z prawdoju, bud'to kołynebud' bil'szisz' seho Sojmu dowela czynamy, szczo stremyt' do zhody z Rusynamy, protywno wsi protokoły sojmowych zasidań dokazujut', szczo wsi nasi reprezentacyji czerez cidyj czas istnowania Sojmu buty tut bezzhladno majoryzowani, szczo nasz narod buw tut cynicznie i bez zhladiv traktowanyj. I jak raz te spryczynyło teperisznyj bij, bo reprezentanty naszoho naroda w 50 lit istnowania toho Sojmu skazały sobi, szczo tak dalsze buty ne powynno i ne może i szczo inaksze jak dosy musymo boroty sia o prawa naszoho naroda.

J. E. Abrahamowycz skazaw, szczo je pryrodnoju riczejju, szczo meży dwoma protywnymy armijamy, miż jakymy nastupyło zawiszenie oruzia, ne powynna w czasi za-

Прощу о голос.

Високий Соїме!

Я не мав наміру в тій справі забирати голосу, однак почув ся до того спонуканим промовою попереднього бєсидника Є. Е. Абрагамовича.

Притім позволю собі в коротці навести історію справи, о котру веде ся бій і відповісти на закиди Є. Е. Абрагамовича.

Передовсім констатую, що не є згідне з правдою, будьто колинебудь більшість сего Соїму довела чинами, що стремити до згоди з Русинами, противно всі протоколи соїмових засідань доказують, що всі наші репрезентації через цілий час істновання Соїму були тут беззглядно майоризовані, що наш народ був тут цинічно і без зглядів трактований. І як раз те спричинило теперішній бій, бо репрезентанти нашого народу в 50 літ істновання того Соїму сказали собі, що так дальше бути не повинно і не може і що інакше як доси мусимо бороти ся о права нашого народу.

Є. Е. Абрагамович сказав, що є річею природною, що межі двома противними арміями, між якими наступило завішене оружя, не повинна в часі

wiszenia orużia trewaty dalsza borol'ba i wijna. Prawda, — ale z druhoji storony ni odna z tych armij ne żadaje w czasi zawiszenia orużia, szczo by protywna armija skriplala jeji uchwaluwaniem dla nioji budżetu i t. p.

Wy pokłykujecie sia na zawiszenie orużja, szczo by jeho dla sebe wykorzystaty i prowolikaty sprawu, kotra je dla nas kwestyje żytia i tomu wasz argument zowsim ne wyderżuje krytyky, to pozwolu sobi szczo istoriju toji sprawu predstavyty.

Wże w dawniyszch Sojmach sprawa wyborczoji reformy buła sprawoju nadzwyczajno aktualnoju; w r. 1907 rozwiavano Sojm pid kłyczem wyborczoji reformy. W r. 1908 perewedeno wybory łysz w tij ciły, szczo by Sojm perewiw wyborczu reformu.

Na perszim zasidaniu Sojmu w r. 1908 predstavyteli riżnych storonnyctw zhołosyły tu nahle wnesenie w sprawi wyborczoji reformy, ciłyj Sojm to wnesenie pryniaw, a tym samym uznaw sprawu wyborczoji reformy za nahłu i ważnu. Dalsze wybraw Sojm komisiju dla wyborczoji reformy, uchwaływ permanencyju toji komisiji i znow tym uznaw, szczo sprawa sia je ważna i nahła. W r. 1910 uchwaleno tut rezoluciju, kotra pryporuczyła Wydiłowy krajewomu zhladno wyborczij komisiji, szczo by jak najskorsze zaniały sia perewedeniem sprawi wyborczoji reformy i z widpowidnym wneseniem wystupyły na najblyższim zasidaniu Sojmu, a nawet szczo by spycialne zasidanie »ad hoc« skłykano. Mynuw ciłyj rik i niczo w tij sprawi ne stało sia.

Ciłyj narod domahaje sia wyborczoji reformy, suspilnist' polska z patryotyzmu i z awtonomicznych poczuwań, jak raz hołowno wid czasu perewedenia wyborczoji reformy do parlamentu tomu, bo czuje, szczo suprotyw ludowoho parlamentu kurialnyj Sojm ne predstavlaje dla suspilnocy nijakoji wartosty, bo chocz zwrnuty uwahu swojeji suspilnocy na Sojm i widtiahnuty wid centralistycznych zmahań parlamentu i tomu domahaje sia wyborczoji reformy do Sojmu.

Pryrodna takoz riez, szczo kożdyj czolowik u sebe w chati maje bilsze praw i bilsze swobid, czym deinde. Tymczasom suspilnist' naszoho kraju maje bilsze praw i swobid w centralnim parlamenti, a tut w tim Sojmi prywilejiw szyroki masy ne majut' nijakoho hołosu! I tomu baczymo sumnyj stan w naszym kraju pid zhladom ekonomicznym i kulturnym, a baczymo se

zawiszenia orużja trewaty dalszja боротьba i wijna. Prawda — ale z druhoji storony ni odna z tych armij ne žadae w czasi zawiszenia orużja, szczo by protywna armija skriplala jeji uchwaluwaniem dla nioji budżetu i t. p.

Ви покликуюте ся на завішене оружя, щоби его для себе використати і проволікати справу, котра є для нас kwestieю життя і тому ваш аргумент зовсім не видержує критики, то позволю собі ще історію тої справи представити.

Вже в давнійших Соїмах справа реформи виборчої була справою надзвичайно актуальною; в р. 1907 розвизано Соїм під кличем виборчої реформи. В р. 1908 переведено вибори лиш в тій цілї, щоби Соїм перевів виборчу реформу.

На першім засіданю Соїму в р. 1908 представителі ріжних стороництв зголовили ту нагле внесеє в справі виборчої реформи, цілий Соїм те внесеє прийняв, а тим самим узнав справу виборчої реформи за наглу і важну. Дальше вибрав Соїм комісію для виборчої реформи, ухвалив перманенцію тої комісії і знов тим узнав, що справа є важна і нагла. В р. 1910 ухвалено тут резолюцію, котра припоручала Виділови краєвому зглядно виборчій комісії, щоби як найскорше зняли ся переведенем справи виборчої реформи і з відповідним внесенем виступили на найблизшій засіданю Соїму, а навіть щоби спеціальне засіданє ad hoc скликано. Минув цілий рік і нічо в тій справі не стало ся.

Цілий народ домагає ся виборчої реформи, суспільність польска з патріотизму і з автономічних почувань, як раз головно від часу переведеня виборчої реформи до парламенту тому, бо чує, що супротив людowego парламенту куріальний Соїм не представляє для суспільности ніякої вартости, бо хоче звернути увагу своєї суспільности на Соїм і відтигнути від централістичних змагань парламенту і тому домагає ся виборчої реформи до Соїму.

Природна також річ, що кождий чоловік у себе в хаті має більше прав і більше свобод, чим деінде. Тимчасом суспільність нашого краю має більше прав і свобод в централнім парламенті, а тут в тім Соїмі привілеїв широкі маси не мають ніякого голосу! І тому бачимо сумний стан в нашім краю під зглядом економічним і культурним, а бачимо се

na budżeti kraju. I se robyt' sprawu wyborczoji reformy nadzwyczajno ważnoju. Jest' sprawoju nezwyczajno ważnoju, szczyoby kontrast meży Sojmom prywilejiw a parlamentem ludowym usunuty.

Specyjально dla nas Rusyniw sprawa wyborczoji reformy je nezwyczajno ważnoju. My tut, jak ja se wże zaznaczyw, czerez 50 lit jeśmo bezzhladno majoryzowani, hołos naszych reprezentantiw ne buw tut ni-koły wysłuchanyj i se buło przyczynoju rżnych secesyj, opozycyj i obstrukcyj naszych reprezentantiw i to wsich bez rżnych partyj.

My z wełykoju przykrostyju wideczuwajemo te nasze ponyżenie tym bilsze, szczo prawytelstwo zanymaje suprotyw nas ciłkom widporne stanowysko. Pan Namisnyk, mymo toho, szczo baczyt' naszu neriwnu borbu, ne chce użyty swoho wpływu na te, szczyoby predstawyty, de sliduje, szczo ciłyj narid w sposib rozpuczływyj bore sia o swoji prawa i swoju egzystencyju. W Czechach je 6 milioniw Czechiw a 3 miliony Nimciw, a odnak tam czerez nacyonalni spory ne radyt' Sojm. My tut reprezentujemy ciłyj narod dochodiacyj czysłom do połowyny nasełenia kraju, nasz hołos je wysłowom ne łysz naszoho naroda, ale takoz praciujujacych mas i ynszych narodiw, opyrjemo racyju naszoho postupowania na domahaniu i potrebach daleko bilszoji połowyny suspilnocy kraju, jakyj pod geograficznym i politycznym zhladom maje i dla nas i dla was i hołowno dla derżawy wełyke znaczinie, wy perechodyte do porjadku dnewnoho nad naszym hołosom.

Cikawe Wasze stanowysko; za Rosyjan słuszno ne choczete nas uznaty, ale jak wam treba, to i za okremyj narid Rusyniw nas ne uznajete; Żydiw za nacyju takoz ne choczete uznaty, Nimciw w kraju takoz ne choczete uzhladniaty i w toj sposib choczete, szczyoby bilsze jak połowyna suspilnocy zamieszkujuczoji sej kraj, ne mała nijakych praw i nijakoho hołosu.

I vse te dije sia w tim czasi, koły nasz kraj staje sia temoju meżynarodnych kalkulacyj.

Każete Panowe, szczo krajewe Prawytelstwo, Marszałok i bilszist' sojmowa je prychylna dla nas i dla perewedenia sprawy wyborczoji reformy, a mymo toho i mymo pererw w zasidaniach nibyto dla perehoworiw ne zrobyło sia w tij sprawie niczo. Tak wyhladaje wasza prychylnist' dla nas i dla sprawy.

My naszi domahania sformułowaly ko-

na budżeti kraju. I se robityť sprawu wyborchoj reformy nadzwyczajno ważnoju. Бсть справою незвичайно важною, щоби контраст межи Соїмом привілеїв а парламентом людowym усунути.

Специально для нас Русиїв справа wyborchoj reformy є незвичайно важною. Ми тут, як я се вже зазначив, через 50 літ єсьмо беззглядно маїоризовані, голос наших репрезентантів не був тут ніколи вислуханий і се було причиною рїжних сецесій, опозицій і обструкцій наших репрезентантів і то всіх без рїжної партії.

Ми з великою прикростію відчуваємо те наше пониженє тим більше, що правительство займає супротив нас цілком відпорне становиско. Пан Намісник, мимо того, що бачить нашу нерівну борбу, не хоче ужити свого впливу на те, щоби представити, де слїдує, що цілій нарід в спосіб розпучливий бере ся о свої права і свою егзистенцію. В Чехах є 6 мілїонів Чехів а 3 мілїони Німців, а однак там через національні спори не радять Соїм. Ми тут репрезентуємо цілій народ доходячий числом до половини населеня краю, наш голос є висловом не лиші нашого народа, але також працюючих мас і иньших народів, опираємо рачію нашого поступованя на домаганю і потребах далеко більшої половини суспільности краю, який під географічним і політичним зглядом має і для нас і для вас і головно для держави велике значінє, ви переходите до порядку дневного над нашим голосом.

Цїкаве Ваше становиско; за Росіян слушно не хочете нас узнати, але як вам треба, то і за окремий нарід Русиїв нас не узнаєте; Жидів за націю також не хочете узнати, Німців в краю також не хочете узглядняти і в той спосіб хочете, щоби більше як половина суспільности замешкуючої сей краї, не мала ніяких прав і ніякого голосу.

І все те діє ся в тім часі, коли наш край стає ся темою міжнародних калькуляцій.

Кажете Панове, що краєве Правительство, Маршалок і більшість соїмова є прихильна для нас і для переведеня справи wyborchoj reformy, а мимо того і мимо перерв в засіданях нібито для переговорів не зробило ся в тій справі нічо. Так виглядає ваша прихильність для нас і для справи.

Ми наші домаганя сформулювали

rotko w trzech pytaniach, żdemo na widpo-
wid', a Wy natomiast sami sprawu prowo-
likajecie, sami zasypujecie její balastom spraw,
chotiażby połałodyty riwnoczasno ciłyj kom-
pleks spraw nacyjonalnych, a choć wse na-
raz ne dasť sia zrobity, treba ity etapamy.

U nas na dnewnim porjadku je łysz
sprawa wyborczoji reformy, хочемо уста-
лення процентового чысла мандатів, zabez-
печення і т. д., а доперва поза тим бу-
демо полагоджуваты wsi ynszi sprawy, jaki
sūt predmetom naszych dalszych sporiw.

Meni zdaje sia, szczo toj diłaje zi
złoju wołeu, chto sprawu wyborczoji re-
formy zatarasowuje ynszym balastom, kotryj
do sprawy wyborczoji reformy ne nałeżyť.

Kažete, szczo my teroryzujemy Was
naszoju obstrukcyju. Se pisla mene je ne-
zhidne z prawdoju. Teroryzuje ne toj, chto
diłaje w swojij oboroni, łysz toj, chto zmu-
szuje druho do aktiw własnoji oborony.
I tomu ne po naszij, ale po Waszij storoni
je teror. Wproczim ciłyj Sojm zistaje pid
terorom łysze dwoch storonnyctw, a to tak
zwanych podolakiw i wszechpolakiw i teror
tych dwoch partyj dominuje nad ciłym
Sojmom.

Zwertaju szczo uwahu na ricz, jaka
pered 5 nawit' 3 rokamy ne była možlywa,
imenno nasza teperiszna obstrukcyja. Kołyž
budete dalsze prowolikaty sprawu reformy,
to chto znae, jak dałeko szcze riczzy zaj-
dut', a hadaju, szczo Wy sami newdowoleni
tym, do czoho wže teper dijszło sia.

Czujemy tu rižni dokory i pohrozy
wid rižnych waszych storonnyctw szczo do
konsekwencyj obstrukcyi dla naszoho stor-
onnyctwa. Tych pohroz nijakij serioznyj
polityk na serjo ne bere. Szczož može
staty sia? Naroda ne znyszczyte, a chotiaj-
byšte ewentualno pry pomocy krowawych
wyboriw znyszczylu tuju reprezentacyju, jaka
teper tu je, to czerez to sami wnesete pekło
w masy w kraju. Czy se lipsze wyjde dla
Was? Osudit' sami!

A dalsze, szczo Wam pryjde z toho,
kołyby nawit' pry pomocy ewentualnych
najnemožlywyszych nadużyť udało sia Wam
wwesty tut powilnu dla Was reprezentacyju,
koły tam w masach bude twority sia jak
raz protyweństwo toho, czoho Wy bažajete,
a po druhe, ne znesete naszoji representa-
cyji do parlamentu, bo ne dopustyl' do
seho zahalne hołosowanie, a wybory do
parlamentu dadut' zawsihdy takij rezultat,
jakij bude żywym naszym protestom tam

коротко в трех питаннях, ждемо на від-
повідь, а Ви natomiast самі справу про-
волікаєте, самі засипуєте єї баліастом
справ, хотячи полагодити рівночасно ці-
лий комплекс справ національних, а хоч
все параз не дасть ся зробити, треба
іти етапами.

У нас на дневнім порядку є лиш
справа виборчої реформи, хочемо уста-
лення процентового числа мандатів, за-
безпечення і т. д., а доперва поза тим
будемо полагоджувати всі інші справи,
які суть предметом наших далішніх
спорів.

Мені здає ся, що тої ділає зі злою
волею, хто справу виборчої реформи за-
тарасовує іншим баліастом, котрий до
справи виборчої реформи не належить.

Кажете, що ми тероризуємо Вас
нашою обструкцією. Се після мене є
пезгідне з правдою. Тероризує не тої,
хто ділає в своїй обороні, лиш тої, хто
змушує другого до актив власної обо-
рони. I тому не по нації, але по Ва-
шій стороні є терор. Вирочім цілій
Соїм зістає під терором лише двох сто-
ронниць, а то так званих подоляків
і вшехноляків і терор тих двох партій
домінує над цілим Соїмом.

Звертаю ще увагу на річ, яка пе-
ред 5 а навіть 3 роками не була можли-
ва, іменню наша теперішня обструкція.
Колиж будете даліше проволікати спра-
ву реформи, то хто знає, як далеко ще
річч зайдуть, а гадаю, що Ви самі не-
вдоволені тим, до чого вже тепер дій-
шло ся.

Чуємо ту різні докори і погрози
від різних ваших сторонниць що до
консеквенцій обструкції для нашого
сторонництва. Тих погроз ніякий се-
ріозний політик на серію не бере. Щож
може стати ся? Народа не знищите,
а хотіябисьте еwentуально при помочи
кровавих виборів зипцили тую репре-
зентацию, яка тепер ту є, то через то
самі внесете пекло в маси в краю. Чи
се ліпше виїде для Вас? Осудіть самі!

А даліше, що Вам прийде з того,
колиб навіть при помочи еwentуальних
найнеможливішніх надужить udało ся
Вам ввести тут повільну для Вас ре-
презентацию, коли там в масах буде
творити ся як раз противеństwo того,
чого Ви бажаєте, а по друге, не знесете
нашої репрезентациї до парламенту, бо
не допустить до сего загальне голосо-
ванє, а вибори до парламенту дадуть
завсїгди такий результат, який буде

w parlamenci. I tak możecie łysz dowesty do toho, szczo ne my, recznyky naroda, kotryj bohato widczuwaje i terpyt', budemo tu wyładowuwaty energiju, ale i hniw i energija naroda bude wyładowuwaty sia tam w masach naroda.

My jeśmo szcze duże terpeływymy zastupnykamy naroda, jesły pry danych obstawynach łysz dosehoczasnymy sposobamy boremo sia o naszej prawa. Własnu wynu podij w Sojmi wy zwalujecie na nas, a precin' dla Was było jasno, szczo my iduczy po roci 1910 konsekwentno, take a ne insze stanowysko w Sojmi zaniaty musymo.

W roci 1910 J. E. p. Marszałok skonstatuwaw, szczo nema ni pobidnykiw ni pobidżenych. Po szczoż było skłykuwaty Sojm na teper, jesły na dnewnim porjadowi nema toji sprawy, jaka była wże w roci 1910 i szczo do kotroji Sojm uchwaływ w 1910 r., szczo мае jak najskorsze nawit' na nadzwyczajnim zasidaniu pryty na dnewnyj porjadok? Po szczoż było skłykuwaty nyniszne zasidanie, koły na popередnim zasidaniu baczylyste konsekwencyji popередnoji taktyky? Zariadylyste pererwu dla perewedenia perehoworiw, a koły pobaczylyste, szczo perehoworiw ne dowedeno do kincia, ne treba było skłykuwaty nynisznoho zasidania?

Otże sami Wy postupajecie w toj sposib, szczo Wasze postupowanie je prowokaczej dla nas i konsekwencyju sami sobi prypysziť.

Szcze odnu sprawu pidnesu. Na popередnim zasidaniu p. posoł Leo pidnis, szczo sojmowa polska bilszist' stoiť na legalnij pidstawy i chce, szczo by Sojm pracuwaw. A chtoż jak ne p. Dr. Leo postawyw buw w r. 1910 nahle wniesenie w sprawi wyborczoji reformy i widhrażaw sia, szczo unemożlywyť sia obrady Sojmu? My jeśmo łysz wirni tij inicjatywi i hadci, jaku wyskazaw p. Dr. Leo. P. Dr. Leo tiszysz sie tohdy tym, szczo za jeho wniesieniem i my, reprezentanty ruskoho naroda, hodośuwaly, a precin' my łysz konsekwentno dalsze idemo i jeho hadku i inicjatywu dalsze boronimo i perewodymo. Dla mene otże nezrozumile, szczo jak raz toj sam wneckodawec, kotryj podaw w tij sprawi inicjatywu i pohrozy wyskazuwaw, teper protyw nas zwertaje sia i staje jak raz na widworotnym stanowysku. A takoz dywuje mene i wojowanie demagogicznymi klyczamy w sprawi uczyteliw.

Precin' znajecie sami i wsi w kraju

живим нашим протестом там в парламенти. I так можете лиш довести до того, що не ми, речники народа, котрий богато відчуває і терпить, будемо ту виладовувати енергію, але і гнів і енергія народа буде виладовувати ся там в масах народа.

Ми єсьмо ще дуже терпеливими заступниками народа, если при даних обставинах лиш досегочасними способами boremo ся о наши права. Власну випу події в Соїмі ви звалюєте на нас, а прецінь для Вас було ясно, що ми ідучи по році 1910 konsekwentno, take a ne інше становишко в Соїмі заняти musymo.

В році 1910 Є. Е. п. Маршалок сконстатував, що нема ні побідників ні побіджених. По щож було скликувати Соїм на тепер, если на днешнім порядку нема тої справи, яка була вже в році 1910 і що до котрої Соїм ухвалив в 1910 р., що має як найскорше навіть на надзвичайнім засіданню прийти на днешній порядок? По щож було скликувати инішнє засіданє, коли на попереднім засіданню бачилисьє konsekwencyi попередньої тактики? Зарядилисьє перерву для переведеня переговорів, а коли побачилисьє, що переговорів не доведено до кінця, не треба було скликувати инішнього засіданя?

Отже самі Ви поступаєте в той спосіб, що Ваше поступованє є провокацією для нас і konsekwencyju самі собі приписиť.

Ще одну справу піднесу. На попереднім засіданню п. посол Лео підніс, що соїмова польська більшість стоїть на легальній підставі і хоче, щоби Соїм працював. А хтож як не п. Д-р Лео поставив був в р. 1910 нагле внесенє в справі виборчої реформи і відгравав ся, що унеможливити ся обрання Соїму? Ми єсьмо лиш вірні тій ініціативі і гадці, яку висказав п. Д-р Лео. П. Д-р Лео тішив ся тогди тим, що за єго внесенєм і ми, репрезентанти руского народа, голосували, а прецінь ми лиш konsekwentno дальше ідемо і єго гадку і ініціативу дальше боронимо і переводимо. Для мене се отже незрозуміле, що як раз той сам вискодавец, котрий подав в тій справі ініціативу і погрози висказував, тепер против нас звертaje ся і стає як раз на відворотнім становиську. А також дивує мене і воївопанє демагогічними кличами в справі учителів.

Прецінь знаєте самі і всі в краю

znajut', szczo w sprawie uczyteliw i poprawy ich doli nich to tak szczyroho stanowyska ne zanykaw, jak reprezentanty naszoho naroda, a teper choczete nas poborjuwaty demagogicznym wysuwaniem proty nas uczyteliw, szczo poważnij biloszty Sojmu zosim ne łyciujе.

My zawsihdy stojały jak najszczyrіjsze w obroni praw i poprawy doli uczytelstwa, ale koły teper sytuacyja je toho roda, szczo rozchodyt' sia o prawa ne łysz odnoji klasy, ale ciłoji suspilnosty bez ohladu na narodnist' i partyji w ciłim kraju, to precin uczytelstwo i ciła suspilnist' zrozumije, szczo widstupywanie wid obrony i dochodzenia praw dla ciłoji suspilnosty, dla ciłych mas naroda, dla obrony i dochodzenia praw odnoji klasy bułoby szkidływe jak raz dla toji klasy, bo tohdy její sprawa stałaby sia ne sympatyczna w szyrokyh masach naselēnia, bo masy pidozriwalyby, szczo akcyja uczyteliw мае na ciły zwesty nas z liniji borot'by o prawa mas i zahalu ciłoji suspilnosty. Taki demagogichni klyczy ne wyderżujut' krytyky, a nasza suspilnist' na stilko wže dozriła, szczo zrozumije i oprowadaje nasze stanowysko.

Z tych pryczyn, pryczyn riczewych, zrozumіłych dla wsich, a bodaj powynni buty zrozumіli i widczuti, pidpyraju wniesenie postawłene hołowuju naszoho klubu i szcze raz proszu, szczyoby Sojм зwoływ wniesenie to pryniati.

P. T. Staruch. Proszu o hołos.

Marszałek. Głos ma p. T. Staruch.

P. T. Staruch. Wysokyj Sojme!

Zabyraju hołos, szczyoby pidperty wniesenie predstavytela naszoho klubu i wyskazaly pry tym dejaku moju hadku.

Reprezentanty toho kraju, se je: p. Namistnyk i p. Marszałok wziały na sebe obowiazok suprotyw centralnoho Prawytelstwa užyty ciłoho swoho wpływu, szczyoby dowesty do porozumienia miż Rusynamy i Polakamy, szczyoby dowesty do porozumienia na toczci wyborczoji reformy do Sojmu i szczyoby wže raz tu reformu w życie wprowadadyt. Nyni ciła nasza suspilnist' bez rižnyci nacjonalnosty dywyt' sia tutky, szczo z toho Sojmu wyjde.

Ja znaju, szczo toj Sojм перед 4 rokamy buw wybranyj, wykлучno w tij ciły, szczyoby riszytы wyborczu reformu do Sojmu, a niszczо bilszoho. A szczo, Panowe, robyte? 4 roky mynuło, a my stoimo dalsze na tij samij toczci, a w sprawie wyborczoji reformy ne idemo ani na krok napared.

знають, що в справі учителів і поправки їх долі ніхто ту так щироґо становисека не занымав, як репрезентанти нашого народа, а тепер хочете нас поборювати демаґогічним висуванем проти нас учителів, що поважній більшости Союму зовсім не лищое.

Ми завжди стояли як найщиріше в обороні прав і поправки долі учительства, але коли тепер ситуація є того рода, що розходить ся о права не лиш одної класи, але цілої суспільности без огляду на народність і партії в цілїм краю, то прецінь учительство і ціла суспільність зрозуміє, що відступуванє від оборони і доходження прав для цілої суспільности, для цілих мас народа, для оборони і доходження прав одної класи булоби шкідливе як раз для тої класи. бо тогди її справа сталаби ся несимпатична в широкых масах населеня, бо маси підозрівалиби, що акція учителів має на цілі звести нас з лінії боротьби о права мас і загалу цілої суспільности. Такі демаґогічні клячі не видержують критики, а наша суспільність на стілько вже дозріла, що зрозуміє і оправдає наше становиско.

З тих причин, причин річевих, зрозумілих для всіх — а бодай повинні бути зрозумілі і відчуті — підпираю внєсєнє поставлєнє головою нашого клубу і ще раз прошу, щоби Союм зволнв внєсєнє то прийняти.

Прощу о голос.

Високий Союме!

Забираю голос, щоби підперти внєсєнє представитєля нашого клубу і висказати при тїм деяку мою гадку.

Рєпрезєнтанти того краю, се є: п. Намістник і п. Маршалок взяли на себе обовязок супротив центрального Правитєльства ужити цілого свого впливу, щоби довести до порозуміння між Русинами і Поляками, щоби довести до порозуміння на точі wyborчої реформи до Союму і щоби вже раз ту реформу в życie wprowadити. Нині ціла наша суспільність без ріжнїці національности дивить ся тутки, що з того Союму выйде.

Я знаю, що той Союм перед 4 rokamy був вибраний виключно в тій цілі, щоби рішити wyborчу реформу до Союму, а ніщо більшого. А що Панове робите? 4 roky минуло, а ми стоїмо дальше на тій самій точі, а в справі wyborчої реформи не ідемо ані на крок napared.

Z tamtoji strony zawsihdy konserwa wystupaje i zajawlaje, jak nyny Eksc. p. Abrahamowycz, szczo bilszist' toho Sojnu була zawsihdy lojalna i szczyra suprotyw nas, a pereponoju były łyszeń my sami Rusyny. Sprawdi Eksc. Abrahamowycz nawiw tutky, szczo i miż dwoma worożymy narodamy, kotri nawiw razom ne meszkajut', nastupaje zawiszenie orużia w czasi wedenia perehowskiw, ale ne nawiw, szczo tohdy obi strony, a ne odna składajut' orużie.

Eksc. Abrahamowycz! jesły chocze, szczyby nastupło zawiszenie orużia, to wizwit' swoich storonnykiw, szczyby hołosowały za »zawiszeniem« nynisznoho zasidania, tohdy nasze i wasze orużie bude zawiszene i tohdy budemo mohły westy perehowory.

Szcze na oden moment choczu zweruty uwahu. P. Namistnyk wziaw na sebe obowiazok westy perehowory jako bezstoronnyj ck. namistnyk hałyckyj i swoim wpływom staraty sia ułekszyty ti perehowory. I skazaw p. Namistnyk tam u Widny, szczo swoim wpływom usune wsi jatrenia i wsi neporozumienia. A szczo zrobyw p. Namistnyk, jak wernuw do Hałyczyny?

Patentom z 13 hrudnia rozwiazuje radu hromadsku w Słobodi Zolotij bez najmenszoji przyczyny, a 11 sicznia daje prawytelstwennoho komisaria tohdy, koły ja buw tutky na zasidaniu.

Tak Eksc. Namistnyk rozumije do porozumienia bezstoronno westy, tak wypowniaje zobowiazania, jaki wziaw na sebe suproty centralnoho prawytelstwa. Czy to jest lojalne, czy to ne jest jatrenie ruskoho naroda. Mnogo protestiw wnoszeno, ja sam wiw deputacyji protestujuczi protyw radam hromadskym, a nijaka rada hromadska ne była rozwiyzana, łyszeń moja i to bez najmenszoji przyczyny.

Panowe! Take wasze szlachocke panowanie musyt' sia skinczyty.

W moim seli nema protywnyka Starucha. Znamu ja, szczo wysyłano potajky agentiw, szczyby znajty tych protywnykiw. Ale ne znajszły ony tych protywnykiw. Nyny nema miż namy, Rusynamy, riżnyć. My budemo boroty sia tutky, skilko žytia w nas, až doky kropla krowy w nas bude. P. Namistnyk Bobrzyńskij dokazaw, jak chocze westy do porozumienia. A jak tutky wede?

Ja budu szcze maw nahodu u Widny należyto i bohato szczo skazaty o Bobrzyńskim. Potockyj buw twerdyj czołowik, skazaw, szczo możemo szcze diznaty Beresteczko, a Bobrzyńskij to takyj potajnyj. Tam u Widny hołosyt', szczo w Hałyczyni wsio

З тамтої сторони завжди консерва виступає і заявляє, як нині Екс. п. Абрагамович, що більшість того Союму була завжди лояльна і цпра супротив нас, а перепоною були лишень ми самі Русини. Справді Екс. Абрагамович навів тутки, що і між двома ворожими народами, котрі навіть разом не мешкають, настуває завішене оружя в часі веденя переговорів, але не навів, що тогди обі сторони, а не одна складають оружє.

Екс. Абрагамович! если хочете, щоби наступило завішене оружя, то візвіть своїх сторонників, щоби голосували за „завішенем“ нинішнього засідання, тогди наше і Ваше оружє буде завішене і тогди будемо могли вести переговори.

Ще на оден момент хочу звернути увагу. П. Намісник взяв на себе обовязок вести переговори яко безсторонний ц. к. намісник галицький і своїм впливом старати ся улекшити ті переговори. І сказав п. Намісник там у Відни, що своїм впливом усуне всі ятрєня і всі непорозуміння. А що зробив п. Намісник, як вернув до Галичини?

Патентом з 13. грудня розвизує громадску раду в Слєбоді золотій без найменшої причини, а 11. сїчня дає правительствєнного комісаря тогди, коли я був тутки на засіданю.

Так Екс. Намісник розуміє до порозуміння безсторонно вести, так виповняє zobowiazania, які звиз на себе супроти центрального правительства. Чи то єсть лояльне, чи то не єсть ятрєне руского народа? Много протєстів вношено, я сам вів депутатїї протєстующі против громадским радам, а нїяка громадска рада не була розвизана, лишень моя і то без найменшої причини.

Панове! Take Ваше пляхоцке панованє мусит' ся скінчити.

В моім селі нема противника Старуха. Знаю я, що висилано потайки агєнтів, щоби знайти тих противників. Але не знайшли они тих противників. Нині нема між нами, Русинами, ріжниць. Ми будемо бороти ся тутки, скільки жити в нас, аж доки кропля крови в нас буде. П. Намісник Бєбжїньскїй доказав, як хоче вести до порозуміння. А як тутки веде?

Я буду ще мав нагоду у Відни далєжити і богато щο сказати о Бєбжїньскім. Потєцкїй був твердїй чєловїк, сказав, щο можємо щє дїзнати Бєрєстєчко, а Бєбжїньскїй то такий потайнїй. Там у Відни гєлєсїть, щο в Га-

zrobyť, szczo win tam znaje wse i dowede do porozuminia, a tutky de może nyszczyt' nasze szkilynctwo, ne daje zaprowadyty naszych gimnazyj, a chytro wysuwaje proty nas protywnykiw z naszoho własnoho naroda. Zawsihdy wsio robyť, szczo by proty nas. A tutky zawsihdy howoryť: »Ja budu zawsihdy stremity, szczo by do zhody i porozuminia miż oboma narodamy dowesty.

To, Panowe! ne je robota namistnyka. Nechaj Bobrzyńskij pamiataje, szczo win ne je polskym namistnykom, ale szczo win je awstryjskym ck. namistnykom.

Ja pytaju sia tutky w Sojmi, jak wilno było Bobrzyńskomy złomaty zakon bez najmenszoi przyczyny, rozwiazyty radu hromadsku w Słobodi zołotij, de ne było ani odnoji żałoby? Ja zapraszaju Was, Panowe, do Słobody zołotoji, podywit' sią, szczo sia stało za 4 roky moho wjitiwstwa. Tak jest, korcma szlachocka stoit' z wybytymy wiknamy, ale za to jaki tam sut' instytucyj: Rajfajzenka maje za dwa roky 35.000 kor., je dim spiłkowij, je zdorowa kernycja. Za dwa lita ne fasuwały z budżetu, bo jeha ne mała hromada. I można tak rozwiazyty radu hromadsku bez najmenszoi przyczyny? To wże spekulacyja Bobrzyńskoho. Win znaw, szczo tutky wjide na neho Staruch, a tohdy skaże: Ja chtiw, ale szczo można zrobyty? Takyj hajdamaka wse rozbywaje.

Nyni odnak wsi my, najposlidnijszij miż namy, je świadomym horożanynom. I czy uprawa je w tych rukach, czy w tamtych, zrobyť sia wsio, szczo Staruch skaże.

Wy kłyczyte, szczo byśmo złożyły orużie. Ale czy baczyw deś Eksc. Abrahamowycz, szczo by odna łysz storona złożyła orużie, a druha ni. Wy zastupujete proty nas systemu. Ale ruskyj narid sam soboj uprawlaty chce i bude. Ti ćwirkania p. Cieńskoho, szczo »ruski naród stoi przy nas«, to wże ne je, wże mynuło i ne werne sia. Ja zapraszaju p. Cieńskoho do moho bereżańskoho powita, ale nechaj mu p. Bobrzyńskij wże widrazu dast' 100 żandarmitw i 2 regimenta wijska, szczo by jeha oboronyła.

Ja muszu wyskazaty žal, szczo partyja Dudykewyca wyjszła z toji sali. My tutky wsi Rusyny — ja ne znaju nijakych Moskaliw, łysz Rusyniww, bez riżnyć partyjnych wynniśmo twerdo stojaty w oboroni naszych praw i ne ustupyty sia. Jak ja wże ne budu mih hraty, to bodaj budu rukamy machaw i to bude protest w imeny naszoho naroda.

личинї всьо зробить, що він там знає все і доведе до порозуміння, а тутки, де може, нищить наше шкільництво, не дає запровадити наших гімназій, а хитро висуває проти нас противників з нашого власного народа. Завсїгди всьо робить, щоби проти нас. А тутки завсїгди говорять: „Я буду завсїгди стремити, щоби до згоди і порозуміння між обома народами довести“.

То, Панове, не є робота намісника. Нехай Бобжинський пам'ятає, що він не є польським намісником, але що він є австрійським ц. к. намісником.

І я питаю ся тутки в Соймі, як вільно було Бобжинському зломати закон без найменшої причини, розв'язати громадську раду в Слободі золотій, де не було ані одної жалоби? Я запрашаю Вас, Панове, до Слободи золотої, подивити ся, що ся стало за 4 роки мого виїтївства. Так єсть, корчма шляхоцка стоїть з вибитими вікнами, але за то які там сунть інстїтудї: Райфайзенка має за два роки 35.000 кор., є дїм спїлковий. є здорова керниця. За два лїта не фасували з бюджету, бо єго не мала громада. І можна так розв'язати громадську раду без найменшої причини? То вже спекуляція Бобжинського. Він знав, що тутки вїде на него Старух, а тогди скаже: „Я хтїв, але що можна зробити? Такий гайдамака все розбїває“.

Нинї однак всі ми, найпоследнійший між нами, є свідомим горожанїном. І чи управа є в тих руках чи в тамтих, зробіть ся всьо то, що Старух скаже.

Ви кличите, щобиśмо зложили оружє. Але чи бачив деєь Екс. Абрагмович, щоби одна лиш сторона зложила оружє, а друга нї. Ви заступуете протїв нас систему. Але руский парїд сам собою управлїяти хоче і буде. Тї цвїркани п. Цєньского, що „ruski naród stoi przy nas“, то вже не є, вже минуло і не верне ся. Я запрашаю п. Цєньского до мого бережанського повіта, але нехай єму п. Бобжинський вже відразу дасть 100 жандармів і два реґїменти вїйска, щоби єго оборонили.

Я мушу висказати жаль, що партія Дудикевича вийшла з тої салї. Ми тутки всі Русини — я не знаю нїяких Москалів, лиш Русинів, без ріжниць партїйних винїсьмо twerdo стояти в оборонї наших прав і не уступити ся. Як я вже не буду мїг гратя, то бодаї буду руками махав і то буде протест в іменї

50 lit my Was prosyły, ale Wy były głuchi. A jak Wam przyjemna muzyka nasza, to słuchajcie.

(P. Skwarko. Ne łysze muzyka!)

Wy ne budete tak dalsze prowodyty, ja Wam ruczu, Wy musyite ustupyty. A koły Wy ne schoczete, my budemo maty Wasz narid, kotryj pide za namy, a za Wamy pide łysz kilka chruniw, ale wsi ynszi budut' z namy.

(P. Skwarko. Majete satysfakcyju krowawi wybory naj budut').

Jesły dijsno dumajete, jesły Namistnyk dijsnyj je polityk, jesły Ekscelencyja Marszałok Badeni, kotroho narid ruskij poważaje, ale jeho teperiszne postupowanie ne je widpowidne i nas prowokuje. Koły na persze zasidanie postawyw porjadok dnewnyj z sorok kilka toczok, a druhe zasidanie skłykaw bez porozumienia sia z namy, to bud'te pereświdzezi, szczo my, chotajbyj oden z nas tu sydiw, ne pozwolyimo, szczo Wy sia rozporjadžuwały, szczo Marszałok z swojeju szlachockoju buławoju, bez porozumienia z namy, panuwaw.

Ruskij narod wystumyt' suproty nadużył' szlachty, a chotajby tu oden sydiw, to win bude maw czotyry miliony ruskoho naroda i my ne ustupymo. Musyite sia z toju hadkoju zhodyty. Koły dijsno bażajete szczaścia swoho naroda, bo i my chcemo zhody, ne fałszywoji hry komedyji, kotru Wy hrajete. My żadajemo odnu tretu czast', narid zameszkujuczij połowynu kraju, kotryj maje prawo do połowyny, żadaje odnu tretu czast' zastupnyctwa w Sojmi. To dla Was bohato! My ne chcemo ukorotyty Waszych praw, a Wy kažete: szczo Rusyny dašte nam. Szlachtycz prychodyt' do żebraka i żadaje myłostyni. Majete wsio w rukach, urjady, szkoły, kraj i prychodyte do takich żebrakiw, jak my i szcze zahltadajete do torby. Szczo my Wam majemo daty, kołyšte wsio nam zabraly.

Dłatoho, koły Wy dijsno dumajete i sowisno uważajete, to chcemo pobaczyty se po Was, przyłuczit' sia do wnesenia naszoho hołowy, a Marszałok i Namistnyk naj zrobłat' to, szczo u Widny skazały, a tohdy może porozuminie nastupyty.

Ja śmiju sia z toho, szczo każe Bo-bżyński, szczo jak win rozwiáže Sojm, to ne przyjde żaden. Ti czasy wże mynuły, i ja wam pokažu, szczo przy takich wyborach 10 abo 15 kandydatiw bude na werbach wysiło, jesły schoczete pofałszuwały wybory. Jesły choczete toho, jesły widważył' sia Bo-

нашого народа. 50 літ ми Вас просили, але Ви були глухі. А як Вам приємна наша музика, то слухайте.

(Не лише музика!)

Ви не будете так дальше провoдити, я вам ручу, ви мусите уступити. А коли ви не схочете, ми будемо мати ваш нарід, котрий піде за нами, а за вами піде лиш кілька хрунів, але всі инші будуть з нами.

(Маєте сатисфакцію крoаві вибори най будуть).

Если дійсно думаєте, если Намісник дійсний є політик, если Ексцеленция Маршалок Бадені, котрого руский нарід поважає, але его теперішнє поступованє не є відповіднє і нас провокує. Коли на перше засіданє поставив днєвний порядок з сорок кілька точок, а другє засіданє скликав без порозуміння ся з нами, то будьте пересєвідчені, що ми, хотайби оден з нас ту сидів, не позволимо, щоби Ви ся розпоряджували, щоби маршалок з своєю шліхoцкою булавою без порозуміння з нами, панував.

Руский народ вистипить супроти надужить шліхти, а хотайби ту оден сидів, то він буде мав чотири мільони руского народа і ми не уступимо. Мусите ся з тою гадкою згодити. Коли дійсно бажаєте щастя свого народа, бо і ми хочемо згоди, не фалшивої гри комедії, котру ви граєте. Ми жадаємо одну трету часть, нарід замешкуючий половину краю, котрий має право до половини, жадає одну трету часть заступництва в Соїмі. То для Вас богато! Ми не хочемо укоротити ваших прав, а Ви кажете: що Русиши даєте нам. Шліхтич приходить до жебрака і жадає милостині. Маєте всьо в руках, уряди, школи, край і приходите до таких жебраків як ми і ще заглядаєте до торби. Що ми маємо Вам дати, колиште всьо нам забрало.

Длєтого, коли ви дійсно думаєте і совісно уважаєте, то хочемо побачити се по Вас, прилучіть ся до внесення нашого голови, а Маршалок і Намісник най зроблять то, що у Відни сказали, а тогди може порозумінє наступити.

Я сьмію ся з того, що каже Бo-бжицьскій, що як він розв'язє Соїм, то не приїде жаден. Ті часи вже минули, і я вам покажу, що при таких виборах 10 або 15 комісарів буде на вербах висіло, если схочете пофалшувати вибори. Если хочете того, если відважнїть

bżyński na taki wybory, to byde w koźdim seli na derewi wysity.

My jeśmo pereświdczeni, szczo na Cieńskoho ne budut' hołosuwały, ałe tohdy musyte poczute naszu borbu, a koły хочete ohnia, proływu bratnioji krowy, to budete wydity. My toho ne хочemo, my z polskym chłopom żyły spokijno i my razem robity pańszczynu, wam szlachta. Ałe teper musyt' pryjty tu polskij i ruskyj robitnyk i chłop, a Wy sia musyte wstupyty.

Ja kińczu i pryłuczaju sia do wnesenia naszoho hołowu.

Marszałek. Czy żada kto głosu. *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żada zamykam dyskusję. Proszę Panów zająć miejsca.

(Posłowie udają się na miejsca).

Proszę panów sekretarzy o obliczenie kompletu.

(Po obliczeniu).

Jest posłów 93 przeto Sejm w komplecie.

Poseł Lewicki postawił wniosek, ażeby dzisiejsze posiedzenie zostało zamknięte następne zaś wyznaczone na 25. bm. Kto jest za tym wnioskiem zechce powstać. *(Mniejszość)*. Wniosek upadł.

(Posłowie ukraińscy wszczynają wrzawę biciem pulpitów, świstaniem, trąbieniem, dzwonieniem, która trwa bez przerw dalej).

Przystępujemy do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kolbuszowej na zobowiązanie się imieniem powiatu objęcia gwarancyi oprocentowania i umorzenia części kapitału akcyjnego kolei lokalnej z Rzeszowa na Kolbuszowę do Niska, w kwocie 230.000 kor. Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos. **(alg. 921)**.

Sprawod. członek Wydz. kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę na odesłanie sprawozdania tego do komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żada kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żada, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Nisku na zobowiązanie się imieniem powiatu objęcia gwarancyi oprocentowania i umorzenia części kapitału akcyjnego kolei lokalnej z Rzeszowa na Kolbuszowę do Niska w kwocie 350.000 kor. Sprawozdawca p. Onyszkiewicz ma głos **(alg. 922)**.

Spraw. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę na odesłanie sprawozdania tego do komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żada kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żada, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z głównego kompleksu przysiółka Gądky ad Trzcinica samoistnej gminy administracyjnej. Sprawozdawca p. Onyszkiewicz ma głos **(alg. 923)**.

Spraw. członek Wydz. kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę na odesłanie sprawozdania tego do komisji gminnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żada kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żada, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie wychowania publicznego za rok 1909/10. Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos **(alg. 924)**.

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę na odesłanie tego sprawozdania do komisji szkolnej.

ся Божинський на такі вибори, то буде в кождім селі на дереві висіти.

Ми єсьмо пересьвідчені, що па Ценьского не будуть голосувати, але тогди мусите почути нашу борбу, а коли хочете огня, проливу братньої крові, то будете видіти. Ми того не хочемо, ми з польським хлопом жили спокійно і ми разом робили панщизну, Вам шляхта. Але тепер мусить прийти ту польський і руский робітник і хлоп, а ви ся мусите вступити.

Я кіньчу і прилучаю ся до внесення нашого голови.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji nauczycieli i nauczycielek, tudzież wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, przyznanie, względnie podwyższenie emerytury, pensji wdowiej, dodatków pięcioletnich i t. p. Sprawozdawca p. Onyszkiewicz ma głos. (**alg. 925**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji szkolnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków fundacyi Stanisława hr. Skarbka za rok 1909. Sprawozdawca p. Onyszkiewicz ma głos (**alg. 926**).

Sprawozd. członek Wydz. kraj p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych. Sprawozdawca p. Jahl ma głos (**alg. 927**).

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Jahl**. Wnoszę na odesłanie sprawozdania tego do komisji górniczej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o preliminarzu funduszu propinacyjnego na rok 1912. Sprawozdawca p. Jahl ma głos (**alg. 928**).

Sprawozdawca, członek Wydziału krajowego p. **Jahl**. Wnoszę na odesłanie sprawozdania tego do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie prosby Towarzystwa budowy tanich mieszkań dla urzędników Wydziału krajowego o wyjednanie funduszków na kupno gruntów pod budowę. Sprawozdawca p. Jahl ma głos (**alg. 929**).

Sprawozdawca, członek Wydziału krajowego p. **Jahl**. Wnoszę na odesłanie sprawozdania tego do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności, odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w r. 1910. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (**alg. 930**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej wyższej szkole lasowej we Lwowie za rok 1910/11. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (**alg. 931**).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych zakładach naukowych rolniczych w Dublinach i o krajowych stacyach doświadczalnych rolniczych w Dublinach i we Lwowie. Sprawozd. poseł Pilat ma głos (alg. 932).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o niższych szkołach rolniczych. Sprawozd. p. Pilat ma głos (alg. 933).

Sprawozd. członek Wydziału krajowego p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zarządzie krajowym składem publicznym, połączonym ze składem wolnym w Krakowie. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (alg. 934).

Spraw. członek Wydz. kraj. p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o szkole ogrodniczej w Tarnowie, na Wulce kapitańskiej, o Zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach i o popieraniu sadownictwa w kraju za rok 1910/11. Sprawozd. p. Pilat ma głos (alg. 935).

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Pilat**. Wnoszę na odesłanie sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wykształcenia kobiet w zakresie gospodarstwa wiejskiego i domowego. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (alg. 936).

Sprawozdawca, członek Wydziału krajowego p. **Pilat**. Wnoszę na odesłanie sprawozdania tego do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców drenarskich. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (alg. 937).

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o włościach rentowych. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (alg. 938).

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji dla reform agrarnych.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie operacji agrarnych. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (alg. 939).

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji dla reform agrarnych.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu. (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (alg. 940).

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji bankowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu. (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia gwarancyi kraju dla emisji obligacyj kolejowych i zmiany statutu Banku krajowego. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (alg. 941).

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie sprawozdania tego do komisji bankowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej Centralnej Kasie dla spółek rolniczych. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (alg. 942).

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji bankowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o czynnościach krajowego Patronatu Spółek oszczędności i pożyczek oraz innych spółek rolniczych. Sprawozdawca p. Pilat ma głos (alg. 943).

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Pilat**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji bankowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w zakresie publicznego pośrednictwa pracy za II. półrocze 1910 i I. półrocze 1911 roku. Sprawozdawca p. **Dąbski** ma głos (alg. 944).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Dąbski**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie regulacji plac lekarzy pomocniczych krajowego szpitala powszechnego we Lwowie i św. Łazarza w Krakowie. Sprawozdawca p. **Bernadzikowski** ma głos (alg. 945).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Bernadzikowski**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji budżetowej do załatwienia w porozumieniu z komisją sanitarną.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o postępie budowy zakładu dla umysłowo i nerwowo chorych w Kobierzynie. Sprawozdawca p. **Bernadzikowski** ma głos (alg. 946).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Bernadzikowski**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji sanitarnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zamierzonych rekonstrukcyi w szpitalu św. Łazarza w Krakowie. Sprawozdawca p. **Bernadzikowski** ma głos (alg. 947).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Bernadzikowski**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji budżetowej celem załatwienia w porozumieniu z komisją sanitarną.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zaprowadzeniu w krajowym Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie oświetlenia elektrycznego i własnego wodociągu. Sprawozdawca p. Bernadzikowski ma głos **(alg. 948)**.

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Bernadzikowski**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji budżetowej do załatwienia w porozumieniu z komisją sanitarną.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść *(Większość)*. Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia posady drugiego krajowego inspektora szpitali. Sprawozdawca p. Bernadzikowski ma głos **(alg. 949)**.

Spraw. członek Wydziału kraj. p. **Bernadzikowski**. Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść *(Większość)*. Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie rozszerzenia szpitala powszechnego w Drohobyczu. Sprawozdawca p. Bernadzikowski ma głos **(alg. 950)**.

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Bernadzikowski**. Wnoszę odesłanie sprawozdania do komisji sanitarnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia i odbudowy szpitala powszechnego w Podhajcach. Sprawozdawca p. Bernadzikowski ma głos **(alg. 951)**.

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Bernadzikowski**. Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji sanitarnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty.

Teraz przystępujemy do wyborów uzupełniających do komisji. Jeżeli się nikt temu nie sprzeciwi, mam zamiar oprócz tych wyborów uzupełniających umieszczonych na porządku dziennym, jeszcze następujące wybory uzupełniające przeprowadzić, co do których kancelarya sejmowa otrzymała propozycje a mianowicie: wybór jednego członka do komisji podatkowej w miejsce p. Milewskiego i wybór jednego członka do komisji szkolnej w miejsce p. Rayskiego. Czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Wobec tego, że nikt się temu nie sprzeciwia przystępujemy do wyborów uzupełniających do komisji:

administracyjnej (w miejsce p. Starzyńskiego),
 budżetowej (w miejsce pp. Kozłowskiego, Milewskiego, Starzyńskiego i Battaglii),
 drogowej (w miejsce śp. Czecha),
 gminnej (w miejsce p. Starzyńskiego),
 gospodarstwa krajowego (w miejsce śp. Bryczyńskiego),
 górniczej (w miejsce rektora Witkowskiego),
 kolejowej (w miejsce śp. Czecha),
 petycyjnej (w miejsce śp. ks. Stojalskiego),
 podatkowej (w miejsce pp. Pastora, Kolischera i Milewskiego),
 prawniczej (w miejsce p. Czajkowskiego Władysława Wiktora),
 przemysłowej (w miejsce p. Milewskiego),
 reform agrarnych (w miejsce śp. Bryczyńskiego i śp. Czecha),
 reformy wyborczej (w miejsce p. Milewskiego na członka komisji i w miejsce p. Leszka Cieńskiego na zastępcę),
 szkolnej (w miejsce p. Rayskiego).

Do komisji skrutacyjnej zapraszam pp.: Ptaka, Rittla, Halbana, Styłę, Wrześniowski i Krynickiego.

Proszę pp. posłów głosować przez oddawanie kartek do wszystkich komisji łącznie. (*Posłowie oddają kartki. Po oddaniu kartek*). Głosowanie skończone.

Proszę Panów przeprowadzić skrutynium. Tymczasem przystępujemy do załatwienia zgłoszonych wniosków nagłych. Przedewszystkiem jest wniosek nagły pp. Lea, Rutowskiego, Bandrowskiego i tow. w sprawie regulacji płac nauczycieli ludowych, względnie przyznania na rok 1912 jednorazowej zapomogi drożyznianej. Celem uzasadnienia nagłości ma głos p. Leo.

P. Leo. Wysoki Sejmie!

Z powodów, które są przez cały kraj uznane oddawna — sprawa regulacji płac nauczycielskich jest rzeczą nagłą i konieczną. Nie potrzebuję więc bliżej motywować ani nagłości, ani meritum sprawy — i upraszam Wys. Izbę o przekazanie mego wniosku do komisji szkolnej do załatwienia w porozumieniu z komisją budżetową.

Marszałek. Rozprawa nad nagłością otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje nagłość, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Co do meritum czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto jest za odesłaniem tego wniosku do komisji szkolnej do załatwienia w porozumieniu z komisją budżetową, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Uchwalono.

Następuje wniosek nagły pp. Michałowskiego i tow. w sprawie nałożenia krajowego dodatku do podatku państwowego od spirytusu celem podwyższenia płac i emerytur nauczycieli. Dla uzasadnienia nagłości ma głos p. Michałowski.

P. Michałowski. Wysoka Izbo!

Mam motywować wniosek, który właściwie uzasadnienia nie potrzebuje, gdyż cały ogół naszego społeczeństwa, a więc także i Wysoka Izba ze sprawą podwyższenia płac nauczycielom ludowym dokładnie jest obznajomiona, tak że obecnie oczekuje się tylko tej chwili, kiedy słusznym żądaniom nauczycieli stanie się zadość.

Od całego szeregu lat domagają się nauczyciele ludowi rok rocznie podwyższenia swych pborów służbowych i regulacji swych stosunków prawnych. Że żądania nauczycieli miały słuszną podstawę, to najlepszym tego dowodem jest ta okoliczność, że Wysoka Izba rok rocznie podwyższała nieznacznie płace nauczycieli a ostatnia regulacja płac objęta jest ustawą z dnia 25/5 1907.

Wszystkie te jednak podwyższenia płac jakkolwiek sięgały w krocie co do wydatku, to jednak sumy te rozdrobione na tę olbrzymią rzeszę nauczycieli — nie mogły ich zadowolić — gdyż nie poprawiały wcale ich opłakanej doli i dlatego to żądania nauczycieli o wymierzenie im stosownego utrzymania nie ustawały, ale owszem z każdym rokiem się wzmagaly.

I nie w tem dziwnego, kto pracuje ciężko i szczerze, kto oddaje największe usługi krajowi, wychowując obywateli tego kraju, ma prawo domagać się, by ten kraj dostarczył mu środków utrzymania. Dotychczasowe płace nauczycieli, w obecnych stosunkach, są zbyt niskie, a wogóle system klasowy tych płac jest nieodpowiedni i nauczycieli krzywdzący.

Jeżeli przeto poziom naszej szkoły ludowej niema się coraz więcej cofać, musi kraj wyteżyć wszystkie siły, aby do służby nauczycielskiej w szkołach ludowych garnęły się jednostki dzielne, dobór nauczycieli był jak najlepszy.

Z tego powodu nie powinien kraj płacić swych nauczycieli gorzej, niż państwo płaci swych urzędników z takim samym stopniem wykształcenia.

Dzisiaj sprawa podwyższenia płac i emerytur nauczycieli stała się aktualną, nagłą, konieczną i nie cierpiącą zwłoki, dziś nie można już odraczać lub łątać paliatywnymi środkami tej sprawy — zwłaszcza gdy z powodu panującej niebywalej drożyzny — rząd centralny — państwo podwyższyło wszystkim swym funkcjonaryuszom płace — a to samo uczyniły wszystkie instytucje autonomiczne i finansowe.

Czyżby tylko nauczyciele jedni mieli być skazani na głód i nędzę? Jestem o tem przekonany, że Wysoki Sejm nie opuści w tej osobliwie obecnej chwili tych skromnych, uczciwych pracowników, od których przyszłość kraju zależy, jednak bis dat, qui cito dat — tu nie można zwlekać, bo głód złym jest doradcą — tu należy sprawę tą szczerze i bez zwłocznie się zająć.

Wiem o tem dobrze, że uchwalanie podwyższenia płac bez zapewnienia pokrycia tego wydatku byłoby niewłaściwe, przeto we wniosku moim i mych towarzyszy podany

jest projekt uzyskania funduszków na ten cel, a mianowicie nałożenia krajowego dodatku w wysokości 40 groszy od litra czystego alkoholu. Jest to tylko projekt, nie dla wszystkich sympatyczny, ale w każdym razie praktyczniejszy, lepszy i mniej uciążliwy od nakładania nowych a znacznych dodatków krajowych.

We wniosku naszym domagamy się, aby Wysoki Sejm przy zastosowaniu wszelkich, regulaminem dozwolonych ułatwień formalnych — raczył uchwalić:

1) Wzywa się Wydział kraj., aby w przeciągu dni 14 przedłożył Sejmowi projekt ustawy kraj. o nałożeniu krajowego dodatku w wysokości 40 groszy od litra alkoholu.

2) Wzywa się Wydział kraj., aby w tym samym terminie przedłożył Sejmowi projekt ustawy o regulacji płac i emerytur nauczycieli ludowych — niemniej pensji wdów i zaopatrzeń sierot po nauczycielach ludowych — przeznaczając na te cele cały dochód w kwocie około 9 milionów K — przewidywany z powyższego dodatku krajowego — a wreszcie:

3) Wzywa się Wydział kraj., aby równocześnie w porozumieniu z Radą Szkolną krajową opracował i przedłożył Sejmowi projekt ustawy o pragmatyce nauczycielskiej.

Pod względem formalnym wnoszę na odesłanie wniosku tego do komisji szkolnej, która sprawę zechce bezzwłocznie rozpatrzyć i załatwić w porozumieniu z komisją budżetową.

Marszałek. Rozprawa otwarta nad nagłością, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje nagłość, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Pod względem formalnym jest wniosek na odesłanie tego wniosku nagłego do komisji szkolnej do załatwienia w porozumieniu z komisją budżetową.

Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje wniosek nagły p. Stapińskiego w sprawie polepszenia płac nauczycieli ludowych. Celem uzasadnienia nagłości ma głos p. Wasung w zastępstwie nieobecnego wnioskodawcy.

P. Wasung. Po wywodach moich poprzedników w przedmiocie regulacji płac nauczycieli szkół ludowych — nie mam zamiaru zabierać Wys. Izbie wiele czasu — ograniczam się tylko do prośby o poparcie nagłości naszego wniosku i o odesłanie go do komisji szkolnej do załatwienia w porozumieniu z komisją budżetową.

Marszałek. Rozprawa otwarta nad nagłością, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje nagłość, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Jest wniosek formalny na odesłanie tego wniosku nagłego do komisji szkolnej do załatwienia w porozumieniu z komisją budżetową.

Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje wniosek nagły pp. Wasunga, Bandrowskiego i tow. w sprawie upaństwowienia gimnazjum i seminarium nauczycielskiego w Białej.

Do uzasadnienia nagłości ma głos p. Wasung.

P. Wasung. Wysoki Sejmie!

Sprawa, o której mam mówić, jest całemu krajowi znana; była też przedmiotem dyskusji w parlamencie wiedeńskim — i dlatego nie chcąc zabierać Wys. Sejmowi czasu, nie będę wdawał się w szersze motywowanie i upraszam o przyjęcie nagłości naszego wniosku.

Marszałek. Rozprawa nad nagłością otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje nagłość, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Głos ma p. Wasung.

P. Wasung. Wnoszę odesłanie naszego wniosku do komisji szkolnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Proszę p. sprawozdawcę komisji skrutacyjnej o ogłoszenie wyniku skrutynium z wyborów uzupełniających do poszczególnych komisji. Głos ma sprawozdawca p. Halban.

P. Halban. Wysoki Sejmie!

Głosowało 80 posłów. Absolutna większość 41 głosów.

Otrzymali po 80 głosów na członka:

- do komisji administracyjnej: p. Starzyński;
- „ „ budżetowej: pp. Badeni St. H., Cieński Tadeusz, Loewenstein i Starzyński;
- „ „ drogowej: p. Konopka;
- „ „ gminnej: p. Starzyński;
- „ „ gospodarstwa krajowego: p. Baworowski;
- „ „ górniczej: członek Sejmu rektor Szaynocha;
- „ „ kolejowej: p. Starowieyski;
- „ „ petycyjnej: p. Marszałkowicz;
- „ „ podatkowej: pp. Battaglia, Korytowski Juliusz i Loewenstein;
- „ „ prawniczej: p. Laskowski;
- „ „ przemysłowej: p. Czaykowski;
- „ „ reform agrarnych: pp. Szaynocha i Vivien;
- „ „ reformy wyborczej na członka p. Krzeczunowicz, na zastępcę członka p. Obertyński;
- „ „ szkolnej: na członka p. German.

Marszałek. Ci zatem Panowie zostali wybrani członkami, wzgl. zastępcami członka, odnośnych komisji.

Porządek dzienny wyczerpany. Mam zamiar posiedzenie zamknąć.

Następne posiedzenie odbędzie się w czwartek dnia 25. stycznia 1912 o godzinie 11 przedpołudniem. Porządek dzienny zostanie Panom w drodze pisemnej doręczony.

(Wrzawa, świsty, dzwonienie etc. ustają).

Koniec posiedzenia o godzinie 1 min. 7 po południu.

Sprawozdanie stenograficzne

z rozpraw

galicyjskiego Sejmu krajowego

116. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu

z dnia 27. stycznia. 1912.

T R E Ś Ć.

Głos p. Skwarki z protestem imieniem klubu rusko-ukraińskiego przeciw sposobowi prowadzenia obrad i przeciw protokołowi 115 posiedzenia.

Urlopy pp. Dolińskiego i Hanczakowskiego. Zawiadomienie przez Marszałka krajowego o złożeniu mandatów poselskich przez pp. Władysława Wiktora Czaykowskiego i ks. Senyka.

Spis petycyj.

Protest p. Lewickiego imieniem klubu rusko-ukraińskiego przeciw sposobowi prowadzenia narad 114 posiedzenia z dnia 12. stycznia 1912.

Protest p. Korola imieniem klubu ruskiego przeciw sposobowi prowadzenia narad 114 posiedzenia z dnia 12. stycznia 1912.

Protest p. Dudykiewicza imieniem klubu rusko narodnej organizacji przeciw sposobowi prowadzenia narad 114 posiedzenia z dnia 12. stycznia 1912.

Wniosek nagły p. Witosa i tow. w sprawie pomocy dla ludności rolniczej, dotkniętej klęską posuchy i pryszczycy w Galicyi zachodniej.

Wniosek p. Ptaka i tow. w sprawie wynagradzania świadków powoływanych przez c. k. Starostwa w sprawach urzędowych.

Wniosek p. Bisa i tow. w sprawie budowy drogi od Bojanowa przez Raniżowską Wołę do Raniżowa.

Wniosek p. Wrześniowskiego i tow. w sprawie obowiązkowego obsadzania dróg drzewami owocowymi wzgl. użytkowymi.

Wniosek p. Żardeckiego i tow. w sprawie założenia gimnazjum realnego w Leżajsku.

Interpelacya p. Krzczunowicza i tow. do c. k. Rządu w sprawie zorganizowanej lichwy stowarzyszeń kredytowych i gospodarczych.

Interpelacya p. Witosa i tow. do c. k. Rządu w sprawie postępowania Zakładu ubezpieczeń robotników od wypadków dla Galicyi i Bukowiny we Lwowie przy ściąganiu opłat od ubezpieczonych.

Wniosek nagły p. Myroniuka-Zajaczuka i tow. w sprawie udzielenia pomocy dla pogrzelców wsi Kujdańce pow. Kołomyja.

Interpelacya p. Kurowca i tow. do c. k. Rządu w sprawie zakazu przez c. k. Namiestnictwo dalszego spławiania drzewa rzeką Łomnicą.

Wniosek formalny J. E. ks. Czechowicza i tow. w sprawie zamknięcia trwającego posiedzenia. Głosy J. E. pp. Czechowicza i Bilińskiego. Uchwalenie wniosku.

(Początek posiedzenia o godzinie 12 minut 16 przed południem).

Przewodniczący. J. E. Marszałek krajowy Stanisław hr. Badeni.

Ze strony c. k. Rządu. J. E. c. k. Namieśnik Dr. Michał Bobrzyński i c. k. Wiceprezydent Namieśnictwa Stanisław Grodzicki.

Sekretarze. Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecných posłów. 117.

Marszałek. Sejm w komplecie, posiedzenie otwieram. Protokół 115. posiedzenia jest złożony w biurze sejmowym do przejrzenia.

P. Skwarko. Proszu o głos do protokołu.

Прошу о голос до протоколу.

Marszałek. Do protokołu ma głos p. Skwarko

P. Skwarko. Wasza Ekscełencyje, Pa-ne Marszałku!

Ваша Ексцеленція Пане Маршалку!

Imenem rusko-ukraińskoho klubu maju czest' na osnovi §. 76 i 81. regulaminu sojmowoho zhołosyty protest protyw nezakonnoho i nezahidnoho z regulaminom sojmovym sposobu wedenia narad na poslidnim zasedaniu.

Іменем руско-українського клубу маю честь на основі § 76 i 81 регуляміну соймового зголосити протест протyw незаконного i незгідного з соймовим регуляміном способу веденя нарад на посліднім засіданю.

Tak samo zhołoszuju protest protyw nezahidnomu z dijsnym stanom riczy protokolowy poslidnoho zasedania. Pyśmenni wywody toho protestu budut' wneseni na slidujuczim zasedaniu do Waszoi marszałkiwskoj buławy.

Так само зголошую протест протyw незгідному з дійсним станом річи протоколови послідного засіданя. Письменні виводи того протесту будуть внесені на слідуючім засіданю до Вашої маршалківської булави.

Marszałek. Urlopów ośmiodniowych udzieliłem pp. Dolińskiemu i Hanczakowskiemu. Pp. Władysław Wiktor Czaykowski i ks. Senyk złożyli mandaty sejmowe.

Proszę o odczytanie spisu petycji.

Sekretarz p. Urbański (*czyta*).

Spis petycji wniesionych po dzień 27. stycznia 1912.

6467. L. s. 8734. Teofila Monicowa, wdowa po nauczycielu, Półwie, przez p. Bandrowskiego, o zasiłek — do kom. szkolnej.

6468. L. s. 8735. Helena Kopycińska, naucz., Czudce, przez p. Wasunga, o policzenie lat — do kom. szkolnej.

6469. L. s. 8736. Dr. Leszek Dziama, były nauczyciel szkoły rolniczej, Czernichów, przez p. Battaglię, o przyznanie emerytury — do kom. budżet.

6470. L. s. 8737. Roman Festenburg, prow. funkcyonaryusz biura kolejowego, Lwów, przez p. Wasunga, o veniam studiorum — do kom. petycyjnej.

6471. L. s. 8738. Sabina Kasperek, właścicielka szkoły muzycznej, Lwów, przez p. Witolda Korytowskiego, o subwencję — do kom. budżet.

6472. L. s. 8739. Towarz. kolonii wakacyjnych dla dziewcząt, Lwów, przez p. Korytowskiego, o subwencję — do kom. budżet.

6473. L. s. 8740. SS. Urszulanki, Lwów, przez p. Korytowskiego, o subwencję na zakład wychowawczy — do kom. budżet.

6474. L. s. 8741. Stanisław Bukowski, emer. naucz., Mysłów, przez p. Pinińskiego, o dodatek pięcioletni — do kom. szkolnej.

6475. L. s. 8742. Helena Zajączkowska, wdowa po naucz., Brzostek - Rzeszów, przez członka Sejmu Finkla, o podwyższenie pensji wdowiej od jednego dodatku pięcioletniego — do komisji szkolnej.

6476. L. s. 8743. Helena Zajączkowska, wdowa po naucz., Brzostek - Rzeszów, przez członka Sejmu Finkla, o wymiar pensji wedle ustawy z r. 1907 — do komisji szkolnej.

6477. L. s. 8744. Jadwiga Koncewska, Lwów, przez członka Sejmu Finkla, o zasiłek artystyczny — do komisji budżet.

6478. L. s. 8745. Eleonowa z Brichtów Dryhiniczowa, emer. nauczycielka, Stryj, przez członka Sejmu Finkla, o policzenie lat — do komisji szkolnej.

6479. L. s. 8746. Józefa Jaworska, wdowa po naucz., Bolechów, przez członka Sejmu Finkla, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6480. L. s. 8747. Eugenia Skomorowska, wdowa po nauczycielu, przez członka Sejmu Finkla, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6481. L. s. 8748. Eugenia Sawicz, wdowa po naucz., przez członka Sejmu Finkla, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6482. L. s. 8749. Cydonia Mikułowa, wdowa po naucz., Bilcze - Wolica, przez członka Sejmu Finkla, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6483. L. s. 8750. Teresa Majcherowa, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez członka Sejmu Finkla, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6484. L. s. 8751. Komitet nauczycielski, Gorlice, przez członka Sejmu Finkla, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6485. L. s. 8752. Julia Kujbida, wdowa po naucz., Stryj, przez członka Sejmu Finkla, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6486. L. s. 8753. Natalia Zipp, wdowa po naucz., Przemyśl, przez członka Sejmu Finkla, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6487. L. s. 8754. Gmina Łętowice, przez p. Witosa, w sprawie zamykania szynków — do kom. administr.
6488. L. s. 8755. Gmina Podgórska Wola, przez p. Witosa, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyborczej.
6489. L. s. 8756. Mieszkańcy Bogumiłowic, przez p. Witosa, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyborczej.
6490. L. s. 8757. Gmina Łętowice, przez p. Witosa, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6491. L. s. 8758. Gmina miasta Lwowa, przez p. Ciuchcińskiego, o urządzenie krajowego zakładu dla nieuleczalnie chorych — do kom. sanitarnej.
6492. L. s. 8759. Towarzystwo ochronek, chrześcijańskich małych dzieci, Lwów, przez p. Ciuchcińskiego, o subwencję — do komisji budżet.
6493. L. s. 8760. Komitet ratunkowy, Wiśniowczyk, przez p. Baworowskiego, o subwencję na ochronkę SS. Rodziny Maryi — do komisji budżet.
6494. L. s. 8761. Olga Filippi, właśc. zakładu wychowczego, Lwów, przez p. Skarbka, o zasiłek na urządzenie gabinetów naukowych — do komisji budżet.
6495. L. s. 8762. Sabina Strzelecka, wdowa po naucz., Sambor, przez p. Skarbka, o dar z łaski — do kom. szkolnej.
6496. L. z. 8763. Wanda Borkowska, wdowa po naucz., Sambor, przez p. Skarbka, o dar z łaski — do kom. szkolnej.
6497. L. s. 8764. Gmina Isaje, przez p. Baworowskiego, o zasiłek na budowę kładki na Stryju — do komisji budżet.
6498. L. s. 8765. Gminy i obszary dworskie pow. Podhajeckiego, przez p. Baworowskiego, w sprawie przedłużenia linii kolejowej Lwów - Podhajce w kierunku Trembowli, względnie do Dereniówki lub Chorostkowa — do kom. kolejowej.
- Marszałek.** Do tej petycji prosił o głos p. Baworowski. Udzielam mu głosu. (*Głosy: Niema go w Izbie.*)
- Wobec tego proszę o odczytanie spisu dalszych petycji.
- Sekretarz p. **Urbański** (*czyta*):
6499. L. s. 8766. Gmina Golcowa, przez p. Skrzyńskiego, o zasiłek na dokończenie szkoły — do kom. szkolnej.
6500. L. s. 8767. Towarz. nauczycieli szkół wyższych, Lwów, przez p. Halbana, o podwyższenie subwencji na kolonię wakacyjną w Podsobniu — do komisji budżet.
6501. L. s. 8768. Towarz. nauczycieli szkół wyższych, Lwów, przez p. Halbana, o podwyższenie subwencji na czasopismo »Muzeum« — do komisji budżet.
6502. L. s. 8769. Jan Komarnicki, Tarnopol, emer. naucz., przez p. Wasunga, o podwyższenie emerytury i zapomogę — do kom. szkoln.
6503. L. s. 8770. Jan Komarnicki, emer. naucz., Tarnopol, przez p. Wasunga, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6504. L. s. 8771. Gmina Zakliczyn i sąsiednie, przez p. Bernadzikowskiego, o przekształcenie 4 - kl. szkoły w Zakliczynie na 5 - klasową — do kom. szkolnej.
6505. L. s. 8772. Gmina Dubowce, przez p. Korytowskiego, o zasiłek na budowę szkoły — do kom. szkolnej.

6506. L. s. 8773. Strażnicy rzek: Białej, Kisieliny, Dunajca i Wisły, przez p. Witosa, o stabilizację i podwyższenie płacy — do komisji budżet.
6507. L. s. 8774. Osadnicy przysiółków: Chaszer, Gaj i Lipnik, przez p. Witosa, o wyłączenie z gm. Hołosków i utworzenie samoistnej gminy — do kom. gminnej.
6508. L. s. 8775. Towarz. »Powściągliwość i Praca«, Miejsce Piastowe, przez p. Bandrowskiego, o subwencję na budowę dwu domów — do komisji budżet.
6509. L. s. 8776. Antonina Giżowska, wdowa po naucz., Lwów, przez p. Bandrowskiego, o dar z łaski — do kom. szkolnej.
6510. L. s. 8777. Emilia ze Stupnickich Kachnikiewiczowa, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o dar z łaski — do kom. szkolnej.
6511. L. s. 8778. Gmina Szczurowice, przez p. Bandrowskiego, o wyłączenie z okręgu radziechowskiego a przyłączenie do okręgu sądowego i politycznego w Brodach — do kom. prawniczej.
6512. L. s. 8779. Komitet ochrony św. Stan. Kostki, Nowy Targ, przez p. Bandrowskiego, o subwencję — do komisji budżet.
6513. L. s. 8780. Gmina Morawsko, przez p. Bandrowskiego, o subwencję na budowę szkoły — do kom. szkolnej.
6514. L. s. 8781. Paraska Kat. Czuchnowska, wdowa po figurancie Wydz. kraj., Lwów, przez p. Bandrowskiego, o wsparcie — do komisji budżet.
6515. L. s. 8782. Wawrzyniec Gubała, emer. naucz. kraj. warsztatu tkackiego, Żywiec, przez p. Bandrowskiego, o przyznanie emerytury — do kom. szkolnej.
6516. L. s. 8783. Tekla Baczyńska, sierota po konduktorze dróg kraj., Stary Sącz, przez p. Bandrowskiego, o dar z łaski — do komisji budżet.
6517. L. s. 8784. Towarz. Szkoły ludowej, Kraków, przez p. Bandrowskiego, o subwencję na spłatę długu, ciężącego na szkole w Leszczynach — do komisji budżet.
6518. L. s. 8785. Towarz. przyjaciół muzyki, Tarnopol, przez p. Michałowskiego, o subwencję — do komisji budżet.
6519. L. s. 8786. Eliaszkiewicz, emer. naucz., Stanisławów, przez p. Dudykiewicza, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6520. L. s. 8787. Rusko-narodowy Instytut »Narodny Dom«, Lwów, przez p. Korolę, o subwencję na utrzymanie biblioteki, muzeum i bursy — do komisji budżet.
6521. L. s. 8788. Julian Nasolski, emer. prof. gimnazjalny, Kołomyja, przez p. Korolę, o subwencję na wydawnictwo — do komisji budżet.
6522. L. s. 8789. Polskie Towarz. gymnastyczne »Sokół«, Brzeżany, przez p. Schätzla, o subwencję — do komisji budżet.
6523. L. s. 8790. Wydział powiatowy, Bohorodczany, przez p. Krynickiego, o ukrajowienie drogi gminnej I. kl. Rosulna-Sołotwina-Mołodków — do kom. drogowej.
6524. L. s. 8791. Przełożęństwo izraelickiej gminy wyznaniowej, Gwoździec, przez p. Loewensteina, o subwencję na restaurację synagogi — do komisji budżet.
6525. L. s. 8792. Komitet budowy domu lwowskiego Tow. lekarskiego, przez p. Loewensteina, o subwencję na budowę domu — do komisji budżet.
6526. L. s. 8793. Towarzystwo »Walki z gruźlicą«, Lwów, przez p. Loewensteina, o subwencję na budowę domu — do komisji budżet.
6527. L. s. 8794. Przełożęństwo gminy wyznaniowej izraelickiej, Lwów, przez p. Loewensteina, o subwencję na szpital izrael. fundacyi Maurycego Łazarusa — do kom. budżet.
6528. L. s. 8795. Gmina Nowica, przez p. Kurowca, o budowę mostu na Łomnicy w Dobrowlanach — do kom. drogowej.
6529. L. s. 8796. Gmina Babin, przez posła Kurowca, o zasiłek na kupno paszy dla bydła — do kom. budżetowej.
6530. L. s. 8797. Gmina Hołyn, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6531. L. s. 8798. Mieczysław Rzeszółko, sierota po naucz. ludowym, Stryszów, o przedłużenie datku do 24. roku albo o zapomogę dla dokończenia gimnazjum — do kom. szkolnej.
6532. L. s. 8799. Julian Polniak, stróż archiwum aktów grodzkich i ziemskich, Lwów, przez członka Sejmu Finkla, o zrównanie z woźnymi Wydziału kraj. — do kom. budżet.
6533. L. s. 8800. Józefa Wierzbńska, wdowa po kasyerze kraj. zakładu dla obłąkanych, Lwów, przez p. St. H. Badeniego, o kwartał pośmiertny i stały dar z łaski — do kom. budżetowej.

6534. L. s. 8801. Tekla Paskowa, wdowa po nauczycielu, Padew narodowa, przez p. Kędziora, o zapomogę — do kom. szkolnej.
6535. L. s. 8802. Tekla Paskowa, wdowa po nauczycielu, Padew narodowa, przez p. Kędziora, o podwyższenie pensyi — do kom. szkolnej.
6536. L. s. 8803. Ks. Stefan Wysoczański, proboszcz, Przegnojów, przez członka Sejmu Finkla, o subwencyę na restauracyę cerkwi starej — do kom. budżetowej.
6537. L. s. 8804. Dr. Adolf Chybiński, Kraków, przez członka Sejmu Finkla, o subwencyę na inwentaryzacyę zabytków muzycznych Galicyi wschodniej — do kom. budżetowej.
6538. L. s. 8805. Kraj. Towarzystwo gospodarcze »Silskyj Hospodar«, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencyę na cele Towarzystwa — do komisyi budżet.
- 6539 L. s. 8806. Gmina Żabokruki, przez p. Kiweluka, o zniżenie prestacyi szkolnej — do kom. szkolnej.
6540. L. s. 8807. Towarzystwo naukowe im. Szewczenki, Lwów, przez p. Kiweluka, o podwyższenie subwencyi — do kom. budżet.
6541. L. s. 8808. Towarzystwo naukowe im. Szewczenki, Lwów, przez p. Kiweluka, o podwyższenie subwencyi na »Akademiczny Dom« — do kom. budżet.
6542. L. s. 8809. Pogorzelcy m. Turki, przez p. Loewensteina, o zapomogę — do kom. budżet.
6543. L. s. 8810. Przełożęństwo gminy wyznaniowej, Bolechów, przez p. Loewensteina, o subwencyę na utrzymanie szkoły — do kom. budżet.
6544. L. s. 8811. Mieszkańcy gmin: Skład solny, Baryn i Sośnica, przez p. Makucha, w sprawie oddania gruntu starego koryta Sanu w km. 143 — do kom. gospod. krajowego.
6545. L. s. 8812. Car Grzegorz, em. nauczyciel, Kołomyja, przez p. Kleskiego, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6546. L. s. 8813. Emeryci powiatu kołomyjskiego, przez p. Kleskiego, w sprawie podwyższenia płacy — do kom. szkolnej.
6547. L. s. 8814. Zarząd Przytuliska pod opieką św. Józefa, Lwów, przez p. St. Mycielskiego, o zapomogę — do kom. budżet.
6548. L. s. 8815. Julia Stankiewicz, wdowa po weteranie wojsk polskich, Kraków, przez p. Tertila o zapomogę — do kom. budżet.
6549. L. s. 8816. Marya Cierniewicz, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez p. Tertila, o zapomogę — do kom. szkolnej.
6550. L. s. 8817. Polskie Towarz. gimnastycznego »Sokół«, Busk, przez p. Głabińskiego, o subwencyę — do kom. budżet.
6551. L. s. 8818. Janina Bieńkowska, wdowa po archiwście Wydziału kraj. przez p. Głabińskiego, o datek dla nieuleczalnie chorej Józefy Maryi — do kom. budżet.
6552. L. s. 8819. Wawrzyniec Gubała, były instruktor warsztatu tkackiego, Żywiec, przez p. Żardeckiego o emeryturę — do kom. przemysłowej.
6553. L. s. 8820. Wawrzyniec Gubała, były instruktor warsztatu tkackiego, Żywiec, przez p. Michałowskiego, o emeryturę — do kom. przemysłowej.
6554. L. s. 8821. Stowarzyszenie akad. młodzieży postępowej »Życie«, Lwów, przez członka Sejmu Finkla, o subwencyę — do kom. budżet.
6555. L. s. 8822. Anna Świtalska, rzeźbiarka, Paryż, przez p. Adama, o zasiłek na studia — do kom. budżet.
6556. L. s. 8823. Wanda Zawadzka, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez p. Adama, o zapomogę — do kom. szkolnej.
6557. L. s. 8824. Polskie Towarz. gimnastyczne »Sokół II.«, Lwów, przez p. Adama, o subwencyę — do kom. budżet.
6558. L. s. 8825. Jan Turzański, naucz. Żyrarka, przez p. Merunowicza, o przyznanie dodatku pięcioletniego — do kom. szkolnej.
6559. L. s. 8826. Jan Turzański, naucz. Żyrarka, przez p. Merunowicza, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6560. L. s. 8827. Kraj. Towarzystwo naftowe, Lwów, przez p. Zamoyskiego, o subwencyę — do kom. budżet.
6561. L. s. 8828. Towarz. Eleuterya, Lwów, przez p. Głabińskiego, o subwencyę — do kom. budżet.

6562. L. s. 8829. Zarząd magazynu spożywczego członków Związku ekonomicznego, Lwów, przez p. Battaglię, o subwencyę na cele organizacyi konsumentów — do kom. budżet.
6563. L. s. 8830. Dr. Jan Blauth, emer. inżynier Wydziału kraj., Lwów, przez p. Ober-tyńskiego, o wliczenie do emerytury 3-letniego dodatku służbowego — do kom. budżet.
6564. L. s. 8831. Ks. Cyprian Chotyński, Jarosław, przez p. Jahla, o zasiłek na śpiew dla córki Stefani — do kom. budżet.
6565. L. s. 8832. Gr. kat. Urząd parafialny, Jarosław, przez p. Jahla, o subwencyę na konserwacyę starej cerkwi w Jarosławiu — do kom. budżet.
6566. L. s. 8833. Towarz. »Rolniczy Sojuz«, Lwów, przez p. Korolę, o subwencyę na cele ekonomiczne — do kom. budżet.
6567. L. s. 8834. Anna Załucka, wdowa po strózu Wydziału kraj., Lwów, przez p. Battaglię, o zapomogę — do kom. budżet.
6568. L. s. 8835. Matylda Polńska, wdowa po byłym dyrektorze biura stenografów, Lwów, przez p. Battaglię o zaopatrzenie — do kom. budżet.
6569. L. s. 8836. Marek Wiczorkowski, pomocnik ogrodnicy, Dublany, przez p. Pilata, o emeryturę — do kom. budżet.
6570. L. s. 8837. Marya Lisowska, wdowa po nauczycielu, Kraków, przez p. Dulbę, o podwyższenie pensyi wdowiej — do kom. szkolnej.
6571. L. s. 8838. Stowarzyszenie Panien, pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia N. M. P., Stryj, przez p. Dulbę, o subwencyę na ochronkę — do kom. budżetowej.
6572. L. s. 8839. Ks. Antoni Podgórski, kierownik Zakładu dla matełków, Iwonicz, przez p. Urbaniego, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6573. L. s. 8840. Towarzystwo Szkolna Pomoc, Kołomyja, przez p. Skwarę, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6574. L. s. 8841. P. U., którem exhibuje się petycyę droźników krajowych, przez p. Dąbskiego, o przyjęcie na etat stały służby, podwyższenie płacy, a mianowicie: 1) Antoni Kowal i tow.; 2) Droźnicy oddziału Brzeżany-Tarnopol; 3) Droźnicy powiatu Krakowskiego; 4) Antoni Wróblewski i tow.; 5) Droźnicy okręgu Żółkiewskiego; 6) Droźnicy okręgu Jaworowskiego; 7) Droźnicy okręgu Kołomyjskiego; 8) Kazimierz Sroka i tow.; 9) Droźnicy oddziału Brzeżańskiego; 10) Droźnicy Oddziału Podhajeckiego; 11) Droźnicy oddziału Skałackiego; 12) Dymitr Szymański i tow.; 13) Droźnicy okręgu Tarnopolskiego — do kom. budżetowej.
6575. L. s. 8842. Konduktorowie dróg krajowych, przez p. Dąbskiego, o zrównanie z 4. rangami najniższemi manipulacyi — do kom. budżetowej.
6576. L. s. 8843. P. U., którem exhibuje się petycyę nauczycieli, nauczycielek i wdów po nauczycielach, wniesione przez p. Bandrowskiego, o polepszenie bytu, a mianowicie: 1) Seweryn Gudzio, em. naucz., Przemyśl; 2) Teofil Radzikowski, em. naucz., Śliwki; 3) Korneli Cerkiewicz, em. naucz., Stefanówka; 4) Jan Klimala, em. naucz., Myślenice; 5) Zofia Weiner, wdowa po naucz., Korytka; 6) Ludwik Rożałowski, em. naucz., Sambor; 7) Aniela Niżankowska, em. naucz., Janów; 8) Franciszka Ksawera Polańska, em. naucz., Rzeszów; 9) Zofia Zahutowa, wdowa po naucz., Rzeszów — do kom. szkolnej.
6577. L. s. 8844. P. U., którem exhibuje się petycyę wieców nauczycielskich wniesione przez p. Bandrowskiego, o polepszenie bytu, a mianowicie:
- 1) wiec nauczycielski w Wadowicach;
 - 2) „ „ pow. Wielickiego i Podgórskiego;
 - 3) „ „ w Dąbrowie;
 - 4) „ „ w Zaleszczykach;
 - 5) „ „ pow. Przemyskiego;
 - 6) „ „ w Limanowej;
 - 7) „ „ w Skałacie;
 - 8) „ „ w Lisku;
 - 9) „ „ w Tłumaczu;
 - 10) „ „ w Jordanowie;
 - 11) „ „ w Nadwórnie;
 - 12) „ „ w Kolbuszowej;
 - 13) „ „ w Drohobyczu;

- 14) wiec nauczycielski w Nowym Targu;
- 15) „ „ w Tarnobrzegu;
- 16) „ „ w Mościskach;
- 17) „ „ w Chyrowie;
- 18) „ „ w Zborowie;
- 19) „ „ pow. Łańcuckiego i Przemyskiego;
- 20) „ „ w Peczeniżynie;
- 21) „ „ w Rzeszowie;
- 22) „ „ w Turce;
- 23) Nauczycielstwo szkół wydziałowych w Galicyi — do kom. szkolnej.

- 6578. L. s. 8845. Urząd miejski, Oświęcim, przez p. Bandrowskiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
- 6579. L. s. 8846. Karol Lubczyński, emer. naucz. Ludwinów, przez p. Leę, o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
- 6580. L. s. 8847. Mieszkańcy Kozłowa, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
- 6581. L. s. 8848. Mieszkańcy Korzelicy, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
- 6582. L. s. 8849. Akademicka kuchnia (ruska), Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencję — do kom. budżetowej.
- 6583. L. s. 8850. Wydział powiatowy, Brzozów, przez p. Urbańskiego, o przyznanie 75% subwencji na drogę Kombornia-Rymanów — do kom. drogowej.
- 6584. L. s. 8852. Towarzystwo gimn. »Sokół«, Radłów, przez p. Bernadzikowskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
- 6585. L. s. 8853. Marya Jaworowska, emer. naucz. Lwów, przez p. Pilata, o powołanie do służby czynnej — do kom. szkolnej.
- 6586. L. s. 8854. Stowarzyszenie »Pracy kobiet«, Lwów, przez p. Niezabitowskiego, o podwyższenie subwencji — do kom. budżetowej.
- 6587. L. s. 8855. Stowarzyszenie »Pracy kobiet«, Lwów, przez p. Niezabitowskiego, o subwencję dla domu opieki biednych dziewcząt — do kom. budżetowej.
- 6588. L. s. 8856. Eugeniusz Krzymowski, maszynista szpitala lwowskiego, przez p. Głabińskiego, o obniżenie lat służby i przyznanie połowy dodatku aktywalnego — do kom. budżetowej.
- 6589. L. s. 8857. Marya Harasimowicz, wdowa po nauczycielu, Szuwajków, przez p. Makucha, o zapomogę — do kom. szkolnej.
- 6590. L. s. 8858. Filia Tow. pedagogicznego ruskiego w Gwoźdźcu, przez p. Makucha, o subwencję na szkołę prywatną — do kom. budżetowej.
- 6591. L. s. 8859. Towarzystwo Szkoły polskiej nowego typu im. Z. Krasńskiego, Lwów, przez p. Pilata, o subwencję — do kom. budżetowej.
- 6592. L. s. 8860. Ludwik Dunin Wąsowicz, Lwów, przez p. Pilata, o subwencję dla Towarzystwa »Kapela narodowa« — do kom. budżetowej.
- 6593. L. s. 8861. Zarząd Domu techników, Lwów, przez członka Sejmu Fiedlera, o subwencję — do kom. budżetowej.
- 6594. L. s. 8862. Towarz. politechniczne, Lwów, przez członka Sejmu Fiedlera, o subwencję na wydawnictwo »Zasopisma technicznego« — do kom. budżetowej.
- 6595. L. s. 8863. Towarzystwo bratniej pomocy słuchaczy politechniki, Lwów, przez członka Sejmu Fiedlera, o subwencję — do kom. budżetowej.
- 6596. L. s. 8864. Zwierzchność gminna Dzieduszyce małe, przez p. Michałowskiego, o uwolnienie od prestacyi — do kom. szkolnej.
- 6597. L. s. 8865. Gmina Dorofijówka, przez p. Michałowskiego, o zasiłek na przybudowanie klas — do kom. szkolnej.
- 6598. L. s. 8866. Austr. węg. Towarzystwo pomocy, Aachen, przez p. Michałowskiego, o subwencję na zasiłki dla emigrantów — do kom. budżetowej.
- 6599. L. s. 8867. Tow. nauczycieli religii mojżeszowej, Lwów, przez p. Michałowskiego, z poparciem petycji o policzenie lat — do kom. szkolnej.
- 6600. L. s. 8868. Sekretaryat uniwersyteckich kursów ludowych, Wiedeń, przez posła Michałowskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.

6601. L. s. 8869. Stowarzyszenie przemysłowe majstrów murarskich, ciesielskich i kamieniarskich, Lwów, przez p. Michałowskiego, w sprawie przemysłu kamieniarskiego w Galicyi — do kom. przemysłowej.
6602. L. s. 8870. Powszechnie Towarzystwo budowy tanich domów mieszkalnych, Kraków, przez p. Michałowskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
6603. L. s. 8871. Antonina Lewicka, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez p. Michałowskiego, o podwyższenie pensyi lub o zapomogę — do kom. szkolnej.
6604. L. s. 8872. Henryk Bęben, uczeń Akademii sztuk pięknych, Kraków, przez posła Michałowskiego, o zasiłek — do kom. budżetowej.
6605. L. s. 8873. Henryka Bodakowa, wdowa po naucz., Krystynopol, przez p. Michałowskiego, o polepszenie bytu — do komisji szkolnej.
6606. L. s. 8874. Piotr Biego, emer. naucz. Rzeszów, przez p. Michałowskiego, o przyznanie dodatku pięcioletniego — do kom. szkolnej.
6607. L. s. 8875. Amalia Gudziowa, emer. naucz. Brzezawa, przez posła Michałowskiego, o policzenie lat do emerytury i o zapomogę — do kom. szkolnej.
6608. L. s. 9876. Gmina Lubaczów, przez p. Michałowskiego, o założenie gimnazjum — do kom. szkolnej.
6609. L. s. 8877. Ks. Antoni Sos, Gorlice, przez p. Michałowskiego, o subwencję na ochronkę św. Wojciecha — do kom. budżetowej.
6610. L. s. 8878. Związek katechetów, przez p. Michałowskiego w sprawie wynagrodzenia za naukę religii — do kom. szkolnej.
6611. L. s. 8879. Towarzystwo opieki nad internatami dla uczniów seminaryum nauczycielskiego, Sokal, przez p. Michałowskiego, o subwencję na rozszerzenie internatu do kom. budżetowej.
6612. L. s. 8880. Towarzystwo opieki nad internatami dla uczniów seminaryum nauczycielskiego, Sokal, przez p. Michałowskiego, o subwencję na utrzymanie internatu — po kom. budżetowej.
6613. L. s. 8881. Gmina Romanówka, przez p. Michałowskiego, o przydzielenie do okręgu politycznego i sądowego w Brodach — do kom. administracyjnej.
6614. L. s. 8882. Adela Höflichówna, emer. naucz. Podgórze, przez p. Maissa o przyznanie dodatku pięcioletniego — do kom. szkolnej.
6615. L. s. 8883. Bursa im. Stefana Batorego, Wadowice, przez p. Maissa o subwencję — do kom. budżetowej.
6616. L. s. 8884. Bursa gimn. im. A. Mickiewicza, Bochnia, przez p. Maissa o subwencję — do kom. budżetowej.
6617. L. s. 8885. Zakład naukowo-wychowawczy pod opieką »Rodziny Maryi«, Łomna, przez p. Niezabitowskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
6618. L. s. 8886. Jadwiga Tetmajerówna, Bronowice małe, przez p. Skołyśzewskiego, o zasiłek na malarstwo — do kom. budżetowej.
6619. L. s. 8887. Fundacya ubogich ś. p. Hieronima Sadowskiego w Czortkowie, przez p. Cieleckiego, o subwencję na restaurację zamku w Wygnance — do kom. budżetowej.
6620. L. s. 8888. Maryan Röhrich, inż. biura melioracyjnego, Lwów, przez p. Kędziora, o policzenie do emerytury lat służby — do kom. budżetowej.
6621. L. s. 8889. Gmina miasta Krakowa, przez p. Leę, o subwennę na lekarzy szkolnych — do kom. budżetowej.
6622. L. s. 8890. Gmina miasta Krakowa, przez p. Leę, o subwencję na koszty wewnętrznego urządzenia Muzeum techniczno-przemysłowego — do kom. budżetowej.
6623. L. s. 8891. Reprezentacya powiatowa w Cieszanowie, przez p. Jampolskiego, o subwencję w wysokości 40% budowy drogi Lubaczów-Wielkie Oczy — do kom. drogowej.
6624. L. s. 8892. Polski Związek niewiast katolickich dla kolonii wakacyjnych seminarzystek, Kraków, przez p. Jaworskiego, o subwencję na letnią kolonię wakacyjną dla uczenie seminaryum nauczycielskiego — do kom. budżetowej.
6625. L. s. 8893. Polskie Towarzystwo śpiewackie »Lutnia«, Wiedeń, przez p. Wit. Korytowskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
6626. L. s. 8894. Janina Lenkiewiczowa, wdowa po kalkulancie funduszu propinacyjnego, Lwów, przez p. Merunowicza, o zaopatrzenie — do kom. budżetowej.

6627. L. s. 8895. Zarząd Ognia, Związek kształcącej się młodzieży polskiej, Lwów, przez członka Sejmu Finkla w sprawie organizacyi wyższej szkoły lasowej — do kom. gospodarstwa krajowego.
6628. L. s. 8896. Zarząd Ognia, Związek kształcącej się młodzieży polskiej, Lwów, przez członka Sejmu Finkla, w sprawie założenia wyższej szkoły górniczo-hutniczej w Krakowie — do kom. gospodarstwa krajowego.
6629. L. s. 8897. Gmina Czerniatyn, przez p. Kiweluka, w sprawie przesunięcia targów z ruskich świąt na dni powszechne — do kom. administracyjnej.
6630. L. s. 8898. Gmina Podhorodce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6631. L. s. 8899. Gmina Wyżniany, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6632. L. s. 8900. Gmina Nowe sioło, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6633. L. s. 8901. Gmina Dobrzany, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6634. L. s. 8902. Gmina Ułyczno, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6635. L. s. 8903. Śliwczynyn, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6636. L. s. 8904. Gmina Kutkowce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6637. L. s. 8905. Gmina Przewłoczna, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6638. L. s. 8906. Gmina Kalinówka przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6639. L. s. 8907. Gmina Rzepińce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6640. L. s. 8908. Gmina Tułowa, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6641. L. s. 8909. Gmina Tebłów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6642. L. s. 8910. Gmina Liszczyn, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6643. L. s. 8911. Gmina Jakimezyce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6644. L. s. 8912. Gmina Klicko, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6645. L. s. 8913. Gmina Wojsławice, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6646. L. s. 8946. Gmina Uhryn, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6647. L. s. 8915. Gmina Łanowce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6648. L. s. 8916. Gmina Manastyrzec, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6649. L. s. 8917. Gmina Pławie, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6650. L. s. 8918. Gmina Hadyńkowce, przez p. Kiweluka w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6651. L. s. 8919. Gmina Uhrynów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6652. L. s. 8952. Gmina Uście zielone, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6653. L. s. 8921. Gmina Nowesioło przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6654. L. s. 8922. Gmina Łahodów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

6655. L. s. 8923. Gmina Czyżewice, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6656. L. s. 8924. Gmina Czernichów ruski, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6657. L. s. 8925. Gmina Burkanów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6658. L. s. 8926. Gmina Przedmieście, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6659. L. s. 8927. Gmina Zawałów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6660. L. s. 8928. Gmina Biała, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6661. L. s. 8929. Gmina Dobromil, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6662. L. s. 8930. Gmina Dubrynów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6663. L. s. 8931. Gmina Łukawica, przez p. Kiweluka, w sprawie ref. wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6664. L. s. 8932. Gmina Wownia, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6665. L. s. 8933. Gmina Nowosielce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6666. L. s. 8934. Gmina Turze, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6667. L. s. 8935. Gmina Jezierna, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6668. L. s. 8936. Gmina Bogdanówka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6669. L. s. 8937. Gmina Hłuboczek, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6670. L. s. 8938. Gmina Laskowiec, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6671. L. s. 8939. Gmina Podmichałowce, przez p. Kiweluka, w sprawie ref. wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6672. L. s. 8940. Gmina Berezów niżny, przez p. Kiweluka, w sprawie ref. wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6673. L. s. 8941. Gmina Demydów-Mołotów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6674. L. s. 8942. Gmina Medyka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6675. L. s. 8943. Gmina Popielany, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6676. L. s. 8944. Gmina miasta Sambora, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6677. L. s. 8945. Gmina Remenów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6678. L. s. 8946. Gmina Tarnowice, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6679. L. s. 8947. Gmina Boratyn, przez p. Kiweluka w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6680. L. z. 8948. Gmina Czartorya, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6681. L. s. 8949. Gmina Wołczuchy, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6682. L. s. 8950. Gmina Putiatyńce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6683. L. s. 8951. Gmina Fraga, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

6684. L. s. 8952. Tomasz Hołowka i tow. przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6685. L. s. 8953. Gmina Starzawa, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6686. L. s. 8954. Gmina Cyków, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6687. L. s. 8955. Wiec w Lutowiskach, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6688. L. s. 8956. Powiatowy wiec w Borszczowie, przez p. Skwarę, w sprawie ref. wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6689. L. s. 8957. Gmina Prokurzawa, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6690. L. s. 8958. Gmina Dołhomościska, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6691. L. s. 8959. Gmina Zbadyń-Kuttenberg, przez p. Skwarę, o przydzielenie do powiatu Gródek — do kom. administracyjnej.
6692. L. s. 8960. Gmina Tuczapy, przez p. Skwarę, o przydzielenie do powiatu Gródek — do kom. administracyjnej.
6693. L. s. 8963. Gmina Żeldec, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6694. L. s. 8964. Gmina Truszewice, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6695. L. s. 8965. Gmina Janczyn, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6696. L. s. 8966. Gmina Wierzbica, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6697. L. s. 8967. Gmina Kornalowice, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6698. L. s. 8968. Gmina Jankowce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6699. L. s. 8969. Gmina Sichów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6700. L. s. 8970. Gmina Werbiż, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6701. L. s. 8971. Gmina Ławrów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6702. L. s. 8972. Gmina Jurkówka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6703. L. s. 8973. Gmina Kobło stare, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6704. L. s. 8974. Gmina Nowe sioło, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6705. L. s. 8975. Polskie Tow. gimn. »Sokół«, Pnikut, przez p. Stadnickiego, o subwencyę — do kom. budżet.
6706. L. s. 8976. Bursa św. Onufrego, Jarosław, przez p. Jahla, o subwencyę — do kom. budżet.
6707. L. s. 8977. Inspektorat izr. szkoły ludowej, Brody, przez p. Sałę, o podwyższenie subwencyi — do kom. budżet.
6708. L. s. 8978. Feliksa Flasińska, wdowa po urzędniku kraj. szpitala, Kraków, przez p. Wasunga, o podwyższenie zaopatrzenia lub o zapomogę — do kom. budżet.
6709. L. s. 8979. Jadwiga Sarnecka, Kraków, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na muzykę — do kom. budżet.
6710. L. s. 8980. Józef Drewko, naucz. szkoły rolniczej, Suchodół, przez p. Laskowskiego, o przyznanie dodatków — do kom. budżet.
6711. L. s. 8981. Aniela Van-Roy, wdowa po konduktorze, Lwów, przez p. Jędrzejowicza, o zapomogę — do kom. budżet.
6712. L. s. 8982. Augusta Baranowska, wdowa po inżynierze Wydziału kraj., Lwów, przez p. Jędrzejowicza, o zapomogę — do kom. budżet.

6713. L. s. 8983. Polskie Towarzystwo gimnast. »Sokół«, Stanisławów, przez p. Bilińskiego, o subwencję — do kom. budżet.
6714. L. s. 8984. Modest Erast Rudeński, emer. naucz., Stanisławów, przez p. Bilińskiego, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6715. L. s. 8985. Marya Wyszyńska, wdowa po nauczycielu, Knihinin-wieś, przez p. Bilińskiego, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6716. L. s. 8986. Jadwiga Ostapowiczowa, wdowa po naucz., Stanisławów, przez p. Bilińskiego, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6717. L. s. 8987. Leontyna Odlewana, wdowa po nauczycielu, Stanisławów, przez p. Bilińskiego, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6718. L. s. 8988. Aleksandra Nowosielska, emer. nauczycielka, Stanisławów, przez p. Bilińskiego, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6719. L. s. 8989. Bronisława Jakimowska, wdowa po nauczycielu, Stanisławów, przez p. Bilińskiego, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6720. L. s. 8990. Sebastian Mściwujewski, emer. naucz., Rusiłów, przez p. Leę, o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
6721. L. s. 8991. Marya Cybulska, wdowa po maszyniście szpitala krakowskiego, Lwów, przez p. Leę, o dar z łaski — do kom. budżetowej.
6722. L. s. 8992. Towarzystwo bratniej pomocy słuchaczy Akademii weterynaryi, Lwów, przez p. Maissa, o subwencję — do kom. budżetowej.
6723. L. s. 8993. Anna Żelisko, wdowa po naucz., Nadwórna, przez p. Maissa, o wsparcie — do kom. szkolnej.
6724. L. s. 8994. Wanda Popławska-Raczyńska, wdowa po naucz., Taurów, przez p. Maissa, o pensję — do kom. szkolnej.
6725. L. s. 8995. Teofila Garfunkłowna, Kraków, przez p. Maissa, o zasiłek na śpiew — do kom. budżet.
6726. L. s. 8996. Marya Karolina Rybotycka, emer. naucz., Lwów, przez p. Maissa, o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
6727. L. s. 8997. Prywatne seminarium żeńskie im. św. Bronisławy, Kołomyja, przez p. Maissa, o subwencję — do kom. budżetowej.
6728. L. s. 8998. Towarzystwo internatu żeńskiego im. hr. Br. Starzeńskiej, Kołomyja, przez p. Maissa, o subwencję — do kom. budżetowej.
6729. L. s. 8999. Anna Popiel, wdowa po naucz., Tarnów, przez p. Maissa, o podwyższenie pensji — do kom. szkolnej.
6730. L. s. 9000. Towarzystwo gimnastyczne »Sokół«, Brzesko, przez p. Maissa, o subwencję — do kom. budżetowej.
6731. L. s. 9001. Wydział powiatowy, Brzesko, przez p. Götza, o subwencję na restaurację baszty w Czchowie — do kom. budżet.
6732. L. s. 9002. Towarzystwo higieniczne, Lwów, przez p. Rutowskiego, o subwencję na cele Zjazdu higienistów polskich we Lwowie na r. 1913 — do kom. budżetowej.
6733. L. s. 9003. Grono konserwatorów Galicyi zachodniej, przez p. Sarego, o utworzenie dwu kraj. Rad konserwatorskich z siedzibą we Lwowie i Krakowie — do kom. budżetowej.
6734. L. s. 9004. Hipolit Lewicki, emer. naucz., Werbiż wyżny, przez p. Makucha, o podwyższenie emerytury i o zapomogę — do kom. szkolnej.
6735. L. s. 9005. Filia Towarzystwa pedagogicznego, Zaleszczyki, przez p. Makucha, o subwencję na bursę — do kom. budżetowej.
6736. L. s. 9006. Tetiana Brytwak i Anna Łysak, zarobnice, Podłuże, przez p. Makucha, o odpisanie kosztów leczenia Nastusi Matianczuk w Kulparkowie — do kom. budżetowej.
6737. L. s. 9007. Bazyli Baczyński, emer. nauczyciel, Kołomyja, przez p. Makucha, o podwyższenie emerytury.
6738. L. s. 9008. Gmina miasta Pilzna, przez p. Jaworskiego, o uwolnienie od prestacyi szkolnej — do kom. szkolnej.
6739. L. s. 9009. Józef Wyrobek, były nauczyciel wiejski, Wieprzec, przez p. K. Lubomirskiego, o wsparcie — do kom. szkolnej.
6740. L. s. 9010. Marya Chorążowa, wdowa po nauczycielu, Dolna wieś, przez p. K. Lubomirskiego, o zapomogę — do kom. szkolnej.

6741. L. s. 9011. Gmina Jordanów, przez p. K. Lubomirskiego, o kreowanie Starostwa — do kom. administracyjnej.
6742. L. s. 9012. Gmina Mysłenice, przez p. K. Lubomirskiego, o uregulowanie potoku Bysinki — do kom. gospodarstwa kraj.
6743. L. s. 9013. Marya Przybyłowiczowa, wdowa po naucz., Przemyśl, przez p. Maissa, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6744. L. s. 9014. Towarzystwo Medyczna Hromada, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencyę na sanatorium — do kom. budżetowej.
6745. L. s. 9015. Towarzystwo dla wyrobów druciarskich w Kańczudze, przez p. Żardeckiego, o subwencyę na budowę warsztatu — do kom. budżetowej.
6746. L. s. 9016. Jan Klimek, przemysłowiec, Nowy Sącz, przez p. Germana, o pożyczkę na fabrykę wyrobu sztucznych kamieni młyńskich — do kom. przemysłowej.
6747. L. s. 9017. Towarzystwo śpiewackie »Lutnia«, Nowy Sącz, przez p. Germana, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6748. L. s. 9018. Komitet obchodu jubileuszu Z. Krasieńskiego, Lwów, przez p. Głabińskiego, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6749. L. s. 9019. Gmina Kłodzienko, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyborczej.
6750. L. s. 9020. Gmina Zaszkowice, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6751. L. s. 9021. Gmina Łąka mała, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6752. L. s. 9022. Gmina Grzymałów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
6753. L. s. 9023. Gmina Nowosiółka grzymał., przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
6754. L. s. 9024. Gmina Wołswin, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
6755. L. s. 9025. Gmina Załokieć, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
6756. L. s. 9026. Gmina Zawadka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
6757. L. s. 9027. Towarzystwo wzajemnej pomocy nauczycieli powiatu krakowskiego im. Spisa, przez p. Leę, o subwencyę — do kom. budżet.
6758. L. s. 9028. Towarzystwo prywatnego seminarium żeńskiego im. Kuczery, Rzeszów, przez p. Jabłońskiego, o subwencyę — do kom. budżet.
6759. L. s. 9029. Nauczycielstwo z Witkowic, przez p. Bandrowskiego, o przesunięcie do I. kl. płac nauczycielskich — do kom. szkolnej.
6760. L. s. 9030. Zofia z Krzyżanowskich Włoskowa, wdowa po naucz., Oleszów, przez p. Krzysztofowicza, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6761. L. s. 9031. Bursa Tow. Szkoły ludowej im. Bart. Głowackiego, Żółkiew, przez p. Starzyńskiego, o subwencyę — do kom. budżet.
6762. L. s. 9032. Sucher Wilder, dzierżawca myta w Winnikach, przez p. Starzyńskiego, o przyznanie opustu z powodu przyszczy — do kom. budżet.
6763. L. s. 9033. Stowarzyszenie nauczycielek, Kraków, przez p. Stan. H. Badeniego, o uzupełnienie ustawy o stosunkach prawnych nauczycieli — do kom. szkolnej.
6764. L. s. 9034. Zakład Rodziny Maryi, Łomna, przez p. Loewensteina, o subwencyę — do kom. budżet.
6765. L. s. 9035. Gmina Niebylec i sąsiednie, przez p. Jędrzejowicza, o budowę mostu na Wisłoku — do kom. drogowej.
6766. L. s. 9036. Personal apteki szpitala lwowskiego, przez p. Jabłońskiego, o uregulowanie stosunków personalnych — do kom. petycyjnej.
6767. L. s. 9037. Dr. Bolesław Poraj Madejski, lekarz okręgowy, Maryampol, przez p. Jabłońskiego, o veniam aetatis — do kom. petycyjnej.
6768. L. s. 9038. Apolonia Lubkowicz, wdowa po naucz., Hajworonka, przez p. Sodomorę, o podwyższenie pensyi — do kom. szkolnej.

6769. L. s. 9039. Mieszkańcy powiatu Wiśniowczyk, przez p. Sodomorę, o budowę kolei z Podhajec do Trembowli — do kom. kolejowej.
6770. L. s. 9040. Jadwiga z Podlewskich Horodyska, sierota po byłym pośle do Sejmu, Lwów, przez p. Wrześniowskiego, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6771. L. s. 9041. Gmina Krzesławice, przez p. Skołyśzewskiego, o zasiłek na budowę drogi do Zegartowic — do kom. drogowej.
6772. L. s. 9042. Paulina Sztogryn, Lwów, przez p. Kiweluka, o zasiłek na otwarcie szkoły kroju — do kom. budżetowej.
6773. L. s. 9043. Gmina Krywołuka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6774. L. s. 9044. Gmina Siedliska, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6775. L. s. 9045. Gmina Raków, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6776. L. s. 9046. Gmina Wasyczyn, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6777. L. s. 9047. Gmina Horodyszcze, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6778. L. s. 9048. Gmina Danylcze, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6779. L. s. 9049. Gmina Strusówka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6780. L. s. 9050. Gmina Rożyska, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6781. L. s. 9051. Gmina Skomorochy, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6782. L. s. 9052. Gmina Buszkowice, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6783. L. s. 9053. Gmina Czerepin, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6784. L. s. 9054. Gmina Horodysławice, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6785. L. s. 9055. Gmina Mużyłów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6786. L. s. 8056. Gmina Rozważ, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6787. L. s. 9057. Albina Dowosserowa, wdowa po naucz., Kołomyja, przez p. Stapińskiego, o pensję — do kom. szkolnej.
6788. L. s. 9058. Leokadia Stępińska, wdowa po zarządcy szpitala, Lwów, przez p. Stapińskiego, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6789. L. s. 9059. Lwowskie Tow. lekarskie, przez p. Starzyńskiego, o subwencyę na budowę domu — do kom. budżetowej.
6790. L. s. 9060. Prywatne gimnazjum żeńskie, Stanisławów, przez p. Bilińskiego, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6791. L. s. 9061. Wydawnictwo dwutygodnika »Wędrowiec«, Lwów, przez p. Skarbka, o subwencyę — do kom. budżetowej.
6792. L. s. 9062. Józef Lewicki, art. rzeźbiarz, Lwów, przez p. Skarbka, o zasiłek na studia — do kom. budżetowej.
6793. L. s. 9063. Karolina Włodkowa, naucz., Nowosielec, przez p. Skarbka, o policzenie lat — do kom. budżetowej.
6794. L. s. 9064. Izak Hofman, naucz. religii, Borszczów, przez p. Skarbka, o policzenie lat — do kom. budżetowej.
6795. L. s. 9065. Seweryna Rogowska, wdowa po naucz. Tarnopol, przez p. Skarbka, o polepszenie bytu — do kom. budżetowej.
6796. L. s. 9066. Emma Justyńska, wdowa po naucz., Żurawno, przez p. Skarbka, o polepszenie bytu — do kom. budżetowej.
6797. L. s. 9067. Hipolit Kobyliński, em. naucz., Suczawa, przez p. Skarbka, o polepszenie bytu — do kom. budżetowej.

6798. L. s. 9068. Eleonora Stiasnowa, wdowa po naucz., Stanisławów, przez p. Skarbka, o polepszenie bytu — do kom. budżetowej.
6799. L. s. 9069. Koło Tow. szkoły ludowej, Ustrzyki dolne, przez p. Starowieyskiego, o subwencję na zakładanie szkółek i czytelni ludowych — do kom. budżetowej.
6800. L. s. 9070. Stowarzyszenie nauczycielek, Kraków, przez p. Starowieyskiego, o równouprawnienie nauczycielek, jako kierowniczek szkoły — do kom. szkolnej.
6801. L. s. 9071. Towarzystwo muzyczne im. Łysenki, Lwów, przez p. Lewickiego, o podwyższenie subwencji — do kom. budżetowej.
6802. L. s. 9072. Wydział powiatowy Lisko, przez p. Urbańskiego, o podwyższenie subwencji na rekonstrukcję drogi pow. Ustrzyki-Lutowiska — do kom. drogowej.
6803. L. s. 9073. Siostra Marya Bonifacya Nowakówna, Felicjanka, Iwonicz, przez p. Gorayskiego, o subwencję na zakład sierót im. św. Kazimierza — do kom. budżetowej.
6804. L. s. 9074. Zgromadzenie SS. Miłosierdzia, Maryampol, przez p. Tad. Cieńskiego, o subwencję na budowę szpitalika. — do kom. budżet.
6805. L. s. 9075. Polska bursa ludowa, Zaleszczyki, przez p. Tad. Cieńskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
6806. L. s. 9076. Antoni Myjkowski, kierownik folwarku zakładu w Kulparkowie, przez p. Stadnickiego, o wyższe pobory i stabilizację — do kom. budżetowej.
6807. L. s. 9077. Towarzystwo »Opieki nad sierotami«, Lwów, przez p. Loewensteina, o subwencję — do kom. budżetowej.
6808. L. s. 9078. Prymaryusze szpitala lwowskiego, przez p. Loewensteina, o pobory VII. rangi i przyjęcie na najnowszy statut emerytalny — do kom. budżetowej.
6809. L. s. 9080. Towarzystwo polskiej młodzieży rękodzielniczej im. Jana Kilińskiego, przez p. Skarbka, o podwyższenie subwencji — do kom. budżetowej.

Marszałek. Przeciw sposobowi prowadzenia przezemnie obrad na pierwszym posiedzeniu sejmowym wniesione zostały protesty, które w myśl regulaminu muszą być odcytane.

Proszę p. Sekretarza o odczytanie tych protestów.

Sekretarz p. St. H. **Badeni** (czyta).

Do Jeho Ekscelencyi Stanisława hr. Badenioho, Marszałka krajewoho u Lwowi.

Pidpysani posły Sojmu krajewoho Koroliwstwa Hałyczyny i pr. wywodiat' otsym po mysly § 76. regulaminu sojmowoho — wnesenyj ustno na 115 zasidaniu IX. perjodu hałyczkoho Sojmu

Protest.

Protyw nezhidnoho z regulaminom postupowania Marszałka krajewoho, kotre mało misce dnia 11. sicznia 1912 r. na 114 zasidaniu IX. periodu Sojmu hałyczkoho.

W osobennosti:

Stenograficznyj protokol z 114 zasidania stwerdżuje, szczo czerez ciłyj czas, koły to mnymo maw buty połahodżenyj porjadok dnewnyj, aż do chwyli zamknienia zasidania trewaw hamir, trublenie, swystanie, bytie pultamy.

Mymo seho J. E. p. Marszałok prowadyw mnymi obrady i piddawaw wnesenia referentiw, kotrych nihto ne czuw, pid hołosowanie, ta mabut' konstatuwaw jich pryntiatie.

Poneże piśla postanow § 39. i ślidużych regulaminu Sojmu — rozprawy sojmowi musiat' buty ustni, wsim posłam zrozumili, a ne stało sia, prote ne ulahaje sumniwowy, szczo zapali mnymo na zasidaniu

До Его Ексцеленції Станіслава гр. Баденського, Маршала краєвого у Львові.

Підписані послы Сойму краєвого Королівства Галичини і пр. виводять отсим по мысли § 79. регуляміну соймowego — внесений устно на 115 засіданю IX. періоду галицького Сойму

Протест.

Против незгідного з регуляміном поступования Маршала краєвого, котре мало місце дня 11. січня 1912 р. на 114 засіданю IX. періоду Сойму галицького.

В особенности:

Стенографічний протокол з 114 засідання стверджує, що через цілий час, коли то мнимо мав бути полагоджений порядок дневний аж до хвилі замкнення засідання тревав гамір, трубленє, свистанє, біте пультами.

Мимо сего Є. Е. п. Маршалок проводив мними обряди і піддавав внесеня референтів, котрих ніхто не чув, під голосованє, та мабуť констатував їх припнятє.

Понеже після постанов § 39. і слідуючих регуляміну Сойму — розправи соймові мусят' бути устні, всім послам зрозумілі, а не стало ся, проте не улягає сумнівови, що запали мнимо на засі-

dnia 11. stycznia 1912 uchwaliły i skonstatowanie czerez J. E. p. Marszałka przy-
nitych mnych wneskiw ta widosłaty jich
do komisij — ne ważni.

Zarazom pokliukujucy sia na § 81.
regulaminu Sojmu — poneże protokol obrad
Sojmu maje daty wirnyj obraz seho, żada-
jemo zhidno z faktycznym stanom ricy, do-
pownienia protokolu z 114 zasidania w usu-
pi, de stwerdżeno obstrukcyju rusko-ukra-
jińskich posliw czerez dodanie ustupu: »szczo
zadla seho ne možna było czuty ani sliw
Marszałka, ani wnesen referentiw, łysze wy-
dno było jak na znak sekretariw, szczo sto-
jaczy pry Marszałkowyy pp. posliw Urbań-
skoho i Henryka hr. Badenioho — pidnosyły
sia ruki polskich posliw.

Lwiv, dnia 20. stycznia 1912.

Dr. Łewyckij, Dr. Petruszewycz, Ma-
kuch, Dumka, A. Staruch, T. Staruch, Wyn-
niczuk, Sandulak, Z. Skwarko, Sodomora.

Do Jeho Ekscelencyji Marszałka kraje-
woho Stanisława hr. Badenioho.

Protyw postupowaniu i nesohłasnomu
wedeniu rozpraw na 114 zasidaniu hałycko-
ho Sojmu krajewoho wnosiat podpysani po
mysły § 76. regulaminu sojmowoho śliduju-
czyj

Protest.

W stenograficznom sprawozdaniu z roz-
praw 114 zasidania hałyckoho Sojmu kraje-
woho jest stwerdżene, szczo czerez ciłyj
czas seho zasidania trewały neprerwywno swy-
sty, kryky i bytie pultamy.

Z toho ślidue, szczo o perewedeniu
jakoji nebud' dyskusyji i narad sojmowych
ne mohło byty besidy, tak jak fizyczno ne-
możliwe było czuty, o szczo sia rozchodyt'.
Ne może takoz w znaczinu prawnom byty
besidy o perewedeniu narad, tak jak sub-
strat i soderżanije seho, szczo mnyo było
predmetom zasidania ne było poodynokym
posłam znane.

Mimiczne połahodżuwanie w Sojmi ja-
koi nebud' sprawy, a tym mensze tak wa-
żnych spraw, jaki były na zhadanin zasida-
niu, bez dania możnocy poodynokym posłam
brania uczasty w dyskusyji, jest' tilko fikcy-
jeju faktiw, nezhidnoju z powahoju Sojmu.

Z tych wzhladiw wnosiat podpysani
sej protest i wnosiat na jeho odczytanie za
ślidujuszczom zasidaniu.

Korol, Tracz, Krynyckij, Hanczakow-
skyj.

K Wysokomu krajewomu Sojmu Koro-
ławstwa Hałyczyny i Władymiryi z Krakiw-
skym Welykym Kniażestwom.

даню дня 11. сїчня 1912 ухвали і скон-
статоване через Є. Е. п. Маршалка при-
нятих мнмих внесків та відослати їх
до комісії — не важні.

Заразом покликуючи ся на § 81. ре-
гуляміну Соїму — понеже протокол
обрад Соїму має дати вірний образ се-
го, жадаємо згідно з фактичним станом
річи, доповнення протоколу з 114 засіданя
в уступі, де стверджено обструкцію ру-
ско-українських послів через додане усту-
пу: »що задля сего не можна було чути
ані слів Маршалка, ані внесень референ-
тів, лише видно було як на знак секре-
тарів, що стоячи при Маршалкови пп.
послів Урбанського і Генрика гр. Баден-
нього — підносили ся руки польських
послів.

Львів, дня 20. сїчня 1912.

Др. Левицкий, Др. Петрушевич, Ма-
кух, Думка, А. Старух, Т. Старух, Вин-
ничук, Сандуляк, З. Скварко, Содомора.

До Его Эксцеленции Маршалка кра-
евого Станислава графа Баденього.

Против поступованю і несогласному
веденю розправ а 114 засіданю галиц-
кого Соїму краєвого вносять подписані
по мысли § 76. регуляміну соїмового,
слідуючий

Протест.

В стенографічном справозданю з роз-
прав 114 засіданя галицького Соїму кра-
євого єсть стверджене, що через цілий
час сего засіданя трєвали непреривно
свисти, крики і бите пультами.

З того слidue, що о переведеню
якої небуд' дискусії і нарад соїмових
не могло бити бесіди, так як фізично
неможливе було чути, о що ся розходить.
Не може також в значенію правном бути
бесіди о переведеню нарад, так як суб-
страт і сoderжаніє сего, що мнмо було
предметом засіданя не було поодиноким
послам знає.

Мімічне полагодажуванє в Соїмі якої
небуд' справи, а тим менше так важних
справ, які були на згадаїм засіданю,
без даня можности поодиноким послам
браня участі в дискусії єсть тільки фі-
цією фактів, незгідною з повагою Соїму.

З тих взглядів вносять подписані
сей протест і вносять на его одчитанє
на слідуємом засіданю.

Король, Ткач, Криницький, Ганча-
ковский.

К Високому краєвому Соїму Коро-
левства Галичини і Владимірії з Кра-
ківским Великим Княжеством.

Protest

nyszze podpysawszych się deputatów po powodu nesohłasnoho z regulaminom perewedenia 114 zasidania I. sessyi IX. perioda, sostojawszoho się 11-ho nowoho stylu janwara 1912.

Na osnovaniu § 76. regulamina izłahajem nasz protest, zajawłenyj namy w 115 zasidaniyi I. sessyi IX. perioda, sostojawszem się 20-ho n. st. janwara 1912, jak śludujet:

W protokoli 114 zasidaniya skazano, bud'to weś porjadok dnia seho zasidania pereweden i riszen.

Perewedenije i riszenije seho porjadka dnia, obnymawszoho 45 toczeek poslidowało w prodolženji ne bolsze czym 15 minut pod obłuszytelnyj kryk i szum, wo wremia ktoroho riszytelno ne było wozmožnosti ślidyty za proischodiaszczym w Sejmi, ne było wozmožnosti ślyszaty ni dokładczykow ni hospodyna Marszała, a tym samym prynymaty uczastje w riszenijach.

W prodolženji tych 15-ty minut proischodyła mimiczeskaja ihra meždu trybunoju Marszała, a deputatamy bolszyństwa, ktorzy na dawajemiji im znaky so stremitelnoju bystrotoju to podnymały to opuskały ruki, ne imijucy fizycznej wozmožnosti znaty, o czym idet diło i w jakoj ciły ony podnymajut ruki.

Takaje perewedenije zasidania Sejma, takyj sposob riszenja sejmowych dił, takaja zakonodatnaja robota, jawlajetsia ne tolko jarkym naruszeniem regulamina Sejma, no i podrywajet jeho awtorytet i dowirje k' nemu narodonaselenija, naruszajucy w toże wremja neodjemłenoje prawo každyho deputata prynymaty dijatelnoje i soznatelnoje uczastje w sowiszczanijach i riszenijach Sejma.

Potomu nasz protest w połni oprawdan i my prekladajem jeho proczytanie w blyżajšem zasidaniyi Sejma i prysojednaniye jeho k' protokołu osporennoho namy zasidaniya.

Wo Lwowi 7 (20) janwara 1912.

Dudykewycz, Antonij Kołpaczkewycz, Senyk, Mychajł W. Myroniuk-Zajaczuk.

Marszałek. Wszystkie te trzy protesty będą dołączone do protokołu 114-ego posiedzenia. W jednym z tych protestów, jest zarazem żądanie do mnie skierowane, ażebym co do jednego punktu sprostował protokół posiedzenia. Co do tego oświadczę się na następnej posiedzeniu Wysokiej Izby.

Proszę p. Sekretarza o odczytanie wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. **Urbański** (czyta):

Wniosek nagły p. **Witosa** i tow. w sprawie pomocy dla ludności rolniczej, dotkniętej klęską posuchy i pryszczycy w Galicyi zachodniej.

Wniosek p. **Ptaka** i tow. w sprawie wynagradzania świadków powoływanych przez c. k. Starostwa w sprawach urzędowych.

Протест

низше подписавшихся депутатов по поводу несогласного з регуляміном переведенія 114 засідання I. сессії IX. періода, сostoявшогося 11-го нового стилю январа 1912.

На основанію § 76. регуляміна излагаем наш протест, заявленний нами в 115 засіданні I. сессії IX. періода, сostoявшемся 20-го н. ст. январа 1912 як слідуєт:

В протоколі 114 засідання сказано, будьто весь порядок дня сего засідання переведен і рішен.

Переведеніє і рішеніє сего порядку дня, обнимавшого 45 точек послідовало в продовженні не больше чим 15 минут под оглушительный крик і шум, во время которого рішително не было вoзможности слідити за проісходящим в Сеймі, не было вoзможности слышати ні докладчиков ні господина Маршала, а тим самим принимати участіє в рішеніях.

В продовженні тих 15-ти минут проісходила мимическая игра между трибуною Маршала а депутатами большинства, которий на даваніи им знаки со стремительною бистротою то піднимали то опускали руки, не іміючи фізической вoзможности знати, о чем ідет діло і в якoй цілі они поднимают руки.

Такое переведеніє засідання Сейма, такий способ рішенія сеймових діл, такая законодатная работа, является не только ярким нарушением регуляміна Сейма, но і подрывает его авторитет і довіре к' нему народонаселенія, нарушаючи в тоже время неотъемленное право каждаго депутата принимать дїятельное і сознательное участіє в совіщаніях і рішеніях Сейма.

Потому наш протест в полні оправдан і ми предкладаем его прочитаніє в ближайшем засіданні Сейма і присоєднаніє его к' протоколу оспоренного нами засідання.

Во Львові 7 (20) январа 1912.

Дудикевич, Антоній Колпачкевич, Сеник, Михайл В. Миронюк-Заячук.

Wniosek p. **Bisa** i tow. w sprawie budowy drogi do Bojanowa przez Raniżowską Wolę do Raniżowa.

Wniosek p. **Wrześniowskiego** i tow. w sprawie obowiązkowego obsadzania dróg drzewami owocowymi względnie użytkowymi.

Wniosek p. **Zardeckiego** i tow. w sprawie założenia gimnazjum realnego w Leżajsku.

Interpelacya p. **Krzeczunowicza** i tow. do c. k. Rządu w sprawie zorganizowanej lichwy stowarzyszeń kredytowych i gospodarczych.

Interpelacya do c. k. Rządu p. **Witosa** i tow. w sprawie postępowania Zakładu ubezpieczenia robotników od wypadków dla Galicyi i Bukowiny we Lwowie, przy ściąganiu opłat od ubezpieczonych.

Sekretarz p. Stanisław Henryk **Badeni** (czyta).

Wnesenje nahlacze posła Myroniuka-Zajaczuka i tow. w sprawie udińienija pomocy dla pohoriłciw sęła Kujdanci, powita Kołomyjskoho.

Внесеніє нагляче посла Миронюка-Заячука і тов. в справі уділення помочи для погоріліцв села Куйданці, повіта Коломійського.

Interpelacyja posła Kurowcia i tow. do c. k. Prawytelstwa w sprawie zakazu przez c. k. Namisnyctwo dalszoho spławluwania derewa rikoju Limnyceju.

Інтерпеляция посла Куровця і тов. до ц. к. Правительства в справі заказу через ц. к. Намісництво дальшого сплавлюваня дерева рікою Лімноцею.

Marszałek. Pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieszczę na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, z wnioskami nagłymi postąpię regulaminowo — interpelacye zaś odstąpię komisarzowi rządowemu.

Przed przejściem do porządku dziennego zażądał głosu JE. ks. biskup Czechowicz. Udzielam mu głosu.

JE. ks. **Biskup Czechowicz.**

Wysokij Sojme!

Z uwagi, szczo peresprawy meży reprezentantamy oboch narodiw toczat' sia wid dowszoho času, a uspih tych konferencyj daje nadiju na korystne połałodżenje sprawy reformy wyborczoji, tak ważnoji dla oboch narodiw zameszkujuczych toj kraj, wnoszu dla ułekszenia dalszych perehoworiw, szczo aby nyniszne zasidanie zamknuty z tym, szczo najblyzsze zasidanie Eksc. Pan Marszałok zwolyt' naznaczyty w pyśmennij dorozii.

Високий Соїме!

З уваги, що пересправи межн презентантами обох народів точать ся від довшого часу, а успіх тих конференцій дає надію на корисне полагоджєнє справи реформи виборчої, так важної для обох народів замешкующих тої краї, вношу для улекшення дальших переговорів, щоби нинішнє засіданє замкнути з тим, що найблизше засіданє Екск. Пан Маршалок зволить назначити в письмєнній дорозі.

Marszałek. Czy żąda jeszcze kto głosu?

JE. p. **Biliński.** Proszę o głos.

Marszałek. Głos ma JE. p. **Biliński.**

JE. p. **Biliński.** Wysoki Sejmie!

Wniosek JE. ks. biskupa wprowadza większość tego Wysokiego Sejmu w niejaką kolizyę. Polscy członkowie tego Wysokiego Sejmu stoją bowiem zasadniczo na stanowisku naprzód, że o tem, kiedy Sejm ma być zwołany na posiedzenia, winien decydować niezawisłe JE. Marszałek, a powtóre, że nawet w takich razach, jeżeli się w komisjach czy komitetach tej Wysokiej Izbie toczą obrady nad najbardziej ważnem i doniosłem przedłożeniem, to niema w tem przeszkody, ażeby tymczasem pełna Izba o innych obradowała sprawach.

Pomimo tego naszego stanowiska zasadniczego, jesteśmy skłonni z uwagi na pełne znaczenia wywody JE. ks. biskupa, jak niemniej z uwagi na osobistość wnioskodawcy, dla którego wszyscy część czujemy, zrobić tym razem ustęstwo. Wysoki Sejm od pierwszego dnia tej sesyi zajmował się sprawą ruską i sprawą reformy wyborczej. Jeszcze dniem przed zwołaniem Wysokiego Sejmu Koło sejmowe polskie poleciło prezydyom klubów polskich wraz z prezydyum Koła sejmowego wdrożenie wstępnych rokowań z Rusinami i wyraziło przekonanie, że załatwienie czy załagodzenie spraw polsko-ruskich jest pożądanem w interesie dobra kraju i narodu.

W myśl tej uchwały Koła sejmowego prezydya te rokowania wdrożyły i przez cały czas bieżącej sesyi sejmowej aż po dziś dzień, rokowania te prowadzą. Na ich pod-

stawie mogę i ja za przykładem JE. ks. biskupa, który wyraził nadzieję pomyślnego zakończenia tych rokowań i z mojej strony wyrazić przekonanie, że przy wzajemnych ustępstwach, przy obustronnych ustępstwach rokowania nasze mogą doprowadzić do porozumienia.

Mogę też imieniem wszystkich — sędzę — stronnictw polskich powiedzieć, że myśmy gotowi do zgody i do porozumienia i będziemy z pewnością w interesie kraju i narodu naszego szczęśliwi, jeżeli strona ruska nam przyjdzie do zgody umożliwi.

Z uwagi na to wszystko, mam zaszczyt imieniem stronnictw polskich oświadczyć, że na ten raz zgadzamy się z wnioskiem JE. ks. biskupa i za nim głosować będziemy, a formę i czas zwołania następnego posiedzenia pozostawiamy — jak to się samo przez się rozumie — decyzji JE. p. Marszałka.

Marszałek. JE. ks. biskup Czechowicz postawił wniosek formalny na zamknięcie dzisiejszego posiedzenia.

Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, podaję ten wniosek do głosowania. Kto go przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Wniosek jest przyjęty.

Następne posiedzenie wobec tego, że w piątek jest święto, oznaczam już dziś na sobotę dnia 3. lutego 1912 o godzinie 10. przed południem, a porządek dzienny zostanie w drodze pisemnej rozesłany.

Posiedzenie zamykam.

(Koniec posiedzenia o godzinie 12 minut 33 w południe).

Sprawozdanie stenograficzne

z rozpraw

galicyjskiego Sejmu krajowego

117. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu

z dnia 3. lutego 1912.

TREŚĆ.

Spis petycyj.

Głosy pp. Winniczuka i Krężła na poparcie poszczególnych petycyj.

Pismo c. k. Sądu obwodowego w Brzeżanach z 19/11 Ns. VII 161/10 o zezwolenie na karno-sąd. ściganie p. Tymoteusza Starucha o zbrodnię z §§. 153, 819 i 93 u. k.

Pismo c. k. Sądu w Stanisławowie z 13/5 1911 U. XIII 519/11(3) o zezwolenie na karno-sąd. ściganie p. Winniczuka o przekroczenie z §. 411 u. k.

Pismo c. k. Sądu pow. dla spraw karnych w Krakowie z 9/6 1911. Ns. V 106/11(62) o zezwolenie na karno-sądowe ściganie pośła Ptaka z powodu przekroczenia o obrazę czci.

Pismo c. k. Sądu pow. w Grybowie z 2/10 1911 Lcz. U. 819/11(16) o zezwolenie na karno-sąd. ściganie p. Cielucha z powodu przekroczenia o obrazę czci.

Pismo c. k. Sądu kraj. karnego we Wiedniu z 5/10 1911 Vr. XXIII 4454/8(8) o zezwolenie na karno-sąd. ściganie p. Władysława Czaykowskiego o zbrodnię z §. 164 u. k.

Pismo c. k. Sądu dla spraw karnych w Krakowie z 14/10 1911 Ns. V 116/11(4) o zezwo-

lenie na karno-sądowe ściganie p. Ptaka z powodu przekroczeń z §§. 411, 468 i 491 u. k.

Pismo c. k. Sądu powiatowego w Wadowicach z 14/11 1911 Lcz. Ns. 282/11(2) o zezwolenie na karno-sąd. ściganie p. Styły o przekroczenie z §. 488. u. k.

Wniosek nagły p. Krężła i tow. o zapomogę dla pogorzalców gminy Jastrząbka stara, powiatu pilzneńskiego.

Wniosek p. Myjaka i tow. w sprawie założenia szkoły sadowniczej w Łącku.

Wniosek p. Myjaka i tow. w sprawie założenia szkoły koszykarskiej w Łącku.

Wniosek p. Krężła i tow. o zapomogę dla ludności włościańskiej, nawiedzionej klęską myszy polnych i klęską posuchy.

Interpelacya p. Witosa i tow. do c. k. Rządu w sprawie otwarcia przystanku kolejowego w Woli rzędzińskiej dla ruchu towarowego i osobowego.

Interpelacya p. Witosa i tow. do c. k. Rządu w sprawie postępowania c. k. starostwa w Brzesku przy ubieganiu się o czwartą koncesyę szynkarską w Zakliczynie n/D.

Interpelacya p. Krężła i tow. do c. k.

Rządu w sprawie rozstrzygania spraw niepodpadających pod kompetencję sądów powiatowych przez c. k. sąd powiatowy w Pilźnie.

Interpelacya p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie demoralizacji ludu przez karczmarsza Abę Feuchtbauma w Sułkowszczyźnie obok stacyi kolejowej w Mościskach, ubiegającego się o otwarcie restauracyi na stacyi kolejowej w Mościskach.

Interpelacya p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie szykanowania ludności powiatu lwowskiego za legalne odbywanie poufnych zebrań.

Interpelacya p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nadużycia władzy przez wójta Macieja Kluskę w Posadzie olchowskiej przy wydaniu fałszywej opinii o podaniu Józefa Wojtowicza, ubiegającego się o koncesyę szynkarską.

Interpelacya p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nierozpisania wyborów gminnych w Dynowie.

Interpelacya p. Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie kontroli krajowej opłaty od piwa w rejonie granicznym ze szląskiem.

Oświadczenie posłów polskich w sprawie wniesionych przez pp. Lewickiego, Korola i Dudykiewicza protestów przeciw sposobowi prowadzenia narad i protokołowi z 114 posiedzenia.

Protest p. Lewickiego imieniem klubu rusko-ukraińskiego przeciw sposobowi prowadzenia narad i protokołowi z 115 posiedzenia.

Protest p. Korola imieniem klubu ruskiego przeciw sposobowi prowadzenia narad i protokołowi z 115 posiedzenia.

Oświadczenie Marszałka krajowego w sprawie żądanego sprostowania protokołu 114 posiedzenia.

Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelacyę p. Krężła i tow. z dnia 17. października 1910 w sprawie rzekomych nadużyć władz sądowych przy ściąganiu kosztów, wynikających ze sprostowania ksiąg gruntowych.

Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelacyę p. Krężła i tow. z dnia 17. lutego 1910 w sprawie złej jakości odpadków soli kamiennej, przyznanej ludności powiatu pilzneńskiego celem poprawy paszy dla bydła.

Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelacyę p. Hanczakowskiego i tow. z dnia 11. października 1910 w sprawie załatwienia rekursu wniesionego do c. k. Namiestnictwa w sprawie konkurencyjnej dobudowy cerkwi w Jasienicy zamkowej, pow. Turka.

Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelacyę p. Bisa i tow. z dnia 9. listopada 1910 w sprawie rzekomo nieprawidłowego wymierzenia Justynie Soroczek datku konkurencyj-

nego na budowę gr.-kat. plebanii w Błozwi górnej, pow. Stary Sambor.

Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelacyę p. Sodomory i tow. z dnia 18. lutego 1910 w sprawie odmawiania dopełnienia kungruy księżom wiejskim z powodu klęsk elementarnych.

Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelacyę p. Witosa i tow. z dnia 20. stycznia 1912 w sprawie zniesienia rewizorów bydła.

Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelacyę p. Kurowca i tow. z dnia 8. lutego 1910 w sprawie zniszczenia drzew śliwkowych przez owady w kałuskim powiecie.

Odpowiedź p. Komisarza rządowego na interpelacyę p. Skarbka i tow. z dnia 11. stycznia 1912 w sprawie wykonania ustawy łowieckiej.

Zawiadomienie przez Marszałka krajowego o złożeniu mandatów do poszczególnych komisyj przez pp. Krańskiego Wincentego i Jampolskiego.

Urlop p. Cieńskiego Leszka.

Wniosek formalny p. Skwarki na zamknięcie trwającego posiedzenia. Odrzucenie tego wniosku.

Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z projektem ustawy wodnej.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o regulacji rzek kanałowych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o melioracyach.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej średniej szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie za rok szkolny 1910/11.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności Wydziału krajowego i Komisji krajowej dla spraw przemysłowych w zakresie popierania przemysłu krajowego i rękodzieł za czas od 1. sierpnia 1910 do 31. października 1911.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków galicyjskiego funduszu propinacyjnego za rok 1910.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy o obowiązku właścicieli domów w stoł. król. m. Krakowie wybudowania kanałów domowych, połączenia tychże z kanałami miejskimi, oraz o opłatach gminnych za to połączenie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zrzeczenia się praw kraju do Morszyna koło Stryja.

Pierwsze czytanie wniosku p. Krzeczunowicza i tow. w sprawie projektów rządowych o podwyższenie podatków: osobisto dochodowego, od wódki, piwa, od spadków i uregulowania udziału krajów w tych podatkach. Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku p. Merunowicza i tow. w sprawie budowy gmachów na

umieszczenie urzędów i zakładów państwowych w Galicyi. Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku p. Tertila i tow. o zmianę postanowień ustawy z dnia 20. grudnia 1905 Dz. u. kr. Nr. 11/6 co do sposobu nakładania i ściągania opłat szynkarskich. Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku p. Schätzla i tow. w sprawie budowy gmachu na pomieszczenie żeńskiego seminarium nauczycielskiego w Brzeżanach. Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku p. Schätzla i tow. w sprawie przyznania miastom: Brzeżany, Gorlice, Jaworów i Wadowice dotacyi z powodu ubytku w dochodach z prawa propinacyi. Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku p. Styły i tow. w sprawie wyłączności górniczych. Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku p. Jedynaka i tow. w sprawie opodatkowania Towarzystw asenkuracyjnych na rzecz ochotniczych straży pożarnych. Uzasadnienie wniosku.

Sprawozdanie Komisji szkolnej w przedmiocie petycji nauczycieli i nauczycielek, wdów i sierót po nauczycielach — o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, o przyznanie lub podwyższenie emerytury, względnie pensyi wdowiej, o przyznanie dodatków pięcioletnich,

o przyznanie datków na wychowanie sierót, a wreszcie o jednorazowe zasiłki. Uchwalenie wniosku komisji.

Sprawozdanie Komisji szkolnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 20. września 1910 L. 111.861/910 w przedmiocie petycji nauczycieli i nauczycielek, tudzież wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, przyznanie, względnie podwyższenie emerytury, pensyi wdowiej, dodatków pięcioletnich i t. p. Uchwalenie wniosku komisji.

Sprawozdanie Komisji administracyjnej w sprawie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Ropczycach na zaciągnięcie pożyczki. Uchwalenie wniosku komisji.

Wniosek nagły p. Szweda i tow. w sprawie zapomogi dla pogrzelców gminy Oczków, powiatu żywieckiego. Uzasadnienie i załatwienie wniosku.

Wniosek nagły p. Jedynaka i tow. w sprawie zapomogi dla pogrzelców gminy Pustkowa w powiecie Ropczyskim. Uzasadnienie i załatwienie wniosku.

Wniosek nagły p. Witosa i tow. w sprawie udzielenia przez c. k. Rząd pomocy dla ludności rolniczej, dotkniętej klęską posuchy i pryszczycy w Galicyi zachodniej. Uzasadnienie i załatwienie wniosku.

(Początek posiedzenia o godzinie 11. minut 20 przed południem).

Przewodniczący: JE. Marszałek krajowy Stanisław hr. Badeni.

Ze strony c. k. Rządu J. E. c. k. Namiestnik Dr. Michał Bobrzyński i c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Sekretarze: pp. Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wassung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów: 127.

Marszałek. Sejm w komplecie, posiedzenie otwieram. Protokół z 116. posiedzenia jest złożony w biurze sejmowem do przejrzenia.

Proszę o odczytanie petycji.

Sekretarz p. **Urbański** (czyta spis petycji wniesionych po dzień 3. lutego 1912).
6810. L. s. 9080. Emilia Pydynkowska, właścicielka zakładu restaurowania zabytków starożytnych w Krakowie, przez p. St. H. Badeniego, o subwencję — do kom. budżetowej.

6811. L. s. 9097. Towarzystwo bursa polska (gimn.), Kołomyja, przez p. Kleskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.

6812. L. s. 9098. Towarzystwo bursa polska (lud.), Kołomyja, przez p. Kleskiego, o subwencję — do kom. budżet.

6813. L. s. 9099. Podgórski Tomasz, naucz., Koszlaki, przez p. Bandrowskiego, o zwrot 500 K z dodatków pięcioletnich — do kom. szkolnej.

6814. L. s. 9100. Bursa Towarzystwa Szkoły ludowej im. A. hr. Potockiego, Brzeżany, przez p. Schätzla, o subwencję — do kom. budżet.

6815. L. s. 9101. Nauczycielstwo w Mielcu, przez p. Kędziora, o przesunięcie do II. kl. płac — do kom. szkolnej.
6816. L. s. 9102. Antonina Frączkowska, Medyolan, przez p. A. Brunickiego, o zasiłek na śpiew — do kom. budżetowej.
6817. L. s. 9103. Bursa im. J. Jakubowicza, Brzeżany, przez p. Schätzla, o subwencję — do komisji budżetowej.
6818. L. s. 9104. Gmina Kozłów, przez p. Schätzla, o zaliczenie gminy do miejscowości podlegających ustawie z r. 1896 — do kom. gminnej.
6819. L. s. 9105. Towarzystwo Panien Ekonomek, Brzeżany, przez p. Schätzla, o subwencję — do komisji budżetowej.
6820. L. s. 9106. Reprezentacja powiatu śniatyńskiego, przez p. Moysę, w sprawie bonifikacji za ubytek w dochodach z propinacji — do komisji budżetowej.
6821. L. s. 9107. Zwierzchność gminy Ulanów, przez p. Bisa, o uwolnienie od płacenia kosztów z Zakładzie dla nieuleczalnych w Krakowie — do komisji budżetowej.
6822. L. s. 9108. Dr. Jan Blauth, emer. inżynier biura melioracyjnego, Lwów, przez p. Juliana Brunickiego, o wliczenie do emerytury 3-letniego dodatku służbowego — do komisji budżetowej.
6823. L. s. 9109. Mieszkańcy gminy Suchej, przez p. Styłę, o naprawę drogi z Suchej do Zawoi — do kom. drogowej.
6824. L. s. 9110. Anna Antoniewiczowa, wdowa po naucz., Starawieś, przez p. Starowiejskiego, o zaopatrzenie — do kom. szkolnej.
6825. L. s. 9111. Komisya nadzorcza »parku Jordana«, Stryj, przez p. Juliana Brunickiego, o subwencję — do komisji budżetowej.
6826. L. s. 9112. Stanisław Reicher, emer. konduktor drogowy, Kraków, przez p. Dulębę, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6827. L. s. 9113. Wawrzyniec Gubała, były kierownik warsztatu tkackiego, Żywiec, przez p. Czaykowskiego, o emeryturę — do kom. budżetowej.
6828. L. s. 9114. Towarzystwo bursy przemyskiej, Przemyśl, przez p. Czaykowskiego o subwencję — do kom. budżetowej.
6829. L. s. 9115. Helelena Podgórska, Lwów, przez p. Pilata, o zasiłek na malarstwo — do kom. budżetowej.
6830. L. s. 9116. Komitet budowy cerkwi, Knihinin-Górka, przez p. Winniczuka, o subwencję na dokończenie — do kom. budżetowej.

Marszałek. Do tej petycji prosił o głos p. Winniczuk. Udzielam mu głosu.

P. Winniczuk. Wysokij Sojme!

Pobicz Stanisławowa je selo Knyhynin Hirka, de je powerch 8.000 mieszkanciw, kotri ne majut' nijakoji cerkwy, a szczo to je narid duże bidnyj i ne maje fondiw, szczo-by tu cerkwu założyty, a wże dobrowilnymy fondamy złożyły kilka tysiacz koron, zdaje sia 26.000 koron, a na resztu jim ne staje, bo cerkow maje kosztuwaty ponad 40.000 koron, dla toho toti bidni zaribnyky zeliznyczy, kotri ne majut' zwidky konkurencyji płatyty, prosiat' o ydiłenie zapomohy z fondu krajewoho, szczo-by mohły cerkwu pokincyty.

Proszu o widosłanie seji petycciji do komisiji budżetowoj.

Marszałek. To się już stało. Proszę o odczytanie dalszego spisu petycji.

Sekretarz p. Urbański (czyta):

6831. L. s. 9117. Towarzystwo ruskiej ochronki, Stanisławów, przez p. Winniczuka, o subwencję — do kom. budżetowej.

Marszałek. Do tej petycji prosił o głos p. Winniczuk. Udzielam mu głosu.

P. Winniczuk. Zrikaju sia hołosu.

Зрикаю ся голосу.

Marszałek. Wobec tego proszę o odczytanie dalszego spisu petycji.

Sekretarz p. Urbański (czyta dalszy spis petycji).

Високий Соїме!

Побіч Станиславова є село Книгінин Гірка, де є поверх 8.000 мешканців, котрі не мають ніякої церкви, а що то є нарід дуже бідний і не має фондів, щоби ту церкву заложити, а вже добровільними фондами зложили кілька тисяч корон, здається 26.000 корон, а на решту їм не стає, бо церков має коштувати понад 40.000 корон, для того ті бідні зарібники зелізничі, котрі не мають звідки конкуренції платити, просять о уділенє запомоги з фонду краєвого, щоби могли церкву покінчити.

Прошу о відосланє сеї петиції до комісії бюджетової.

6832. L. s. 9118. Sabina Bylinianka, naucz., Lwów, przez p. Adama, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6833. L. s. 9119. Włodzimerz Kiszcelka, sierota po kanceliście Wydziału krajowego przez posła Adama, o stały dar z łaski — do kom. budżetowej.
6834. L. s. 9120. Wanda Zawadzka, wdowa po naucz., Lwów, przez p. Adama, o przedłużenie datku dla córki — do kom. szkolnej.
6835. L. s. 9121. Polskie Towarzystwo gimn. Sokół, Trzebinia, przez p. E. Mycielskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
6836. L. s. 9122. Galicyjski Związek młynów, Lwów, przez p. K. Lubomirskiego, o założenie szkoty młynarskiej — do kom. przemysłowej.
6837. L. s. 9123. Mieszkańcy przysiółka Golenki ad Głowaczowa, przez p. Krężła, o utworzenie samoistnej gminy — do Wydz. kraj.

Marszałek. Do tej petycyi proszę o głos p. Krężel. Udzielam mu głosu.

P. Krężel. Wysoki Sejmie!

Od dłuższego już czasu przysiółek Golenki należący do związku gminy Głowaczowa odczuwa potrzebę utworzenia u siebie gminy samoistnej. Obszar tego przysiółka wynosi 334 morgi a 437 kwadratowych sążni na których jest 64 gospodarstw.

Domaga się ten przysiółek utworzenia samoistnej gminy z tego powodu, że od gminy Głowaczowa jest oddalony około 7 kilometrów i jest oddzielony lasami hrabiego Reya, w których żadnych dróg nie ma tak, że nie ma żadnych komunikacji. Otóż koniecznem jest, ażeby z tego tytułu utworzyć z niego samoistną gminę zwłaszcza, że dziś ponosi z tego tytułu, że jest oddalony od macierzystej gminy tak znacznie, a ma bliżej do gminy Czarnej, gdzie jest szkoła i kościół i tam płaci rozmaite datki na kościół i konkurencyę na szkołę, a równocześnie jest też przysiółek ten zmuszony płacić na kościół w Straszęcinie i na szkołę w Głowaczowej. Wskutek tego ludność tamtejsza jest obciążona podwójnymi ciężarami na kościół i szkołę i dlatego też domaga się usilnie, by utworzono samoistną gminę czując się na siłach, że sprostą wszelkim wydatkom administracyjnym bez żadnego uszczerbku.

Dlatego proszę, by Wysoki Sejm petycję tę odesłał do Wydziału krajowego do zbadania i złożenia sprawozdania na najbliższej sesyi sejmowej.

Marszałek. To się stanie. Proszę o odczytanie dalszych petycyi.

Sekretarz p. Urbański (*czyta dalszy spis petycyi*).

6838. L. s. 9124. Michał Spryń, kurator unysł. chorego Iwana Sprynia, Chłopczyce, przez p. Skarbka, o odpisanie kosztów leczenia — do kom. budżetowej.
6839. L. s. 9125. Towarzystwo gimn. Sokół, Chyrów, przez p. Skarbka, o subwencję — do kom. budżetowej.
6840. L. s. 9126. Koło Towarzystwa Szkoły ludowej w Gródku jagiel., przez p. Skarbka, o subwencję na bursę im. A. Potockiego — do kom. budżetowej.
6841. L. s. 9127. Przysiółek Batorszczyna (Olszanik), przez p. Skarbka, o utworzenie samoistnej gminy — do kom. gminnej.
6842. L. s. 9128. Janina Lenkiewicz, wdowa po kalkulancie galicyjskiego fund. propinacyjnego, Lwów, przez p. Skarbka, o zaopatrzenie — do kom. budżetowej.
6843. L. s. 9129. Antoni Winkowski, naucz., St. Sambor, przez p. Skarbka, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6844. L. s. 9130. Marya Strońska, emer. naucz., Mikołajów, przez p. Skarbka, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6845. L. s. 9132. Gmina Biskowice, przez p. Skarbka, o podwyższenie pensyi dla W. Borkowskiej, wdowy po nauczycielu — do kom. szkolnej.
6846. L. s. 9133. Lubina Strzelecka, wdowa po naucz., Sambor, przez p. Skarbka, o podwyższenie dodatku na wychowanie dzieci — do kom. szkolnej.
6847. L. s. 9134. Pawło Stadiuk, zarobnik, Jaremków, przez p. Skarbka, o odpisanie kosztów leczenia żony w zakładzie dla obłąkanych — do kom. budżetowej.
6848. L. s. 9135. Stanisław Zaucha, dzierżawca myt, Lisia góra, przez p. Witosa, o zniesienie czynszu dzierżawnego — do kom. drogowej.
6849. L. s. 9136. Gmina Cmolasy, przez p. Witosa, o zniesienie koczycowania bydła — do kom. gminnej.
6850. L. s. 9137. Towarzystwo gimn. Sokół IV. Lwów, przez p. Ciuchcińskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.

6851. L. s. 9138. Leontyna Nazarkiewicz, wdowa po naucz., Tarnopol, przez p. Michałowskiego, o zapomogę — do kom. szkolnej
6852. L. s. 9139. Towarzystwo ochronki polskiej, Tarnopol, przez p. Michałowskiego, o subwencję na przemysł do kom. budżetowej.
6853. L. s. 9140. Towarzystwo Panien Ekonomek, Tarnopol, przez p. Michałowskiego, o zasiłek na ochronkę — do kom. budżetowej.
6854. L. s. 9141. Julian Hankiewicz, emer. naucz. Gródek, przez p. A. Brunickiego, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
6855. L. s. 9142. Gmina Czerмна, przez p. Stefczyka, o uwolnienie od prestacyi szkolnej — do kom. szkolnej.
6856. L. s. 9143. Stowarzyszenie rękodzielników »Gwiazda«, przez p. Adama, o subwencję — do kom. budżetowej.
6857. L. s. 9144. Nikodema Krzyżanowska, emer. naucz., Lwów, przez p. Adama, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6858. L. s. 9145. Zarząd szkoły SS. Miłosierdzia w Nowosiólkach zahalczyńskich przez p. Schnella, o zasiłek na urządzenie dwu sal naukowych — do kom. budżetowej.
6859. L. s. 9146. Szpital SS. Miłosierdzia, w Nowosiólkach zahalczyńskich przez posła Schnella, o subwencję na rekonstrukcję szpitala — do kom. budżetowej.
6860. L. s. 9147. Magdalena Willinkowa, wdowa po naucz., Tenczynek, przez p. Mycielskiego, o pensję — do kom. szkolnej.
6861. L. s. 9148. SS. Felicjanki, Zbaraż, przez p. J. Korytowskiego, o subwencję na ochronkę — do kom. budżetowej.
6862. L. s. 9149. Konstancja Fangor, emer. naucz., Lwów, przez p. Kędziora, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6863. L. s. 9150. Krakowskie Towarzystwo techniczne, Kraków, przez p. Sarego, o subwencję na wydawnictwo »Architekt« — do kom. budżet.
6864. L. s. 9151. Filia rusk. Towarzystwa gimn. Sokił, Czortków, przez p. Kiweluka, o subwencję — do komisyi budżet.
6865. L. s. 9152. Dolański Włodzimierz, pianista, przez p. Rutowskiego, o zasiłek na studia — do komisji budżetowej.
6866. L. s. 9153. Jan Lubieniec, emer. naucz., Tarnopol, przez p. Michałowskiego, o zapomogę — do kom. szkolnej.
6867. L. s. 9154. Franciszek Sulatycki, naucz., Białobóżnica, przez p. Michałowskiego, o dodatek pięcioletni — do kom. szkolnej.
6868. L. s. 9155. Ernestyna Kotlarczykówna, naucz., Lesiczniki, przez p. Michałowskiego, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6869. L. s. 9156. Marya Szablówna, naucz., Stary Zbaraż, przez p. Michałowskiego o policzenie lat — do komisji budżetowej.
6870. L. s. 9157. Polskie Towarzystwo gimn. Sokół, Bolechów, przez p. Cipsera, o subwencję — do komisji budżetowej.
6871. L. s. 9158. Ida Stoklasówna, naucz., Rożniatów, przez p. Cipsera, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6872. L. s. 9159. Kraj. Towarzystwo gospodarskie »Silskyj Hospodar« Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencję na sadowniczo-ogrodniczą szkołę w Skniłowie — do kom. budżetowej.
6873. L. s. 9160. Kraj. Towarzystwo gospodarskie »Silskyj Hospodar«, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencję na szkółkę owocowych drzew w Olesku do kom. budżetowej.
6874. L. s. 9161. Gminy i obszary dworskie powiatu podhajeckiego, przez p. Zamoyckiego. o przedłużenie linii kolejowej z Podhajec do Dereniówki lub Chorostkowa — do kom. kolejowej.
6875. L. s. 9162. Karol Łubczyński, emer. naucz., Ludwinów, przez p. Wrześniowskiego — o podwyższenie emerytury. — do kom. szkolnej.
6876. L. s. 9163. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół włościański w Hołoskowie — przez p. Bojkę, o subwencję na dończenie domu — do kom. budżetowej.
6877. L. s. 9164. Filia Towarzystwa Proświta, Kałusz, przez posła Kurowca, o subwencję — do kom. budżetowej.
6878. L. s. 9165. Ruski narodny Dom Kałusz, przez p. Kurowca, o subwencję na bursę — do kom. budżetowej.

6879. L. s. 9166. Gmina Mysłów, przez p. Kurowca, w sprawie zamknięcia 2. kl. szkoły ludowej — do kom. szkolnej.
6880. L. s. 9167. Gmina Landestreu, przez p. Kurowca, o budowę mostu pod Dobrowlanami — do kom. drogowej.
6881. L. s. 9168. Prokop Kocan, emer. naucz., Ćwitowa, przez p. Kurowca, o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
6882. L. s. 9169. Matylda Bereznička, naucz., Nowica, przez p. Kurowca, o podwyższenie płacy — do kom. szkolnej.
6883. L. s. 9170. Gmina Besko i sąsiednie, przez p. Wrześniowskiego, o zasiłek na pokrycie zaległych datków konkurencyjnych dla regulacji Wisłoka i Pielnicy — do kom. gospod. kraj.
6884. L. s. 9171. Gmina Medynia głogowska, przez p. Stapińskiego, o zwolnienie od opłacania akuszerki — do kom. sanitarnej.
6885. L. s. 9172. Gmina Medynia głogowska, przez p. Stapińskiego, o budowę drogi — do kom. drogowej.
6886. L. s. 9173. Zofia z Popielów Mściwujewska, emer. naucz., Lwów, przez p. Adama, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
6887. L. s. 9174. Helena Russjanówna, uczenica kursów im. Baranieckiego, Kraków, przez p. Adama, o zasiłek na studia — do kom. budżetowej.
6888. L. s. 9175. Wanda Dziubińska, wdowa po urzędniku Wydziału kraj. Lwów, przez p. Winc. Kraińskiego, o stały dar z łaski — do kom. budżetowej.
6889. L. s. 9176. Filia Towarzystwa pedagogicznego, Sokal, przez p. Winc. Kraińskiego — o subwencję na bursę włościańską — do kom. budżetowej.
6890. L. s. 9177. Gmina Brzozów, przez p. Stapińskiego, o budowę kolei z Rzeszowa do Rymanowa — do kom. kolejowej.
6891. L. s. 9178. Gmina Mokrzychów i sąsiednie, przez p. Z. Tarnowskiego, o zasiłek na zapłacenie datku konkurencyjnego do potoku Trześniówka górna — do kom. gospod. krajowego.
6892. L. s. 9179. Nauczycielstwo w Zbarażu, przez p. Bandrowskiego, o przyznanie płacy II. kl. — do kom. szkolnej.
6893. L. s. 9180. Sabina Baranowska, wdowa po dozorey chorych, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o zaopatrzenie dla dzieci. — do kom. budżetowej.
6894. L. s. 9189. Gmina Hucze z Hochłowem, przez p. Kiweluka, o utworzenie z Hochłowa samoistnej gminy — do kom. gminnej.
6895. L. s. 9190. Jadwiga Ziembicka, wdowa po urzędniku Wydziału kraj., Lwów, przez p. Pilata, o zapomogę — do kom. budżetowej.
6896. L. s. 9191. Lekarze kraj. Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, przez p. Sałę, o podwyższenie płac i poborów służbowych. — do kom. budżetowej.
6897. L. s. 9192. Prymaryusze kraj. szpitala św. Łazarza, Kraków, przez p. Leę, o regulację poborów służbowych — do kom. budżetowej.
6898. L. s. 9193. Gmina Dźurów, przez p. Sandulaka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6899. L. s. 9194. Gmina Uhrynów dolny, przez p. Winniczuka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6900. L. s. 9195. Gmina Telacze, przez p. Sodomorę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6901. L. s. 9196. Gmina Hołhocze, przez p. Sodomorę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6902. L. s. 9197. Gmina Zastawcze, przez p. Sodomorę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6903. L. s. 9198. Gmina Halicz ad Podhajce, przez p. Sodomorę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6904. L. s. 9199. Gmina Rosochacz, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6905. L. s. 9200. Gmina Łapszyn, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6906. L. s. 9201. Gmina Wierzbów, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

6907. L. s. 9202. Gmina Kalinowszczyzna, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6908. L. s. 9203. Gmina Jaworów, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6909. L. s. 9204. Gmina Czernylawa, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6910. L. s. 9205. Gmina Jaworów, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6911. L. s. 9206. Gmina Perespa, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6912. L. s. 9207. Gmina Świerzkowce, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6913. L. s. 9208. Gmina Perwiatycze, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6914. L. s. 9209. Gmina Sichów Górny, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6915. L. s. 9210. Gmina Buniów, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6916. L. s. 9211. Gmina Graziowa, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6917. L. s. 9212. Gmina Uścieriuki, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6918. L. s. 9213. Gmina Duliby, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6919. L. s. 9214. Gmina Załuże, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6920. L. s. 9215. Gmina Dmytrowice, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6921. L. s. 9216. Gmina Pacyków, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6922. L. s. 9217. Gmina Kuty stare, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6923. L. s. 9218. Przedmieście Nakoneczne, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6924. L. s. 9219. Gmina Rożnów, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6925. L. s. 9220. Gmina Baliniec, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6926. L. s. 9221. Gmina Brodki, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6927. L. s. 9222. Gmina Wierzbolowce, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6928. L. s. 9223. Gmina Łany polskie, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6929. L. s. 9224. Przedmieście Nakoneczne, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6930. L. s. 9225. Gmina Okno, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6931. L. s. 9226. Gmina Serdyca, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6932. L. s. 9227. Gmina Wyszatyce, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6933. L. s. 9228. Gmina Łapajówka, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6934. L. s. 9229. Gmina Drohobycz, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6935. L. s. 9230. Gmina Skomorochy stare, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

6936. L. s. 9231. Gmina Lisowice, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6937. L. s. 9232. Gmina Byków, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6938. L. s. 9233. Gmina Żelów, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6939. L. s. 9234. Gmina Łuczyńce, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6940. L. s. 9235. Gmina Domażyr, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6941. L. s. 9236. Gmina Pohorylce, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6942. L. s. 9237. Gmina Dusanów, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6943. L. s. 9238. Gmina Hłuboczek wielki, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6944. L. s. 9239. Gmina Żyrawa, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6945. L. s. 9240. Gmina Boleszowce, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6946. L. s. 9241. Gmina Polana surowieczna, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6947. L. s. 9242. Gmina Babuchów, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6948. L. s. 9243. Gmina Olchówka, przez p. Lewickiego w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6949. L. s. 9244. Gmina Turka średnia, przez p. Lewickiego. w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6950. L. s. 9245. Gmina Drohojów, przez p. Lewickiego w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6951. L. s. 9246. Gmina Siwka, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6952. L. s. 9247. Gmina Tomaszowce, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6953. L. s. 9248. Gmina Cwitowa, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6954. L. s. 9249. Gmina Chociń, przez p. Kurowca w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6955. L. s. 9250. Gmina Dobrowlany, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6956. L. s. 9251. Gmina Niebylów, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6957. L. s. 9252. Gmina Wojniłów, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6958. L. s. 9253. Gmina Tomaszowce, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6959. L. s. 9254. Gmina Sereďna, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6960. L. s. 9255. Gmina Cwitowa, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6961. L. s. 9256. Gmina Fredropol, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6962. L. s. 9257. Gmina Pistyń, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6963. L. s. 9258. Gmina Buczkowiczki, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6964. L. s. 9259. Gmina Wołosków, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

6965. L. s. 9360. Gmina Laszki gościnne, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6966. L. s. 9261. Gmina Bolanowice, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6967. L. s. 9262. Gmina Czerniów, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6968. L. s. 9263. Gmina Radenice, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6969. L. s. 9264. Gmina Pakość, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6970. L. s. 9265. Gmina Balice, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6971. L. s. 9266. Gmina Kosmacz, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6972. L. s. 9267. Gmina Wiżomla, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6973. L. s. 9268. Gmina Maćkowice, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6974. L. s. 9269. Gmina Koziary, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6975. L. s. 9270. Wiec w Husiatynie, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6976. L. s. 9271. Wiec w Kociubińczykach, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6977. L. s. 9272. Gmina Załucze, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6978. L. s. 9273. Gmina Hłudno, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6979. L. s. 9274. Gmina Serebna, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6980. L. s. 9275. Gmina Porudenko, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6981. L. s. 9276. Gmina Jaworów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6982. L. s. 9277. Gmina Rajska, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6983. L. s. 9278. Gmina Ostre, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6984. L. s. 9279. Gmina Czernidowce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6985. L. s. 9280. Gmina Chmielowa, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6986. L. s. 9281. Gmina Czarnokońce wielkie, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6987. L. s. 9282. Gmina Pawłokoma, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6988. L. s. 9283. Gmina Skowiatyn, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6989. L. s. 9284. Gmina Korszyłówka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6990. L. s. 9285. Gmina Kociubińczyki, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6991. L. s. 9286. Gmina Zabłotówka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6992. L. s. 9287. Gmina Sokołówka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6993. L. s. 9288. Gmina Nowosiółka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

6994. L. s. 9289. Gmina Nowosiółka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6995. L. s. 9290. Gmina Pobereże, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6996. L. s. 9291. Gmina Dłużniów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6997. L. s. 9292. Gmina Żyznomir, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6998. L. s. 9293. Gmina Samołuskowce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
6999. L. s. 9294. Gmina Wola czarnokoniecka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7000. L. s. 9295. Gmina Milowce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7001. L. s. 9296. Gmina Czerniatyn, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7002. L. s. 9297. Gmina Zernica niżna, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7003. L. s. 9298. Wiec w Sokołowie, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7004. L. s. 9299. Gmina Pleszkowce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7005. L. s. 9300. Gmina Ułazów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7006. L. s. 9301. Gmina Lisicyńce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7007. L. s. 9302. Gmina Iwaczów dolny, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7008. L. s. 9303. Gmina Żeznica wyżna, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7009. L. s. 9304. Gmina Łubów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7010. L. s. 9305. Gmina Trójca, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7011. L. s. 9306. Gmina Buczaczk, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7012. L. s. 9307. Gmina Słoboda niebytowska, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7013. L. s. 9308. Gmina Gerynia, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7014. L. s. 9309. Gmina Horucko, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7015. L. s. 9310. Gmina Wasylkowce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7016. L. s. 9311. Gmina Dolina, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7017. L. s. 9312. Gmina Siedliska, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7018. L. s. 9313. Gmina Poruczyn, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7019. L. s. 9314. Gmina Hulków, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7020. L. s. 9315. Gmina Ostolce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7021. L. s. 9316. Gmina Żołnówka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7022. L. s. 9317. Gmina Żołynia, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

7023. L. s. 9318. Gmina Cebrow, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7024. L. s. 9319. Gmina Dydiatycze, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7025. L. s. 9320. Gmina Czystylów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7026. L. s. 9321. Gmina Orzechowice, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7027. L. s. 9322. Gmina Strzałkowce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7028. L. s. 9323. Gmina Kobyłowski, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7029. L. s. 9324. Gmina Niezborek stary, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7030. L. s. 9325. Gmina Chmielowa, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7031. L. s. 9326. Gmina Zadarów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7032. L. s. 9327. Gmina Popowce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7033. L. s. 9328. Gmina Tetewczyce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7034. L. s. 9329. Gmina Ordów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7035. L. s. 9330. Gmina Rożniów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7036. L. s. 9331. Gmina Leśniowice, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7037. L. s. 9332. Gmina Romanowe sioło, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7038. L. s. 9333. Gmina Załawie, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7039. L. s. 9334. Gmina Zarudzie, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7040. L. s. 9335. Gmina Horodyszcze, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7041. L. s. 9336. Gmina Neterpińce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7042. L. s. 9337. Gmina Płaucza wielka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7043. L. s. 9338. Gmina Olchowicz, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7044. L. s. 9339. Gmina Gumniska, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7045. L. s. 9340. Gmina Podliski, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7046. L. s. 9341. Gmina Wierzbica, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7047. L. s. 9342. Gmina Żydaczów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7048. L. s. 9343. Gmina Siółko, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7049. L. s. 9344. Gmina Czahary zbaraskie, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7050. L. s. 9345. Gmina Jaksmanice, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7051. L. s. 9346. Gmina Soroki, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.

- 7052 L. s. 9347. Gmina Hłodki, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7053. L. s. 9348. Gmina Petryłów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7054. L. s. 9349. Gmina Ceniów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7055. L. s. 9350. Gmina Sulatycze, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7056. L. s. 9351. Gmina Herbutów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7057. L. s. 9352. Gmina Karoszyńce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7058 L. s. 9353. Gmina Pokropiwna, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7059 L. s. 9354. Gmina Hwozd, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7060. L. s. 9355. Gmina Błyszczczanka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7061. L. s. 9356. Gmina Markowa, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
- 7062 L. s. 9357. Gmina Lesieczniki, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
- 7063 L. s. 9358. Gmina Pomorze, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7064. L. s. 9359. Gmina Browarów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7065. L. s. 9360. Gmina Jazłowiec, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7066. L. s. 9361. Gmina Byczkowce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7067. L. s. 9362. Gmina Niżankowice, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7068. L. s. 9363. Gmina Lubela, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7069. L. s. 9264. Gmina Hulka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7070. L. s. 9365. Gmina Przekopane, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7071. L. s. 9366. Gmina Przysań, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7072. L. s. 9367. Gmina Tużyłów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7073. L. s. 9368. Gmina Drohiczówka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7074. L. s. 9369. Gmina Szmańkowce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7075. L. s. 9370. Gmina Staremiasto, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7076. L. s. 9371. Gmina Pasieczna, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7077. L. s. 9372. Gmina Poddniestrzany, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7078. L. s. 9373. Gmina Rozwadów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7079. L. s. 9374. Gmina Pilipy, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7080. L. s. 9375. Gmina Wola Koblańska, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

7081. L. s. 9376. Gmina Byszyki, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7082. L. s. 9377. Gmina Opary, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7083. L. s. 9378. Gmina Buniów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7084. L. s. 9379. Gmina Stanimirz, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7085. L. s. 9380. Gmina Buniów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7086. L. s. 9381. Gmina Knihinie, przez p. Kiweluka w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7087. L. s. 9382. Gmina Tureczki niżne, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7088. L. s. 9383. Gmina Podłoby, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7089. L. s. 9384. Gmina Koszyłowce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7090. L. s. 9385. Gmina Mszanice, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7091. L. s. 9386. Gmina Wasylków, przez p. Kiweluka. w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7092. L. s. 9387. Gmina Lisowce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7093. L. s. 9388. Gmina Hleszczawa, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7094. L. s. 9389. Gmina Czuczmany humniskie, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7095. L. s. 9390. Gmina Jatwigi, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7096. L. s. 9391. Gmina Tyszownica, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7097. L. s. 9392. Gmina Rzezawa, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7098. L. s. 9393. Gmina Chaszców, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7099. L. s. 9394. Gmina Barysz, przez p. Kiweluka. w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7100. L. s. 9395. Gmina Laszki, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7101. L. s. 9396. Gmina Tenetniki, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7102. L. s. 9397. Gmina Pałahicze, przez p. Kiweluka. w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7103. L. s. 9398. Gmina Nadorożna, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7104. L. s. 9399. Gmina Porohy, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7105. L. s. 9400. Gmina Tatary, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7106. L. s. 9401. Gmina Toki, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7107. L. s. 9402. Gmina Grochowce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7108. L. s. 9403. Gmina Mysłów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7109. L. s. 9404. Antoni Niedzielski, emer. rewident Wydziału kraj., Lwów, przez p. Adama o dar z łaski — do kom. budżetowej.

7110. L. s. 9405. Walerya Wanda Turusiewicz, była nauczycielka, Lwów, przez p. Adama, o podwyższenie pensyi — do kom. szkolnej.
7111. L. s. 9406. Henryk Lercel, emer. naucz., Gródek, przez p. Adama, o dodatki pięcioletnie — do kom. szkolnej.
7112. L. s. 9407. Aleksandra Mierzwa, wdowa po naucz., Rzeszów, przez p. Bandrowskiego, o dar z łaski lub zapomogę — do kom. szkolnej.
7113. L. s. 9408. Grono nauczycielskie, Sokolniki przez p. Bandrowskiego, o zapomogę drożyznianą — do kom. szkolnej.
7114. L. s. 9409. Władysław Woleński, art. dramatyczny, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o wypłatę reszty emerytury żony Józefy — do kom. budżetowej.
7115. L. s. 9410. Aniela Robakowa, żona byłego dozorczy melioracyjnego, Krasne, przez p. Kędziora, o podwyższenie emerytury dla męża — do kom. budżetowej.
7116. L. s. 9411. Polskie Towarzystwo gimn. »Sokół«, Zabłotów, przez p. Moysę, o subwencję — do kom. budżetowej.
7117. L. s. 9412. Polskie Towarzystwo gimn. »Sokół«, Kutry, przez p. Moysę, o subwencję — do kom. budżetowej.
7118. L. s. 9413. Polskie Towarzystwo demokratyczne, Stanisławów, przez p. Bilińskiego, o przyłączenie gmin wiejskich, Knihinin wieś i kolonia, do Stanisławowa — do kom. gminnej.
7119. L. s. 9414. Zarząd organizacyi narodowej, Stanisławów, przez p. Bilińskiego, o subwencję na ochronki w Knihininie — do kom. budżetowej.
7120. L. s. 9415. Stowarzyszenie katolickich czyteln nauczycielskich, Husiatyn, przez p. Horodyskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
7121. L. s. 9416. Zwierzchność gminy Zielonki, przez p. St. Badeniego, o zasiłek na budowę szkoły — do kom. szkolnej.
7122. L. s. 9417. Jan Bohaczyk, naucz., w Bartnem, przez p. Długosza, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
7123. L. s. 9418. Julia Topolnicka, sierota po urzędniku Wydziału krajowego, Lwów, przez p. Bandrowskiego, o zasiłek — do kom. budżetowej.
7124. L. s. 9419. Stowarzyszenie ochronki dziewcząt sierót im. śp. Arcyksiężnej Zofii Fryderyki, Stanisławów, przez p. Bandrowskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
7125. L. s. 9420. Zwierzchność gminy Lubaczów, przez p. Bandrowskiego, o zniesienie względnie przesunięcie rogatki — do komisji drogowej.
7126. L. s. 9421. Ukraińska bursa powiatowa im. M. Szaszkiewicza, Brody, przez p. Kolischera o subwencję — do kom. budżetowej.
7127. L. s. 9422. Gmina Czortków, przez p. Cieleckiego, o przyjęcie nadwyżki kosztów przemiany szkół na wydziałowe na fundusz krajowy — do kom. szkolnej.
7128. L. s. 9423. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Czortków, przez p. Cieleckiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
7129. L. s. 9424. Personal apteczny szpitala lwowskiego, przez p. Jabłońskiego, o uregulowanie stosunków personalnych — do kom. budżetowej.
7130. L. s. 9425. Grono nauczycielskie w Swoszowicach, przez p. Skotyszewskiego, o przeniesienie do wyższej klasy plac — do kom. szkolnej.
7131. L. s. 9426. Pogorzelnicy gminy Grabów, przez p. Cipsera, o zapomogę — do kom. budżetowej.
7132. L. s. 9427. Aniela Ryżewska, wdowa po nauczycielu, Pawełcze, przez p. Bilińskiego, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
7133. L. s. 9428. Dymitr Wełykanowicz, naucz., Turka, przez p. Loewensteina, o zapomogę — do kom. szkolnej.
7134. L. s. 9429. Polskie Towarzystwo gimnastyczne »Sokół«, Sieniawa, przez p. Jahla, o subwencję — do kom. budżetowej.
7135. L. s. 9430. Gmina Borszowice, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7136. L. s. 9431. Gmina Ostrów, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7137. L. s. 9432. Gmina Kotuzów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.

7138. L. s. 9433. Gmina Debestawce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7139. L. s. 9434. Gmina Liskowate, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7140. L. s. 9435. Gmina Łozina, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7141. L. s. 9436. Gmina Werbiż niżny, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7142. L. s. 9437. Gmina Łopianka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7143. L. s. 9438. Gmina Toporów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7144. L. s. 9439. Gmina Gołówka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7145. L. s. 9440. Gmina Dźwiniacz, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7146. L. s. 9441. Gmina Siedlinka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7147. L. s. 9442. Gmina Kokoczyńce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7148. L. s. 9443. Gmina Michałków, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7149. L. s. 9444. Gmina Olesza, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7150. L. s. 9445. Gmina Siemianówka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7151. L. s. 9446. Gmina Brzegi, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7152. L. s. 9447. Gmina Dobrowody, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7153. L. s. 9448. Gmina Serafińce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7154. L. s. 9449. Gmina Jaworów Przedmieście, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7155. L. s. 9450. Gmina Niżniów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7156. L. s. 9451. Gmina Kołodróbka, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7157. L. s. 9452. Gmina Olszanica, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7158. L. s. 9453. Gmina Tyśmienica, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7159. L. s. 9454. Gmina Kłubowce, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7160. L. s. 9455. Gmina Zazywińce, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7161. L. s. 9456. Gmina Ścianka, przez posła p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7162. L. s. 9457. Gmina Kupnowice, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7163. L. s. 9458. Gmina Okniany, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7164. L. s. 9459. Gmina Międzygórze, przez posła Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7165. L. s. 9460. Gmina Kocurów, przez posła Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7166. L. s. 9461. Gmina Podjarków, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

7167. L. s. 9462. Gmina Szydłowce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7168. L. s. 9463. Gmina Trybuchowce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7169. L. s. 9464. Gmina Rakowiec, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7170. L. s. 9465. Aniela Schrottmanówna emer. naucz. Bochnia, przez p. Bernadzikowskiego, o reaktywowanie w zawodzie nauczycielskim — do kom. szkolnej.
7171. L. s. 9466. Karolina Wiederbart, wdowa po naucz., Brody, przez p. Salę, o podwyższenie pensyi — do kom. szkolnej.
7172. L. s. 9467. Austr. Centrala, Wiedeń, przez p. Haempla, o subwencję — do kom. szkolnej.
7173. L. s. Rusko-Narodny Instytut »Narodny Dom«, Lwów, przez p. Korolę, o subwencję na muzeum, bibliotekę i bursę — do kom. szkolnej.
7174. L. s. 9469. Towarzystwo »Ruska Besida«, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencję dla ludowego teatru — do kom. budżet.
7175. L. s. 9470. Aniela Schrottmanówna, emer. naucz., Bochnia, przez p. Maissę, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
7176. L. s. 9471. Związek samoistnych rękodzielników, kupców i przemysłowców, przez p. Rutowskiego, o subwencję — do kom. budżet.
7177. L. s. 9472. Związek stowarzyszeń przemysłowych, Izba stowarzyszeń rękodzielnich i przemysłowych, Lwów, przez posła Rutowskiego, o subwencję na urządzenie kursów zawodowych — do kom. budżet.
7178. L. s. 9474. Polska bursa rękodzielnicza im. Dekerta, Lwów, przez p. Rutowskiego, o subwencję — do kom. budżetowej.
7179. L. s. 9481. Zarząd muzeum przemysłowego we Lwowie, przez posła Rutowskiego, o zwiększenie subwencji i przyznanie jednorazowego zasiłku — do kom. budżetowej.
7180. L. s. 9494. Marya Skibska, wdowa po dyetaryuszu szpitala Krakowskiego, przez p. Leo, o zapomogę — do kom. budżet.
7181. L. s. 9595. Wydział powiatowy Dobromil, przez p. Urbańskiego, o 75% subwencji na dokończenie drogi powiatowej Krościenko, Bircza via Grąziowa. — do komisji drogowej.

Marszałek. Wniesionych zostało przez Sądy kilka pism z żądaniami wydania posłów. Proszę o odczytanie tych pism.

Sekretarz p. **Urbański** (*czyta*):

C. k. Sąd. obwodowy w Brzeżanach z 19 11 Vs. 161/10 o zezwolenie na karno-sąd. ściganie p. Tymoteusza Starucha o zbrodnię z §§ 153, 819 i 93 u. k.

C. k. Sąd w Stanisławowie z 13/5 1911 U. XIII. 519,3/11 o zezwolenie na karno-sąd. ściganie posła Winniczuka o przekroczenie z §. 411 u. k.

C. k. Sąd pow. dla spraw karnych w Krakowie z 9/6 911. Ns. V. 106/11(2) o zezwolenie na karno-sądowe ściganie posła Ptaka z powodu przekroczenia czci.

C. k. Sąd pow. w Grybowie z 2/10 1911 Lcz. U. 819/11(1) o zezwolenie na karno-sąd. ściganie p. Cielucha z powodu przekroczenia o obrazę czci.

C. k. Sąd kraj. karny we Wiedniu z 5,10 1911 Vr. XXIII. 4454,8(8) o zezwolenie na karno-sąd. ściganie p. Władysława Czaykowskiego o zbrodnię z § 164 u. k.

C. k. Sąd dla spraw karnych w Krakowie z 14/10 1911 Ns. V. 116/11(46) o zezwolenia na karno-sądowe ściganie posła Ptaka z powodu przekroczeń z §§. 411, 468 i 491 u. k.

C. k. Sąd powiatowy w Wadowicach z 14/XI. 1911 Lcz. Ns. 282/11(2) o zezwolenie na karno-sąd. ściganie p. Styły o przekroczenie z § 488 u. k.

Marszałek. W tej sprawie zarządał głosu p. Urbański Udziela mu głosu.

P. Urbański. Wnoszę odesłanie tych pism sądowych do komisji prawniczej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść (*Większość.*) Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosków i interpelacji.

Sekretarz p. **Urbański** (*czyta*):

Wniosek nagły p. Krężła i tow. o zapomogę dla pogorzalców gminy Jastrząbka stara, powiatu pilzneńskiego.

Wniosek p. Myjaka i tow. w sprawie założenia szkoły sadownickiej w Łącku.

Wniosek p. Myjaka i tow. w sprawie założenia szkoły koszykarskiej w Łącku.

Wniosek p. Krężła i tow. o zapomogę dla ludności włościańskiej, nawiedzionej klęską myszy polnych i klęską posuchy.

Sekretarz p. St. H. **Badeni** (*czyta*):

Interpelacya p. Witosai i tow. do c. k. Rządu, w sprawie otwarcia przystanku kolejowego w Woli rzedzińskiej dla ruchu towarowego i osobowego.

Interpelacya p. Witosai i tow. do c. k. Rządu w sprawie postępowania c. k. Starostwa w Brzesku przy ubieganiu się o czwartą koncesyę szynkarską w Zakliczynie n. D.

Interpelacya p. Krężła i tow. do c. k. Rządu w sprawie rozstrzygania spraw niepodpadających pod kompetencyę sądów powiatowych przez c. k. Sąd powiatowy w Pilźnie.

Interpelacya p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie demoralizacyi ludu przez karczmarza Abę Feuchtbauma w Sułkowszczyźnie, obok stacyi kolejowej w Mościskach, ubiegającego się o otwarcie restauracyi na stacyi kolejowej w Mościskach.

Interpelacya p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie szykanowania ludności powiatu lwowskiego za legalne odbywanie poufnych zebrań.

Interpelacya p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nadużycia władzy przez wójta Macieja Kluskę w Posadzie olchowskiej przy wydaniu fałszywej opinii o podaniu Józefa Wojtowicza, ubiegającego się o koncesyę szynkarską.

Interpelacya p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nierozpisania wyborów gminnych w Dynowie.

Interpelacya p. Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie kontroli krajowej opłaty od piwa w rejonie granicznym ze Szląskiem.

Marszałek. Pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieszczę na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, z wnioskiem nagłym postąpię regulaminowo — interpelacye zaś odstąpię komisarzowi rządowemu względnie Wydziałowi krajowemu.

Wniezione zostały dwa protesty przeciwko protokołowi z 115 posiedzenia i zarazem jedno oświadczenie na protest przeciwko protokołowi z 114 posiedzenia. Proszę o odczytanie tego oświadczenia.

Sekretarz p. **Urbański** (*czyta*):

Oświadczenie.

Posłowie: dr. Kost' Lewicki i tow., dr. Korol i tow., tudzież dr. Dudykiewicz i tow. wnieśli do Wysokiego Sejmu trzy protesty przeciwko ważności uchwał, zapadłych na 114 posiedzeniu I sesyi IX peryodu z dnia 11. stycznia 1912.

Wszystkie te protesty odwołują się do postanowień § 76. regulaminu sejmowego.

Otóż § 76. regulaminu sejmowego orzeka, iż posłom służy prawo wnoszenia protestów przeciwko postępowaniu na posiedzeniach sejmu »z regulaminem niezgodnemu«. Niezgodne z regulaminem postępowania widzą protestujący posłowie w tem, że w czasie, gdy oni wyprawiali w sali sejmowej hałas, trąbili, świstali i bili pultami — większość sejmu zachowywała spokój i idąc punkt po punkcie, prawidłowo porządek dzienny załatwiała! Zdaniem podpisanych było w tym wypadku »niezgodnym z regulaminem« tylko postępowanie tych kilkunastu posłów, którzy rozmyślnie zakłócali porządek obrad, i obecnie protest wnoszą przeciwko niezgodnemu z regulaminem postępowaniu na owem posiedzeniu. Skoro zaś z wyjątkiem tych kilkunastu posłów, zresztą cały Sejm, wraz z J. E. Marszałkiem krajowym, przy najskrupulatniejszym przestrzeganiu oznaczonych regulaminem warunków ważności uchwał, załatwiał sprawy, stojące na porządku dziennym, nie ma żadnego powodu do uznania tych uchwał za nieważne.

Jedyna okoliczność, którą podpisani na wyż wymienionych protestach posłowie usiłują uzasadnić swoje żądanie, by uchwały Wysokiego Sejmu, powzięte na posiedzeniu z 11. stycznia b. r. były uznane za nieważne, polega na twierdzeniu, że oni »nie słyszeli« ani sprawozdawców ani Marszałka wśród wrzawy, którą sami rozmyślnie czynili. Jeżeli widzą w tem uszczerbek swoich praw poselskich, że »nie słyszeli« toczących się w Sejmie rozpraw, zależało to od nikogo innego, jak tylko wyłącznie od nich samych, ażeby tego uszczerbku nie doznali. Jednakowoż podpisani muszą oświadczyć, że byłoby to rażącym naruszeniem regulaminu, i w ogóle wszelkiego poczucia prawności, jeżeli miałyby być unieważnione uchwały konstytucyjnej Reprezentacyi kraju, zapadłe — jak powyżej stwierdzono w przepisany komplecie i z zachowaniem wszelakich wymogów ważności w regulaminie sejmowym wymienionych — li dlatego, iż pewna grupa posłów bezskutecznie starała się im przeszkodzić.

Podpisani oświadczają przeto, iż wszystkie uchwały sejmowe, zapadłe na posiedzeniu z 11. stycznia br. uważają za legalne, a postępowanie JE. Marszałka krajowego na temże posiedzeniu, jako nacechowane uznania godną troską o zachowanie wśród trudnych warunków godności Sejmu, która polega głównie na tem, ażeby on obowiązek swoje konstytucyjne wykonywał niezachwianie.

Lwów, 3. lutego 1912.

Baworowski, Abrahamowicz, Cieluch, Głabiński, Ciuchciński, Cieński F., Paygert, Starowiejski, Finkel, Starzyński, Konopka, Korytowski, Wit., Sala, Tertil, Mars, Hupka, Cielecki, Halban, Moysa, Götz, Kleski, Fiedler, Komorowski, Gołuchowski, Urbański, Jaworski, Sare, Skarbek, Biliński, Czaykowski, Landau, Gorayski, Garapich, Czartoryski, German, Rayski, Stadnicki, Raciborski, Bojko, Laskowski, Bednarski, Jampolski, Jędrzejowicz, Michałowski, Sozański, Merunowicz, Leo, Krzczunowicz, Adam, Cipser, Biliński, St. H. Badeni, Styła, W. Krański, Piniński, Rutowski, Jahl, Długosz, Loewenstein, Dąbowski, Kędzior, Kozłowski, Stefczyk, Bandrowski, Dembowski, Łazarski, Pilat, Bernadzikowski, A. Teodorowicz, Onyszkiewicz, Stapiński, St. Mycielski, Schätzel, Zdz. Skrzyński, Myjak, Wasung, Żardecki.

Marszałek. Proszę o odczytanie wniesionych protestów.

Sekretarz p. St. H. Badeni *(czyta)*:

Do Jeho Ekscelencyji Stanisława hr. Badenioho Marszałka krajowego u Lwowi.

Pidpysani posły Sojmu krajowego Koroliwstwa Hałyczyny i pr. wywodiat' otsym po mysły § 76. i 81. regulaminu sojmowoho — wnesenyj ustno na 116 zasidaniu IX. periodu Sojmu hałyckoho

Protest

protyw nezhidnoho z regulaminom postupowania, kotre mało misce dnia 20. sicznia 1912 r. na 115 zasidaniu Sojmu hałyckoho.

W osobennosty:

Protokoł 115 zasidania stwerdżaje:

»szczo po widkynieniu wnesenia posła Łewyckoho powstajut' na ławach posliw klubu ukrajińsko-ruskoho: okłyky, zakołot, trublenie, swystanie, dzwonenie i bytie pultamy — i trewajut' bezprerywno do kincia zasidania«.

Stwerdżenie to w protokoli słuszne — ta tilko ne pewne, bo brakuje ustupu:

»szczo zadła seho hamoru, ne moż było czuty ani Marszałka ani proczych referentiw i besidnykiw«.

Na porjadku dnewnim było 31 perszych czytań predłożen Wydiłu krajewoho.

Referenty wchodyły i schodyły z trybuny, na znak sekretariw pidnosyły sia ruki polskych posliw, ale o szczo chodyło, do jakych komisij widsyłano si predłożenia, seho ничто z posliw ne czuw, krim chyba samoho referenta.

W toj sam sposib widbuły sia stojaczi jako toczka porjadku dnewnoho wybory do komisij.

Jak dowidajem sia z protokołu z seho zasidania, poza toczkami w drukowanim porjadku dnewnim — mały buty wybory do komisij: podatkowoji i szkilnoji, pro kotri ничто z posliw ne czuw i ne znaw.

До Его Ексцеленції Станислава гр. Баденього Маршала краєвого у Львові.

Підписані послы Соїму краєвого королівства Галичини і пр. виводять отсим по мысли § 76. і 81. регуляміну соїмового — внесений устно на 116 засіданю IX. періоду Соїму галицького

Протест

протиw незгідного з регуляміном поступованя, котре мало місце дня 20. січня 1912 р. на 115 засіданю Соїму галицького.

В особенности:

Протокол 115 засідання стверджує:

»що по відкиненню внесення посла Левичкого повстають на лавах послів клубу українсько-руського: оклики, заколот, трублене, свистане, дзвонені і бітє пультами — і тривають безпереривно до кінця засідання«.

Ствердження те в протоколі слушне та тільки не певне, бо бракує уступу:

»що задля сего гамору, не мож було чути ані Маршала ані прочих референтів і бесідників«.

На порядку деннім було 31 перших читань предложень Виділу краєвого.

Референти входили і сходили з трибуни, на знак секретарів підносили ся руки польських послів, але о що ходило, до яких комісій відсилано сі предложєня, сего ніхто з послів не чув, крім хіба самого референта.

В той сам спосіб відбули ся стоячі яко 33 точка порядку дневного вибори до комісій.

Як довідуєм ся з протоколу з сего засідання, поза точками в друкованім порядку деннім — мали бути вибори до комісій: податкової і шкільної, про котрі ніхто з послів не чув і не знав.

Z protokołu seho dowidujemy się, że mało było widczytowan i debatowan nahlі wnesenia posliw: Lea, Michałowskoho, Stapińskoho w sprawie poprawy doli uczyteliw, posła Wasunga o uderżawlenie polskich szkół w Białej.

My baczyły wprawdji, jak pp. posły Leo, Michałowskyj i Wasung — wstypały na trybunę i tu dyktowały szczoś stenografam, baczyłyśmo, jak na znak danyj sekretarjamy pidnosyły się ruki polskich posliw — jak sposobom mimicznym welы się obrady.

Poneże po myśły § 39. i ślidujuczych regulaminu — obrady Sojmu majut' buty usni wsim posłam dostupni, a se się nie stało, prote zapawshi mnyimo na sim zasidaniu uchwały, dokonani wybory, widosłanie wneseń do komisij, konstatowania Marszałka sut' neważni.

Zakładajuczy sej protest' żadajem riwnoczasno dopownienia protokołu, jak to na wstupi zaznaczeno.

Dr. Kost' Lewickij, Z. Skwarko, Kyweluk, Kuroweć, Dumka, Makuch, Petruszewycz, Wynnyczuk, A. Staruch, Sandulak, T. Staruch, Kryswatyj, Sodomora.

Do Jeho Ekscelencyji Marszałka krajewoho Stanisława gr. Badenioho.

Protiw nezhidnoho z regulaminom sojmovym wedenia narad na 115 zasidaniu I sesyj IX peryjodu Sojmu hałyckoho i protiwartosty riszenij i uchwał sojmovych na tom zasidaniu wnosiat' podpysawsziji się ślidujuczyj protest.

Jak świadczyt' sprawozdanie stenograficzne z 115 zasidania sojmovoho powstaw przed przystupieniem do porjadku dnewnoho ohłuszajuczyj kryk, swyst i t. d. unemożlywajuczyj wedenie jakych nebud' narad, tak szczo perewedenie dyskusyj było fizyczno nemożlywe, a żaden posoł imijuczyj namirenije howoryty w myśl § 39. reg. sojm. to jest' wyskazaty swoji hadky i pohlady, odnosiacziji się do porjadku dnewnoho w sposib dla ciłoho Sojmu zrozumijły ne moh seho zdiłaty, o skilko ne chotił otohraty rol gestykulujuczeho i czerez nikoho z členow Sojma neponiatoho aktora.

Tak samo ne można było takож absolutno czuty sereď ohłuszajuczeho muzyky i kryku sliw Jeho Eks. Marszałka krajewoho, ani poniaty jeho gestykulaciju, tak szczo ani w rozuminiu regulaminu Sojma, ani w zwyczajnom zmysli ne możet' buty riczy o tom, szczo by na 115 zasidaniu sojmovom otbudy się jakij nebud' narady, abo szczo by była perewedena dyskusija nad sprawamy nacho-

З протоколу сего довідаємо ся, що мало бути відчитувані і дебатовані наглі внесення послів: Леа, Міхаловського, Стапінського в справі поправки долі учителів, посла Васунґа о удерявленє польских шкіл в Бялій.

Ми бачили вправді, як пп. послы Лео, Міхаловський і Васунґ — вступали на трибуну і ту диктували щось стенографам, бачилисьмо, як на знак даній секретарями підносили ся руки польских послів — як способом мимичним вели ся обрани.

Понеже по мысли § 39. і слідуючих регуляміну — обрани Союму мають бути устні всім послам доступні, а се ся не стало, проте запавші миним на сім засіданню ухвали, доконані вибори, відосланя внесенє до комісії, констатовані Маршалка суть неважні.

Закладаючи собі протест жадаєм рівночасно доповнення протоколу, як то на вступі зазначено.

Др. Кость Левицкий, З. Скварко, Кивелюк, Куroweць, Думка, Макух, Петрушевич, Вишницук, А. Старух, Сандуляк, Т. Старух, Крисоватий, Содомора.

До Его Ексцеленції Маршалка краевого Станислава гр. Баденього.

Протиw незгідного з регуляміном союмовим веденя нарад на 115 засіданню I сесії IX періоду галицького Союму і протиw важности рішень і ухвал союмових на том засіданню вносять підписавші ся слідуючий протест.

Як сви́дчить справозданє стенографічне з 115 засіданя союмового повстав перед приступленєм до порядку дневного оглушающий крик, свист і т. д. унеможлиwiająчий веденє яких небудь нарад, так жо переведенє дискусій було фізично неможливе, а жаден посол іміючий наміренє говорити в мысль §. 39 рад. сойм. то єсть висказати свої гадки і погляди, относячії ся до порядку дневного в спосіб для цілого Союму зрозумілий не мог сего зділати, о скільки не хотіл отограти роль гестикующого і через нікого з членов Союма непонятого актора.

Так само не можна було також абсолютно чути серед оглушающей музики і крику слів Его Ексц. Маршалка краевого, алі поняти его гестикуюцію, так жо алі в розумінію регуляміну Союма, алі в звичайном змислі не можеть бути річи о том, що би на 115 засіданню союмовом отбули ся якії небудь наради, або що би була переведена дискусія над спра-

daszczymy sia na porjadku dnewnom toho zasidania.

Protiw takoho powedenija Jeho Eks. Marszałka krajewoho i ciłoj polskoj bilszosty Sojmu hałyckoho zakładajemo sym protest, o ktoroho otczytanie i dołuczenie do protokołu 115 zasidania prosymo.

Lwiv, dnia 3. fewrała 1912.

Korol, Hanczakowskyj, Krynyckij, Tracz.

вами находящими ся на порядку дневно-ном того засідання.

Протів такого поведенія Ёго Ексц. Маршалка краєвого і цілої польської більшості Союму галицького закладаємо сим протест, о которого отчитанє і долуценє до протоколу 115 засідання просимо.

Львів 3 февраля 1912.

Король, Ганчаковскій, Криницькій, Трач.

Marszałek. Protesty, jak i oświadczenie, przed chwilą odczytane, dołączone będą do odnosnych protokołów obrad. W pierwszym proteście, który był na ostatniem posiedzeniu odczytany, zostało postawione żądanie, aby protokół owego posiedzenia sprostować w tym kierunku, że posłowie nie mogli słyszeć tak słów marszałka, jak i sprawozdawcy.

Otóż powołując się na oświadczenie, jakie złożyłem w roku 1910 na 101. posiedzeniu w tej sprawie, muszę oświadczyć, że protokół może podawać tylko takie fakta, które mogą być przez marszałka stwierdzone. Kwestya zaś, czy ktoś słyszał lub nie słyszał, jest rzeczą, której marszałek stwierdzić nie może, bo zależy od rozmaitych okoliczności, a także od stopnia doskonałości słuchu, (wesołość) jakim ktoś rozporządza. Ta rzecz więc usuwa się z pod mego uznania.

Udzielam głosu p. komisarzowi rządowemu celem dania odpowiedzi na interpelacye.

Komisarz rządowy p. Grodzicki.

Na interpelacyę wniesioną przez posła A. Krężła i tow. do c. k. Rządu na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 17. października 1910 w sprawie rzekomych nadużyć władz sądowych przy ściąganiu kosztów od gmin wynikających ze sprostowania ksiąg gruntowych mam zaszczyt na podstawie wyniku dochodzenia przeprowadzonego przez Prezydium c. k. Sądu krajowego wyższego w Krakowie odpowiedzieć co następuje:

Według okólnika Prezydium c. k. wyższego sądu w Krakowie z dnia 12. grudnia 1910 Nr. 91. (Pr. 13869), wydanego na podstawie upoważnienia c. k. Ministerstwa sprawiedliwości z 4. grudnia 1910, L. 33961 w porozumieniu z Generalną Dyрекcyą katastru podatku gruntowego, obowiązani są naczelnik sądu i komisarz lokalny zawczasu postarać się u gminy o bezpłatnych a zdatnych figurantów do pomiarów w liczbie potrzebnej. Z reguły wystarczy do zwyczajnych pomiarów dwóch figurantów, z tych jeden winien być stałym przez cały czas czynności sprostowawczych w gminie, drugim może być posiadacz gruntu lub jego zastępca, na którego gruncie dokonuje się pomiaru. Więcej niż dwóch figurantów potrzeba przy pomiarach stolikowych, liczbę ich według okoliczności oznaczy geometra współdziałający.

Koszta figurantów, których bezpłatnie dla jakiejbądź przyczyny gmina na czas dostarczyć zaniebda, pokryje w formie zaliczki naczelnik sądu względnie komisarz z ryczałtu na kosztą sprostowania ksiąg gruntowych za dowodami zapłaty.

Wysokość wynagrodzenia zależy od umowy zawartej przez naczelnika sądu lub komisarza a stwierdzonej protokolarnie, lub stosuje się do przeciętnej ceny robocizny w miejscu potwierdzonej przez urząd gminny z uwzględnieniem wieku i stanu robotnika.

Nad zwrotem zaliczek czuwać ma naczelnik sądu, w razie potrzeby wezwie tenże interwencyi Wydziału powiatowego. Odpisanie zaliczek nieściągalnych może nastąpić przez właściwy Wydział powiatowy i Starostwo.

Sądy hipoteczne lub komisarze lokalni winni przed ułożeniem programu czynności odnieść się do odnosnych gmin o bezpłatne dostarczenie figurantów, a przy równych innych warunkach należy dawać pierwszeństwo tym gminom, które w sposób prawnie wiążący zobowiązują się do bezpłatnego dostarczenia figurantów.

Powyższy okólnik Prezydium wyższego Sądu krajowego zatwierdziło Ministerstwo sprawiedliwości wobec czego przepisy jego obowiązują organa urzędowe przeprowadzające sprostowanie ksiąg gruntowy.

Co się tyczy samej konkretnej sprawy przedstawionej w interpelacyi, to Prezydium Sądu krajowego wyższego w Krakowie reskrytem z dnia 18. czerwca 1910, Pr. 9212(19. R. 10) poleciło wprawdzie naczelnikowi sądu powiatowego w Pilźnie, aby za pośrednictwem Rady powiatowej ściągnął od gminy Wiewiórka kosztą figurantów przez

geometrę ewidencyjnego Maksymiliana Dracha wyłożone zaliczkowo, ponieważ dotacja dla sprostowania ksiąg gruntowych powinna być wolna od tego rodzaju nieuprawnionych wydatków, poleciło jednakże równocześnie zauważyć komisarzowi, że niepowinien był dopuścić, aby geometra współdziałający w jednej gminie równocześnie aż trzech figurantów dziennie opłacał na rachunek dotacji, gdyż w każdym razie do pomiarów wystarczy jeden stały figurant, a drugim może być każdorazowo interesowany posiadacz, który chwilową funkcję figuranta we własnym interesie bezpłatnie spełniać winien.

Pozatem mam zresztą zaszczyt nadmienić, że w latach 1908 i 1909 Skarb Państwa, nie licząc figurantów przez gminy wówczas bezpłatnie dostarczonych, wydał osobno na koszt figurantów w Galicyi zachodniej ogółem 3990 K 65 h. czyli w przecięciu na jedną komisję 399 K 06 h., a w roku 1910 Skarb Państwa również był zmuszonym tam, gdzie natrafił na opór gminy pokrywać te koszty w formie zaliczki, aby nie wywołać stagnacji w pracach sprostawczych ksiąg gruntowych. Zresztą ochrona Skarbu Państwa w tym kierunku schodzi się także z interesem ogółu kontrybuentów, z ich to bowiem pieniędzy podatkowych pokrywa się ogólne koszty sprostowania ksiąg gruntowych. Ponieważ zaś dostarczenie usług pomocniczych leży nie tyle w interesie ogółu ludności ile raczej w interesie poszczególnych gmin, przeto postępowanie władz sądowych zgodne jest z ustawami, które ten obowiązek jako bezpłatny nałożyły na gminy i obszary dworskie.

Na wniesioną na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 17. lutego 1910 interpelację posła Krężła i tow. w sprawie złej jakości odpadków soli kamiennej, przyznanej ludności powiatu pilzneńskiego, celem poprawy paszy dla bydła, mam zaszczyt odpowiedzieć co następuje: C. k. Zarząd salinarny na podstawie zarządzeń ministeryalnych zezwalających na wydawanie odpadków soli dla włościan, na cele poprawy paszy dla bydła, wydaje na ten cel sole tej samej jakości, jakie wydaje dla fabryki sody w Podgórzu, a więc sole zielone i spiżowe, zawierające 5 do 6% zanieczyszczeń ilastych.

Wskutek tych zanieczyszczeń sól ta ma zewnętrzny wygląd ciemny, a w wyjątkowych wypadkach może być część tejże cokolwiek zaprószona, leżąc dłuższy czas w magazynie, a przy pakowaniu tak znacznych ilości soli nie może być przebiezana, gdyżby taka manipulacja połączona była ze znacznymi kosztami dla Skarbu Państwa absorbując nadto wielką ilość robotników niezbędnych dla zwykłego ruchu kopalnianego. — Zauważa się również, że sól taka rozpuszczoua w wodzie, po osadzeniu się zanieczyszczeń, daje najzupełniej czystą solankę, albo po usunięciu zaprószzeń przez obmycie, może służyć jako sól do lizania dla bydła.

Sól używana w ten sposób nie jest szkodliwą dla bydła, o czem świadczy zresztą fakt, że w innych krajach koronnych włościanie chętnie jej używają.

Na interpelacyję posła Hanczakowskiego i towarzyszy w sprawie połamodzenia rekursu wnesenoho do c. k. Namistnyctwa w sprawie konkurencyji do budowy cerkwy w Jasenyci zamkowij maju czest' widpowisty szczo śluduje:

Oreczeniem wydanym na podstawie rozprawy konkurencyjnoi perewedenoji 5. maja 1902 zobowiazało c. k. Starostwo w Turci storony konkurencyjni hr. kat. parochii w Jasenyci zamkowij do ponesenia kosztu budo- wy nowoji cerkwy parochialnoji.

C. k. Namistnyctwo reskryptom z dnia 23. łypnia 1911 Cz. XI. a. 449/7(16) widkynuło rekurs Tobiasza Heinera wnesenyj wid nałożenoho tym oreczeniem datku patronat- skoho i w sej sposib sprawu metoryczno po- łahodyło.

Prymiczaje prytim, szczo chotiaj sprawa buła utrymuwana w nałeznij ewidencyi, to odnak jeji połahodzenie protiahnuło sia, pozajak perewedeni dochodzenia wymahały dowhoho czasu, bo potreba buło zarjadyty

На інтерпеляцію посла Ганчаков- ского і товаришів в справі полагодження рекурсу внесеного до ц. к. Намісництва в справі конкуренції до будови церкви в Ясениці замковій маю честь відповісти що слідує:

Ореченем виданим на підставі роз- прави конкуренційної переведеної 5 мая 1902 зобовязало ц. к. Староство в Турці сторони конкуренційні гр.-кат. парохії в Ясениці замковій до понесення коштів будови нової церкви парохіяльної.

Ц. к. Намісництво рескриптом з дня 23. липня 1911 Ч. XI а 449,7(16) відкинуло рекурс Тобіаша Гайнера внесе- ний від наложеного тим ореченем дат- ку патронатского і в сей спосіб справу мериторично полагодило.

Примічає ся притім, що хотия справа була утримувана в належитій евіден- ції, то однак її полагожене протягнуло ся, позаяк переведені доходження вима- гали довгого часу, бо потреба було заря-

peresłuchanie pamiatnykiw, zibranie wytiahiw z knyh hruntowych i dawnoji tabuli kraje-woji, perewesty poszukiwania za aktamy dawnych konkurencyj i aktamy wykonywania prezenty, dalsze za dokumentamy erekcyji, szczo wsio ledwo wkincy dało sia zibraty.

Wreszti było koniecznym widnestsia do c. k. Prokuratoryji Skarbu o udiłenie prawnoho mninia szczo do zakdpiw re-kursu.

Na wniesioną na posiedzeniu Sejmu w krajowy Bisa i tow. interpelacyę z powodu rzekomo nieprawidłowego wymierzenia Ju-stynie Soroczak datku konkurencyjnego na budowę gr. kat. plebanii w Błozowi górnej mam zaszczyt odpowiedzieć jak następuje:

Na podstawie orzeczenia konkurencyjnego c. k. Starostwa w Starym Samborze wy-mierzyła Zwierzchność gminna w Błozowi górnej Fruzi Wonio datek konkurencyjny na budowę gr. kat. plebanii w Błozwi górnej w kwocie 24 K 85 h. z tytułu własności real-ności Nr. domu 94/88 w Błozowi górnej.

Po śmierci Fruzi Wonio odniósł się gr. kat. komitet parafialny w Błozwi górnej do Starostwa o ściągnięcie tego datku od spadkobiercy Fruzi Wonio, Mikołaja Kulasa, który wskutek zarządzonej przez Starostwo egzekucyi datek ten zapłacił.

Po zapłaceniu tego datku zaskarżył Mikołaj Kulas Justynę Soroczak do c. k. Sądu powiatowego w Starej soli o zwrot $\frac{1}{3}$ części zapłaconego datku z tego tytułu, że $\frac{1}{3}$ część powyższej realności przeszła w drodze spadku po Fruzi Wonio na Justynę Soroczak.

Na terminie wyznaczonym na 21. czerwca 1910 nie stanęła pozwana, wobec czego zapadł przeciw niej wyrok zaoczny skazujący ją na zapłatę powyższej pretensyi wraz z kosztami sporu. — Ponieważ sprawa ściągnięcia tej pretensyi nie była wcale trakto-wana przez starostwo, lecz tylko w drodze sądowej i Starostwo nie miało o niej żadnej wiadomości, przeto nie było ono ani w możności ani nie miało podstawy do wydania jakiegokolwiek zarządzeń w tej sprawie.

Na wniesenu dnia 18. lutoho 1910. in-terpelacyju posła Sodomory i tow. w sprawie dopownienia kongruji z przyczyny elementar-nych nieszczęst' maju czest' wipdowisty szczo ślidueje:

Po myśli §. 10 rozporządzenia minister-jalnogo z dnia 16. padolysta 1898 (W. zak. derż. Cz. 205) ne należył' sia parochowy zakonno, jak to chybnio twerdiat' panowe in-terpelanty dopownienie kongruji wiidpowidno do opustu podatkowoho przyznano z pry-czyny elementarnych nieszczęst', a paragraf toj przypysuje łysze reczyneć, w kotrim zmi-ny dochodu i to tilko taki, kotri majut' za-konno wpływ na dopownienie kongroji, po-wynni buty podani do widomosty krajewoji własty.

Za pidstawu do wymiru dopownienia kongruji majeu służyty pisla § 4. zakona z dnia 19. weresnia 1898 (W. z. d. cz. 176) ne dochid osiahnennyj faktyczno z prycho-da w roci elementarnoho nieszczęstia abo w yńszim poodynokim roci, a tilko czystyj dochid majuczynj sia pisla § 4. rozdił I toczka a) pokłykanoho rozporządzenia wykazaty ar-kuksom hruntowoji posiłosty, to je dochid kata-stralnyj.

Twerdżenie otże pp. interpelantiw, szczo c. k. Namistnyctwo na słucaj stwerdżenia

дити переслуханє пам'ятників, зібране витягів з книг ґрунтових і давної табулі краєвої, перевести пошукування за актами давних конкуренцій і актами виконування презенти, далше за документами ерекції, що всьо ледво вкінци дало ся зібрати.

Врешті було konieczним віднести ся до ц. к. Прокураторії скарбу о уділенє правного мніня що до закидів рекурсу.

Врешті було konieczним віднести ся до ц. к. Прокураторії скарбу о уділенє правного мніня що до закидів рекурсу.

Врешті було konieczним віднести ся до ц. к. Прокураторії скарбу о уділенє правного мніня що до закидів рекурсу.

Врешті було konieczним віднести ся до ц. к. Прокураторії скарбу о уділенє правного мніня що до закидів рекурсу.

Врешті було konieczним віднести ся до ц. к. Прокураторії скарбу о уділенє правного мніня що до закидів рекурсу.

На внесену дня 18. лютото 1910 ін-терпеляцию посла Содомори і тов. в спра-ві доповнення конґруї з причини елемен-тарних нещаст' маю честь відповісти, що слidue:

По мисли §. 10 распорядження міні-стерияльного з дня 16. падолиста 1898 (В. зак. держ. Ч. 205) не належить ся парохови законно, як то хибно твердят' панове інтерпелянти—доповненє конґруї відповідно до опусту податкового при-знаного з причини елементарних нещастя, а параграф тої приписує лише речинець, в котрім зміни доходу і то тільки такі, котрі мають законно вплив на доповненє конґруї, повинні бути подані до відомо-сти краєвої власти.

За підставу до виміру доповнення конґруї має служити після §. 4. закона з дня 19. вересня 1898 (В. з. д. ч. 176) не дохід осягнений фактично з прихода в році елементарного нещастя або в пнь-шім поодинокім році, а тільки чистий дохід маючий ся після §. 4. розділ I то точка а) покликаного распорядження ви-казати аркушом ґрунтової posiłosty, то є дохід катастральний.

Твердженє отже пп. інтерпелянтів, що ц. к. Намістництво на случай ствер-

szkody sprzeczności elementarnym nieszczastiem, powinno zaraz asygnuować z religijnego fondu odpowiednie dopownienie kongruy, nie je zakonno opravdane, bo do pidwyższenia dopownienia kongruy mawby przychodnyk prawo, łysze po wykazaniu arkuuszom posiłoty hruntowej nekorystnoji dla neho zminy w dochodi katastralnim.

Nezhidne je takōż z dijsnym stanom riczy twerdżenie pp. Interpelantiw, szczo c. k. Ministerstwo wiroispowidań i proświty połałodźuje wsi rekursy w sprawach widmowłenia dopownienia kongruy z przyčyny nieszczast' elementarnych korystno dla poszkodowanych, a koły w mnohych słuczajach Ministerstwo upoważnyło dijsno c. k. Namistnyctwo do wyasyhnowania żadanoho dopowнення kongruji w miru opustu podatkowoho przyznano z przyčyny ubytku w dochodach z hruntu, to należyt pidnesty szczo ne orekło pry tym ani razu, aby zachpiłene riszenie c. k. Namistnyctwa buło zakonno odoprawdane. Z ohladu na tu obstawynu možna prypustyty, szczo c. k. Ministerstwo rukowodyt sia pry dotycznych swojich riszeniach, dla rekurentiw korystnych tilko zhladamy słusznosti, na szczo wkažuwałaby takōż i ta obstawyna, szczo Ministerstwo nē upoważniuje nikoły własti krajewu do wypłaty żadanoho dopowнення kongruji bezusłowno, tilko robyt' to vse zawysymym wid toho, czy wydatok znajde pokrytie w budżetowo przywołenim kredyty.

Szczо do zakydu pp. interpelantiw, nemowby c. k. Namistnyctwo wže po pryčylnim połałodźeniu sprawy czerez c. k. Ministerstwo wiroispowidań i proświty zarjadžuwało szcze riżni dochodźenia prymiczaje sia, szczo Ministerstwo przyznaje takie dopownienie tilko w zasady, a połyсzaje c. k. Namistnyctwu ustałenie kwoty majuczoji sia asyhnowaty w miru przyznano opustu podatkowoho. Ustałenie takie wymahaje czasto dowsze trewajuczych korespondencyj i pojasneń i to jest przyčynuju, dla kotroji w poodynokych słuczajach asyhната prypizniaje sia. Prypiznienia taki łuczajut' sia odnako w poślidnych czasach czym raz ridsze a to w naślidok ulipszenoji ewidencji żadnych a czasto zalahajuczych relacyja c. k. Starostw i Urjادیw podatkowych, kotri sia widpowidno ponahłaje.

Szczо do mnymoho w kincy prypiznienia Namistnyctwom wyasyhnywania O. Joanowy Nawrockomu przyznano Ministerstwom dopownienia kongruy prymiczaju, szczo dopownienie to przyznane reskryptom minister-

дженя шкоди спричиненої елементарним нещастєм, повинно зараз асигнувати з релігійного фонду відповідне доповнення конгруї, мавби приходник право, лише по вказанню аркушом посілости ґрунтової некорисної для него зміни в доході катастрофальнім.

Незгідне є також з дійсним станом річі твердження пп. інтерпелянтів, що ц. к. Міністерство віроісповідань і просвіти поалагоджує всі рекурси в справах відмовлення доповнення конгруї з причини нещаст' елементарних корисно для пошкодованих, а коли в многих случаях Міністерство уповажнило дійсно ц. к. Намісництво до виасигнованя жаданого доповнення конгруї в міру опусту податкового признаного з причини убитку в доходах з ґрунту, то належить піднести, що не орекло при тім ані разу, аби зачіплене рішення ц. к. Намісництва було законно неоправдане. З огляду на ту обставину можна припустити, що ц. к. Міністерство руководить ся при дотичних своїх рішеннях, для рекурентів корисних тільки зглядами слущности, на що вказувала би також і та обстановина, що Міністерство не уповажнює ніколи власть краєву до виплати жаданого доповнення конгруї безусловно, тільки робить то все зависимим від того, чи видаток знайде покритє в бюджетово призволенім кредиті.

Що до закиду пп. інтерпелянтів, немовби ц. к. Намісництво вже по прихильнім поалагодженю справи через ц. к. Міністерство віроісповідань і просвіти заряджувало ще різні доходження, примічає ся, що Міністерство признає таке доповнение тільки в засаді, а полишає ц. к. Намісництву усталене квоти маючої ся асигновати в міру признаного опусту податкового.

Усталене таке вимагає часто довше треваючих кorespondencyj і пояснень і то є причиною, для котрої в поодиноких случаях асигната припізняє ся. Припізнення такі лучають ся однако в послидних часах чимраз рідше, а то в наслідок уліпшеної евіденції жаданих, а часто залягаючих реляцій ц. к. Староств і Урядів податкових, котрі ся відповідно понагляє.

Що до мнимого вкінці припізнення Намісництвом виасигнованя о. Іоанови Навроцкому признаного Міністерством доповнення конгруї примічаю, що доповнение то признає рескриптом міністери-

jalnym z 22. stycznia 1910. Cz. 49176/09 asygnowało c. k. Namistnytewo wże roskryptom z 9. lutoho 1910 Cz. 103/4(6) a O. Nawrockyj pobraw asyhnowanu kwotu dnia 2. marta 1910.

яльним з 22 січня 1910 Ч. 49176 09 асигнувало ц. к. Намісництво вже рескриптом з 9 лютого 1910 ч. 103/4(6), а о. Навроцкий побрав асигновану квоту дня 2 марта 1910.

Na interpelację p. posła Witosą i tow. w sprawie zniesienia rewizorów bydła, mam zaszczyt odpowiedzieć, co następuje:

Instytucja rewizorów bydła utworzona została z chwilą wejścia w życie ustawy o księgosuszu z 29. lutego 1880 Dz. u. p. Nr. 37 i rozporządzenia wykonawczego z 12. kwietnia 1880 Dz. u. p. Nr. 38.

W myśl §. 9. tej ustawy podzielono 30-kilometrowy pas nad granicą rosyjską na rewizoryaty obejmujące po kilka lub kilkanaście gmin i obszarów dworskich i dla każdego rewizoryatu ustanowiono osobnego rewizora do prowadzenia katastru bydła rogatego i wydawania paszportów.

Urządzenie to ma celu zapobiegać przemysłnictwu bydła, a tem samem chronić kraj, względnie państwo, przed zawleczeniem księgosuszu. Cel ten został istotnie osiągnięty i jakkolwiek nieda się zaprzeczyć, że prowadzenie katastru połączone jest dla ludności z pewnemi trudnościami, to jednak Rząd nie może zrezygnować z tego środka, dopóki nie znajdzie się inny sposób, mniej uciążliwy, któryby go mógł zastąpić bez szkody dla kraju i gospodarstwa krajowego.

Uwzględniając jednak słuszne utyskiwania ludności na utrudnienia w obrocie bydłem w pasie pogranicznym, wynikające ze zbytnej rozległości terytorjalnej poszczególnych rewizoryatów i czyniąc zadość wyrażonemu w pośrednich latach życzeniu Wysokiego Sejmu, Ministerstwo rolnictwa na wniosek Namiestnictwa, już reskryptem z 2. lutego 1908. L. 44802/6500 ex 1907 pozwoliło przeprowadzić próby użycia gminnych oglądaczy bydła do czynności rewizorskich i w tym celu już w roku 1908 obwieszczeniem z 24. sierpnia 1908. L. 113320 a następnie obwieszczeniami z 20. kwietnia i 28. lipca 1910. L. XVII. 1759/2 i 4985/5 powierzono czynności rewizorów miejscowym oglądaczom w 10 okręgach rewizyjnych a mianowicie: w powiecie politycznym brzeskim w okręgu 7/1, w powiecie myślenickim w okręgu 6/1, w powiecie podgórskim w okręgu 4/2, w powiecie tarnowskim w okręgu 9/5, w powiecie zborowskim w okręgu 25/4, w powiecie kolbuszowskim w okręgu 14/4, w powiecie rawskim w okręgu 20/3, tarnobrzskim w okręgu 15/8 i złoczowskim w okręgu 25/5.

Wskutek ponownego wniosku c. k. Namiestnictwa, c. k. Ministerstwo rolnictwa pozwoliło na próbne oddanie czynności rewizorów bydła w dalszych okręgach rewizyjnych gminnym oglądaczom oraz na zmniejszenie niektórych zbyt rozległych rewizoryatów, w następstwie czego obwieszczeniem z 29. grudnia 1911. L. XVII. 19497/131 ogłoszonym w »Gazecie Lwowskiej«, które z dniem 1. lutego b. r. weszło w życie, poruczono funkcje rewizorów bydła gminnym oglądaczom w dalszych 42 okręgach rewizyjnych, a nadto zmniejszono terytorjalnie dotychczasowe okręgi rewizyjne, w których funkcje pełnią jeszcze i nadal rewizorowie bydła.

W ten sposób stało się już zadość w znacznej mierze żądaniu ludności wyrażonemu w niniejszej interpelacji a po upływie okresu próbnego z pomyślnym wynikiem, c. k. Namiestnictwo nie omieszka przedstawić Ministerstwu wniosek co do dalszego oddania funkcji rewizorów bydła miejscowym oglądaczom zwierząt.

Należy jednak już obecnie zaznaczyć, że poruczenie obowiązków rewizorskich oglądaczom bydła w niektórych powiatach natrafia na nieprzewidywane trudności, a to po części z braku odpowiednio ukwalifikowanych oglądaczy do prowadzenia katastru, po części zaś z powodu, że w niektórych okręgach jak n. p. w drugim okręgu (werchobuzkim) w powiecie złoczowskim, oglądacze nie chcą przyjąć na się tych obowiązków, mimo zapewnienia, że za czynności te otrzymają wynagrodzenia ze Skarbu Państwa.

Na interpelację pana posła na Sejm krajowyj Kurowcia i tow. w sprawie nyszczenia sływowych derew komachamy w powiці kałuskim, maju czest' widpowisty, szczo sliduje:

W powyyszij interpelaciji pidneseno, szczo w poslidnych litach sady sływowy w powiці kałuskim, ulahły ciłkowytomu zny-

На інтерпеляцію пана посла на Соїм краєвий Куrowця і товаришів в справі нищення сливових дерев комахами в повіті калуським маю честь відповісти, що слідує:

В повисшій інтерпеляції піднесено, що в послідних літах сади сливові в повіті калуським, улягли цілковитому зни-

szczeniu i szczo przyczynou toho znyszczenia je widkrytyj c. k. rilnyczo-bakteriologicznoju stacyjeju ochorony roslын u Widny szkidnyk biłohryzok sływotoczok (*Scolitus pruni* Ratreb) i biłohryzok krowawyj (*Scolitus rugulosus* Ratreb).

Zarządżene w sij sprawie dochodżenie wykazało, szczo w Kałuszy i okołyecznych hromadach, derewa sływowi dijsno pocawszy wid roku 1907, poczały schnuty, a przyczyny seho sochnienia переважа skilkist' hromad dodywluje sia w sylnych morozach a osoblywo w ostrij zymi w roci 1907, a tilky dejaki hromady za przyczynu seho nadmirnoho zawmyrania sływowych derew, uważajut' pobicz ostrych zym, takoz wysze zhadani szkidnyky.

W ciły uspisznoho poborjuwania sych szkidnykiw, widnesło sia c. k. Namisnyctwo do krajowych c. k. Towarystw rilnychych jak takoz Akademii rilnyczoji w Dublanach o wydanie mninia, w jakyj, dla zahału prystupnyj sposib — szkidnyky si możnaby wyhubyty, zhladno dalszomu ich rozmnożowaniu sia zapobiczy.

Nadislani w sij miri wysze zhadany my instytucyjamy mninija, udiłyło c. k. Namisnyctwo widozwoju z dnia 3. sierpnia 1911. Cz. 4101/pr. Wydiłowy krajewemu z prosboju o objawlenie mninija:

a) czy uważaje za wskazane po hadci propozycji Akademii rilnyczoji w Dublanach poruczyty wyrobienie seju Akademijeju widpowidnych tabłyć z pouczeniami o rozpoznavaniu i poborjuwaniu szkidnykiw sływowych derew, czy b) należałoby przed wydaniem jakychnebud' zarządżeń w sprawie poborjuwania sych szkidnykiw pity radsze za mninijem c. k. hałyckoho Towarystwa hospodarskoho u Lwowi, se je skłykaty anketu i doperwa na pidstawy wyslidu seji anketu widpowidno postanowyty.

Po przedstawieniu Wydiłom krajewym żadanoho wnesku, prystupyt' c. k. Namisnyctwo bezprowołoczno do wydania dalszych zarządżeń.

Na interpelacyę p. posła do Sejmu krajowego hr. Skarbka i tow. w sprawie wykonywania ustawy łowieckiej, mam zaszczyt odpowiedzieć, co następuje:

Na wstępie muszę zaznaczyć, że jakkolwiek nowa ustawa łowiecka obowiązuje od 10. kwietnia 1910. to jednak z natury rzeczy wynika, że mogła być dotąd tylko tam w całej pełni zastosowana, gdzie kontrakty dzierżawne, zawarte według starej ustawy już ekspirowały lub zostały prawocnie rozwiązane. Tem się tłumaczy, że dotąd nie są we wszystkich gminach ustanowione okręgi łowieckie, skoro trzeba wyczekiwać upływu bieżącego okresu dzierżawnego.

Ażeby nie dopuścić do zwłoki w sukcesywnem wprowadzeniu w życie nowej ustawy zarządziło Namiestnictwo już okólnikiem z 15. lutego 1910. L.XVI. 672., a więc na blisko 2 miesiące przed dniem wejścia w życie ustawy — ażeby Starostowie wzięli w ewidencyę te polowania gminne, których dzierżawa była blizką wygaśnięcia i przygo-

щеню і що причиною того знищення є відкритий ц. к. рільничо-бактериологічною стациєю охорони рослин у Відни шкідник білогризок сливоточок (*Scolitus pruni* Ratreb) і білогризок кривавий (*Scolitus rugulosus* Ratreb).

Заряджене в сій справі доходжене виказало, що в Калуші і околичних громадах, дерева сливові діїсно почавши від року 1907, почали схнути, а причини сего сохнення переважна скількість громад додивлює ся в сильних морозах, а особливо в острій зимі в році 1907, а тільки деякі громади за причину сего надмірного замряня сливових дерев, уважають побіч острих зим, також висше згадаї шкідники.

В цілі успішного поборювання сих шкідників, віднесло ся ц. к. Намісництво до кривих ц. к. Товариств рільничих, як також Академії рільничої в Дублянах о виданє мніня, в який, для загалу приступний спосіб — шкідників сі можнаби вигубити, злядно дальшому їх розмножуваню ся запобічи.

Надіслані в сій мірі висше згаданими інституціями мніня, уділило ц. к. Намісництво відозвою з дня 3 серпня 1911 ч. 4101 пр. Виділови краєвому з просьбою о обявленє мніня:

a) чи уважає за вказане по гадці пропозиції Академії рільничої в Дублянах поручити виробленє сею Академією відповідних таблиць з поученнями о розпізнаваню і поборюваню шкідників сливових дерев, чи б) належало би перед виданєм якихнебудь заряджень в справі поборювання сих шкідників піти радше за мнієм ц. к. галицького Товариства господарского у Львові, се є скликати анкету і доперва на підставі висліду сеї анкеті відповідно постановити.

По представленю Виділом краєвим жаданого внеску, приступить ц. к. Намісництво безпrowołoczно до видання дальших заряджень.

towali wszystko, aby co do tych polowań można wdrożyć bez zwłoki przepisane nową ustawą postępowanie edyktałne celem ustanowienia okręgów łowieckich.

Tym samym okólnikiem polecono władzom politycznym I. instancyi poczynić potrzebne przygotowania celem zorganizowania Spółek łowieckich i pouczać w tym kierunku naczelników gmin, którym ustawa organizację tych spółek porucza, oraz dążyć do tego, aby od 1. lutego 1911. spółki weszły wszędzie w życie. Jakkolwiek spółki te w tych gminach, w których nie skończył się jeszcze okres dzierżawy polowania, zawarty według dawnej ustawy, skazane są na bezczynność, to jednak zorganizowanie tych spółek nie sprzeciwia się ustawie i zostało zarządzone.

Jeżeli mimo to w niektórych powiatach zorganizowanie spółek łowieckich nie nastąpiło we właściwym czasie, lub też dotąd nie zostało ukończone, to powodu tej zwłoki szukać należy w dwu kierunkach, a mianowicie: albo naczelnicy gmin, nie mając wykazu potrzebnych powierzchni gruntowych poszczególnych posiadaczy ociągali się ze sporządzeniem wykazu członków spółki łowieckiej (§.13. ust. łow). a w ślad za tem od przeprowadzenia wyboru Wydziału spółki (§. 14. ust. łow). i dopiero na liczne ponaglenia ze strony Starostwa przystąpili do tych czynności, albo że wnoszono liczne — przeważnie nieuzasadnione — protesta przeciw wyborowi Wydziału spółki łowieckiej.

W żadnym razie nie można szukać powodu zwłoki, jakaby w pojedynczych wypadkach zaszła, w zamiarze Starostów trzymania stron interesowanych w nieświadomości nowej ustawy i w staraniu utrzymania jak najdłużej stanu opartego na przepisach dawnej ustawy. W tym kierunku nie wpłynęły dotąd żadne zażalenia do Namiestnictwa, które dalszymi okólnikami z 11. sierpnia, 8. listopada i 16. listopada 1911. L.: 2134/1, 672/3 i 19615/pr. zwróciło uwagę Władz politycznych I. instancyi na dostrzeżone błędy w wykonaniu ustawy i udzieliło dokładnych wskazówek celem należytego jej wykonania.

W szczególności zarządzono bezzwłoczne organizowanie Spółek łowieckich, zmianę względnie podział okręgów sądów rozjemczych, gdzie podniesiono żale z powodu zbytnej rozległości tych okręgów i polecono ażeby przy ocenianiu uchwał Wydziałów spółek łowieckich co do wydzierżawienia polowań z wolnej ręki brano pod rozwagę tylko rzeczowe względy wymienione w ustawie, t. j. względy gospodarstwa rolnego, leśnego i łowieckiego.

Na dalszy zarzut interpelacji, jakoby Starostwa przy mianowaniu przewodniczących sądów rozjemczych nie trzymały się wszędzie wniosków Wydziałów powiatowych zauważa się, że mianowanie przewodniczących sądów rozjemczych na podstawie §. 69 ust. łow. zostało już w całym kraju dla wszystkich grup okręgów polowania w porozumieniu z Wydziałami powiatowymi dokonane i że tylko w trzech wypadkach, mianowicie Starym Samborze, Rudkach i Rohatynie nie przyszło do wymaganego porozumienia I. instancyi, tak, że w tych trzech wypadkach rozstrzygnęło Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Mianowanie przewodniczącymi sądów rozjemczych c. k. Sędziów jest zdaniem Namiestnictwa niewłaściwe, ponieważ w myśl §§. 71. i 75. ust. łow. może c. k. Sąd zajmować się sprawą przez Sąd rozjemczy już rozsądzoną, a nadto ponieważ §. 578. ust. o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych z 1. sierpnia 1895. Dz. p. p. Nr. 113 zabrania wyraźnie czynnym urzędnikom sędziowskim przyjmowania wyboru na sędziego rozjemczego.

W końcu zauważam, że ustawa łowiecka nie zna rygoru zmuszającego kogokolwiek do przyjęcia urzędu przewodniczącego sądu rozjemczego, zatem nie może być mowy o tem, ażeby zamianowanie kogoś przewodniczącym sądu rozjemczego stawiało go w trudne położenie.

Marszałek. P. Wincenty Kraiński złożył mandat do komisji reformy wyborczej jako zastępca, zaś mandat do komisji gminnej, podatkowej i sanitarnej jako członek.

P. Jamdolski jako członek złożył mandat członka komisji drogowej, prawniczej i gminnej.

P. Leszek Cieński prosi z powodu choroby o urlop na cały czas trwania sesyi.

Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, kto się zgadza na udzielenie tego urlopu zechce rękę podnieść. (*Większość*). Urlop udzielony.

Przed porządkiem dziennym zażądał głosu poseł Skwarko. Udzielam mu głosu.

P. Skwarko. Wysokij Sojme! Imenem ukraińsko-ruskoho klubu stawljaju wnesenie na zamknienie nynisznoho zasidania i wyznaczenie najblyzszoho zasidania na seređu 7. lutoho seho roku.

Wnesenia na zamknienia zasidania majut' wže svoju istoryju i swoje znaczinie, jakych kwalifikuwaty ne chocz; odnak zdaje sia meni, szczo jesły koły było wkazane i požadane zamknienie zasidania, to jak raz nini, a to iz slidujuczych motywiv: dnia 27. siecznia, se je pered tyżnem zamkneno zasidanie bud' to z toji pryčyny, szczo sprawa perehoworiw postupyła napered. W dijsnosty tak ne było, bo jak raz pered tyżnem sprawa kompromisu stojała w duże chaotyczniej sytuacji i zowsim wpered ne postupyła.

Natomist' pisał sprawozdania Prezydiji naszoho klubu, złożenocho nam wczera piznym weczernom, małj pertraktacyji wczera posunuty sia tak znacžno napered, szczo znajszlys w duże powažnij fazi uhowodij.

Ne z naszoji wyny sprawa kompromisu peretiahnuła sia, bo ne z naszoji wyny wyznaczeno konferencyju doperwa na czetwer, mymo szczo szcze w subotu zamkneno zasidanie zadla toji ciły.

Sut' zakydj, szczo tak dowha pererwa nastupyla zadla toho, szczo prezydija naszoho klubu jizdyła do Widnia. (Pererywania: a tak, tak!) Ni, ne tak (Dr. Łewyckij: odno z druhym ne maje łucznosty). Zaraz widpowim na se. My znajemo, szczo nasza prezydija jizdyła do Widnia hołowno w sprawi akademykiw (J. E. pos. Biliński: Alež tak nie było. *(Przerywania)*).

Dobre, prypustim, szczo wy majete racyju. Nasza prezydija ždała na zaproszenie na konferencyju do wczera w wiwtorok. Zasidanie možna było wyznaczty na subotu, nedilu, ponediłok, abo i wiwtorok.

Nakołyb se było stało sia, to po perše bułob ne mynuło try dny bezkoryсно, a po druhe nakołyb wže w ponediłok i w wiwtorok była sprawa kompromisu posunuła sia o stilk wpered, jak czetwer i piatnyciu, to ne bułoby potreby jichaty na seređu do Widnia.

To raz. A po druhe, my znajemo, szczo nasza prezydija jizdyła do Widnia w sprawi akademykiw. A se była sprawa, kotru w słuczaju uhowodowych konferencyj možna było o dwa dny piznysze połahodyty. *(Przerywania)*.

Otže znowa ne z naszoji storony zajszyła wyny, szczo sprawa tak opiznyła sia. Jak ja wže skazaw, wczera piznym weczernom do-

Високій Соїме!

Іменем українсько-руського клубу ставляю внесенє на замкненє нинішнього засідання і визначенє найблизшого засідання на сереđu 7 лютого сего року.

Внесення на замкнення засідання мають вже свою історію і своє значінє, яких квафікувати не хочу; однак здає ся менї, що єсли коли було вказанє і показанє замкнення засідання, то як раз нинї, а то із слїдуючих мотивів: дня 27 січня, се єсть перед тижнем замкнено засіданє будь то з тої причини, що справа переговорів поступила наперед. В дійсности так не було, бо як раз иеред тижнем справа компромісу стояла в дуже хаотичній ситуації і зовсім вперед не поступила.

Натомість після справоздання Президії нашого клубу, зложеного нам вчєра пізним вєчером, мали пертрактації вчєра посунути ся так значно наперед, що знаїшлись в дуже поважній фазі угодовій.

Не з нашої вини справа компромісу перетягнула ся, бо не з нашої вини виначено конференцію допєрва на четвєр, мимо що щє в суботу замкнено засіданє задля тої ціли.

Суть закиди, що так довга перєрва наступила задля того, що президія нашого клубу їздила до Відня. (Перєриваня: а так, так!) Ні, не так. (Др. Левицкий: одно з другим не має лучности). Зараз відповім на се. Ми знаємо, що наша президія їздила до Відня головно в справі академиків (J. E. p. Biliński: Alež tak nie było. *(Przerywania)*).

Добре, припустім, що ви маєте рацию. Наша президія ждала на запрошенє на конференцію до вчєра в вівторок. Засіданє можна було визначити на суботу, неділю, понєділок, або і вівторок.

Наколиб се було стало ся, то по перше булоб не минуло три дні безкорисно, а по другє наколиб вже в понєділок і в вівторок була справа компромісу посунула ся о стілько вперед, як в четвєр і пятницю, то не булоби потреби їхати на сєреđu до Відня.

То раз. А по другє, ми знаємо, що наша президія їздила до Відня в справі академиків. А се була справа, котру в случaju угодових конференцій можна було о два дні пізнійше полагодити. *(Przerywania)*.

Отже знова не з нашої сторони зайшла вина, що справа так опизнилась. Як я вже сказав, вчєра пізним вєчером

wiadały sia my o tim, szczo sprawa piszła wpered, ale my ne mały wże czasu perewesty osnownu dyskusyju. Bo precień ne mo-
żliwo wid wczera piznoho wczera do nyny
rana u wsich klubach stadyju sprawy roz-
ważyty i peredyskulowaty.

Proszu Paniw! Kołyb mih dechto po-
perednym wneseniam na zamknienia zasidań
prypysuwały jakyjś charakter demonstracyj-
nyj, szczo nynisznomu naszomu wneseniu
nichto takoho charakteru daty ne może.

Nyniszne nasze wnesenie zhladno zam-
knienie nynisznoho zasidania małyby na ciły
stwierdzenie, szczo sprawa perehoworiw pos-
tupyła napered, szczo wwijszła w taku fazu,
de treba jeji poważno i rozważno traktuwały
i szczo potrzeba poważnijszoho nastroju i tut
w tij Wys. Pałati i poza toju Pałatoju, w ci-
liij suspilnocy — bo treba daty możnist' szyr-
szym kruham, szczo by i ony zaniały stano-
wysko w tij sprawie.

Dumaju, szczo i dla was i dla nas i dla
samoji sprawy bude korysnijšie, koły kom-
promis bude opertyj na wsestoronnij opiniji
jak najszyrszych kruhiw suspilnocy.

Tak samo i wy Panowe budete mohły
gruntownijšie rozważyty kwestyju. Widro-
czenie zasidania Sojmu na 2 abo 3 dny je
wkazane konsekwencyjeju toho, szczo wże
try tyżni zasidania Sojmu dla toji samoji
sprawy widroczuwano.

Widroczenie małyby torżestwennyj cha-
rakter, bo bułob i w Sojmi i poza Sojmom
dokazom, szczo sprawa znachodyt' sia w ta-
kij fazi, na jaku ciła suspilnist' powynna
zwernuty uwahu.

Nynisznoho dnia ne rozchodyt' sia wże
o ambicyji partyj czy osib, ale rozchodyt'
sia o ideju zhody i myra i toj moment na-
leżyłt' pidnesty czerez pryniatie moho wne-
senia.

Dalsze koły wy bez dostatočnoji pry-
czyny, bo bez widpowidnoho zbłyżenia sia
storin zhodyły sia na zamknienie zasidania
pered tyżnem, to bułoby z waszoji storony
łyśz konsekwencyjeju zhodyty sia teper na
widroczenie zasidania, koły sprawa dijsno
postupyła wpered. A koły oden deń konfe-
rencyji pry poserednyctwi Namistnyka po-
sunuw sprawu tak znaczno napered, to moż-
na prypustyły, szczo w sledujuczych 3 abo
4 dniach spirni toczky zimenszat' sia do mini-
mum i sprawa bude poľahodżena.

Pryniatie naszoho wnesenia skripyłoby
takoz stanowysko pertraktujuczych storin zhlad-
no mandat danyj Namistnykowu do posered-

doiwadali sia mi o tim, szczo sprawa pişła
wpered, ale mi ne mali wże času perewesty
osnownu dyskusiju. Bo precień ne moż-
liwo wid wczera pişnoho wczera do nişĩ
rana u wsich klubach stadiju sprawy roz-
ważyty i peredyskulowaty.

Proszu Paniw! Kołyb miġ dechto po-
perednym wnieseniem na zamknienia zasiadań
przypisywały якийсь характер демонстра-
ційний, то нинішньому нашому wniesieniu
ніхто такого характеру дати не може.

Нинішнє наше wniesienie зглядно зам-
кненє нинішнього засідання малиби на ці-
ли ствердженє, що справа переговорів
поступила паред, що ввійшла в таку фа-
зу, де треба єї поважно і розважно трак-
тувати і що потреба поважнійшого на-
строю і тут в тій Вис. Палаті і поза
тою Палатою, в цілій суспільности — бо
треба дати можливість ширшим кругам,
щоби і они заняли становиско в тій
справі.

Думаю, що і для вас і для нас
і для самої справи буде кориснійше, коли
компроміс буде опертий на всесторонній
опінії як найширших кругів суспіль-
ности-

Так само і ви, Панове, будете мо-
гли ґрунтовнійше розважити kwestию.
Відроченє засідання Союму на 2 або 3 дни
є вказанє конвенцією того, що вже
три тижні засідання Союму для тої самої
справи відрочувано.

Відроченє малоби торжественний
характер, бо булоб і в Союмі і поза Сою-
мом доказом, що справа знаходить ся
в такій фазі, на яку ціла суспільність
повинна звернути увагу.

Нинішнього дня не розходить ся вже
о амбіції партій чи осіб, але розходить
ся о ідею згоди і мира і той момент на-
лежить піднести через прийняте мого вне-
сення.

Дальше коли ви без достаточної
причини, бо без відповідного зближеня
ся сторін згодили ся на замкненє засі-
дання перед тижнем, то булоби з вашої
сторони, лиш конвенцією згодити ся
тепер на відроченє засідання, коли спра-
ва дійсно поступила вперед. А коли оден
день конференції при посередництві На-
містника посунув справу так значно на-
перед, то можна припустити, що в слі-
дуючих 3 аби 4 днях спірні точки зме-
пнуть ся до мінімум і справа буде пола-
годжена.

Прийняте нашого wniesenia skripiłobi
takoz stanowisko pertraktujuczych storin
zглядно mandat danyj Namistnikowi do

nyczenia w dili urody (*Brawa z ław posłów ruskich*) i bułob takż świadectwom zrastajuczo obostoronnoho dowiria. (*Brawa*).
 посередничення в ділі угоди (*Brawa z ław posłów ruskich*) і булоб також свідощ-
 твом зрастаючого обосторонного довіря. (*Brawa*).

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania.

Ponieważ wnioskodawca zażądał stwierdzenia kompletu — proszę pp. sekretarzy o obliczenie obecnych w Sejmie posłów. (*Po obliczeniu.*) Stwierdzam, że jest obecnych 94 posłów, zatem Izba jest w komplecie.

P. Skwarko postawił wniosek na zamknięcie w tej chwili dzisiejszego posiedzenia.

Kto ten wniosek przyjmuje zechce rękę podnieść (*Mniejszość*). Jest 8 głosów. Wniosek upadł.

Przystępujemy do porządku dziennego.

(P. **Staruch** Tymotej: Nema żadnoho poriadku dnewnoho! Nema zasidania! Peredowsin reforma wyborcza na stil!)
 (Нема жадного порядку диевного! Нема засідання! Передовсім реформа виборча на стил!)

(*Posłowie klubu ukraińskiego uderzają w pulpity i zaczynają grać na rozmaitych instrumentach, trąbkach, gwizdawkach, czynielach i t. p.*)

Pierwszym punktem porządku dziennego jest pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z projektem ustawy wodnej.

Sekretarz p. **Urbański**. Proszę o głos.

Marszałek. Głos ma p. **Urbański**.

Sekretarz p. **Urbański**. Wnoszę, by to przedłożenie odesłać do komisji wodnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o regulacji rzek kanałowych. W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy posła Pilata ma głos p. **Jahl**. (*alg. 953*.)

Sprawozdawca, członek Wydziału krajowego p. **Jahl**. Wnoszę, by to sprawozdanie odesłać do komisji wodnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o melioracjach. w zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy posła Pilata ma głos p. **Jahl**. (*alg. 954*.)

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Jahl**. Wnoszę, by to sprawozdanie odesłać do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej średniej szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie za rok szkolny 1910 11. W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy posła Pilata ma głos p. **Jahl**. (*alg. 955*.)

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. **Jahl**. Wnoszę, by to sprawozdanie odesłać do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności Wydziału krajowego i Komisji krajowej dla spraw przemysłowych w zakresie popierania przemysłu krajowego i rękodzieł za czas od 1. sierpnia 1910 do 31. października 1911. Sprawozdawca poseł **Jahl** ma głos. (*alg. 956*.)

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Jahl**. Wnoszę, by to sprawozdanie odesłać do komisji przemysłowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków galicyjskiego funduszu propinacyjnego za rok 1910. Sprawozdawca p. Jahl ma głos (alg. 957).

Sprawozdawca, członek Wydziału krajowego p. Jahl. Wnoszę na odesłanie sprawozdania tego do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy o obowiązku właścicieli domów w stoł. król. m. Krakowie wybudowania kanałów domowych, połączenia tychże z kanałami miejskimi, oraz o opłatach gminnych za to połączenie. Sprawozdawca p. Onyszkiewicz ma głos (alg. 958).

Sprawozd. członek Wydziału kraj. p. Onyszkiewicz. Wnoszę na odesłanie tego sprawozdania do komisji gminnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zrzeczenia się praw kraju do Morszyzna koło Stryja. Sprawozdawca p. Onyszkiewicz ma głos (alg. 959).

Sprawozd. członek Wydz. kraj p. Onyszkiewicz. Wnoszę na odesłanie sprawozdania do komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Krzeczunowicza i tow. w sprawie projektów rządowych o podwyższenie projektów rządowych o podwyższenie podatków: osobisto dochodowego, od wódki, piwa, od spadków i uregulowania udziału krajów w tych podatkach. Dla uzasadnienia wniosku ma głos p. Krzeczunowicz. (alg. 960).

P. Krzeczunowicz. Wysoki Sejmie!

Wniosek postawiony na porządku dziennym nie jest niczem innym jak tylko dalszym ciągiem akcji Sejmu, wszczętej już dawno, a zwracającej się ku sanacyi finansów krajowych i zawarowaniu podatkowej kompetencji Sejmu.

Już na ankiecie w roku 1908 delegaci Wydziału krajowego, posłowie Jahl i Milewski wskazywali na potrzebę takiego uregulowania stosunku skarbow krajowych do skarbu państwa, aby kraje mogły mieć udział we wszystkich podatkach, a poseł Jahl wyraźnie akcentował żądanie udziału w dochodach z monopolu tytoniowego, bo monopol jest także podatkiem.

Dnia 2. listopada 1908 uchwalił Sejm przy ustawie finansowej na rok 1909 rezolucję, wzywającą rząd, »aby podwyższył wydatnie udział kraju z przekazać się mających źródeł dochodowych, a w projektowanych ustawach podatkowych, usunął wszystkie przepisy, któreby mogły spowodować uszczuplenie podatkowej kompetencji Sejmu«.

Dnia 16. października 1909. uchwalił Sejm rezolucję: »Sejm zastrzegając się przeciw opieraniu całej akcji, zmierzającej do sanacyi finansów państwowych i krajowych, prawie wyłącznie na podwyższeniu podatku od wódki, domaga się, aby cała podwyżka podatku od wódki była przeznaczoną jak w roku 1901, dla skarbow krajowych«.

Tę samą rezolucję powtórzył Sejm po uchwale finansowej w dniu 16. listopada 1910 przy uchwalaniu budżetu na rok 1911.

Z wyjątkiem wniosku p. Laskowskiego i towarzyszy, postawionego w roku 1909 osobno, dla tego, że sprawa wydawała się nagłą a o budżecie miał Sejm dyskutować dopiero w styczniu, były rezolucje omawiane przy uchwale finansowej.

W tym roku uważali podpisani za wskazane poruszyć sprawę osobnym wnioskiem dla tego, że i w formie i w szczegółach projekty podatkowe jeszcze bardziej zagrażają finansowej autonomii kraju i że rezolucya będzie może więcej szczegółowa, a Sejm może zechce wyrazić swoje zapatrywanie i o szczegółach projektów rządowych.

Zasadniczą jest forma projektów. W jednym projektuje rząd podwyżkę podatku od wódki, w drugim podwyżkę podatku od piwa, w trzecim podwyżkę podatku osobisto dochodowego, a w czwartym pod tytułem »Überweisungen aus Staatsmitteln« pisze: »werden in den Jahren 1912 bis 1917 Zuschüsse aus Staatsmitteln gewährt werden«.

I jakież z tej formy wynik? Po roku 1917 rząd będzie pobierał dalej podatek od piwa i od wódki a krajom nie da nic, bo ustawy o poborze podatków istnieć będą nadal, a ustawa o udziale krajów pozostanie obowiązywać z upływem terminu.

Że to nam grozi, wskazuje dyskusya w komisji budżetowej w roku 1909, gdzie minister Biliński wyraził zdanie, że prawo kraju do udziału w podatku od wódki z ustawy z roku 1901 gaśnie 1. stycznia 1910, a zdanie to poseł Jahl podzielał w mowie swojej z 15. października 1909 w Sejmie. Ale ustawa z r. 1901 zawierała w artykule IV. postanowienie, że ustawodawca ma w ciągu roku 1909 na nowo rozdzielić dochody między kraje i przeważała interpretacya prawna, że skoro ustawodawca obowiązał się do chody na nowo rozdzielić, to musi się przyjąć, że dopóki inaczej wyraźnie nie postanowi, chce milcząco przedłużyć sposób rozdziału w ustawie postanowiony.

W obecnym projekcie podobnej klauzuli nie ma, gdyby więc parlament nie nowego nie postanowił, straciłyby kraje udziały swoje w r. 1917, bo ustawa o rozdziale obowiązywałaby tylko do roku 1917.

Dlatego ze względów zasadniczych podpisani wnoszą, aby Sejm zażądał, by udziały krajów w podatku od piwa oznaczone były w ustawie od podatku od piwa, udziały w podatku od wódki, tak, jak w ustawie o podatkach osobistych oznaczono sposób rozdziału nadwyżki przychodu z tego podatku, aby udziały się nie nazywały darowizną z kasy państwa, ale podatkami z krajów i dla krajów ściąganyymi w miejsce osobnych opłat krajowych, jakie miały kraje (Galicya z ustawy z roku 1890 od 1. lipca 1891).

Projektowany przez rząd sposób rozdziału między kraje jest wysoce Galicyę krzywdzący. Rozdział dochodów z podatku osobisto-dochodowego zostać ma jak dotąd; Galicya ma w nim udziału tylko około 11·4%. Przy rozdziale dochodu o podatku od piwa postępuje rząd bardzo liberalnie, bo obowiązuje się dopłacić z kasy państwowej tym krajom, któreby otrzymały wedle klucza rozdziałowego mniej niż miały w roku 1911 dochodu z opłat krajowych (Galicya konsumuje tylko 6·83% ogólnej konsumcyi).

Natomiast do rozdzielenia dochodu z podatku od wódki, której Galicya konsumuje około 33%, proponuje rząd różne zastrzeżenia, i tak daje tylko $\frac{1}{7}$ części z nadwyżki przychodu ponad 75 milionów, a gdyby tak obliczone udziały przyniosły więcej niż 60 koron od hektolitra, to tylko po 60 koron od hektolitra. Tu rząd żąda podwójnego zysku. Raz żąda gwarancyi na minimum 75 milionów, mimo, że konsumcyja nie jest równą, w roku 1910 wynosił dochód rządu tylko 70 milionów, w roku 1902 tylko 55 milionów, w roku 1903 58 milionów, w latach 1904, 1905 po 60 milionów, a w przecięciu z ostatnich lat 9 tylko 65 milionów, a drugi raz żąda $\frac{1}{7}$ części z nadwyżki dochodu po nad sumę 75 milionów, ale nadto przepisami o gorzelniach kociołkowych i premiach eksportowych czyni dochód dla krajów iluzorycznym.

Dlatego wnosimy, aby przy rozdziale przychodów z podatku od piwa i od wódki przyjąć dla rządu pewne praecipuum na koszt zarządu, a resztę rozdzielić między skarby państwa i kraju po połowie.

Zasadę tę chce rząd przyjąć przy piwie, niechże więc ją przyjmuje i przy wódce. Zasadą rozdziału sum dla krajów przyznanych z podatku od wódki i piwa konsumcyja, bo słusznem jest, aby każdy kraj dostał to, co sam zapłaci. Zasadę tę przyjął i rząd, ale ją wypaczył przez proponowanie stałego klucza rozdziałowego na cały czas obowiązywania ustawy. Klucz ten krzywdzi Galicyę przy wódce, bo przyznaje praecipuum i innym krajom i jako obliczony w r. 1899 nie może być miarą rzeczywistej dzisiejszej konsumcyi; ale krzywdzenie Galicyi przy piwie jest dla każdego nawet laika widocznem, bo konsumcyja wynosiła dlatego tylko tak mało 6·83%, że monopol propinacyjny uniemożliwiały konkurencyę browarom. Już w r. 1911 konsumcyja wzrosła i dalej wzrastać będzie, nie można więc godzić się na klucz 6·83%, lecz trzeba stać przy zasadzie rozdziału podług rzeczywistej konsumcyi. Klucze proponowane mogły by służyć tylko za podstawę do udzielania zaliczek z zastrzeżeniem korektury późniejszej w miarę rzeczywistych wyników konsumcyi.

Żądanie udziału w dochodach z podatków od spadków i darowizn nie potrzebuje żadnego motywowania, jako konsekwencya żądania udziału we wszystkich podatkach, przyczem należy zastrzedz Sejmowi odpowiedni wpływ na wymiar podatku.

Omawiając stronę finansową, przejdę zaraz do punktu drugiego wniosku, o ile dotyczy projektu ustawy o podatku od wódki.

Ostrzejszy dla gorzeli kociołkowych projekt p. Korytowskiego łagodniejsze u dr. Bilińskiego. Teraźniejszy projekt nie zawiera już żadnych obostrzeń dla gorzeli kociołko-

wych i uchyla dawne ograniczenie sumaryczne dla premii eksportowych. Cały projekt wydaje się liberalniejszym, ale przyczyną tej liberalności jest okoliczność, że kosztów nie ma ponieść skarb państwa, lecz tylko skarby krajowe. Skarb państwa chce sobie zapewnić 75 milionów, a w nadwyżce jest już nieinteresowany. Sejm jest interesowany w tem, aby ograniczyć sumę premii eksportowych, by powiększać korzyści, jakie z upustów podatków mają gorzelnie kociołkowe, aby ich nie zachęcać do powiększania produkcji i w tem, aby skarb państwa połowę ryzyka ponosił.

Gdyby dla premii eksportowych nie było ograniczenia, mogłoby powstać wiele fabryk spekulujących na premie i mógłby się trafić rok dobrej konjunktury eksportowej takiej, że kilkadziesiąt milionów koron poszłoby na premie, a kraj nie tylko nie dostałby nowego dochodu, ale dostałby mniej niż ma dotąd. Dlatego wnioskodawcy żądają, aby ograniczyć odpowiednio do spodziewanego przeciętnego eksportu sumę premii eksportowej w ten sposób, aby w roku, w którym skarb wypłaci więcej tytułem premii, niż sumę ustaloną, żądał zwrotu nadwyżki od gorzelni w stosunku do produkcji wódki niekontynгентowej.

Przy ustalaniu klucza repartycji, należałoby poczynić pewne ulgi dla gorzelni rolniczych, bo te mało produkujące i daleko od środków komunikacyjnych położone gorzelnie, korzystają z eksportu w mniejszej mierze, niż fabryki, za to możnaby znacznie podwyższyć klucz repartycji dla nowych gorzelni fabrycznych, aby nie zachęcać do zakładania nowych fabryk, jedynie na premie eksportowe spekulujących.

Niezmierniej wagi dla efektu finansowego projektu jest należyte uregulowanie kwestyi gorzelni kociołkowych. We Francyi gorzelnie kociołkowe sprawiły, że dochód z podwyżki podatku jest minimalny a Niemcy mają dochód dlatego, że należycie ograniczyły te gorzelnie. Z porównania tablic I. i XIV. przedłożenia widać, że gorzelnie opodatkowane podatkiem od produkcji, produkują średnio około siedm razy więcej wódki, niż ilość opodatkowana. Naprzykład: podwyższenie produkcji gorzelni opodatkowanych pauszalnie za rok 1908/9 o 9.084 hektolitrow opodatkowanych, powoduje obniżenie konsumcyi wódki opodatkowanej podatkiem konsumcyjnym o 67.583 hektolitrow; natomiast zmniejszenie produkcji gorzelni opodatkowanych pauszalnie o 3.641 hektolitrow w r. 1909/10 powoduje podwyższenie konsumcyi wódki opodatkowanej podatkiem konsumcyjnym o 18.783 hektolitrow. Z tego wynika, że Skarb Państwa stracił na podatku z powodu gorzelni kociołkowych w r. 1908/9 przy opodatkowanej produkcji 22.429 hektolitrow około 14 milionów przy stopie podatku 90 koron; straciłby około 22 milionów, przy stopie podatku 140 koron, gdyby produkcya się nie powiększyła, a strata może być kilkakrotnie większa, jeżeli gorzelnie kociołkowe przy zwiększonej protekcyi podatkowej podwoją lub potroją produkcję.

Zysk średni gorzelni kociołkowych wynosi na hektolitrze opodatkowanym około sześciu hektolitrow nieopodatkowanych, czyli przy stopie podatku 90 koron około 540 kor. na jednym hektolitrze opodatkowanym. (Część gorzelni ma zysk większy, inne zaś mniejszy). Przy stopie podatku 140 koron zysk ten wyniesie już średnio około 840 koron. Można przyjąć jako pewnik, że przy tak szalonej protekcyi wzrośnie, nie mając żadnych czasowych ograniczeń, produkcya gorzelni nowych, wskutek czego kraje nie dostałyby żadnej nadwyżki przychodu ale mogłyby dostać nawet mniej, niż dotąd mają z podatku od wódki. Niebezpieczeństwo byłoby tem groźniejsze, gdyby skarb państwa nie był interesowanym finansowo w całej sprawie.

Tem motywowany jest wniosek, aby unormować produkcję gorzelni kociołkowych, ustalić dla nich produkcję normalną, ustalając jako czas produkcji z ostatniego dziesięciolecia i podwyższając dla produkcji normalnej normy pauszalowania tak, aby zysk gorzelni tych na podatku nie był efektywnie większy niż dotąd.

Dla nadwyżki produkcji »Ueberbrand« należy ustanowić normy wydajności spirytusu tak powiększone, aby gorzelnie przy nadwyżce produkcji już nie miały żadnego opustu podatku. Jeśli motywa rządowe twierdzą, że ustanawianie skali progresywnej za wiele pracy przyczyni organom skarbowym, to można zauważyć, że ustanawianie norm w § 38 A zamiast czterokrotnej sześciokrotnej, B zastąpienie trzykrotnej, czterokrotnej, pięciokrotnej, sześciokrotnej, ośmiokrotnej i dziesięciokrotnej, nie przyczyni wiele pracy organom skarbowym a jeszcze zostawi gorzelniom kociołkowym zysk bardzo znaczny, mniej więcej tyle, co dotąd efektywnie. Tak samo postanowienie, że normy z § 40 obowiązują tylko dla produkcji normalnej, a mają być podwojone dla nadwyżki produkcji normalnej, nie obciążą pracą organów skarbowych, a zapobieże powiększaniu produkcji.

Także tworzenie nowych gorzeli kociołkowych powinno być ograniczone w sposób podobny, jak ograniczono możność powstawania nowych gorzeli rolniczych w artykule 8 w regulatywie.

A nie jest to sprawa małej wagi, bo już w roku 1908/9 było w ruchu 50.083 gorzeli kociołkowych, które opodatkowały 22.429 hektolitrow, co czyni efektywnie około 157.000 hektolitrow, a nadto było 73.223 gorzeli chłopskich, które wyprodukowały wódkę wolną od podatku w ilości obliczonej na 19.211 hektolitrow, a faktycznie przeszło dwa razy większą.

W Tyrolu i Dalmacyi mają chłopi przywilej wolnego od podatku wyrobu wódki po 112 litrów, a w Morawach, Austrii niższej i wyższej, w Salzburgu, Styryi, Krainie, Karyntyi i Pobrzerzu po 56 litrów rocznie na każdą rodzinę.

Ten przywilej nadany, gdy podatek wynosi 6-50 zł. od hektolitra, nie jest racjonalnym przy podatku 140 koron od hektolitra, bo przecież nie jest sprawiedliwym, aby chłopi w Galicyi, Czechach, Śląsku i Bukowinie płacili podatek konsumcyjny po 140 koron od hektolitra, a chłopi innych krajów nie. Ze względów finansowych należy ten przywilej zaraz wykupić, gdyby jednak rząd tego przeprowadzić nie mógł, należy przyznać ten przywilej także i chłopom w Galicyi, bo niesłusznem jest, aby chłopi jednych krajów byli protegowani kosztem chłopów innych krajów.

Rząd proponuje w § 50 znaczne opusty podatku dla gorzeli kociołkowych opłacających od rzeczywiściej produkcji. Tu znowu wobec braku jakichkolwiek ograniczeń zachodzi obawa powstawania gorzeli dużych, produkujących kilkaset hektolitrow przy opuszczeniu podatku po 35, 42 względnie 45 koron na hektolitrze. Należy więc koniecznie i to za wzorem pruskim ustanowić maximum produkcji protegowanej na 10 hektolitrow, z wyjątkiem tych kilku gorzeli, które dotąd produkowały więcej, a którym można przyznać przeciętną produkcję z ostatnich lat 10. W roku urodzaju owoców mogą gorzelnie zwiększyć produkcję i bez protekcji, bo produkując towar lepszy niż zwykły, mogą wódkę spieniężyć.

Ustalenie sumy premij eksportowych i ograniczenie gorzeli kociołkowych, uważamy za konieczne, jeżeli ustawa ma dać efekt finansowy taki, jakiego się spodziewać mamy prawo.

Przy podatku osobisto-dochodowym projekt małej, niby nieznaczącej zmiany w § 220 i projekt przyznania władzom prawa żądania okazania ksiąg gospodarczych i handlowych także w postępowaniu karnem, uważamy za próbę ominięcia komisji apelacyjnej, więc za zamach przeciw zastrzeżonemu w § 24 statutu krajowego współdziałającemu i nadzorującemu wpływowi Sejmu na wymiar podatku.

Wpływ ten Sejmu powinien być unormowany w każdej ustawie podatkowej; w ustawie o podatkach osobistych unormowany jest w ten sposób, że Sejm wybiera połowę członków komisji apelacyjnej, a ustawa mówi, że o rekursach rozstrzyga komisja rekursowa, względnie apelacyjna.

Tymczasem nowy projekt uzupełnić chce § 220. postanowieniem, aby już komisja szacunkowa przed przedłożeniem rekursu komisji apelacyjnej, usuwała błędy w postępowaniu wymiarowem. A jak to w praktyce wygląda? Komisja szacunkowa oceniła dochód podatnika na podstawie § 214. na 100.000 K., dowiedziawszy się, że ów podatnik wydał tyle z kapitału na życie i że to komisja apelacyjna od obliczonej od opodatkowania sumy potrącić musi, reasumuje swą uchwałę i postanawia na podstawie § 214. 100.000 K., po uwzględnieniu zużycia kapitału. O pierszej uchwale komisja apelacyjna się nie dowiaduje, a trybunał administracyjny orzeka, że czynność komisji szacunkowej była wprawdzie nielegalną, została jednak ulegalizowaną uchwałą komisji apelacyjnej. Ów nielegalny sposób postępowania chce nowy projekt uczynić legalnym, a celem jedynym jest uchylenie z pod oceny komisji apelacyjnej wymiaru pierwszego i umożliwienie inspektorom podatkowym podsuwanie motywów innych, niż te, które były przy pierwszym wymiarze dla komisji decydująceni.

Prowadzenie dowodu z ksiąg jest dla stron bardzo uciążliwym i trudnem a czasem i nie możliwym, bo nie każdy adwokat, lekarz czy przedsiębiorca może księgi okazać. Komisja apelacyjna, złożona w połowie z członków przez Sejm wybranych może skrupulatniej ocenić okoliczności, podane przez podatnika, których okazaniem ksiąg dowieść nie może i ma więcej znajomości rzeczy dla ocenienia dowodu, niż inspektor podatkowy, który, nie znając wymogów gospodarczych i handlowych, może niejedno kwestyonować, co na kwestyonowanie nie zasługuje.

Podług projektu rządowego, który chce przyznać prawo żądania okazania ksiąg gospodarskich i handlowych także i władzom przy postępowaniu karnem, będzie mógł oddział podatkowy starostwa anulować każdą uchwałę komisji apelacyjnej, w ten sposób, że po uchwale komisji apelacyjnej wdroży postępowanie karne i zażąda okazania ksiąg. W razie nieokazania ksiąg wymierzy podatek dodatkowy w drodze kontumacyi, a w razie okazania ksiąg wynajdzie jakiś kruczek, aby dowód unieważnić i wymierzyć podatek, jaki zechce, bo przy postępowaniu karnem już nie komisye, ale zwykle władze podatkowe mają prawo wymierzania podatku dodatkowego. Ponieważ przeprowadzenie dowodu z ksiąg wogóle jest niemożliwym, bo tak ciężkiej pracy wszystkie organa skarbowe nie podolają, jestem zdania, iż celem tego projektu jest tylko chęć tworzenia więcej wypadków dowolnego wymiaru podatków w drodze kontumacyi, dlatego nie jestem zwolennikiem przyznania władzom tego prawa. Jeżeli ma być to prawo przyznane, to można je przyznać tylko i wyłącznie komisjom apelacyjnym, bo nie można dozwolnić, aby żądanie ksiąg było tylko sposobem obchodzenia uchwał komisji apelacyjnej, więc zamachem na autonomię podatkową Sejmu, na zastrzeżony w § 24. statutu krajowego współdziałający i nadzorujący wpływ Sejmu na wymiar podatku.

Podwyższając podatek od spadków mimo, że na spadkobierców w linii prostej nie nakłada wcale podatku spadkowego, ustawa cesarstwa niemieckiego postanawia znaczne ulgi dla rolnictwa i dla tych, którzy dziedzicząc nieruchomości, nie mają potrzebnej gotówki na zapłacenie podatku. (Gdzie niema gotówki, pozwala ustawa niemiecka rozkładać podatek na lat 10 bez procentu i nie zezwala na wystawienie nieruchomości na licytację za podatek. Jeśli podatek nowy spadnie na rodziców lub rodzeństwo przed upływem lat 5, nie ma być wcale ściągany, a jeżeli spadnie po upływie lat 5, lecz przed upływem lat 10, ma być ściągany tylko w połowie. Podobnych przepisów mamy prawo żądać ze względu na gospodarstwo krajowe tem bardziej, że w Austrii także i dzieci obowiązane są płacić podatek spadkowy. Taki przepis, że wydawanie dekretu dziedzictwa przez sąd zależnem jest od wymierzenia przedtem podatku, należy uchylić, bo nie można czynności sądu czynić zależną od tego, czy urzędnik podatkowy zechce prędzej lub później wymierzyć podatek.

Projektując bardzo znaczne podwyższenie podatku od spadków, nie projektuje jednak rząd żadnych ulg w wypadkach, gdzie zapłacenie podatku mogłoby zachwiać egzystencję spadkobiercy i utrzymuje w części zniżoną, przestarzałą i niesprawiedliwą osobną opłatę od nieruchomości. Jeżeli opłata ta w chwili wprowadzenia jej była znośną, bo, gdy szacowano gospodarstwo chłopskie 5 morgowe na 500 złr. a folwark 400 morgowy lub dom dwupiętrowy na 20.000 i nieruchomości nie były obdłużone, a dochód wynosił 7 do 8 procent, to zapłacić 15 koron, względnie 600 koron nie przedstawiało większych trudności. Teraz jednak, gdy to gospodarstwo chłopskie oszacowane bywa na 10.000 koron, a folwark lub dom na 400.000 koron, a te nieruchomości są bardzo obdłużone, to zapłacenie oprócz podatku od spadku jeszcze i osobnej należitości od całej wartości nieruchomości bez potrącenia długów intabulowanych jest ciężarem, nieraz przekraczającym możność podatnika. Jest nadto osobnem obciążeniem Galicyi dlatego, że w Galicyi 77 43% sumy spadków stanowią nieruchomości i że nieruchomości są w Galicyi bardzo obdłużone.

W dalsze szczegóły w motywowaniu wniosku wchodzić nie mogę; będzie to rzeczą komisji i dlatego stawiam wniosek formalny: Ze względu na to, że w roku 1909 podobny wniosek p. Łaskowskiego był przekazany do komisji budżetowej, proszę także o odesłanie mego wniosku do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Merunowicza i tow. w sprawie budowy gmachów na umieszczenie urzędów i zakładów państwowych w Galicyi. Do uzasadnienia wniosku ma głos p. Merunowicz.

P. Merunowicz. Wysoki Sejmie!

Sprawa, poruszona w moim wniosku, nie poraz pierwszy przychodzi pod obrady Wysokiego Sejmu.

Pierwszy raz postawiłem w tej sprawie wniosek przed ośmiu laty tj. w roku 1904 i ponawiałem go też kilkakrotnie przy sposobności.

Został on przez Wysoki Sejm przychylnie załatwiony, a także czynniki inne do których się w tej sprawie odnosiłem, sprawę tę popierały.

Szczególnie śp. namiestnik hr. Potocki gorąco się sprawą budowli eraryalnych w naszym kraju zainteresował, i na moją prośbę polecił wszystkim władzom zbierać materiały, ażeby wykazać, jakie są w tym względzie w kraju potrzeby. Wykazy te złożone są w Banku krajowym. Dotąd jednak nie miał nasz kraj organu, któryby budową gmachów na umieszczenie urzędów i zakładów państwowych mógł się zająć na szerszą skalę. Teraz mamy taki organ w Banku przemysłowym. Do niego też zwróciłem się z memoryałem i według oświadczenia Dyrekcyi, zamierza ten zakład sprawą budowy gmachów rządowych w kraju naszym zająć się najgorliwiej.

W tej też myśli wznawiam obecnie w Wysokim Sejmie odnoszący się do tego przedmiotu wniosek, ażeby uchwała Wysokiego Sejmu dodała Bankowi przemysłowemu zachęty i podniety do śmiałej, nie małodusznej pracy.

Pod względem formalnym proszę o przekazanie tego wniosku do sprawozdania komisji bankowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Tertila i tow. o zmianę postanowień ustawy z dnia 20. grudnia 1905 Dz. u. kr. Nr. 11/6 co do sposobu nakładania i ściągania opłat szynkarskich (**alg. 962**.)

Do uzasadnienia wniosku ma głos p. Tertil.

P. Tertil. Wysoki Sejmie!

Przystępuję do omówienia jednej z dotkliwszych bolączek obecnej doby.

Jakkolwiek Sejm przechodzi ciężkie chwile, nie wolno mi zbyć milczeniem tej sprawy bo jestem zdania, że nawet w tym okresie nie powinny ucierpieć najważniejsze sprawy ekonomiczne.

Byłoby nonsensem, gdyby w rodzinie, w której ojciec jest chory, zapomniano o chlebie codziennym dla dzieci, dlatego zaraz na pierwszym posiedzeniu obecnej sesji poruszyłem sprawę dotychczasowego, mojem zdaniem, błędnego i niesprawiedliwego ściągania opłat szynkarskich.

Dotychczas odbywa się to w sposób unormowany ustawą z 20/12 1905 Dz. u. kr. Nr. 11/6 i rozporządzeniem wykonawczem z 14/9 1910 Dz. u. kr. l. 183.

Galicja była zawsze w jakiś szczególny sposób traktowaną. Przy zaprowadzeniu procedury cywilnej mieliśmy osobne postępowanie wedle ustawy zachodnio-galicyskiej: kodeks cywilny zaprowadzono najprzód w Galicji sposobem próby. Miała Galicja swoją odrębną, nie najszcześliwszą dolę propinacyi, miała odrębną ustawę o opilstwie, a i teraz po zniesieniu prawa propinacyi, po zaprowadzeniu rzekomej wolności w przemyśle mamy na tem polu odrębności, co do których nie chcą wierzyć przedstawiciele innych krajów monarchii, żeby tego rodzaju stosunki były możliwe.

Kiedy zniesiono znaczną część szynków i zaprowadzono po wszystkich miejscowościach rodzaj numerus clausus, oczekiwał się stan szynkarski tego, iż nie liczono się wcale z dolą licznych jednostek, i ich rodzin, że nie pozostawiono ich w używaniu chleba do śmierci, że nie dano im za odebrane zajęcie żadnych rekompensat. Ten stan smutny pogorszył się bardzo przez pokątne szynkarstwo, które po odebraniu uprawnień musiało się zagnieździć, szynkarze zaś sami mają do walczenia z konkurencją i drobną sprzedażą rafinerów, którzy tłumnie dowożą piwo wprost do konsumentów, a zamiast 5 litrów sprzedają 5 flaszek po jednym litrze.

Rozumiem, że i Gminy i Starostwa i Namiestnictwo miały wielkie trudności przy załatwianiu spraw o koncesye, to jednak nie zmienia stanu rzeczy, jaki obecnie się wytworzył, skutkiem którego blisko $\frac{2}{3}$ dotychczasowych pracowników tego zawodu pozostało bez chleba. Było to już nie zdziesiątkowanie lecz gruntowne przetrzebieenie.

Dalszą klęską dla tego stanu, wprost żywiołową, jest niesprawiedliwość, jaka nie była niewątpliwie intencją ustawodawców, ale wkradła się w zastosowanie ustawy.

Ponieważ pobieranie opłat sposobem kontyngentu i sposobem szacunku, jak świadczą liczne fakta, jest zawsze albo przeważnie dowolne, więc nie ulega już dziś dla nikogo wątpliwości, że ten przepis ustawy wymaga zmiany. Leży to zarówno w interesie kraju i jego skarbu, jak i w interesie sprawiedliwego traktowania uprawnionych i także w interesie konsumentów, na których kieszeń podobna niesprawiedliwość pośrednio oddziaływa.

Dlatego zwracając uwagę na potrzebę reformy licznych sposobów, jakie w ostatnich czasach proponowano, oświadczam się za najpraktyczniejszym a mianowicie zatym, żeby opłaty pobierano odpowiednio do ilości konsumpcji a może to najpraktyczniej nastąpić w formie dodatku do podatku państwowego od napojów.

Pod względem formalnym wnoszę, ażeby wniosek ten odesłano do komisji administracyjnej, która ma go załatwić w porozumieniu z komisją budżetową.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Schätzla i tow. w sprawie budowy gmachu na pomieszczenie żeńskiego seminarium nauczycielskiego w Brzeżanach. *(alg. 963)*.

Celem uzasadnienia wniosku ma głos p. Schätzel.

P. Schätzel. Wysoki Sejmie!

Sprawa, którą poruszam ma znaczenie nie tylko lokalne, lecz ogólnie krajowe. Nie potrzebuję zapewniać, że pod względem ilości szkół średnich jesteśmy przez Rząd po macoszemu traktowani, każdą nową placówkę z trudnością zdobywamy, a mimo to Rząd przy każdej sposobności stara się ciężar kosztów założenia przenieść na gminę, w której zakład ma powstać.

Urządza się między miastami i miasteczkami formalnie licytację co do wysokości świadczeń, a miasta nieogłędnie ulegają tej akcji i prześcigają się w ofertach niepomne na skutki przyjętego zobowiązania. Jest to rzecz niemoralna i niesłuszną, bo miasta nasze są już dosyć przeciążone tymi ciężarami, jakie ustawa na nie nakłada i nie są w możności wyręczać nadto państwo w jego obowiązkach.

Stan ten absolutnie cierpiącym być nie powinien.

Podobny wypadek miał świeżo miejsce z założeniem seminarium żeńskiego w Brzeżanach.

Po wieloletnich zabiegach kraju zdecydował się Rząd założyć nowe seminarium nauczycielskie żeńskie we wschodniej Galicji.

Jakkolwiek opinia kraju oświadczyła się za wyborem Brzeżan na seminarium żeńskie i wprost uważała tę miejscowość, jako jedynie odpowiednią, mimo to przed otwarciem tej szkoły, rząd rozpiął cały szereg ofert do miast i miasteczek, w których zakład ten był możliwy do uwzględnienia i zażądał zmian, przekraczających wprost siły tych gmin. Nieogłędne gminy brały udział w tej licytacji ofertowej; do nich należały także Brzeżany.

Zażądano wolnego gruntu pod budowę Zakładu i ogród doświadczalny, funduszków na urządzenie wewnętrzne całej szkoły, stałego dostarczania darmo oświetlenia i opału oraz przeistoczenia budynku gminnego na cele szkoły, a to na czas nieograniczony, wreszcie oddania go darmo na te cele do czasu wybudowania własnego gmachu przez Rząd.

To, co gmina dotychczas ofiarowała i oddała przekracza wysokość 70.000 kor. Gmina nie chce rewindykować tej ofiary, ale nie może nadal ponosić tych kosztów, ponieważ wartość użytkowa przekracza sumę 10 do 12.000 kor., co jest stanowczo za wysokie, gdyż stanowi 20% dodatku. Jeśli się tedy zważy, że gmina opłaca już 75% i że będzie musiała nadal je ponosić, to niepodobna wymagać, aby tak znaczne ofiary ponosiła za Państwo.

Z tych powodów wnoszę *(czyta)*.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby niezwłocznie przystąpił do wybudowania gmachu własnego na umieszczenie Seminarium żeńskiego w Brzeżanach a do chwili wybudowania ponosił koszt użytkowania gmachu przez gminę brzeżańską do użytku sobie oddanego.

Pod względem formalnym upraszam o odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Schätzla i tow. w sprawie przyznania miastom: Brzeżany, Gorlice, Jaworów i Wadowice dotacyi z powodu ubytku w dochodach z prawa propinacji. *(alg. 964)*.

Głos ma p. Schätzel.

P. Schätzel. Wysoki Sejmie!

Przy sposobności uchwalenia krajowej subwencji dla miast, które były właścicielami prawa propinacyi, upomniały się również miasta w liczbie czterech, a to Brzeżany, Gorlice, Jaworów i Wadowice o przyznanie im również subwencji odpowiedniej, opierając swe żądania na tym stanie rzeczy, że one również opędywały stale swe budżety dochodami z prawa propinacyi, które wydzierżawiały pod dogodnymi warunkami, a dochody te tracą i że mają równe prawo do pomocy kraju, jako należące do wspólnej organizacyi z r. 1889, gdyż równe mają obowiązki kulturalne.

Sejm na posiedzeniu 11/11 1905 uznał konieczność zaradzenia potrzebie tych miast i polecił zbadanie położenia tych miast.

Wydział krajowy sprawdził słusność pretensyi tych miast, gdyż w sprawozdaniu z d. 7/12 1909 stwierdził nagły ubytek dochodów zostający w łączności ze zgaśnięciem prawa propinacyi; ubytek ten stanowi dla Brzeżan n. p. 35.000. czyli 70% dodatku do podatków.

Komisya budżetowa wyraziła w załatwieniu tego przedłożenia swą opinię, że miasta te znalazły się w trudnem położeniu i uznała potrzebę dania pomocy, lecz wyszukała sposób, który okazał się niewykonalnym.

Oto komisya doradza przyznania gminom tym wyższych opłat konsumcyjnych od trunków; tymczasem Rząd centralny położył granice wysokości opłaty od wódki i piwa i przyznał je dla wszystkich miast na równi.

Miasta te nie mogły zatem znaleźć pokrycie swego niedoboru z tego źródła i mamy wobec tego cały ogół miast, które pobierają obfite subwencye krajowe, kapitał indemnizacyjny i opłaty konsumcyjne i parę miast wydziedziczonych, które ograniczone są na swe dzisiejsze dochody tylko z tych opłat.

Dla porównania położenia tych miast naprowadzę n. p. miasta Brzeżany i Złoczów zbliżona cyfra ludności, choć Brzeżany mają o 1.000 ludności więcej.

Złoczów dostaje od kraju subwencji 60.000 K rocznie, otrzymał kapitał 100.000 K a z opłat konsumcyjnych pobiera jeszcze o parę tysięcy więcej od Brzeżan.

Tymczasem Brzeżany należące do ordynacyi z r. 1889 mają zupełnie te same ciężary i obowiązki do spełnienia jak Złoczów. Już w ciągu roku odezwały się następstwa tego położenia w Brzeżanach, bo miasto pozbawione majątku, musiało się uciec do podwyższenia dodatków do podatku i podniosło je do wysokości 75% pomimo, że wyrzuciło z budżetu cały szereg ważnych, bo kulturalnych wydatków.

W kraju niepowinni być uprzywilejowani i zapoznani, interes kraju wymaga, aby w całym społeczeństwie panowało równomierne prawo, bo przez upadek jednych kół społecznych muszą cierpieć inne, musi cierpieć na tem kraj cały.

Wobec tego wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: miastom Brzeżany, Gorlice, Jaworów i Wadowice przyznaje się dotacje z funduszy krajowych w stosunku sprawdzonego ubytku w dochodach z prawa propinacyi.

Pod względem formalnym proszę o odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Styły i tow. w sprawie wyłączności górniczych (*alg. 965*.)

Głos ma p. Styła.

P. Styła. Wysoki Sejmie!

Nie myślę szeroko rozwodzić się nad gospodarką ekonomiczną naszego kraju, ale mimo woli muszę wspomnieć, że Galicya nie miała nigdy rządów dbałych o dobro ekonomiczne kraju i jego ludności.

Dlatego też widzimy na każdym polu ekonomii ogromne zaniedbanie, pomimo, że warunki do poprawienia bytu ludności i kraju są pomyślne. Mamy nadmiar ludności, która nie znajdując pracy u nas, musi szukać zarobku poza granicami kraju i tam swoją pracą wzbogacać naszych wrogów.

Ziemia nasza pod każdym względem nadaje się do wyżywienia ludności, kraj ten zamieszkującej, byle postarać się o poprawę jej samej przez drenowanie, czy też wprowadzić umiejętną hodowlę bydła, nierogacizny oraz wogóle wprowadzać inne ulepszenia. Jeśli zaś sięgniemy do wnętrza tej ziemi, to możemy mieć ogromne skarby, które nie-tnięte nie przynoszą też żadnego pożytku. Obcokrajowcy, rozumiejąc lepiej wartość tych skarbów, zabierają je na swoją wyłączną korzyść! Aby temu zapobiedz stawiali niektórzy posłowie, którym dobro kraju leży na sercu, — od szeregu lat wnioski, zmierzające do uregulowania wyłączności górniczych na korzyść kraju. Mimo to sprawa ta ogromnej dla kraju doniosłości nietylko nie została pomyślnie załatwioną, ale nie weszła nawet na tory właściwe.

A przecież wszyscy członkowie tej Wysokiej Izby są przekonani o tem, że zaniebdanie tej sprawy pociąga za sobą wprost nieobliczalne szkody; gdyż przez oddawanie naturalnych skarbów ziemi naszej zabija się w zarodku przemysł, który może w przyszłości świetnie się rozwinąć i dać utrzymanie setkom tysięcy ludzi, potrzebujących zarobku.

Chcąc nareszcie położyć tamę temu zaborowi skarbów naszej ziemi przez wrogie krajowi naszemu żywioły, a tem samem umożliwić i dać podstawę do rozwoju przemysłu krajowego, koniecznem jest spowodowanie zmiany ustawy górniczej w tym kierunku, ażeby umożliwić krajowi wykorzystanie tych skarbów.

Sprawa ta jest zbyt znana i pilna, bym się nad nią dłużej rozwodził, — upraszam jedynie o życzliwe jej traktowanie. Pod względem formalnym proszę o odesłanie tego wniosku do komisji górniczej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Jedynaka i tow. w sprawie opodatkowania Towarzystw asekuracyjnych na rzecz ochotniczych straży pożarnych (**alg. 966.**)

Głos ma p. Jedynak.

P. Jedynak. Wysoki Sejmie!

Z początku powstania ochotniczych straży pożarnych tj. przed 40 laty, rozwój tych organizacyi był bardzo powolny. Dopiero w ostatnich 10 latach, zaczęły instytucje te rozwijać się bardzo szybko i pomyślnie, a ruch ten ogarnął nietylko miasta i miasteczka ale i wsi. Nikt zaś nie zaprzeczy dzisiaj potrzeby zorganizowania i pomocy dla obrony pożarnej w gminach wiejskich.

Gminy te są w tym stopniu przy wybuchu pożaru narażone na straty, a to dlatego, że wszelkie zlokalizowanie pożaru jest utrudnione, ponieważ nie ma po gminach zorganizowanych straży ochotniczych. Przyczyna tego braku organizacyi leży w tem, że brak jest funduszków gminnych we wsiach i miasteczkach i dlatego nie można należycie uposażyć w rekwizyta straży pożarnej. Obecnie subwencje towarzystw asekuracyjnych są w bardzo szczupłej mierze udzielane i niewiadomo czem się kierują te towarzystwa asekuracyjne, ale dość, że są straże pożarne przez towarzystwa asekuracyjne tak krajowe jak i pozakrajowe po macoszemu traktowane.

Z chwilą opodatkowania towarzystw asekuracyjnych stworzyłoby się fundusz, z któregoby gminy i miasteczka mogły czerpać na sprawienie rekwizytów straży pożarnej. Opodatkowanie towarzystw istnieje nietylko na Bukowinie lecz i Śląsku, Czechach i Dolnej Austrii. Dlatego należy nałożyć 2% podatek na towarzystwa asekuracyjne od płaconej premii, to chyba towarzystw tych nie obciąży a dopomoże do zorganizowania straży pożarnych.

Pod względem formalnym proszę o odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej do załatwienia w porozumieniu z komisją administracyjną.

Marszałek. Jest wniosek formalny do odesłania tego wniosku do komisji budżetowej do załatwienia w porozumieniu z komisją administracyjną.

Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie petycji nauczycieli i nauczycielek, wdów i sierót po nauczycielach — o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, o przyznanie lub podwyższenie emerytury względnie pensyi wdowiej, o przyznanie dodatków pięcioletnich, o przyznanie datków na wychowanie

sierót a wreszcie o jednorazowe zasiłki. Sprawozdawca p. Michałowski ma głos. (alg. 967).

Sprawozdawca p. Michałowski *(zaczyna czytać sprawozdanie)*.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosku komisji.

Sprawozdawca p. Michałowski *(czyta)*.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wszystkie powyż wymienione petycje odstępuje się Wydziałowi krajowemu z wezwaniem:

a) aby petycje o jednorazowe zasiłki i dary z łaski, po zasięgnięciu opinii odnośnych Władz załatwił we własnym zakresie a ewentualnie przesłał Radzie szkolnej krajowej do możliwego uwzględnienia przy rozdziale zapomóg z funduszków na ten cel przez Sejm uchwalanych i Radzie szkolnej krajowej do rozporządzenia przekazanych;

b) aby petycje o przyznanie datków na wychowanie sierót po zasięgnięciu opinii odnośnych władz jak najrychlej wedle możliwości przychylnie we własnym zakresie załatwił i z poczynionych w tym względzie zarządzeń przedłożył Sejmowi sprawozdanie;

c) wreszcie aby petycje w sprawie policzenia lat służby, przyznania lub podwyższenia emerytury względnie pensji wdowiej, jakoteż petycje dotyczące przyznania dodatków pięcioletnich, przesłał Radzie szkoln. kraj. do zaopiniowania, a po otrzymaniu opinii rozpatrzył je i przedłożył na następną sesję sprawozdanie wraz ze swymi wnioskami;

d) w końcu, aby petycje, które w poprzednich latach nie uzyskały poparcia ze strony c. k. Rady szkolnej krajowej, względnie sejmowej Komisji szkolnej i przez Sejm nie zostały uwzględnione, zwrócił bezpośrednio petentom.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie Komisji szkolnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 20. września 1910 L. 111.861/910 w przedmiocie petycji nauczycieli i nauczycielek tudzież wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, przyznanie względnie podwyższenie emerytury, pensji wdowiej, dodatków pięcioletnich i t. p. Sprawozdawca p. Michałowski ma głos. (alg. 968).

Sprawozdawca p. Michałowski *(zaczyna czytać sprawozdanie)*.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosków komisji.

Sprawozdawca p. Michałowski *(czyta)*.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I.

1. Wandzie Tertilówniej (p. 37), emerytowej nauczycielce, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury lata służby od 1. września 1879 do końca lutego 1882 i podwyższa odpowiednio emeryturę, poczynwszy od 1. stycznia 1911 roku.

2. Cypryanowi Dobrawskiemu (p. 6) przyznaje Sejm w drodze łaski szósty dodatek pięcioletni poczynwszy od dnia 1. stycznia 1911 roku.

3. Stanisławowi Strzeszyńskiemu (p. 9), kierownikowi szkoły miejskiej w Stryju, wlicza Sejm w drodze łaski, uwzględniając przychylny wniosek Rady szkolnej krajowej z dnia 11. lutego 1910. l. 58.928, czas służby od 5. lutego 1889 do końca sierpnia 1892.

4. Wincentynie Samlickiej (p. 40) emerytowanej nauczycielce wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury czas służby od 1. września 1884 do 15. lipca 1885 i podwyższa odpowiednio emeryturę, poczynwszy od 1. stycznia 1911 roku.

5. Emilii Seroiczekowskiej (p. 49), byłej nauczycielce, przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 400 K rocznie, poczynwszy od dnia 1. stycznia 1911 r.

6. Maryi Sowińskiej (p. 50), tymczasowej nauczycielce, przyznaje Sejm w drodze łaski emeryturę w kwocie 500 K rocznie poczynawszy od 1. stycznia 1911 r.

7. Tomaszowi Brzęsiowi (p. 10), nauczycielowi w Gorzycach, wlicza Sejm w drodze łaski, uwzględniając w części usilną prośbę c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 28. czerwca 1910 l. 32.908 z utraconych 25 lat służby — 15 lat do emerytury na wypadek spensjonowania.

8. S. Zofii Szydoczyńskiej (p. 55), nauczycielce-kierownicze szkoły żeńskiej w Sokalu, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury czas służby od 27. września 1895 do 31. lipca 1904.

9. Magdalenie Wilinkowej (p. 63), wdowie po tymczasowym nauczycielu przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie wdowie w kwocie 400 K rocznie poczynawszy od 1. stycznia 1911 roku.

10. Romanie Kratzerowej (p. 64), wdowie po nauczycielu przyznaje Sejm w drodze łaski dodatek dla trojga dzieci w kwocie po 100 K rocznie dla każdego dziecka, aż do osiągnięcia przez każde dziecko 20-go roku życia lub wcześniejszego zaopatrzenia, poczynawszy od dnia 1. stycznia 1911 roku.

11. Stanisławowi Kochajowi (p. 20), nauczycielowi, wlicza Sejm z uwagi na przychylny wniosek c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 10. lipca 1910 l. 37.926 w drodze łaski czas służby od 1. października 1884 do końca lipca 1890 do emerytury na wypadek spensjonowania.

12. Petroneli Mukaczyńskiej (p. 73), emerytowanej nauczycielce podwyższa Sejm w drodze łaski emeryturę z 900 K na 1.200 K rocznie, poczynawszy od 1. stycznia 1911 roku.

13. Magdalenie Keipperowej (p. 52), wdowie po nauczycielu przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie wdowie w kwocie 400 K rocznie, poczynawszy od 1. stycznia 1911 roku.

14. Eugenii z Baczyńskich Iwańcewowej (p. 39), nauczycielce w Starym Sączu, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury czas służby od 28. września 1897 do końca sierpnia 1900 i od 1. września 1901 do końca lipca 1907.

15. Wincentemu Momutowi (p. 15), emerytowanemu nauczycielowi, zalicza Sejm w drodze łaski z czasu służby nieskutecznej pięć lat do przyznania dodatków pięcioletnich w celu uzyskania wyższej emerytury od 1. stycznia 1911 roku.

16. Emilii Witkowickiej (p. 65), nauczycielce w Zaleszczykach, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury trzy lata służby t. j. od 1. września 1889 do 31. sierpnia 1892 — spędzonej na posadzie nauczycielki szkoły ludowej w Kobakach — na wypadek spensjonowania.

17. Szymonowi Zajączowi (p. 1), nauczycielowi w Jasle, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury na wypadek spensjonowania czas służby od 16. września 1890 do końca grudnia 1898.

18. Naftalemu Schipperowi (p. 4), stałemu nauczycielowi religii mojżeszowej w Stanisławowie, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury na wypadek spensjonowania pięć lat służby spędzonej w zawodzie nauczycielskim przed rokiem 1890.

19. Deborze Rosinerównie (p. 41), stałej nauczycielce szkoły wydziałowej w Wadowicach, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury na wypadek spensjonowania czas służby spędzonej w szkołach ludowych publicznych w charakterze tymczasowej nauczycielki od dnia 1. listopada 1896 do 31. marca 1902.

20. Józefowi Górskiemu (p. 5), kierownikowi szkoły w Zagórzu wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury na wypadek spensjonowania czas służby od 1. września 1877 do końca listopada 1885.

21. Helenie Ziętkiewiczównie (p. 38), nauczycielce, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury na wypadek spensjonowania zgodnie z wnioskiem c. k. Rady szkolnej krajowej czas służby od 1. stycznia 1888 do 27. listopada 1902.

22. Ignacemu Kostkowi (p. 2), byłemu nauczycielowi, przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenia roczne w kwocie 500 K od 1. stycznia 1911 roku.

23. Maryi Niżankowskiej, nauczycielce we Lwowie, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury na wypadek spensjonowania zgodnie z wnioskiem c. k. Rady szkolnej krajowej czas służby od 11. grudnia 1878 do końca sierpnia 1886.

II.

Jednorazowy zasiłek przyznaje Sejm w drodze łaski:

- a) Maryi Wenckowej (p. 51), wdowie po byłym nauczycielu, w kwocie 100 K.
 - b) Stefanowi Kowalowi (p. 7), byłemu nauczycielowi, w kwocie 200 K.
 - c) Andrzejowi Nowakowi (p. 19), byłemu nauczycielowi, w kwocie 100 K.
 - d) Albinie Dowosserowej (l. pet. 6.363, 4.575), wdowie po emerytowanym kierown. szkoły — zamieszkałej w Kołomyi, w kwocie 200 K.
 - e) Maryi Kwiatkowskiej (p. 53), wdowie po nauczycielu, w kwocie 200 K.
 - f) Sylwestrowi Jurkowskiemu (p. 30), byłemu nauczycielowi, w kwocie 100 K.
 - g) Ks. Janowi Filarowi (p. 31) emerytowanemu katechecie, w kwocie 200 K.
- Sumę tych zasiłków, stanowiących kwotę tysiąc sto koron (1.100 K) wstawia Sejm do wydatków preliminarza budżetu funduszu szkolnego kraj. na rok 1911.

III.

Nad petycjami:

Józefa Krupińskiego (p. 3), Elżbiety Fruchtmanowej (p. 42), Ludwiki Krupińskiej (p. 43), Franciszki Sawczyńskiej (p. 44), Konstancyi Fangorowej (p. 45), Eugenii Andruszkiewiczowej (p. 46), Maryi Stawińskiej (p. 47), Amalii Wasungowej (p. 48), Antoniego Jakubasa (p. 8), Maryi Foksovej (p. 56), Michaliny Józefy Giergielowej (p. 57), Wawrzyńca Władki (p. 11), Adolfa Lewandowskiego (p. 12), Michała Sałacha (p. 13), Jana Dobrowolskiego (p. 14), Leona Kozankiewicza (p. 16), Maryi Romańskiej (p. 58), Zofii Toeppe-równy (p. 59), Łukasza Czabaka (p. 17), Katarzyny Aptekarskiej (p. 60), Józefy Angerówny (p. 61), Maryi Ogonowskiej (p. 63), Teofilii Górskiej (p. 66), Wilhelma Drozdowskiego (p. 18), Anny Wityńskiej (p. 67), Bolesławy Bieńkowskiej (p. 68), Jana Lisienieckiego (p. 21), Józefa Śtrąskiego (p. 22), Józefa Witwickiego (p. 23), Leona Harasimowicza (p. 24), Franciszka Bobińskiego (p. 25), Michała Sicińskiego (p. 26), ks. Cypryana Cho-łyńskiego (p. 27), Jana Łukawskiego (p. 28), Michała Szytkiewicza (p. 29), Domiceli Zaleskiej (p. 69), Mikołaja Finika (p. 32), Apolinarego Godlewskiego (p. 33), Anny Daciowej (p. 70), Antoniny Czupkowej (p. 71), Jana Frączkiewicza (p. 34), Zofii Rąbowej (p. 72), Antoniego Raifa (p. 35), Klemensa Szlemkiewicza (p. 36), przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Michałowski**. Wnoszę przyjęcie tych wniosków en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tych wniosków en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje te wnioski en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Są przyjęte.

Następuje sprawozdanie Komisji administracyjnej w sprawie zezwolenia Reprezen-tacyi powiatowej w Ropczycach na zaciągnięcie pożyczki (alg. 969).

Sprawozdawca p. St. Henryk Badeni ma głos.

Sprawozdawca p. **Stan. Henr. Badeni** (*zaczyna czytać sprawozdanie*).

Sekretarz p. **Urbański**. Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawo-zdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zam-knięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosku komisji.

Sprawozdawca p. **St. H. Badeni** (*czyta*).

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy.

Ustawa z dnia... w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Ropczy-cach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 400.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księ-stwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I. Reprezentacyi powiatowej w Ropczycach zezwala się po myśli § 24 ustawy o Reprezentacyi powiatowej, na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w wysokości 400.000 koron w obligacjach komunalnych Banku krajowego.

Art. II. Waluta pożyczkowa użyta być ma wyłącznie na pokrycie kosztów budowy tych dróg i mostów, które objęte są programem budowy, uchwalonym przez Radę powiatową Ropczycą na posiedzeniu z dnia 4 maja r. 1910 i zatwierdzonym przez Wydział kra-jowy reskryptem z dnia 10. września 1910 L. W. 71152/1910.

Art. III. Pożyczka zrealizowaną ma być stopniowo w miarę postępu robót i za poprzednim każdorazowym zezwoleniem Wydziału krajowego.

Art. IV. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. V. Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi Skarbu

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. St. H. **Badeni.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. St. H. **Badeni.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

(*Marszałek uderza trzykrotnie laską — wrzawa ustaje*).

(P. T. **Staruch.** Precz z szlachockym | (*Проч з шляхоцким Соїмом, нема*
Sojmom, nema poriadku dnewnoho!) | *порядку дневногo!*)

Marszałek. Ja nie na to stukałem, ażeby p. T. Staruch mówił, ale na to, żebym ja mówił. P. T. Staruch stuka za siebie, a ja za siebie.

Mam zamiar obecnie posiedzenie zamknąć, a pierwszej poddać pod obrady cztery wnioski nagłe w sprawie zapomóg dla ludności, dotkniętej klęskami elementarnymi.

Jest wniosek nagły posła Szweda i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców gminy Oczków, powiatu żywieckiego. Dla uzasadnienia nagłości wniosku ma głos p. Szwed.

(*Powstaje ponownie wrzawa na ławach posłów Klubu rusko-ukraińskiego*).

P. Szwed. Wysoki Sejmie!

W kwietniu 1911 r. wybuchł pożar w gminie Ostków w powiecie żywieckim, który 7 gospodarstw do szczytu zniszczył. Spaliły się nieubezpieczone zabudowania gospodarcze i mieszkalne, zapasy żywności i przyodzienia i wszystkie nieruchomości. Jestto ludność górską i biedną i Wysoki Sejm raczy przyznać im tytułem zapomogi 1000 koron. Pod względem formalnym proszę wniosek ten odesłać do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa nad nagłością otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje nagłość wniosku zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Pod względem formalnym żąda p. Szwed odesłania jego wniosku do komisji budżetowej.

Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Jest następnie wniosek nagły p. Jedynaka i tow. w przedmiocie udzielenia pomocy pogorzalcem w gminie Pustków, w powiecie ropczyckim. Celem uzasadnienia nagłości ma głos p. Jedynak.

P. **Jedynak.** Wysoka Izbo!

W r. 1911 wybuchł w gminie Pustków, w pow. ropczyckim pożar, który zniszczył 11 gospodarstw włościańskich, zarówno domy mieszkalne, jak i zabudowania gospodarskie. Ponieważ gmina sama jest uboga i bez pomocy państwa i kraju szkód, zrządzonych przez pożar powetować nie może, przeto zwraca się do Wys. Sejmu ażeby sprowadzić swoją uchwałą poparcie u czynników rządowych i autonomicznych.

Pod względem formalnym proszę o odesłanie tego wniosku do Wydziału krajowego, jako komisji.

Marszałek. Rozprawa nad nagłością otwarta, czy żąda kto głosu. (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje nagłość wniosku, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Pod względem formalnym jest propozycja odesłania wniosku do Wydziału krajowego jako komisji.

Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje wniosek nagły p. Witosa i tow. w sprawie udzielenia przez c. k. Rząd pomocy dla ludności rolniczej dotkniętej klęską posuchy i pryszczycy w Galicyi zachodniej.

Celem uzasadnienia nagłości ma głos — w zastępstwie nieobecnego wnioskodawcy p. Witosa poseł Bojko.

P. Bojko. Wysoki Sejmie!

Jak wiadomo, grasowała w roku ubiegłym w wielu powiatach, szczególnie zachodnio galicyjskich zaraza na bydło, t. zw. pryszczycza, która poczyniła olbrzymie szkody w mnóstwie gospodarstw włościańskich. Uzasadniam więc nagłość mego wniosku, o pomoc dla tej ludności tak ciężko dotkniętej tem, że ma się już ku wiosnie, i ludność potrzebuje wydatnej i prędkiej pomocy, ażeby się mogła wyżywić i dalej pracować na roli.

Pod względem formalnym proszę o odesłanie wniosku do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa nad nagłością otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje nagłość zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Pod względem formalnym jest propozycja odesłania wniosku do komisji budżetowej.

Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następnie jest wniosek nagły p. Myroniuka-Zajaczuka i tow. w sprawie udzielenia pieniężnej pomocy dla pogorzalców wsi Kujdańce powiatu kołomyjskiego, którego uzasadnienie z powodu nieobecności wnioskodawcy z dzisiejszego porządku dziennego usuwam. (*Uderza trzykrotnie łaską. Wrzawa ustaje*).

Następne posiedzenie odbędzie się dnia 9. lutego 1912 w piątek o godzinie 10 rano. Porządek dzienny zostanie pp. posłom rozesłany w drodze pisemnej.

Posiedzenie zamykam.

(Koniec posiedzenia o godzinie 1 minut 25 po południu).

Sprawozdanie stenograficzne

z rozpraw

galicyjskiego Sejmu krajowego

118. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu

z dnia 9. lutego 1912.

TREŚĆ.

Urlop p. Męcińskiego.

Głos p. Petruszewicza ze zgłoszeniem imieniem Klubu rusko-ukraińskiego wniesienia protestu przeciw sposobowi prowadzenia obrad 117 posiedzenia sejmowego i przeciw protokołowi tego posiedzenia.

Spis petycyj.

Głos p. Myjaka na poparcie petycji l. s. 9816.

Wniosek p. Gołuchowskiego i tow. w sprawie upaństwowienia gimnazjum realnego w Skałacie z polskim językiem wykładowym.

Wniosek p. Szweida i tow. o zniesienie podatku domowo-klasowego od domów, składających się z jednej lub dwóch części mieszkalnych.

Wniosek p. St. H. Badeniego i tow. w sprawie kolejowego połączenia Buczacz-Potok złoty - Obertyn - Turka (Kołomyja).

Interpelacya p. Głabińskiego i tow. do c. k. Rządu z powodu naruszenia przepisów o polskim języku urzędowym.

Interpelacya p. Krężła i tow. do c. k. Rządu w sprawie nadużyć komendanta c. k. posterunku żandarmeryi w Zassowie.

Interpelacya p. Dr. Kost'a Lewickiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieprawego usunięcia nauki języka ruskiego w ludowej szkole gminy Kramarzówka, powiatu Jarosław.

Interpelacya p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nietępienia przez Starostwa pokątnego szynkarstwa po wsiach.

Interpelacya p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie lekceważenia uchwał Rad gminnych przez Władze polityczne przy wydawnictwie koncesyj szynkarskich.

Interpelacya p. Krężła i tow. do c. k. Rządu w sprawie karania grzywnami włościan w powiecie pilzneńskim przez c. k. Starostwo za rzekome trudnienie się masarstwem.

Interpelacya p. Krężła i tow. do c. k. Rządu w sprawie bezprawnego obciążenia grzywną w kwocie 100 K p. Józefa Szafrąńskiego w Róży, przez c. k. Starostwo w Pilźnie.

Protest p. Korola imieniem Klubu ruskiego przeciw sposobowi prowadzenia narad na 117 posiedzeniu Sejmu krajowego z dnia 3. lutego 1912.

Oświadczenie posłów należących do stronnictw polskich na wniesione przez pp. Lewickiego i Korola przeciw rzekomo niezgodnemu z re-

gulinem prowadzeniu obrad na 115. posiedzeniu Sejmu krajowego z dnia 20. stycznia 1912.

Oświadczenie p. Lewickiego imieniem Klubu rusko-ukraińskiego, w sprawie Sejmowej ordynacji wyborczej. Głosy pp. Korola, Dudykiewicza, Bilińskiego i J. E. Namiestnika.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy zezwalającej gminie Knihinin-wieś (powiat Stanisławów) na pobór opłat gminnych od czynszów najmu.

Pierwsze czytanie wniosku p. Żardckiego i tow. w sprawie założenia gimnazjum realnego w Leżajsku. Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku p. Wrześniowskiego i tow. w sprawie obsadzania dróg drzewami owocowymi, względnie użytecznymi. Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku p. Krężła i tow. w sprawie zapomogi dla ludności włościańskiej dotkniętej klęską myszy polnych i klęską posuchy. Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku p. Ptaka i tow. w sprawie wynagrodzenia świadków powołanych przez c. k. Starostwa w sprawach urzędowych. Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku p. Myjaka i tow. w sprawie założenia szkoły koszykarskiej w Łącku. Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku p. Myjaka i tow. w sprawie założenia szkoły sadowniczej w Łącku. Uzasadnienie wniosku.

Sprawozdanie Komisji bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego o krajowej Centralnej Kasie dla Spółek rolniczych we Lwowie. Uchwalenie wniosków komisji.

Sprawozdanie Komisji sanitarnej o spra-

wozdaniu Wydziału krajowego dotyczącem rozszerzenia i adaptacji szpitala powszechnego w Przemyślanach. Uchwalenie wniosków komisji.

Sprawozdanie Komisji budżetowej w sprawie zapewnienia ze strony kraju wypłaty emerytur, pensyj wdowich i dodatków na wychowanie dzieci dla nauczycieli zakładu dla głuchoniemych we Lwowie. Uchwalenie wniosków komisji.

Sprawozdanie Komisji budżetowej o zamknięciu funduszy krajowych za rok 1910. Uchwalenie wniosków komisji.

Sprawozdanie Komisji przemysłowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia funduszu przemysłowego. Uchwalenie wniosków komisji.

Sprawozdanie Komisji budżetowej o sprawozdaniach Wydziału krajowego w przedmiocie budowy szkół ludowych, oraz o wniosku p. Kleckiego w przedmiocie utworzenia funduszu pożyczkowego na budowę szkół w miastach. Uchwalenie wniosków komisji.

Sprawozdanie Komisji solnej o krajowej sprzedaży soli. Uchwalenie wniosków komisji.

Sprawozdanie Komisji kolejowej o czynnościach Departamentu IV. Wydziału krajowego w sprawach kolejowych za czas od 1. lipca 1910 do 30. czerwca 1911. Uchwalenie wniosków komisji.

Sprawozdanie Komisji budżetowej w przedmiocie petycji gminy król. stoł. miasta Lwowa o porękę kraju dla pożyczki 6,000.000 Kor. w obligacjach kolejowych Banku krajowego na cele inwestycyjne miejskich zakładów elektrycznych. Uchwalenie wniosków komisji.

(Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 15 przed południem).

Przewodniczący: JE. Marszałek krajowy Stanisław hr. Badeni.

Ze strony c. k. Rządu: JE. c. k. Namiestnik Dr. Michał Bobrzyński i c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Stanisław Grodzicki

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 121.

Marszałek. Sejm w komplecie, posiedzenie otwieram. Protokół z 116 posiedzenia uważam za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół z 117 posiedzenia jest złożony w biurze sejmowem do przejrzania.

P. Petruszewicz. Proszu o hołos do protokołu.

Пропшу о голос до протоколу.

Marszałek. P. Męcińskiemu udzieliłem urlopu na 8 dni. Głos ma p. Petruszewicz do protokołu.

P. Petruszewicz. Wasza Ekscelencje, Pane Marszałku!

Imenem ukraińskoho sojmowoho klubu maju czest' zhołosyty otsim protest tak protyw neważnosti jak i protyw sposobu wedenia zasidania z dnia 3 lutoho seho roku.

Riwnoczasno pidnoszu zamit' netocznosti i ciłkowytoji nezhody z dijsnym chodom narad protokoła z toho zasidania a wywid pýsmennyj tak protestu jak i zamitu budu maw czest' wnesty do ruk waszoji Ekscelencyji szcze pered ślidujuczym zasidaniem.

Ваша Ексцеленція! Пане Маршалку!

Іменем українського соймового клубу маю честь зголосити отсім протест так против неважності як і против способови веденя засідання з дня 3 лютого сего року.

Рівночасно підношу заміт неточности і цілковитої незгоди з дійсним ходом нарад протоколу з того засідання, а вивід письменний так протесту як і заміту буду мав честь внести до рук Вашої Ексцеленції ще перед слідуючим засіданем.

Marszałek. Proszę o odczytanie spisu petycyi.

Sekretarz p. **Urbański** (*czyta*).

7182. L. s. 9505. Koło Towarzystwa Szkoły ludowej, Kołomyja, przez p. Kleskiego, o subwencyę na bursę im. Kilińskiego — do Wydz. kraj.
7183. L. s. 9506. Waleryan Janiszewski, naucz. Lubaczów, przez p. Stadnickiego, o reaktywowanie w urzędzie nauczycielskim — do kom. szkolnej.
7184. L. s. 9507. Mieszkańcy gm. Przybyły, przez p. Bisa, o zniżenie prestacyi szkolnej — do kom. szkolnej.
7185. L. s. 9508. Związek nauczycieli ludowych »Ognisko« w Stanisławowie, przez p. Bilińskiego, o przeniesienie Knihinina do wyższej klasy płac — do kom. szkolnej.
7186. L. s. 9509. Komitet utrzymujący internat dla uczniów seminarjum naucz., Stanisławów, przez p. Dembowskiego, o subwencyę — do Wydz. kraj.
7187. L. s. 9510. Komitet utrzymujący internat dla uczniów seminarjum naucz., Stanisławów, przez p. Dembowskiego, o subwencyę na budowę domu — do Wydziału krajow.
7188. L. s. 9511. Galicyjskie Towarzystwo lekarzy weterynaryjnych, Lwów, przez p. Schnella, o subwencyę na wydawnictwo — do Wydz. kraj.
7189. L. s. 9512. Towarzystwo Ruska Akademiczna Pomicz, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencyę — do Wydz. kraj.
7190. L. s. 9513. Towarzystwo Sokił, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencyę na pokrycie niedoboru kraj. zlotu Sokołów — do Wydz. kraj.
7191. L. s. 9514. Towarzystwo Sokił, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencyę na organizowanie sportu i zabaw ruchowych — do Wydz. kraj.
7192. L. s. 9515. Towarzystwo Sokił, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencyę na pożarnictwo — do Wydz. kraj.
7193. L. s. 9516. Towarzystwo im. św. Mikołaja, Tarnopol, przez p. Dumkę o subwencyę — do Wydz. kraj.
7194. L. s. 9517. Drożnicy krajowi na przestrzeni Rohatyn-Tarnopol, przez p. Dumkę, o uregulowanie stosunków służbowych — do Wydz. kraj.
7195. L. s. 9518. Michał Żelisko, emer. naucz. Mikołajów, przez p. Makucha, o emeryturę — do kom. szkolnej.
7196. L. s. 9519. SS. Bazylianki w Stanisławowie, przez p. Lewickiego, o subwencyę na utrzymanie prywatnego seminarjum żeńskiego — do Wydz. kraj.
7197. L. s. 9520. SS. Bazylianki w Stanisławowie, przez p. Lewickiego, o subwencyę na utrzymanie przyw. szkoły ćwiczeń — do Wydz. kraj.
7198. L. s. 9521. SS. Bazylianki w Stanisławowie przez p. Lewickiego, o subwencyę na utrzymanie internatu — do Wydz. kraj.
7199. L. s. 9522. Mieszkańcy m. Lutowisk, przez p. A. Starucha, o zasiłek z powodu gradobicia — do Wydz. kraj.
7200. L. s. 9523. Mieszkańcy gm. Żurawia przez p. A. Starucha, o zasiłek z powodu gradobicia — do Wydz. kraj.
7201. L. s. 9524. Mieszkańcy gm. Krywka, przez p. A. Starucha, o zasiłek z powodu gradobicia — do Wydz. kraj.
7202. L. s. 9525. Mieszkańcy gm. Skorodne przez p. A. Starucha o zasiłek z powodu gradobicia — do Wydziału kraj.

7203. L. s. 9526. Malwina Stroynowska, wdowa po dyetaryuszu Wydziału kraj., Lwów, przez p. Jahla, o dar z łaski — do Wydz. kraj.
7204. L. s. 9527. Gmina Brzozów, przez p. Czaykowskiego, o budowę kolei do Brzozowa — do kom. kolejowej.
7205. L. s. 9528. Wydział powiatowy Dobromil, przez p. Czaykowskiego, w sprawie bonifikacyi za ubytek w dochodach po zgaśnięciu prawa propinacyi — do Wydziału kraj.
7206. L. s. 9529. Nauczycielstwo w Krościenku, przez p. Bednarskiego, o przeniesienie do wyższej klasy płac — do kom. szkolnej.
7207. L. s. 9530. Urząd parafialny w Krościenku, przez p. Bednarskiego, o subwencyę na ochronkę SS. Służebniczek — do Wydz. kraj.
7208. L. s. 9532. SS. Mazaretanki, Kraków, przez p. Pilata, o subwencyę na internat — do Wydz. kraj.
7209. L. s. 9533. Honorata Pańkowska, wdowa po profesorze Akademii rolniczej, Dublany, przez p. Stanisł. H. Badeniego, o dodatek do pensyi — do Wydz. kraj.
7210. L. s. 9534. Bleiweiss Izak Zygmunt, naucz. religii mojż. Tarnów, przez p. St. H. Badeniego, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
7211. L. s. 9535. Gmina Peczeniżyn i sąsiednie, przez p. Makucha, o zniesienie rogatki na drodze powiat. Kołomyja-Peczeniżyn — do kom. drogowej.
7212. L. s. 9536. Zofia Panastko, wdowa po naucz., Sokal, przez p. Winc. Kraińskiego, o pokrywanie jej kosztów utrzymania w schronisku dla starców w Sokalu — do kom. szkolnej.
7213. L. s. 9537. Gmina Bielańka, przez p. Długosza, o subwencyę na drogę do Szymbarka — do kom. drog.
7214. L. s. 9538. Władysław Pawlik, naucz., Strzeszyna, przez p. Długosza, o przyznanie pięciolecia — do kom. szkolnej.
7215. L. s. 9539. Powiatowe Towarzystwo rybackie, Gorlice, przez p. Długosza, o subwencyę — do Wydz. kraj.
7216. L. s. 9540. Komitet internatu dla uczniów seminaryum naucz. Zaleszczyki, przez p. Tadeusza Cieńskiego, o subwencyę na internat — do Wydz. kraj.
7217. L. s. 9541. Komitet internatu dla uczniów seminaryum naucz. Zaleszczyki, przez p. Tad. Cieńskiego, o subwencyę na pokrycie kosztów dobudówki — do Wydziału krajowego.
7218. L. s. 9542. Towarzystwo Ruska Bursa, Tarnopol, przez p. Kiweluka o subwencyę — do Wydz. kraj.
7219. L. s. 9543. Gmina Smykowce, przez p. Dumkę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7220. L. s. 9544. Gmina Kokutkowce, przez p. Dumkę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7221. L. s. 9545. Gmina Peczarza, przez p. Dumkę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7222. L. s. 9546. Gmina Dryszczów, przez p. Dumkę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7223. L. s. 9547. Gmina Derewlany, przez p. Dumkę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7224. L. s. 9548. Gmina Olchowczyk, przez p. Dumkę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7225. L. s. 9549. Gmina Małaszowce, przez p. Dumkę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7226. L. s. 9550. Gmina Iwaczów górny przez p. Dumkę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7227. L. s. 9551. Gmina Myszkowice, przez p. Dumkę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7228. L. s. 9552. Gmina Baworów, przez p. Dumkę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7229. L. s. 9553. Gmina Wiktorów, przez p. Dumkę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7230. L. s. 9554. Gmina Horbacze, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.

7231. L. s. 9555. Gmina Tustanowice, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7232. L. s. 9556. Gmina Żuków, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7233. L. s. 9557. Gmina Bortniki, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7234. L. s. 9558. Gmina Sosnów, przez p. Sodomorę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7235. L. s. 9559. Gmina Rakowiec, przez p. Sodomorę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7236. L. s. 9560. Gmina Złotniki, przez p. Sodomorę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7237. L. s. 9561. Gmina Litwinów, przez p. Sodomorę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7238. L. s. 9562. Gmina Sosnów, przez p. Sodomorę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7239. L. s. 9563. Gmina Zarwanica, przez p. Sodomorę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7240. L. s. 9564. Gmina Boków, przez p. Sodomorę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7241. L. s. 9565. Gmina Dołha wojniłowska, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7242. L. s. 9566. Gmina Wierzchnia, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7243. L. s. 9567. Gmina Pojło, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7244. L. s. 9568. Gmina Lecówka, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7245. L. s. 9569. Gmina Zawój, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7246. L. s. 9570. Gmina Mostyszcze, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7247. L. s. 9571. Gmina Krzyworównia, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7248. L. s. 9572. Gmina Maryampol, przez p. Winniczuka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7249. L. s. 9573. Gmina Knihinin wieś, przez p. Winniczuka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7250. L. s. 9574. Gmina Uście, przez p. Sandulaka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7251. L. s. 9575. Gmina Mikulińce, przez p. Sandulaka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7252. L. s. 9576. Gmina Śniatyn, przez p. Sandulaka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7253. L. s. 9577. Gmina Budziłów, przez p. Sandulaka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7254. L. s. 9578. Gmina Karłów, przez p. Sandulaka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7255. L. s. 9579. Gmina Mikuliczyn, przez p. Sandulaka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7256. L. s. 9580. Gmina Szeszory, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7257. L. s. 9581. Gmina Krowniki, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7258. L. s. 9582. Gmina Korniów, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7259. L. s. 9583. Gmina Siemirówka, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.

7260. L. s. 9584. Gmina Nahaczów, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7261. L. s. 9585. Gmina Tworyłne, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7262. L. s. 9586. Gmina Bryńce cerk., przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7263. L. s. 9587. Gmina Dobszcze, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7264. L. s. 9588. Gmina Smolnik, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7265. L. s. 9589. Gmina Terpiłówka, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7266. L. s. 9590. Gmina Waporce, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7267. L. s. 9591. Gmina Dobrzanica, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7268. L. s. 9592. Gmina Mużyłowice, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7269. L. s. 9593. Gmina Ruda, przez p. A. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7270. L. s. 9594. Gmina Dźwinogród, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7271. L. s. 9595. Gmina Barańczyce, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7272. L. s. 9596. Gmina Wołcze, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7273. L. s. 9597. Gmina Potutory, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7274. L. s. 9598. Gmina Potutory, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7275. L. s. 9599. Gmina Załuże, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7276. L. s. 9600. Gmina Kryweńka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7277. L. s. 9601. Gmina Krasne, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7278. L. s. 9602. Gmina Łużek dolny, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7279. L. s. 9603. Gmina Sokołów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7280. L. s. 9604. Gmina Darachów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7281. L. s. 9605. Gmina Łopczyn, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7282. L. s. 9606. Gmina Uściczko, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyb.
7283. L. s. 9607. Gmina Wasylkowce przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7284. L. s. 9608. Gmina Angelówka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7285. L. s. 9609. Gmina Widynów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7286. L. s. 9610. Gmina Probużna, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7287. L. s. 9611. Gmina Towsteńke, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7288. L. s. 9612. Gmina Proszowa, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

7289. L. s. 9613. Gmina Zaleszczyki małe, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7290. L. s. 9614. Gmina Chmielna, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7291. L. s. 9615. Gmina Jasionów górny, przez p. Kiweluka, w sprawie ref. wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7292. L. s. 9616. Gmina Sosalówka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7293. L. s. 9617. Gmina Strutyn wyższy, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7294. L. s. 9618. Gmina Opłucko, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7295. L. s. 9619. Gmina Tłuste, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7296. L. s. 9620. Gmina Łyszczałyńce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7297. L. s. 9621. Gmina Czarnokońce małe, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7298. L. s. 9622. Gmina Bołochów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7299. L. s. 9623. Gmina Ostrów, przez p. Kiweluka, w sprawie ref. wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7300. L. s. 9624. Gmina Zagórze, przez p. Kiweluka, w sprawie ref. wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7301. L. s. 9625. Gmina Turka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7302. L. s. 9626. Gmina Szalomińce przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7303. L. s. 9627. Gmina Słynawa wyżna, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7304. L. s. 9628. Gmina Niezuchów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7305. L. s. 9629. Gmina Ostrynia, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7306. L. s. 9630. Gmina Żurów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7307. L. s. 9631. Gmina Rusiłów, przez p. Kiweluka w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7308. L. s. 9632. Gmina Perczów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7309. L. s. 9633. Gmina Romanów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7310. L. s. 9634. Gmina Bortniki, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7311. L. s. 9635. Gmina Poździej, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7312. L. s. 9636. Gmina Żuraki, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7313. L. s. 9637. Gmina Suchowola, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7314. L. s. 9638. Gmina Dołżanka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7315. L. s. 9639. Gmina Ropczyce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7316. L. s. 9640. Gmina Czerkasy, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7317. L. s. 9641. Gmina Karów, przez posła Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

7318. L. s. 9642. Gmina Karów, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7319. L. s. 9643. Gmina Szelpaki, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7320. L. s. 9644. Gmina Niemszyn, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7321. L. s. 9645. Gmina Nowosielica, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7322. L. s. 9646. Gmina Myszów, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7323. L. s. 9647. Gmina Mielnica, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7324. L. s. 9648. Gmina Stararopa, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7325. L. s. 9649. Gmina Kułaczkowce, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7326. L. s. 9650. Gmina Milatyn stary, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7327. L. s. 9651. Gmina Cebłów, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7328. L. s. 9652. Gmina Touste, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7329. L. s. 9653. Gmina Lipowice, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7330. L. s. 9654. Gmina Skoryki, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7331. L. s. 9655. Gmina Sanoczek, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7332. L. s. 9656. Gmina Kornie, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7333. L. s. 9657. Gmina Gorajec, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7334. L. s. 9658. Gmina Nastaszczyn, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7335. L. s. 9659. Gmina Pobereże, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7336. L. s. 9660. Gmina Książdów, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7337. L. s. 9661. Gmina Międzyborce, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7338. L. s. 9662. Gmina Potok, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7339. L. s. 9663. Gmina Wołodża, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7340. L. s. 9664. Gmina Waniowice, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7341. L. s. 9665. Gmina Uciechowice, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7342. L. s. 9666. Gmina Czartorya, przez p. Lewickiego w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7343. L. s. 9667. Gmina Dobrzany, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7344. L. s. 9668. Gmina Żarniska, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7345. L. s. 9669. Gmina Chlewczany, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7346. L. s. 9670. Gmina Cetula, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.

7347. L. s. 9671. Gmina Sokołówka, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7348. L. s. 9672. Gmina Kołokolin, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7349. L. s. 9673. Gmina Babińce, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7350. L. s. 9674. Gmina Stulsko, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7351. L. s. 9675. Gmina Wykity, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7352. L. s. 9676. Gmina Mikołajów, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7353. L. s. 9677. Gmina Torki, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7354. L. s. 9678. Gmina Berezowica mała, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7355. L. s. 9679. Gmina Zbaraż, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7356. L. s. 9680. Gmina Trybuchowce, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7357. L. s. 9681. Gmina Nyrków, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7358. L. s. 9682. Gmina Touste, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7359. L. s. 9683. Gmina Lachowice zarzeczne, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7360. L. s. 9684. Gmina Ochrymowce, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7361. L. s. 9685. Gmina Dupliska, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. wyborczej.
7362. L. s. 9686. Gmina Janówka, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7363. L. s. 9687. Gmina Narajów, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7364. L. s. 9688. Gmina Suszyna wielka, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7365. L. s. 9689. Gmina Kamionki, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7366. L. s. 9690. Robotnicy ukraińscy w Niemczech, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7367. L. s. 9691. Robotnicy ukraińscy w Niemczech, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7368. L. s. 9692. Gmina Nastasów, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7369. L. s. 9693. Gmina Bielowce, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7370. L. s. 9694. Obszar dworski, Jawcze, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7371. L. s. 9695. Gmina Romanówka, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7372. L. s. 9696. Gmina Winniki, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7373. L. s. 9697. Gmina Połtew, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7374. L. s. 9698. Wiec powiatowy, Brody, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7375. L. s. 9699. Gmina Winniki, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.

7376. L. s. 9700. Gmina Trościanice, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7377. L. s. 9701. Gmina Podborki, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7378. L. s. 9702. Gmina Bełzec, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7379. L. s. 9703. Gmina Krużyki, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7380. L. s. 9704. Piotr Widuchowski, były ogrodnik szpitala św. Łazarza, Kraków, przez p. Leę, o stałe zaopatrzenie — do Wydz. kraj.
7381. L. s. 9705. Marya Ottówna, uczenica Instytutu muzycznego, Kraków, przez posła Długosza, o zasiłek na śpiew — do Wydz. kraj.
7382. L. s. 9706. Wydział powiatowy Turka, przez p. Loewensteina, o subwencję na gimnazjum — do kom. szkolnej.
7383. L. s. 9707. Michał Zelisko, emer. naucz., Mikołajów, przez p. Mycielskiego, o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
7384. L. s. 9708. Eugenia Sabatowicz, naucz. w Białce, przez p. Bednarkiego, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
7385. L. s. 9709. Zofia Boberska, wdowa po naucz. Zamarstynów, przez p. Myjaka, o podwyższenie pensji — do kom. szkolnej.
7386. L. s. 9710. Miasto Piwniczna i okol., przez p. Myjaka, o most na Popradzie pod Piwniczną i budowę drogi do Leluchowa — do komisji drogowej.
7387. L. s. 9713. Piotr Łucki, były naucz., Dyczków, przez p. Makucha, o pensję lub zapomogę — do kom. szkolnej.
7388. L. s. 9714. Polskie Tow. gymnast. Sokół, Dawidów, przez p. Abrahamowicza, o subwencję — do Wydz. kraj.
7389. L. s. 9715. SS. Felicjanki, Przemyśl, przez p. Starzyńskiego, o subwencję na szkołę ogrodniczo-sadowniczą i gospodarstwa domowego — do Wydziału krajowego.
7390. L. s. 9716. Gmina Czortowiec, przez p. Skwarę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7391. L. s. 9717. Gmina Niklowice, przez p. Skwarę w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7392. L. s. 9718. Gmina Kryczka, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7393. L. s. 9721. Gmina Ładyczyn, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7394. L. s. 9722. Gmina Artyszczów, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7395. L. s. 9722. Gmina Sarniki, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7396. L. s. 9724. Wiec w Tyśmienicy, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7397. L. s. 9725. Gmina Lisowce, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7398. L. s. 9726. Gmina Dolina, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7399. L. s. 9727. Gmina Korczmin, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7400. L. s. 9728. Gmina Semakowce, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7401. L. s. 9729. Gmina Konkolniki, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7402. L. s. 9730. Gmina Stary Sambor, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7403. L. s. 9731. Gmina Białobóżnica przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7404. L. s. 9732. Gmina Łomna, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.

- 7405. L. s. 9733. Gmina Nowosiółki skałackie, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7406. L. s. 9734. Gmina Suszczyna, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7407. L. s. 9735. Gmina Hrebenne, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7408. L. s. 9736. Gmina Rzeszniate, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7409. L. s. 9737. Gmina Harbuzów, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7410. L. s. 9738. Gmina Mrozowica, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7411. L. s. 9739. Gmina Lużek górny, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7412. L. s. 9740. Gmina Hiniowice, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7413. L. s. 9741. Gmina Busowiska, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7414. L. s. 9742. Gmina Dewiatyr, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7415. L. s. 9743. Gmina Białobożnica, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7416. L. s. 9744. Gmina Wołosów, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7417. L. s. 9745. Gmina Węldziż, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7418. L. s. 9746. Gmina Sieniawa, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7419. L. s. 9747. Gmina Dmytrowice, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7420. L. s. 9748. Gmina Wola Zaleska przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7421. L. s. 9749. Gmina Szydły, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7422. L. s. 9750. Gmina Wołkowce, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7423. L. s. 9751. Gmina Łoszniów, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7424. L. s. 9752. Gmina Lisko, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
- 7425. L. s. 9753. Gmina Kościelniki, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
- 7426. L. s. 9754. Gmina Koropuż przez p. Lewickiego w spr. ref. wyb. — do kom. ref. wyb.
- 7427. L. s. 9755. Gmina Spasów, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
- 7428. L. s. 9756. Gmina Małkowice, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
- 7429. L. s. 9757. Gmina Ospirów, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
- 7430. L. s. 9758. Gmina Sielec, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
- 7431. L. s. 9759. Gmina Popiele, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
- 7432. L. s. 9760. Gmina Wiśniowczyk, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
- 7433. L. s. 9762. Gmina Gaje, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
- 7434. L. s. 9763. Gmina Ottyniowice, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

7435. L. s. 9764. Gmina Firlejów, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7436. L. s. 9765. Gmina Nadiatycze, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7437. L. s. 9766. Gmina Słobódka górna, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7438. L. s. 9767. Gmina Olszanica, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7439. L. s. 9768. Gmina Dniestrzyk dębowy, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7440. L. s. 9769. Gmina Turylcze, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7441. L. s. 9770. Gmina Zubrze, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7442. L. s. 9771. Gmina Czernichowce, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7443. L. s. 9772. Gmina Zakomarze, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7444. L. s. 9773. Gmina Bilinka mała, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7445. L. s. 9774. Gmina Okno, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7446. L. s. 9775. Gmina Sorocko, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7447. L. s. 9776. Gmina Bełetuja, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7448. L. s. 9777. Gmina Dźwiniacz, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7449. L. s. 9778. Gmina Sambor, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7450. L. s. 9779. Gmina Jasiennica solna, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7451. L. s. 9780. Gmina Brzeźciany, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7452. L. s. 9781. Gmina Horożanka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7453. L. s. 9782. Gmina Trościaniec, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7454. L. s. 9783. Gmina Stańkowa, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7455. L. s. 9784. Gmina Stryhaniec, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7456. L. s. 9785. Gmina Staje, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7457. L. s. 9786. Gmina Czehowice, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7458. L. s. 9787. Gmina Ludwinówka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7469. L. s. 9788. Gmina Sadki, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7460. L. s. 9789. Gmina Kossów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7461. L. s. 9790. Gmina Borysy, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7462. L. s. 9791. Gmina Wilamowice i sąsiednie, przez p. Bilińskiego, o poprowadzenie kolei Oświęcim, Kęty względnie do Żywca — do kom. kolejowej.
7463. L. s. 9792. Gmina Przecieszyn, przez p. Bilińskiego, o poprowadzenie kolei Oświęcim, Kęty względnie do Żywca — do kom. kolej.

7464. L. s. 9793. Gmina Hecznarowice, przez p. Bilińskiego, o poprowadzenie kolei Oświęcim, Kęty względnie do Żywca — do kom. kolej.
7465. L. s. 9794. Gmina Łęki, przez p. Bilińskiego, o poprowadzenie kolei Oświęcim, Kęty względnie do Żywca — do kom. kolej.
7466. L. s. 9795. Gmina Pisarowice, przez p. Bilińskiego, o poprowadzenie kolei Oświęcim, Kęty względnie do Żywca — do kom. kolej.
7467. L. s. 9796. Gmina Bielany, przez p. Bilińskiego, o poprowadzenie kolei Oświęcim, Kęty względnie do Żywca — do kom. kolej.
7468. L. s. 9797. Gmina Kobiernice, przez p. Bilińskiego, o poprowadzenie kolei Oświęcim, Kęty względnie do Żywca — do kom. kolej.
7469. L. s. 9798. Gmina Skidziń, przez p. Bilińskiego, o poprowadzenie kolei Oświęcim, Kęty względnie do Żywca — do kom. kolej.
7470. L. s. 9799. Gmina Stara wieś dolna, przez p. Bilińskiego, o poprowadzenie kolei Oświęcim, Kęty względnie do Żywca — do kom. kolej.
7471. L. s. 9800. Gmina Stara wieś dolna, przez p. Bilińskiego, o poprowadzenie kolei Oświęcim, Kęty względnie do Żywca — do kom. kolej.
7472. L. s. 9801. Lwowskie Towarzystwo właścicieli realności, Lwów przez posła Schätzla, przeciw zamierzonej podwyżce dodatków krajowych do podatku domowo-czynszowego — do kom. budżetowej.
7473. L. s. 9802. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Zabłotów, przez p. Schätzla, o subwencję — do Wydziału kraj.
7474. L. s. 9803. Wydział powiatowy Brzeżany, przez p. Schätzla, przeciw wyłączeniu gmin Chorobrow, Chorościc, Płaucza mała i wielka, z okręgu politycznego Brzeżany, a wcieleniu ich do okręgu zborowskiego — do kom. administracyjnej.
7475. L. s. 9804. Szabas Elias, dzierżawca rogatek krajowych Brzeżany, przez posła Schätzla, o przyznanie bonifikacy i zwolnienie z dzierżawy myt krajowych — do Wydziału kraj.
7476. L. s. 9805. Bursa im. T. Kościuszki, Złoczów, przez p. Schätzla, o subwencję — do Wydziału kraj.
7477. L. s. 9806. Bursa żydowska, Złoczów, przez p. Schätzla, o subwencję — do Wydziału kraj.
7478. L. s. 9807. Domicela Topolnicka, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez p. Merunowicza, o dodatek do pensyi — do kom. szkolnej.
7479. L. s. 9808. Bursa rzemieślnicza pod wezwaniem św. Stanisława Kostki, Kołomyja, przez posła Kleskiego, o subwencję na kupno domu — do Wydziału kraj.
7480. L. s. 9809. Gmina Szczawnica wyżna, przez p. Bednarskiego, o subwencję na budowę ochronki — do Wydziału kraj.
7481. L. s. 9810. Dr. Szymon Meth, lekarz pomocniczy przy szpitalu w Jasle, przez p. Germana, o veniam aetatis — do kom. petycyjnej.
7482. L. s. 9811. Emma Hoffmann, przewod. szkoły przemysłowej żeńskiej „Stow. pracy kobiet“ Przemysł, przez posła Bandrowskiego, o subwencję — do Wydziału kraj.
7483. L. s. 9812. Antonina Helena J. Derhalewicz, emer. naucz. Rozdół, przez p. Bandrowskiego, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
7484. L. s. 9813. Zwierzchność gminy w Przewodowie, przez posła Bandrowskiego, o uwolnienie od prestacyi szkolnej — do kom. szkolnej.
7485. L. s. 9814. Mieszkańcy Nowego Targu, przez posła Myjaka, w sprawie skasowania propinacyi winnej — do kom. administracyjnej.
7486. L. s. 9815. Maurycy Herz, dzierżawca propinacyi, Nowy Targ, przez p. Myjaka, w sprawie podwójnych opłat od wina — do kom. administracyjnej.
7487. L. s. 9816. Rozalia Mendler, Rogoźnik, przez p. Myjaka, w sprawie poboru opłaty szynkarskiej — do kom. administracyjnej.

Marszałek. Do tej petycyi prosił o głos p. Myjak. Udziałem mu głos.

P. Myjak. Wysoki Sejmie!

Prosiłem o głos, albowiem w petycyi Rozalii Mendler z Rogoźnika pow. Nowy Targ zbyt są ważne momenta poruszone, iżby je bez podkreślenia w Wysokiej Izbie pominąć.

Rozalia Mendler twierdzi w swojej petycyi, że rekursa szynkarzy pow. Nowy Targ wcale do komisji apelacyjnej nie dochodzą, lecz że są przez c. k. Starostwo załatwiane.

Na poparcie swego twierdzenia cytuję Jana Łosia z Leśnicy, Wojciecha Zembala z Lasku, Hatońską z Zakopanego i Józefa Pawluszkiwicza z N. Targa. Od siebie dodaję,

że od kilkunastu szynkarzy z powiatu N. Targ dostałem listy z zażaleniem, że ich rekursa do komisji apelacyjnej nie dochodzą.

Jeżeliby ten fakt zgodny był z prawdą, tedy rzeczywiście władza administracyjna dopuszczałaby się jakowegoś nadużycia.

Być jednak może, że podobne twierdzenie powstało na podstawie nieotrzymywania odpowiedzi na rekursa od komisji apelacyjnej a wtedy zachodziłby bardzo smutny fakt opieszałości i lekceważenia często bardzo słusznych zażaleń rekurentów.

Następnie petentka imieniem szynkarzy p. N. Targ, żali się, że zupełnie słuszne i rzeczowe powody rekursów wcale przez komisję apelacyjną nie bywają uwzględniane.

I rzeczywiście smutny to bardzo fakt, jeżeli niektórzy szynkarz, obliczający dochód swój ze szynku przeważnie ze względu na jarmarki, podaje urzędownie stwierdzony fakt, że jarmarki z powodu zaraźliwej choroby bydłowej były zamknięte przez 8 miesięcy wnosi prośbę o zniżkę opłaty szynkarskiej a przynajmniej o zwłokę ratałną i ani jednego ani drugiego nie uzyskuje.

Ze względu tedy na to co przytoczyłem proszę o pomyślne załatwienie niniejszej petycji.

Marszałek. Proszę o odczytanie dalszego spisu petycji.

Sekretarz p. **Urbański** (*czyta*):

7488. L. s. 9817. Wojciech Zenbala, szynkarz w Lasku, przez p. Myjaka, w sprawie poboru opłaty szynkarskiej — do kom. administracyjnej.

7489. L. s. 9818. Jan Łaś, szynkarz, Leśnica, przez p. Myjaka, w sprawie poboru opłaty szynkarskiej — do kom. administracyjnej,

7490. L. s. 9819. Towarzystwo Szkilna Pomicz, Lwów, przez p. Kiweluka o subwencję — do Wydziału kraj.

7491. L. s. 9820. Gmina Żywaczów, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

7492. L. s. 9821. Gmina Żurawica, przez p. Skwarka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

7493. L. s. 9822. Gmina Oleszków, przez p. Kiweluka w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

7494. L. s. 9823. Gmina Brosznów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

7495. L. s. 9824. Gmina Kosów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

7496. L. s. 9825. Gmina Tudorkowice, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

7497. L. s. 9826. Gmina Bukówna, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

7498. L. s. 9827. Gmina Szulhamówka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

7499. L. s. 9828. Gmina Muchówka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

7500. L. s. 9829. Gmina Kasperowce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

7501. L. s. 9830. Ksieni klasztoru św. Kingi w Starym Sączu przez p. Germana, o podwyższenie subwencji na nauczycielki świeckie — do Wydziału kraj.

7502. L. s. 9831. Glikerya Kmiecik, wdowa po nauczycielu, Czerniowce, przez p. Makucha, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.

7503. L. s. 9832. Gmina Nowosiółki, przez p. Makucha w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

7504. L. s. 9834. Stała delegacja techników polskich Lwów, przez członka Sejmu Fiedlera, w sprawie przechodzenia zasobów węgla kamiennego w okręgu krakowskim w ręce niemieckie — do kom. górniczej.

7505. L. s. 9837. Bank rękodzielniczy, Tarnów, przez p. Tertila, o subwencję na popieranie rękodzielnictwa — do Wydziału kraj.

7506. L. s. 9838. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Czerniowce, przez p. Tertila o subwencję — do Wydziału kraj.

7507. L. s. 9839. Gmina i Reprezentacja powiatowa w Cieszanowie — przez p. Kozłowski, o założenie realnego gimnazjum w Lubaczowie — do kom. szkolnej.

7508. L. s. 9840. Dr. Stan. Dutkiewicz, prezes stow. stróżów »Braterstwo«, Tarnów, przez p. Tertila, o subwencję — do Wydziału kraj.

Marszałek. Proszę o odczytanie wniosków i interpelacyi.

Sekretarz p. **Urbański.** (*czyta*). Wniosek p. **Gołuchowskiego** i tow. w sprawie upaństwowienia gimnazjum realnego w Skałacie z polskim językiem wykładowym.

Wniosek p. **Szweda** i tow. o zniesienie podatku domowo-klasowego od domów, składających się z jednej lub dwóch części mieszkalnych.

Wniosek p. St. H. **Badeniego** i tow. w sprawie kolejowego połączenia Buczaczy Potok złoty-Obertyn-Turka (Kołomyja).

Interpelacya p. Głabińskiego i tow. do c. k. Rządu z powodu naruszenia przepisów o polskim języku urzędowym.

Interpelacya p. Krężła i tow. do c. k. Rządu w sprawie nadużyć komendanta c. k. posterunku żandarmerji w Zassowie

Interpelacya p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nietępienia przez Starostwa pokątnego szynkarstwa po wsiach.

Interpelacya p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie lekceważenia uchwał Rad gminnych przez Władze polityczne przy rozdawnictwie koncesyi szynkarskich.

Interpelacya p. Krężła i tow. do c. k. Rządu w sprawie karania grzywnami włóścian w powiecie pilźnieńskim przez c. k. Starostwo za rzekome trudnienie się malarstwem.

Interpelacya p. Krężła i tow. do c. k. Rządu w sprawie bezprawnego obciążenia grzywną w kwocie 100 K p. Józefa Szafrąńskiego z Róży przez c. k. Starostwo w Pilźnie.

Sekretarz p. Stanisław Henryk **Badeni** (*czyta*):

Interpelacya posła Dr. Kość'a Łewyckoho i towarzysziw do c. k. Prawytelstwa w sprawie bezprawnoho usunenia nauky ruskojazyka w narodnij szkoli w hromadi Kramariwka, powitu Jarosław.

Інтерпеліяція посла Дра Костя Левицького і товаришів до ц. к. Правительства в справі безправного усунення науки руского язика в народній школі в громаді Крамарівка, повіту Ярослав.

Marszałek. Pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieszczę na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń interpelacye zaś odstąpię komisarzowi rządowemu.

Przeciw posiedzeniu 117-temu został wniesiony jeden protest. Proszę o odczytanie go.

Sekretarz p. Stanisław Henryk **Badeni** (*czyta*):

Do Jeho Eksc. Marszałka krajowego Stanisława Gr. Badenioho.

Protiw postupowaniu i nesohlasnomu z regulaminom sojmowym wedeniu rozpraw na 117. zasidaniu Hałyckoho Sojmu krajowego wnosiat' podpysawszyj sia po mysly § 76. regul. sojm. slidujuszczyj protest

До Его Екск. Маршалка краевого Станислава гр. Баденього.

Против поступованю і несогласному з регуляміном соймовим веденю розправ на 117 засіданю галицького Сойму краевого вносять підписавшіи ся по мысли § 76 регул. сойм, слідуючий протест.

W sprawozdaniu stenograficznym z rozpraw 117. zasidania hałyckoho Sojmu krajowego jest' stwerdżene, szczo czerez ciłyj czas zasidania trewały neprerywno swysty, kryky, i bytie pultamy.

Z toho sliduje, szczo o perewedeniu jakoj nebud' dyskusyj i narad sojmowych ne mohło buty riczy, tak jak fizyczno nemożliwe było czuty, o szczo sia rozchodyt', a tym mensze ne mohły zhołoszuwały poodynoki posły w czas zahalnoj wzhladno specjalnoj dyskusyj swoich wneseń. Ne może takoz w znaczenju prawnim buty besida o perewedeniu narad, tak jak substrat i soderżanije seho, szczo mnymo było predmetom narad na zasidaniju ne było poodynokym posłam znane.

В справозданю стенографічним з розправ 117 засіданя галицького Сойму краевого єсть стверджене, що через цілий час засіданя тревали непреривно свисти, крики і бітє пультами.

З того слідує, що о переведеню якоїнебудь дискусії і нарад соймових не могло бути річі, так як фізично неможливе було чути, о що ся розходить, а тим менше не могли зголошувати поодинокі посли в час загальної взглядно спеціальної дискусії своїх внесень. Не може також в значенію правнім бути бесіди о переведеню нарад, так як субстрат і содержаніє сего, що мнимо було предметом нарад на засіданію не було поодиноким послам знане.

W wydu takoho stanu riczej mnymi

В виду такого стану річей мними

riszenia na tym zasiedaniu uchwaleni są nieważni, a to tak z stanowiska prawnego samego regulaminu sejmowego (§ 39, 52—69. regul. sejm.) jak z względu na to, że, szczerze mówiąc, połączanie w Sejmie jakiejś sprawy, bez dania możliwości poddania posłom brania udziału w dyskusji jest tylko fikcją faktów niezgodną z prawem Sejmu.

Z tych względów wnoszą podpisywający się protest i wnoszą na wyczytanie jego na zasiedaniu i dołączenie do protokołu.

Dr. Korol, Dr. Hanczakowski, Dr. Krynicki, Tracz.

Marszałek. Przeciw protestowi, który został wniesiony co do 115. posiedzenia z dnia 20. stycznia br. wniesiono oświadczenie, o którego odczytanie proszę.

Sekretarz p. **Urbański** (*czyta*):

Oświadczenie!

P. P. posłowie: dr. Kost' Lewicki i tow. tudzież dr. Korol i tow. wnieśli do rąk J. E. Marszałka krajowego dwa protesty przeciwko rzekomo niezgodnemu z regulaminem prowadzeniu obrad na 115. posiedzeniu I. sesji IX peryodu Sejmu krajowego z dnia 20. stycznia 1912 r.

Nie mogąc tych protestów, zdaniem naszym zupełnie nieuzasadnionych pozostawić bez odpowiedzi — podpisani posłowie oświadczają co następuje:

Stwierdzić należy przedewszystkiem, że o ile w obu protestach, o których, tu mowa, powtarza się twierdzenie, że na posiedzeniu sejmowym z 20. z. m. postępowano niezgodnie z regulaminem, to zarzut ten może odnosić się jedynie i wyłącznie do P. T. posłów protestujących, i do nikogo innego. Tych kilkunastu posłów starało się rzeczywiście planowo i z największym natężeniem sił swoich zakłócać porządek obrad Sejmu, posługując się przytem rozmaitymi instrumentami. Zresztą cała Izba zachowywała się spokojnie, i będąc zgromadzoną w wymagany regulaminem komplecie, przy ścisłym zachowaniu wszelkich warunków formalnych, wymaganych do ważności uchwał, załatwiała sprawy, stojące na porządku dziennym.

Pomimo wrzawy, czynionej przez P. T. posłów protestujących J. E. Marszałek krajowy kierował w ten sposób rozprawami, że protestujący posłowie nie mogli przytoczyć ani jednego zarzutu, ani jednego szczegółu przedmiotowego, któryby w myśl przepisów regulaminu uzasadniał zarzut nieważności zapadłych uchwał.

Na uzasadnienie swoich protestów nie mają też oni żadnego innego argumentu, jak tylko ten jedyny, że »nie słyszeli« obrad. Naturalnie, że nie słyszeli ich, ponieważ podczas obrad Sejmu zajmowali się trąbieniem, gwizdaniem i t. d. — a nie tem, co stanowiło przedmiot rozpraw Sejmu. Regulamin sejmowy nie zawiera jednak żadnego postanowienia, któreby wymagało, ażeby wszyscy posłowie słyszeli rozprawy, i to pod rygorem nieważności uchwał. I dlatego też protesty, oparte li na tym jednym argumentcie, że protestujący nie słyszeli obrad, pozbawione są wszelkiej prawnej podstawy — tak samo, jak i żądanie, wyrażone w proteście pp. dra Kost'a Lewickiego i tow., ażeby protokolarnie stwierdzono, czy można było słyszeć rozprawy albo nie?

W końcu muszą podpisani stwierdzić jako okoliczność znamionną, iż w jednym z wymienionych tu protestów uważają się na to, iż »nie słyszeli« rozpraw na posiedzeniu sejmowym z 20 z. m. nawet tacy posłowie, którzy notorycznie na tem posiedzeniu nie byli obecni.

We Lwowie, dnia 9. lutego 1912.

Garapich, Czaykowski, Jędrzejowicz, Hupka, Wodzicki, Lewakowski, Zdz. Obertyński, Michałowski, Gorayski, Tad. Wrześniowski, Rutowski, Loewenstein, Głabiński, Bednarski, Urbański, W. Korytowski, Schnell, Maryewski, Krzczunowicz, Kozłowski, Pilat, Cipser, A. Theodorowicz, Landau, Abrahamowicz, Tad. Cieński, Baworowski, Wereszczyński, St. H. Badeni, Stapiński, Cielecki, Konopka, Germann, T. Merunowicz, Bandrowski, Sare, Bojko, Kędzior, Witos, Jedynek, Ptak, Kręzel, E. Mycielski, Styła, Jampolski, Schätzel, Stadnicki, Myjak, Jaworski, Maiss, Jahl, Leo, Wassung, Duleba, Fiedler, Rittel, Ciuchciński, Starzyński, J. Brunicki, Jabłoński, Moysa, A. Lubomirski, Horodyski, Halban,

рішення на тім засіданні ухвалені суть неважні, а то так з становища правного самого регуляміну сеймового (§ 39, 52—69. регул. сейм.) як з взгяду на тоє, що мімічне полагоджуванє в Сеймі якої небудь справи без даня можности поодиноким послам браня участі в дискусії єсть тільки фікцією фактів незгідною з повагою Сейму.

З тих взгядів вносять подписавши сей протест і вносять на відчитанє його на засіданні і долученє до протоколу.

Др. Король, Др. Ганчаковский, Др. Криницький, Трач.

Bernadzikowski, J. Korytowski, Z. Tarnowski, St. Mycielski, Dąbski, Onyszkiewicz, Cie-luch, Götz, Bis, Tyszkiewicz, Laskowski, Federowicz, Czartoryski, Gołuchowski, Skrzyń-ski, Piniński, Gniewosz, Sala, Skarbek, Kleski, Krzysztofowicz.

Marszałek. Przed przejściem do porządku dziennego prosił o głos p. Lewicki.

Udzielam mu głosu.

P. Lewicki. Wysokij Sojme!

Ja zhołosyw sia do hołosu pered pry-stupieniem do porjadku dnewnoho, szczo by suprotyw podij poslidnych dniw, jaki obny-mały perehowory polsko-ruski w sprawie refor-my wyborczoji do hałyckoho Sojmu imenem ukraińskoho klubu sojmowoho złożyty otsju deklaracyju.

Wstupajuczy pered 3 rokamy w sej Sojm ukraińsko-ruski posły złożyty na wstupi narad sojmowych zastereżenie, szczo Sojm w teperisznim jeho składzi uważajut pokły-kanym łysz do nadania naszomu krajewy nowoji, demokratycznoji nacyonalno sprawe-dływoji ordynacyji wyborczoji, a natomist' widmowlajut' jemu politycznoji i suspilnoji kompetencyji wydawały jakinebud' prawni normy w yśszych naprjamach žytia suspilno-politycznoho naszoho kraju.

Iduczy za otsym kłyczem ukraińsko-ruski posły wnesły zaraz na perszij sesyji toho Sojmu projekt reformy wyborczoji, w kotrij czyslaczysz' z koniecznostyju supro-tyw składu toji Pałaty i suprotyw stanowy-ska prawytelstwa centralnoho ne dwyhnuło zasady zahalnoho riwnoho, bezposerednoho i tajnoho prawa wyborczoho.

(P. Skwarko: Naj żyje zahalne, tajne, bezposeredne, riwne prawo wyborcze!)

Koły czerez perszi dwa roky dijalnosty toho Sojmu biliszt' polska łehkoważyła sobi sprawu wyborczoji reformy widkładajuczy jeji raz poraz z odnoji sesyji na druhy sesyju, a naszi domahania w imia dobra szy-rokych mas narodnych i w intèresi swobod-noho rozwoju naszoho ukraińsko-ruskoho na-roda tut stawłeni, buły ignorowani sojmo-woju bilzostyju polskoju, tohdy naszi posły buły prymuszeni swoim riszuczym wystupom w osinnij sesyji roku 1910 postawyty sprawu reformy wyborczoji do hałyckoho Sojmu jako persze pytanie krajewoji naszoji polityky.

I tohdy aż rozpoczały sia poraz per-szj seryjozni narady w sprawie reformy wy-borczoji do hałyckoho Sojmu, ale ony ne doweły do požadanoho uspicchu.

Ta wid toji perszoji borby pryszło do zawiszenia orużja czy do zakłuczenia myra miż namy na poslidnim zasidaniu sojmowim z r. 1910 i tohdy my założyły riszuczjy protest protyw odnostononnomu traktowaniu sprawy reformy wyborczoji zi storony bil-szosty polskoj i zajawyły my, szczo my ho-

Високій Сойме!

Я зголосив ся до голосу перед при-ступленем до порядку дпєвного, щоби супротив події послїдних днїв, які обни-мали переговори польско-руські в справі реформи виборчої до галицького Сойму іменем українського клубу соймового зложити отсею декларацію.

Вступаючи перед 3 роками в сей Сойм українсько-руські послї зложили на вступї нарад соймових застереженє, що Сойм в теперішнім его складї уважають покликаним лиш до надання нашому кра-єви нової, демократичної національно справедливої ординації виборчої, а па-томість відмовляють єму політичної і су-спільної компетенції видавати якінебудь правні норми в иньших напрямах житя суспільно-політичного нашого краю.

Ідучи за отсим кличем українсько-руські послї внесли зараз на першій сесії того Сойму проєкт реформи виборчої, в котрій числячись з koniecznostyju супро-тив складу тої Палати і супротив ста-новиска правительства центрального не двигнуло засади загального рівного, без-посередного і тайного права виборчого.

(Най жие загальне, тайне, безпосе-редне, рівне право виборче!)

Коли через перші два роки діяль-ности того Сойму більшість польска лег-коважила собі справу виборчої реформи відкладаючи єї раз пораз з одної сесії на другу сесію, а наші домагання в імє добра широких мас народних і в інте-ресї свободного розвою нашого українсь-ко-руського народа тут ставлєні, були ігноровані соймовою більшостию поль-скою, тогди наші послї були примушені своїм рішучим виступом в осінній сесії року 1910 поставити справу реформи виборчої до галицького Сойму jako перше питанє краюї пашої політики.

І тогди аж розпочали ся пораз пер-шої сєріозні наради в справі реформи виборчої до галицького Сойму, але опи не довели до пожаданого успіху.

Та від тої першої борби прийшло до завішення оружja чи до закључєня ми-ра між нами на послїднім засїданню сой-мовім з р. 1910 і тогди ми заложили рішучий протест против односторон-ньому трактованню справи реформи ви-борчої зі сторони більшости польської

towi koźdodzi chwylu do myrnoho rozwiązania spirnych problemiw dorohoju kompromisuw z polskoju storonoju na osnovi riwnorjadnoho traktowania oboch narodiw, ale zaja- wyły my do toho, szczo ne możemo zały- szyty naszodzi taktyky i szczo budemo pobor- juwaty sej Sojm w jeho prawylnim funkcyo- nowaniu tak dowho, doky partyji bilszosty sojmowoji polskoju ne zijdut' zi stanowyska teperisznodzi negacyji prawno-politycznoho sta- nowyska naszoho ukraińsko-ruskoho naroda w krajewim Sojmi i ne prystuplat' do spra- wedływoho poriszenia sprawy reformy wy- boreczoji.

Na zakińczenie narad hałyckoho Sojmu r. 1910 pryjszło miż namy do rezolucyi kom- promisowoji.

Dnia 18 padolysta 1910 r. postanowyw Sojm, szczo poruczaje sia komisiji dla re- formy wyborczoji, szczozy w porozuminiu z Wydiłom krajewym na osnovi zasad, jaki mistiat' sia w rezolucyi kompromisowij ta ne peresudżujućy sprawy rozdiłu mandatw me- ży obi narodnosty, a takoz po dokładnim rozhlaneniu wsich specyalnych wneskiw i po- prawok wnesenych w komisiji, wypracowała projekt sojmowoji ordynacyji wyborczoji i pre- dłożyła sej projekt na najblyższij sesiji sojm- owij.

Але на žal, naszi nadiji z toho kompro- misu ne zdijnsnyły sia.

Bo w protiahu roku 1911 pojawyw sia projekt reformy wyborczoji posła Starżyń- skoho, kotryj stanuw na odностороннім sta- nowysku polskim, negujućy wsi opravdani domahania zastupnykiw ukraińsko-ruskoho naroda.

Na darmo starały my sia pry pereho- worach u Widny pryhotowyty grunt dla re- formy wyborczoji do hałyckoho Sojmu, bo wy, Panowe Polaky, stanuly na stanowysku panujućych i postanowyły nas wyhołodyty, kydajućy nam pid stіл okruszyny naszych praw.

Pryjszła sesyja r. 1912, a my mymo tych tiazkyh zawodiw stanuly z Wamy, Pa- nowе, szcze raz do perehoworiw, szczozy poraz tretyj maty dokaz, czy po storoni pol- skij je dobra wola zrobyty perszyj krok do porozumienia oboch narodiw.

Ta i tut zawely nas nadiji.

Bo chotiaj my posunuly sia do nebu- wałych dosy ustupstw na riez polskoho na- roda domahajućys' dla naszoho naroda łysz 30% i zabezpečenia dla oboch narodiw na- cyonalnych okruhiw wyborczyh, szczozy stworyty osnovu do swobodnoho rozwytku oboch narodiw w tim kraju, polska bilszist'

i zayawili mi, szčo mi gotowi koźdodzi chwylu do mirnoho rozwiązania spirnych problemiw dorohoju kompromisuw z polською сторо- ною на основі рівнорядного трактованя обох народів, але zayawili mi до того, szčo ne możemo залишити нашої тактики i szčo будемо поборювати сей Соїм в его правильнім функціонуваню так довго, доки партії більшости соїмової польської не зійдуть зі становиска теперішньої пе- гадції правно-політичного становиска на- шого українсько-руського народу в кра- вим Соїмі i не приступлять до справе- дливого порішення справи реформи ви- борчої.

На закінченє нарад галицького Сої- му р. 1910 прийшло між нами до резо- люції компромісової.

Дня 18 падоліста 1910 р. постано- вив Соїм, що поручає ся комісії для реформи виборчої, щоби в порозуміню з Виділом краєвим на основі засад, які містять ся в резолюції компромісовій та не пересуджуючи справи розділу манда- тів межі обі народности, а також по до- кладнім розгляненю всіх спеціальних внесків i поправок внесених в комісії, виpracowała проєкт соїмової ординації виборчої i предложила сей проєкт на най- близій сесії соїмовій.

Але на жал, наші надії з того ком- промісу не здійснили ся.

Бо в протягу року 1911 появил ся проєкт реформи виборчої посла Старжинь- ского, котрий станув на одностороннім становиску польським, негуючи всі оправ- дані домагання заступників українсько- руского народу.

На darmo старали ми ся при пере- говорах у Відни приготувати ґрунт для реформи виборчої до галицького Соїму, бо ви, Панове Поляки, станули на ста- новиску пануючих i постановили нас ви- голодити, кидаючи нам під стіл окру- шини наших прав.

Прийшла сесия р. 1912, а ми мим- о тих тязких заводів станули з Вами, Па- нове, ще раз до переговорів, щоби пораз третій мати доказ, чи по стороні поль- ский є добра воля зробити перший крок до порозуміння обох народів.

Та i тут завели нас надії.

Бо хотия ми посунули ся до небу- валих доси уступств на річ польського народу домагались для нашого народу лиш 30% i забезпеченя для обох народів національних округів виборчих, щоби створити основу до свобідного розвитку обох народів в тим краю, польська біль-

sojmowa brutalno widkynuła podanu její ruku do zhody, czym swawilno rozbyła kompromis polsko-ruskyj, a c. k. Namistnyk kraju ne zważajuczy na wysszyj interes kraju derżawy ne wniw stanuty riszuczo w oboroni oprawdanych domahań naszoho naroda, czym pryczynaw sia bezzhladno do widpornosti polskoji bilshosty sojmowoji do rozbytia i zirwania perehoworiw polsko-ruskych w sprawie reformy wyborczoji.

Z wyny polskoji bilshosty musymo stwerdyty i zajawyty, szczo toj Sojm i jeho dijalnist' budemo poborjuwaty wsiny sposobamy tak dowho, doky ne zdobudemo demokratycznoji, nacyonalno-sprawedlywoji reformy wyborczoji do hałyckoho Sojmu, a w nij ne zdobudemo dla naszoho naroda nałeżnoho jemu prawno-politycznoho stanowyska jako naroda riwnoriadnoho i riwnoprawnoho z polskym narodom.

My chotiły zhody (P. Skwarko: Dałyśmo seho dokazy), a Wy její widkynuły i dlatoho my sponukani i zneworkeni pidniaty znova borbu w imia praw naszoho naroda. (*Huczne brawa i oklaski z ław ruskich*).

Marszałek. Przed porządkiem dziennym do głosu zapisany p. Korol.

Udzielam mu głosu.

P. Korol. Wysokij Sojme!

Zdaje meni sia, szczo nichto ne podywuje sia tomu, jesty ja rozpoczynajuczy moju korotku promowu, zajawlu, szczo z deklaracyjeju złożenoju pered chwyłeju czerez posła Łewyckoho w ciłosty solidaryzuwaty sia muszu. (*Z ław posłów ukraińskich: Sławno!*)

Ne dywujcie sia, Panowe, tomu, bo ja staw i stoju na tym stanowysku, szczo w borbi o prawa narodni partyji ne ma i ne śmije buty. (Głosy z ław posłów ukraińskich: Sławno!)

Reforma wyborcza to sprawa czysto narodna. Reforma wyborcza, to sprawa, kotra obchodyt' ciłyj ruskyj narid bez wzgladu na partyji, reforma wyborcza to diło, kotre maje normuwaty widnoszenie miż narodom polskym a narodom ruskym, a ne miż narodom polskym a poodynokymy partyjamy ruskymy.

Tomu, Panowe, ne dywujcie sia, szczo ja nyny z toho miscia jeszcze raz z toju riszczozystyju skonstatuwaty muszu, szczo jak człen toho naroda ruskoho, jak człen komisyji dla reformy wyborczoji zawse i wsiudy ja iszow zhidno z predstavytelamy ruskoho naroda z mojimy towaryszamy w tij komisyji i w tym Wysokim Sojmi, (Sławno!) skonstatuwaty toje muszu tym bilsze, szczo pojawyły sia neprawdywi i nezhidni z mojimy

piśть соймова брутально відкинула подану єї руку до згоди, чим свавільно розбила компроміс польско-руський, а ц. к. Намістник краю не зважаючи на висший інтерес краю держави не вмів стадути рішучо в обороні оправданих домагань нашого народа, чим причинив ся беззглядно до відпирности польської більшости соймової до розбиття і зірвання переговорів польско-руських в справі реформи виборчої.

З вини польської більшости мусимо ствердити і заявити, що той Сойм і його діяльність будемо poborjuwaty всіма способами так довго, доки не здобудемо демократичної, національно-справедливої реформи виборчої до галицького Сойму, а в ній не здобудемо для нашого народа належного єму правно-політичного становишка яко народа рівнорядного і рівноправного з польським народом.

Ми хотіли згоди (П. Скварко: Далісьмо сего докази), а Ви єї відкинули і длятого ми спонукані і зневолені підняти знова борбу в імя прав нашого народа.

Високий Соїме!

Здає мені ся, що ніхто не подивує ся тому, если я розпочинаючи мою коротку промову, заявлю, що з декларацією зложеною перед хвилею через посла Левицького в цілості солідаризувати ся мушу. (*Z ław posłów ukraińskich: Sławno!*)

Не дивуйте ся, Панове, тому, бо я став і стою на тим становищу, що в борбі о права народні партії не ма і не сьміє бути. (Głosy z ław posłów ukraińskich: Sławno!)

Реформа виборча то sprawa czysto narodna. Реформа виборча, то sprawa, kotra obchodyt' цілий руский нарід без взгяду на партії, реформа виборча то діло, котре має нормувати відношенє між народом польським а народом руским, а не між народом польським а поодинокими партіями рускими.

Тому, Панове, не дивуйте ся, що я лийнї з того місця еще раз з тою рішучістю сконстатувати мушу, що як член того народа руского, як член комісії для реформи виборчої завсе і всюди я ішов згідно з представителями руского народа з моїми товаришами в тій комісії і в тім Високім Соїмі, (Славно!) сконстатувати тое мушу тим більше, що появили ся неправдиві і незгідні з моїми поглядами

pohladamy sluchy w gazetach, bydtoby ja zhladno partyja, do kotroji ja nalezu, stojala na ynszym stanowysku, jak stojat' zastupnyky toho ruskoho naroda w tym Sojmi i w komisiji dla reformy wyborczoji. Zajawyty se muszu z tym bilszoju riszczostyju, szczo enuncyjacyju odnoji z ruskych gazet wzialy polski gazety jak enuncyjacyju moju, jak enuncyjacyju, kotra wyszla bud' to wid mene, bud' moze zhidno z mojiny intencyjamy. Dlatoho ja korzystajucz z nynisznioji sposibnocy zajawljaju, szczo ja stojaw, stoju i budu staty za utworenem nacyonalnoji kuryji w Sojmi halycckim i wid toho zadania nikoly ne widstupyw'em i nikoly ne widstuplu.

Wysokyj Sojme!

Ja na zal ne mih wzera buty na komisiji dla reformy wyborczoji, bo o zasidaniu toji komisiji ja niczoho ne znaw. Ne chocz tu nikoho wynuwaty, bud', to mene rozmysno na te zasidanie ne zaproszeno.

Tomu muszu nyny zajawyty hlubokyj zal, szczo bilszist' sojmowa z tak lchym sercem rozbyla ti naszi starania, szczo by przyty raz do kompromisu wyborczoho. Zal toj muszu tym bilsze zajawyty, szczo precin byla chwyla, koły zdawaloś, szczo zaczynajemo sia wzę zblyzaty, була chwyla, koły odna i druha storona wiryla w to, szczo kompromis w sprawie reformy wyborczoji przyty musyt'. Odnа i druha storona wiryla w te, szczo precin mezy namy nema nikoho, chtoby ne widezuwaw toho, szczo dilo reformy wyborczoi moze buty dowedene do kincia lysz na pidstawi kompromisu, nema chyba nikoho mezy namy, kotryjby ne widezuwaw toho, szczo dowerszenie reformy wyborczoi na pidstawi kompromisu, to bude perszый etап do polsko-ruskoji zhody w tym kraju, kotryj precin riwno do nas jak do was nalezty'.

My tiszylы sia z toho, koły zasylajala nadija, szczo naszi perehowory precin do czohoś doweduť.

Odnak була to odna chwyla, була to, szczo tak skažu, odna nicz i ti naszi nadiji po prostu sia rozbyly.

Ja z toho mescia muszu skonstatuwaty, szczo koły maw'em czest' buty razem z zastupnykami ruskoho naroda w subotu u JE. p. Namistnyka na konferencyji, ja na tij konferencyji na zal widnis wrażinie, szczo my misto zblyzityś, znów zaczynajem sia rozchodyty, widnis'em wrażinie, szczo JE. p. Namistnyk daw sia troszka pirwaty na storonu polsku, poczuw sia znów Polakom, a ni cisarskym namistnykom, jakim chotiw buty jak poserednyk mezy Rusynamy a Polakamy w tij

слухи в газетах, будьтоби я зглядно партия, до котрої я належу, стояла на иньшом становиску, як стоять заступники того руского народа в тім Соїмі і в комісії для реформи виборчої. Заявити се мушу з тим більшою рішчюстію, що енунциацию одної з руских газет взяли польські газети як енунциацию мою, як енунциацию, котра вийшла будь то від мене, будь може згідно з моїми інтенціями. Дялятого я користаючи з нинішньої спосібности заявляю, що я стояв, стою і буду стати за утворенем національної курії в Соїмі галицкім і від того жадання ніколи не відступив'єм і ніколи не відступлю.

Високий Соїме!

Я на жаль не міг вчора бути на комісії для реформи виборчої, бо о засіданю тої комісії я нічого не знав. Не хочу тут нікого винувати, будь то мене розмисно на те засідане не запрошено.

Тому мушу нині заявити глибокий жаль, що більшість соймова з так легким серцем розбила ті наші старання, щоби прийти раз до компромісу виборчого. Жаль той мушу тим більше заявити, що прецінь була хвиля, коли здавалось що зачинаємо ся вже зближати, була хвиля, коли одна і друга сторона вірила в то, що компроміс в справі реформи виборчої прийти мусить. Оdnа і друга сторона вірила в те, що прецінь межи нами нема нікого, хтоби не відчував того, що ділю реформи виборчої може бути доведене до кінця лиш на підставі компромісу, нема хіба нікого межи нами, котрийби не відчував того, що довершене реформи виборчої на підставі компромісу, то буде перший етап до польско-рускої згоди в тім краю, котрий прецінь рівно до нас як до вас належить.

Ми тїпили ся з того, коли засияла надія, що наші переговори прецінь до чогось доведуть.

Оdnак була то одна хвиля, була то, що так скажу, одна ніч і ті наші надії по prostu ся розбили.

Я з того місця мушу сконстатувати, що коли мав'єм честь бути разом з заступниками руского народа в суботу у Є. Е. п. Намістника на конференції, я на тій конференції на жаль відніс вражінє, що ми місто зближитись, знов зачинаєм ся розходити, відніс'єм вражінє, що Є. Е. п. Намісник дав ся трошка пірвати на сторону польску, почув ся знов Поляком, а ні цісарским намістником, яким хотів бути як посередник межи Ру-

sprawi reformy wyborczej. Pewno szczo ni-
chto na moze zapereczyty J. E. p. Namistnykow
wiedzuwaty sia Polakom, ale koły raz J. E. p.
Namistnyk riszyw sia na to, szczo by buty po-
sередnykom meży Rusynamy a Polakamy,
powynen buw prynajmensze na chwylu za-
buty, szczo je Polakom i powynen staty na
stanowysku awstrijskoho namistnyka, kotryj
na perszim plani powynen mały przedowsim
dobro kraju, a doperwa w dalszij linii swoje
nacyonalne czuwstwo polske.

Ja, Panowe, ne choczutut nikoho wy-
nuwaty, ne choczut kazaty, szczo by łysz J. E.
p. Namistnyk buw wynen tomu, szczo nasz
perehowory rozbyłys. Muszu odnak zazna-
czyty, szczo storona polska moze zanadto
skoro nasz propozycyji widkynuła. Može to
ne buło zi storony polskoj tak duże polity-
czno pid wzhladom czysła mandatiw stanuty
na tim prekluzywnym stanowysku, szczo by
skazaty: do toji hrancyi, a dalsze ni.

Panowe widklykujete sia zawse na to,
szczo klucz rozdiłu mandatiw posolskich me-
ży ruskyj a polskyj narid ne moze ity dalsze
jak klucz parlamentarnyj.

A ja spytaju Was, Panowe, z toho
miscia, czy my koły nebud' zhodyły sia
w wiedeńskim parlamenti na toj klucz, czy
my ne pidnosyły protestu protyw tomu, szczo
toj klucz krywdyt' nas pid kożdym zhladom.

Ja buw'jem takoz członem wiedeńskoho
parlamentu, koły riszyłas reforma wyborcza
w parlamenti i ja należaw takoz do tych,
kotre protestuwały proti tomu kluczowy, ale
my ne mały syły naszoho protestu poperty.
I tohdy, Panowe, ja pryhaduju Wam tu
chwylu, koły Wy zapewniały nas w wiedeń-
skim parlamenti, szczo ne je wasza wyna,
szczo my tak mało mandatiw distały, szczo
to wyna tych narodiw, kotri za mało man-
datiw przyznały dla Hałyczyny.

Wy tohdy sami przyznawały, szczo tam
dije sia nam krywda, a nyny choczete kapi-
tał z toho klucza, parlamentarnoho wykuwaty
i widsyłajete nas do toho klucza, poza kotryj
dalsze pity ne choczete.

Ja pytaju Was, czy tych kilka manda-
tiw kotriby perestupyły toj klucz parlamen-
tarnyj, czy wony wże byłyby zhuboju dla
naroda polskoho, czy pomimo toho, szczo
widstupyłybyście Rusynam 30% mandatiw, wy
by wże stratyły dominujucze stanowysko w tim
Sojmi. Pytaju Was, czy dla tych kilko-
ch mandatiw opłatyt' sia kydały znów kist' ne-

синами а Поляками в тій справі реформи
виборчої. Певно, що ніхто не може запер-
ечити Є. Е. п. Намістникови відчувати ся
Поляком, але коли раз Є. Е. п. Намістник
рішив ся на то, щоби бути посередни-
ком межі Русинами а Поляками, пови-
нен будь принайменше на хвилю забути,
що є Поляком і повинен стати на ста-
новиску австрійського намісника, котрий
на першій пляні повинен мати передо-
всім добро держати і добро краю, а до-
перва в дальшій лінії своє національне
чувство польске.

Я, Панове, не хочу тут нікого ви-
нувати, не хочу казати, щоби лиш Є. Е.
п. Намістник був винен тому, що наші
переговори розбились. Мушу однак за-
значити, що сторона польска може за-
надто скоро наші пропозиції відкинула.
Може то не було зі сторони польскої так
дуже політично під взглядом числа ман-
давів станути на тим преклюзивнім ста-
новиску, щоби сказати: до тої границі,
а дальше ні.

Панове відклькуете ся завсе на то,
що ключ розділу мандатів посольських
межі руский а польский нарід не може
іти дальше як ключ парламентарний.

А я снітаю Вас, Панове, з того
місця, чи ми коли небудь згодили ся
в вiedeńskim парламенті на той ключ, чи
ми не підносили protestu против тому,
що той ключ кривдить нас під кождим
зглядом.

Я був'єм також членом вiedeńського
парляменту, коли рішилась реформа ви-
борча в парламенті і я належав також
до тих, котрі protestували против тому
ключови, але ми не мали сили нашого
protestu переперти. І тогди, Панове, я
пригадую Вам ту хвилю, коли Ви запев-
няли нас в вiedeńskim парламенті, що не
є ваша вина, що ми так так мало ман-
датів дістали, що то вина тих народів,
котрі за мало мандатів признали для Га-
личини.

Ви тогди самі признавали, що там
діє ся нам кривда, а нині хочете капи-
тал з того ключа парламентарного вику-
вати і відсилаєте нас до того ключа, поза
котрий дальше піти не хочете.

Я питаю Вас, чи тих кілька манда-
тів, котріби переступили той ключ пар-
ламентарний, чи вони вже булиби згу-
бою для народа польского, чи помимо
того, що відступилибиście Русинам 30%
мандатів, ви би вже стратили домінуюче
становиско в тим Соїмі. Питаю Вас, чи
для тих кількох мандатів оплатити ся

zhody meży nas, znow nas widdalaty wid toji bodaj pozirnoji zhody?

Panowe zastanowit' sia nad tym dobrze, czy to hodyt' sia z dostojniństwom polskoho naroda, szcoby w toj sposib widkydaty ruku ruskmu, kotra prostiahaje sia do zhody, czy opłatyt' sia wam za tych 5 czy 6 mandatiw rozbywaty tu nadiju, jaka мае pryjty na toczci reformy wyborezoi. Nas, Panowe, pewno mało w tim Wys. Sojmi, pewno po wasziji storoni syła, protyw kotroji my niczoho robyty ne možemo. Ale uważajte na te, szczo taki riczy jak reforma wyboreza, szczo taki riczy, kotri majut' epochalne znaczinie dla oboch narodiw ne perewodyt' sia dorohoju kompromisu. Ja dumaju, szczo wy jeszcze zastanowyte sia nad tym dobrze, czy każete nam ity w borbu, czy podaście ryku do zhody.

My sprawdi w tim Sojmi słabi i ne-czyślenni, odnak za namy stojit' ciłyj narid, a narid ruskij czyślennie ne duże riżnyt' sia wid naroda polskoho. A meni sia zdaje, szczo ne leżył' w interesi waszim, jak ne leżył' takož w interesi naszym, szcoby tu borbu, kotra zaczyła sia w tim Wysokim Sojmi meży predstavitelamy ruskoho i polskoho naroda, szcoby tu borbu kynuty w narod, szcoby narod potiahnuty do toji borby, bo borba ne prynese korysty ani nam ani wam, dlysz prynese szkodę tak odnomu jak i druhomu narodowy. Ja skineczyw (*Brawa*).

Marszałek. Głos ma p. Dudykiewicz.

P. Dudykiewicz. Wysokij Sojme!

Wstupajucy w sej Sojm ruskij klub w swoim tohdasznim sostawi wyskazaw nadzieđu, szczo posli tiazkych ispytanijs polskoho naroda wni seho kraja, polskoje bolszeństwo seho Sejma soznajet' nakonec, szczo jemu slidujet' wstupyty na nowuju dorohu, szczo ono pojmet' nakonec, szczo hospodstwo polskoho naroda nad ruskym dowsze prodowżatyś ne może, a naprotyw, szczo leżył' imenno w interesi polskoho naroda przyznaty nakonec ruskomu narodu slidujemoje jemu riwnoprawije. Zajawljajucy hotowist' w tim naprawleniju trudytyś dla blaha swojeho ruskoho naroda, dla blaha oboch narodiw seho kraja i tym samym dla blaha kraja i derżawy, my stanuty na tij toczci zrinija, szczo tolko sprawedlywaja demokratyczeskaja reforma izbyratelnoho zakona, kotoraja dawala by kożdomu narodu wożmożnist' pownoj swobody polityczeskoj i kulturalnoj żyzny, szczo tolko takaja reforma izbyratelnoho zakona, kotoraja dopustyla by szyrokijsi narodnodniji masy k wlijaniju na uprawlenije kra-

ся кидати знов кість незгоди межи нас, знов нас віддавати від тої бодай позірної згоди?

Панове застановіть ся над тим добре, чи то годить ся з достоїнством польского народа, щоби в той спосіб відкидати руку руску, котра простягає ся до згоди, чи оплатить ся Вам за тих 5 чи 6 мандатів розбивати ту надію, яка має прийти на точці реформи виборчої. Нас, Панове, певно мало в тім Вис. Соїмі, певно по вашій стороні сила, против котрої ми нічого робити не можемо. Але уважайте па то, що такі річі як реформа виборча, що такі річі, котрі мають епохальне значінє для обох народів не переводить ся дорогою силц, лиш дорогою компромісу. Я думаю, що ви еще застановите ся над тим добре, чи кажете нам іти в борбу, чи подасьте руку до згоди.

Ми справді в тім Соїмі слабї і нечисленні, однак за нами стоїть цілий нарід, а нарід руский численно не дуже різнить ся від народа польского. А мені ся здає, що не лежить в інтересі вашім, як не лежить також в інтересі нашім, щоби ту борбу, котра зачала ся в тім Високім Соїмі межи представителями руского і польского народа, щоби ту борбу кинути в народ, щоби народ потягнути до тої борби, бо борба не принесе користи ані нам ані вам, лиш принесе шкodu так одному як і другому народови. Я скінчив (*Brawa*).

Високій Соїме!

Вступаючи в сей Соїм руский клуб в своїм тогданнім составі висказав надежду, що послї тяжких іспитаній польского народа внї сего края, польское большинство сего Сейма сознаєт' наконец, що ему слідуеть вступити на нову дорогу, що оно поїмет' наконец, що господство польского народа над руским довше продовжатись не може, а напротив, що лежить іменно в інтересі польского народа признати наконец рускому народу слідуемое ему рівноправіє. Заявляючи готовість в тім направленію трудитись для блага своєго руского народа, для блага обох народів сего края і тим самим для блага края і держави, ми станули на тій точці зрінія, що только справедливая демократическая реформа избирательного закона, которая давала бы кождому народу возможность полной свободы политической і культуральной жизни, что только такая реформа избирательного закона, которая допустила бы широкіи на-

jem i krajewoje zakonodatelstwo, ktoraja obezpeczyłyby dijestwytelno socyjalnoje riwnoprawije naselenia seho kraja, może buty załohom nacyonalnoho mira w sem kraju, szczo tohda tolko pošliduje dijestwytelnoje zbłyżenje oboch narodiw i toj mir meży oboma narodamy, kotoryj nužen kraju i derżawi, a najwaźniejszyj dla oboch narodiw.

Po trzech litach wyżydanija i terzaniij my wydym, szczo wsi ti nadiji ruchnuły, szczo wsia taktyka polskoho bolszyństwa seho sejma ne imiła ciły zbłyżenia, riwnoprawija i prymyrenija narodiw, a naprotyw pid pokrywkoju mnymoj hotowosty mirytyś polskoje bolszynstwo tolko produmuwało nad sredstwamy dalniyszoho zakriposzczenija ruskoho naroda, dalniyszoho ukriplenija panowania polskoho naroda nad ruskym.

Wstupajuczy w perehowory z odnoju czastyju naroda, z ukraińskoju partijeju i żełajuczy obezpeczyty interesy seji odnoji partiji, Polaky imiły w wydu i żełaly tym samym zakripostyty jeszcze bolsze ciłyj ryskyj narod.

Wy szczytajete sebe w prawi samym ustanowłaty dla ruskoho naroda predstavytelej, kotoryji z wamy wełyby perehowory i zakluczaly dohowory w imeny ruskoho naroda. No ryskyj narod takych perehoworiw i dohoworiw nykohda ne przyznaet'. Ny wy, ny prawylelstwo ne w prawi naznaczaty predstavytelej dla ruskoho naroda, a on ich sam dla sebe izbyraet i ony ny w waszim, ny w prawylelstwa przyznaniu ne uwidajutsia.

No protyw takoj waszroj taktyky my zajawyły riszytelnyj protest. Tolko narody w łyci swojeho zakonnoho i narodom przyznannoho predstavylelstwa mohut uspizno zakluczaty obiazawajuscziij ich dohowory. Żełajuczy narodnoho mira w kraju i żełajuczy trudytyś dla neho, my trebowały i trebujem dla naszego naroda riwnoprawija, a protestowały i ne perestaniem protestowały proti frakcyjnych sdiłok, naprawłenych na ohranyczenije riwnoprawija ruskoho naroda, na ukoroczenie jeha nacyonalnych praw. Polskoje bolszyństwo ostawałoś głuchym na naszi przyzywy k blahorozumiju i sprawedliwosty i my ostawyły Sejm, ne wirjaczy w uspih waszych polsko-ukraińskich perehoworiw.

Nyni my wydym, szczo polsko-ukraiński perehowory, nacztiji u Widny i prodolżawsziji sia tut wo Lwowi, robyłyś i szczo wsia robota polskoho bolszyństwa Sejma nad

родній маси к впливію на управління краєм і краєвое законодательство, которая обезпечилаби дійствительно соціальное рівноправіє населенія сего краю, може бути залогом національного міра в сем краю, що тогдa тільки послідует дійствительноє зближеніє обох народів і той мір межі обома народами, котрий нужен краю і державі. а найважнійший для обох народів.

По трех літах вижиданія і терзаній ми видим, що всі ті надії рухнули, що вся тактика польского більшіинства сего сейма не іміла цілі зближенія, рівноправія і примиренія народів, а напротив під покривкою мнимої готовості миритись польское більшіинство тільки продумувало над средствами дальнішого закріпощенія руского народа, дальнішого укріплення панованія польского народа над руским.

Вступаючи в переговори з одною частию народа, з українською партією і желяючи обезпечити інтереси сеї одної партії, поляки іміли в виду і желяли тимсамим закріпостити еще больше цілій руский народ.

Ви щитаєте себе в праві самим устанавляти для руского народа представителей, которі з вами веліби переговори і заклучали договори в імені руского народа. Но руский народ таких переговорів і договорів нікогдa не признаєть. Ни ви, ни правительство не в праві пазначати представителей для руского народа, а он їх сам для себе избираєт і они ни в вашім, ни в правительства признаію не уvidaются.

Но против такої вашої тактики ми заявили рішительний протест. Только народи в лиці своего законного і народом признаного представительства могут успішно заклучати обязивающііх їх договори. Желяючи народноho міра в краю і желяючи трудитись для него, ми требовали і требуєм для нашего народа рівноправія, а протестовали і не перестанием протестовати проти фракційних сділок, направлених на ограничєніє рівноправія руского народа, на укорочєніє его національных прав. Польское більшіинство оставалось глухим на наші призыви к благорозумію і справедливості і ми оставили Сейм, не вірячи в успіх ваших польско-українських переговорів.

Нині ми видим, що польско-українські переговори, пачатіі у Відні і продовжавшіі ся тут во Львові, робились і що вся робота польского більшіинства

reformoju izbyratelnoho zakona zawerszyłaś w czwartym hodu mytarstw wczerasnim wozwaniem komisiji dla izbyratelnoj reformy k krajewomu Wydiłu dostawyty jej statystyczeskiji materiały. Sej obraz dijswtwyja polskoho bolszyństwa sylno napomynajet' polityczeskij recept pokojnoho grafa Taafe:

I dijswtwytelno stojim tam, hde my stojały tomu czetyry hody, w naczałi seji sesyji, no teper my stojim daľeko hirsze, czym czetyry hody tomu nazad, tak jak wzajmniyi widnoszenja meży ruskym i polskym narodamy nyny, kuda stały hirszymy, czym to buło u naczałi seji sesyji. Tohdy u wsich nas buła nadija na łuczszuju buduczst', wsi my nadijałyś, szczo dijswtwytelno poslidujet' zbłyżenje meży namy. Sehodnia toji nadiji u nas nit, protywno my ukriptyś w tym hłubokim ubiżdeniju, szczo Polaky podobno jak w 1861 r. starajuczy sia pereminyty krajewuju konstytuciju ot 1860 h. w swoju polzu i nasz wred kujut' zakon dalnijszoho zakriposzczenia ruskoho naroda, ostajuczyś na tii samij toczci zrinia odnosytelno ruskoho naroda. Tymczasom, jesły w 1861 h. wy mohły pryniaty, szczo ruskyj narod w Hałyczyni peredstawlajet' tolko etnograficznu masu, nadajuszczuju sia dla waszych nacyonalnych eksperymentiw, to za 1/2 stolitia widnoszenia radykalno peryminyły sia.

Nyny tohdiszna etnograficznaja masa pryjszła k nacyonalnomu soznaniu, ona soznajet sebe narodom, zumiła sama sebe oprydyłyty jako takij trebujet' dla sebe prawa na swobodnoje nacyonalnoje i ekonomiczeskoje rozwytie. A wy, hospoda, wsehda jeszcze i nyny stoite na tii dawnij oszybocznoj osnowi, bud'to ruskyj i polskyj narod predstavljajut' soboju odnu istoryczno-polityczeskiju indywidualnist'.

Hospoda! Jesły w żyzny woobszcze, to w polityci w osobennosti zakostenilist' w oszybkach prynosyt' duże zli płody i mstyt' sia straszno. I ja ne somniwaju sia, szczo imenno wasza taktyka w dili reformy izbyratelnoho zakona, wychodjaszczaja ot oszybocznoho predpołożenia o odnij istoryczno-polityczeskij indywidualnosti ruskoho i polskoho naroda w Hałyczyni prynese wam bilsze wreda, czym nam.

Hospoda! Bezusłowno interes i nasz i wasz trebuje toho, szczo by Polska i Ruś ne były worohamy, a były družamy. Odnakże ony mohut' buty takymy tolko jako riwni z riwnymy a nikoły jako hospodstwujuszcziji i poraboszczennyji. I jesły wy teper, koły pe-

Сейма над реформою избирательного закона завершилась в четвертом году митарств вчерашним воззанием комиссии для избирательной реформы к краевому Видлу доставити, ей статистический материал. Сей образ действия польского большинства сильно напоминает политический рецепт покойного графа Таафе:

И действительно стоим там, где мы стояли тому четыре года, в начале сей сессии, но теперь мы стоим далеко хуже, чем четыре года тому назад, так как взаимные отношения между руским и польским народами ныне, куда стали хуже, чем то было у начале сей сессии. Тогда у всех нас была надежда на лучшую будущность, все мы надеялись, что действительно последует сближение между нами. Сегодня той надежды у нас нет, напротив мы укрепились в том глубоком убеждении, что Поляки подобно как в 1861 г. стараются переменить краевую конституцию от 1860 г. в свою пользу и наш вред куют закон дальнейшего закрепощения русского народа, оставшись на той самой точке зрения относительно русского народа. Темчасом, если в 1861 г. вы могли принять, что русский народ в Галичині представляеть только этнографичну массу, надаящуюся для ваших национальных экспериментов, то за 1/2 столетия отношения радикально переменились.

Нині тогдішня етнографічна маса прийшла к національному сознанию, она сознає себе народом, зуміла сама себе оприділити яко самостоятельний руский народ і яко такий потребує для себе права на свободное национальное і економіческоє розвитіє. А ви, господа, всегдє еще і нині стоїте на тій давній ошибочній основі, будьто руский і польскый народ представляють собою одну історично-політическую індивідуальність.

Господа! Если в жизни вообще, то в політиці в особенности заkostenілість в ошибках приносит дуже злі плоди і мстить ся страшно. І я не сомніваю ся, що іменно ваша тактика в ділі реформи избирательного закона, виходящая от ошибочного предположения о одной исторично-політическій індивідуальности русского і польского народа в Галичині прннесе вам більше вреда, чим нам.

Господа! Безусловно інтерес і наш і ваш требує того, щоби Польща і Русь не були ворогами, а були друзями. Однакже они можуть бути такими только яко рівні з рівними, а ніколи яко господствующі і порабощенні. І если вы те-

rehowory robiłyś, jeśli wy teraz w 4-hodu sesji riszajete to, szczo powynniście były wże riszyty, jeśli tylko teraz chcecie sobyraty statystyczni materyjały, jeśli wy nini na tій toczci stoite, to wy dajete dokazatelstwo z odnoj storony politycznoji blyzorukosty, a z drugoj storony krajnoji neiskrennosti i złoji woli, soznajuczy, szczo izbyratelnaja reforma neizbiżna i szczo tak dalsze westy diło kraja jak do sych por, wam ne udasťsia, wy chcecie po wozmożnósty to położenie neopredilennosty prodolżyty. No w takim słuczaju nam ne ostane sia niczoho inszoho, jak skazaty naszomu narodu, szczo wy jemu tych praw, jaki win pryobiriw swojeju robotuju, swoim kulturnym i polityczeskim rozwytiem, swoim narodnim soznanjem przyznaty ne żelajete. I tohda ruskij narod, kotryj na riwni z wamy neset obiazannosty w wydru kraja i derżawy, na riwni z wamy płatyt' podatki hroszem i krowiu, a tut w Sejmie ne maje nijakoho wlijanja na chod krajewych dił, tot narod wam skazet: nema praw, nema obiazannostyj i ja bojuś, szczo pide kłyecz w naszym narodi; nema wyboreczoho prawa, nema podatkiw, nema dodatkiw!

A Hospoda! jeśli takij kłyecz pide w narod, ne znaju, czy to bude dobre dla seho kraja. I piśla toho, szczo my nabludały i pereżyły, my jawlajemsia opiat' w sej pałati, szczo by w posłidnu minutu jeszcze skazaty wam: Hospoda, bratia Polaky, kyńte myśl o hospodstwi nad ruskym narodom, bo my nad soboju panuwaty ne damo!

* (*Oklaski z ław posłów ruskich*) Kyńte tuju myśl i prymyrit' sia z myśleju, szczo żyżń w sim kraju wozmożna tolko tohdy, jeśli budem praciuwaty jak riwni z riwnymy, jako taki, kotoryj z wamy majut' riwni obowiazky, no i trebujut' dla sebe riwnych praw. Ne ostawljajte sej myśly! Ne widkładajte diła izbyratelnoj reformy, kotoraja dla ruskoho naroda jawlajetsia woprosom jeho żyzny, ne drażnit' ruskoho naroda i starajete sia pohasajuszczuju w nim iskorku nadiji na wozmożnost' obszczoi z wamy roboty rozplameńty w jarkij ohoń, kotoryj sohrilby nas i was dla obszczoi roboty, inacze, budte uwireni, kynom sia wsim syłamy riszytelnoj nebuwałoj borby za naszi prawa, za swobodu i buduczniś naszoho naroda w sym jeho ridnym kraju!

Marszałek. Głos ma JE. p. Biliński.

P. Biliński. Wysoki Sejmie!

Pierwszy mowca p. Lewicki przedstawił historję usiłowań tego Sejmu w celu do-

пер, коли переговори розбилися, если ви тепер в 4 году сесии решаете то, что повиннысьте были вже решити, если вы только теперь хотите собирать статистичные материялы, если вы нини на тий точці стоите, то вы даете доказательство с одной стороны политической близорукости, а с другой стороны крайной неискренности и злой воли, сознаючи, что избирательная реформа неизбежна и что так дальше вести дело края як до сих пор, вам не удастся, вы хотите по возможности то положение неопределенности продолжить. Но в таком случае нам не останется ничего иного, как сказать нашему народу, что вы ему тех прав, які він приобрів своєю роботою, своїм культурним і політичним розвитієм, своїм народнім сознаниєм признати не желаете. И тогда русский народ, который на равни с вами несет обязанности в виду края и державы, на равни с вами платит податки грошем и кровью, а тут в сейме не має ніякого впливня на ход краєвих діл, тот народ вам скажет: нема прав, нема обязанностей и я боюсь, что підє клич в нашем народі: нема wyborczego права, нема податків, нема додатків!

А Господа! если такой клич пойдет в народ, не знаю, чи то буде добре для сего края. И після того, что мы наблюдали и пережили, мы являем ся опять в сей палате, чтобы в послідну минуту еще сказать вам: Господа, братья Поляки, киньте мысль о господстве над руским народом, бо мы над собою панувати не дамо!

(*Oklaski z ław posłów ruskich*). Киньте тую мысль и примирите ся с мыслью, что жизнь в сѣм краю возможна только тогда, если будем працювати як рівні з рівними, яко такі, которі з вами мають рівні обовязки, но і требуют для себе рівних прав. Не оставляйте сей мысли! Не відкладайте діла избирательной реформы, которая для русского народа является вопросом его жизни, не дражните русского народа и старайте ся погасяющую в нѣм искорку надѣи на возможность общей с вами работы разпламенити в яркій огонь, который согрлби нас и вас для общей работы, иначе, будьте увирені, кинем ся всіми силами рішительной небивалой борби за наші права, за свободу і будучність нашого народа в сим его ріднім краю!

prowadzenia do reformy wyborczej i rzecz tak przedstawił, że dla osób niezbyt doskonale poinformowanych mogłoby się wydawać, jakoby w listopadzie 1910 rzecz prawie już była gotowa a przez niechęć, nieustępliwość polską dziś wszelkie rokowania musiały być zerwane.

Przy tej sposobności usłyszeliśmy też, że postępowaliśmy w obec Panów z tamtej strony brutalnie, żeśmy zerwali kompromis, że chcemy nad nimi panować, że stosunki dziś są gorsze między Rusinami i Polakami niż dawniej i t. d.

Ja z obowiązku mego urzędu ówczesnego nie mogłem być obecnym przy pertraktacjach, jakie się toczyły w latach przedostatnich, ale jestem klasycznym dosyć świadkiem co do historii tego wszystkiego, co się działo na sejmie tegorocznym.

Muszę tedy w związku już z tem, co kiedyś tu wspominałem, z tytułu mowy JE. ks. Biskupa przemyskiego przypomnieć, że jeżeli kiedy, to tego roku Sejm stoi czysto pod znakiem reformy wyborczej, bo już dniem przed swoim zebraniem Koło polskie uchwaliło wezwanie do prezydyów, ażeby wejść w rokowania z Rusinami wstępne w sprawie reformy i od tego czasu cały czas pracuje się nad tą sprawą.

Panowie dowodzić potrzeby reformy wyborczej zdaje mi się dlatego nie potrzeba, ponieważ tej reformy żądacie nie tylko Panowie, którzy musicie z natury rzeczy na niej zyskać politycznie, lecz żądają jej także i ci, którzy z natury rzeczy część swego znaczenia politycznego stracą, bo wiedzą, że taki jest duch czasu i że w obec tego, co się dzieje w całym świecie, ordynacja wyborcza dzisiejsza pozostać na stałe nie może.

Że pod względem czteroprzymiotnikowego prawa wyborczego nie stoimy na stanowisku Panów, to rzecz prosta, bo nie tylko wielka część członków tego Sejmu jest przeciwną temu, lecz jak wiadomo Rząd austriacki stoi na tem stanowisku, że w sejmach, które mają zadania nie tylko ustawodawcze ale i administracyjne, czteroprzymiotnikowego prawa wyborczego dopuścić nie może i ustawy odnośnej Najjaśniejszemu Panu do sankcyi przedłożyć nie może.

Przecież Panowie zgodzili się sami na system kuryalny i nad tym systemem i nad szczegółami takiej reformy wyborczej toczą się właśnie obrady więcej niż cztery tygodni.

W tych obradach, Wysoki Sejmie, było stanowisko strony ruskiej z natury rzeczy daleko łatwiejsze, aniżeli stanowisko strony polskiej. Panowie mówicie, że jesteście zjednoczeni pod względem narodowym, pozwólcie zatem, byśmy i my byli narodowo zjednoczeni.

Polacy wszyscy chcemy także, jako całość, rzecz tę traktować i nie chcemy, ażeby przy tej sposobności reformy wyborczej stronnictwa polskie miały się rozbić. Panowie, jako *natio militans*, jako walczący o rozszerzenie praw waszych możecie się bardzo łatwo ze sobą porozumieć, możecie bardzo łatwo postawić daleko idące żądania i możecie sobie *pro interno* powiedzieć, o ile od tych żądań będziecie mogli odstąpić. My zaś, jak to mówią, jesteśmy *beati possidentes*, którzy pod względem politycznym i społecznym mamy coś z praw naszych ustąpić.

Proszę zrozumieć nasze położenie, że nie jest to rzecz tak łatwa i tak prosta. Z tego nie wynika ażebyśmy ustąpić nie chcieli. Prezesi stronnictw polskich ze współudziałem p. Namiestnika, i p. Marszałka przez cały szereg dni radzili bądźto sami, bądźto wspólnie z Panami, a z rozpraw tych tak dalece się sytuacja wyjaśniła, że mogliśmy uprosić p. Namiestnika, ażeby w myśl swego naturalnego powołania i posłannictwa, jako szef rządu krajowego, objął pośrednictwo pomiędzy stroną polską i ruską. To pośrednictwo było już dlatego potrzebne, ponieważ znów nasze położenie pod względem naszej organizacyi sejmowej, już choćby ze względu na to, że nas jest znacznie więcej, jest trudniejsze aniżeli położenie Panów.

Panowie narzekacie, że mało macie posłów — przyznaję, że słusznie — macie jednak z tego powodu dzisiaj tę taktyczną wygodę, że was kilkunastu się zjeździe i dokładnie i łatwo się porozumiecie. My mamy cały szereg stronnictw, które mają najwyższą swoją organizacyę w Sejmowym Kole polskim; po stronie polskiej musi zatem o ostatecznem załatwieniu tej reformy zadecydować Koło sejmowe.

To Koło polskie obraduje, co Panów zresztą nie obchodzi bliżej, na podstawie obrad i uchwał klubów sejmowych. Kiedy tedy Panowie jesteście z góry w stanie zobowiązać się co do pewnych koncesyi przy takich pertraktacjach, to my możemy Koło sejmowemu przedstawić tylko całość, z której możnaby widzieć koncesye robione z jednej i z drugiej strony, bilans zrobiony po obu stronach, całość, co do której możemy,

przechodząc na Koło sejmowe oświadczyć, że naszym zdaniem to odpowiada sprawiedliwości wobec obu narodów.

To był powód, dla którego musieliśmy prosić p. Namiestnika, ażeby wyrozumiawszy obie strony, z jedną i drugą pertraktował.

Posłannictwo pośrednika nigdy nie bywa posłannictwem wdzięcznem. Słyszeliśmy tutaj z ust moich przedmowców, że p. Namiestnik wstawiał się zanaadto za stroną polską, a za mało Panom ze swej strony robił koncesyi. Gdybym chciał zdradzić tajemnicę, możebym był w położeniu Panom zakomunikować, że podobne zarzuty w przeciwnym kierunku pojawiły się ze strony polskiej, coby było dowodem, że p. Namiestnik umiał dotrzymać przepisanej dla pośrednika *juste milieu*. Pomocnym nijako p. Namiestnikowi był w akcji tej z wielką ofiarnością czynnym J.E. Biskup przemyski.

Rzeczywiście zdawało się, nie przesadzając temu, co później uchwałą kluby i jaka będzie uchwała Koła sejmowego, że się stronnictwa dość zbliżyły.

Panowie powiadacie, że my nie chcemy robić ustępstw, że z tego powodu stosunki są zerwane. Proszę mi wierzyć, że mój rozum jest cokolwiek za krótki, ażebym zrozumiał, dlaczego dzisiaj mają być te pertraktacje zerwane.

P. Namiestnik ogłosił w »Gazecie lwowskiej« cały szereg propozycji, jakie robił Panom co do ustępstw, które miał potem polskiej stronie zakomunikować i starać się je po polskiej stronie przeprowadzić.

I rzeczy zaszły, — zawsze stoję na stanowisku p. Namiestnika, bo myśmy nie mieli sposobności jeszcze oświadczyć się pod tym względem, — rzeczy zaszły tak daleko, że właściwie pozostały 2 kwestye sporne, kwestye najważniejsze, a to procentu i systemu zabezpieczenia mandatów waszych i naturalnie naszych. Otóż pod tym ostatnim względem, to już muszę prosić, ażeby Panowie byli łaskawi uznać, że ustępliwość była po stronie polskiej wielka. Proszę sobie przypomnieć, że kompromis tamtegoroczny zawierał proporcjonalność, a w pierwszym rządzie trójmandatowe okręgi, jako sposób zabezpieczenia mandatów w pierwszym rządzie naturalnie polskich; Panowie ze swego stanowiska żądacie zabezpieczenia mandatów ruskich i oświadczyliście, że jesteście absolutnie przeciwni trójmandatowym okręgom. Wówczas była grupa pomiędzy polskimi stronnictwami, która może byłaby się zgodziła przy utrzymaniu zasady proporcjonalności na 2 mandatowe okręgi.

Panowie z zasady oświadczyliście się przeciwko proporcjonalności i zażądaliście okręgów jednomandatowych. Otóż cóż zrobili Polacy? Powiedzą Panowie: Nie dali nam odrazu okręgów jednomandatowych. Już dlatego nie mogli odrazu tego zrobić, bo na-przód nie wiedzieć, czy jest większość, która chce dać, a następnie dlatego, że żaden z nas niema należytego wyobrażenia przy systemie kuryalnym, jak wygląda ten lub ów system, który ma tu i ówdzie swoich zwolenników, jak wiele ma być 1, 2, i 3-mandatowych okręgów, jak wyglądać będą okręgi z katastrem, a jak bez katastru narodowego. O tem się tylko mówi, jest trochę dat statystycznych, ale geograficznych, graficznych, wyników nie ma wcale. I przyznacie Panowie, że dzisiaj przyjęcie jednomandatowych okręgów, albo gdyby Panowie mieli się zgodzić i dwumandatowych okręgów — jedno i drugie byłoby błędem taktycznym. I ci sami Polacy, którzy mówili, nie odstąpimy od proporcjonalności, żądamy mandatów dwu albo trójmandatowych, ci sami Polacy powzięli, zdaje mnie się, grzeszną uchwałę w komisji reformy wyborczej. Jeśli się nie mylę, ostatni mowca krytykował tę uchwałę, uważał ją za niekorzystną albo niepomysłną dla Panów, to ja uważam, że uchwała ta była wyłącznie dla celów Panów powziętą. Nie ażebym sądził, iż przez tę uchwałę dostaniecie Panowie okręgi jednomandatowe, bo my nic nie wiemy, co z tego wyniknie, aleśmy dla zaznaczenia, że chcemy zgody postanowiliśmy uchwalić na komisji reformy wyborczej, ażeby Wydział krajowy w jak najkrótszym czasie te wszystkie cztery systemy czteromandatowe, trójmandatowe, dwumandatowe i jednomandatowe z kuryami i bez kuryi dokładnie zbadał, graficznie starał się skonstruować odpowiednio do ilości mandatów, a proszę pamiętać, że w systemie kuryalnym mandaty umieszczają, to nie tak prosta rzecz, ażeby stylizację przygotować dla komisji wyborczej, ażeby komisya miała sposobność w tej sprawie wypowiedzieć się po paru miesiącach. Panowie w tem znajdujecie brak ustępstwa i brutalne traktowanie i chęć zerwania stosunków? Przepraszam, ja tego nie rozumiem.

Pan Kolega Lewicki wie o tem dobrze, że kwestya procentu od początku była najtrudniejszą i że wymienienie cyfry procentowej było rzeczą trudną właśnie dlatego, bo to jest system kuryalny. Ale chcieliście tego i pan Namiestnik poszedł w pertraktacjach do 26·4%.

Panowie powiadacie, że to za mało, bo to nie odpowiada liczbie ludności, Panowie powiadacie, że wyście się na to w Radzie państwa nie zgodzili. Być może — ja nie byłem przy tych naradach.

Ale dwie rzeczy trzeba skonstatować najpierw, że ostatecznie jestto cyfra stojąca w ustawie państwowej i to nie kuryalnej lecz powszechnego głosowania cyfra, na której cały świat się już ostatecznie oparł i na niej stoi. Ale co ważniejsza. Może być, żeście byli przeciwni tej cyfrze, ale wy na tej cyfrze wyszłście w takiej sile, takim stałście się czynnikiem, że jeśli dzisiaj taką siłę rozwijacie, to właśnie dzięki tej sile jakąście dzięki 26·4% mogli zyskać we Wiedniu.

Panowie którzyście z małutkiej reprezentacji doszli do wielkiej reprezentacji w Radzie państwa, mówicie że 26% jest obrazą narodową. (*p. Staruch przerywa*). Ale proszę panów, takie jest wasze przekonanie. Ale przecież my, albo znaczna część może mieć inne przekonanie. Panowie powiadacie, że chcecie kompromisu. Ostatni mowca zarzucił nam, że my chcemy nad wami panować, ale nam radził żebyśmy po przyjacielsku traktowali. Jestże to przyjacielskie traktowanie jeśli się komuś powie, że dziś, 9. lutego musi być podwyższona cyfra 26%. Dlaczego? Trzeba przecież pamiętać o opinii publicznej całego świata.

We Wiedniu fakt, że tu się zbliżono, sprawił ogromne wrażenie, uważają za wzór tego co się ma dzieć w innych prowincjach. Zbliżyliśmy się, przynajmniej panowie z Namiestnikiem już bardzo mocno, a dziś nagle powiadacie, że dziś zrywacie układy, bo dzisiaj ma być podwyższona cyfra.

Tego nikt nie zrozumie. Ja logicznego toku w tych panów wywodach nie mogę znaleźć, ja znajduję, że porównując to co się działo temu cztery tygodnie z tem co było w tamtych sesjach, to widzi się tak kolosalny postęp w tych rokowaniach, że bodaj czy nie popełniacie grzechu narodowego wobec siebie i nas, jeśli raptem oświadczacie, że stosunki zerwane. (*Brawa*.)

Ja muszę oświadczyć z mego stanowiska i ze stanowiska wszystkich klubów polskich, że my nie uważamy stosunków za zerwane. My jesteśmy gotowi zawsze się porozumiewać i ja wierzę, że do porozumienia przyjść musi, bo to jest interesem narodowym naszym i waszym, a przynajmniej naszym politycznym. Jeszcze raz konstatuję, że powodu do zerwania nie daliśmy najmniejszego i nierozumiem dlaczego panowie chcecie zrywać. Traktujmy dalej (*p. Staruch przerywa*) ale w taki sposób się pertraktacje nie odbywają, że wy macie nam dyktować, a my mamy to przyjąć, lecz trzeba się porozumiewać po przyjacielsku.

Lecz jeśli wy dzisiaj zrywacie (*przerzywania, krzyki na ławach posłów ruskich*) sam krzyk nic nie pomoże, muszę skonstatować, w przeciągu tych czterech tygodni Polacy okazali jak najdalej idącą ustępliwość tak jak to jest ich obowiązkiem ze stanowiska ich politycznego w Austrii i kraju i konstatuję, że Polacy chcą zgody tylko proszę panów, żebyście razem z nami pracowali a nie przeciw nam.

(*Brawa i oklaski*).

Marszałek (głos ma jego Ekscelencya pan Namiestnik).

J. E. Namiestnik p. Bobrzyński. Znadto żywy udział brałem w rokowaniach odnoszących się do reformy wyborczej polsko-ruskich, ażebym w tej chwili o mojej roli w tych rokowaniach nie mógł powiedzieć parę słów i sytuacji, jak mnie się ona przedstawia, nakreślić.

Przedewszystkiem stwierdzić muszę, że rokowania te w ciągu ubiegłej sesyj sejmowej odbywały się wśród najzupełniejszej swobody, bez najmniejszego z góry nacisku. Miałem sposobność zaznaczyć stanowisko rządu w tym kierunku, że rząd wnosić projektu reformy wyborczej z swego ramienia nie zamierza, że rząd oczekuje aż stronnictwa polskie porozumieją się same pomiędzy sobą co się tyczy zasad, a rząd wtedy byłby gotów przystąpić do wniesienia projektu, gdyby takie porozumienie przedtem nastąpiło i gdyby rząd został wezwany, ażeby kodyfikację taką w myśl ustalonych zasad przygotować. To jest rzecz jedna.

Następnie ponieważ rząd i ja to samo z mojego stanowiska jako namiestnik, a zarazem jako obywatel kraju przywiązuję największą do tego wagę, ażeby takie porozumienie pomiędzy Polakami a Rusinami, a zarazem reforma wyborcza, mająca tak doniosłe znaczenie nie tylko narodowe, ale i polityczne i socyalne przyszła jak najrychlej do skutku, przy otwarciu ostatniej sesyi wyraziłem gotowość, ażeby w tem dziele współdziałać i do jego urzeczywistnienia w miarę sił się przyczynić.

Daną mi była do tego sposobność w tej formie, że strony rokujące, to jest prezesi klubów polskich i ruskich objawiły życzenie, ażeby podjął się roli pośrednika.

Wezwaniu temu z największą gotowością uczyniłem zadość. Czyniąc to zdawałem sobie sprawę, że jest to rola ważna i wdzięczna, gdy się uda ale zarazem zdawałem sobie sprawę z tego, że dopóki jeszcze nie zostanie uwieńczoną pomyślnym skutkiem, to pośrednik jest narażony na najrozmaitsze zarzuty, bo tak jedna jak druga strona pragnęłaby ażeby pośrednik zajął jej stanowisko albo ażeby na drugą stronę wywarł nacisk tego rodzaju, ażeby ta druga na żądania jej się zgodziła.

Rokowania te — niestety — nie doprowadziły do skutku, a nie doprowadziły dlatego, że spotkał mię ze strony ruskiej zarzut, (który przewidywałem i którego się spodziewałem) iż stanąłem zanadto na stanowisku polskiem, podczas gdy Panowie mogliście i tu, w Wys. Sejmie, słyszeć a i czytać w dziennikach niektórych polskich, że strony polskiej spotyka mnie niemniej spodziewany i przewidywany zarzut, że stanąłem po stronie ruskiej i Rusinom zbyt daleko idące czynię ustępstwa.

To jednak, jak powiedziałem, było z góry do przewidzenia — i temu wcale się nie dziwię.

Panowie zechcą łaskawie sobie przypomnieć, że na przeszłej sesji sejmowej stronnictwa polskie zaznaczyły swoje stanowiska w t. zw. kompromisie, który właśnie sporu polsko-ruskiego nie załatwiał, a dotyczył go tylko w niektórych punktach; — kompromis ten objawił się też w pewnych ogólnych zasadach, jakie następnie zostały przedstawione Sejmowi.

Przeciw tym zasadom polskim, uchwalonym przez komisję, posłowie ruscy uchwalili swoje zasady, ujęte w 12 punktów, a Wys. Sejm na ostatnim swem posiedzeniu w ubiegłej sesji odesłał do komisji zarówno uchwalone przez komisję polskie, jakoteż owych 12. punktów, czyli zasad posłów ruskich. Ktokolwiek przypatrzył się bliżej tym zasadom stron obu, ten przyszedł niezawodnie do przekonania, że owych 12 punktów ruskich było zasadniczym przeciwieństwem i zanegowaniem tego wszystkiego, czego życzyła sobie większość komisji polskich. Tak sprawa stała na ostatnim posiedzeniu w ubiegłej sesji sejmowej.

Jeżeli zaś patrzymy się, jak sprawa dziś stoi — to muszę przedewszystkiem zwrócić uwagę, że tak Polacy jak i Rusini, prezesi klubów i polskich i ruskich, do których tę rzecz odesłano do rozważenia ze stanowiska politycznego, zasiedli z całym spokojem do wspólnego stołu obrad i na całym szeregu posiedzeń przedyskutowali punkt po punkcie — co się dotychczas nie działo, — wyjaśniali i uzasadniali rzeczowo i politycznie wszystkie swoje postulaty.

Wśród toku tych obrad wyniknęło, mojem zdaniem, pewne zbliżenie — a rezultatem było, że stanowiska obu stron nie były już w tak dyametralnem przeciwieństwie, jakie objawiło się przy końcu ubiegłej sesji: owszem, w wielu punktach nastąpiło — jeśli nie zupełne porozumienie, to przynajmniej zbliżenie i to bardzo daleko idące.

To jest rzecz zrozumiała, rzecz, która dowodzi, że owe rokowania wprowadziły sprawę na tory więcej aktualne, — bo wyrwanie jednego punktu zasad reformy wyborczej z całości, stawianie w jego miejsce czegoś wręcz przeciwnego, to robota, która sprawy nie ułatwia, ale wręcz ją utrudnia. Jeśli punkt po punkcie jest wyjaśniony i wytłómaczony, to rzecz wreszcie przychodzi do skutku jako całość jako *iunctim* wszystkich poszczególnych żądań i postulatów. Do takiej całości mogło się przyczynić nie tylko sformułowanie żądań ruskich co do ustępstw ze strony polskiej, ale też sformułowanie postulatów polskich, których spełnienia domagali się Polacy od Rusinów, — postulatów, które nie miały cechy realnej i może nawet z reformą wyborczą nie były w związku bezpośrednim.

Związek właściwy był w tem, że dzieło reformy wyborczej nie miało ograniczać się na samej technicznej stronie uchwalenia pewnych paragrafów, ale miało być punktem wyjścia na drogę, wiodącą do zgody narodowej w kraju, do zgodnego współdziałania, w celu załagodzenia różnic narodowych, a może socyalnych i politycznych. Te postulaty stawiane przez Polaków, gdyby zostały przez Rusinów uwzględnione, byłyby tym pomostem, któryby umożliwił, że i te stronnictwa polskie, które dotychczas zajmowały stanowisko najoporniejsze, byłyby spowodowane zejść z tego stanowiska i przychylić się do pewnych na rzecz Rusinów koncesyi.

Tak przedstawiała się sprawa w ciągu całego toku obrad.

To, co ja w tym kierunku czyniłem, to w końcu sformułowałem w tak zwanym »projekcie Namiestnika« i w t. zw. wnioskach pośredniczących, dążących do ugodowego załatwienia sprawy.

I oto stwierdzam, że całość tych wniosków ograniczała się do punktów najbardziej spornych, w których rola pośrednika była i wskazana i konieczna.

Następnie, nie były to projekty, które jakoby sobie z góry wymyślił i chciał Ponom narzucić, ale były to wnioski wysnute z całości toku rokowań. Były pomostem łączącym sformułowane postulaty jednej i drugiej strony, a zatem nie mogły mieć charakteru nacisku — ale miały charakter dobrowolnego przekonywania, i wyjaśniania sprawy w obec jednej i drugiej strony.

Sprawa więc w chwili dzisiejszej postąpiła znacznie naprzód, a istotna różnica ograniczyła się do kilku punktów rzeczywiście bardzo ważnych. W punkcie największej wagi, t. j. co do systemu wyborców z kuryi miejskiej, przyszło do pewnego zbliżenia. — a co do kuryi wiejskiej przyszło do tego, że sprawa ma być rozebrana bez uprzedzeń i że mają być dostarczone niezbędne rzeczywiście daty statystyczne celem wykreślenia okręgów wyborczych i skonstruowania ich według tych dat statystycznych.

Gdy to zostało zrobione, gdy rokowania doprowadziły już do pewnego zbliżenia — rzecz jest zapewne odroczone, ale odroczone dlatego właśnie, że doszło do pewnego zbliżenia a nie do rozbitcia.

I niech mi będzie wolno zakończyć stwierdzeniem, że według mego najgłębszego przekonania, skoro na najbliższej sesji zjeździemy się znowu razem, rokowania będą podjęte napowrót i będę bardzo szczęśliwy, gdy wówczas doprowadzą do pomyślnego rezultatu (*Brawa*).

P. Skwarko. Proszu o hołos.

Marszałek. Głos na p. Skwarko.

P. Skwarko. Wysokij Sojme!

Jeho Ekscelencyja p. Biliński wyskaw tu nadiju, a włastywo swoje perekonanie, szczo perehowory ne sut' rozbyt i szczo polska bilszist' stojit' na tim stanowysku, szczo ne moze jich uważaty za rozbyt. Ale dla nas sprawa jest' jasna z ustałenoji riżnyci miż dwoma ultimatamy. A jak dowho polska bilszist' toji riżnyci ne wyrivnaje, tak dowho o perehoworach besidy buty ne moze. Obi storony skazały sobi, szczo dalsze riszuczo ne možuť pity i z toho własno wychodyť rozbytie perehoworiw. Toho roda wykazy i motywy, jaki tut teper czujemo, možuť nas łysz peresterihaty pered dalszymy perehoworamy na buducznist', bo jesty bilszist' tak sprawu stawlaje, to jest' w tim łysz perestoroha dla nas, szczo by my w buducznosty ne zapuskały sia w nijaki perehowory. Szczo do stanowyska p. namisnyka, kotryj skazaw, szczo zowsim sprawedływo spowniaw swoju rolu poserednyka, to muszu pidnesty, szczo tak bułoby łysz tohdy, kołyby p. namistnyk zanykaw dijsno w ciłij sprawi seredno geometryczne stanowysko, n. pr. koły my stanuły na 30%, a polska bilszist' na 26%, win jako sprawedływyj poserednyk stanuwby na 28%. Czy my na te zhodyłyby sia, to in-sza ricz, ale pidnoszu se dla toho, szczo by stwerdyty, szczo p. namistnyk ne buw sprawedływym poserednykom łysz stanuw na stanowysku wykłuczno polskim. Na tym kińczu.

Пропшу о голос.

Високий Соїме!

Єго Ексцеленция п. Білінський висказав ту надію, а властиво своє переконанє, що переговори не суть розбиті і що польська більшість стоїть на тїм стаповиску, що не може їх уважати за розбиті. Але для нас справа єсть ясна з усталеної ріжницї між двома ультїматами. А як довго польська більшість тої ріжницї не випрївнає, так довго о переговорах бесїди бути не може. Обі сторони сказали собі, що дальше рішучо не можуть піти і з того власно виходить розбитє переговорів. Того рода вискази і мотиви, які тут тепер чуємо, можуть нас лиш перестерїгати перед дальшими переговорами на будучність, бо єсли більшість так справу ставляє, то єсть в тїм лиш пересторого для нас, щоб ми в будучности не запускали ся в пїякі переговори. Що до стаповиска п. намїсника, котрий сказав, що зовсїм справедливо сповняв свою ролю посередника, то мушу піднести, що так булоби лиш тогди, колиби п. намїсник занимав дїїсно в цїлій справї середнє геометричне становишко. н. пр. коли ми станули на 30%, а польська більшість на 26%, він яко справедливий посередник станувби на 28%. Чи ми на те згодилиби ся, то иньшарїч, але підношу се для того, щоби ствердити, що п. намїсник не буз справедливим посередником лиш станув на становиску виключно польскїм. На тїм кінчу.

Marszałek. Przystępujemy do porządku dziennego.

(Posłowie klubu rusko-ukraińskiego zaczynają gwizdać, grać na trąbkach, czytelach, bić w pulpity itd.)

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy zezwalającej gminie Knibinin-wieś (powiat Stanisławów) na pobór opłat gminnych od czynszów najmu (**alg. 970**).

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Członek Wydz. kraj. p. **Onyszkiewicz.** Wnoszę, by sprawozdanie to odesłać do komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Zardeckiego i tow. w sprawie założenia gimnazjum realnego w Leżajsku (**alg. 971**.)

Dla uzasadnienia wniosku ma głos p. Zardecki.

P. Zardecki. We wniosku przedłożonym Wysokiemu Sejmowi do uchwały przytoczyłem obszernie powody, które przemawiają aż nadto wymownie za potrzebą założenia gimnazjum realnego w Leżajsku, dlatego na uzasadnienie wniosku już nie wiele mam do powiedzenia. Postawieniem wniosku o założenie tej szkoły spełniam obowiązek poselski, bowiem zwracam uwagę Sejmowi na miejscowość posiadającą niezwykle sprzyjające warunki dla wychowania młodzieży w duchu religijnym i narodowym a zarazem dającą możliwość podania pomocnej ręki miastu, które za czasów Rzeczypospolitej zajmowało wśród miast wcale poczesne miejsce a przy przejściach smutnych, jakie przechodziła nasza ojczyzna wielokrotnie przez nieprzyjaciół prawie doszczętnie bywało niszczone.

Do wytworzenia atmosfery sprzyjającej wychowaniu młodzieży w duchu religijnym przyczynia się niewątpliwie kościół OO. Bernardynów, gdzie mieści się słynny cudami obraz Matki Boskiej. Kilka razy do roku odbywają się tu odpusty, na które przybywa dziesiątki tysięcy pątników z całej Polski. Jest to jakby druga Częstochowa stron wschodnich a pątnicy nietylko z zaboru austriackiego tam przybywają, gdyż nie istnieją dla nich sztucznie i gwałtem przeprowadzone granice zaborowe, nie boją się strasznych następstw ani utraty życia, lecz przechodzą ukradkiem granice Królestwa całemi gromadami, tak, że nieraz do 20.000 królewaków się zbiera. Wszystko to ludzie ze sąsiadującej i zaledwie o kilka lub kilkanaście km. odległej od Leżajska gubernii lubelskiej i obecnie niestety utworzyć się mającej gubernii chełmskiej, gdzie najwięcej potrzebują wzmocnienia uczuć narodowych i religijnych.

Ta ludność siłą od reszty narodu odcięta lgnie do nas a przez przybywanie na odpusty łączność z nami utrzymuje. Otwarcie szkoły średniej w Leżajsku leży w ogólnym interesie publicznym i w dobrze zrozumianym interesie narodowym i miałyby znaczenie nietylko dla ludności miejscowej i wsi w pobliżu położonych ale niewątpliwie i dla ludności gubernii lubelskiej zwłaszcza że najbliższe za granicą gimnazjum ma dopiero Lublin oddalony o przeszło 60 km. drogi kołowej a ludność tamtejsza ma z Leżajskiem styczność nieustanną,

W ostatnich kilku latach powstał w kraju bardzo silny prąd w kierunku zakładania prywatnych gimnazyów w nadziei, że w czasie niedługim zostaną te gimnazya upaństwowione. Zakładanie prywatnych szkół średnich ma swoją dobrą stronę, gdyż szkoła powstaje wśród sprzyjających warunków wytworzonych przez interesowane czynniki miejscowe. Natomiast ujemną stroną jest fakt, że założenie szkoły średniej w pewnej miejscowości jest dziełem przypadku a nie spełnieniem programu zakładania szkół w kraju, programu, któryby przede wszystkim liczył się z ogólnym interesem publicznym, a powiedzmy chociażby nieśmiało: no i z interesem narodowym. Dlatego wniosek mój ma na celu ażeby Sejm w uwzględnieniu motywów we wniosku podanych, wezwał c. k. Rząd a tem samem władze szkolne krajowe, ażeby przy pomnożeniu szkół średnich w kraju bezzwłocznie wzięto w rachubę założenie gimnazjum realnego w Leżajsku.

Pod względem formalnym proszę o odesłanie mego wniosku do komisji szkolnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty.

Następujący punkt porządku dziennego pierwsze czytanie wniosku p. Bis a i tow.

w sprawie budowy drogi od gminy Bojanowa przez gminę Wilczowolę i Raniżowską Wolę do Raniżowa, usuwam z porządku dziennego z powodu nieobecności wnioskodawcy.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Wrześniowskiego i tow. w sprawie obsadzania dróg drzewami owocowymi, względnie użytecznymi (alg. 972).

Dla uzasadnienia wniosku ma głos p. Wrześniowski.

P. Wrześniowski. Wysoka Izbo!

Właściwie należałoby sądzić, że wniosek przezemnie postawiony nie potrzebuje uzasadnienia. Rzecz sama w sobie prosta i jasna nie powinna wywołać żadnej polemiki. A jednak przeglądając sprawozdania z przeprowadzonej w r. 1904 w tej Izbie rozprawy nad ustawą o zasadzaniu i ochronie drzew przydrożnych, spotkałem się ze zdziwieniem z niektórymi co prawda nielicznymi głosami, które albo podawały w wątpliwość, czy wogóle drzewa owocowe należy przy drogach sadzić, albo też nawet wprost przeciw temu występowały.

Natomiast podnieść muszę, że już wtenczas niektórzy mówcy zaznaczali potrzebę i użyteczność obsadzania dróg drzewami owocowymi, opierając się na doświadczeniach na próbę poczynionych w niektórych okolicach kraju, które to próby bardzo dobre dały wyniki.

Ze zaś ustawa w 1904 r. uchwalona, a w 1907 ogłoszona dotąd nie weszła jeszcze w życie, a § 18 tej ustawy zastrzega wydać się mającej instrukcyi o oznaczenie szczegółowe rodzaju drzew, jakie przy drogach sadzić należy, przeto kwestya ta jest ciągle jeszcze otwarta i właśnie teraz, gdy na czasie jest upomnieć się u dotyczących władz o przyspieszenie wydania zapowiadanej instrukcyi i o wprowadzenie raz wreszcie w życie ustawy,—właśnie teraz nadarza się sposobność do omówienia sprawy, będącej przedmiotem mego wniosku.

Na pierwszy plan tedy wysunie się pytanie, czy i jakie mogą być korzyści z obsadzania dróg drzewami owocowymi?

Pożytek będzie dwojaki: materyalny i moralny.

Zacznijmy od pierwszego.

Wedle zdania osób fachowych drzewo owocowe średniej jakości, odpowiednio pielęgnowane i chronione, dać może przez lat 20 dochodu 20 do 40 K rocznie, zależnie od sprzyjających w danym roku warunków. Przyjmijmy jednak połowę, a nawet czwartą część tych cyfr, to pokaże się, że drzewa owocowe zasadzone przy drogach krajowych, powiatowych, gminnych I klasy i dojazdach kolejowych, ewentualnie także przy uporządkowanych drogach gminnych II klasy na długości około 30 000 km dałyby olbrzymie sumy dochodu, sumy idące w miliony. Dochody te obracane na utrzymanie dotyczących dróg nie tylko w krótkim czasie podniosłyby stan komunikacyi w naszym kraju do należytego poziomu, ale nadto ulżyłyby w wysokim stopniu ludności w ciężarach dotychczasowych ponoszonych na cele drogowe.

Drugą niemniej ważną korzyścią dla kraju byłoby podniesienie sadownictwa, którego ogólny stan jest u nas jeszcze bardzo niski, bo nie tylko mało jest wogóle sadów i drzew owocowych, ale jeszcze mniej umiejętności w prowadzeniu sadownictwa.

W Czechach, na Śląsku i w Niemczech sadzenie drzew owocowych przy drogach i po sadach oddawna już jest praktykowane i tam też sadownictwo jest ważną i bardzo rentowną gałęzią gospodarstwa krajowego.

Dlaczegożby i u nas nie mogło kiedyś dojść do tego, skoro klimat naszego kraju tak znakomicie nadaje się do uprawy drzew owocowych?

Dotychczas jednak jest u nas na tem polu apatya i niezrozumienie interesu.

Miasta nasze przedstawiają bardzo pojemny rynek na owoce, niestety jednak zapotrzebowanie pokrywa w znacznej części import z Węgier, z Tyrolu lub z innych krajów austriackich. Nasza ludność wiejska bardzo tanio sprzedaje swój produkt, a ludność miejska bardzo drogo płaci za owoce.

Otóż przez podniesienie produkcji owoców — co przez sadzenie przydrożnych drzew owocowych musiałoby nastąpić — podniosłaby się wewnętrzna konsumpcya owoców i ich przetworów, a tem samem ograniczonyby został import obcych produktów, natomiast musiałby się rozwinąć eksport naszych owoców, konserw, przetworów owocowych i t. p., stworzonoby zatem nowy przemysł, którego dotąd prawie wcale nie mamy.

Nie małą też rolę odgrywałoby sadzenie przy drogach drzew owocowych dla podniesienia i rozwoju pszczelnictwa.

Wiadomem jest, że przez obecny system gospodarstwa leśnego i rolnego flora dla pszczoł niezbędna bardzo została zubożona. Przed kilkunastu laty Galicya produkowała rocznie przeszło 25.000 q miodu, t. j. połowę produkcji w całym państwie, w następnych zaś latach produkcya ta spadła o połowę, albo i niżej z powodu coraz większego ubytku drzew miododajnych.

Bardzo więc byłoby wskazaniem, by instrukcya do ustawy z 1907 zawierała postanowienie, że tam, gdzie z powodu niekorzystnych warunków klimatu lub położenia gleby, drzewa owocowe nie mogą być sadzone, mają być drogi obsadzone przede wszystkim drzewami miododajnymi, jak lipa, akacja, iwa i t. p., które kwitną w czasie przednowku pszczoł, a niewątpliwie ta drobna, ale bardzo rentowna gałąź gospodarstwa krajowego mogłaby wzrosnąć w całym kraju, a zwłaszcza w Galicyi wschodniej, gdzie dotąd jest bardzo zaniedbana.

Wskazaniemby też było zorganizowanie spółek sadowniczych pod patronatem Wydziału krajowego na wzór spółek mleczarskich, co przyczyniłoby się do rozwoju sadownictwa, pszczelnictwa i może przeciw doczekalibyśmy kiedyś tego, by kraj nasz zasłużył na miano krainy mlekiem i miodem płynącej, do czego ma zresztą wszelkie warunki.

Przypatrzmyż się teraz tej sprawie z innej, mniej realnej strony. Jak każdy kulturalny człowiek dba o swój powierzchowny wygląd i swego domu, tak też i kraj powinien dbać o swą zewnętrzną szatę. O ileż piękniej i ponętniej wyglądać będą nasze drogi, obsadzone drzewami obsypanymi bujnym kwieciem, a później barwnymi owocami! jaki estetyczny i kulturalny wygląd przybrałby wówczas cały nasz kraj, który dotąd jeszcze u obcych uchodzi za zaniedbany, zacofany »Bärenland«!

Ale nietylko o te pozory tu chodzi. Rozbudzenie u szerokich warstw ludności zamiłowania do pielęgnowania i sadzenia drzew owocowych, podniesienie konsumpcyi owoców, a — co za tem idzie — obniżenie konsumpcyi trunków alkoholycznych, odczucie potrzeby urozmaiconego pożywienia ważne ze względów higienicznych — to są niewątpliwie a doniosłe korzyści, jakie zaprowadzenie obowiązkowego sadzenia przy drogach drzew owocowych przynieść by musiało.

Prawda, że te materyalne i moralne korzyści nie od razu będą widoczne, nie można się łudzić, aby wprowadzenie tej ustawy nie natrafiło na trudności. Wiemy z doświadczenia, że ludność, zwłaszcza wiejska, niechętnie i z niedowierzaniem przyjmuje wszelkie nowości, a każde zaprowadzenie nowych przepisów, jak policyjno-weterynaryjnych, budowlanych i drogowych, spotkało się nietylko z niechęcią, ale nieraz i z oporem. Nie można jednak dlatego tylko zaniechać wszelkiej akcyi i uważać rzeczy za niemożliwą do przeprowadzenia. Trzeba tylko chcieć, trzeba tylko dosyć dobrej woli i wytrwałości, niezrażania się początkowymi trudnościami, trzeba, ażeby wszyscy do doprowadzenia do skutku tego dzieła współdziałali.

Szkoła, czytelnie, kółka rolnicze powinny wpajać w ludność przekonanie, że rzecz ta jest dobrą i pożyteczną. Powinny wychowywać młodzież wiejską i przyuczać do szanowania publicznej własności i przestrzegania ustaw.

Obok tego obowiązkiem być powinno władzy stać na straży wydanych przepisów i z całą stanowczością i surowością wkraczać tam, gdzie złośliwość lub swawola przepisy będą naruszać. I dlatego też pożądanemby było odpowiednie uzupełnienie, względnie obostrzenie dotychczasowych przepisów pod względem postępowania karnego tak co do kompetencji władz orzekających, jak i co do sposobu postępowania, aby zapewnić możliwie największą i najskuteczniejszą ochronę drzew owocowych. Kary zaś sprawiedliwe, a z całą ścisłością stosowane i stanowczo wykonywane dotyczyć będą tylko takich złych szkodników, którzy na nie zasłużyli i których tylko w ten sposób do szanowania dobra ogólnego przymusić będzie można.

Przy postępie jednak oświaty, przy dobrej woli całego społeczeństwa, a przy współudziale wszystkich czynników pedagogicznych jest nadzieja, że po upływie pewnego czasu stosowanie przepisów karnych należeć będzie do rzadkich wyjątków, a wprowadzenie obowiązkowego sadzenia przydrożnych drzew owocowych przyniesie krajowi obfite pożytki tak, aby nikt nie mógł kiedyś powiedzieć, że te przydrożne owoce są to gruszki na wierzbie.

Pod względem formalnym proszę o odesłanie mego wniosku do komisji drogowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Krężła i tow. w sprawie zapomogi dla ludności włościańskiej dotkniętej klęską myszy polnych i klęską posuchy (alg. 973).

Dla uzasadnienia wniosku ma głos p. Krężel.

P. Krężel. Wysoka Izbo!

Już w motywach mego wniosku podałem powody, które skłoniły mnie do postawienia go, rozwodzić się nad nim więc nie będę i proszę, aby go pod względem formalnym odesłano do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Ptaka i tow. w sprawie wynagrodzenia świadków, powoływanych przez c. k. Starostwa w sprawach urzędowych. (alg. 974).

Dla uzasadnienia wniosku ma głos p. Ptak.

P. Ptak. Wysoki Sejmie!

Od dłuższego czasu dają się słyszeć zażalenia ludności wiejskiej, która zmuszona jest stawać w starostwach w sprawach urzędowych jako świadkowie na wezwanie starostw często nawet pod zagrożeniem kar lub przymusowego sprowadzenia.

Świadek taki musi porzucić swe zatrudnienie a nieraz i całe gospodarstwo w czasie największych robót polnych, przebywać nieraz kilka mil drogi o suchym chlebie, aby stawić się na czas i wskutek tego ponosi nieraz nieobliczalne straty.

Do tego czasu prawie wszystkie władze i instytucje w takich razach wynagradzają swoich świadków, tylko starostwa czyli rząd uważa to za niestosowne, tłumacząc się tem, że nie ma na to funduszków.

Wskutek powyższych wywodów wnoszę na odesłanie tego wniosku do komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Myjaka i tow. w sprawie założenia szkoły koszykarskiej w Łącku. Dla uzasadnienia wniosku głos ma p. Myjak (alg. 975.)

P. Myjak. Wysoka Izbo!

Nad brzegami licznych potoków górskich znajdują się znaczne ilości łożyny, której ludność tamtejsza nie jest w stanie należycie i racjonalnie zużytkować. Wskazaniem jest tedy założenie szkoły koszykarskiej celem przyjsia z pomocą tejże ludności.

Pod względem formalnym wnoszę o odesłanie tego wniosku do komisji przemysłowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Myjaka i tow. w sprawie założenia szkoły sadowniczej w Łącku. Dla uzasadnienia wniosku głos na p. Myjak (alg. 976).

P. Myjak. Wysoki Sejmie! Ogólnie jest znaną rzeczą, że Galicya pod względem pomologicznym stoi jeszcze na bardzo niskim stopniu rozwoju. Kraj na wskroś rolniczy, kraj nadający się znakomicie do hodowli drzew owocowych tak ziarnkowych jak i pestkowych nie tylko nie produkuje owoców na eksport ale nawet nie jest w stanie w ogromnej ilości pokryć zaopatrzenia konsumpcji krajowej.

Powody tego smutnego stanu rzeczy są bardzo skomplikowane i nie zamierzam ich obecnie przytaczać.

Natomiast z zadowoleniem konstatuje fakt, że zainteresowanie się Wysokiej Izby w ostatnich latach sadownictwem jest żywe i daje nadzieję pomyślnego rozwoju tej gałęzi rolnictwa.

Ktokolwiek zadał sobie trud poznać rozmieszczenie sadownictwa w kraju ten z łatwością spostrzegł, że prócz małych wysp drzew czy to pestkowych czy ziarnkowych dwie tylko mamy oazy w kraju obfitujące we wielką ilość drzew owocowych a są niemi okolica Zeleszczyk i okolica Łącka.

W Zaleszczykach istnieje krajowy Zakład ogrodniczy a tem samem Galicya wschodnia ma instytucję, która odnośnie do sadownictwa zaspokajac może przynajmniej w części potrzeby ludności wschodniej Galicyi.

Natomiast jedyne większe centrum sadownicze w Galicyi zachodniej mianowicie okolica Łącka żadnej szkoły sadowniczej nie posiada.

W okolicy Łącka jest kilkadziesiąt gmin pokrytych gęsto sadami tak pestkowymi jak i ziarnkowymi. W r. 1909. sama tylko parafia Łącka złożona z jedynastu gmin sprzedawała jak to wykazały żmudne obliczenia przeprowadzone na polecenie prezydium koła T. L. S. owoców za 109.086 kor.

Ziarnkowy owoc z tych okolic idzie prawie w całości do Prus natomiast pestkowy w stanie surowym znajduje zbyt za pośrednictwem kupców ruskich przedewszystkiem we Lwowie, Tarnopolu, Rzeszowie, Przemyśle, Krakowie i Zakopanem a w stanie suszonym idzie prawie w połowie w powiat nowotarski a w drugiej połowie znajduje zbyt częściowo w różnych miastach kraju a częściowo w Prusach.

Nadmienić tutaj muszę, że sadownictwo w okolicy Łącka ani co do uprawy ani co do dobra gatunków i jakości nie stoi na odpowiednim stopniu kultury.

Gdy nadto zważymy, że tu idzie o poprawę bytu kilkadziesiąt tysięcy ludzi i o pozyskanie jak najszerzszych mas ludności dla tej gałęzi rolnictwa a również i o interes żywotny miast, które w miarę rozwoju sadownictwa w kraju tem lepszy a tańszy owoc otrzymywać mogą, musiny przyjść do wniosku, że założenie szkoły sadowniczej w Łącku jest rzeczą wysoce ekonomiczną i prawie nieodzowną.

Pod względem formalnym proszę o odesłanie wniosku do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie Komisji bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego o krajowej Centralnej Kasie dla Spółek rolniczych we Lwowie. (**alg. 977.**)

Sprawozdawca poseł Żardecki ma głos.

Sprawozdawca p. **Żardecki.** (*zaczyna czytać sprawozdanie.*)

Sekretarz p. **Urbański.** Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosku komisji.

Sprawozdawca p. **Żardecki.** (*czyta.*)

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej Centralnej Kasie dla Spółek rolniczych we Lwowie wraz z sprawozdaniem z czynności Dyrekcyi i Rady Nadzorczej oraz zamknięciami rachunkowymi za lata 1909 i 1910.

II. Wysoki Sejm raczy w miejsce uchwały z dnia 16. lutego 1910 o uwolnieniu krajowej Centralnej Kasy od dodatków do podatków uchwalić następujący projekt ustawy.

Ustawa z dnia . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o uwolnieniu krajowej Centralnej Kasy dla Spółek rolniczych we Lwowie od wszelkich dodatków do podatku zarobkowego podlegających ustawodawstwu krajowemu

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Artykuł I. Krajowa Centralna Kasa dla Spółek rolniczych we Lwowie zostaje uwolnioną na przeciąg dziesięciu lat od wszelkich krajowemu ustawodawstwu podlegających dodatków do podatku zarobkowego.

Dziesięcioletni okres uwolnienia rozpoczyna się z najbliższym terminem zapadłości podatkowej po ogłoszeniu niniejszej ustawy.

Artykuł II. Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom skarbu i spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Proszę o odczytanie wniosku pierwszego.

Sprawozdawca p. **Żardecki.** (*czyta.*)

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej Centralnej Kasie dla Spółek rolniczych we Lwowie wraz z sprawozdaniem z czynności Dyrekcji i Rady Nadzorczej oraz zamknięciami rachunkowymi za lata 1909 i 1910.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Sprawozdawa p. **Zardecki** (*czyta*):

II. Wysoki Sejm raczy w miejsce uchwały z dnia 16. lutego 1910 o uwolnieniu krajowej Centralnej Kasy od dodatków do podatków uchwalić następujący projekt ustawy.

Ustawa z dnia... obowiązująca w Królestwie Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o uwolnieniu krajowej Centralnej Kasy dla Spółek rolniczych we Lwowie od wszelkich dodatków do podatku zarobkowego podlegających ustawodawstwu krajowemu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Artykuł I. Krajowa Centralna Kasa dla Spółek rolniczych we Lwowie zostaje uwolnioną na przeciąg dziesięciu lat od wszelkich krajowemu ustawodawstwu podlegających dodatków do podatku zarobkowego.

Dziesięcioletni okres uwolnienia rozpoczyna się z najbliższym terminem zapadłości podatkowej po ogłoszeniu niniejszej ustawy.

Artykuł II. Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom skarbu i spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna nad tą ustawą otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Żardecki**. Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Zardecki**. Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Komisji sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego dotyczącem rozszerzenia i adaptacji szpitala powszechnego w Przemyślanach.

Sprawozdawca poseł **Sare** ma głos. (*alg. 978*.)

Sprawozdawca p. **Sare**. (*zaczyna czytać sprawozd.*)

Sekretarz p. **Urbański**. Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosku komisji.

Sprawozdawca p. **Sare**. (*czyta*):

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm uznaje potrzebę adaptacji i rozszerzenia szpitala powszechnego w Przemyślanach przez odbudowanie głównego gmachu szpitalnego, dobudowanie pawilonu zakaźnego na 6 łóżek i trupiarni.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w tej wysokości, jaka się okaże konieczną na pokrycie kosztów tego rozszerzenia i na pokrycie całkowitych kosztów projektowanych adaptacji oraz niezbędnych ulepszeń tegoż szpitala.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Sare**. Wnoszę przyjęcie obu wniosków en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia obu tych wniosków en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty. Kto przyjmuje te wnioski en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Są przyjęte.

Następuje sprawozdanie Komisji budżetowej w sprawie zapewnienia ze strony kraju wypłaty emerytur, pensyj wdów i dodatków na wychowanie dzieci dla nauczycieli zakładu głuchoniemych we Lwowie. (*alg. 979.*)

Sprawozdawca p. Głabiński ma głos.

Sprawozdawca p. **Głabiński.** *zaczyna czytać sprawozd.*

Sekretarz p. **Urbański.** Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosków komisji.

Sprawozdawca p. **Głabiński.** (*czyta.*)

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby pod warunkami podanymi w punkcie II. niniejszej uchwały, odkąd i o ile zajdzie potrzeba, preliminował w budżecie funduszu krajowego poczynsz od r. 1913 kwotę potrzebną do uzupełnienia wydatku lwowskiego zakładu dla głuchoniemych, na emerytury nauczycieli (i nauczycielek) tego Zakładu, na pensje wdów i dodatki na wychowanie dzieci, o ile odsetki funduszu emerytalnego na pokrycie powyższego wydatku nie wystarczą.

II. Warunki, pod którymi Sejm zapewnia lwowskiemu Zakładowi głuchoniemych pomoc, wymienioną w punkcie I. niniejszej uchwały, są następujące:

1) Etał posad i płac nauczycieli Zakładu jak i statut emerytalny przez cały czas trwania gwarancji kraju mogą być zmienione tylko za zgodą Wydziału krajowego.

2) Przez cały czas trwania gwarancji kraju wkładki emerytalne nauczycieli Zakładu i inne ewentualne przyrosty wpływać mają do funduszu emerytalnego, a tylko odsetki tego funduszu mogą być użyte na wypłatę płynnych emerytur, pensyj wdów i dodatków na wychowanie dzieci.

3) Gwarancja kraju ustanie z chwilą, gdy fundusz emerytalny nauczycieli Zakładu wzrośnie do takiej wysokości, że odsetki jego, wraz z wkładkami emerytalnymi Zakładu i nauczycieli i z innymi ewentualnymi przyrostami wystarczą na pokrycie wydatków funduszu emerytalnego.

4) Gdyby z biegiem czasu, już po ustaniu gwarancji kraju, pomoc funduszu krajowego okazała się chwilowo znowu potrzebną Zakładowi, uchwała ad I. wejdzie znowu w życie pod warunkami wymienionymi w uchwale II.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Głabiński.** Wnoszę przyjęcie wszystkich wniosków komisji en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia wszystkich wniosków komisji en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty. Kto przyjmuje wnioski komisji en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Są przyjęte.

Następuje Sprawozdanie Komisji budżetowej o zamknięciu funduszy krajowych za rok 1910. (*alg. 980.*)

Sprawozdawca poseł Głabiński ma głos.

Sprawozdawca p. **Głabiński.** *(zaczyna czytać sprawozd.)*

Sekretarz p. **Urbański.** Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosków komisji.

Sprawozdawca p. **Głabiński.** (*czyta.*)

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm udziela Wydziałowi krajowemu absolutorium z rachunków funduszów budżetem objętych i dotowanych za rok 1910.

2. Uchwała powyższa obejmuje także absolutorium dla c. k. Rady szkolnej krajowej z działu wydatków funduszu szkolnego krajowego i funduszu szkolnego emerytalnego za rok 1910.

3. Rachunki funduszów samoistnych budżetem nieobjętych, wykazanych w dziale C. przyjmuje Sejm do wiadomości.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Głabiński.** Wnoszę przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia wniosków komisji en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty. Kto przyjmuje wnioski komisji en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Są przyjęte.

Następuje sprawozdanie Komisji przemysłowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia funduszu przemysłowego. (*alg. 981.*)

W zastępstwie nieobecnego p. Battaglii głos ma p. Ciuchciński.

Sprawozdawca p. **Ciuchciński.** (*zaczyna czytać sprawozd.*)

Sekretarz p. **Urbański.** Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosków komisji.

Sprawozdawca p. **Ciuchciński** (*czyta*)

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy:

a) do zaciągnięcia pożyczki w 4½% obligacjach komunalnych Banku krajowego III. Emisji do wysokości nominalnej 7,000.000 koron na uzupełnienie kapitału funduszu przemysłowego do ogólnej sumy 10,000.000 K,

b) do zrealizowania z powyższej pożyczki w r. 1912 sumy 4,000.000 K w gotówce i do wstawiania corocznie w budżet krajowy, aż do zupełnej amortyzacji powyższej sumy, odpowiedniej kwoty, potrzebnej na oprocentowanie i umorzenie a to do R. XIII. wydatków budżetu krajowego w miejsce dotychczasowej dotacji 200.000 K, zamieszczonej w poz. 179 Rubr. XII. budżetu krajowego a przeznaczonej na powiększenie funduszu przemysłowego,

(P. Tymoteusz **Staruch** przerywa mowcy głośno krzycząc.)

Marszałek. Proszę p. T. Starucha o spokój! Proszę p. Sprawozdawcę o odczytanie dalszych wniosków.

Sprawozdawca p. **Ciuchciński** (*czyta.*)

c) do zrealizowania reszty powyższej pożyczki w latach 1913 do 1915 włącznie po jednym milionie koron rocznie w gotówce i do wstawiania do budżetu krajowego corocznie odpowiednich kwot aż do zupełnego jej umorzenia.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty. Kto przyjmuje wszystkie wnioski komisji en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Są przyjęte.

Sprawozdawca p. **Ciuchciński.** Wnoszę przyjęcie wszystkich wniosków komisji en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia wszystkich wniosków komisji en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty. Kto przyjmuje wszystkie wnioski komisji en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Są przyjęte.

Sprawozdawca p. **Ciuchciński.** Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty. Kto przyjmuje uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Komisji budżetowej o sprawozdaniach Wydziału krajowego w przedmiocie budowy szkół ludowych, oraz o wniosku p. Kleskiego w przedmiocie utworzenia funduszu pożyczkowego na budowę szkół w miastach. (alg. 982.)

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Leo, głos ma p. Głabiński

Sprawozdawca p. **Głabiński.** (zaczyna czytać sprawozdanie.)

Sekretarz p. **Urbański.** Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosków komisji.

Sprawozdawca p. **Głabiński.** (czyta.)

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie budowy szkół ludowych.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki aż do wysokości dziesięciu milionów koron, przeznaczonej na zasiłki dla funduszków szkolnych miejscowych w myśl art. 9. ustawy z 24. kwietnia 1894 Dz. u. kr. Nr. 49, wyłącznie na budowę nowych szkół w tych gminach:

a) gdzie strony konkurencyjne złożenie przypadającego w myśl art. 9. wspomnianej wyżej ustawy 120% datku konkurencyjnego w całości lub przeważnej części zapewniły, a grunta pod budowę szkół zostały zainstalowane na własność funduszu szkolnego miejscowego.

b) gdzie szkoły dotychczas nie zorganizowano jedynie dla braku budynku szkolnego, albo gdzie szkołę wprowadzić zorganizowano, ale dla braku budynku szkolnego dotychczas w życie nie weszła.

III. Zaciągnięcie powyższej pożyczki nastąpi w drodze stopniowej emisji 4% lub 4½%-owych obligacji dłużnych w takiej kwocie, jaką Wydział krajowy na podstawie szczegółowych dat przez Radę szkolną krajową mu dostarczonych na budowę poszczególnych szkół w roku uchwali.

IV. Na oprocentowanie i umorzenie zaciągniętej pożyczki wstawiać będzie Wydział krajowy począwszy od roku 1913 odpowiednią kwotę do każdorazowego preliminarza funduszu krajowego.

V. Sejm powołując się na swą uchwałę z dnia 12. marca 1907 r., wzywa ponownie c. k. Rząd, ażeby jak najrychlej zorganizował przy władzach szkolnych odpowiedni nadzór techniczny nad budynkami szkolnymi.

VI. Sejm wzywa Radę szkolną krajową, by w porozumieniu z Wydziałem krajowym w miejsce obecnych t. zw. wzorowych planów szkół ludowych wprowadziła w życie plany odpowiadające charakterowi budownictwa poszczególnych okolic kraju.

VII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki aż do wysokości pięciu (5) milionów koron na utworzenie funduszu pożyczkowego na budowę szkół ludowych w miastach.

Fundusz ten ma być przeznaczony a) w kwocie czterech milionów na udzielanie gminom miejskim bezprocentowych w 20 latach zwrotnych pożyczek na pokrycie połowy kosztów budowy szkół ludowych (pospolitych i wydziałowych), o ile gminy wykażą się, iż zapewniły sobie w innej drodze fundusze potrzebne na pokrycie drugiej połowy kosztów budowy tychże szkół, b) w kwocie jednego miliona na udzielanie gminom miejskim, które z powodu wysokiego obciążenia lub wysokiego obciążenia dodatkami od podatków bezpośrednich nie będą w możności zapewnienia sobie bez nadmiernego obciążenia funduszy na pokrycie owej drugiej połowy kosztów budowy szkół, 4% długoterminowych pożyczek amortyzacyjnych na pokrycie tej drugiej połowy kosztów budowy.

VIII. Zaciągnięcie powyższej pożyczki nastąpi w drodze stopniowej emisji 4% lub 4½%-owych obligacji dłużnych w takiej kwocie, jaką Wydział krajowy na podstawie szczegółowych dat przez Radę szkolną krajową mu dostarczonych na budowę poszczególnych szkół w roku uchwali.

IX. Na oprocentowanie i umorzenie zaciągniętej pożyczki wstawiać będzie Wydział krajowy począwszy od roku 1913 odpowiednią kwotę do każdorazowego preliminarza funduszu krajowego.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu. (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Głabiński. Wnoszę przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia wniosków komisji en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje wnioski komisji en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Są przyjęte.

Sprawozdawca p. Głabiński. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Komisji solnej o krajowej sprzedaży soli (alg 983.)

Sprawozdawca p. Merunowicz ma głos.

Sprawozdawca p. Merunowicz (*zaczyna czytać sprawozdanie*.)

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosków komisji.

Sprawozdawca p. Merunowicz (*czyta*.)

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 7. września 1910 L.W. 103.035 i z dnia 16 grudnia 1911 L.W. 107.070 przyjmuje Sejm do wiadomości, a zarazem udziela mu absolutoryum z rachunków krajowego funduszu solnego za rok 1909 i 1910.

II. Sejm przyznaje:

1. Etatowym urzędnikom krajowego Zarządu sprzedaży soli, mającym siedzibę we Lwowie, zamiast dotychczasowych następujące dodatki aktywalne.

w randze	VI. 1840	koron	rocznie
" "	VIII. 1380	"	"
" "	IX. 1200	"	"
" "	X. 960	"	"
" "	XI. 720	"	"
" "	XII. 720	"	"

2. Aplikantom i dyetaryuszom zawodowym krajowego Zarządu sprzedaży soli, mającym siedzibę we Lwowie, czasowy dodatek drożyniany na przeciąg roku 1912, w wysokości 15% ich poborów, płatny w ratach miesięcznych

3. Etatowym urzędnikom krajowego Zarządu sprzedaży soli prawo do pełnej emerytury po 35 latach służby, policzalnych do emerytury.

4. Urzędnicy i słudzy obowiązani są do składania dodatkowego rocznego przyczynku składanego przez urzędników etatowych krajowych, w myśl uchwały Sejmu z dnia 16. marca 1907.

5. Sejm postanawia, że urzędnik krajowego Zarządu sprzedaży soli, który ukończył 60-ty rok życia, a 35-ty rok służby, nie może postąpić do płacy wyższego stopnia.

6. Urzędnicy i słudzy krajowego Zarządu sprzedaży soli nie mogą sobie rościć żadnej pretensji do zaopatrzenia z funduszu krajowego, lecz jedynie z odsetek funduszu emerytalnego solnego.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) Ażeby utrzymał nadal we Wieliczce wydawanie jadalnej soli kamiennej do sprzedaży i po zaprowadzeniu tam fabrykacji soli warzonki — a sortowanie i przemielanie soli kamiennej ażeby oddał Wydziałowi krajowemu w taki sam sposób jak w Bochni.

b) Ponawiając uchwałę z 3 listopada 1904, 13 listopada 1907, 7. marca 1908 i 3. lutego 1910 Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby wyjednał oddanie eksploatacji pokładów i źródeł solnych w Galicji w zarząd, albo dzierżawę kraju za odpowiednim ubezpieczeniem dochodów, tudzież spełnienie zobowiązań c. k. Skarbu państwa z tytułu monopolu.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Merunowicz.** Wnoszę przyjęcie wniosków en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia wniosków komisji en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść (*Większość.*) Jest przyjęty. Kto przyjmuje wnioski komisji en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Są przyjęte.

Następuje sprawozdanie Komisji kolejowej o czynnościach Departamentu IV. Wydziału krajowego w sprawach kolejowych za czas od 1. lipca 1910 do 30. czerwca 1911 (*alg. 984.*)

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Kolischera ma głos p. Sare.

Sprawozdawca p. **Sare** (*zaczyna czytać sprawozdanie.*)

Sekretarz p. **Urbański.** Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosków komisji.

Sprawozdawca p. **Sare** (*czyta*):

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdania Wydziału krajowego z czynności Departamentu IV. w sprawach kolejowych za czas od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910 i za czas od 1. lipca 1910 do 30. czerwca 1911.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd aby w porozumieniu z Wydziałem krajowym przeprowadził potrzebne zarządzenia w celu tańszego prowadzenia ruchu na kolejach lokalnych, a to w ten sposób, aby koszta eksploatacji były dostosowane do charakteru tych kolei i ich dochodów.

III. Co się tyczy projektowanej kolei Przemyśl-Brzozów-Rymanów, względnie Krosno, Sejm oświadcza się za połączeniem z Krosnem i wzywa c. k. Rząd, żeby przeprowadził w najbliższej przyszłości budowę linii z Przemyśla na Brzozów do Krosna i w tym celu w najbliższym projekcie ustawy o zapewnieniu budowy kolei lokalnych uwzględnił tę linię przez wstawienie odpowiedniego udziału państwa w kosztach jej budowy.

IV. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby poczynił potrzebne kroki celem uwzględnienia projektowanej kolei lokalnej z Rzeszowa do Niska w najbliższym projekcie ustawy o zapewnieniu budowy kolei lokalnych przez wstawienie odpowiedniego udziału państwa w kosztach jej budowy.

V. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaliczkowania z krajowego funduszu kolejowego na sporządzenie projektu przebudowania wąskotorowej kolei lokalnej Przeworsk-Dynów na normalnotorową, jakoteż do podjęcia w stosownej chwili kroków potrzebnych do zrealizowania tego projektu.

VI. Sejm wzywa c. k. Rząd, by przyspieszył wykonanie kolei Kołomyja-Kosów-Uścieryki a przedewszystkiem części Kołomyja-Kosów-Kuty.

VII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby po przeprowadzeniu komisji rewizyj trasy dla projektowanej kolei lokalnej ze Starego Sącza na Szczawnicę do Nowego Targu i wypracowaniu kosztorysu dla tej kolei przeprowadził z c. k. Rządem rokowania, któreby miały na celu szybką realizację budowy tej kolei przedewszystkiem dla części między Starym Sączem a Szczawnicą.

VIII. Sejm oznacza zwolnienia rocznego obciążenia krajowego funduszu kolejowego na podstawie dochodów kolei lokalnych przez kraj gwarantowanych w sumie rocznej 700.000 K słowami siedmset tysięcy koron.

IX. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaliczenia z krajowego funduszu kwot na sporządzenie projektów szczegółowych kolei lokalnych:

a) ze Starego Sącza przez Szczawnicę do Nowego Targu;

b) z Kołomyji na Kosów, Kuty do Uścieryk.

X. Sejm uznaje budowę linii kolejowej z Podhajec na Wiśniowczyk, Trembowłę względnie Mogielnicę, Budzanów za potrzebną i użyteczną.

XI. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wypracowania projektu generalnego dla połączenia kolejowego Podhajce-Wiśniowczyk-Trembowla i warianty Dereniówka via Mogielnica-Budzanów.

XII. Sejm uznaje budowę linii kolejowej ze stacyi Rymanów do miejscowości Rymanów zdroj za potrzebną i pożyteczną i wzywa Wydział krajowy, aby wdrożył potrzebne kroki zdążające do wybudowania tej kolei.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Sare.** Wnoszę przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia wniosków en bloc. Czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty. Kto przyjmuje wnioski komisji en bloc, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Są przyjęte.

Punkt 17 i 18 dzisiejszego porządku dziennego usuwam, wobec czego przystępujemy do punktu 19, t. j. sprawozdania Komisji budżetowej w przedmiocie petycji gminy król. stoł. miasta Lwowa o porękę kraju dla pożyczki 6,000.000 K w obligach kolejowych Banku krajowego na cele inwestycyjne miejskich zakładów elektrycznych **(alg. 985)**.

Sprawozdawca p. Witold Korytowski ma głos.

Sprawozdawca p. **Korytowski** Witold. Wysoki Sejmie!

Ustawa, będąca przedmiotem obrad, ma zabezpieczyć porękę kraju dla pożyczki 6,000.000 K, którą gmina miasta Lwowa zamierza zaciągnąć na cele inwestycyjne miejskich zakładów elektrycznych. W sprawozdaniu komisji budżetowej wszystko dokładnie wyjaśnione i umotywowane. Dochody miasta z jego przedsiębiorstw elektrycznych są tak znaczne i tak stale i niepomierne rosną, że niezawodnie stale stanowić będą jedno z najpoważniejszych źródeł dochodu miasta, a obawę, aby kraj z tytułu poręki miał odpowiadać, można uważać za wykluczoną. Nadmienię jeszcze muszę, że w sprawozdaniu komisji na stronie drugiej znajdują się dwie rażące pomyłki drukarskie. Mianowicie pod pozycją: »Program inwestycji na rok 1911, stacya wodociągowa i rurociąg« wydrukowano 80.000 K, zamiast 200.000 K, a dalej pod tą samą pozycją »400 połączeń domowych po 200 K«, zamiast 80.000 K, 800.000 K. Cyfra ogólna tej pozycji 1,325.000 K jest jednak w sprawozdaniu słusznie podana. Wnoszę na uchwalenie projektu ustawy *(zaczyna czytać sprawozdanie)*.

Sekretarz p. **Urbański.**

Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosków komisji.

Sprawozdawca p. **Korytowski** *(czyta)*:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

Ustawa z dnia . . . , o poręczeniu przez kraj pożyczki król. stoł. miasta Lwowa w sumie 6,000.000 K. na cele inwestycyjne miejskich zakładów elektrycznych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. 1. Kraj Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem poręcza za pożyczkę w wysokości sześciu milionów (6,000.000) koron, które gmina król. stoł. miasta Lwowa zamierza zaciągnąć w Banku krajowym we Lwowie w obligach kolejowych tegoż Banku. Pożyczka ta jest przeznaczoną na cele inwestycyjne miejskich zakładów elektrycznych.

Art. 2. Raty amortyzacyjne od tej pożyczki obowiązują jest Rada król. stoł. miasta Lwowa przez cały czas okresu umorzenia wstawiać do budżetu i obowiązana jest przy uchwaleniu budżetu uchwalić stosowne środki pokrycia niedoboru budżetowego. Gdyby Rada miejska tego obowiązku nie dopełniła, Wydział krajowy wstawi raty amortyzacyjne od niniejszej pożyczki w budżet gminy miasta Lwowa i nałoży stosowne dodatki gminne do podatków na pokrycie pożyczkowych rat amortyzacyjnych, względnie na pokrycie niedoboru budżetowego.

Budżet przez Radę miejską uchwalony przedłoży Magistrat król. stoł. miasta Lwowa Wydziałowi krajowemu corocznie najpóźniej 15. grudnia przed rokiem przedmiotowym.

Zamknięcie rachunków z ubiegłego roku, przez Radę miejską sprawdzone i przyjęte, przedłoży Magistrat Wydziałowi krajowemu corocznie najpóźniej 1. września.

Art. 3. Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Korytowski.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Korytowski.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia wyczerpany, mam zamiar przystąpić do zamknięcia posiedzenia.

Następne posiedzenie odbędzie się we wtorek dnia 13 lutego 1912 o godzinie 10 rano.

Porządek dzienny zostanie Panom w drodze pisemnej przysłany.

Posiedzenie zamykam.

(Koniec posiedzenia o godzinie 1 min. po południu).

Sprawozdanie stenograficzne

z rozpraw

galicyjskiego Sejmu krajowego

119. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu

z dnia 14. lutego 1912.

TREŚĆ.

Spis petycyj.

Wniosek nagły p. Krężła i tow. w sprawie uregulowania krajowej opłaty szynkarskiej.

Wniosek nagły p. Stapińskiego i tow. w sprawie zabezpieczenia bytu organistów.

Wniosek nagły p. Kozłowskiego i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców w Ryszkowej woli.

Wniosek p. Götza i tow. w sprawie linii kolejowej z Bochni do Wiśnicza.

Wniosek p. Götza i tow. w sprawie budowy kolei łączącej stację Słotwina-Brzesko z Nowym Sączem lub Marcinkowicami.

Wniosek p. Bisa i tow. w sprawie połączenia obszarów dworskich z gminami.

Wniosek p. Bisa i tow. w sprawie założenia gimnazjum realnego w Nisku.

Wniosek p. Szweda i tow. w sprawie wolności od stempla aktów dotyczących nieruchomości.

Wniosek pp. Skarbką, Jędrzejowiczą i tow. w sprawie zwiększenia subwencji kraju na bezzwrotne zasiłki dla powiatów i gmin na budowę dróg.

Wniosek p. Baworowskiego i tow.

w sprawie upaństwowienia gimnazjum z polskim językiem wykładowym w Czortkowie.

Wniosek p. Kozłowskiego i tow. w sprawie założenia gimnazjum realnego, albo szkoły realnej w Lubaczowie.

Wniosek p. Jedynaka i tow. w sprawie przyspieszenia regulacji, względnie zabezpieczenia potoku »Ostra« w gminach Braciejowa, Gumni-skach i Latoszynie w pow. Ropczyckim.

Wniosek p. Bisa i tow. w sprawie osuszenia bagien w gminach Kopki i Koziarnia w powiecie Niskim.

Wniosek p. Bisa i tow. w sprawie budowy drogi od drogi krajowej do Zalesia i Jaty w powiecie Niskim.

Interpelacya p. Bisa i tow. do c. k. Rządu w sprawie zapomogi dla ludności w gminach Woli raniżowskiej i Staniszewskim w powiecie Kolbuszowskim i kilku gminach w powiecie Niskim z powodu pryszczycy.

Interpelacya p. Cielucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nałożenia na gminę Żmigród nowego obowiązku utrzymania małoletniego Hermana Weissą.

Interpelacya p. Jedynaka i tow. do Wy-

działu krajowego w sprawie pozwolenia gminom na pobieranie opłat od trunków spirytusowych.

Interpelacya p. Płaka i tow. do c. k. Rządu w sprawie szykanowania ludności włościańskiej przez urząd weterynaryjny w Krakowie.

Interpelacya p. Witosa i tow. do c. k. Rządu w sprawie dodatków gminnych do podatków bezpośrednich od posiadłości dominikalnych w obrębie miasta Tuchowa.

Interpelacya p. Adama i tow. do c. k. Rządu w sprawie zwołania ankiety szkolnej i przedłożenia sprawozdania co do poprawy szkolnictwa ludowego w kraju.

Interpelacya p. Krężła i tow. do Wydziału kraj. w sprawie udzielania pożyczek przez komisję dla włości rentowych.

Interpelacya p. Krężła i tow. do c. k. Rządu w spr. odmówienia koncesyi szynkarskiej Józefowi Jędrzejczykowi w Błażkowej przez c. k. Starostę w Pilźnie.

Interpelacya p. Krężła i tow. do c. k. Rządu w spr. ściągania opłat i wypłacania odszkodowań robotnikom przez Zakład ubezpieczeń robotników od wypadków we Lwowie.

Interpelacya p. Cielucha i tow. do Wydziału kraj. w spr. szkoły kraj. koronarskiej w Bobowej.

Interpelacya p. Witosa i tow. do c. k. Rządu w spr. załatwiania rekursów i innych czynności przez władze polityczne wykonywanych.

Interp. p. Witosa i tow. do Wydziału kraj. w sprawie ściągania opłat szynkarskich.

Interp. p. Witosa i tow. do c. k. Rządu w spr. praktyk dokonywanych przez władze polit. państwowe przy wydzierżawianiu rewirów rybackich.

Interpelacya p. Jedynaka i tow. do Pana c. k. Komisarza rządowego w sprawie lekceważenia uchwał Rad gminnych przez władze polityczne przy rozdawnictwie koncesyi szynkarskich.

Interpelacya p. Battaglii i tow. do Jego Ekscelencji Pana c. k. Namiestnika w sprawie organizacji statystyki handlu zewnętrznego Galicji.

Interpelacya p. Stadnickiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie zakazu zawiązania stowarzyszenia p. n. »Polska Organizacya powiatowa« w Stryku.

Pismo c. k. Sądu krajowego dla spraw karnych we Lwowie z dnia 24. stycznia 1912 w sprawie zezwolenia na karno-sądowe ściganie pp. Dudykiewicza i Myroniuka-Zajaczuka.

Pismo c. k. Sądu powiatowego oddział IV w Grybowie z dnia 6. lutego 1912 w sprawie zezwolenia na karno-sądowe ściganie p. Cielucha.

Protest p. Lewickiego imieniem klubu rusko-ukraińskiego przeciw rzekomo niezgodnemu z regulaminem sejmowym postępowaniu przy naradach 117. posiedzenia w dniu 3. lutego 1912.

Protest p. Korola imieniem klubu ruskiego przeciw rzekomo niezgodnemu z regulaminem sejmowym postępowaniu przy naradach 118. posiedzenia w dniu 9. lutego 1912.

Protest p. Lewickiego imieniem klubu rusko-ukraińskiego przeciw rzekomo niezgodnemu z regulaminem sejmowym postępowaniu Marszałka krajowego przy naradach 118. posiedzenia w dniu 9. lutego 1912.

Oświadczenie posłów stronnictw polskich na protesty wniesione przeciw protokołom 117. i 118. posiedzenia.

Oznajmienie Marszałka krajowego, że powyższe protesty i oświadczenie zostaną do odpowiednich protokołów dołączone.

Sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie prowizoryum budżetowego na czas od 1. stycznia do końca września 1912. Głosy pp. sprawozdawcy i Jampolskiego. Uchwalenie wniosków komisji en bloc.

Sprawozdanie komisji bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie Galicyjskiej Kasy Oszczędności za rok 1910, tudzież w przedmiocie podwyższenia gwarancyi kraju dla wkładek w Galicyjskiej Kasie Oszczędności we Lwowie. Uchwalenie wniosków komisji en bloc.

Sprawozdanie Komisji szkolnej o wniosku p. Leo i tow. w sprawie dodatków drożyznianych dla nauczycieli szkół ludowych. Głosy pp. Germana i sprawozdawcy. Uchwalenie wniosków komisji en bloc oraz dodatkowej rezolucyi komisji szkolnej.

Wybory uzupełniające do komisji dla reformy wyborczej.

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego dotyczącem melinacyi. Głos p. sprawozdawcy. Uchwalenie wszystkich wniosków komisji.

Ogłoszenie wyniku skrutynium z wyborów uzupełniających do komisji dla reformy wyborczej.

Sprawozdanie Komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy o obowiązku właścicieli domów stoł. król. miasta Krakowa wybudowania kanałów domowych, połączenia tychże z kanałami miejskimi oraz o opłatach gminnych za to połączenie. Uchwalenie wniosku komisji.

Wniosek nagły p. Kozłowskiego i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców Ryszkowej Woli. Uzasadnienie i załatwienie wniosku.

Wniosek nagły p. Krężła i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców w gminie Jastrzębiec starej, powiatu pilzneńskiego. Uzasadnienie i załatwienie wniosku.

Zawiadomienie JE. Namiestnika o odroczeniu sesyi sejmowej.

Odczytanie i przyjęcie protokołu z 119. posiedzenia sejmowego.

Zamknięcie posiedzenia.

(Początek posiedzenia o godzinie 11 przed południem.)

Przewodniczący: JE. Marszałek krajowy Stanisław hr. Badeni.

Ze strony c. k. Rządu: JE. c. k. Namiestnik Dr. Michał Bobrzyński i c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Sekretarze: pp. Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasing, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów: 132.

Marszałek. Sejm w komplecie, posiedzenie otwieram. (*W tej chwili rozpoczynają posłowie ruscy hałaśliwą obstrukcję*). Protokół z 118. posiedzenia jest złożony w biurze sejmowem do przejrzenia. Proszę p. Sekretarza o odczytanie petycji.

Sekretarz p. Urbański (*czyta spis petycji wniesionych po dzień 13. lutego 1912*).

7509. L. s. 9864. Poliklinika powszechna Lwów, przez p. Maryewskiego, o jednorazową zapomogę, lub podwyższenie subwencji — do Wydziału kraj.

7510. L. s. 9865. Tow. opieki nad internatem im. Piramowicza, Lwów, przez p. Dembowskiego, o jednorazowy zasiłek na utrzymanie — do Wydziału kraj.

7511. L. s. 9866. Tow. opieki nad internatem im. Piramowicza, Lwów, przez p. Dembowskiego, o subwencję na bursę — do Wydziału kraj.

7512. L. s. 9867. Edward Hoszard, emer. nauczyciel, Gródek, przez p. Skarbka, o policzenie lat — do kom. szkolnej.

7513. L. s. 9868. Edward Hoszard, emer. nauczyciel, Gródek, przez p. Skarbka, o zapomogę — do Wydziału kraj.

7514. L. s. 9869. Anna Kriplowa i tow. Rudnik, przez p. Bisa, o subwencję na zbudowanie przytułku dla starców — do Wydziału kraj.

7515. L. s. 9870. Nauczycielstwo w Rożniowie, przez p. Moysę, o przeniesienie do III. kl. płac — do kom. szkolnej.

7516. L. s. 9871. Tomasz Cybiak, emer. naucz. Kołomyja, przez p. Kleskiego, o pięcioletnie i podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.

7517. L. s. 9872. Henryk Boryczka, naucz. Lipnik, przez p. Bandrowskiego, o policzenie lat — do kom. szkolnej.

7518. L. s. 9873. Polskie Towarzystwo gimn. Sokół, Wieliczka, przez p. Maryewskiego, o subwencję — do Wydziału kraj.

7519. L. s. 9874. Kraj. Ognisko nauczycielskie, Lwów, przez p. Głabińskiego, o subwencję na budowę sanatorium — do Wydziału kraj.

7520. L. s. 9875. Iwan Korsak, rolnik w Horodysławicach, przez p. Lewickiego, o przyjęcie na fundusz kraj. kosztów leczenia syna w Kulparkowie — do Wydziału kraj.

7521. L. s. 9876. Teon Malinka, emer. naucz., Podhajczyki, przez p. Makucha, o pięcioletnie — do kom. szkolnej.

7522. L. s. 9877. Anycya Olesińska, wdowa po naucz. Gorlice, przez p. Długosza, o zapomogę — do kom. szkolnej.

7523. L. s. 9878. Marya ze Świerzowiczów Bednarska, naucz., Dukla, przez p. Długosza, o policzenie lat — do kom. szkolnej.

7524. L. s. 9879. Teofila Nasalik, emer. naucz. Jordanów, przez p. Stapińskiego, o dodatek drożyzniany — do kom. szkolnej.

7525. L. s. 9880. Gr. kat. biskupi Ordynariat, Stanisławów, przez Członka Sejmu ks. Czechowicza, o subwencję na budowę instytutu SS. Bazylianek — do Wydziału krajowego.

7526. L. s. 9882. Gmina Żyżnów, przez p. Bandrowskiego, o wyjednanie dla mieszkańców gminy u Władz kościelnych kapłana — do kom. petycyjnej.

7527. L. s. 9883. Gmina Biecz, przez p. Bandrowskiego, o subwencję na konserwację zabytków starożytnych — do Wydziału kraj.

7528. L. s. 9884. Michał Wiszniewski, emer. naucz., Niżankowice, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. szkolnej.

7529. L. s. 9885. Paulina Przewłocka, wdowa po nauczycielu, Lisowce, przez p. Bandrowskiego, o podwyższenie pensji i zapomogę — do kom. szkolnej.

7530. L. s. 9886. Malwina Danecka, wdowa po naucz. Tuchów, przez p. Bandrowskiego, o dodatek drożyzniany — do kom. szkolnej.

7531. L. s. 9887. Michał Martynowicz, emer. naucz., Lutcza, przez p. Bandrowskiego, o dodatek drożyzniany i o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.

7532. L. s. 9888. Leonora z Kannów Reicherowa, naucz. religii mojżeszowej, Nowy Sącz, przez p. Bandrowskiego, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
7533. L. s. 9889. Ida Marya Schätzel, naucz., Lwów, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na uzupełnienie studyów — do kom. szkolnej.
7534. L. s. 9890. Ida Marya Schätzel, naucz., Lwów, przez p. Bandrowskiego, o załatwienie niniejszego rekursu od orzeczenia Rady szkolnej, w sprawie niezłożenia przysięgi — do kom. szkolnej.
7535. L. s. 9891. Towarzystwo szkoły średniej, Horodenka przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na przyw. gimnazjum — do Wydziału kraj.
7536. L. s. 9892. Gmina Serafince, przez p. Sodomorę, w sprawie przeniesienia jarmarków ze świąt ruskich na powszednie dni — do kom. gminnej.
7537. L. s. 9893. Urząd parafialny w Horodnicy, przez p. Sodomorę, w sprawie przeniesienia jarmarków ze świąt ruskich na powszednie dni — do komisji gminnej.
7538. L. s. 9894. Gmina Hłuszków, przez p. Sodomorę, w sprawie przeniesienia jarmarków ze świąt ruskich na dni powszednie — do kom. gminnej.
7539. L. s. 9895. Gmina Soroki, przez p. Sodomorę, w sprawie przeniesienia jarmarków ze świąt ruskich na dni powszednie — do kom. gminnej.
7540. L. s. 9896. Gmina Jasieniów polny, przez p. Sodomorę, w sprawie przeniesienia jarmarków ze świąt ruskich na dni powszednie — do kom. gminnej.
7541. L. s. 9897. Gmina Potoczyska, przez p. Sodomorę, w sprawie przeniesienia jarmarków ze świąt ruskich na dni powszednie — do kom. gminnej.
7542. L. s. 9898. Gmina Strzelce, przez p. Sodomorę, w sprawie przeniesienia jarmarków ze świąt ruskich na dni powszednie — do kom. gminnej.
7543. L. s. 9899. Gmina Borszów, przez p. Sodomorę, o reorganizacyę 2. kl. szkoły na 4. klasową — do kom. szkolnej.
7544. L. s. 9900. Gmina Bohoroczany przez członka Sejmu ks. Czechowicza, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7545. L. s. 9901. Gmina Komarno, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7546. L. s. 9902. Gmina Hubin, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7547. L. s. 9903. Gmina Koniuszki królewskie, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7548. L. s. 9904. Gmina Koniuszki tulig. przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7549. L. s. 9905. Gmina Rozdwiany, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7550. L. s. 9906. Gmina Krosno, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7551. L. s. 9907. Gmina Leżajsk, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7552. L. s. 9908. Gmina Sanok. przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7553. L. s. 9909. Gmina Hrysiatycze, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7554. L. s. 9910. Gmina Rostoczki kalne, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7555. L. s. 9911. Gmina Iwanikówka, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7556. L. s. 9912. Gmina Rusów, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7557. L. s. 9913. Gmina Kniaże, przez p. Lewickiego w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7558. L. s. 9914. Gmina Krasnostawce, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7559. L. s. 9915. Gmina Hawryłówka, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

7560. L. s. 9916. Gmina Krasnostawce, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7561. L. s. 9917. Gmina Wołczkowce, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7562. L. s. 9918. Gmina Orelec, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7563. L. s. 9919. Gmina Zawak, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7564. L. s. 9920. Gmina Łuka wielka, przez p. Dumkę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7565. L. s. 9921. Gmina Siółko, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7566. L. s. 9922. Gmina Nowosielica, przez p. Kurowca, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7567. L. s. 9923. Gmina Rogóźno, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7568. L. s. 9924. Gmina Tenetyńska, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7569. L. s. 9925. Gmina Szumlany małe, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7570. L. s. 9926. Gmina Sydorów, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7571. L. s. 9927. Gmina Mszaniec, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7572. L. s. 9928. Gmina Bohatrowce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7573. L. s. 9929. Gmina Kudobińce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7574. L. s. 9930. Gmina Wołoszczyna, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7575. L. s. 9932. Ludmiła Wolańska, emer. naucz., Lwów, przez p. Adama, o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
7576. L. s. 9933. Ludmiła Wolańska, emer. naucz., Lwów, przez p. Adama, o pięciolecie — do kom. szkolnej.
7577. L. s. 9934. Internat św. Józefa dla kandydatów na nauczycieli szkół ludowych, Lwów, przez p. Adama, o subwencję — do kom. szkolnej.
7578. L. s. 9935. Gmina Gliniczuk, przez p. Stefczyka, o zniesienie prestacji szkolnej — do kom. szkolnej.
7579. L. s. 9936. Reprezentacja powiatu Cieszanów, przez posła Kozłowskiego, w sprawie kolei normalno-torowej Jaworów-Lubaczów-Cieszanów do granicy kraju — do kom. kolejowej.
7580. L. s. 9937. Marya Kornaszewska, naucz., Rożnów, przez p. Moysę, o policzenie lat — do kom. szkolnej.
7581. L. s. 9938. Majer Kohn, naucz. religii mojżeszowej, Tarnopol, przez p. Michałowskiego, o policzenie lat służby — do kom. szkolnej.
7582. L. s. 9939. Strażnicy wałowi i rzecznicy powiatu tarnobrzeskiego, przez p. Kędziora, o podwyższenie pensji i stabilizację — do Wydz. kraj.
7583. L. s. 9940. Gmina Żywiec, przez p. Łaskowskiego, o zwolnienie od prestacji szkolnej — do kom. szkolnej.
7584. L. s. 9941. Wydział powiatowy w Jaworowie, przez p. J. Szeptyckiego, w sprawie budowy kolei z Jaworowa na Krakowiec, do granicy Królestwa — do kom. kolejowej.
7585. L. s. 9942. Dymitr Pych, emer. naucz., Starzyska, przez p. J. Szeptyckiego, o zapomogę — do kom. szkolnej.
7586. L. s. 9943. Bursa im. I. Kraszewskiego, Stanisławów, przez posła J. Theodorowicza, o subwencję — do Wydz. kraj.
7587. L. s. 9944. Jadwiga z Pochmarskich Bogdańska, naucz., Wysoka, przez p. Stefczyka, o policzenie lat — do kom. szkolnej.

7588. L. s. 9945. Mieszkańcy m. Lwowa, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7589. L. s. 9946. Gmina Jaworów małe przedmieście, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7590. L. s. 9947. Gmina Babina, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7591. L. s. 9948. Gmina Dereniówka, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7592. L. s. 9949. Gmina Kunaszów, przez p. Lewickiego, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7593. L. s. 9950. Gmina Oserdów, przez p. A. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7594. L. s. 9952. Gmina Ulchówek, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7595. L. s. 9953. Gmina Płaucza mała, przez posła T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7596. L. s. 9954. Gmina Meczyszczów, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7597. L. s. 9955. Gmina Myszków, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7598. L. s. 9956. Gmina Kosmyrzyn, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7599. L. s. 9957. Gmina Chomiakówka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7600. L. s. 9958. Gmina Kowalówka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7601. L. s. 9959. Gmina Białobereзка, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7602. L. s. 9960. Gmina Kozakówka, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7603. L. s. 9961. Gmina Lubycza kam, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7604. L. s. 9962. Gmina Rosochowaciec, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7605. L. s. 9963. Gmina Targowica polna, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7606. L. s. 9964. Gmina Tyszków, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7607. L. s. 9965. Gmina Zagwoźdź, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7608. L. s. 9966. Gmina Hanuszowa, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7609. L. s. 9967. Gmina Rybno, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7610. L. s. 9968. Gmina Zagwoźdź, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7611. L. s. 9969. Gmina Pawełcze, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyb.
7612. L. s. 9970. Filia ruskiego Towarzystwa pedagogicznego, Czortków, przez p. Kiweluka, o subwencję na bursę — do Wydz. kraj.
7613. L. s. 9971. Filia Towarzystwa ruskich rzemieślników i przemysłowców »Zoria, Stanisławów, przez p. Winniczuka, o subwencję — do Wydz. kraj.
7614. L. s. 9972. Gmina Knihinin-kolonia, przez p. Winniczuka o zmianę § 87. ust. gm. z 12/8 1866. Dz. u. kr. Nr. 9. — do kom. gminnej.
7615. L. s. 9973. Gmina Sygnezów, przez p. Skołyszewskiego, o organizację własnej etatowej szkoły — do kom. szkolnej.
7616. L. s. 9974. Anaftasi Biłyk w Weleśniowie, przez p. Bandrowskiego, w sprawie zamierzonej zamiany lasu gminnego na pole — do kom. gminnej.

7617. L. s. 9975. Polskie Towarzystwo gimnast. Sokół, Gliniany, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę — do Wydz. kraj.
7618. L. s. 9976. Tytus Czyżewski, artysta malarz, Łańcut, przez p. Bandrowskiego, o zasiłek na studia — do Wydz. kraj.
7619. L. s. 9977. Towarzystwo Pomocy naukowej, Sanok, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę — do Wydz. kraj.
7620. L. s. 9978. Prezbiterstwo gminy ewangelickiej, Stryj, przez p. Bandrowskiego, o subwencyę na utrzymanie szkoły — do Wydziału kraj.
7621. L. s. 9979. Jan Jamrozik, Mikołajów, przez p. Bojkę, o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia syna w szpitalu lwowskim — do Wydz. kraj.
7622. L. s. 9980. Towarzystwo kolonii wakacyjnych, Lwów, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o podwyższenie subwencyi — do Wydz. kraj.
7623. L. s. 9981. Marya Bartoszevska, wdowa po naucz. w Uhełnie, przez p. St. H. Badeniego, o zapomogę — do kom. szkolnej.
7624. L. s. 9982. Władysław Wójcikiewicz, kurator Julii Schmidtówniej, naucz., Lwów, przez p. Adama, o zapomogę na koszt leczenia — do kom. szkolnej.
7625. L. s. 9983. Adolf Kulczyński, naucz. w Lipsku, przez p. Adama, o pięciolecie — do kom. szkolnej.
7626. L. s. 9984. Gmina Trościaniec mały, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7627. L. s. 9985. Gmina Łuka, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7628. L. s. 9986. Gmina Szpikłósy, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7629. L. s. 9987. Gmina Horyhlady, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7630. L. s. 9988. Gmina Kolińce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7631. L. s. 9989. Wiec w Jaworze, przez p. Makucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7632. L. s. 9990. Julia Kossobudzka, emer. naucz., Stanisławów, przez p. Halbana, o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
7633. L. s. 9991. Zygmunt Chodacki, emer. naucz. Ustrzyki, przez p. Halbana, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
7634. L. s. 9992. Magistrat m. Tarnobrzega, przez p. Halbana, o założenie sądu obwodowego — do kom. prawniczej.
7635. L. s. 9993. Magistrat m. Tarnobrzega, przez p. Halbana, o przekształcenie szkoły realnej na gimnazjum realne — do kom. szkolnej.
7636. L. s. 9994. Magistrat m. Jaworowa, przez p. Halbana, o przyspieszenie budowy kolei Jaworów-Cieszanów via Krakowiec do granicy — do kom. kolej.
7637. L. s. 9995. Grono nauczycielskie, Rawa, przez p. Halbana, o przeniesienie do II. kl. płac — do kom. szkolnej.
7638. L. s. 9996. Polacy z Kobyłówek, przez p. Halbana, o organizację polskiej szkoły — do kom. szkolnej.
7639. L. s. 9997. Polskie Towarzystwo gimn. Sokół, Wadowice, przez p. Maissa, o subwencyę — do Wydz. kraj.
7640. L. s. 9998. Gmina Podwórze, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7641. L. s. 9999. Gmina Strychańce, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7642. L. s. 10000. Gmina Dołhe, przez p. Kiweluka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7643. L. s. 10002. Filia Towarzystwa Proświty, Tarnopol, przez p. Kiweluka, o subwencyę na budowę bursy włościańskiej — do Wydz. kraj.
7644. L. s. 10003. Filia Towarzystwa Proświty, Tarnopol, przez p. Kiweluka, o subwencyę na utrzymanie bursy — do Wydz. kraj.
7645. L. s. 10004. Władysław Hrycykiewicz, naucz., Czyszki, przez p. Krzeczunowicza, o policzenie lat — do kom. szkolnej.

7646. L. s. 10005. Grono naucz., Rawa, przez p. Bandrowskiego, o przeniesienie do II. kl. płac — do kom. szkolnej.
7647. L. s. 10006. Gmina Wieprz i sąsiednie, przez p. Szweda, o wybudowanie mostu na Sole — do kom. drogowej.
7648. L. s. 10013. Madesta Rubinger, wdowa po naucz. Stanisławów, przez p. Bilińskiego, o polepszenia bytu — do kom. szkolnej.
7649. L. s. 10014. Anna z Drengesów Grodzka, em. naucz., Lwów, przez p. Adama, o wymiar pełnej emerytury — do kom. szkolnej.
7650. L. s. 10015. Towarzystwo wzaj pomocy literatów i artystów polskich, Lwów, przez p. Skarbka, o subwencję — do Wydz. kraj.
7651. L. s. 10016. Celina Schlesingerówna, Lwów, przez J. Baworowskiego, o zasiłek na śpiew — do Wydz. kraj.
7652. L. s. 10017. Pryw. Seminarjum nauczycielskie żeńskie, Zaleszczyki, przez p. Tad. Cieńskiego, o subwencję na środki naukowe — do Wydz. kraj.
7653. L. s. 10018. Polskie Towarzystwo gimn. Sokół, Kałusz, przez p. Battaglię, o subwencję — do Wydz. kraj.
7654. L. s. 10019. Pogorzeley gminy Sarnki górne, przez p. Dudykiewicza, o zasiłek — do Wydz. kraj.
7655. L. s. 10020. Franciszka Gębicowa, em. naucz., Bochnia, przez p. Maissa, o zapomogę — do kom. szkolnej.
7656. L. s. 10021. Emilia Mendechowa, wdowa po naucz., Tarnów, przez posła Tertila, o podwyższenie pensyi — do kom. szkolnej.
7657. L. s. 10022. Stowarzyszenie bibliotek chrześcijańskich, Tarnów, przez p. Tertila, o subwencję — do Wydz. kraj.
7658. L. s. 10023. Kornelia z Narolskich Żurakowska, wdowa po naucz. Stanisławów, przez p. Dembowskiego, o zapomogę — do kom. szkolnej.
6659. L. s. 10024. Marya Bujakowa, wdowa po naucz., Majkowiec, przez p. Dembowskiego, o podwyższenie pensyi — do kom. szkolnej.
7660. L. s. 10025. Gmina Przybyszów, przez p. Witosą, o przekształcenie 2 kl. szkoły na 4-klasową — do kom. szkolnej.
7661. L. s. 10026. Szkoła gospodyń, Szywna, przez p. Witosą, o subwencję na wykończenie i urządzenie budynku ekonom. — do Wydz. kraj.
7662. L. s. 10027. Strażnicy rzeczni powiatu Tarnobrzskiego, przez p. Kędziora, o uregulowanie stosunków służbowych — do Wydz. kraj.
7663. L. s. 10028. Mirosława Kisielewska, wdowa po naucz., Kraków, przez p. Bandrowskiego, o zapomogę — do kom. szkolnej.
7664. L. s. 10029. Grono nauczycielskie, Rawa, przez p. Kołpaczkiewicza, o przeniesienie do II. kl. płac — do kom. szkolnej.
7665. L. s. 10030. Fed'ko Kobryn, pogorzelec, Zaborze, przez p. Kołpaczkiewicza, o zasiłek — do Wydz. kraj.
7666. L. s. 10031. Michał Zemeła, gosp., Zaborze, przez p. Kołpaczkiewicza, o zasiłek z powodu pożaru — do Wydz. kraj.
7667. L. s. 10032. Anna Hołyszko, Zaborze, przez p. Kołpaczkiewicza, o zasiłek z powodu pożaru — do Wydz. kraj.
7668. L. s. 10033. Piotr Żemeta, Zaborze, przez p. Kołpaczkiewicza, o zasiłek z powodu pożaru — do Wydz. kraj.
7669. L. s. 10034. Icko Borg, Zaborze, przez p. Kołpaczkiewicza, o zasiłek z powodu pożaru — do Wydz. kraj.
7670. L. s. 10035. Pańko Iwaszczuk, Zaborze, przez p. Kołpaczkiewicza, o zasiłek z powodu pożaru — do Wydz. kraj.
7671. L. s. 10036. Iwan Wójtowicz, Zaborze, przez p. Kołpaczkiewicza, o zasiłek z powodu pożaru — do Wydz. kraj.
7672. L. s. 10037. Towarzystwo bratniej pomocy słuchaczy politechniki, Lwów, przez członka Sejmu Fiedlera, o subwencję — do Wydz. kraj.
7673. L. s. 10038. Towarzystwo politechniczne, Lwów, przez członka Sejmu Fiedlera, o subwencję — do Wydz. kraj.
7674. L. s. 10039. Zarząd gm. Dołha wojniłowska, przez p. Kurowca, o zwolnienie od prestacyi szkolnej — do kom. szkolnej.

7675. L. s. 10040. Leokadya Flunt, wdowa po naucz., Hanuszowce, przez p. Makucha, o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
7676. L. s. 10041. Mieszkańcy gminy Pilchowa, przez p. Bisa o zwolnienie od opłacania myta — do kom. drogowej.
7677. L. s. 10042. Mieszkańcy gminy Harzewice, przez p. Bisa, o zwolnienie od opłacania myta — do kom. drogowej.
7678. L. s. 10043. Droźnicy krajowi, powiatu krakowskiego, przez p. Ptaka, o reorganizację stosunków służbowych — do Wydz. kraj.
7679. L. s. 10044. Towarzystwo Szkolna Pomicz, Stanisławów, przez p. Winniczuka, o subwencję — do Wydz. kraj.
7680. L. s. 10045. Przysiółek Hołodówka, przez p. Krysowatego, o przyłączenie do Krasnosielec — do kom. administracyjnej.
7681. L. s. 10046. Gmina Temerowce, przez p. Winniczuka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7682. L. s. 10047. Gmina Knihinin-kolonia, przez p. Winniczuka, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7683. L. s. 10048. Gmina Bucniów, przez p. Dumkę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7684. L. s. 10049. Gmina Kurniki szlach., przez p. Dumkę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7685. L. s. 10050. Gmina Słupki, przez p. Dumkę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7686. L. s. 10051. Gmina Szlachcińce, przez p. Dumkę, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7687. L. s. 10052. Gmina Basznów, przez p. T. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7688. L. s. 10053. Gmina Wiszniów, przez p. Starucha T., w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
8689. L. s. 10054. Gmina Capowce, przez p. Starucha T., w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
8690. L. s. 10055. Gmina Kurowce, przez p. Starucha T., w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
8691. L. s. 10056. Gmina Nieniów, przez p. Starucha T., w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.
7692. L. s. 10057. Gmina Zaturyn, przez p. Starucha, w sprawie reformy wyborczej — do kom. ref. wyborczej.

Marszałek. Proszę o odczytanie wniosków i interpelacji.

Sekretarz p. Urbański (czyta):

Wniosek nagły p. Krężła i tow., w sprawie uregulowania krajowej opłaty szynkarskiej.

Wniosek nagły p. Stapińskiego i tow. w sprawie zabezpieczenia bytu organistów.

Wniosek nagły p. Kozłowskiego i tow. w sprawie zapomogi dla pogrzelców w Ryszkowej woli.

Wniosek p. Götza i tow. w sprawie linii kolejowej z Bochni do Wiśnicza.

Wniosek p. Götza i tow. w sprawie budowy kolei łączącej Stację Słotwina-Brzesko z Nowym Sączem lub Marcinkowicami.

Wniosek p. Bisa i tow. w sprawie połączenia obszarów dworskich z gminami.

Wniosek p. Bisa i tow. w sprawie założenia gimnazjum realnego w Nisku.

Wniosek p. Szweda i tow. w sprawie wolności od stempla aktów dotyczących nieruchomości.

Wniosek pp. Skarbka i Jędrzejowicza i tow. w sprawie zwiększenia subwencji kraju na bezzwrotne zasiłki dla powiatów i gmin na budowę dróg.

Wniosek p. Baworowskiego i tow. w sprawie upaństwowienia gimnazjum z polskim językiem wykładowym w Czortkowie.

Wniosek p. Kozłowskiego i tow. w sprawie założenia gimnazjum realnego albo szkoły realnej w Lubaczowie.

Wniosek p. Jedynaka i tow. w sprawie przyspieszenia regulacji względnie zabezpieczenia potoku »Ostra« w gminach Braciejowej, Gumniskach i Latoszynie w powiecie Ropczyckim.

Wniosek p. Bisa i tow. w sprawie osuszenia bagien w gminach Ropki i Koziarnia w powiecie niskim.

Wniosek p. Bisa i tow. w sprawie budowy drogi od drogi kolejowej do Zalesia i Jaty w powiecie Niskim.

Interpelacya p. Bisa i tow. do c. k. Rządu w sprawie zapomogi dla ludności w gminach Woli raniżowskiej i Staniszewskiem w powiecie Kolbuszowskim i kilku gminach w powiecie Niskim z powodu przyszczy.

Interpelacya p. Cielucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nałożenia na gminę Żmigród nowy obowiązku utrzymania małoletniego Hermana Weissa.

Interpelacya p. Jedynaka i tow. do Wydziału krajowego w sprawie pozwolenia gminom na pobieranie opłat od trunków spirytusowych.

Interpelacya p. Ptaka i tow. do c. k. Rządu w sprawie szykanowania ludności włościańskiej przez urząd weterynaryjny w Krakowie.

Interpelacya p. Witosy i tow. do c. k. Rządu w sprawie dodatków gminnych do podatków bezpośrednich od posiadłości dominikałnych w obrębie miasta Tuchowa.

Interpelacya p. Adama i tow., do c. k. Rządu w sprawie zwołania ankiety szkolnej i przedłożenia sprawozdania co do poprawy szkolnictwa ludowego w kraju.

Interpelacya p. Krężła i tow. do Wydziału krajowego w sprawie udzielania pożyczek przez komisję dla włości rentowych.

Interpelacya p. Krężła i tow. do c. k. Rządu w spr. odmówienia koncesyi szynkarskiej p. Józefowi Jędrzejczykowi w Błazkowej przez c. k. Starostwo w Pilźnie.

Interpelacya p. Krężła i tow. do c. k. Rządu w spr. ściągania opłat i wypłacania odszkodowań robotnikom przez Zakład ubezpieczeń robotników od wypadków we Lwowie.

Interpelacya p. Cielucha i tow. do Wydziału krajowego w spr. szkoły koronkarskiej w Bobowej.

Interpelacya p. Witosy i tow. do c. k. Rządu w spr. załatwiania rekursów i innych czynności przez władze polityczne wykonywanych

Interpelacya p. Witosy i tow. do Wydziału kraj. w spr. ściągania opłat szynkarskich.

Interpelacya p. Witosy i tow. do c. k. Rządu w spr. praktyk dokonywanych przez władze polityczne państwowe przy wydzierzawianiu rewirów rybackich.

Interpelacya p. Jedynaka i tow. do c. k. Rządu w sprawie lekceważania uchwał Rad gminnych przez władze polityczne przy rozdawnictwie koncesyi szynkarskich.

Interpelacya p. Battaglii i tow. do c. k. Rządu w sprawie organizacyi statystyki handlu zewnętrznego Galicyi.

Interpelacya p. Stadnickiego i tow., do c. k. Rządu w sprawie zakazu zawiązania Stowarzyszenia p. n. »Polska Organizacya powiatowa« w Stryju.

Marszałek. Pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieszczę na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń z wnioskami nagłymi postąpię regulaminowo — interpelacye zaś odstąpię komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Wpłynęły dwa pisma sądowe w sprawie zezwolenia na karno sądowe ściganie posłów, proszę p. sekretarza o odczytanie tychże.

Sekretarz p. **Urbaniski** (czyta):

Do Wysokiego Prezydium Sejmu krajowego król. Galicyi i Lodomerji z W. ks. Krakowskiem we Lwowie.

Wedle doniesienia Dyrekcyi policyi we Lwowie z 11. grudnia 1911. L. 71004, zwołał zarząd russofilskiej politycznej organizacyi »Narodny Sowiet« na dzień 8. grudnia 1911 do sali »Narodnego Domu« zgromadzenie swoich stronników celem omówienia spraw natury politycznej, ekonomicznej i kulturalnej.

To zgromadzenie, o którym Dyrekcyi Policyi po myśli § 2. ustawy z 15. listopada 1867 L. 135. Dz. p. p. nie doniesiono, miało być rzekomo ograniczone tylko na zaproszonych gości, a mianowicie tylko na takie osoby, którym zaproszenia wydano.

Delegowani na zgromadzenie urzędnicy policyjni skonstatowali, że między obecnymi znajdowały się osoby, które aranżerom zgromadzenia nie były osobiście znane, względnie, które zaproszenia wcale nie otrzymały.

Wychodząc z założenia, że w ten sposób zwołane zgromadzenie musi być w rzeczywistości uważane za dostępne ogólnie, — rozwiązał go radca policyi Urbanowicz i wezwał obecnych do opuszczenia sali.

Ponieważ wezwaniu temu nie wszyscy obecni uczynili zadość, wezwał ich ponownie radca Urbanowicz do rozejścia się, wówczas jednak wstąpił na trybunę ks. Kornel Senyk i wezwał zebranych donośnym głosem, ażeby sali nie opuszczali, lecz zatrzymali się tak długo, dopóki ich policja przemocą nie wyrzuci.

Wobec tego na polecenie radcy Urbanowicza wkroczył do sali c. k. komisarz policyi Tauer z oddziałem żołnierzy policyjnych i zarządził przymusowe jej opróżnienie.

Wówczas prawie wszyscy obecni salę opuścili z wyjątkiem kilku osób, między którymi znajdowali się także posłowie na Sejm krajowy; Dr. Włodzimierz Dudykiewicz i Michał Myroniuk-Zajaczuk, którzy pozostali na swych miejscach na trybunie i mimo kilkakrotnych wezwań nie chcieli sali opuścić, mówiąc: »Najnas policja wykydaje.«

Na tym postępku posłów Dra Włodzimierza Dudykiewicza i Michała Myroniuk-Zajaczuka dopatruje się c. k. Prokuratora państwa we Lwowie znamion istoty występku z §§ 279, 280 u. k., wobec czego na jej wniosek Izba Radna Sądu tutejszego uchwałą z dnia 20. stycznia 1912 Vr. 163/12 2, upoważniła sędziego śledczego do wyjednania zezwolenia na karno sądowe ściganie wymienionych posłów.

Dołączając wierzytelne odpisy dotyczących aktów sądowych uprasza się:

Wysokie Prezydium raczy wyjednać pozwolenie na karno-sądowe ściganie posłów na Sejm krajowy Dr. Włodzimierza Dudykiewicza i Michała Myroniuk-Zajaczuka w kierunku wyżej wyszczególnionych czynów karygodnych.

C. k. Sąd krajowy dla spraw karnych. Lwów, dnia 24. stycznia 1912.

Podpis.

Ad Vr. 168 12(1) Odpis. C. k. Sąd krajowy karny we Lwowie. Pod dnia 19. stycznia 1912. Akta Vr. 168/12(1). Arkusz korespondencyjny między c. k. Prokuratorą Państwa we Lwowie a sędzią śledczym we Lwowie, sprawa karna, obwiniony: Dr. Iwan Hryniewiecki i tow., czyn karygodny, wyst. z § 280 u. k. itd. Pierwszy wniosek c. k. Prokuratora Państwa Lcz. St. 9550.11(5).

1) Wnoszę na przeprowadzenie dochodzeń przygotowawczych przeciw Dr. Iwanowi Hryniewieckiemu, ks. Iwanowi Maszczakowi, Drowi Maryanowi Głuszkiewiczowi, Ignacemu Hoszowskiemu, Andrzejowi Gagatko, Teodozemu Maruszczakowi i Romanowi Kensowi w kierunku występku z § 280 u. k. tem popełnionego, że dnia 8/12 1911 w sali »Narodnego Domu« we Lwowie, po rozwiązaniu przez radcę policyi Jana Urbanowicza zgromadzenia »Narodnoho Sowietu«, wezwaniu posła na sejm krajowy, ks. Kornela Senyka, do zgromadzonych wystosowanemu, aby wezwaniu policyi do opuszczenia sali nie usłuchali lecz ustąpili tylko pod naciskiem straży policyjnej, — zadość uczynili i dla stawienia oporu z wzywającym się połączyli. Świadców do tego faktu proszę przesłuchać jednak dopiero po wydaniu X. Senyka. 2) Wymienieni wyżej Dr. Iwan Hryniewiecki, ks. Iwan Maszczak i Dr. Maryan Głuszkiewicz odpowiadają nadto za przekroczenie z § 2. ustawy o zgromadzeniu z 15.11.1867 l. dpp 135. tem popełnione, że jako aranżerowie. powyższego ogólnie dostępnego zgromadzenia u władzy nie zgłosili a Ignacy Hoszowski, Andrzej Gagatko, Teodozy Maruszczak i Roman Kens za przekroczenie z § 14. cyt. ustawy o zgromadzeniach. tem popełnione, że nie usłuchali po przybyciu straży policyjnej — dwukrotnego i osobiście pod adresem każdego z wymienionych wystosowanego wezwania komisarza policyi Stanisława Taura do opuszczenia sali. 3) Do Izby Radnej tamt. c. k. Sądu kraj. karnego wnoszą, aby po myśli § 57. p. k, celem zapobieżenia zwłoce odrębnie przeprowadzono i ukończono postępowanie karne przeciw osobom pod 2) wyszczególnionym o przekroczenie z § 2. względnie z § 14. ustawy o zgromadzeniach. 4) Celem umożliwienia im sądowego ścigania następujących posłów do Rady państwa, względnie na sejm krajowy, a mianowicie: a) ks. Kornela Senyka, posła na Sejm krajowy, w kierunku występku z § 279. uk. tem popełnionego, że dnia 8/12 1911, w sali »Narodnego Domu« we Lwowie po rozwiązaniu przez radcę policyi Jana Urbanowicza zgromadzenia »Narodnoho Sowietu« wezwał obecnych, aby nie usłuchali wezwania tegoż do opuszczenia sali, lecz ustąpili tylko pod naciskiem straży policyjnej, — oraz b) posłów do Rady państwa Dra Dymitra Markowa i Włodzimierza Kuryłowicza, tudzież posłów na Sejm krajowy Dra Włodzimierza Dudykiewicza i Michała Myroniuka-Zajaczuka w kierunku występku z § 280 u. k. popełnionego w sposób pod 1) opisany, tudzież c) wymienionego wyżej posła Dra Dymitra Markowa także i w kierunku zbrodni gwałtu publ. z § 99. uk. popełnionej 8/12 z. r. niebezpieczną pogroźką, wystosowaną pod adresem c. k. Namiestnika Galicyi oraz w kierunku przekroczenia z § 312. u. k. popełnionego jednocześnie

słowną zniewagą funkcjonariuszy policyi, których zarządzenia nazwał rozbojem i łajdactwem, wnoszę o wyjednanie w izbie posłów do rady państwa, względnie w Sejmie krajowym zezwolenia na ich karno-sądowe ściganie za opisane wyżej czyny karygodne. 5) Celem zapobieżenia możliwemu przedawnieniu czynów ad 1) i 2) wnoszę na spieszne zarządzenie przesłuchania posądzonych. 6) W razie uwzględnienia wniosku ad 3) proszę o bezzwłoczne udzielenie mi aktów celem umożliwienia mi postawienia przed właściwym sądem powiatowym wniosku na ukaranie. Lwów, dnia 18. stycznia 1912, c. k. Radca Dworu i Pierwszy Prokurator Państwa Barth mp. C. k. Prokuratora Państwa we Lwowie. Weszło dnia 21. stycznia 1912. Załącznik St. 8550/11(6), Vr. 168/12(3) c. k. Prokuratora Państwa we Lwowie odnośnie do końcowego ustępu powyższego wniosku wobec uchwały Izby radnej M. 2. Lwów 21/1 1912. Lewicki mp. (L. S.) Za zgodność. Podpis. ad Vr. 168/12(2). Odpis. Izba radna, dnia 20/1 1912. Przewodniczący Rwsk. Garlicki, Prokurator Franke, Referent: Rwsk. Wiśłocki, Głosujący Rsk. Rybicki, Sprawozdawca Rskr. Lewicki, Protokolant ausk. Wilczek. Uchwalono zgodnie Garlicki mp. Wilczek. Wniosek Sędziego śledczego!

Izba radna c. k. Sądu krajowego karnego we Lwowie postanowiła w sprawie karnej Dra Iwana Hryniewieckiego i tow. o występki z § 280 uk. po wysłuchaniu sprawozdania Sędziego śledczego i oświadczenia c. k. Prokuratora państwa: a) po myśli § 57. p. k. wyłączyć z niniejszej sprawy karnej celem osobnego przeprowadzenia i ukończenia sprawę karną przeciw Dr. Iwanowi Hryniewieckiemu, ks. Iwanowi Maszczakowi i Dr. Maryanowi Głuszkiewiczowi o przekr. z § 2. ust. z 15/11 1867 l. 135. dpp. tem popełnione, że jako aranżerowie odbytego dnia 8. grudnia 1911 w sali »Narodnego Domu« we Lwowie ogólnie dostępnego zgromadzenia »Narodnoho Sowietu« — tegoż u władzy nie zgłosili, tudzież przeciw Ignacemu Hoszowskiemu, Andrzejowi Gagatki, Teodorowi Maruszczak i Romanowi Kens o przekroczenie z § 14. tejże ustawy o zgromadzeniach tem popełnione, że po przybyciu straży policyjnej na powyższe zgromadzenie — nie usłuchali dwukrotnego i osobiście pod adresem każdego z wymienionych wystosowanego wezwania komisarza policyi Stanisława Tauera do opuszczenia sali — albowiem to wydzielanie zapobieżie przewłóce i ułatwi postępowanie karno-sądowe; b) zastrzedz c. k. Prokuratorowi Państwa dalsze ściganie tychże Dra Iwana Hryniewieckiego, ks. Iwana Maszczaka, Dr. Maryana Głuszkiewicza, Ignacego Hoszowskiego, Andrzeja Gagatki, Teodozego Maruszczaka i Romana Kensa w kierunku występków z § 280 u. k. tem popełnionego, że dnia 8/12 1911 w sali »Narodnego Domu« we Lwowie po rozwiązaniu przez radcę policyi Jana Urbanowicza zgromadzenia »Narodnoho Sowietu« wezwaniu posła na Sejm krajowy ks. Kornela Senyka, do zgromadzonych wystosowaniem, aby wezwania policyi do opuszczenia sali nie usłuchali, lecz ustąpili tylko pod naciskiem straży policyjnej, — zadość uczynili i dla stawienia oporu z wzywającym się połączyli; c) upoważnić Sędziego śledczego do wyjednania w izbie posłów do Rady państwa względnie w galicyjskim Sejmie krajowym zezwolenia na karno-sądowe ściganie ks. Kornela Senyka, posła na Sejm krajowy, Dr. Dymitra Markowa i Włodzimierza Kuryłowicza, posłów do Rady Państwa, tudzież Dra Włodzimierza Dudykiewicza i Michała Myroniuk-Zajaczuka posłów sejmowych o czyny karygodne, wyszczególnione we wniosku c. k. Prokuratora Państwa we Lwowie z 18. stycznia 1912. St. 8550/11(5)901 20/1 1912. Lewicki mp. Wiśłocki mp. (Ls) Za zgodność z oryginałem. Podpis.

Ad Vr. 168/12. Odpis. Ck. Dyrekcya policyi we Lwowie. Lwów dnia 18. grudnia 1911: l. 71.004/II. Ls. C. k. Prokuratora Państwa we Lwowie.

Weszło dnia 20. grudnia 1911. Załącznik St. 8550 11 c. k. Prokuratora Państwa o fakcie nielegalnie zwołanego na dzień 8. bm. do sali »Narodnego Domu« zgromadzenia członków russofilskiej, politycznej organizacji, które przez c. k. Dyrekcję policyi zostało rozwiązane. Po ogłoszeniu przez c. k. Radcę policyi Jana Urbanowicza w imieniu prawa, w obecności c. k. starszego komisarza policyi Adama Smółki i c. k. komisarza policyi Józefa Kuczka zgromadzenia za rozwiązane i wezwaniu zebranych do opuszczenia sali, przyskoczył do trybuny z podniesionymi do góry pięściami Dr. Dymitr Marków, poseł do Rady Państwa, krzycząc z całych sił: »to je robij, to je łajdactwo satrapy Bobrzyńskiego!« Dr. Marków na zwróconą mu przez radcę Urbanowicza uwagę, aby się liczył z tego rodzaju wyrazami, zwrócił się do Urbanowicza, wołając donośnym głosem: »Bobrzyński je łajdak, skażit to jemu wid mene!« Gdy mu radca Policyi Urbanowicz zwrócił ponownie uwagę, aby się liczył ze słowami, zawołał Dr. Marków: »My teper pijdemo na neho z brauningamy!« Świadcami przedstawionego powyżej zajścia byli prócz Rady

Policyi Urbanowicza, c. k. Starszy komisarz Policyi Adam Smółka i c. k. komisarz Policyi Józef Kuczek. C. k. Radca Rządu i Dyrektor Policyi Reinlender mp. — Za zgodność z oryginałem. Podpis (Ls).

Odpis. ad Vr. 168/12. C. k. Dyrekcya Policyi we Lwowie. L. 71.004/11. Lwów dnia 11. grudnia 1911. Weszło 13. grudnia 1911 St. 8550/11(2). Do c. k. Prokuratury Państwa we Lwowie.

Zarząd russofilskiej politycznej organizacji »Narodnyj Sowiet« zwołał na dzień 8. grudnia br. na godz. 10 rano do sali narodnego Domu zgromadzenie swoich stronników w Galicyi z porządkiem dziennym wyszczególnionym na dołączonym egzemplarzu zaproszenia. Zgromadzenie to miało być ograniczone tylko na zaproszone osoby, a odnośne zaproszenie podpisali Dr. Iwan Hryniewiecki, współpracownik »Prykarpackiej Rusi« zam. we Lwowie, przy pl. Dąbrowskiego l. 5. ks. Iwan Maszczak, proboszcz zam. w Lipicy i Dr. Maryan Głuszkiewicz, zam. w Złoczowie. Celem zbadania, czy przy zwołaniu tego zgromadzenia zastosowali się zwołujący do przepisów ustawy z dnia 15. listopada 1867 Dz. p. p. Nr. 135. wysłało Prezydum Policyi na to Zgromadzenie c. k. Radcę Policyi Jana Urbanowicza, c. k. st. komisarza Policyi Adama Smółkę, oraz c. k. komisarza Policyi Józefa Kuczka.

Urzędnicy ci stwierdzili, że :

a) zaproszenia na powyższe zgromadzenie wydawał przy wejściu na salę Iwan Holinaty, prywatny uczeń gimnazjalny tym osobom, które się o takie zaproszenie zgłosili u Dra Hryniewieckiego.

Zaproszenia takie przy wejściu na salę otrzymał adwokat z Muszyny Dr. Bułyk, co sam przyznał przed st. kom. policyi Smółką. 2) że nie wszystkie osoby posiadały imienne zaproszenia na to zgromadzenie. Nie mieli bowiem takiego zaproszenia Dr. Jan Hryniewiecki i poseł Dymitr Marków. 3) Zwołujący nie znali osobiście zaproszonych na zgromadzenie osób.

Okazało się z tego, że zebranie to nie było zgromadzeniem, ograniczonem na zaproszonych gości i należało je uważać jako publiczne, ogólnie dostępne zgromadzenie; a ponieważ zwołujący o tem zgromadzeniu c. k. Dyrekcji Policyi nie donieśli, przeto c. k. Radca Policyi Urbanowicz, na podstawie przepisu § 13. powołanej wyżej ustawy zgromadzenie to ogłosił za rozwiązane i wezwał obecnych do opuszczenia sali. Tylko bardzo mała część zgromadzonych wezwaniu temu uczyniła zadość i salę opuściła. Większość bowiem na wezwanie posła do Sejmu ks. Senyka, aby ze sali ustąpiła tylko pod naciskiem straży policyjnej, pomimo wielokrotnych wezwań wyżej wymienionych urzędników Policyi nie chciała ze sali wyjść i pozostała na swych miejscach. Wobec tego okazała się potrzeba opróżnienia sali i w tym celu zawezwano oddział c. k. straży wojskowo-policyjnej z c. k. komisarzem policyi Stanisławem Tauerem. C. k. komisarz policyi Tauer, wkroczywszy wraz z oddziałem żołnierzy policyjnych na salę, wezwał zgromadzonych do opuszczenia sali, a ponieważ to wezwanie pozostało bez skutku, zarządził opróżnienie sali w ten sposób, że każdego uczestnika zgromadzenia organa policyjne wzywały do opuszczenia miejsca i sali. Wszyscy uczestnicy byli wezwaniom tym posłuszni, jedynie Ignacy Hoszowski, c. k. adjunkt sądowy zam. w Drohobyczu, Andrzej Gagatko ukończony słuchacz filozofii a obecnie słuchacz praw na tut. uniwersytecie, zam. w Turynce pow. Żółkiew, Teodozy Maruszczak zam. w Kniazioluce, pow. Dolina i Roman Kens, słuchacz medycyny zam. przy ul. Długosza l. 1., mimo dwukrotnego i osobiście pod adresem każdego z wymienionych wystosowanego wezwania komisarza pol. Tauerera wzbranił się sali opuścić, wskutek czego zostali aresztowani.

Odstawionych do biura inspekcyjnego c. k. Dyrekcji policyi, po sprawdzeniu tożsamości osoby, wypuszczono na wolną stopę. Donosi się o tem c. k. Prokuratury Państwa i uprasza się o wdrożenie postępowania sądowo-karnego o przekroczenie ustawy o zgromadzeniach z dnia 15. listopada 1867. Dz. p. p. Nr. 135. na podstawie § 19. tej ustawy przeciw wymienionym na wstępie inicjatorom zgromadzenia Dr. Iwanowi Hryniewieckiemu, ks. Iwanowi Maszczakowi i Dr. Maryanowi Głuszkiewiczowi, zaś o przekr. z § 314. u. k. przeciw Ignacemu Hoszowskiemu, Andrzejowi Gagatkowi, Teodozemu Maruszczakowi i Romanowi Kensowi, oraz uwiadomienie c. k. Dyrekcji Policyi w swoim czasie o wyniku postępowania sądowego. C. k. Radca Rządu i Dyrektor Policyi Reinlender mp. Za zgodność z oryginałem. Podpis — Ls.

Ad. St. 8550/11. Lwow dnia
p. st. 1911 h. Jeho Wysokoho
»Narodnyj Sowit« hałyckoj Rusy w ispołnieniji objazannosty wozłożennoj na neho hł. X. ustawa ruskoj narodnyj organyzacyji w Hałyčyni, sozywajet Narodnyj Sjizd, kotoryj budet wo Lwowi w sali instytutu »Narodnyj Dom« w piatnycu 8 p. st dekabrija 1911 h w 10 czasow utra so slidujuszczym poriadkom oczerednych dił:

- 1) Otkrytije sjizda.
- 2) Wybor predsidatela sjizda, jeho dwoch towarzyszej i dwoch sekretarej.
- 3) Dokład »Narodnoho Sowita« a) ob jeho dijatelnosty, b) ob obszczem kulturnom i polityczeskom położeniji hałyckoj Rusy.

4) Dokład deputatow derżawnoj dумы.

5) Dokład deputatow hałyckoho sojma.

- 6) Diło organizacyji.
- 7) Ekonomiczeskaja diła
- 8) Szkolnoje i wospytatelnoje diło.
9. Prenija, zakluczenija i riszenija »Narodnoho Sjizda« po wsim dannym woprosam.

10) Wybor 20 człeniw w »Narodnyj Sowit«.

11) Zaprosy i predłożenija człenow zjizda.

12) Zakrytije Sjizda.

Serioznost położenija i waźnost woprosow, podležaszczych obsuźdeniju i riszeniju pałahajut' na wybornych ludej naroda osobija objazannosty i trebujut ot nych żertw.

Potomu »Narodnyj Sowit« nepremiinno zaszczytywajet na wasze uczastije w predstojaszczem Sjizdi.

W sjizdi mohut prysutstwowaty tolko łyca, uczastije kotorych predusmotrino w organyzacyjnom ustawie i kotoryji počuczat' osoboje na jich inia hłasiaszczeje pryhłaszenije na Sjizd.

Potomu wchod na sjizd wozmožen tolko za predjawnieniem seho pryhłaszenija.

Ot Narodnoho Sowita. Wremenno isp. dołżn. predsidatela Dr. Iwan Hryneweckyj wr. Tow. predsidatela Świaszcz. I. O Maszczak wr. Sekretar Dr. M. O. Hłuszkewicz wr

Ад. Ст. 8550/11. Львов дня
п. ст. 1911 г. Его Високого
»Народний Совіт« галицкой Руси в ісполненіи обязанности возложенной на него гл. X. устава русской народной организации в Галичині, созывает Народный Сізд, который будет во Львові в салі інститута »Народний Дом« в пятницу 8. п. ст. декабрія 1911 г. в 10 часов утра со слідующим порядком очерденних діл:

- 1) Открытіе сізда.
- 2) Выбор председателя сізда, его двох товаришей і двох секретарей.
- 3) Доклад »Народного Совіта« а) об его діятельности б) об общем культурном і политическом положеніи галицкой Руси.

4) Доклад депутатов державной думы.

5) Доклад депутатов галицкого сейма.

- 6) Діло організації.
- 7) Економіческа діла.
- 8) Шкільное і воспитательное діло.
- 9) Пренія, заключенія і рішенія »Народного Сізда« по всім данным вopсам.

10) Выбор 20 членів в »Народний Совіт«.

11) Запроси і предложенія членов Сізда.

12) Закритіе Сізда.

Серіозност положенія і важност вopсов, подлежащих обсуźденію і рішенію налагають на виборших людей народа особия обязанности і требують от них жертв.

Потому »Народний Совіт« непременно засчитивает на ваше участіе в предстоящем сізді.

В сізді могут присутствовать только лица, участіе которых предусмотрино в організаціїном уставі і которіи получают' особое на їх імя гласящее приглашеніе на Сізд.

Потому вход на сізд возможен только за предиявленіем сего приглашенія.

Ot Народного Совіта. Временно исп. доłжн. председателя Др. Иван Гриневецкий вр. Тов. председателя Свввщ. I. O. Мащак вр. Секретар Др. М. O. Глущкевич вр.

Odpis: Vr. 168/12. C. k. Prokuratorya Państwa we Lwowie. Weszło dnia 23. grudnia 1911. Załącznik St. 8550/11 c. k. Dyrekcyja Policji we Lwowie do l. 71004. Zająścia przy rozwiązywaniu Wieceu partyi russofilskiej »w Narodnym Domu« dnia 8. grudnia 1911. Do c. k. Prokuratoryi Państwa we Lwowie.

W ślad za tutejszemi odezwaniami z dnia 11. i 18. grudnia 1911. l. 71004, przesyła się c. k. Prokuratoryi cztery protokoły, spisane z odnośnymi urzędnikami policji na okoliczności, towarzyszące rozwiązywaniu wiecu partyi russofilskiej we Lwowie w dniu 8. gru-

dnia 1911. C. k. Radca Rządu i Dyrektor Policji Reinlender mp. Za zgodność z oryginałem. Podpis — Ls.

Odpis. 1) Protokół spisany w prezydyum c. k. Dyrekcji Policji we Lwowie w sprawie zajść przy rozwiązaniu zgromadzenia członków partji russofilskiej w Domu narodnym w dniu 8. grudnia 1911. C. k. Radca Policji Jan Urbanowicz w tym przedmiocie podaje co następuje.

Dnia 8. grudnia 1911., otrzymałem od Pana c. k. Rady Rządu i Dyrektora Policji Dra Józefa Reinlendera polecenie skonstatowania legalności zwołanego na godz. 10. przed południem do sali Narodnego Domu zgromadzenia członków russofilskiej partji. O godz. 11¹/₄ przed południem udałem się zaraz ze starszym komisarzem policji Adamem Smółką i c. k. komisarzem policji Józefem Kuczkim do sali Narodnego Domu.

Wszedłszy do sali z wymienionymi urzędnikami, zastałem stojącego na trybunie Dr. Jana Hryniewieckiego, redaktora czasopisma »Prykarpatskaja Ruś« i wygłaszającego mowę. Przystąpiwszy do Dr. Hryniewieckiego, oznajmiłem mu cel, w jakim przybyłem, poczem zapytałem go, kto zwołał powyższe zgromadzenie. Po oświadczeniu Dr. Hryniewieckiego, że zgromadzenie to zostało zwołane przez niego, Dra Maryana Głuszkiewicza i ks. Jana Maszczaka i że jest ograniczone wyłącznie na imiennie zaproszone osoby, poleciłem c. k. komisarzowi policji Kuczkowi, aby skonstatował, czy wszystkie osoby siedzące na krzesłach po prawej stronie, licząc od trybuny wiecu, posiadają zaproszenia, sam zaś zająłem się sprawdzaniem, czy osoby, siedzące na krzesłach po lewej stronie sali mają zaproszenia. Po skonstatowaniu przezemnie, oraz przez c. k. komisarza Kuczka, iż przeważna większość uczestników zgromadzenia posiadała świeżo wystawione zaproszenia, co można było poznać po atramencie, dalej po stwierdzeniu, iż Dr. Hryniewiecki nie znał zupełnie przeważnej liczby uczestników zgromadzenia, wreszcie po sprawdzeniu, iż uczestnikom zgromadzenia wydawano zaproszenia przy wejściu do sali obrad, rozwiązałem w imieniu prawa zgromadzenie, bo jako nielegalnie zwołane, albowiem zwołujący je nie zastosowali się do odnośnych postanowień ustawy o zgromadzeniach i wezwałem zebranych do natychmiastowego opuszczenia sali. Po ogłoszeniu przezemnie zgromadzenia za rozwiązane, przyskoczył do trybuny z podniesionemi do góry pięściami poseł do Rady Państwa Dr. Dymitr Markow, krzycząc z całych sił »to je rozbij«, »to je łajdaństwo satrapy Bobrzyńskiego«. Dr. Markow, na zwróconą mu przezemnie uwagę, aby się liczył z tego rodzaju wyrażeniami, zwrócił się do mnie, wołając donośnym głosem: »Bobrzyński je łajdak, skażił to jemu wid mene«. Gdy mu ponownie zwróciłem uwagę, aby się liczył ze słowami, zawołał Dr. Marków: »My teper pjdemo na neho z brauningamy«. Na powyższe wyrażenia, których świadkami byli c. k. starszy komisarz policji Smółka, i c. k. komisarz Kuczek, zrobiłem znowu uważnym Dr. Markowa.

Ponieważ znaczna większość zgromadzonych mimo kilkakrotnego wzywania z mej strony w imieniu prawa do opuszczenia sali, wezwaniu temu nie uczyniła zadość, oświadczyłem zebranych, że zarządzę przymusowe opróżnienie sali. Po tem oświadczeniu wystąpił na trybunę poseł na sejm krajowy ks. Kornel Senyk i wezwał donośnym głosem zebranych, aby nie opuszczali sali i zatrzymali się tak długo, dopóki ich policja przemocą nie wyrzuci. Po tem wezwaniu posła Senyka oświadczył poseł Dr. Marków, iż otwiera ponownie zgromadzenie, którego przewodnictwem porucza posłowi do Rady Państwa Włodzimierzowi Kuryłowiczowi i udziela głosu posłowi do Sejmu krajowego Dr. Włodzimierzowi Dudykiewiczowi. Wobec tego widząc, iż zebrani dobrowolnie nie rozejdą się, poleciłem c. k. starszemu komisarzowi policji Smółce, aby sprowadził straż policyjną, celem przymusowego opróżnienia sali. Za chwilę wszedł do sali c. k. komisarz policji Tauer z oddziałem żołnierzy policyjnych i wezwał zebranych do opuszczenia sali, a ponieważ zgromadzeni wezwania tego nie usłuchali, zarządził przymusowe opróżnienie sali przez żołnierzy policyjnych i agentów. Opróżnianie odbywało się w ten sposób, że żołnierze i agenci wzywali każdego do wyjścia z sali. Oprócz kilku osób, których za nieusłuchanie odprowadzono na inspekcję policji, wszyscy inni salę opuścili, a pozostali tylko na sali posłowie Dr. Marków, Kuryłowicz, Dr. Dudykiewicz, ks. Senyk, Myroniuk-Zajaczuk. Posłowie ci pozostali na swych miejscach na trybunie i mimo kilkakrotnych mych wezwań nie chcieli sali opuścić, mówiąc: »Naj nas policja wykidaje.«

Wobec tego poleciłem c. k. st. kom. Smółce, aby na sali pozostał tak długo, aż posłowie z niej wyjdą, a następnie, aby salę zamknął, poczem wróciłem do biura. Po przeczytaniu Jan Urbanowicz c. k. Radca Policji mp. Zakończono i podpisano Lwów dnia 13. grudnia 1911. Kreiner c. k. Radca Policji mp.

2) Protokół, spisany w Prezyduym c. k. Dyrekcyi Policji we Lwowie w sprawie, zając przy rozwiązaniu zgromadzenia członków partyi russofilskiej w Domu narodnym w dniu 8. grudnia 1911. C. k. starszy komisarz policyi Adam Smółka podaje w tej sprawie następujące szczegóły.

Dnia 8. grudnia br. otrzymałem od Pana c. k. Dyrektora policyi Dr. Reinlendera polecenie udać się wraz z c. k. Radcą Policyi Urbanowiczem i c. k. komisarzem policyi Kuczkem na odbywające się tego dnia w sali Narodnego Domu zgromadzenie członków partyi russofilskiej, aby tam zbadać, czy przy zwołaniu tego zgromadzenia zastosowali się zwołujący do przepisów ustawy z dnia 15. listopada 1867. Dz. p. p. Nr. 135. Wszedłszy na salę zauważyłem u wejścia tj. u drzwi prowadzących do lokalu ruskiego kasyna stolik, przy którym siedział Iwan Holinaty, zaś na stoliku spostrzegłem wielką ilość niewypełnionych zaproszeń. Wtedy przystąpiłem do Holinatego i zapytałem go, jaka jest jego czynność na zgromadzeniu, na co mi on odpowiedział, że wydaje zaproszenia dla tych osób, które się o takie zaproszenie zgłaszają.

Następnie zacząłem dalszą moją czynność, tj. sprawdzać, czy wszyscy członkowie posiadają imienne zaproszenie i przy tej sposobności stwierdziłem, że wiele osób miało zupełnie świeże zaproszenia, co łatwo mogłem poznać po kolorze atramentu. Między innymi miał takie zaproszenie, przy wejściu na salę wystawione, adwokat z Muszyny Dr. Bułyk, który przyznał przedemną, że zaproszenie to otrzymał przy wejściu na salę. To zaproszenie zabrałem od Dr. Bułyka, celem okazania go Radcy policyi Urbanowiczowi i zabezpieczenia w ten sposób dowodu.

Gdy następnie c. k. Radca pol. Urbanowicz stwierdziwszy nielegalność zgromadzenia, zgromadzenie rozwiązał i wezwał zgromadzonych do opuszczenia sali, powstał siedzący przy stole ks. Senyk i donośnym głosem wezwał zgromadzonych, aby pozostali na miejscach i sali nie opuszczali. Wśród zgromadzonych podniosły się krzyki jak »hańba« »naj nas wykedajut« »to jest łajdactwo« a poseł Marków przyskoczył do nas, stojących na estradzie i donośnym głosem zaczął wykrzykiwać »to jest łajdactwo zi storony Bobrzyńskoho«, »Bobrzyński jest łajdak«, »skażit to jemu wid mene«. I rzeczywiście zgromadzeni pod wpływem wezwania ks. Senyka i wystąpienia posła Markowa pozostali na sali, a tylko bardzo mała ilość osób poczęła pojedynczo salę opuszczać. Wobec tego na polecenie c. k. Rady policyi Urbanowicza, udałem się do znajdującego się na odwachu wraz z oddziałem żołnierzy policyjnych c. k. komisarza policyi Tauera i wezwałem go, aby salę »Narodnego Domu« opróżnił. Komisarz Tauer wkroczywszy na salę wezwał donośnym głosem zgromadzonych do opuszczenia sali, a gdy mimo to, zgromadzeni wezwania tego nie usłuchali i dalej siedzieli na swych miejscach, do czego ich ks. Senyk powtórnie wezwał, zarządził komisarz Tauer opróżnienie sali. Opróżnienie to odbywało się w ten sposób, że do każdego uczestnika zgromadzenia przystępował żołnierz policyjny, agent, lub pełniący wówczas służbę urzędnik policyjny i wzywał go do wyjścia z sali. W ten sposób opróżniono zupełnie salę, a pozostali tylko na sali posłowie Marków, Dudykiewicz, Kuryłowicz, ks. Senyk i Mironiuk-Zajaczuk, którzy mimo perswazyi nie chcieli ze sali wyjść i pozostali na sali do godziny 2¹/₂ po południu. — W sali pozostałem również ja z komisarzem policyi Tauerem i kilkoma agentami policyjnymi, którzy mieli polecenie nie wpuszczać nikogo na salę. Drzwi od sali były otwarte i przez nie wchodzili i wychodzili do lokalu kasyna powyżsi posłowie. Wniesiono im również z kasyna posiłek. O godzinie 2¹/₂ po południu opuścili powyżej wymienieni posłowie salę, którą następnie kazałem zamknąć na klucz. Po odczytaniu, tak zeznałem Adam Smółka, c. k. star. komisarz Policyi mp. Na tem protokół zakończono i podpisano. Lwów, dnia 23. grudnia 1911. Kreiner c. k. Radca Policyi mp.

3) Protokół spisany w Prezydium c. k. Dyrekcyi Policji we Lwowie w sprawie zając przy rozwiązaniu zgromadzenia członków partyi russofilskiej w Domu Narodnym w dniu 8. grudnia 1911. C. k. komisarz policyi Stanisław Tauer podaje odnośnie do powyższej sprawy następujące szczegóły:

W dniu 8. grudnia zr. około godziny 12¹/₂ w południe zostałem zawezwany przez ck. starszego komisarza pol. Smółkę, abym opróżnił salę Narodnego Domu z uczestników zgromadzenia partyi russofilskiej, które zostało rozwiązane. Z odwachu, gdzie pełniłem służbę, udałem się natychmiast z oddziałem żołnierzy policyjnych do Narodnego Domu. Wszedłszy do sali zgłosiłem się do pełniącego na miejscu służbę c. k. Rady pol. Urbanowicza, który oświadczył mi, że zgromadzenie, jako nielegalnie zwołane, zostało rozwiązane i polecił opróżnić salę, ponieważ zgromadzeni dobrowolnie rozejść się nie chcą,

a poseł Marków rozpoczyna zgromadzenie na nowo. Otrzymałszy to polecenie, zwróciłem się do stołu prezydyalnego, za którym siedzieli posłowie: Marków, Senyk i Kuryłowicz, i wezwałem ich, aby wobec rozwiązania zgromadzenia wpłynęli na zebranych i skłonili ich do opuszczenia sali. Poseł Marków krzyknął wówczas do mnie: »To jest bezprawie, to nowe łajdactwo Bobrzyńskiego — powiedz mu to pan«. Widząc, że tego rodzaju interwencja jest bezcelową, zwróciłem się do zebranych w sali i głosem donośnym wezwałem do ustąpienia. Równocześnie ks. Senyk począł krzyczeć do zgromadzonych: »Zostać, niech nikt się nie rusza, niech nas siłą wyprowadzają«. Wskutek tego zaledwie kilkanaście osób podniosło się z krzeseł, mając zamiar wyjść, reszta zaś siedziała na miejscu. Wobec tego ja z lewej, zaś komisarz policyi Kuczek z prawej strony sali poczęliśmy każdego pojedynczego uczestnika zgromadzenia w imieniu prawa wzywać do powstania i opuszczenia sali. Większość zastosowała się do wezwania, tych zaś, którzy i takiego wezwania nie posłuchali, kazałem aresztować i dostawić do Dyrekcyi policyi. Byli to: Ignacy Hoszowski, c. k. sędzia z Drohobycza, Andrzej Gagatko, słuchacz filozofii, Teodozy Maruszczak, instruktor kursów pożarnych i Roman Kęs, słuchacz medycyny. W ten sposób opróżniłem całą salę. Przy stole prezydyalnym zostali posłowie Senyk, Marków, Kuryłowicz, Myroniuk-Zajaczuk i protokolant (sekretarz) nieznan mi z nazwiska. Ponieważ nie chcieli oni mimo perswazyi c. k. Rady Urbanowicza opuścić sali, c. k. st. komisarz policyi Smółka i ja pozostaliśmy z nimi na sali do godz. 2½ z południa, w którym to czasie oni wyszli, poczem my zamknąwszy salę na klucz, opuściliśmy Dom Narodny.

Po odczytaniu. Tak zeznałem Stanisław Tauer, mp. Na tem protokół zakończono, Lwów, dnia 23. grudnia 1911 Kreiner c. k. Radca policyi mp.

4) Protokół spisany w Prezydium c. k. Dyrekcyi policyi we Lwowie, w sprawie zajść przy rozwiązaniu zgromadzenia członków partii russofilskiej w Domu Narodnym w dniu 8. grudnia 1911. C. k. komisarz policyi Józef Kuczek, odnośnie do powyższych zajść podaje następujące szczegóły:

Dnia 8. grudnia 1911 zostałem przez WPana Dyrektora Policyi Dr. Reinländera przydzielony c. k. Rady polic. Urbanowiczowi do pełnienia czynności urzędowych podczas wiecu członków partii moskalofilskiej w Domu Narodnym stosownie do udzielonych przez niego wskazówek. Udałem się przeto wraz z c. k. Radcą polic. p. Urbanowiczem do Domu Narodnego i wszedłem na salę, gdzie odbywał się właśnie wiec partii moskalofilskiej. Wchodząc na salę zauważyłem przy drzwiach ustawiony mały stoliczek, przy którym wydawano zaproszenia osobom wchodzącym na salę. C. k. Radca Urbanowicz udał się do Prezydium wiecu i zapytał mowę w kwestyi zwołania wiecu, formalności tegoż etc. W tej chwili asystowałem P. Rady Urbanowiczowi. Następnie otrzymałem polecenie od p. Rady Urbanowicza stwierdzenia, czy każdy z uczestników wiecu jest zaopatrzony w formalne zaproszenie na wiec. Wobec tego czynność tę wykonywałem między uczestnikami wiecu, siedzącymi po prawej stronie w sali, licząc w kierunku od Prezydium wiecu. Każdy z uczestników wiecu, wykazał się wprawdzie osobistym zaproszeniem, jednakowoż stwierdziłem, że większa ilość zaproszeń pisana była świeżym atramentem, a na niektórych zaproszeniach atrament nie był nawet wysuszony. Okoliczność tę podałem na miejscu do wiadomości c. k. Rady p. Urbanowicza.

Następnie p. Radca Urbanowicz rozwiązał wiec i w imieniu prawa wezwał do opuszczenia sali. W tej samej chwili powstało w sali zamieszanie, z różnych stron podniosły się krzyki, a w szczególności poseł do Rady Państwa Marków począł podniesionym głosem atakować radcę Urbanowicza, jakoteż czynić aluzje do Namiestnika jak np.: »To je rozbij zi storony Namistnyka, my pidemo na neho z browningamy«. Słowa te słyszałem osobiście, gdyż stałem tuż obok radcy Urbanowicza, który nawet wezwał mnie równocześnie na świadka. Radca Urbanowicz wzywał kilkakrotnie do opuszczenia sali, ale gdy ks. Senyk, stanąwszy przy stole prezydyalnym wezwał wszystkich obecnych do pozostania w sali aż do ewentualnego wyprowadzenia ich siłą i rozpoczął nowy wiec, oraz udzielił głosu mowcy, otrzymałem polecenie od p. Rady Urbanowicza zawezwania oddziału straży wojskowo-policyjnej. Na wezwanie to zjawił się w sali c. k. komisarz policyi Tauer wraz z oddziałem składającym się z kilkudziesięciu żołnierzy pol. i wezwał donośnym głosem wszystkich uczestników do opuszczenia sali. Wezwaniu temu uczyniło zadość zaledwie kilkanaście osób, reszta zaś pozostała w sali i usiadła na krzesłach. Wówczas rozpoczęto opróżnianie sali w ten sposób, że c. k. komisarz pol. Tauer z lewej strony sali, ja zaś z prawej strony sali przystępowaliśmy do każdego siedzącego uczestnika wiecu i każdego z osobna wzywaliśmy do opuszczenia sali. Wezwaniem tym

uczestnicy zebrani po prawej stronie sali uczynili zadość, poczem powolnym krokiem, spierając opuścili salę.

Uczestnicy wiecu, wyparci ze sali, oraz z zabudowania Domu Narodnego zebrali się ponownie w znacznej ilości bocznemi wejścia Domu Narodnego w obszernem podwórzu, oraz na kurytarzu i schodach w Domu Narodnym, lecz po kilkakrotnem mem wezwaniu do opuszczenia tych ubikacyj wyszli na ulicę. W sali Domu Narodnego, gdzie się odbywał wiec, pozostało tylko kilku posłów, siedzących przy stole prezydyalnym. Po upływie pół godziny zostałem wezwany do powrotu do Dyrekcji Policji, wobec czego nie wiara, co się dalej stało. Po odczytaniu tak zeznałem. Józef Kuczek c. k. kom. policyi mp. Na tem protokół zakończono i podpisano. Lwów dnia 23. grudnia 1911. Kreiner c. k. Radca polic. mp. mp. Za zgodność z oryginałem. Podpis (Ls.)

U: 83/12. Prezydent Sejmu krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji we Lwowie uprasza się przy dołączeniu doniesienia Maryana Pileckiego, nauczyciela ze Stróż przeciw p. Janowi Cieluchowi o obrazę czci z § 487 u. k., o wyjednanie zezwolenia Sejmu na wdrożenie postępowania karno-sądowego przeciw p. Janowi Cieluchowi, a to w myśl § II. ustawy z § 3. października 1861. l. 98. Dz. p. p.

C. k. Sąd powiatowy. O. IV.

Grybów 6. lutego 1912.

Podpis nieczytelny.

Odpis U. 83/12 Światny c. k. Sądzie!

Dnia 1. lutego 1912 doszła mnie wieść, że p. Jan Cieluch z Berdechowa wezwawszy W. P. Tadeusza Piekosia, przewodniczącego Rady szkolnej miejscowej i Karola Borzęckiego członka Rady szkolnej miejscowej i Józefa Mielucha, oczernił mnie przed nimi o kradzież węgla szkolnego tj. za całą furę 1000 kg. węgla zamiast do szkoły zawieść kazałem do Anieli Maciejowskiej. Ponieważ wartość węgla przenosi 40 K, a zatem Jan Cieluch wprost oczernił mnie o zbrodnię kradzieży, przeto upraszam Światnego c. k. Sądu, ponieważ oczernienie mnie było i jest kłamstwem wyssanem z palca, o ukaranie Jana Cielucha. Fakt oszczerstwa mnie potwierdzą powyż podani wszyscy ze Stróż wyżnich, a nadto kupiec i handlarz węgla Schlachner ze Stróż. Maryan Pilecki wr.

Marszałek. Czy żąda kto głosu.

Sekretarz p. **Urbański.** Proszę o głos.

Marszałek. Głos ma sekretarz p. Urbański.

Sekretarz p. **Urbański.** Wnoszę na odesłanie tych pism sądowych do komisji prawniczej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto się zgadza za wnioskiem na odesłanie tych pism sądowych do komisji prawniczej zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Wniosek uchwalony.

Wpłynął jeszcze jeden protest przeciw 117. posiedzeniu a nadto dwa protesty przeciw 118 posiedzeniu. Proszę p. sekretarza o odczytanie tych protestów.

Do J. E. Stanisława gr. Badenioho Marszałka krajowego u Lwowi.

Pidpysani posły Sojmu krajowego Koroljwstwa Hałyczyny i i pr. wywodiat' otsym po mysły §§ 76. i 81. regulaminu sojmowoho wnesenyj ustno na 118 zasidaniu IX periodu Sojmu hałyckoho, protest protyw nezhdidnoho z regulaminom postupowanju, kotre mało misce dnia 3. lutoho 1912 r. na 117 zasidaniu Sojmu hałyckoho.

W osobennosti: Protokol 117 zasidania stwerdżuje, jak mnoho protokoljw poperednych, szczo pered prystupłyniem do poriadku dnewnoho, na ławach posłjw rusko-ukrajinśkoho klubu powstaw hałas, kryk, bytie pulłamy i pr. i se trewało czerez cile zasidanie.

До Г. Е. Стапислава гр. Баденього Маршалка краевого у Львові.

Підписані послы Сојму краевого Королјвства Галичини і пр. виводять отсим по мисли §§ 76. і 81. регуляміну сојмового внесений устно на 118 засіданю IX. періоду Сојму галицького, протест против незгідного з регуляміном поступованю, котре мало місце дня 3. лютого 1912 р. на 117 засіданю Сојму галицького.

В особенности: Протокол 117 засідання стверджує, як много протоколів попередних, що перед приступленем до порядку дневного, на лавах послів руско-українського клубу повстав галас, крик, бите пультами і пр. і се тревало через ціле засіданє.

Na poriadku dnewnim było 8 perszych czytań predložień Wydiłu krajewoho, wnese- nia samostijni posliw, nabli wnesenia, ta sprawozdania komijsyjni.

Pidpysani konstatujuť, szczo wsi zapaw- szzi uchwały, powziati mymo bilszostyju pol- skoho Sojmu, sut' neważni, poneże obrady wely sia sposobom mimicznym, bo zadla obstrukcyji rusko-ukrajińskych posliw, ne było możnosty czuty ani Marszałka ani referentiw i wneskodawciw, a czerez se i ne było moż- nosty debaty (§ 36 i slidujuczzi regul. sojm.)

Obstawynu tu nemożnosty braty uczasty w debati, prosym stwerdyty w protokoli za- sidania, bo jesly desiatky ludyj stwerdżuje fakt, szczo mymo prysutnosty na sali, niczoho okrim obstrukcyji ne czuly, to se je faktom a ne łysze indywidualnym spostereżeniem.

Dr. Kost' Łewyckyj T. Staruch, A. Sta- ruch, Kyweluk, Petruszewycz, Kuroweć, Skwarko, Dumka, Sandulak, Kryswatyj, Wyn- nyczuk, Sodomora, Makuch.

Lwii, dnia 14. lutoho 1912.

Do Jeho Ekscylencyji Marszałka kraje- woho Stanisława gr. Badenioho.

Protyw postupowaniu i nesobłasnomu z regulaminom sojmovym wedeniu rozpraw na 118 zasidaniu hałyckoho Sojmu krajew. wnosiat' podpysawszyji sia po mysły § 86 reg. sojm. slidujuszczyj protest.

Pisla stenograficznoho sprawozdania z 118. zasidania hałyckoho Sojmu krajewoho trewały czerez ciłyj czas seho zasidania neprerywno kryky, swysty i bytie pultamy.

Z toho sliduje, szczo o perewedeniu ja- koj nebud' dyskusyji i narad sojmovych ne mohło buty riczy, tak jak ne możlywo było czuty, o szczo rozchodyt' sia. Poodynokym posłam ne było widome, szczo jest' substra- tom dyskusyji i predmetom zasidania i dla toho ony ne mohły wziaty uczasty w dysku- syji i stawty swoich wneseń. W wydu toho, szczo mimiczne połałodżuwanie jakoj nebud' sprawy w Sojmi, bez dania możnosty poodynokym posłam brania uczasty w dys- kusyji, jest' tolko fikcyjeju faktow nezhidnoju z powahoju Sojmu, — ne mohły na tom zasidaniu zapasty żadniji ważniji riszenia. Wsi tiji mnymi riszenia spraw zi stanowyska prawnoho neważniji.

Z tych wzhladow wnosiat' podpysaw- szyji sia protest i wnosiat' na jeho widczyta- nie na slidujuszczom zasidaniu.

Korol, Hanczakowskyj, Krynyckyj, Tracz.

На порядку деннім було 8. пер- ших читань предложень Виділу краєвого, внесення самостійні послів, наглі внесення, та справоздання комісійні.

Підписані констатують, що всі за- павші ухвали, повзяті мимом більшістю польского Союму, суть неважкі, понеже обради вели ся способом мимичним, бо задля обструкції руско-українських пос- лів, не було можности чути ані Маршал- ка ані референтів і внескодавців, а чerez се і не було можности дебати (§ 36 і слі- дуючі регул. сойм).

Обставину ту неможности брати участі в дебаті, просим ствердити в про- токолі засідання, бо если десятки людей стверджує факт, що мимом присутности на салі, нічого окрім обструкції не чули, то се є фактом а не лише індивідуаль- ним спостереженням.

Др. Кость Левицький, Т. Старух, А. Старух, Кивелюк, Петрушевич, Куро- вець, Скварко, Думка, Сандуляк, Крисо- ватий, Вишничук, Содомора, Макух.

Лвів дня 14, лютого 1912,

До Его Ексцеленції Маршалка кра- вего Станислава гр. Ваденього.

Против поступованю і несогласному з регуляміном соймовим веденю розправ на 118 засіданю галицького Союму краєв. вносять подписавші ся по мысли § 86. рег. сойм, слідующий протест.

Після стенографічного справоздання з 118 засідання галицького Союму крає- вого тревала через цілий час сего засі- дання цпереривно крики, свисти і бите пультами.

З того слідує, що о переведеню якої небудь дискусії і нарад соймових не могло бути річі, так як неможливо було чути, о що розходить ся. Поодип- коким послам не було відоме, що єсть субстратом дискусії і предметом засі- дання і для того они не могли взяти участі в дискусії і ставити своїх вне- сень. В виду того, що мимічне поагод- жуване якої небудь справи в Союмі, без дання можности поодипкоким послам бра- ня участі в дискусії, єсть тільки фік- цією фактов незгідною з повагою Союму, не могли на том засіданю застави жад- нії рішення. Всі тії мимі рішення справ зі становиска правого неважкі.

З тих взглядов вносять подписав- ший ся протест і вносять на его відчи- танє на слідующем засіданю.

Король, Ганчаковський, Криницький, Трач.

Do Jeho Ekscelencyji Stanisława gr. Badenioho, Marszałka krajowego u Lwowi.

Podpysani posły Sojmu krajowego Koroliwstwa Hałyczyny i pr. wnosiat' protyw nezhdnogo z regulaminom Sojmu postupowaniu Marszałka krajowego na 118 zasidaniu IX perjodu Sojmu hałyckoho dnia 9. lutoho 1912 r.

Protest. Reprezentanty ruskoho narodu w Hałyczyni, kotroho prawa w tim Sojmi nechtowani wid desiatok lit, musily chopytyś oruzija technicznoji obstrukcyji. Hołos jich rozpuky łunaje wże mnoho zasidań i w prawylno wedenim Sojmi bilszist' dawno by wże starała sia o prawylnist' obrad zaspokojujucey minimalni żadania narodu ruśkoho.

Se sia ne stało i na zasidaniu 9. lutoho sr. łunala w sały sojmowij obstrukcyja rusko-ukraińskoho klubu.

Ta mymo seho, szczo zadla technicznoji obstrukcyji ne było czuty ani marszałka ani referentiw i wneskodawciw, wedeno obrady i bilszist' sojmowa polska mnymo uchwaluwała zakony, vse en bloc i nakładala milionowi obowiazky na kraj a tym samym i na narid ruśkyj.

Protyw semu nasylstwu nad pidpysany my reprezentantamy ruśkoho narodu, wnosy mo protest, uznajucey wsi zapawszi uchwały i zakony za neważni.

Dr. Kost' Łewyckyj, Sodomora, Makuch, Kyweluk, Petruszewycz, T. Staruch, A. Staruch, Sandulak, Kryswatyj, Skwarko, Wynyczuk, Dumka, Kuroweć.

Marszałek. Na protesty, które wniesiono przeciw 117. i 118. posiedzeniu wpłynęło oświadczenie ze strony posłów należących do stronnictw polskich.

Proszę p. sekretarza o odczytanie tegoż oświadczenia.

Sekretarz p. Urbański (*czyta*):

Oświadczenie.

Przeciwko postępowaniu i rzekomo niezgodnemu z regulaminem prowadzeniu obrad na 117. i 118. posiedzeniu Sejmu krajowego z dnia 3. i 9. lutego 1912, wniesione zostały protesty ze strony pp. posłów Dr. Korola i tow., tudzież Dr. Kostia Lewickiego i towarzyszków.

W protestach tych nie przytoczono znowu ani jednej okoliczności, ani jednego faktu, regulaminem sejmowym przewidzianego, którym możnaby uzasadnić zarzut nieważności zapadłych na tychże posiedzeniach uchwał. Powtarza się tylko argument, że z powodu wrzawy nie słyszać było rozpraw i że dlatego powinny być posiedzenia sejmowe nieważnione. Podpisani stwierdzają ponownie, iż regulamin sejmowy nie zawiera żadnego przepisu, któryby wymagał, ażeby każdy z obecnych w Izbie sejmowej posłów »słyszał« cały przebieg obrad — i dlatego protesty, oparte jedynie na tym argumencie, że nie było słyszać rozpraw, są zupełnie nieuzasadnione.

I jeżeli protestujący posłowie wypowiadają zdanie, że to, co się działo na posiedzeniach z 3. i 9. lutego br. jest »niezgodnem z powagą Sejmu« to z pewnością jest przeciwnem regulaminowi i niezgodnem z powagą Sejmu raczej gwizdanie, trąbienie, bicie pultami i inne podobnego rodzaju sposoby rozmyślnego zakłócania porządku obrad, przez kilkunastu posłów praktykowane! Skoro jednak J. E. Marszałek krajowy i Sejm cały, w komplecie zgromadzony w całym toku posiedzenia sejmowego z 3. i z 9. lutego b. r.

До Его Ексцеленції Станіслава гр. Баденього, Маршалка краєвого у Львові.

Підписані послаи Соїму краєвого Королівства Галичини і пр. вносять протів незгідного з регуляміном Соїму поступованія Маршалка краєвого на 118 засіданю IX. періоду Соїму галицького дня 9. лютого 1912 р.

Протест. Репрезентанти руского народу в Галичині, котрого права в тім Соїмі нехтовані від десятків літ, мусли хопитись оружя технічної обструкції. Голос їх розпуки лунає вже много засідань і в правильно vedenim Соїмі більшість давно би вже старала ся о правильність обрад заспокоюючи мінімальні жаданя народу руського.

Се ся не стало і на засіданю 9. лютого ср. лунала в сали соїмовііі обструкція руско-українського клубу.

Та мимо сего, що задля технічної обструкції не було чути ані маршалка ані референтів і внескодавців, ведено обради і більшість соїмова польська мнимо ухвалювала закони, все en bloc і накладала мільйонові обовязки на край а тим самим і на нарід руський.

Протів сему насильству над підписаними репрезентантами руського народу, вносимо протест, визнаючи всі запавші ухвали і закон за неважні.

Др. Кость Левицький, Содомора, Макух, Кивелюк, Петрушевич, Т. Старух, А. Старух, Сандуляк, Крисоватий, Скварко, Винничук, Думка, Куroweць.

jak najściślej przestrzegali postanowień § 39 i §§ 52—69 regulaminu sejmowego przepisane go trybu prowadzenia rozpraw, — nie ma zaiste powodu do uznania tych posiedzeń za nieważne.

Uwzględnienie protestów miałoby to znaczenie, jakoby większą miało wagę uporczywe zakłócanie porządku obrad przez nieliczną grupę posłów niż prawidłowa praca całego Sejmu z Marszałkiem na czele — co prawda, w utrudnionych warunkach dokonywana!

Lwów, dnia 14. lutego 1912.

Skrzyński, Niezabitowski, Wodzicki, St. Mycielski, Sala, Abrahamowicz, Rittel, Moysa, Urbański, Terul, St. H. Badeni, Skarbek, Jaworski, Gniewosz, Halban, German, Merunowicz, Krężel, Łazarski, Wrześniowski, Szwed, Rayski, Landau, Szajnocha, Jędrzejowicz, Witos, Raciborski, Cieluch, Horodyski, Götz, Bednarski, T. Cieński, Czartoryski, Sozański, Krzeczunowicz, Gorayski, Górski, Konopka, Federowicz, Czaykowski, Paygert, Kleski, Schnell, Wereszczyński, Komorowski, Żardecki, Mars, Starzyński, Hupka, Starowieyski, W. Korytowski, Onyszkiewicz, Kraiński Winc., Kędzior, Kozłowski, Bandrowski, Jabłoński, Krzysztofowicz, Laskowski, E. Mycielski, Vivien, Cielecki, Garapich, A. Theodorowicz, Leo.

Marszałek. Odczytane protesty i oświadczenie zostaną dołączone do odnośnych protokołów posiedzeń.

Przystępujemy do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest :

Sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie prowizoryum budżetowego na czas od 1. stycznia do końca września 1912 (alg 986 i wzgl. alg. 986. A)

Sprawozdawca poseł Abrahamowicz ma głos.

P. Abrahamowicz. Proszę o sprostowanie następujących omyłek drukarskich a mianowicie na stronie 3-ciej sprawozdania we wniosku VI w ustępie drugim wiersz drugi zamiast »ad I, II, III, IV, V, VI,« ma być: »ad IV, V, VI.«

Sekretarz p. **Urbański.** (*Zaczyna czytać sprawozdanie.*) Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść (*Większość*) Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosków komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pobierania dochodów i czynienia wydatków z funduszu krajowego na rachunek roku budżetowego 1912 na podstawie sprawozdania Komisji budżetowej o budżecie na rok 1912.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do poboru dodatków na fundusz krajowy w następującej wysokości:

a) dodatku do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowoczynszowego, domowo-klasowego i 5% podatku od domów wolnych od podatku czynszowego po 72 g. od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków;

b) dodatku do państwowych bezpośrednich podatków osobistych wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220, z wyjątkiem podatku osobistodochodowego, po 78 g. od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

c) Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim, opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1 ad a) wymienionych w wysokości po 67 g do podatków zaś w tymże ustępie ad b) wymienionych po 73 g.

III. Upoważnienia powyżej pod I—II. udzielone obowiązują po dzień 30. września 1912.

Kwoty przyzwolone na rok 1912 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu funduszu krajowego, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego:

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6. i 7. i między pozycją 8. i 10;

b) w rubryce II między pozycją 18 a rubr. X. poz. 105. lit. a) ad 1; dalej w rubr. II. między literami a, b, e, f, pozycyi 23, oraz między pozycją 22 (na dyurna urzędu

pośrednictwa pracy), a rubryką XVI. pozycją 9 (wydatki rzeczowe urzędu pośrednictwa pracy);

c) w rubryce VIII., między pozycjami 6. i 7., tudzież między pozycjami 11, 12, 13. i 14;

d) w rubryce X., między pozycjami 40 c i 41, dalej 44, 50 i 51, dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie, Wulce Kapitańskiej i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych zakładów.

e) w rubryce XI., między pozycjami 1, 2 i 5;

f) w rubryce XII., między pozycjami 128 i 183, 172 i 179, 175, 181 i 191, 192 i 193, między poz. 191 a) a innymi wydatkami na cele patronatu, tudzież między wszystkimi pozycjami działów I. A, I. B i I. C w obrębie każdego działu wydatków zwyczajnych.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia i umarzania pożyczek komunalnych, które mają posłużyć do pokrycia kosztów budowy, względnie do budowy następujących obiektów:

1. Na nadbudowę III. względnie II. piętra gmachu sejmowego i do zaprowadzenia w gmachu sejmowym odpowiednich kaloryferów w kwocie 400.000 K.

2. Na udzielenie towarzystwu budowy tanich mieszkań dla urzędników Wydziału krajowego, funduszu na zakupno gruntu — w 4½% obligacjach komunalnych Banku krajowego z okresem amortyzacyjnym 51-letnim 200 000 K.

3. Na pokrycie niedoboru funduszu budowy pawilonów w Kulparkowie 416.000 K.

4. Na zakupno gruntu i postawienie skrzydła służącego na rozszerzenie koszar żandarmerji we Lwowie 487 000 K.

5. Na rozszerzenie, dobudowanie I. piętra i adaptację gmachu krajowej wyższej szkoły lasowej we Lwowie 250.000 K.

6. Na koszt założenia szkoły rolniczej w Bestwinie 160.000 K.

7. Na wystawienie budynku na pomieszczenie szkoły koszykarskiej we Lwowie 100 000 K.

8. Na wystawienie budynków szkolnych dla krajowej szkoły kołodziejskiej w Kamionce strumiłowej i zaopatrzenie jej w maszynowe urządzenia kosztem maksymalnym 117.000 K.

9. Na dobudowanie do budynku krajowej szkoły stolarskiej w Stanisławowie odpowiednich ubikacji na halę maszynową, internat oraz dwie sale wykładowe i na zaopatrzenie całego budynku w oświetlenie elektryczne, a halę w maszynowe urządzenia, kosztem maksymalnym 140.000 K.

10. Na wystawienie budynku na pomieszczenie szkoły ceramicznej i stacji ceramicznej we Lwowie i zaopatrzenie jej w potrzebne urządzenia maksymalnym kosztem 320 000 K.

11. Na dobudowanie do budynku krajowej szkoły tkackiej w Krośnie odpowiedniego umieszczenia dla oddziału tkactwa maszynowego kosztem maksymalnym 70.000 K.

12. Na dobudowanie do budynku krajowej szkoły stolarskiej w Kalwarii ubikacji na pomieszczenie szkoły majsterskiej kosztem maksymalnym 57.000 K.

V. Sejm upoważnia Wydział krajowy do umarzania pożyczek, które przez odnośne gminy, korporacje i instytucje bądź to zaciągnięte zostały, bądź też zaciągnąć się mają na budowę lub urządzenie innych zakładów, do których to kosztów budowy kraj ma się przyczyniać przez szereg lat ratami amortyzacyjnymi, uwidocznionymi w preliminarzu rubr. XII. wydatków budżetu krajowego na r. 1912 pod poz. 134, 135 b, 138 b, 176 b, 203 b, 205 i 206 a w szczególności:

1. na umorzenie pożyczki 80.000 K na budynek dla c. k. szkoły przemysłu budowlanego w Jarosławiu;

2. na umorzenie pożyczki 50.000 K na budynek dla c. k. szkoły przemysłu drzewnego w Kołomyi;

3. na umorzenie pożyczki 195.000 K na budynek dla c. k. szkoły przemysłu drzewnego w Zakopanem;

4. na umorzenie pożyczki 100 000 K na budynek c. k. Akademii handlowej we Lwowie;

5. na umorzenie dalszej pożyczki 52.600 K Towarzystwa kuśnierzy w Tyśmienicy na budowę warsztatu;

6. na umorzenie pożyczki 80.000 K Towarzystwa tkaczy w Kosowie na budowę tkalni mechanicznej;

7. na umorzenie pożyczki 52.000 K na budowę tkalni mechanicznej w Wilamowicach.

VI. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki emisyjnej na pokrycie wykazanego niedoboru budżetowego na r. 1912 w myśl przedłożenia Komisji budżetowej w ogólnej kwocie pięciu milionów ośmset siedmdziesięciu trzech tysięcy ośmuset piętnastu 5 873 815 K.

Upoważnienie udzielone niniejszem Wydziałowi krajowemu co do zaciągnięcia pożyczek wymienionych ad IV., V, VI., rozumieć należy w gotówce, w pełnej wysokości podanych tamże cyfr.

VII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wykonania wszystkich uchwał i rezolucyi zamieszczonych w szczegółowych sprawozdaniach Komisji budżetowej o budżecie krajowym na r. 1912, tudzież do wykonania szczegółowych uchwał Komisji budżetowej, odnoszących się do stosunków służbowych personalu urzędniczego i służby tak w centralnej administracji funduszu krajowego, jakoteż w Zakładach krajowych, w szczególności uchwał Komisji o zmianie etatów w poszczególnych oddziałach, zmianie dodatków aktywnych i wynikającej stąd częściowej zmianie krajowego statutu emerytalnego.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Głos ma p. Jampolski.

P. Jampolski. Wysoki Sejmie!

Skorzystam ze sposobności dyskusji nad budżetem krajowym, by również, jak inni panowie koledzy, zabrać głos celem wypowiedzenia zapatrywań swoich osobistych na całokształt stosunków politycznych w kraju i w tym Wysokim Sejmie, który ma być emanacją ścisłą woli kraju i jego dążeń.

Chociaż należę do P. S. L. niemal od założenia tegoż, a więc przez więcej jak 20 lat i formalnie aż do czasu wykluczenia mnie t. j. do 3. bm., do klubu sejmowego posłów ludowych, zdaje mi się, że nie jest tajemnicą tak w kraju jak w tej wysokiej Izbie, że faktycznie nie wszyscy ludowcy zgadzają się z kursem politycznym oficjalnym, prowadzonym przez większość klubu, a której głową widomą jest kolega prezes tego klubu Stapiński. Owszem muszę szczerze i otwarcie stwierdzić, że silna grupa jest w opozycji przeciw tej polityce od szeregu lat.

Należę do tej grupy opozycyjnej, którą w kraju mylnie nazywają »frondą ludową« w przeciwstawieniu do ludzi, którzy częściowo faktycznie lecz w znacznie większej części tylko pozornie, trzymają się osoby prezesa Stapińskiego, a których również nie trafnie uważają za ludowców prawdziwych, chociaż ten tytuł więcej się nam należy jako szczerych obrońców programu P. S. L.

To też ruch zainaugurowany przez kolegę Stapińskiego, rozpoczęty od pierwszych powszechnych wyborów do Rady Państwa w roku 1907, nie ma nic wspólnego z ruchem ludowym przed tym czasokresem i słusznie jest, jeśli powiem, że jest to okres »Stapińszczyzny«, który z ruchem ideowym dawnych ludowców nie ma nic wspólnego, ruch, który niestety działa niemoralnie na masę ludu, ruch, który służy interesom prywatnym samego prezesa i pewnej klik, która bądź to dla kariery bądź dla ambicji przystąpiła do naszego stronnictwa, lub częściowo została wydelegowana przez sfery nam wrogie, celem rozbicia naszego stronnictwa.

Z bolem serca, muszę to stwierdzić.

Proszę mi wierzyć, że dzisiejsze moje wystąpienie przeciw osobom, dawniej mi tak drogim, z którymi walczyłem ramie koło ramienia, nie tak łatwo mi przychodzi, gdyż widziałem pełną poświęcenia pracę kolegi p. Stapińskiego, dla wywalczenia praw obywatelskich dla tej rzeszy ludowej, widziałem i podziwiałem wytrzymalność, wytrwałość tego człowieka, który ogołocony z wszelkich środków materialnych, jak syn sam tego biednego ludu wiejskiego, energicznie bez wytchnienia od wsi do wsi leciał o głodzie i chłodzie głosił słowa prawdy, które lud pomału nie od razu zaczął rozumieć i dał się zaciągnąć do szeregów walczących o swój byt i o swe prawa obywatelskie.

Wszyscy wiemy, jak zapoczątkowany przez ś. p. ks. Stojałowskiego i p. Bolesława Wysłoucha, około którego, jako jego prawa ręka i pierwszy bojownik walczył p. Jan Stapiński, ruch ludowy był narażony, choć w konstytucyjnem Państwie jak Austria, na prześladowania i prawie na męczeństwa jak za czasów pierwszego chrześcijaństwa. Nałożono im epitetą najrozmaitsze, nazywano ich podłymi agitatorami, demagogami, że sztucznie podburzają lud, i w swem krótkowidztwie, nie widzieli lub nie chcieli widzieć, że

w głębi już tkwiło wielkie niezadowolenie u tego ludu, przeciw wyzyskującym ich klasom społeczeństwa i że tak zwany agitator tylko formułuje to niezadowolenie i wskazuje drogi legalne celem usunięcia złego. Bo też lepiej tą drogą działać, drogą uświadomienia, moralnego podniesienia, pokazania drogi realnej i legalnej pracy politycznej i ekonomicznej celem podniesienia i wywyższenia ludu i uobywatelenia go pod względem narodowym.

Takie obywatelskie narodowe działanie, nie tylko, że nie doznało poparcia ze strony sfer rządzących krajem, lecz przeciwnie zgwałcono i starano się udaremnić tę pracę.

Takim pracownikiem prawie do roku 1907, do roku wyborów powszechnych był nasz Jan Stapiński.

Zdawało się, jak nareszcie główny postulat programu P. S. L. to jest równe i powszechne prawo głosowania, został w styczniu tego roku przez parlament wiedeński uchwalony i przez monarchę uzyskał sankcję, że został czas urzeczywistnienia programu P. S. L. i wprowadzenia go w życie, gdyż spodziewaliśmy się, że z urny wyoboczej do parlamentu wiedeńskiego, wyjdzie znowu ilość twardych wyznawców programu P. S. L., zamiast szczupłej garstki 4, która zasiadła w starej izbie parlamentarnej, a to tem bardziej, że dokładne mieliśmy informację o całości ruchu ludowego w kraju.

Że informacje te nie były mylne, lecz rzeczywiste, i były obrazem politycznego ruchu w kraju w roku 1907, mogą się powołać na fakt bardzo doniosłego znaczenia, który się niedawno wyłonił w Krakowie na posiedzeniu wyborców ziemi krakowskiej, naturalnie większej własności a więc przewodców stańczykiery.

Wedle relacji Czasu, organu oficjalnego stańczyków krakowskich odwieczni ci przeciwnicy ruchu ludowego przyznali całkiem otwarcie i publicznie, jak wypływało z ust miarodajnych osób, jak z ust J. E. Namiestnika Dra Bobrzyńskiego, z ust tak wybitnych posłów jak hr. Wodzickiego Antoniego, Jaworskiego, Götza i innych, że ruch ludowy w roku 1907 był groźny dla interesów tej ultra konserwatywnej partii i że tylko sojusz zawarty przez byłego Namiestnika ś. p. hr. Potockiego z ludowcami ratował ich od zupełnej zagłady. Przytoczę dla ilustracji niektóre ustępy tych przemówień, które się dotyczą do przyznania się tych Panów do swej słabości i do siły ruchu ludowego w czasie przed pierwszemi wyborami do parlamentu wiedeńskiego w r. 1907.

Profesor poseł Jaworski literacki i dziennikarski przewodnik Stańczyków krakowskich, naczelny redaktor Czasu mówi, wedle sprawozdania tego Czasu dosłownie: (*czyta*)

»Stwierdzam mianowicie — i tu powołać się mogę na dokument pisany, który w tej kwestyi istnieje — że stronnictwo Prawicy Narodowej przystąpiło do porozumienia ze stronnictwem ludowem w sprawie ostatnich wyborów do Sejmu na podstawie tego warunku, iż to stronnictwo wstępuje do Koła polskiego. To była ta platforma, której stanowczo wymagaliśmy i bez której nie wchodzilibyśmy w żadne porozumienia i układy. Podkreślam, że jest to jedyny dokument, który istnieje co do stosunku stronnictwa Prawicy narodowej ze stronnictwem ludowem. Innego dokumentu niema. A właśnie w tym dokumencie jest powiedziane, że stronnictwo ludowe zobowiązuje się wstąpić do Koła i że tylko na tej platformie będziemy pertraktować. W bardzo gorących słowach podniósł prof. Morawski znaczenie tego faktu. Przyłączam się do tego zupełnie i nie mam dość silnych słów, aby podnieść doniosłość narodową tego historycznego faktu, który przyszedł do skutku z inicjatywy byłego namiestnika, a przy naszej współpracy, faktu, że ludowcy wstąpili do Koła polskiego. Wtedy, kiedy sprawie narodowej polskiej w Austrii groziła katastrofa, przez to wstąpienie tej katastrofie zapobieżono. My wiemy, że są i inne dodatnie skutki tego porozumienia, mianowicie uśmierzanie waśni społecznej i pojednanie ludu z duchowieństwem, rzecz chyba niezmiernie cenna. Ale nawet te momenty ustąpić mogą na drugi plan wobec tego, że gdyby ludowcy wówczas nie byli wstąpili do Koła polskiego, to mybyśmy, (naturalnie Stańczycy), na karcie parlamentu byli przekreśleni. Dlatego, powtarzam, nie mam dość słów, aby podnieść zasługi mężów, którzy to sprawili«.

A więc mamy dowód.

Rzeczywiście poseł Jaworski mówił prawdę; w tem jego przyznaniu się do tych słabych wpływów konserwatyzmu, leży abnegacja swej dawnej szumnie głoszonej siły haseł idei stańczykowskiej, że tylko opieranie o silne młode pełne nadziei stronnictwo masy ludu polskiego może konserwę ocalić od zupełnej zagłady historycznej.

Dalej mówi na tem posiedzeniu ten wybitny poseł Stańczyków (*czyta*):

W filozofii mamy racjonalistów i empiryków, w literaturze klasyków i romantyków, w sztuce idealistów i realistów, a w polityce mamy ludzi uznających władzę (naturalnie, jeśli ta władza jest w ręku konserwatystów, to każdy musi ją uznać) i anarchistów. Tak mówi James. Zastosujmy to teraz do naszych stosunków. A więc biorę przykład naszego stosunku do ludowców, o tzw. bloku. Nie byłbym tu mówić o jednym z posiedzeń, gdyby nie to, że p. poseł Milewski sam mi to przypomniał. A mianowicie rzeczywiście stwierdzam, że na posiedzeniu, na którym była mowa o tem, czy celem przeprowadzenia wyborów sejmowych przystąpić do porozumienia z ludowcami czy nie, pos. Milewski występował przeciw temu i przytoczył swoje argumenty. Wówczas jeden z obecnych na zgromadzeniu posłów, który jest między nami a więc może to potwierdzić, zagadnął go: »Tak, ale jeżeli Pan jest przeciwko temu, to w takim razie wobec tego, że my nie mamy sami dostatecznej siły, aby wybory dla nas korzystnie przeprowadzić, podaj Pan inny sposób, co mamy robić« również naturalnie ludowcy mają nas z tej matni wyciągnąć, bo inaczej ginie z kretesem.

Charakterystycznym w tem przemówieniu jest w ustach tego posła wypowiedziane zdanie, że kto nie uznaje władzy jest anarchistą, a ja ze swej strony mogę śmiało wypowiedzieć, że tam gdzie władza tak wykonuje ustawy w kraju przez cały czas rządów stańczykowskich, że formalnie je łamie w szczególności przy wyborach, o czem później bliżej opowiem, władza ta sama sieje anarchizm z góry, podkopuje wiarę u ludu co do bezinteresowności i przedmiotowości zastosowania ustaw, demoralizuje szerokie warstwy ludności i sprawia stan takiego rodzaju, że słusznie anarchią nazwać go można, a anarchia szerzona z góry, od samej tej władzy.

Czy podczas każdorazowych wyborów nie mamy przedsmaku, że zaprowadzony jest w kraju stan wojenny, lecz li tylko przeciw wyborcom opozycyjnym i ich kandydatom?

Czy władza nie w ten sposób u nas w Galicyi funkcjonuje, że przeciw opozycji ustawa cynicznie w ten sposób jest wykonywana, że każdy nie idący na pasku rządowym, jest wyjęty formalnie z pod praw, a przeciwnie władza sama i wyborcy rządowi uprawiają orgię nadużyć i zbrodni przeciw wszystkiemu, co się im sprzeciwia, a czy słyszał ktoś, żeby sądy galicyjskie wezwane do obrony ustaw, kiedyś wkroczyły?

Czy w Galicyi nie toleruje się ciągle i hodzi zbrodniarzy i lichwiarzy?

I czy w Galicyi nie najbardziej się opłaca stanowisko stałej hyeny wyborczej?

Przecież notorycznie znane są tysiące egzystencji ludzi z pod ciemnej gwiazdy, którzy żywot swój, wpływy, dobrobyt zawdzięczają li tylko, że są pewnemi hyenami wyborczymi na korzyść rządzącej partii konserwatywnej.

A urzędnicy polityczni, automiczni, ba nawet urzędnicy sądowi nie zawdzięczają swego urzędu, wpływów, awansów etc. uprawianym przez nich gwałtom i sztuczkom wyborczym? co w innych krajach na zachodzie byłoby niemożliwem i taki urzędnik nie tylko byłby napędzony lecz wprost dostałby się do kozy.

Czy w zaborze pruskim, gdyby na modłę galicyjską wykonano wybory, wyszedłby jeden Polak z urny wyborczej?

Bo tam w Prusach uchwalają ustawy antiludzkie, niekulturalne przeciw Polakom, ale w ramach tych ustaw administracja funkcjonuje i urzędnicy przeczą przeciw kradzieży głosów, niedopuszczanie wyborców do głosowania, wyrywanie kart wyborczych, ba nawet niewręczanie kart uprawnionym nie praktykują, jak niestety u nas w Galicyi?

Podziwiam śmiałość w tych warunkach, jeśli się mówi o anarchistycznym nieuznaniu władzy, wobec takich praktyk tej władzy.

A teraz przypatrzmy się, co powiedział główny naczelny wódz stańczyków JE. pan Namiestnik dr. Bobrzyński na tem zgromadzeniu konserwatystów krakowskich, panów wyborców wielkiej własności, gdzie dowiedzieliśmy się takich ciekawych wynętrzeń. Dla ważności tychże enuncyacji ze względu już na osobę mowcy przeczytam, jeśli JE. pan Marszałek pozwoli częściowo to przemówienie w Krakowie dnia 4. bm. wedle dosłownie podania »Czasu«. Otóż mówił JE. pan Namiestnik (*czyta*): Przedewszystkiem co się tyczy stosunku konserwatystów do ludu wiejskiego, to oddawna, od lat niepamiętnych, było dążeniem stronnictwa konserwatywnego, a specjalnie krakowskiego jego odłamu, żeby się poświęcić stopniowemu podniesieniu i podźwignięciu ludu. Przypomnijcie sobie panowie, że jeszcze to grono świetnych ludzi, na których czele stał Potocki Adam i Henryk Wodzicki w 65 roku w Sejmie podczas pierwszej organizacyi gminnej, zajmowali w tym kierunku najbardziej wysunięto stanowisko. I dalej w tym kierunku konsekwentnie postępo-

wali i ich następcy, mając na celu podnieść ten lud wiejski czy pod względem narodowym, kulturalnym czy ekonomicznym. Posłowie konserwatywni krakowscy widzieli w tem jedno z najpiękniejszych, najwdzięczniejszych i najbardziej obywatelskich patryotycznych swych zadań. Długie lata mijały i wiele temu dążeniu przeciwstawiło się przeszkody i trudności. Lud ten jeszcze niedojrzały, ale jednakże dostępny namiętnościom politycznym, porwany przez agitatorów znalazł się w fazie, którą panowie wszyscy znacie w fazie najgorszej i najniebezpieczniejszej, w której nie tylko kwestyonował różne i polityczne i narodowe przykazania, lecz w której wytoczył walkę wielkiej własności i duchowieństwu. Wiemy jak namiętnie walka ta się objawiała i to nie tylko podczas wyborów — bo podczas wyborów zawsze gorączka o parę stopni do góry idzie, ale szczęśliwie potem mija — lecz i w życiu codziennem, jaki rozłam i terroryzm panował pomiędzy włością i dworem, jak chłopci rozsądniejsi, starsi, przywiązani do właściciela wsi, niemal chyłkiem komunikowali się z dworem, aby tego nie widziano. Była to chwila przykra i bolesna, a łączyło się z tem, że stronnictwo, które najbardziej reprezentowało tę walkę socyjalną, równocześnie stało po za Kołem polskim w Wiedniu. I wtedy znalazł się mąż, który sposobność zmiany umiał uchwycić. Opowiadał to jako bezpośredni czynnik i świadek tego aktu. Kiedy się okazała możliwość, że ludowcy nawrócą z dotychczasowej drogi, ś. p. Andrzej Potocki ze mną naprzód osobiście, a potem w rozmowach z szeregiem najważniejszych mężów stronnictwa konserwatywnego, zastanawiał się nad tem głęboko. Rozchodziło się, czy nadzieje nie są złudne, czy nadzieja nie pryśnie zaraz i nie będzie zawodu. Przychodziło do rzeczy powoli, przyszła do skutku zgoda — jak pos. Jaworski powiedział w formie kompromisu wyborczego — ale pod warunkiem wstąpienia ludowców do Koła i pod warunkiem jeszcze jednym, o którym pos. Jaworski nie wspomniał, t. j. ludowcy zobowiązali się przy wyborach posłów konserwatywnych we wschodniej Galicyi — byli po imieniu wyliczeni — nie tylko nie zwalczać, ale wszelkimi siłami popierać. Zatem akcja ta nie miała żadnego ostrza przeciw konserwatystom na wschodzie i nawet była pomyślaną jako rzecz, która w ścisłym z nimi stoi związku.

Przecież idea przewodnią całego naszego działania było to, że jeżeli myśl konserwatywna w Galicyi ma być skutecznie reprezentowaną, jeżeli na tle tej konserwatywnej myśli ma się kraj rozwijać, jeżeli ma się w Sejmie uchylać projekty ustaw, zmierzające do rozwoju kraju, to potrzeba koniecznie, by konserwatyści szli razem i by dla tej wspólnej pracy usuwało się na bok te kwestye, w których mogą się chwilowo różnić. Usuwało się niejednokrotnie kwestyę reformy czy to administracji czy gminnej i tak samo załatwianie różnych spraw ruskich, czekało się na moment, kiedy wspólna praca i doświadczenie sprowadzą, że będzie można zgodnie przystąpić do rozwiązania tych spraw pierwszorzędnej wagi.

Przeczytałem prawie całą mowę JE. Namiestnika, chcąc tę mowę uwiecznić w protokołach tej wysokiej Izby, jako dowód, jak w okresie demokratyzacji wszystkich narodów o wysokiej i niskiej kulturze, w okresie, gdzie powszechne i równe głosowanie stało się własnością wszystkich i weszło jako jedyny moment zrównania klas społeczeństwa, zaślepienia jeszcze niektórych, którzy jeszcze marzą, że mogą się utrzymać na stanowisku aneksyi całej władzy dla szczupłej garstki uprzywilejowanych możnowładców. Uderza w tej przemowie, gdy przypisuje tylko agitacji ogólne niezadowolenie ludu, to ciasne wytłumaczenie cechuje każde wstecznicstwo i z pewnością żaden konserwatysta nie chce rozumieć, że nałożone kajdany muszą pęknąć, a jeśli agitator wyczuwający subtelnie, co w głębi duszy siedzi i naprowadza chęć wydobywania masy ze stanu uposzczenia na światło równo uobywatelena swobody i wolności środkami rewolucyjnymi, na używanie do tego celu środków ewolucyjnych legalnych, to popełnia przeto czyn patryotyczny i chwalebny.

Wszystko to byłoby bardzo dobrze, gdyby ci panowie naprawdę zawarli sojusz z ludem polskim a to dobrze dla kraju i ojczyzny. Cieszyłbym się bardzo i z pewnością byłbym pierwszy, który przyłożyłby do tej pracy rękę, gdyż wiem do czego prawdziwa zgoda w kraju doprowadza.

Niestety ponownie nie zawarli sojuszu z ludem polskim, który o tem nie wiedział, tylko z panem Stapińskim, który wówczas nawet nie miał mandatu do prowadzenia rokowań ugodowych, gdyż nie był wtedy nawet prezesem, tylko sekretarzem P. S. L., a jeżeli robił jakie sojusze, to bez upoważnienia Rady naczelnej P. S. L., gdyż ja jako członek rady naczelnej nic o tem nie wiedziałem i również inni członkowie. To też nie

mógł w imieniu stronnictwa podpisać deklaracji, że ludowcy wstąpią do Koła polskiego bez zastrzeżenia, gdyż o wstąpieniu do Koła polskiego w Wiedniu decyduje kongres P. S. L., który odbył się dopiero w marcu 1908 a więc po wyborach do Sejmu, które odbyły się 25. lutego 1908.

Z tego wszystkiego widać, jak podstępnie postępowano, jak wszystko po cichu załatwiono sojusze z osobą do zawarcia nie upoważnioną, jak formalnie ignorowano wolę ludu i konferowano tylko z posłem Stapińskim, którego wprzód już sobie s. p. Namieśnik Potocki pozyskał a to w czasie między pierwszymi i drugimi wyborami do parlamentu Wiedeńskiego w r. 1907.

Przytaczam te fakta, chcąc raz tu w tej Wysokiej Izbie wyjaśnić, jak powstała opozycja w łonie P. S. L., która z początku była bardzo silną, lecz na zewnątrz nie wystąpiła.

Dopiero po sławnej i głośniejszej mowie budżetowej posła Stapińskiego w Sejmie 1908 prawie cała inteligencja i część chłopów ludowców otwarcie wypowiedziała wojnę p. Stapińskiemu, który nazwał tę opozycję frondą.

Przecież już w marcu 1908 gazeta chłopska założona przez posła Stapińskiego samego, który oddał ją później swemu najserdeczniejszemu przyjacielowi Olszewskiemu byłemu posłowi, w artykule jawnie po raz pierwszy zarzuca otwarcie posłowi Stapińskiemu zdradę.

Grupa nasza lwowska, do której najwybitniejsi starzy ludowcy należą, jak sam założyciel stronnictwa ludowego p. Bolesław Wysłouch i inni, już dawniej krytycznie patrzyła na działanie p. Stapińskiego, gdyż nigdy nie akceptowaliśmy demagogicznych, nie kulturalnych sposobów agitacji jego, i na radach naczelnych wytykalśmy mu, że nie zgadzamy się, w okresie przed rokiem 1907-mym, na artykuły w »Przyjacielu ludu«, gdzie była mowa »o czaszkach szlacheckich do wybrukowania ulic Warszawy«, o hołocie szlacheckiej« i t. d.

My chcieliśmy walkę prowadzić jak najzawziętą, ostrą, wobec popełnionych na nas łajdactw i prześladowań, lecz w każdym razie w granicach określonych przez ludzi kulturalnie myślących. Tak samo, jak nam się nie podobała ta demagogia, nie mogliśmy dopuścić do spaczenia programu stronnictwa, do autokratyzmu i despotyzmu w stronnictwie, gdzie jeden człowiek usurpuje sobie wszystkie prawa i władzę w stronnictwie.

Przecież niesłychana jest taka kumulacja urzędów w tak wielkim stronnictwie, posiadającym setki tysięcy zwolenników, gdzie jeden człowiek jest prezesem Rady naczelnej, prezesem klubu parlamentarnego ludowców w Kole polskim w Wiedniu, prezesem klubu sejmowego, prezesem głównego Zarządu wyborczego, właścicielem i naczelnym redaktorem organu stronnictwa »Przyjaciela ludu«, gdzie jest w zupełności nieodpowiedzialnym i t. d.

Takiego dyktatorstwa nawet ustrój społeczny starego państwa Rzymskiego nie znał w chwilach dla państwa tego bardzo groźnych, jak podczas wielkiej wojny, a tem mniej nie miało takiego ustroju stale.

To się sprzeciwia wszelkim pojęciom składu stronnictwa, jeden człowiek nie może mianować członków stronnictwa, lub wyrzucać niewygodnych, nie może wedle własnego widzimisie mianować kandydatów do ciał reprezentacyjnych, nie może przyjąć do stronnictwa ludzi, którzy ze stronnictwem nic wspólnego nie mają, ba nawet takich, którzy programu nie uznają, owszem chcą ten program zmienić, by więcej był wygodny dla przeciwników konserwatystów, jak dla ludu. Widzimy tu pracę od szeregu lat podjętą w celu spaczenia całego stronnictwa, zdemoralizowania ludzi, z całą świadomością prowadzoną, z którą tą pracą my starzy ludowcy nigdy zgodzić się nie możemy, jako ludzie ideowi, którzy przystąpili do stronnictwa z poświęceniem nawet własnych interesów, czego przecież ci nowi młodzi ludowcy nie czynią.

Są między tymi nowymi ludowcami, których poseł Stapiński samowładnie do stronnictwa przyjął, ludzie zaci i uczciwi, lecz przystąpili do nas z innym programem nie demokratycznym, przystąpili do nas na żądanie konserwatystów, by nas przerobić i na żądanie tychże konserwatystów zostali przy pomocy pana Stapińskiego odrazu posłami P. S. L. Czy ci sojusznicy p. Stapińskiego panowie stańczycy przyjęliby zakapturzonych ideowych ludowców do swego łona dając im nawet mandaty? Czy to ma być równomierność sojuszu ludowców z konserwatystami?

Mamy teraz ludzi, którzy przystąpili do nas, chcąc korzystać z wpływów nowej marszruty i nowego kursu, o ofiarach tej inteligencji pracy nad dobrem nic go nie obcho-

dzącej warstwy upośledzonej ludu nie ma mowy, a tem mniej o ideowości pracy z ludem dla dobra całego społeczeństwa polskiego.

Oskarżam p. Stapińskiego, że raz odchodząc od programu robi świadomie przeciw interesom włościanstwa: dowód całe jego działanie od lat czterech i jawne przyznanie się stańczyków na zgromadzeniu w Krakowie 4-go stycznia b. r.

Nazywam demoralizacją chłopów: skaptowanie tychże środkami materialnymi, agencjami Wisły, koncesjami szynkarskimi, do czego mu jego protektor JE. Namiestnik pomaga, szerzenie zamiast ideologii czystej moralnej programu naszego stronnictwa, ideologią, którą nie mogę inaczej jak »Stapińszczyzną« nazwać.

Znane są jego karkołomne koziołki polityczne, jak sympatya dla słowian, którą chętnie widzieliśmy, z początku i wrogie, również z początku, stanowisko do byłego ministra Bilińskiego, które wywołało wystąpienie z klubu ludowców nowego ludowca ks. pośła Pastora, a później zwrot przeciw słowianom w parlamencie i służalczość dla dającego szczerze koncesye ministra Bilińskiego.

Widzieliśmy stanowisko jego przeciw kanałom w myśl żądań zaustriaczanego ministra finansów JE. pośła Dra Bilińskiego, a później, po upadku tegoż ministra, kiedy stanowisko to dla tego ostatniego nie było szkodliwe, zwrot w kierunku za kanałami, o które cały kraj tak silnie się domagał.

Skonstatowałem tu w tym Wysokim Sejmie, jak w ciągu kilku dni zmienił swoje stanowisko na korzyść wyboru członka wydziału krajowego ukraińca, chociaż przedtem, był za starorusinem a to dlatego, bo rząd centralny przez pośła Namiestnika Bobrzyńskiego tak żądał. Chociaż wszystko, co tu powiedziałem, dotyczy spraw wewnętrznych P. S. L., byłem przecież zmuszony je przytoczyć, chcąc przed krajem i w tym Wys. Sejmie usprawiedliwić powstanie opozycji, która już się zorganizowała jako P. S. L. Zjednoczenie niezawisłych ludowców mające na celu naprawę złego w obecnym kursie przywrócenia czystości programu taktyki i roboty.

Spodziewamy się, że wszyscy prawdziwi ludowcy zgrupują się koło naszego sztandaru, ludzie łatwowierni lecz uczciwi się ockną, gdyż już czas, by zobaczyli, że P. S. L. znajduje się w stadium upadku na powierzchni pochyłej, gdzie od lat 4-ech toczymy się pomału lecz konsekwentnie na dół do morza konserwatyzmu.

Kto chce widzieć, i nie chce być ślepym, chyba musi stwierdzić, że z dawnego, silnego pełnego nadziei i otuchy stronnictwa zostały tylko strzępy.

Te strzępy załatać i skleić, jest to robota mozolna i trudna, ale my ją podejmujemy i mamy w Bogu nadzieję, że uda nam się jeszcze doprowadzić do celu tę pracę, usunąwszy wszystko złe, które od lat czterech do nas się przylepiło. Usuwać deprawę korupcyę, szczególnie wyborczą, obłudę demoralizacyę, pracę dla korzyści własnej egoizm i sobkowstwo, i natomiast wprowadzić dawną ideologię, czystość haseł i taktyki, uczciwość połączoną z bohaterstwem i nieustraszonością w działaniu dla dobra ogółu i dla idei.

Wysoki Sejmie! Mamy już prawie 5 lat od czasu zaprowadzenia równego i powszechnego głosowania do parlamentu Wiedeńskiego i zapytuję się panów tak ludowców jak demokratów wszystkich odcieni, co dobrego przyniosła, ta radykalnie demokratyczna reforma wyborcza? Zamiast zdemokratyzowania rządów w kraju począwszy od Namiestnika aż do Starosty powiatu, mamy prawie wszystkie posady zajęte przez konserwatystów, mamy rządy jak dawniej sprawowane przez garstkę konserwatywną na modłę jak za czasów ery ś. p. hr. Kazimierza Badeniego, ery tej silnej ręki.

Pytam się, co się zmieniło od tych lat prawie 5-ciu w kraju? Czy zmiana ustawy gminnej i kwestya połączenia obszarów dworskich z gminami poszła naprzód? Uchwaliliśmy nową ustawę łowiecką, która, choć w bardzo małej części odpowiada nowym wymaganiom, spodziewaliśmy się choć trochę naprawy stosunków pod tym względem przynajmniej pod względem wynagrodzenia szkód chłopom uczynionych przez dziki i inne zwierzęta.

Wykonanie przez starostów tej ustawy nowej, jest parodią tego, jak się gdzieindziej ustawy wykonuje, jest formalnie pokpiwanie się z wyraźnych przepisów tej ustawy, gdyż jak przedtem dobijanie się ludności celem wynagrodzenia szkód, natrafia wprost na odmowę ze strony właścicieli i dzierżawców polowania i na tendencyjne zastosowanie ustawy ze strony starostw. Już mianowani przez Starostów sędziowie dla wynagrodzenia szkód, wyrządzonych przez zwierzynę łowną nie dają gwarancyi, należytego

przestrzegania ustawy, gdyż prawie wszyscy z małymi wyjątkami są zależni od właścicieli lasów i większych dzierżawców polowania.

Są to przeważnie oficyaliści naszych obszarników, ich leśniczowie etc; więc są to ludzie interesowani w tem, by żadnych wynagrodzeń za szkody nie wypłacać. Ze strony chłopów mamy jak dawniej, przed wyjściem ustawy łowieckiej wiele skarg i zażaleń z powodu szkód, wyrządzonych przez zwierzynę łowną, a nasi starostowie są głusi i obojętni na te lamenty i widać, że nasz rząd krajowy nie daje im poleceń w kierunku ścisłego wykonania najnowszej ustawy łowieckiej. Ta okrzyczana przez prezesa posła Stapińskiego wielka zdobycz dla chłopów okazuje się w praktyce iluzoryczną i pod tym względem nie widzimy żadnego postępu dla dobra ludności wiejskiej. Wedle mego zdania stronnictwo ludowe czyli raczej klub posłów sejmowych tego stronnictwa miał jako pierwszy, kardynalny obowiązek zmienić strukturę tej Izby kurjalnej, starając się wszystkimi siłami, środkami legalnymi, lub nawet nielegalnymi przeprowadzić ustawę, zmieniającą statut krajowy dla reformy wyborczej czteroprzymiotnikowej.

Reforma wyborcza z powszechnem, równem, bezpośredniem i tajnem prawem głosowania jest jednym z najważniejszych postulatów naszego Stronnictwa i każdy wybrany poseł-ludowiec, uznający program i taktykę P. S. L. obowiązany był zaraz po wyborach skupiać wszelkie siły energii i inteligencji w kierunku wywalczenia takiej reformy wyborczej, a nie rozdrabniać tej siły dla małych, chociaż korzystnych zdobyczy.

Musimy sobie szczerze i otwarcie raz powiedzieć, że Sejm obecny — kurjalny z dążnościami wstecznymi, konserwatywnymi, służący tylko interesom szczupłej garstki obszarników, nigdy nie da nam, należnych szerokim masom ludności ustaw demokratycznych, chyba dla zamydlenia oczu da nam rzekome polepszenia, jak zwyczaj wymienioną ustawę łowiecką. Zresztą cała administracja krajowa, polityczna i autonomiczna, cała falanga urzędników jest przeciw w ręku naszych możnowładzców krajowych; do ich grupy należy przeciw Namiestnik i Marszałek krajowy — są więc w możności tendencyjnie wykonywać ustawy na korzyść partii rządzącej. Tylko zupełna zmiana struktury Sejmu, wywołana przez reformę wyborczą, sprowadzi do tej Izby posłów, którzy z masami wyborców będą więcej w kontakcie i stworzą większość demokratyczną w konsekwencji większość ta obejmie rząd w kraju.

Tylko Sejm, opierający się o powszechne i równe prawo głosowania może skutecznie działać dla dobra ogółu — znieść przywileje, zaprowadzić ład w administracji, tak politycznej jak autonomicznej, rozbudzić w masach poszanowanie prawa i ustaw przez taki ludowy Sejm wydanych. Toteż w myśl tych zasad, będąc wybranym w r. 1908 posłem na Sejm krajowy przyrzekłem swoim wyborcom solennie, że pierwszym i jedynym mojem staraniem będzie pracować intensywnie dla reformy wyborczej, gdyż jako demokratą i ludowcem nie uważam się jako kurjalny poseł prawdziwym zastępcą ludu, uważam się jako tymczasowo wybrany poseł, który ma przyczynić się do pracy, by po mnie, po uchwaleniu czteroprzymiotnikowej reformy wyborczej — przyszedł prawdziwy poseł na mocy tej reformy wybrany. Pan Stapiński zaprzepaścił w pierwszych latach reformę wyborczą; przez cztery lata walczyłem w klubie ludowców z p. Stapińskim, chcąc przynaglić tę sprawę. Poseł Stapiński znalazł kruczki i krętackie argumenta, by w myśl układów z Stańczykami udaremnić i przewlekać reformę wyborczą. Znałe są słowa jego, wypowiedziane w Sejmie w r. 1908 i 1909, że chłopci nie życzą sobie reformy wyborczej, są zmęczeni i znużeni pracą wyborczą, tak dla parlamentu w r. 1907, jak i dla Sejmu w r. 1908. „Przyjaciół ludu“, organ p. Stapińskiego pisał, że chłopci nie życzą sobie równości; był to wyłom w programie P. S. L., który powinien być przedewszystkiem przestrzegany przez prezesa P. S. L. p. Stapińskiego.

Wiadomo również, jak lekceważąco traktował organ p. Stapińskiego „Przyjaciół Ludu“ reformę wyborczą, pisząc wówczas, że mamy ważniejsze sprawy do załatwienia jak reformę wyborczą, albowiem nikt nie powinien sobie tem głowy suszyć, chłopci mają większe bolączki, jak reforma ustawy gminnej (dla której dotychczas nic nie zrobiono), połączenie obszarów dworskich z gminami, zmiana ustawy łowieckiej (którą przeprowadzono, jak wyżej wspomniałem) i t. d. Był jednak p. poseł Stapiński ostrożnym nie wypowiedzieć tego zdania na zebraniach publicznych i wiecach chłopskich. Wogóle od r. 1908 p. Stapiński unikał takich zebrań i wieców, bo gdzie próbował, jak w Jasle spotkał się już z nieufnością zgromadzenia, zarzucono mu bowiem wprost w oczy zdradę ludu. Ten trybun ludu potrzebuje teraz, chcąc się spotkać z tym ludem, pomocy Namiestnika, względnie Starostów i c. k. żandarmeryi; dla jego dobra, względnie dobra

kliki rządzącej przenoszą i suspendują nauczycieli i innych urzędników państwowych, lub autonomicznych, którzy mu przeszkadzają w pochodzie jego dla pracy na rzecz sojuszników-Stańczyków.

Serce się ściska, że muszę to powiedzieć jawnie, nie jest to z mojej strony ani zawiść, ani nicnawieść do osoby p. Stapińskiego, życzę mu wszelkich pomyślności, honorów i zaszczytów, bogactwa, jednakże niech się to nie stanie ze szkodą dla P. S. L.

Tak samo sprawa stoi z nauczycielstwem ludowem. Nauczycielstwo ludowe w długoletniej walce o poprawę bytu materialnego zawsze miało największe zaufanie do naszego stronnictwa.

Nauczycielstwo bowiem, w szczególności po wsiach było jedyną inteligencją, które popierało cele P. S. L., gdyż niestety duchowieństwo rzymsko-katolickie z małymi wyjątkami należy do innych obozów politycznych. Ludowcy bowiem, chcąc między innymi podnieść oświatę ludu, chcąc ten lud umoralnić, materialnie podnieść, narodowo uświadomić, muszą się starać do tego celu mieć na wsi nauczyciela obywatela, dobrze materialnie wyposażonego, pedagoga, przyjaciela ludu zadowolonego, do którego społeczeństwo nasze i lud odnosiłoby się z czcią i zaufaniem, jako do wychowawcy przyszłego, nam tak drogiego pokolenia.

W tym duchu działało nasze stronnictwo od samego początku zawiązania P. S. L. I my obecnie niezawisli ludowcy ściśle przestrzegamy tej pracy dla nauczycielstwa ludowego. Niestety i pod tym względem pan prezes Stapiński zrobił wyłom w programie pracy tak samo, jak i w innych kwestjach zasadniczych.

Przypominam jak owacyjnie przyjęto prezesa Stapińskiego na olbrzymim wiecu nauczycielstwa ludowego w r. 1907, oddając przez to w osobie pana prezesa hołd zasługom naszego stronnictwa.

Natomiast na jeszcze większym wiecu nauczycielstwa ludowego dnia 14. stycznia 1912. Prezes Stapiński, przeczuwając wrogie usposobienie wiecowników wcale się nie pokazał, chociaż był we Lwowie za to na jego miejscu przemawiał nawet reprezentant konserwatystów młody poseł hr. Badeni.

Tak się czasy zmieniły. Konserwatyści zdobywają placówki, opuszczone przez ludowców — »Stapińczyków«.

Niech jednakże nauczycielstwo ludowe pamięta, że prawdziwych przyjaciół ma tylko w P. S. L. My wierni programowi stronnictwa niezawisli ludowcy z wszelkich sił, jak dotychczas, popierać będziemy postulaty tego nauczycielstwa; jak zrównanie płac z czterema najniższymi rangami płac urzędników państwowych, pragmatykę służbową, która nadałaby nauczycielom ludowym niezależne obywatelskie stanowisko, jak w sądownictwie, w szczególności usunięcie § 9. ustawy o stanowisku nauczycielskiem, uwłączający w wysokim stopniu godności nauczyciela, gdyż ustanawia dla dobra szkoły (w pojęciu najwyższej magistratury c. k. Rady szkolnej krajowej) samowładne przeniesienie nauczycieli z miejsca na miejsce bez podania powodów. Również jesteśmy przeciwnikami dwutypowości seminariów nauczycielskich, gdyż żądamy jednotypowej nauki po wsiach i miastach dla pierwszych czterech klas.

Jesteśmy przeciwnikami podziału dotychczasowego na cztery klasy płac, kar, zadanych nauczycielkom za »macierzyństwo« i odtrącania tymże dodatków na mieszkanie, jeśli są żonami nauczycieli.

W sprawie do braci naszych Rusinów, zamieszkujących z nami razem ten kraj, w szczególności większą wschodnią część tego kraju zajmujemy — my niezawisli ludowcy, jak najlojalniejsze, przyjazne stanowisko.

Lud polski i ruski, mieszkający razem na tej samej ziemi, po większej części złączony węzłem pokrewieństwa ze sobą, nie życzy sobie waśni narodowej, rozkrzewionej sztucznie przez prowodyrów jednej i drugiej narodowości. Razem bez różnicy doznawali i odczuwają krzywdy, wyrządzone mu przez wieki ze strony partyi rządzącej, kto wie, czy większej krzywdy nie odczuwają chłopci Polacy, gdyż inteligencja i pseudodemokracja polska, ba nawet duchowieństwo polskie tworzyli zawsze blok antiludowy, przeciw interesom włościaństwa, popierając w zaślepieniu interesy własne i miejskie w połączeniu z konserwatystami. Rusinów z powodu braku szlachty i interesów tego stanu, duchowieństwo i inteligencja idzie razem z ludem.

My, niezawisli ludowcy patrzymy się na sprawę ruską pod kątem niepodległości przysłej Polski, Rusi i Litwy.

Tylko w ścisłym sojuszu z Rusinami i Litwinami możemy odbudować niepodległą

Polskę, Ruś i Litwę; federacya czyli »tryalizm« tych trzech państw mógłby w Europie środkowej, stanowić silny ustrój i potężne państwo.

Chcemy Rusinów odciągać od małostkowej polityki nienawiści, wskazać im szeroki horyzont państwowości ruskiej w zaborze austriackim i rosyjskim, jako przyszłe wielkie państwo ukraińskie. Rozumie się, że my, niezawisli ludowcy, hołdujący zasadom niepodległości Polski całej trójzaborczej, nigdy nie zgodzilibyśmy się w przyszłej Polsce na ustrój rządów szlacheckich, jak dawniej, tylko chcemy mieć Polskę, rządzoną przez lud i demokrację.

Pod tym kątem widzenia stanowisko nasze co do żądań bratniego narodu ruskiego jest jasne. Bez zawiści chcemy się patrzeć na rozwój kulturalny i ekonomiczny narodu ruskiego, widząc w nich naszych przyszłych sprzymierzeńców w sprawie tak doniosłej, jak niepodległość Polski chcemy im ze wszystkich sił pomagać do wzmocnienia ich stanowiska narodowego dla państwowości przyszłej wielkiej Ukrainy.

Danem jest dla nas stanowisko nasze, rozwiązania kwestyi reformy wyborczej pod względem ilości mandatów ruskich, chcemy bezwzględnej sprawiedliwości.

Tak samo życzliwie odnosimy się do żądań uniwersytetu ukraińskiego, podziału Rady szkolnej krajowej na polską i ruską; jednym słowem do wszystkich kwestyi, mogących ich podnieść pod względem kulturalnym, ekonomicznym i narodowym.

Bezsprzecznie ruch współdzielczy w olbrzymich rozmiarach zaprowadzony w innych krajach o wysokiej kulturze, musiał po części być uwzględniony i w naszym kraju. Niestety! nasze rządy konserwatywne traktują te sprawy bardzo po macoszemu, gdyż instytucje zaprowadzone w dalekości nie odpowiadają potrzebom, albowiem oprócz kas Raiffeisenowskich, wszystkie inne instytucje nędzny prowadzą żywot. Przeprowadzenie ustawy komasacyjnej jest parodią tego, jak ustawa taka ma być przeprowadzona i biuro dla tej pracy komasacyjnej ma więcej procesów i nieprzyjemności, aniżeli efektywnych rezultatów tej pracy.

W niektórych miejscowościach jak n. p. w Lublińcu, pow. cieszanowskiego, komasacya trwa już więcej niż dziesięć lat bez skutku, przyczem ludność tej miejscowości, doprowadzona do rozpacz, gdyż obecnie pod względem własności gruntów panuje anarchia, wątpię czy temu nieudolnemu biurowi uda się rozwikłać tę sprawę.

Również co do wykonania ustawy o włościach rentowych nie widać tego rozmachu, jakiego wykonanie takiej ustawy wymaga. Zbyt szczupłe fundusze, udzielone biurowi włości rentowych przy Wydziale krajowym nie pozwalają rozrósć i w dalekości nie odpowiadają potrzebom. Ludność wiejska, która entuzjastycznie witała ustawę o włościach rentowych doznaje coraz więcej rozczarowania. Największą przeszkodą, by błogie skutki tej ustawy weszły w życie, jest tendencyjne, śmiesznie niskie oszacowanie gruntów chłopskich, w czem widać skąpą, nieszczodłą rękę dla chłopów, — naszych możnowładców konserwatywnych.

Już procent, udzielonych pożyczek dla włości rentowych w stosunku do podań o te pożyczki jest rażąco mały. To też instytucya ta w wykonaniu przez nasz Wydział krajowy prowadzi żywot marny i tylko wegetuje.

Sprawa udzielania koncesyi szynkarskich po wygaśnięciu ustawy propinacyjnej z końcem roku 1910 była przez wiejską ludność chrześcijańską z całym entuzjazmem witana. Zasady głoszone tu w Wysokiej Izbie przez JE. p. Namiestnika i przez nas posłów, dla informacyi powtórzone na wiecach licznie odbytych, włościom, miały swoje dobre strony i etyczne tendencje, a mianowicie: 1) ograniczenie pijaństwa, 2) ograniczenie ilości nadanych koncesyi dla wsi i miasteczek, 3) nadanie radom gminnym prawa zręczenia się w ogólności szynków i wypowiedzenia swego zdania o wartości moralnej, proszących o koncesyę, 4) obietnica ze strony JE. p. Namiestnika, że koncesyę dostanie również ludność chrześcijańska, dająca wszelkie gwarancje moralnego i zgodnie z ustawą prowadzenia interesu szynkarskiego, 5) odmówienie koncesyi ludziom poszlakowanym o wyzysk, rozpijanie, używającym wyszynków na cele ciemne i uboczne dla lichwy i innych nadużyć, 6) odmawianie koncesyi ludziom bogatym, a w szczególności właścicielom wielkich obszarów dworskich, którzy są tak sytuowani, że nie potrzebują takich dochodów dla utrzymania swej egzystencji, gdyż ustawa wyraźnie powiada, że koncesyonaryusz powinien sam szynkować i nie poruczać tej funkcji innym ludziom, więc ustanawia niemożliwość poddzierżawienia, 7) JE. p. Namiestnik zobowiązał się polecić Starostwom trzymanie się ścisłego zasad, wyżej przytoczonych i miał dawać wskazówki Starostwom, by nie udzielać koncesyi dla gmin, w których Rada gminna uchwaliła, że nie życzy sobie szynków, a z drugiej strony, nie bacząc na uchwały Rady gminnej wydawać

koncesye w ograniczonej ilości dla gmin i miasteczek, a to na ośmset mieszkańców gminy wiejskiej jedna koncesya, a dla miasteczek na pięćset dusz ludności. Gdyby te zasady były ściśle dotrzymane i wykonane mielibyśmy satysfakcyę, że przecież w Galicyi postępujemy naprzód w kierunku podniesienia moralnego i materyalnego ludu wiejskiego.

Niestety! wprowadzenie w życie tej ustawy nie odpowiada ani w jednej rzeczy zwyż wymienionym punktom wytycznym i jest dowodem, że wszystkie wygłoszone z trybuny namiestnikowskiej hasła są czczym frazesem w Galicyi. Faktem jest, że pijaństwa nie ograniczono, narzucono gminom szynki, chociaż się sprzeciwily, bo ich mieć nie chciały, dano więcej koncesyi jak ustawa przepisuje, ba, nawet jak gmina żądała, dano koncesye ludziom niemoralnie prowadzącym się, notorycznym lichwiarzom, a jak najmniej uczciwym włościanom, ba, dano nawet szynki magnatom, a to nawet po kilka i kilkanaście, chociaż znanem jest, że tacy hrabiowie i książęta sami osobiście nie wykonują przemysłu szynkarskiego, równocześnie w kilku, ba, nawet w kilkunastu uzyskanych koncesyach dla szynków i że dla takich bogaczy, którzy oczywiście poddzierzawiają owe koncesye ze znacznym zarobkiem stwarza się sztuczne, niemoralne, materyalne korzyści, których nie potrzebują z uszczerbkiem dla ludzi biednych, potrzebujących tych koncesyi dla wyżywienia siebie i swej licznej rodziny.

Przy rozdawaniu tych koncesyi ze strony Starostw działy się orgie korupcyi i nadużyć, mogę z własnego doświadczenia w moim powiecie cieszanowskim przytoczyć kilkadziesiąt podobnych wypadków, które doszły do mojej wiadomości, mimo, że sam kilkadziesiąt razy wkroczyłem i interweniowałem bądź to w Starostwie, bądź też w Namiestnictwie. Nadużycia te nie ujawniły się li tylko przy sposobności nadania koncesyi, lecz w sposobie także nadania koncesyi sprzedaży trunków alkoholicznych we flaszkach zakorkowanych, gdyż tych koncesyi nie liczono do kategorii koncesyi szynkarskich.

Obecnie prawie w każdej gminie oprócz koncesyonowanych szynkarzy, mamy niekoncesyonowanych, którzy tylko o tyle różnią się od tamtych, że kupujący przynosi mu flaszeczki, pokątny szynkarz z beczki nalewa mu do flaszeczki wódki, jednakże nie pozwala mu wypić tej wódki w lokalu, gdzie szynkuje, lecz zaprasza go do swego prywatnego pokoju i tamże ten pić może tyle, ile mu się żywnie podoba. Taki pokątny szynkarz bez opłat szynkarskich robi naturalnie wielką konkurencyę zawodowemu szynkarzom. Chaos również panował przy sposobności ustalenia wysokości opłat szynkarskich, tu korupcyja i protekcyja nie znała granic, Starostowie gospodarowali tu jak baszowie tureccy, a niezadowolenie u ludności doszło do szczytu, a rozpacz zapanowała u szynkarzy.

Jeśli jeszcze do tego dodany, że wbrew ustawie obecnie ciągle Starostowie rozdają koncesye nowe, to wiara nasza jako posłów i zastępców ludu w słowa Namiestnika, musi się zachwiać.

Jednym z zagadnień społecznych nigdzie publicznie nie rozstrzyganych, to emigracyja, sprawa naszego wychodźstwa.

Fatalna gospodarka doprowadziła do tego, że przeszło 300.000 ludności polskiej i ruskiej nie może znaleźć pracy w kraju i musi iść z prośbą o pracę do wrogich nam pod każdym względem Niemców. Biura powiatowe pośrednictwa pracy, jak to stwierdzają przedkładane nam co roku sprawozdania Wydziału krajowego nietylko, że nie potrafiły ująć wychodźstwa w swe ręce, ale co gorsza działają na szkodę naszego wychodźstwa. Oto Wydział krajowy zawarł umowę o dostawę robotników z »Deutsche Feldarbeiter-Centralstelle« w Berlinie na takich warunkach, na jakie nawet nie zgodziłby się agent prywatny. Co to za instytucya, chciałbym tu, w tej Wysokiej Izbie parę słów powiedzieć. »Deutsche Feldarbeiter-Centralstelle« została założona przez junkrów pruskich celem opieki nad naszym wychodźstwem. Opieka ta wygląda w ten sposób. Robotnik, przekroczwszy granicę niemiecką musi w biurze granicznym Centrali złożyć podatek dwie marki, za co otrzymuje kartę legitymacyjną, która go przykuwa do miejsca pracy. Bez kart legitymacyjnych bowiem roboty nigdzie nie dostanie, a karty te za wpływem Centrali wydał rząd w tym celu, ażeby każdy robotnik musiał przejść przez biura Centrali, a tem samem, ażeby Centrala miała wpływ na wychodźstwo.

W biurach Centrali oszukują naszego robotnika na każdym kroku. Za mieszkanie i wikt (2 razy dziennie czarna kawa, grochowa zupa z kawałeczkiem słoniny i chleb) ściągają robotnikom po 1 marce i 5 f., a po Galicyi w tysiącach rozrzucanych listów ogłaszają, iż wikt i mieszkanie dają za darmo.

Centrala, rozumiejąc dobrze znaczenie naszego wychodźstwa do Niemiec pobudza rząd pruski do wydawania specjalnych ustaw dla wychodźców (ustawa »Karrenzeit«, ubezpieczenie społeczne i od wypadków, gdzie robotnik musi opłacać wszelkie wkładki do kas pruskich a nie ma prawa korzystać z nich, gdyż co roku musi opuszczać granice Niemiec, a tem samem nie może zyskać zamieszkania, karty legitymacyjne, kontrakta etc). Co roku zbiera Centrala przedstawicieli pracodawców niemieckich na posiedzenie, wynikiem którego są co roku niższe płace. Centrala prowadzi politykę hakatystyczną, gnębiąc na każdym kroku robotników polskich, a forytując robotników innej narodowości.

Z taką to instytucją zawarł umowę Wydział krajowy. Zamiast stojąc na straży interesów wychodźstwa galicyjskiego, a tem samem zamiast dążyć do rozbicia organizacji pośredników pracy w Niemczech i dostać się wprost do pracodawców, zawarł umowę z Centralą i idzie jej na rękę, szkodząc tem samem naszemu wychodźtwu. Tych 6.000 koron, proponowanych dla polskiego Towarzystwa emigracyjnego nie wyczerpuje żądań wychodźstwa od kraju. Ustawa wychodźcza od kilkunastu lat tłucze się po najrozmaitszych referentach ministeryalnych i ze smutkiem muszę stwierdzić że wskutek zaniedbania tej sprawy przez Koło polskie nie prędko będzie załatwiona. Agenci pruscy gospodarują u nas w kraju wygodniej, niż u siebie w domu.

Z drugiej strony większe jeszcze nadużycia popełniają na naszym wychodźstwie kompanie okrętowe, zorganizowane w kartel Pool, nakładając dowolnie wysokie ceny przewozu do Ameryki i niepozwalając nieskartelowanym kompaniom pracować skutecznie w Galicyi. A wszystko to dzieje się pod okiem władz centralnych. Wysoki Sejm pomija dyskretnie tę sprawę, ograniczając się do poufnych i tajnych konferencji, o wyniku których sami uczesnicy wątpią już z góry.

Sprawa taniego kredytu dla włościan jest również dotychczas niezałatwiona. Wiemy dobrze, że Bank krajowy w intencji s. p. byłego Marszałka krajowego Zyblikiewicza, który tę instytucję finansową stworzył, miał służyć interesom przedewszystkiem ludzi biedniejszych, a więc rzemieślników po miastach i włościan po wsiach.

Nasi wielcy magnaci i kapitaliści mają pod tym względem aż zanedo wiele wygody, podostatkiem instytucji, które współubiegają się, by służyć swoim możnym i wpływowym klientom. Tylko w szczególności ludność wiejska pod tym względem jest źle traktowana i wydana w zupełności lichwiarzom. P. S. L. w pierwszej linii obowiązane było temu zaradzić, toteż prezes tego stronnictwa, poseł Stapiński starał się o koncesyę na Bank ludowy. Koncesyę tę uzyskał, ale niestety koncesyę tę sprzedał, jak mówią powszechnie za 200.000 K, tak że obecnie mamy we Lwowie Bank ludowy w rękach żydowskich, który zamiast włościanom udziela kredytu przeważnie eskonterom — lichwiarzom żydowskim.

Kończąc moje, choć trochę długie, lecz w dalekości nie wyczerpujące przemówienie nad sytuacją polityczną i ekonomiczną naszego kraju, zastąpionego przez tę Wysoką Izbę, która odpowiedzialną jest za wszystkie te niedomagania, muszę kilka słów poświęcić niedomaganiom, utworzonym przez zastępców naszych, posłów do parlamentu wiedeńskiego, przez t. zw. Koło polskie w Wiedniu. Koło polskie tradycyjnie prowadzi politykę od początku istnienia tegoż dla kraju zgubną, gdyż niestety obecnie niby zdemokratyzowane to Koło przez powszechne i równe głosowanie nie odchodzi od tej polityki pomagania rządowi do dalszej eksploatacy kraju. Polityka ta ugodowa, arcyloljalna dla każdego rządu od szeregu lat doprowadziła do tego, że rząd wiedeński nie liczy się z zupełnie mu oddanem Kołem polskiem i na niekorzyść kraju i jego ekonomicznych potrzeb rządzi na korzyść więcej zdemokratyzowanych, mężnie domagających się innych narodowości, jak Niemców i Czechów.

To też te narodowości ekonomicznie silne i kulturalnie wysoko stojące, najbardziej korzystają z worka państwowego i to im wcale nie przeszkadza być stale w ostrej opozycji do tego rządu. Za to Koło polskie zostaje przez ten rząd centralny hojnie obdarczone, a w szczególności członkowie tegoż tytułami i orderami, to też my nie możemy się uskarżać, że mamy za mało ekscelencji w kraju. Tylko takie Koło polskie mogło spokojnie aprobować słowa swego prezesa: »O podboju moralnym kraju przez Austryę«, i nie znalazł się wtenczas ani jeden poseł w Kole, któryby już dla samego wstydu przeciw takiemu wyrażeniu się protestował.

Tylko takie Koło polskie mogło się zgodzić na nowelę ze strony rządu dla budowy kanałów w Galicyi, która w zupełności zmienia ustawę kanałową z r. 1901. Uważam i mam wszelkie ku temu powody stwierdzić, że ta nowa nowela zaprzepaści nam kanały,

lub gdyby nawet rząd tę sprawę seryo traktował, to kanały te będą wykończone co najmniej za lat 70 zamiast w r. 1923 jak wyraźnie wymaga ustawa z 1901 r.

Wysoki Sejmie! i to Koło polskie miało dawniej chwilę pięknego opamiętania się, przypominam sławną mowę patryotyczną na wskrós polską posła Ottona Hausnera w r. 1878 w sprawie przeciw okupacji Bośni i Hercegowiny przez Austryę.

Przypominam, jak ten patryota polski znalazł w swem przemówieniu analogię między rozbiorem Polski a okupacją tych krajów, gdyż nie pytano się ludności Bośni i Hercegowiny, czy chcą należeć do Austrii, jak się nie pytano w czasach rozbiorowych, czy Polacy godzą się na przynależność do trzech innych mocarstw. Takie męskie wystąpienie śp. p. Hausnera przyniosło nam otuchę i zaszczyt Kołu polskiemu.

Wszystkie polityczne partie bez względu na narodowość w ówczesnym parlamencie uznawały wysoką, etyczną wartość tego przemówienia.

Przypominam demonstracyjne niewstanie pierwszego prezesa P. S. L. posła Karola Lewakowskiego przy sposobności uczczenia pamięci zabitego cara Aleksandra II. przez prezydenta ówczesnego parlamentu.

Przypominam, jak tu w tej Wysokiej Izbie czcigodny były poseł ks. Jerzy Czartoryski znalazł gorące słowa współczucia dla męczeństwa dzieci polskich we Wrześni, w zaborze pruskim. Za to dziś z chwilą dokonania przed naszymi oczyma czwartego rozbioru Polski przez wyodrębnienie ziemi chełmskiej, Koło polskie w Wiedniu nie zdobyło się nawet na marną formę interpelacji do rządu, tylko wydało spowodowane rezulucjami setki wieców, szczególnie włościańskich i kilkadziesiąt tysięcy podpisów nędzny manifest i nie zarumieniło się, że w sprawie tej zabrał głos przeciw wyodrębnieniu ziemi chełmskiej poseł czeski Kramarz, notoryczny przyjaciel Rosyan. Ta służalczość Koła polskiego wobec rządu musi w każdym uczciwym człowieku, szczególnie w każdym Polaku wywołać wstręt i oburzenie.

Wobec tego oświadczam, że głosować będę przeciw prowizorum budżetowemu.

Marszałek. Czy żąda jeszcze kto głosu?

Sekretarz p. **Urbański.** Proszę o głos.

Marszałek. Głos ma sekretarz p. **Urbański.**

Sekretarz p. **Urbański.** Wnoszę na zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek. Jest wniosek na zamknięcie rozprawy ogólnej. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*) Gdy nikt głosu nie żąda przystępujemy do głosowania. Kto się zgadza z zamknięciem rozprawy ogólnej zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest większość, rozprawa ogólna zamknięta.

Do głosu zapisani są jeszcze »za« wnioskami komisji: pp. **Urbański**, **Badeni St. H.**, **Gorayski**, **Starowieyski**, **Konopka**, **Hupka**, **Mycielski E.**, **Schnell** — zaś »przeciw« wnioskowi komisji: pp. **Dudykiewicz**, **Myroniuk-Zajaczk**, **Kończakiewicz**, **Federowicz**, **Sare**, **Schätzel**, **Fiedler**, **Rittel**, **Starzyński** i **Ciuheciński**.

Proszę Panów wybrać mowców generalnych. (*Po chwili*).

Mowcą generalnym »za« wnioskami komisji został wybrany p. **Konopka**, zaś mowcą generalnym »przeciw« wnioskowi komisji p. **Schätzel**.

Głos ma generalny mowca »przeciw« wnioskowi komisji p. **Schätzel**.

P. Schätzel. Zrzekam się głosu.

Marszałek. Głos ma generalny mowca »za« wnioskami komisji p. **Konopka**.

P. Konopka. Zrzekam się głosu.

Marszałek. Głos ma p. sprawozdawca.

Sprawozdawca p. **Abrahamowicz.** Zrzekam się głosu.

Marszałek. Przystępujemy więc do rozprawy szczegółowej. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, głos ma poseł sprawozdawca.

Sprawozdawca p. **Abrahamowicz.** Wnoszę przyjęcie wszystkich wniosków komisji en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia wszystkich wniosków komisji en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje wszystkie wnioski komisji, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Są przyjęte.

Sprawozdawca p. **Abrahamowicz.** Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do

głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie komisji bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie Galicyjskiej Kasy Oszczędności za rok 1910 tudzież w przedmiocie podwyższenia gwarancyi kraju dla wkładek w Galicyjskiej Kasie Oszczędności we Lwowie. Sprawozdawca poseł Paygert ma głos. (alg. 987).

Sprawozdawca p. Paygert (*zaczyna czytać sprawozdanie*).

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę o uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania Sprawozdania. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosku komisji.

Sprawozdawca p. Paygert (*czyta*).

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie Galicyjskiej Kasy Oszczędności we Lwowie z 9. września 1911 r.

2. Sejm udziela Zarządowi Galicyjskiej Kasy Oszczędności absolutoryum z rachunków tej Kasy za rok 1910.

3. Sejm zmieniając uchwały z 27. lutego 1899 r., 18 listopada 1902, 7. listopada 1904, 15. października 1909 i z 3. listopada 1910 postanawia: jak długo trwa gwarancya kraju w artykule pierwszym powyższej uchwały z dnia 27. lutego 1899 roku (Dz. u. kr. Nr. 35), określona, nie może stan kapitałów wkładowych w Galicyjskiej Kasie Oszczędności we Lwowie ułokowanych przewyżżyć sumy 150,000.000 K.

Suma ta może być zmienioną tylko na podstawie uchwały Sejmu krajowego.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Paygert.

Wnoszę przyjęcie tych wniosków en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tych wniosków en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje te wnioski en bloc zechce rękę podnieść. (*Większość*). Są przyjęte.

Sprawozdawca p. Paygert.

Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Komisji szkolnej o wniosku p. Lea i tow. w sprawie dodatków drożynianych dla nauczycieli szkół ludowych (alg 988.)

Sprawozdawca poseł Halban ma głos.

Sprawozdawca p. Halban (*zaczyna czytać sprawozdanie*).

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosku komisji.

Sprawozdawca p. Halban (*czyta*).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Na dodatki drożyniane dla naucz. szkół ludowych przeznacza się na r. 1912 2,453.000 K, a gminie m. Lwowa ryczałtową subwencję 100.000 K.

2) Dodatki drożyniane przyznaje się nauczycielom w całym kraju poza m. Lwowem w stosunku procentowym do płac zasadniczych, jakie im przysługiwały bez wszelkich dodatków w dniu 1. stycznia 1912 r i to według skali następującej: pobierającym do 1000 K włącznie 20%, pobierającym do 1400 K włącznie 15%, wszystkim innym 10% płacy zasadniczej bez dodatków.

3) Nauczycielom, którym przysługuje mieszkanie in natura, potrąca się z obliczonych według skali sub 2) dodatków 30 K.

4) Dodatek jest płatny w 2 ratach równych, dnia 1. lipca i dnia 1. października 1912.

5) Celem umożliwienia przyjścia z pomocą emerytom z przed r. 1907, oraz wdowom i sierotom po nauczycielach, którzy przeszli w stan spoczynku przed r. 1907, przeznaczona się na r. 1912 ryczałt w kwocie 10.000 K do rozporządzenia c. k. Rady szkolnej krajowej.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu?

P. German. Proszę o głos.

Marszałek. Głos ma p. German.

P. German. Wysoki Sejmie!

W porozumieniu z komisją budżetową, która zajmowała się również wnioskiem nagłym p. Lea i towarzyszy, mam zaszczyt przedstawić Wys. Sejmowi następującą dodatkową rezolucję, jako uzupełnienie przeczytanych przez p. sprawozdawcę wniosków komisji szkolnej (*czyta*).

R e z o l u c y a. Komisja szkolna w porozumieniu z komisją budżetową wnosi:

Uznając konieczność polepszenia doli nauczycieli, Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową przedłożył projekt definitywnej regulacji płac nauczycielskich na najbliższej sesji sejmowej, a w przypuszczeniu, że do tego czasu przyznany będzie krajowi wydatny udział w dochodach z podatków państwowych, aby odpowiednią kwotę wstawił do budżetu na rok 1913.

Marszałek. Czy żąda jeszcze kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Halban.** Wnoszę przyjęcie wszystkich wniosków komisji en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia wszystkich wniosków Komisji en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje wszystkie wnioski Komisji en bloc zechce rękę podnieść. (*Większość*). Są przyjęte.

Jest jeszcze dodatkowa rezolucja Komisji szkolnej, która opiewa: (*czyta*).

R e z o l u c y a. Komisja szkolna w porozumieniu z komisją budżetową wnosi:

Uznając konieczność polepszenia doli nauczycieli, Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową przedłożył projekt definitywnej regulacji płac nauczycielskich na najbliższej sesji sejmowej, a w przypuszczeniu, że do tego czasu przyznany będzie krajowi wydatny udział w dochodach z podatków państwowych, aby odpowiednią kwotę wstawił do budżetu na r. 1913.

Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje tę rezolucję, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje z porządku dziennego punkt 4-ty t. j. Wybory uzupełniające do Komisji dla reformy wyborczej, w miejsce dwu członków pp. Paygerta i Sobolewskiego, oraz sześciu zastępców członków pp. Schnella, Halbana, Tertila, Marszałkowicza, Hupki i Wincentego Kraińskiego, którzy złożyli mandaty komisyjne.

Do komisji skrutacyjnej zapraszam pp. Jedynaka, E. Mycielskiego, Michałowskiego i Winniczuka.

Proszę pp. posłów głosować, a pp. skrutatorów o zbieranie kartek. (Posłowie oddają kartki).

Tymczasem przystępujemy do dalszego porządku dziennego:

Następuje Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego dotyczącem melioracji. Sprawozdawca poseł Gorayski ma głos. (all. 989).

Sprawozdawca p. **Gorayski.** Wysoki Sejmie!

Z proponowanych przez komisję gospodarstwa krajowego uchwał odpadają wnioski pod II. i III. dotyczące subwencji na drobne melioracje i kulturę torfowisk, gdyż te subwencje uchwalone już zostały przez Wys. Sejm w budżecie na r. 1911 na posiedzeniu z dnia 16. listopada 1910. Wnioski te opiewają:

II. Sejm przyznaje na popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały swej z dnia 28. listopada 1889 w rubr. IX. poz. 16 wydatków na rok 1911 następujące zasiłki:

a) na konserwację osuszenia bagien Stojanowskich (do r. 1914)	1.200 K
b) na konserwację osuszenia bagien Oleskich (do r. 1925)	1.000 K
c) na drenowanie gruntów włościańskich, XI. rata (z 20-lecia)	200.000 „
d) na regulację kanału Bucowskiego, III. rata (ostatnia)	15.000 „
e) na lokalną regulację Prutu w Delatynie 40% zasiłek	26.000 „
f) na lokalną regulację Prutu pod Budyłowem 12½% zasiłek	9.500 „
g) na lokalną regulację Prutu pod Wołczkowcami 12½% zasiłek	12.125 „
h) na lokalną regulację Rybnicy w Rybnikach 40% zasiłek	8.760 „
i) na roboty uzupełniające w perymetrze bagien Stojanowskich 33⅓% zasiłek	19.333 „
j) na budowę 2 studzien w Suchodole (pow. Krosno)	1.100 „
k) na budowę 5 studzien w Gierałtowicach (pow. Wadowice)	1.205 „
l) na osuszenie gruntów w Ciężkowicach (pow. Chrzanów) II. rata (ostatnia)	3.900 „
m) na budowę wodociągu w Śniatynie I. rata (z 2-lecia)	19.500 „
n) na budowę wodociągu w Kamionce strumiłowej II. rata (z 3-lecia)	22.778 „
o) na budowę wodociągu w Rozdole, II. rata (z 3-lecia)	23.333 „
p) na uzupełnienie wodociągu w gminie Wyspa (pow. Rohatyn)	2.400 „
r) na osuszenie gruntów w Borchowie (pow. Cieszanów)	2.800 „
s) na budowę studni w Radziechowie ad Mikołajów	1.500 „
t) na lokalną regulację Prutu pod Siemakowcami, Debesławcami i Zamulińcami, 12½% zasiłek	14.000 „
u) na uzupełnienie robót przy regulacji Czeremosza pod Kniażem i Załużcem, 40% zasiłek	48.000 „
w) na zabudowanie potoku Ołena w gminie Strzyłki (pow. Stary Sambor), I. rata (z 2-lecia)	9.000 „
z) na ubezpieczenie prawego brzegu Białki w Kaniowie wielkim i Bestwinie (pow. Biała)	3.600 „
aa) na osuszenie gruntów w Nowem Siole (pow. Cieszanów), I. rata (z 5-lecia)	11.200 „
bb) do dyspozycji Wydziału krajowego	75.000 „
Ogółem	532.234 K

III. Sejm przyznaje na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk w rubr. IX. poz. 17 wydatków na rok 1911 następujące zasiłki:

1. w Czyszkach, II. rata (z 3-lecia)	500 K
2. w Dąbrowie, II. rata (ostatnia)	1.000 „
3. w Jaryczowie nowym, I. rata (z 3-lecia)	500 „
4. w Rudny wielkiej (pow. Rzeszów), II. (z 3-lecia)	500 „
5. w Woli chorzełowskiej (pow. Mielec) I. rata (z 3-lecia)	500 „
6. w Połoniczny, II. rata (z 3-lecia)	750 „
7. w Czanyżu, Hucie połonickiej i Dmytrowie, I. rata (z 3-lecia)	750 „
8. w Kuliczkanie, I. rata (z 3-lecia)	500 „
9. w Juskowicach i Kontach (w perymetrze bagien Oleskich)	500 „
10. w Hrebennem (pow. Rawa), I. rata (z 3-lecia)	500 „
11. w Tetewczycach na gruncie szkolnym (w perymetrze bagien Stojanowskich), I. rata (z 3-lecia)	500 „
12. na nawozy mineralne na grunta torfowe włościańskie w perymetrze: 1. bagien Oleskich, 2. bagien Stojanowskich, 3. regulacji Pustej, 4. regulacji Błotni, 5. bagien Rzemieńskich, 6. regulacji Krzemienicy, 7. regulacji górnej Trześniówki po 1 000 K	7.000 „
Ogółem	13.500 K

Nadto w przedłożonych projektach ustaw wprowadza komisya następujące poprawki:

1) w ustawie o zabudowaniu potoku Niedzielnianki (allegat 4) w § 2 wierszu trzecim ma być powołany r. 1910 zamiast r. 1909 w § 8 zaś ma być zastąpione słowo »handlu« wyrazem »skarbu«.

2) w ustawie w pokryciu nadwyżki kosztów regulacji środkowej sekcji rzeki Gniłej Lipy opiewać ma w myśl reskryptu c. k. Ministerstwa rolnictwa z dnia 11. października 1910 L. 39.945.

§ 1. Nadwyżka kosztów regulacji środkowej sekcji rzeki Gniłej Lipy w kwocie: 77.000 K ma być pokrytą po myśli § 7 ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 po połowie, najwyżej jednak do kwoty 38.500 K, przez kraj i państwowy fundusz melioracyjny, ten ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

§ 2. Datki kraju i państwa na pokrycie tej nadwyżki mają być wpłacone do funduszu regulacyjnego utworzonego w myśl § 3. ustawy z dnia 19. marca 1897 Dz. u. k. Nr. 20;

co do terminu zaś i sposobu wpłaty zostanie zawarty układ z administracją państwa. Gdyby rzeczywiste wydatki nie wymagały całej kwoty 77.000 K nastąpi stosunkowe obniżenie datków kraju i państwa.

3) w ustawach o konserwacji regulacji Nowego Brnia i Kisieliny (al. 7. i 8.) opiewać ma początek § 5. w myśl reskryptu c. k. Ministerstwa rolnictwa z 18 października 1910 L. 36.292 jak następuje:

»Wykonanie robót konserwacyjnych zarząd funduszu konserwacyjnego i naczelny nadzór nad wykonaniem robotami obejmie. . . . i t. d. *(zaczyna czytać sprawozdanie.)*

Sekretarz p. **Urbański**. Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt.)* Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść *(Większość)*. Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosków komisji.

Sprawozdawca p. **Gorayski** *(czyta)*:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 30. sierpnia 1910 L. 100.200 o melioracjach Sejm przyjmuje do wiadomości.

IV. Sejm powiększa personal techniczny krajowego biura melioracyjnego o jednego etatowego starszego inżyniera, jednego etatowego inżyniera I. klasy, dwóch etatowych inżynierów II. klasy i dwóch etatowych inżynierów adjunktów i upoważnia Wydział krajowy do obsadzenia tych posad z dniem 1. stycznia 1911.

V. Sejm ustanawia w krajowym biurze melioracyjnym trzy posady fachowych instruktorów dla kultury torfowisk, jednego z poborami urzędników krajowych w randze IX., dwóch zaś w randze X.

VI. Sejm uchwała załączone projekty ustaw:

1. o zabudowaniu potoków Nawieśnica, Ponikiewka, Czerna, Bystra i Jaszczurówka w powiecie Wadowickim;

2. o zabudowaniu potoku Drohobyczki;

3. o zabudowaniu potoku Dylągówki;

4. o zabudowaniu potoku Niedzielnianki;

5. o zabudowaniu potoku Żukotyńiec w gminie Wołcze;

6. o pokryciu nadwyżki kosztów regulacji środkowej sekcji rzeki Gniłej Lipy;

7. o konserwacji regulacji rzeki Nowego Brnia z dopływami;

8. o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Kisielinie.

VII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w dziale B) rubryki IX na rok 1911 do końca lutego 1913 r.

VIII. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby powiększył personal sekcji Sanbońskiej c. k. Oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich.

IX. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wyjednał u c. k. Ministerstwa rolnictwa opracowanie projektu zabudowania potoku Lenina (vel Tycha) od mostu w Ławrowie w gminach Nanczółka wielka, Nanczółka mała aż do granicy gminy Tycha i przedłożył Sejmowi projekt ustawy zapewniającej wykonanie robót na podstawie ustawy z dnia 4. stycznia 1909 r. Dz. p. p. Nr. 4.

X. *(Petycyę L. 7.315)* Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, żeby w najbliższym czasie przystąpił do opracowania planów i kosztorysów dla regulacji rzeki Mlecza w jej średnim i górnym biegu.

XI. Petycę L. 6.896 przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej.

XII. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby jak najrychlej przystąpił do zawiązania Spółek wodnych dla regulacji potoków Zeżawy w powiecie Stryjskim, tudzież dla regulacji poto-

ków Kiny i Wowni w powiecie Stryjskim i Żydaczowskim a to na podstawie dochodzeń przeprowadzonych już przez Władzę polityczną.

Ustawa z dnia o zabudowaniu potoków Nawieśnica, Ponikiewka, Czarna, Bystra i Jaszczurówka w powiecie Wadowickim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje;

§ 1. Zabudowanie potoków Nawieśnica, Ponikiewka, Czarna, Bystra i Jaszczurówka w powiecie Wadowickim ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2. Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt generalny c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich z roku 1909, który preliniuje kosztą robót na 330.600 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3. Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy trzydziestoprocentowym datkiem w kwocie 99.180 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, datkiem w maksymalnej wysokości siedmdziesięciu procent prelininowanych kosztów, tj. w kwocie 231.420 koron.

§ 4. Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5. Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6. Ewentualne oszczędności ze sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2. zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7. Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45. ustawy krajowej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38. w drodze administracyjnej spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów, tudzież innych nieruchomości, a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskutecziony według postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 8. Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

Ustawa z dnia o zabudowaniu potoku Drohobyczki.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje

§ 1. Zabudowanie potoku Drohobyczki w gminach Drohobyczce i Przedmieściu dubieckiem w powiecie przemyskim ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4 stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 jako przedsiębiorstwo krajowe

§ 2. Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1910, który preliniuje kosztą robót w kwocie 133.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3. Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma tak galicyjski fundusz krajowy jak i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 50% prelininowanych kosztów t. j. maksymalną kwotą 66 500 K.

§ 4. Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5. Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6. Ewentualne oszczędności uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2., zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7. Koszta utrzymania wykonanych robót pokrywać będą po ukończeniu budowy gminy Drohobyczka i Przedmieście dubieckie.

§ 8. Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu

Ustawa o zabudowaniu potoku Dylągówki.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

§ 1. Zabudowanie potoku Dylągówki w gminach Dylągowa i Sielnica powiatu przemyskiego ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2. Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania górskich potoków z r. 1910, który preliminuje koszta robót w kwocie 78.500 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej

§ 3. Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma tak galicyjski fundusz krajowy, jak i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 50% preliminowanych kosztów t. j. maksymalną kwotą 39.250 K.

§ 4. Datki kraju i państwa mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5. Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6. Ewentualne oszczędności uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2. zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7. Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45. krajowej ustawy z dnia 14. marca 1875 Dz. ust. kraj. Nr. 38. w drodze administracyjnej spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu, czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczniiony według postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 8. Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

Ustawa o zabudowaniu potoku Niedzielnianki.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

§ 1. Zabudowanie potoku Niedzielnianki w dorzeczu Dniestru w powiecie Staro Samborskim ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2. Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania górskich potoków z r. 1910, który preliminuje koszta robót na 55.800 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3. Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 procentowym zasiłkiem w kwocie 16.740 K i państwowy fundusz melioracyjny, ten ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów, t. j. kwotą 39.060 K.

§ 4. Oznaczone w § 3 datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych, a to w stosunku jak 70 : 30.

§ 5. Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6. Ewentualne oszczędności uzyskane ze sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2. mają być po ukończeniu budowy zwrócone kontrybuującym czynnikom w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7. Koszta utrzymania wykonanych robót ma pokrywać po ukończeniu budowy fundusz, który ma być utworzony w myśl § 6. ustawy z dnia 18. maja 1896 Dz. ust. kraj. Nr. 36. o zabudowaniu górskich potoków w dorzeczu Dniestru.

§ 8. Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

Ustawa z dnia o zabudowaniu potoku Żukotyńiec w gminie Wołcze.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1. Zabudowanie potoku Żukotyńiec w dorzeczu Dniestru w gminie Wołcze w powiecie Turczańskim ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2. Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowań górskich potoków z roku 1910, który preliminuje koszta robót w kwocie 70.800 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3. Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma w myśl § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. fundusz krajowy 30-procentowym bezzwrotnym zasiłkiem w kwocie 21.240 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent prelimitowanych kosztów t. j. kwotą 49.560 K.

§ 4. Datki kraju i państwa mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót, programem objętych.

§ 5. Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6. Ewentualne oszczędności z sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2. mają być po ukończeniu robót zwrócone czynnikom kontrybuującym w stosunku ich udziału w kosztach.

§ 7. Koszta utrzymania wykonanych robót pokrywać będzie fundusz, który ma być utworzonym po myśli § 6. ustawy z dnia 18. maja 1896 Dz. u. kraj. Nr. 36. o zabudowaniu górskich potoków w dorzeczu Dniestru.

§ 8. Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

Ustawa z dnia o pokryciu Nadwyżki kosztów regulacyi środkowej sekcyi rzeki Gnidy Lipy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1. Nadwyżka kosztów regulacyi środkowej sekcyi rzeki Gnidy Lipy w kwocie: 77.000 K. ma być pokrytą po myśli § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. po połowie, najwyżej jednak do kwoty 38.500 K. przez kraj i państwowy fundusz melioracyjny, ten ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

§ 2. Datki kraju i państwa na pokrycie tej nadwyżki mają być wpłacone do funduszu regulacyjnego utworzonego w myśl § 3. ustawy z dnia 19. marca 1896. Dz. u. k. Nr. 20: co do terminu zaś i sposobu wpłaty zostanie zawarty układ z administracją państwa.

Gdyby rzeczywiste wydatki nie wymagały całej kwoty 77.000 K. nastąpi stosunkowe obniżenie datków kraju i państwa.

§ 3. Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

Ustawa z dnia o konserwacyi regulacyi rzeki Nowego Brnia z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie § 6. ustawy z dnia 29. sierpnia 1890. Dz. u. kraj. Nr. 43, co następuje:

§ 1 Koszta zwyczajnego utrzymania regulacyi rzeki Nowego Brnia z dopływami mają być pokrywane;

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania skarp Nowego Brnia i dopływów;
4. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art I ustawy z dnia 4. stycznia 1903, Dz. u. kr. Nr. 12.
3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej zawiązanej w myśl ustawy z dnia 13. maja 1885, Dz. u. kraj. Nr. 34.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§ 2. Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w § 1. pod 3. wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach od roku 1911 do roku 1913 włącznie po 12.500 koron, czyli razem 25.000 koron.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§ 3. Pozostałe z końcem roku 1910 zapasy funduszu konserwacyjnego, które zostały uzyskane z dochodów w myśl § 6., ustawy z dnia 29. sierpnia 1890 Dz. u. kraj. Nr. 43., niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§ 1 i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożoną zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w § 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i na spółkę wodną.

§ 5 Wykonanie robót konserwacyjnych, zarząd funduszu konserwacyjnego i naczelny nadzór nad wykonaniami robotami obejmie stosownie do postanowienia § 7. ustawy z dnia 29. sierpnia 1890 Dz. u. kraj. Nr. 43. Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku

§ 6. Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary ustanowionej w prawie obowiązującym statucie spółki.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków konkurencyjnych może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§ 7. Wszelkie uszkodzenia wykonanych budowli regulacyjnych jak: uregulowanych łożysk Nowego Brnia, dopływów i rowów, wałów ochronnych, szluz, przepustów i innych urządzeń jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożysko Nowego Brnia i dopływów, tudzież przez wały i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów Nowego Brnia, potoków i rowów, przebijanie, zasadzanie drzewami i wikliną i wogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenia wałów, ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących;

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach Nowego Brnia, dopływów, rowów i wałów.

§ 8. Ze względu bezpieczeństwa publicznego zostaje wzbronione:

a) wznoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie i utrzymywanie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d.) w profilu inundacyjnym Nowego Brnia i dopływów obwałowanych;

b) kopanie dołów dla dobywania piasku, gliny i t. p., zbiorników wody i studziń w odległości do 20 metrów włącznie od wałów;

c) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i brzegów Nowego Brnia, tudzież dopływów, a na pół metra od rowów;

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym Nowego Brnia i dopływów obwałowanych z wyjątkiem miejsc, gdzie sadzenie to jest bezwzględnie konieczne dla ubezpieczenia brzegów. Miejsca te, które mają być oznaczone w sposób łatwy do poznania dla ogółu, wskaże Wydział krajowy.

§ 9. W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę obowiązane są gminy i obszary dworskie położone w okręgu konkurencyjnym na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym,

dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materyałów i narzędzi do obrony wałów.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materyały zaś otrzymują strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i spółką wodną.

Dalsze postanowienia mające na celu obronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę wykonanych robót regulacyjnych, wydane zostaną w osobnem rozporządzeniu wykonawczem przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym. Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§ 10. Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38., oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.

§ 11. Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych i robót publicznych.

Ustawa z dnia o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Kisielinie.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie § 6. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 66. i § 7. ustawy z dnia 22. września 1896 Dz. u. kraj. Nr. 65., co następuje:

§ 1. Koszta zwyczajnego utrzymania robót regulacyjnych na potoku Kisielinie od mostu na drodze gminnej w Woli radłowskiej do Wisły wraz z dopływami, tudzież obwałowania Wisły od Woli rogowskiej do ujścia Dunajca i obwałowania lewego brzegu Dunajca od Biskupic radłowskich do Wisły mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania wałów ochronnych, tudzież skarp potoków;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. 1. ustawy z dnia 4. stycznia 1903. Dz. u. kraj. Nr. 12.

3 z corocznych datków funduszu krajowego i spółek wodnych zawiązanych w myśl § 4. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 66. dla regulacji dolnej Kisieliny i w myśl § 4. ustawy z dnia 22. września 1896 Dz. u. kraj. Nr. 65. dla regulacji górnej Kisieliny.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§ 2. Wysokość corocznych datków kraju i spółek wodnych w § 1. pod 3. wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach począwszy od roku 1911 do roku 1913 włącznie po 5.500 K., razem 11.000 K.

Z powyższego datku 5.500 K. uiszczać ma spółka wodna dla regulacji dolnej Kisieliny 4.300 K. spółka wodna zaś dla regulacji górnej Kisieliny 1.200 K.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§ 3. Pozostałe z końcem roku 1910 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl § 6. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 66. niemniej też nieużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§ 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków konserwacyjnych wynikłych z powodu klęsk elementarnych, lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§ 4. O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków konserwacyjnych, brakująca reszta zostanie rozłożoną niezależnie od stałych datków rocznych w § 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i na spółki wodne, na te ostatnie w stosunku do rzeczywistych wydatków w odnośnych perymetrach melioracyjnych.

§ 5. Wykonanie robót konserwacyjnych, zarząd funduszu konserwacyjnego i szczególny nadzór nad wykonaniami robotami obejmie stosownie do postanowień § 7. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 66. i § 7. ustawy z dnia 22. września 1895. Dz. u. kraj. Nr. 64. Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry, dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§ 6. Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmą się spółki wodne według miary ustanowionej w prawie obowiązujących statutach spółek.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków konkurencyjnych może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§ 7. Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót, jak: wałów ochronnych, łożysk i ubezpieczeń brzegów potoków, szluz, przepustów, rowów i innych urządzeń są wzbronione.

W szczególności zostają wzbronione:

- a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożyska potoków, wały ochronne i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach aniżeli do tego przeznaczonych;
- b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;
- c) skopywanie brzegów potoków i rowów, skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewa i wikliny i wogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenia wałów, ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących;
- d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na szkarpach potoków, rowów i wałów.

§ 8. Ze względów bezpieczeństwa publicznego zostaje wzbronione:

- a) wznoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakiegokolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie i utrzymywanie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d) w profilu inundacyjnym Wisły, Dunajca i Kisieliny;
- b) kopanie dołów dla dobywania piasku, gliny i t. p., zbiorników wody i studzien w odległości do 20 metrów włącznie od wałów;
- c) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i brzegów Kisieliny, a na pół metra od rowów;
- d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym Wisły, Dunajca i Kisieliny z wyjątkiem miejsc, gdzie sadzenie to jest bezwzględnie konieczne dla ubezpieczenia brzegów i ustalenia odsypisk.

Miejsca te, które mają być oznaczone w sposób łatwy do poznania dla ogółu, wskaże Namiestnictwo w profilu inundacyjnym Wisły i Dunajca, Wydział krajowy zaś w profilu inundacyjnym Kisieliny.

§ 9. W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę obowiązane są gminy i obszary dworskie położone w okręgu konkurencyjnym na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materiałów i narzędzi do obrony wałów.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materiały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i spółkami wodnemi.

Dalsze postanowienia mające na celu obronę wałów w czasie powodzi zarówno jak i ochrony wykonanych robót regulacyjnych, wydane zostaną w osobnem rozporządzeniu wykonawczem przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§ 10. Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38., oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.

§ 11. Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych i robót publicznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej. Proszę p. sprawozdawcę o odczytanie I., IV. i V. wniosku Komisji.

Sprawozdawca p. **Gorayski** (*czyta*):

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 30. sierpnia 1910 L. 100.200 o melioracyach Sejm przyjmuje do wiadomości

IV. Sejm powiększa personal techniczny krajowego biura melioracyjnego o jednego etatowego starszego inżyniera, jednego etatowego inżyniera I. klasy, dwóch etatowych inżynierów II. klasy i dwóch etatowych inżynierów-adjunktów i upoważnia Wydział krajowy do obsadzenia tych posad z dniem 1. stycznia 1911.

V. Sejm ustanawia w krajowym biurze melioracyjnem trzy posady fachowych instruktorów dla kultury torfowisk, jednego z poborami urzędników krajowych w randze IX., dwóch zaś w randze X.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, głos ma p. sprawozdawca.

Sprawozdawca p. **Gorayski.** Wnoszę przyjęcie wniosków Komisji I, IV. i V. en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tych odczytanych wniosków en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje wnioski Komisji I, IV. i V. en bloc zechce rękę podnieść. (*Większość*). Są przyjęte

Proszę o odczytanie następnego wniosku Komisji.

Sprawozdawca p. **Gorayski** (*czyta*):

VI. Sejm uchwala następujące projekty ustaw:

1. o zabudowaniu potoków Nawieśnica, Ponikiewka, Czerna, Bystra i Jaszczurówka w powiecie Wadowickim;

2. o zabudowaniu potoku Drohobyczki;

3. o zabudowaniu potoku Dylągówki;

4. o zabudowaniu potoku Niedzielnianki;

5. o zabudowaniu potoku Żukotyńiec w gminie Wołcze;

6. o pokryciu nadwyżki kosztów regulacji środkowej sekcji rzeki Gniłej Lipy;

7. o konserwacji regulacji rzeki Nowego Brnia z dopływami;

8. o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Kisielinie.

Ustawa z dnia o zabudowaniu potoków Nawieśnica, Ponikiewka, Czerna, Bystra i Jaszczurówka w powiecie Wadowickim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Kra-kowskim rozporządzam, co następuje:

§ 1. Zabudowanie potoków Nawieśnica, Ponikiewka, Czerna, Bystra i Jaszczurówka, w powiecie Wadowickim ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2. Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt generalny c. k. oddzia-łu leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich z roku 1909, który preli-minuje kosztą robót na 330.600 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3. Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy trzydziestoprocentowym datkiem w kwocie 99.180 koron i państwowy fundusz meliora-cyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, datkiem w maksymalnej wy-sokości siedemdziesięciu procent preliniowanych kosztów, tj. w kwocie 231.420 koron.

§ 4. Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczy-wistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5. Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, da-lej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Admini-stracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi roz-porządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6. Ewentualne oszczędności ze sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2 zwrócone być mają czynnikiem konytrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7. Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45. ustawy krajowej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38. w drodze administracyjnej spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów, tudzież innych nieruchomości, a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczniiony według postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 8. Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

Ustawa o zabudowaniu potoku Drohobyczki.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Kra-kowskim rozporządzam, co następuje:

§ 1. Zabudowanie potoku Drohobyczki w gminach Drohobyczce i Przedmieściu du-bieckiem w powiecie przemyskim ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. sty-cznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2. Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1910, który preliniuje kosztą ro-bót w kwocie 133.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3. Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma tak galicyjski fundusz krajowy jak i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 50% preliniowanych kosztów t. j. maksymalną kwotą 66.500 K.

§ 4. Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5. Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6. Ewentualne oszczędności uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2., zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7. Koszta utrzymania wykonanych robót pokrywać będą po ukończeniu budowy gminy Drohobyczka i Przedmieście dubieckie.

§ 8. Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

Ustawa z dnia o zabudowaniu potoku Dylągówki.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1. Zabudowanie potoku Dylągówki w gminach Dylągowa i Sielnica powiatu przemyskiego ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsięwzięcie krajowe.

§ 2. Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania górskich potoków z r. 1910, który preliniuje koszta robót w kwocie 78.500 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3. Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma tak galicyjski fundusz krajowy, jak i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 50% preliniowanych kosztów t. j. maksymalną kwotą 39.250 K.

§ 4. Datki kraju i państwa mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5. Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6. Ewentualne oszczędności uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2. zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7. Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzona po myśli §. 45. krajowej ustawy z dnia 14. marca 1875 Dz. ust. kraj. Nr. 38. w drodze administracyjnej spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu, czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być skuteczniejszy według postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 8. Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

Ustawa o zabudowaniu potoku Niedzielnianki.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1. Zabudowanie potoku Niedzielnianki w dorzeczu Dniestru w powiecie Staro Samborskim ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsięwzięcie krajowe.

§ 2. Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania górskich potoków z r. 1910, który preliniuje koszta robót na 55.800 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3. Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 pro-

centowym zasiłkiem w kwocie 16.740 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ten ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów, t. j. kwotą 39.060 koron.

§ 4. Oznaczone w § 3. datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych, a to w stosunku jak 70:30.

§ 5. Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6. Ewentualne oszczędności uzyskane ze sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2. mają być po ukończeniu budowy zwrócone kontrybuującym czynnikiem w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7. Koszta utrzymania wykonanych robót ma pokrywać po ukończeniu budowy fundusz, który ma być utworzony w myśl § 6. ustawy z dnia 18. maja 1896 Dz. ust. kraj. Nr. 36. o zabudowaniu górskich potoków w dorzeczu Dniestru.

§ 8. Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

Ustawa z dnia o zabudowaniu potoku Żukotyniec w gminie Wołcze.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1. Zabudowanie potoku Żukotyniec w dorzeczu Dniestru w gminie Wołcze w powiecie Turczańskim ma być wykonane jako przedsięwzięcie krajowe.

§ 2. Za podstawę teczniczną tej melioracji służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowań górskich potoków z roku 1910, który prelininuje kosztą robót w kwocie 70.800 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3. Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma w myśl § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. fundusz krajowy 30-procentowym bezzwrotnym zasiłkiem w kwocie 21.240 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów t. j. kwotą 49.560 K.

§ 4. Datki kraju i państwa mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót, programem objętych.

§ 5. Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsięwzięcia określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6. Ewentualne oszczędności z sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2. mają być po ukończeniu robót zwrócone czynnikiem kontrybuującym w stosunku ich udziału w kosztach.

§ 7. Koszta utrzymania wykonanych robót pokrywać będzie fundusz, który ma być utworzonym po myśli § 6. ustawy z dnia 18. maja 1896 Dz. u. kraj. Nr. 36. o zabudowaniu górskich potoków w dorzeczu Dniestru.

§ 8. Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

Ustawa z dnia . . . o pokryciu nadwyżki kosztów regulacji środkowej sekcji rzeki Gniłej Lipy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1. Nadwyżka kosztów regulacji środkowej sekcji rzeki Gniłej Lipy w kwocie 77.000 K, ma być pokrytą po myśli § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 po połowie, najwyżej jednak do kwoty 38.500 K przez kraj i państwowy fundusz melioracyjny, ten ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

§ 2. Datki kraju i państwa na pokrycie tej nadwyżki mają być wpłacone do funduszu regulacyjnego utworzonego w myśl § 3. ustawy z dnia 19. marca 1897 Dz. u. k. Nr. 20; co do terminu zaś i sposobu wpłaty zostanie zawarty układ z administracją państwa,

Gdyby rzeczywiste wydatki nie wymagały całej kwoty 77.000 K nastąpi stosunkowe obniżenie datków kraju i państwa.

§ 3. Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

Ustawa z dnia o konserwacji regulacji rzeki Nowego Brnia z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie § 6. ustawy z dnia 29. sierpnia 1890. Dz. u. kraj. Nr. 43, co następuje:

§ 1. Koszta zwyczajnego utrzymania regulacji rzeki Nowego Brnia z dopływami mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania skarp Nowego Brnia i dopływów;
2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903, Dz. u. kr. Nr. 12.
3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej związanej w myśl ustawy z dnia 13. maja 1885, Dz. u. kraj. Nr. 34.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego..

§ 2. Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w § 1. pod 3. wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach od roku 1911 do roku 1913 włącznie po 12.500 koron, czyli razem 25.000 koron.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§ 3. Pozostałe z końcem roku 1910 zapasy funduszu konserwacyjnego, które zostały uzyskane z dochodów w myśl § 6., ustawy z dnia 29. sierpnia 1890. Dz. u. kraj. Nr. 43, niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§ 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§ 4. O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożoną zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w § 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i na spółkę wodną.

§ 5. Wykonanie robót konserwacyjnych, zarząd funduszu konserwacyjnego i naczelný nadzór nad wykonanemi robotami obejmie stosownie do postanowienia § 7 ustawy z dnia 29. sierpnia 1890 Dz. u. kraj. Nr. 43. Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§ 6. Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary ustanowionej w prawie obowiązującym statucie spółki.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków konkurencyjnych może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§ 7. Wszelkie uszkodzenia wykonanych budowli regulacyjnych jak: uregulowanych łożysk Nowego Brnia, dopływów i rowów, wałów ochronnych, szluz, przepustów i innych urządzeń jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

- a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożysko Nowego Brnia i dopływów, tudzież przez wały i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach aniżeli do tego przeznaczonych;
- b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;
- c) skopywanie brzegów Nowego Brnia, potoków i rowów, przebijanie, zasadzanie drzewami i wikliną i wogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenie wałów, ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących;
- d) pasenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach Nowego Brnia, dopływów, rowów i wałów.

§ 8. Ze względu bezpieczeństwa publicznego zostaje wzbronione:

- a) wznoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie i utrzymywanie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d.) w profilu inundacyjnym Nowego Brnia i dopływów obwałowanych;
- b) kopanie dołów dla dobywania piasku, gliny i t. p., zbiorników wody i studzień w odległości do 20 metrów włącznie od wałów;
- c) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i brzegów Nowego Brnia, tudzież dopływów, a na pół metra od rowów;
- d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym Nowego Brnia i dopływów obwałowanych z wyjątkiem miejsc, gdzie sadzenie to jest bezwzględnie konieczne dla ubezpieczenia brzegów. Miejsca te, które mają być oznaczone w sposób łatwy do poznania dla ogółu, wskaże Wydział krajowy.

§ 9. W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę obowiązane są gminy i obszary dworskie położone w okręgu konkurencyjnym na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materiałów i narzędzi do obrony wałów.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materiały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i spółką wodną.

Dalsze postanowienia mające na celu obronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę wykonanych robót regulacyjnych, wydane zostaną w osobnym rozporządzeniu wykonawczem przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym. Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§ 10. Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38., oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.

§ 11. Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych i robót publicznych.

Ustawa z dnia . . . o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Kisielinie.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie § 6. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 66. i § 7. ustawy z dnia 22. września 1896 Dz. u. kraj. Nr. 65., co następuje:

§ 1. Koszta zwyczajnego utrzymania robót regulacyjnych na potoku Kisielinie od mostu na drodze gminnej w Woli radłowskiej do Wisły wraz z dopływami, tudzież obwałowania Wisły od Woli rogowskiej do ujścia Dunajca i obwałowania lewego brzegu Dunajca od Biskupic radłowskich do Wisły mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania wałów ochronnych, tudzież skarp potoków;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903. Dz. u. kraj. Nr. 12.

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółek wodnych zawiązanych w myśl § 4. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 66. dla regulacji dolnej Kisieliny i w myśl § 4. ustawy z dnia 22. września 1896 Dz. u. kraj. Nr. 65. dla regulacji górnej Kisieliny.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§ 2. Wysokość corocznych datków kraju i spółek wodnych w § 1. pod 3. wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach począwszy od roku 1911 do roku 1913 włącznie po 5.500 K., razem 11.000 K.

Z powyższego datku 5.500 K. uiszczają ma spółka wodna dla regulacji dolnej Kisieliny 4.300 K, spółka wodna zaś dla regulacji górnej Kisieliny 1.200 K.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§ 3. Pozostałe z końcem roku 1910 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl § 6 ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 66. niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§ 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków konserwacyjnych wynikłych z powodu klęsk elementarnych, lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§ 4. O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków konserwacyjnych, brakująca reszta zostanie rozłożoną niezależnie od stałych datków rocznych w § 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i na spółki wodne, na te ostatnie w stosunku do rzeczywistych wydatków w odnośnych perymetrach melioracyjnych.

§ 5 Wykonanie robót konserwacyjnych, zarząd funduszu konserwacyjnego i naczelny nadzór nad wykonaniami robotami obejmie stosownie do postanowień § 7. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 66. i § 7. ustawy z dnia 22. września 1896. Dz. u. kraj. Nr. 65. Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry, dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§ 6. Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmą się spółki wodne według miary ustanowionej w prawie obowiązujących statutach spółek.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków konkurencyjnych może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§ 7. Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót, jak: wałów ochronnych, łożysk i ubezpieczeń brzegów potoków, szluz, przepustów, rowów i innych urządzeń są wzbronione.

W szczególności zostają wzbronione:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożyska potoków, wały ochronne i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów potoków i rowów, skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewami i wikliną i wogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenia wałów, ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących;

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na szkarpach potoków, rowów i wałów.

§ 8. Ze względów bezpieczeństwa publicznego zostaje wzbronione:

a) wnoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie i utrzymywanie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d) w profilu inundacyjnym Wisły, Dunajca i Kisieliny;

b) kopanie dołów dla dobywania piasku, gliny i t. p., zbiorników wody i studzien w odległości do 20 metrów włącznie od wałów;

c) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i brzegów Kisieliny, a na pół metra od rowów;

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym Wisły, Dunajca i Kisieliny z wyjątkiem miejsc, gdzie sadzenie to jest bezwzględnie konieczne dla ubezpieczenia brzegów i ustalenia odsypisk.

Miejsca te, które mają być oznaczone w sposób łatwy do poznania dla ogółu, wskaże Namiestnictwo w profilu inundacyjnym Kisieliny.

§ 9. W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę obowiązane są gminy i obszary dworskie położone w okręgu konkurencyjnym na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociagowych, oraz materiałów i narzędzi do obrony wałów.

Siły robocze i pociagowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materiały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i spółkami wodnemi.

Dalsze postanowienia mające na celu obronę wałów w czasie powodzi zarówno jak i ochronę wykonanych robót regulacyjnych, wydane zostaną w osobnym rozporządzeniu wykonawczem przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§ 10. Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. k. Nr. 12.

§ 11. Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych i robót publicznych.

Marszałek. Jeśli się nikt temu nie sprzeciwi, mam zamiar otworzyć rozprawę ogólną nad wszystkimi odczytaniami ustawami odrazu. Czy żąda kto głosu? *(Nikt.)* Wobec tego otwieram rozprawę ogólną nad wszystkimi ustawami. Czy żąda kto głosu? *(Nikt.)* Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Gorayski.

Wnoszę przyjęcie wszystkich ośmiu ustaw en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia wszystkich ośmiu ustaw en bloc. Czy żąda kto głosu? *(Nikt.)* Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje zechce rękę podnieść. *(Większość.)* Jest przyjęty.

Kto przyjmuje wszystkie ośm ustaw en bloc zechce rękę podnieść. (*Większość*). Są przyjęte.

Sprawozdawca p. **Gorayski**.

Wnoszę przyjęcie tych ustaw w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*.) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje wszystkie ośm ustaw w trzecim czytaniu bez czytania zechce rękę podnieść. (*Większość*.) Są przyjęte.

Proszę p. sprawozdawcy o odczytanie reszty wniosków komisji.

Sprawozdawca p. **Gorayski** (*czyta*).

VII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w dziale B) rubryki IX. na rok 1911 do końca lutego 1913 r.

VIII. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby powiększył personal sekcji Samborskiej c. k. Oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich.

IX. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wyjednał u c. k. Ministerstwa rolnictwa opracowanie projektu zabudowania potoku Lenina (vel Tycha) od mostu w Ławrowie w gminach Nanczółka wielka, Nanczółka mała aż do granicy gminy Tycha i przedłożył Sejmowi projekt ustawy zapewniającej wykonanie robót na podstawie ustawy z dnia 4. stycznia 1909 r. Dz. p. p. Nr. 4.

X. (Petycja L. 7.315) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w najbliższym czasie przystąpił do opracowania planów i kosztorysów dla regulacji rzeki Mlecзки w jej średnim i górnym biegu.

XI. Petycję L. 6.896 przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej.

XII. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby jak najrychlej przystąpił do zawiązania Spółek wodnych dla regulacji potoków Zeżawy w powiecie Stryjskim, tudzież dla regulacji potoków Kiny i Wowni w powiecie Stryjskim i Żydaczowskim a to na podstawie dochodzeń przeprowadzonych już przez Władzę polityczną.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*.) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, głos ma p. sprawozdawca.

Sprawozdawca p. **Gorayski**. Wnoszę przyjęcie wniosków komisji VII. do XII. włącznie en bloc.

Marszałek. Jest wniosek na przyjęcie wniosków komisji VII. do XII. włącznie en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*.) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto się zgadza z tym wnioskiem zechce rękę podnieść. (*Większość*.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje wnioski komisji VII. do XII. włącznie en bloc zechce rękę podnieść. (*Większość*.) Są przyjęte.

Proszę p. Michałowskiego o zdanie sprawy z wyniku skrutynium uzupełniających wyborów do komisji reformy wyborczej.

P. **Michałowski**. Głosowało 91 posłów. Absolutna większość 46. Otrzymali głosów: na członków:

p. Abrahamowicz (w miejsce p. Paygerta 91);
„ Biliński („ „ „ Sobolewskiego 91);

na zastępców:

p. Hupka (w miejsce p. Schnella 91);
„ Schnell („ „ „ Halbana 91);
„ German („ „ „ Tertila 91);
„ Marszałkowicz („ „ „ Hupki 91);
„ Halban („ „ „ Marszałkowicza 91);
„ Wincenty Krański (ponownie jako zastępca p. Starzyńskiego 91).

Marszałek. Ci zatem posłowie zostali wybrani członkami względnie zastępcami członków komisji dla reformy wyborczej.

Przystępujemy do ostatniego punktu porządku dziennego, którym jest sprawozdanie komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy o obowiązku właścicieli domów stoł. król. miasta Krakowa wybudowania kanałów domowych, połączenia tychże z kanałami miejskimi oraz o opłatach gminnych za to połączenie. Sprawozdawca poseł Sare ma głos. (alg. 990).

Sprawozdawca p. **Sare**. (*Zaczyna czytać sprawozdanie.*)

Sekretarz p. **Urbański**. Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*.) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje zechce rękę podnieść. (*Większość*.) Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosku komisji.

Sprawozdawca p. **Sare**.

Komisja gminna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy (*czyta*):

Ustawa z unia o obowiązku właścicieli domów, w stoł. król. m. Krakowie wybudowania kanałów domowych, połączenia tychże z kanałami miejskimi, oraz o opłatach gminnych za to połączenie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§ 1. W obrębie gminy stoł. król. m. Krakowa obowiązany jest każdy właściciel realności położonej przy placu lub ulicy, gdzie kanał miejski istnieje lub zostanie zaprowadzony, do wybudowania kanału domowego i połączenia go z tym kanałem, a to tak dla odprowadzenia ścieków gospodarczych i opadów atmosferycznych, jak i wszelkich odchodów, tudzież dla odpływów z zakładów przemysłowych. Do kanału miejskiego nie wolno odprowadzać:

a) twardego osadu: śmieci, szutru, piasku, popiołu i odpadków większej objętości jako to: obierzyn, skorup, kości i tp.;

b) stałych i płynnych produktów, które wskutek swego składu chemicznego lub temperatury mogłyby uszkadzać kanały lub działać szkodliwie na ich trwałość jak n. p. kwasów, płynu gnojówkowego nierozcieńczonego;

c) substancji wybuchowych i płynów łatwo zapalnych (benzyna, eter, alkohol i tp.);

d) płynów i materii zakaźnych, przed należytem ich zdezynfekcyonowaniem. Tyczy się to szczególniej pracowni bakteryologicznych, szpitali, domów zdrowia, pawilonów chorób zakaźnych, domów izolacyjnych i zakładów dezynfekcyjnych.

Każda zabudowana realność winna mieć swój kanał domowy i połączenie z kanałem miejskim.

Wspólnie dla dwu lub kilku realności może być wybudowany kanał tylko za osobnem zezwoleniem Magistratu.

§ 2. W razie wybudowania nowego kanału miejskiego w miejsce istniejącego, z którym poszczególne realności są już połączone, obowiązani są właściciele realności połączyć je w myśl § 1. z nowo wybudowanym kanałem.

O zniesieniu kanału miejskiego postanawia w każdym poszczególnym wypadku Rada miasta, która równocześnie wyznacza termin do połączenia realności z nowym kanałem.

W wypadku jednak uchwalenia zniesienia istniejącego miejskiego kanału podwórzowego idącego popod realnościami termin ten ma być najmniej 6-cio miesięczny, a najwyżej dwuletni, licząc od dnia ogłoszenia.

§ 3. Połączenie kanału domowego z kanałem miejskim od zewnętrznej granicy realności poczynszy, wykonuje gmina m. Krakowa w własnym zarządzie.

Koszta tego połączenia aż do 6 metrów, licząc od zewnętrznej granicy realności do najbliższego kanału miejskiego ponosi właściciel realności, nadwyżkę zaś tych kosztów ponad 6 metrów, oraz kosztu zniesienia starego kanału miejskiego ponosi gmina.

Przypadającą na właściciela realności część kosztów powyższego połączenia, obowiązany jest tenże zapłacić w Kasie miejskiej do dni 14 od dnia otrzymania wezwania do zapłaty.

Budowę lub przebudowę kanału domowego wykonuje właściciel realności. Po bezskutecznym jednak upływie terminu, zakreślonego do przeprowadzenia tych robót, może je Magistrat wykonać na koszt i niebezpieczeństwo właściciela realności.

§ 4. Gdyby ze względu na stosunki miejscowe okazała się potrzeba przeprowadzenia połączenia kanału domowego z kanałem miejskim przez obce grunta lub zabudowaną przestrzeń, właściciel tychże obowiązany jest, za odpowiedniem wynagrodzeniem, zezwolić na budowę tego połączenia na swoim gruncie.

Wynagrodzenie i kosztu ewentualnego wywłaszczenia na rzecz budowy połączenia kanału domowego z kanałem miejskim, oraz kosztu budowy ponosi właściciel domu obo-

wiązany do budowy połączenia kanałowego, a to w granicach ustanowionych w drugim ustępie § 3-go.

Co do oznaczenia wynagrodzenia w drodze wywłaszczenia, oraz co do przeprowadzenia samego wywłaszczenia wchodzi w zastosowanie odnośne przepisy ustaw obowiązujących.

§ 5. Przed rozpoczęciem budowy kanału domowego i połączenia tegoż z kanałem miejskim mają być dotyczące plany przedłożone Magistratowi do zatwierdzenia, które ma nastąpić w przeciągu dni 30.

§ 6. Gmina stoł. król. m. Krakowa ma prawo pobierania jednorazowych opłat za określone w § 1. połączenie kanałów domowych z kanałami miejskimi, a właściciele realności są obowiązani do uiszczenia tych opłat. Za wprowadzenie do kanałów miejskich wód opadowych z rynien dachowych za pomocą osobnych kanałów odciekowych nie są obowiązani właściciele domów do uiszczania osobnej opłaty.

Właściciele realności połączonych z kanałami miejskimi przed wejściem w życie niniejszej ustawy, jak również w wypadku przewidzianym w § 2., wreszcie ci, którzy w myśl noweli do ustawy budowniczej z dnia 28. marca 1910 Nr. 89 Dz. u. i rozp. kr. uiszcili należność za budowę kanału, wolni są od rzeczonych opłat.

Tak opłaty jako też uwolnienia od tychże odnoszą się tylko do okresu 30 lat, licząc od dnia wykonania połączenia z kanałem miejskim.

Po upływie tego okresu właściciele realności są obowiązani na nowo do uiszczenia opłat w myśl niniejszego paragrafu.

§ 7. Wysokość opłat ustanawia się podług zabudowanej powierzchni, pomnożonej ilością kondygnacji, na podstawie taryfy, którą uchwali Rada miejska (§. 10)

Od domów, po wejściu w życie niniejszej ustawy przebudowanych, dobudowanych, lub w miejsce starych nowowybudowanych, należy się ta opłata mimo dawniejszego połączenia z kanałem miejskim. Jeśli jednak właściciel domu za to połączenie uiszczył już poprzednio opłatę, jako datek dobrowolny, czy też w myśl noweli do ustawy budowniczej z d. 28. marca 1910 Nr. 89, Dz. u. i rozp. kraj., czy wreszcie w myśl postanowień niniejszej ustawy, wówczas przy nowym wymiarze uwzględnić należy opłatę już uiszczoną, tak, że tylko nadwyżkę wymiaru obowiązany jest właściciel domu uiszczyć.

§ 8. Opłaty wymierza magistrat jednocześnie z zatwierdzeniem planów na budowę kanału domowego.

W wypadkach budowy domu przy placach lub ulicy nie mających jeszcze kanału miejskiego, wymiar i uiszczenie opłaty nastąpi dopiero po wybudowaniu tego kanału i po wniesieniu planów na wykonanie połączenia powyższych domów z kanałem miejskim.

§ 9. Opłaty z niniejszej ustawy się należące (§§ 6. i 7.), tudzież kosztą połączenia kanałów domowych z kanałami miejskimi (§ 3. ustęp 1. i § 4. ustęp 2), oraz kosztą budowy lub przebudowy kanałów domowych, wykonanych przez Magistrat w zastępstwie właściciela realności na jego koszt i niebezpieczeństwo (§ 3. ustęp 4.) ściągane będą wraz z 5% odsetkami zwłoki według przepisów istniejących dla egzekucji podatków rządowych.

Opłatom tym i kosztom przysługuje ustawowe prawo zastawu na realności i prawo pierwszeństwa na równi z rządowymi podatkami realnymi.

§ 10. Regulamin techniczny (§ 1.), taryfę opłat (§ 7.) i w ogóle rozporządzenia wykonawcze do niniejszej ustawy uchwała Rada miasta.

Uchwała ta wymaga jednak do swej ważności zatwierdzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

§ 11. Przekroczenia niniejszej ustawy karane będą przez Magistrat na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1857 Nr. 10 Dz. p. p.

§ 12. Przeciw wydanym na podstawie niniejszej ustawy zarządzeniom Magistratu przysługują środki prawne, przewidziane statutem miasta (§ 106. statutu).

§ 13. Rekurs przeciw wymiarowi opłaty, oraz przeciw zarządzeniom Magistratu z § 3. ust. 4. nie ma mocy wstrzymującej.

§ 14. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 15. Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Sare. Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Sare.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść (*Większość.*) Jest przyjęta.

Porządek dzienny został wyczerpany. Obecnie przystępujemy do załatwienia wniesionych wniosków nagłych.

Następuje więc najpierw wniosek nagły p. Kozłowskiego i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców w Ryszkowej Woli.

Dla uzasadnienia nagłości ma głos p. **Kozłowski.**

P. Kozłowski. Wysoki Sejmie!

W gminie Ryszkowa Wola w powiecie jarosławskim wybuchł w dzień ruskiego święta w czasie Nabożeństwa a więc w czasie, w którym nikogo nie było w domu (d. 12. czerwca 1911) pożar, który zniszczył do szczytu gospodarstwa Piotra Zastawnego, Iwana Koziana, Jurka Stacha Zastawnego, Tomasza Kalmuka, Matwija Skuratki, Dmytra Piskorza, Jana Szufła, Wasyla Lisa, Piotra Madeja, Mikołaja Sronio, Iwana Lisa, Antyszki, Matwija Szumskiego, Franciszka Filipowskiego, Maryana Pronia i Dymytra Waniuty.

Ze względu na nędzę mieszkańców wnoszę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy udzielić pogorzelcom w Ryszkowej Woli w powiecie jarosławskim 2000 K zapomogi.

Pod względem formalnym wnoszę o przekazanie tego wniosku nagłego do przychylnego załatwienia Wydziałowi krajowemu.

Marszałek. Rozprawa nad nagłością wniosku otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje nagłość zechce rękę podnieść (*Większość.*) Jest przyjęta.

Pod względem formalnym wniósł p. Kozłowski o przekazanie tego wniosku nagłego Wydziałowi krajowemu.

Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek zechce rękę podnieść (*Większość.*) Jest przyjęty.

Następuje wniosek nagły p. Krężła i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców w gminie Jastrzębce starej, powiatu pilzneńskiego.

Dla uzasadnienia nagłości ma głos p. Krężel.

P. Krężel. Wysoki Sejmie!

W dniu 6. września wybuchł pożar w Jastrzębce starej. Spłonęło 7 gospodarstw, z całą krescencyą, 34 ludzi zostało bez dachu.

Ofiarność miejscowa nie jest w stanie dopomódz tym biedakom do wybrnięcia z przykrej sytuacji, dlatego proszę, by Wys. Sejm zechciał im przyjść z pomocą i uznać mój wniosek za nagły. Pod względem formalnym proszę o odesłanie mego wniosku do Wydziału krajowego.

Marszałek. Czy do nagłości żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje nagłość, zechce rękę podnieść (*Większość.*) Jest przyjęta.

Pod względem formalnym p. Krężel postawił wniosek na odesłanie jego wniosku nagłego do Wydziału krajowego.

Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty.

Głos ma JE. Namiestnik.

(*W tej chwili ustaje wrzawa na ławach posłów ruskich.*)

JE. Namiestnik dr. **Bobrzyński.** Na mocy Najwyższego postanowienia odraczam I. sesję IX. peryodu Sejmu Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Kra-kowskiem.

Zarazem mam zaszczyt oświadczyć, że rząd zamierza wyjednać ponowne zwołanie Sejmu, skoro nieustająca komisja reformy wyborczej ukończy swe prace a w każdym razie przed upływem 9 miesięcznego prowizoryum budżetowego (*Oklaski*), aby Sejmowi dać możność uchwalenia projekta reformy wyborczej i budżetu.

Marszałek. Proszę p. sekretarza o odczytanie protokołu z dzisiejszego posiedzenia. Sekretarz p. **Urbański** (*odczytuje protokół z 119 posiedzenia.*)

Marszałek. Czy co do odczytanego protokołu żąda kto głosu? (*Nikt.*) W takim razie kto zatwierdza protokół z 119. posiedzenia zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Protokół ten jest zatwierdzony.

P. Dudykiewicz. Proszu o hołos w sprawie formalnij pered zamknieniem zasidania.

Marszałek. Głos ma p. Dudykiewicz w sprawie formalnej.

A. Dudykewycz. Szczytaju swoim dowhom wid swojego i wid imeny kłuba, k ktorommu prynadležu, dumaju, szczo i w imeny seji pałaty, w imia parlamentarnoj swobody słowa, w imia dostojniństwa Sojma zajawyty jak najriszytelniejszyj protest protyw powedenia Jeho Prewozhodytelstwa hospodyna Marszała, protyw derskoho nasydija i dykoho proizwoła, jakoho on dopustyw sia w wydu nas. My zajawyły sia k hołosu w debatach w dili o budżetnoj prowizoriji, no ne smotriaczy na nasze łycznoje u nelho zajawłenje, hospodyn Marszał kraja ne dopustyw nas k hołosu. Protyw takoho nesłyszannoho i w istoriji parlamentu nebywałoho proizwoła i bezzakonija, jakoho moh dopustytys tolko polskyj marszał w sejmi z polskym bolsziństwom i ruskym menszenstwom, w wydu ruskych deputatow, zajawlaajem protest imenem kłuba i imenem ruskoho naroda, kotoryj nas siuda wysłał dla zaszczyty jeho praw i posli słuczyszoho sia zrozumije to doptanie praw, jakoje w sim sejmi ispytywajet' on i jeho predstavyteli so storony polskoho bolszyństwa i polskoho marszała!

Щитаю своїм довгом від свого і від імени клубу, к которому принадлежу, думаю, що і в імені сей палати, в імя парламентарной свободи слова, в імя достоїнства Сойма заявити як найрішительніший протест против поведенія Его Превозводительства господина Маршала, против дерского насилия і дикого проізвола, якого он допустив ся в виду нас. Ми заявили ся к голосу в дебатах в ділі о бюджетной провизорії, но не смотрячи на наше личное у него заявленіе, господин Маршал края не допустив нас к голосу. Против такого неслышанного і в історії парламенту небывалого проізвола і беззаконія, якого мог допуститись только польский маршал в сеймі з польским большинством і руским меньшинством, в виду русских депутатов, заявляем протест іменем клубу і іменем русского народа, который нас сюда выслал для защиты его прав і послі случившого ся зрозуміе то доптание прав, якоє в сѣм сеймі испытываетъ он і его представителі со стороны польского большинства і польского маршала!

Marszałek. Podczas mowy p. Jampolskiego zapisali się do głosu za wnioskami komisji budżetowej pp. Urbański, Badeni St. H., Gorayski, Starowieyski, Konopka, Hupka, Mycielski E. Schnell, zaś przeciw wnioskowi komisji pp. Dudykiewicz, Myroniuk-Zajaczuk Kołpaczekiewicz, Fedorowicz, Sare, Schätzel, Fiedler, Rittel, Starzyński i Ciuchciński. Był postawiony wniosek zamknięcia dyskusji, wniosek ten poddałem pod głosowanie i został przyjęty, następnie zarządziłem wybór mówców generalnych.

Mowcami tymi wybrani zostali: za p. Konopka, przeciw p. Schätzel. Obydwaj mowcy rzekli się głosu, przeto przystąpiłem po rozprawy szczegółowej a potem do głosowania. Postąpiłem przeto zupełnie prawidłowo i inaczej postąpić nie mogłem. Ponieważ sesja sejmowa została odroczone przeto żegnając Panów wnoszę okrzyk: (*Posłowie powstają z miejsc.*) Najmiłościwszy Cesarz i Król nasz Franciszek Józef I niech żyje! niech żyje! mnohaja lita! (*Posłowie trzykrotnie powtarzają okrzyk.*)

Posiedzenie zamykam.

(Koniec posiedzenia o godzinie 11 minut 55 przed południem).

